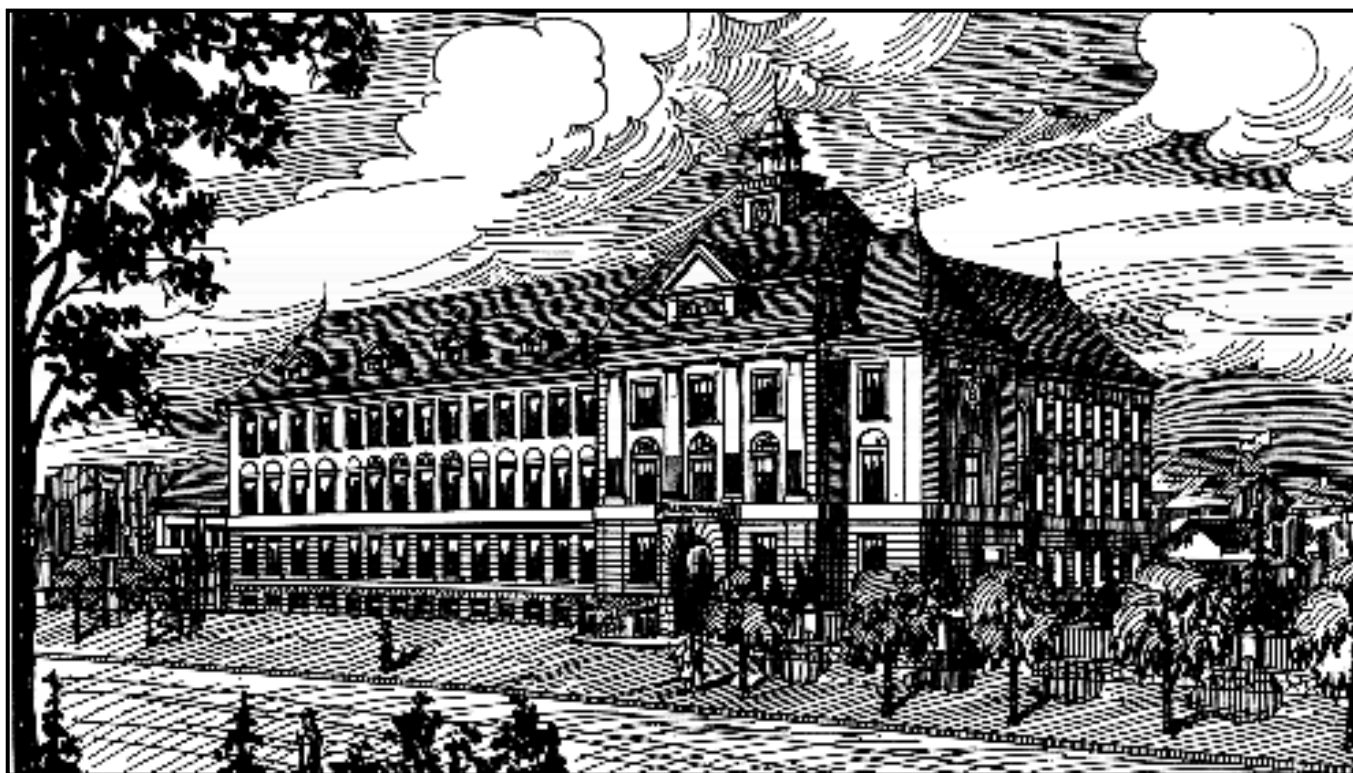

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO GYMNAZIÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

OSMILETÝ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

„Učený člověk má své bohatství vždy v sobě“

OBSAH

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	9
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	11
Velikost, umístění a vybavení školy	11
Charakteristika pedagogického sboru, charakteristika žáků	12
Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce, spolupráce s rodiči a jinými subjekty	13
3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	15
Zaměření školy	15
Profil absolventa	15
Organizace přijímacího řízení	16
Organizace maturitní zkoušky	18
Výchovné a vzdělávací strategie - nižší gymnázium	26
Výchovné a vzdělávací strategie - vyšší gymnázium	28
Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	30
Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných	33
Začlenění průřezových témat - nižší gymnázium	35
Začlenění průřezových témat - vyšší gymnázium	38
4.1 UČEBNÍ PLÁN – NIŽŠÍ GYMNÁZIUM	41
Tabulace učebního plánu	41
Poznámky k učebnímu plánu	42
4.2 UČEBNÍ PLÁN - VYŠŠÍ GYMNÁZIUM	43
Tabulace učebního plánu	43
Poznámky k učebnímu plánu	44
5.1 UČEBNÍ OSNOVY - NIŽŠÍ GYMNÁZIUM	46
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	46
ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	47
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	47

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	50
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	60
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	60
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	62
ANGLICKÝ JAZYK	64
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	64
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	65
NĚMECKÝ JAZYK	70
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	70
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	72
FRANCOUZSKÝ JAZYK	76
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	76
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	79
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	83
MATEMATIKA	83
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	83
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	86
INFORMATIKA	96
INFORMATIKA	97
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	98
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	100
PROGRAMOVÁNÍ	107
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	107
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	109
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	111
DĚJEPIS	111
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	111
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	114
REGIONÁLNÍ DĚJEPIS	121
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	121
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	124
OBČANSKÁ VÝCHOVA	127
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	127
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	131
EKONOMICKÁ GRAMOTNOST (JEDNOLETÝ SEMINÁŘ)	140
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	140

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	143
GLOBALNÍ VÝCHOVA	145
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	145
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	149
ČLOVĚK A PŘÍRODA	153
FYZIKA	153
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	153
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	157
CHEMIE	163
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	163
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	166
ZÁKLADY EKOLOGIE	171
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	171
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	173
ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL	175
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	175
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	176
BIOLOGIE	179
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	179
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	181
ZEMĚPIS (GEOGRAFIE)	189
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	189
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	192
UMĚNÍ A KULTURA	200
ESTETICKÁ VÝCHOVA HUDEBNÍ	200
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	200
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	202
ESTETICKÁ VÝCHOVA VÝTVARNÁ	206
CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO OBORU	206
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	208
NETRADIČNÍ VÝTVARNÉ TECHNIKY	213
CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO OBORU	213
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	214
ČLOVĚKA A ZDRAVÍ	216
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	216
TĚLESNÁ VÝCHOVA	217

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	217
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	219
ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA	231
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	231
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	232
SPORTOVNÍ HRY	235
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	235
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	237
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	241
5.2 UČEBNÍ OSNOVY - VYŠŠÍ GYMNÁZIUM	242
ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	242
Charakteristika vyučovacího předmětu:	242
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	244
ANGLICKÝ JAZYK	256
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	256
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	258
FRANCOUZSKÝ JAZYK	263
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	263
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	266
NĚMECKÝ JAZYK	271
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	271
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	274
MATEMATIKA	278
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	278
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	281
FYZIKA	285
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	285
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	288
CHEMIE	294
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	294
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	296
BIOLOGIE	305
Charakteristika vyučovacího předmětu	305
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	307
ZEMĚPIS (GEOGRAFIE)	315
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	315
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	318
ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD	324

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	324
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	327
DĚJEPIS	338
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	338
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	341
ESTETICKÁ VÝCHOVA - HUDEBNÍ	351
Charakteristika vyučovacího předmětu:	351
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	352
ESTETICKÁ VÝCHOVA – VÝTVARNÁ	356
Charakteristika vyučovacího předmětu:	356
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	357
TĚLESNÁ VÝCHOVA	361
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	361
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	363
INFORMATIKA	371
Charakteristika vyučovacího předmětu	371
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	373
5.3. VOLITELNÉ SEMINÁŘE	378
KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE	378
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	378
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	380
SEMINÁŘ Z ANGLICKÉHO JAZYKA	383
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	383
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	385
KONVERZACE VE FRANCOUZSKÉM JAZYCE	387
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	387
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	390
KONVERZACE V NĚMECKÉM JAZYCE	392
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	392
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	395
SEMINÁŘ ZÁKLADY ŠPANĚLŠTINY	397
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	397
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	398
LITERÁRNÍ SEMINÁŘ	400
Charakteristika vyučovacího předmětu:	400
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	401
Literárně estetický a kulturní seminář	406
Charakteristika vyučovacího předmětu:	406

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	407
SEMINÁŘ A CVIČENÍ Z MATEMATIKY - dvouletý	412
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	412
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	414
SEMINÁŘ A CVIČENÍ Z MATEMATIKY - jednoletý	417
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	417
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	418
PŘÍPRAVNÝ SEMINÁŘ A CVIČENÍ Z MATEMATIKY – JEDNOLETÝ	421
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	421
VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	421
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	422
SEMINÁŘ Z PROGRAMOVÁNÍ DVOULETÝ	425
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	425
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	426
SEMINÁŘ Z PROGRAMOVÁNÍ JEDNOLETÝ	429
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	429
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	430
SEMINÁŘ INFORMATIKA A VÝPOČETNÍ TECHNIKA	432
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	432
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	433
SEMINÁŘ A CVIČENÍ Z BIOLOGIE - dvouletý	435
Charakteristika vyučovacího předmětu	435
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	437
SEMINÁŘ A CVIČENÍ Z BIOLOGIE - Jednoletý	442
Charakteristika vyučovacího předmětu	442
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	444
SEMINÁŘ Z CHEMIE - JEDNOLETÝ	448
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	448
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	449
SEMINÁŘ Z BIOLOGIE A CHEMIE - jednoletý	451
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	451
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	453
SEMINÁŘ A CVIČENÍ Z FYZIKY – JEDNOLETÝ	455
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	455
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	456
SEMINÁŘ A CVIČENÍ ZE ZEMĚPISU - DVOULETÝ)	458
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	458
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	460

ZEMĚPIS A CVIČENÍ ZE ZEMĚPISU - Volitelný předmět - Jednoletý	463
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	463
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	465
SPOLEČENSKO-VĚDNÍ SEMINÁŘ SE ZAMĚŘENÍM NA PSYCHOLOGII, SOCIOLOGII A FILOSOFII) (DVOULETÝ)	467
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	467
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	471
SEMINÁŘ EKONOMICKO - PRÁVNÍ (JEDNOLETÝ)	474
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	474
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	478
SEMINÁŘ A CVIČENÍ Z DĚJEPISU - DVOULETÝ	479
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	479
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	482
SEMINÁŘ A CVIČENÍ Z DĚJEPISU - JEDNOLETÝ	490
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	490
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	493
SEMINÁŘ A CVIČENÍ Z CHEMIE	501
CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU	501
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	502
6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY	508
Hodnocení	508
Autoevaluace školy	518
Oblasti evaluace a autoevaluace	518
Nástroje autoevaluace	519
Cíle, kritéria a nástroje autoevaluace	520
Časové rozvržení autoevaluačních činností	521
Srovnávací testy, analýzy, dotazníky, hodnocení	521
7. ŠKOLNÍ STRATEGIE PREVENCE 2020-2030	523
Charakteristika školy	523
Analýza současného stavu	524
Cíle školní strategie prevence	524
Cílové skupiny	526
Navržený způsob realizace, metody a formy	527

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Školní vzdělávací program pro gymnaziální vzdělávání

pro nižší gymnázium (prima – kvarta) zpracovaný podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání

pro vyšší gymnázium (kvinta – oktáva) zpracovaný podle Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia

Vzdělávací program školy: **Osmiletý vzdělávací program**

Studijní forma vzdělávání: **Denní forma vzdělávání**

Motivační název vzdělávacího programu: „Učený člověk má své bohatství vždy v sobě.“ (Phaedrus)

Předkladatel: **Gymnázium Český Brod**

Vítězná 616

282 01 Český Brod

info@gcbrod.cz

web: www.gcbrod.cz

facebook: www.facebook.com/gcbrod.cz

Instagram: https://www.instagram.com/gymnazium_cesky_brod/

kontakty: tel. 321622347, ředitelství tel. 321620410

právní forma: příspěvková organizace

název právnické osoby: Gymnázium Český Brod, Vítězná 616

IČ: 48665967

IZO: 000068802

RED_IZO: 600007120

Obory vzdělávání: 7941K41 Gymnázium – všeobecné (čtyřleté)

7941K81 Gymnázium – všeobecné (osmileté)

Založení školy: 12. 8. 1919

Ředitel školy: Mgr. Jiří Krčmář od 1. 8. 2020

E-mail: krcmar@gcbrod.cz

Koordinátor tvorby ŠVP: Mgr. Markéta Kallupová, Mgr. Jiří Krčmář
E-mail: kallupova@gcbrod.cz

Zřizovatel školy: **Středočeský kraj, IČ 70 891 095, Zborovská 11, 150 21 Praha 5**

Platnost dokumentu od 1. 9. 2025

razítko školy

.....
Mgr. Jiří Krčmář, ředitel gymnázia

Školní vzdělávací program byl projednán na pedagogické radě dne 30. 6. 2025

Vyjádření Rady školy ke školnímu vzdělávacímu programu: 23. 6. 2025

Dnešního dne projednala Školská rada Gymnázia Český Brod školní vzdělávací program pro studijní obor Gymnázium – osmileté (všeobecné) - kód oboru 7941K81 předložený ředitelem školy Mgr. Jiřím Krčmářem a souhlasí s výukou podle předloženého ŠVP od školního roku 2025/2026.

V Českém Brodě dne 30. 6. 2025

.....
Mgr. Eva Zhřivalová, předsedkyně Školské rady

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

VELIKOST, UMÍSTĚNÍ A VYBAVENÍ ŠKOLY

Kapacita školy je stanovena na 136 žáků čtyřletého studijního oboru (kód 7941K41) a 272 žáků osmiletého oboru (kód 7941K81). Kapacita objektu školy umožňuje otevřít každý rok jednu třídu prvního ročníku každého z obou oborů, a to s kapacitou 30 žáků.

Gymnázium Český Brod je umístěno v historické budově v areálu školy, který se nachází v klidné části města, která je součástí vyhlášené městské památkové zóny. Součástí areálu je školní vila (z roku 1934) se dvěma služebními byty, rozlehlá zahrada a školní asfaltové hřiště. Majitelem celého areálu je Středočeský kraj. Budova školy byla dostavěna v roce 1924 bez původně zamýšleného levého křídla, ve kterém měl být vybudován komplex učeben a tělocvična. Velká tělocvična i další učebny školy chybí dodnes. Gymnázium je snadno dostupné. Je lokalizováno cca 10-15 minut chůze od českobrodského autobusového a železničního nádraží. Ve městě funguje i autobusová doprava PID. Zastávky autobusů jsou v pěší vzdálenosti max. 3 minuty. Škola nemá bezbariérový přístup.

Budova gymnázia je po generální obnově v rámci projektu OPŽP („Snížení energetické náročnosti budovy Gymnázia Český Brod“). Stavební činnosti podle tohoto projektu byly ukončeny kolaudací k 27. březnu 2020. Škola je vybavena ústředním vytápěním, kotelnou prošla rekonstrukcí v zimním období školního roku 2009/2010. Je vybavena třemi kondenzačními kotli na zemní plyn. V souvislosti s projektem „Snížení energetické náročnosti budovy Gymnázia Český Brod“ došlo k propojení systému nové vzduchotechniky se stávající kotelnou. Vybavení teď jsme systémem rekuperace tepla. Prostor strojovny vzduchotechniky a její řídicí jednotky v podkroví je napojen na počítačovou síť tak, že je možné dálkové provádět supervizi systému. V letech 2021-2023 proběhla generální výměna vodovodního potrubí v celém objektu školy (tvrzené PVC).

Ve škole je 15 velkých učeben, 2 malé a 2 specializované (chemická laboratoř a počítačová učebna). Jen minimum pedagogů disponuje vlastním kabinetem, prakticky všichni pedagogové využívají jedinou společnou sborovnu, přímo sousedící s pracovnou vedení školy. Každý z pedagogů disponuje služebním notebookem, se kterým se připojuje na dataprojektory v jednotlivých učebnách nebo na tiskárny. Škola má centrální šatny v suterénu budovy. Osobní věci mají žáci uloženy v uzamykatelných šatnových skříňkách, na chodbě je možnost sezení.

Aulu škola nemá. Škola soustavně trpí nedostatkem prostor pro výuku. Vytvoření nové výukové a zabezpečovací prostory mohou vznikat v podkrovním prostoru budovy gymnázia. Základ pro tyto prostory vznikl v rámci projektu OPŽP („Snížení energetické náročnosti budovy Gymnázia Český Brod“). Stejně tak výuku tělesné výchovy je nutné zajistit z větší části na externích sportovištích. V budově gymnázia je umístěna pouze malá tělocvična pro gymnastiku (s kapacitou do 25 žáků), kterou mohou žáci individuálně využívat v době přestávek během vyučování. Tělocvična prošla v roce 2005 kompletní rekonstrukcí konstrukce podlahy. Výuku tělesné výchovy během většiny roku realizujeme ve sportovní hale tělovýchovné jednoty Slavoj Český Brod ve vzdálenosti 200 metrů od budovy školy. Obvykle v měsících květen, červen a září škola používá k tělesné výchově žáků také vlastní školní pozemek se dvěma školními hřišti s nevyhovujícím povrchem.

Stravování žáků a zaměstnanců školy je smluvně zajištěno od 1. 9. 2017 ve školní jídelně „Školní jídelna Český Brod“, příspěvkové organizaci města Český Brod, vzdálené od budovy školy 300 metrů. V září 2022 byla v přízemí budovy zprovozněna žákovská kuchyňka s posezením bufetového typu (8 míst k sezení), umožňující žákům školy ohřev studených pokrmů a úpravu i konzumaci vlastních pokrmů. Žáci mají k dispozici i školní miniprodejnou s občerstvením v suterénu budovy.

Ve spolupráci se Společností přátel gymnázia (SPG) se snažíme směřovat sponzorské aktivity rodičů a absolventů školy právě k přímému nákupu učebních pomůcek nebo prostředků a zařízení, které pomáhají vylepšit prostředí školy a studijní komfort žáků. SPG dále trvalou bezplatnou zápůjčkou umožňuje využívat sponzorské dary, které zvyšují komfort žákovského vybavení. Výborně nám slouží profesionálně koncipovaná počítačová WIFI síť.

Od školního roku 2018/2019 využívá gymnázium školní evidenční systém Bakaláři s uložením dat na cloudu. Od školního roku 2023/2024 používá gymnázium k účetně-administrativním operacím software Croseus s uložením dat na cloudu.

CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU, CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ

Výuku zajišťuje přibližně 27/28 přepočtených pedagogických pracovníků (bez osob na rodičovské dovolené) včetně ředitele školy a jeho zástupce, někteří pedagogové nejsou zaměstnaní na plný úvazek. Cílem je udržet pedagogický sbor ve stabilním složení, ale zároveň dochází k průběžné generační obměně. Vedení školy je dvoučlenné, ředitel a jeho zástupce. Součástí rozšířeného vedení je šest předsedů předmětových komisí. Každý z pedagogických pracovníků musí každoročně absolvovat kurz dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále jen DVPP), vhodně zvolený ke své aprobaci nebo funkci třídního učitele.

Ve škole pracuje výchovný poradce, metodik rizikového chování, metodik informačních technologií a správce sítě a koordinátor EVVO. Od 1. 9. 2024 ve škole působí na zkrácený úvazek 0,125 i poradenská pracovnice a speciální pedagožka, zajišťující primární psychologickou péči a sociální intervenci. Pravidelně komunikujeme i s pedagogicko-psychologickou poradnou Středočeského kraje, pracoviště Kolín. Žáci mohou řešit své problémy a požadavky na studentském parlamentu, jehož jednání se účastní ředitel školy. Naše škola je zapojena do projektu Lehkost. Lehkost je platforma, která propojuje školy a sociální služby orientované na duševní zdraví dětí. Pomáhá dětem a rodinám, aby se i přes životní nesnáze dokázaly věnovat škole a viděly smysl v učení. Platforma Lehkost nabízí bezplatně poradnu pro dospívající, kteří se cítí osamělí nebo mají potíže ve škole či doma, poradnu pro boj se závislostmi a drogami, pomoc s dluhy, exekucemi nebo insolvencí, dále nabízí sociální intervenci v rodinách (pomoc s nastavením hranic, posílením rodičovských kompetencí, s docházkou či přípravou do školy) a pomoc pro cizince s potřebou začlenění do českého prostředí.

Zaměření studia je všeobecné s důrazem na výuku cizích jazyků a přípravu na další studium na VŠ se všemi potřebnými kognitivními schopnostmi a předpokládanými studijními návyky, tj. výchova adaptabilních absolventů s dostatečným kulturním i finančním povědomím, kteří

nemají problémy s komunikací v cizích jazycích, umí se orientovat v kulturně-politické situaci současného světa a jsou schopni týmové práce. Gymnázium v tomto směru dosahuje vynikajících výsledků, především u žáků víceletého typu studia, kde je znát pedagogické působení už od prepubertálního věku. Ke studiu na vysokých školách bývá každoročně přijato více jak 95 % uchazečů. Žáci si podle svého předpokládaného budoucího vysokoškolského zaměření vybírají v posledních dvou ročnících semináře, fixující a rozšiřující učivo zvoleného předmětu.

Předností gymnázia je klidné, téměř rodinné prostředí s individuálním přístupem k žákům. Škola má ve své spádové oblasti dobrou pověst, o čemž svědčí jak vysoké počty zájemců o studium během přijímacího řízení, tak celkový počet žáků (96-99 % kapacity školy). Důležitým ukazatelem také je, že z hl. města Prahy dojíždí za studiem více jak 10 % všech žáků školy, a tento trend zatím každoročně narůstá; naopak přímo v Českém Brodě má bydliště jen zlomek všech žáků, přibližně čtvrtina, a tento poměr stále klesá. Škola nemá bezbariérový přístup. Integraci žáků s tělesným handicapem je schopna zabezpečit v návaznosti na odbornou lékařskou diagnózu a individuální potřeby.

DLOUHODOBÉ PROJEKTY, MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE, SPOLUPRÁCE S RODIČI A JINÝMI SUBJEKTY

Gymnázium Český Brod má uzavřené smlouvy o partnerství se třemi zahraničními školami. Konkrétně:

- Gymnasium Lichtenfels (SRN) – partnerství se realizuje v každoročních výměnných pobytech našich žáků v rodinách tamních žáků a opačně za doprovodu pedagogů z gymnázia v Českém Brodě, doba trvání je vždy 1 týden. Cílem je primárně zlepšení jazykových dovedností a poznání cizojazyčného prostředí pro naše žáky, studující německý jazyk.
- Neues Gymnasium Bochum (SRN) – partnerství se realizuje ve výměnném programu na individuální bázi.
- Lycée Xavier Marmier v Pontarlier (Francie) – partnerství se realizuje v každoročních výměnných pobytech našich žáků v rodinách tamních žáků a opačně za doprovodu pedagogů z gymnázia v Českém Brodě, doba trvání je vždy 1 týden. Cílem je primárně zlepšení jazykových dovedností a poznání cizojazyčného prostředí pro naše žáky, studující francouzský jazyk.

Kromě uvedených jazykových (výměnných) pobytů škola v každém školním roce organizuje pro žáky několik poznávacích zájezdů do zahraničí (jednodenních i vícedenních). Gymnázium pravidelně pořádá lyžařské kurzy i jednodenní lyžařské zájezdy a sportovní turistické kurzy zaměřené na vodní turistiku. Dále třídní kolektivy vyjíždějí na exkurze, výlety, v případě osobního zájmu na akce Klubu mladých diváků aj. Žáci gymnázia každoročně pořádají reprezentační maturitní ples, sedmácko-třetácké zábavy a filmové noci. Pro nastupující žáky pořádáme několikadenní adaptační kurzy, které se osvědčily a mezi žáky i rodiči jsou hodnoceny velmi kladně. Od roku 2012 pořádá ředitelství školy ve spolupráci s SPG a stávajícími žáky uvítací ceremoniál nově nastupujících žáků, tzv. Beanie. Škola je zapojena i do projektu DofE (Mezinárodní cena vévody z Edinburghu). Využíváme i nabídek akcí a výukových materiálů organizací a programů Člověk v tísni, Jeden svět na školách a Příběhy bezpráví. Každoročně žáci školy pomáhají i v rámci celostátních charitativních akcí, jako např. Bílá pastelka, Srdíčkové dny aj. Žáci gymnázia se pravidelně zapojují do různých soutěží a olympiád, ve kterých dosahují výborných výsledků.

Rodiče jsou o činnosti školy informováni prostřednictvím webových stránek školy, služebních e-mailů, aplikace Bakaláři nebo prostřednictvím hlavního výboru SPG, kterými jsou zástupci rodičů žáků z jednotlivých tříd. O aktuálních výsledcích vzdělávání (klasifikaci) jsou rodiče žáků informováni prostřednictvím systému Bakaláři na webovém prostředí nebo v mobilní aplikaci.

Spolupráce s rodiči má dlouholetou tradici, realizuje se na velmi dobré úrovni prostřednictvím spolku **Společnost přátel gymnázia z.s. (SPG)**. SPG získává finanční prostředky výběrem členských příspěvků a sponzorskými dary. Společnost přátel gymnázia finančně dotuje celou řadu aktivit školy, obměnu drobného hmotného vybavení, mimoškolní aktivity učitelů se žáky a odměňuje nadané žáky.

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

Gymnázium Český Brod zaujímá důležité místo v regionu z hlediska kvality výchovy a vzdělávání. Navazujeme na dlouhodobou tradici naší školy a zároveň klademe důraz na rozvoj znalostí a dovedností, odpovídajících potřebám společnosti 21. století. Vyučovacím jazykem na gymnáziu je český jazyk. Od roku 2012 se všechny třídy školy vzdělávají podle RVP, který se stal východiskem pro přípravu tohoto ŠVP. Naší prioritou je připravit žáky na vysokoškolské studium (na vysoké školy je přijímáno více jak 95 % uchazečů).

Gymnázium Český Brod je státní gymnázium, které poskytuje čtyřleté a osmileté střední všeobecné vzdělání zakončené maturitní zkouškou. Studium v osmiletém typu studia je rozděleno na nižší a vyšší gymnázium. Nižší gymnázium (prima – kvarta) poskytuje žákům 2. stupeň základního vzdělání. Vyšší gymnázium (kvinta – oktáva) poskytuje žákům střední vzdělání s maturitní zkouškou. V ročnících prima – sexta získávají žáci základy všeobecného vzdělání. V septimě – oktávě se žáci formou volitelných předmětů systematicky připravují ke složení maturitní zkoušky a ke studiu na vybrané vysoké škole. Včasnou volbou seminářů je posilována profesní orientace žáků.

Všichni žáci osmiletého typu studia studují od prvního ročníku anglický jazyk, od sekundy si povinně vybírají druhý cizí jazyk (francouzský nebo německý). Pro výuku jazyků jsou žáci rozděleni od prvního ročníku do skupin podle úrovně znalostí, od kvinty v rámci celého ročníku. V posledních dvou ročnících žáci zdokonalují své jazykové znalosti formou volitelných konverzací z cizích jazyků. Během studia je výuka jazyků obohacena výměnnými a poznávacími zájezdy do zahraničí. Studium cizího jazyka může být v rámci školního vyučování zakončeno mezinárodním jazykovým certifikátem – od školního roku 2025/2026 Gymnázium Český Brod umožňuje jak svým žákům, tak komukoliv z veřejnosti složit mezinárodní jazykovou zkoušku ve dvou úrovních, buď B2 FIRST FOR SCHOOLS (dříve FCE), nebo C1 ADVANCED. Žáci školy jsou na tento certifikát připravováni ve dvouletém volitelném předmětu Konverzace v anglickém jazyce (ANJ).

PROFIL ABSOLVENTA

Z hlediska postojů je žák motivován k aktivnímu přístupu ke studiu a veden k chápání nutnosti celoživotního vzdělávání. Měl by umět myslet kriticky, tj. dokázat zkoumat věrohodnost informací a nepodléhat manipulativním zkresleným dezinformacím nebo dokonce zcela smyšleným tvrzením a kvazifaktům. Žák je vychováván k ochraně životního prostředí, tvorbě a ochraně kulturního prostředí a dědictví ve svém okolí, k základům finanční gramotnosti, k aktivnímu přístupu k řešení problémů moderní společnosti a světa, a také k tomu, aby odmítal projevy rasové a národnostní diskriminace. Absolvent gymnázia je tolerantní k názorům druhých, je schopen prezentovat své vlastní názory a dokáže si stanovit životní cíle na základě analýzy svých vlastních možností a schopností. Měl by dobře pracovat s osobní psychohygienou.

V mateřském jazyce je absolvent schopný věcné a vzájemně naslouchající komunikaci, dokáže správně formulovat své myšlenky do náležitého projevu ústního i písemného, porozumí obsahu textů a instrukcím, chápe postoje druhých a umí logicky argumentovat. V prvním cizím jazyce (většinou anglický jazyk) je schopen se domluvit v běžných situacích, pohotově a správně reagovat, samostatně se učit a zpracovávat informace v tomto cizím jazyce, prezentovat a obhájit svůj názor ústně i písemně; v řečových dovednostech (pasivních i aktivních) dosahuje minimálně úrovně B2 podle Společného evropského referenčního jazykového rámce. Nejlepší žáci maturitních ročníků ovšem dosahují běžně i vyšší úrovně (C1, individuálně i C2). V druhém cizím jazyce je schopen základní komunikace ústně i písemně, v řečových dovednostech (pasivních i aktivních) dosahuje minimálně úrovně B1 podle Společného evropského referenčního jazykového rámce.

V matematice a v přírodovědných předmětech absolvent ovládá odborné termíny a doporučené postupy, logicky myslí, samostatně získává a zpracovává informace z různých zdrojů, orientuje se v současném světě a v problémech současného lidstva, uvědomuje si civilizační rizika a perspektivy budoucnosti lidstva i vlastní spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi.

V humanitních předmětech a výchovách je absolvent schopen orientovat se v kořenech a projevech evropského kulturního dědictví, v dějinách, v oblasti politiky a práva, ekonomie, sociální oblasti a v základech psychologie. Má schopnost vyznat se ve světě umění, tvořivě a kriticky myslet a pracovat, vnímat historické souvislosti a analyzovat příčiny aktuálních geopolitických i národních problémů.

Ve výuce informatiky absolvent pracuje s textovými, tabulkovými a grafickými editory, naučí se získávat informace z různých zdrojů, ověřuje si je, zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru a multimediálních technologií, využívá nástrojů umělé inteligence, ale současně si uvědomuje její limity a nebezpečí manipulace.

Naším cílem je připravit žáky tak, aby byli schopni úspěšně složit přijímací zkoušky na vysokou školu a aby byli schopni obstát ve studiu na vybrané vysoké škole.

ORGANIZACE PŘIJÍMACÍHO ŘÍZENÍ

Obsah

V přijímacím řízení na Gymnázium Český Brod se koná jednotná přijímací zkouška z českého jazyka a literatury a z matematiky, jejímž zadavatelem je CERMAT. Každý z uchazečů má právo podat tři přihlášky ke studiu na tři různé střední školy.

Aby se mohl zájemce o studium tohoto přijímacího řízení u nás zúčastnit, musí absolvovat oba předepsané testy.

Vyhodnocení výsledků těchto testů pro každého žáka, za každý z termínů, v němž se žák přijímacích zkoušek v prvním kole zúčastnil, provede CERMAT. ískán.

Lepší výsledky testů spolu s dalšími výsledky v doprovodných kritériích zařadí škola mezi kritéria, která použije při vyhodnocení přijímacího řízení a stanoví s jejich využitím výsledné pořadí uchazečů.

Forma přijímacího řízení

Jednotná písemná přijímací zkouška

Kritéria přijetí žáka – osmileté studium

1. Výsledky jednotných testů

matematiky – max. 50 bodů

českého jazyka – max. 50 bodů

2. V případě rovnosti bodů rozhoduje o pořadí:

- a) lepší výsledek testu z matematiky
- b) vyšší procentuální podíl počtu bodů za úlohy z matematiky ověřující závislosti a vztahy, čtení a třídění informací, práce s daty (komplex úloh B)
- c) vyšší procentuální podíl počtu bodů za úlohy z českého jazyka ověřující porozumění textu (komplex úloh C)
- d) vyšší procentuální podíl počtu bodů za úlohy z matematiky ověřující čísla a početní operace (komplex úloh A)
- e) vyšší procentuální podíl počtu bodů za úlohy z českého jazyka ověřující pravopis (komplex úloh A)

3. Při přijímání cizinců bude škola postupovat podle §20, zákona č. 561/2004 Sb. a vyhlášky č. 422/2023 Sb., o přijímacím řízení ke střednímu vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři. Cizinec, který neuspěje u zkoušky ověřující znalost českého jazyka, nesplní kritéria a nebude přijat ke studiu.

ORGANIZACE MATURITNÍ ZKOUŠKY

Společná část maturitní zkoušky

Každý žák bude konat didaktický test (DT) z českého jazyka a literatury. Dále si bude volit mezi DT z cizího jazyka (anglického, německého, francouzského) nebo DT z matematiky. DT budou hodnoceny pouze „úspěš/neúspěš“. Hranici úspěšnosti stanoví Centrum v testových sešitech DT. Hodnocení „úspěš“ není podmínkou pro připuštění žáka k profilovým zkouškám, ale podmínkou pro získání maturitního vysvědčení. DT společné části proběhnou od 3. 5. - 7. 5. 2021. Přesné rozvržení testů stanoví MŠMT do 15. 1. 2021.

V rámci nepovinných zkoušek si může žák zvolit zkoušku z cizího jazyka nebo matematiky a rovněž DT z matematiky rozšiřující.

Žák nemůže konat nepovinnou zkoušku ze stejného předmětu, z jakého koná zkoušku povinnou.

DT z ČJL - doba konání 75 minut

DT z CJ - doba konání 100 minut (poslechová část testu 40 minut, čtení a jazykové vědomosti 60 minut)

DT z MAT - doba konání 120 minut

DT z MAT rozšiřující - doba konání 150 minut

Profilová část maturitní zkoušky

Profilová část se skládá ze 4 povinných zkoušek a maximálně dvou zkoušek nepovinných. Pokud si žák ve společné části vybral DT z matematiky, koná v profilové části pouze 3 povinné zkoušky.

Vybranými předměty profilové zkoušky mohou být pouze předměty, jejichž součet týdenních vyučovacích hodin v jednotlivých ročnících v ŠVP školy činí nejméně 4 hodiny týdně.

Žák si musí zvolit cizí jazyk.

Jednu zkoušku z cizího jazyka lze nahradit výsledkem úspěšně vykonané standardizované zkoušky z tohoto cizího jazyka doložené jazykovým certifikátem. Tato možnost platí pouze v případě, že žák má 4 povinné profilové zkoušky, pokud tedy ve společné části koná zkoušku z matematiky, nemůže být zkouška z cizího jazyka nahrazena certifikátem. Seznam zkoušek nahrazujících zkoušku z cizího jazyka je součástí tohoto dokumentu. Písemnou žádost o nahrazení zkoušky podává žák řediteli školy nejpozději do 31. 3. pro konání zkoušky v jarním termínu a do 30. 6. pro konání zkoušky v podzimním zkušebním období. Součástí žádosti je vždy doklad nebo ověřená kopie dokladu o úspěšném vykonání standardizované jazykové zkoušky.

Nabídka předmětů a jejich forma:

a) povinné předměty:

Český jazyk a literatura - kombinace písemné práce a ústní zkoušky

- písemná práce má váhu 40 % a ústní zkoušení 60 % z výsledné známky

Cizí jazyk - anglický, německý, francouzský, ze kterého žák konal zkoušku ve společné části

- kombinace písemné práce a ústní zkoušky

- písemná práce má váhu 40 % a ústní zkoušení 60 % z výsledné známky

b) volitelné předměty:

Cizí jazyk - anglický, německý, francouzský, ze kterého žák nekonal zkoušku ve společné části

- kombinace písemné práce a ústní zkoušky

- písemná práce má váhu 40 % a ústní zkoušení 60 % z výsledné známky

Ostatní zkoušky v profilové části se konají pouze ústní formou. Zadání si žák losuje z nabídky 20–30 témat. Zkouška trvá 15 minut a příprava na zkoušku také 15 minut.

Nabídka předmětů:

Matematika - pro žáky, kteří nepsali DT z matematiky ve společné části

Základy společenských věd

Dějepis

Zeměpis

Fyzika

Chemie

Biologie

Estetická výchova - výtvarná

Estetická výchova - hudební

Informatika a výpočetní technika

Hodnocení PP z českého jazyku provádí dle jednotných kritérií stanovených ředitelem školy vyučující ČJL. Hodnocení PP z cizího jazyka provádí dle jednotných kritérií stanovených ředitelem školy vyučující cizích jazyků.

c) nepovinné předměty:

Žák si může zadat maximálně 2 nepovinné zkoušky z předmětů uvedených v nabídce volitelných předmětů.

Hodnocení profilových zkoušek

Zkoušky z profilových předmětů jsou hodnoceny podle klasifikační stupnice (1 - výborný, 2 - chvalitebný, 3 - dobrý, 4 - dostatečný, 5 - nedostatečný). O výsledné známce rozhoduje maturitní komise (zkoušející, přisedící, předseda, místopředseda, třídní učitel) hlasováním. V případě rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy maturitní komise.

Odlišnosti konání MZ pro žáky s přiznaným uzpůsobením podmínek konání MZ (PUP)

Žáci s PUP mají podle závažnosti svého znevýhodnění právo na úpravu prostředí, navýšení časového limitu, obsahové a formální úpravy zadání zkoušek společně a profilové části. Mají právo na odlišnosti v hodnocení, použití kompenzačních pomůcek a technickou asistenci. Všechna tato uzpůsobení vycházejí z doporučení školských poradenských zařízení.

Český jazyk a literatura

Maturitní zkouška z českého jazyka a literatury má charakter komplexní jazykové zkoušky.
Maturitní zkouška z cizího jazyka se skládá ze dvou částí: z písemné práce a z ústní zkoušky.

Písemná práce

V písemné práci žáci zpracovávají jedno z šesti témat navržených předmětovou komisí českého jazyka a schválených ředitelem školy. Minimální rozsah textu je 250 slov.

Časový limit pro volbu tématu a vypracování písemné práce je 120 minut. Povolenu pomůckou jsou Pravidla českého pravopisu.

Ústní zkouška

Při ústní zkoušce si žák vybírá ze svého seznamu 20 literárních děl. V jednom dni nelze losovat dvakrát stejný titul. Jednomu zadání odpovídá jeden pracovní list. V rámci jednoho zadání je ověřována schopnost analýzy uměleckého a neuměleckého textu. Na neuměleckém textu jsou prověřeny znalosti z mluvnice a slohu.

Časový limit pro přípravu na zkoušku je 20 minut, samotná zkouška trvá 15 minut.

Pro přípravu na dílčí ústní zkoušku „na potítku“ žák obdrží pracovní list se zadáním, které si vylosoval. Žák má možnost si během této přípravy vypracovat poznámky a poté je při ústní zkoušce používat.

Kritéria hodnocení písemné části maturitní zkoušky z českého jazyka

Písemná práce je hodnocena podle 3 základních kritérií, výsledné hodnocení je součtem bodů udělených za jednotlivá kritéria.

Kritéria hodnocení jsou následující:

I. Zpracování zadání

IA Text odpovídá zadanému tématu

IB Text odpovídá zadané komunikační situaci a zadanému slohovému útvaru

II. Pravopis a slovní zásoba

IIA Výskyt pravopisných a tvaroslovných chyb

IIB Rozmanitá, bohatá, vhodně volená volba slov

III. Výstavba větných celků a kompozice

IIIA Výstavba větných celků a syntaktické nedostatky

IIIB Kompozice, členění textu, argumentace

Každé dílčí kritérium je hodnoceno body na škále 0-1-2-3-4-5. Max. počet dosažitelných bodů je 30 (6 x 5).

Stupně hodnocení:	Bodové rozpětí
1 (výborný)	30–26 bodů
2 (chvalitebný)	25–22 bodů
3 (dobrý)	21–17 bodů
4 (dostatečný)	16–13 bodů
5 (nedostatečný)	12–0 bodů

V případě, kdy je písemná práce v dílčím kritériu IA nebo IB hodnocena počtem bodů 0 (text se nevztahuje k zadanému tématu, text prokazatelně nevykazuje charakteristiky zadaného útvaru a reaguje na jiné vymezení komunikační situace, nedodržení délky textu) se písemná práce podle dalších kritérií nehodnotí a výsledný počet bodů za písemnou práci je roven 0.

Zkoušku konanou formou písemné práce vykoná žák úspěšně, pokud dosáhne minimálně 43,33 procentních bodů. Hranice úspěšnosti v bodech je 13 bodů.

Kritéria hodnocení ústní části maturitní zkoušky z českého jazyka a literatury

Žák vybírá ze seznamu 20 literárních děl. Lze si vybrat maximálně dvě díla od téhož autora. Minimálně dvěma literárními díly musí být v seznamu žáka zastoupena próza, poezie a drama. Z jednotlivých oddílů si žák vybírá daný počet děl:

světová a česká literatura do konce 18. století - minimálně 2 literární díla

světová a česká literatura do konce 19. století - minimálně 3 literární díla

světová literatura 20. a 21. století - minimálně 4 literární díla

česká literatura 20. a 21. století - minimálně 5 literárních děl

Ústní zkouška se skládá ze 3 částí. Zkouška se hodnotí podle následujících 4 kritérií:

I. Analýza uměleckého textu - 8 minut

IA Zasazení výňatku do kontextu díla, téma a motivy, časoprostor, kompoziční výstavba, literární druh a žánr, vlastní hodnocení díla

IB Vypravěč, lyrický subjekt, postavy, typy promluv, veršová výstavba

IC Jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku, tropy a figury a jejich funkce ve výňatku, příp. čtenářská náročnost

II. Literárněhistorický kontext - 3–4 minuty

Literární / obecněkulturní a historický kontext, kontext autorovy tvorby (života a díla)

III. Analýza neuměleckého textu - 3–4 minuty

IIIA Souvislost mezi výňatkem, téma a hlavní myšlenka textu, slohotvorní činitelé, podstatné a nepodstatné informace, domněnky a fakta

IIIB Funkční styl a dominantní slohový postup, slohový útvar, příp. kompoziční výstavba výňatku, jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku

IV. Jazyková kultura projevu (spisovnost), rozvinutá slovní zásoba, logická výstavba promluvy, jasnost a obsažnost sdělení

V analýze uměleckého textu je hodnocena část IA a IC body na škále 0-1-2-3-4-5, část IB body na škále 0-1-2-3-4. Maximální dosažitelný počet bodů je 14.

Literárněhistorický kontext je hodnocen maximálním počtem 4 bodů.

V analýze neuměleckého textu je každá část hodnocena body na škále 0-1-2-3-4. Maximální dosažitelný počet bodů je 8.

Jazyková kultura projevu je hodnocena maximálně 4 body.

Maximální dosažitelný počet bodů je celkově v ústní zkoušce 30 bodů.

Hranice úspěšnosti pro složení ústní části maturitní zkoušky je 43,33 procentních bodů, tj. 13 bodů.

Povinný minimální počet bodů za jednotlivé části:

Analýza uměleckého textu - 3 body

Literárně historický kontext - 2 body

Analýza neuměleckého textu - 2 body

Stupně hodnocení	Bodové rozpětí
1 (výborný)	30–26 bodů
2 (chvalitebný)	25–22 bodů
3 (dobrý)	21–17 bodů
4 (dostatečný)	16–13 bodů
5 (nedostatečný)	12–0 bodů

Výsledná kritéria hodnocení pro maturitní zkoušku z českého jazyka a literatury

Maximální počet bodů za písemnou práci je 30.

Maximální počet bodů za ústní zkoušku je 30.

Maximální počet bodů za celou zkoušku z českého jazyka je 60.

Úspěšné složení maturitní zkoušky je podmíněno úspěšným složením obou jejích částí. Každou z částí zkoušky vykoná žák úspěšně, pokud dosáhne nejméně 43,33 procentních bodů, což je v případě písemné práce 13 bodů a v případě ústní zkoušky 13 bodů. Pokud žák neuspěje u komplexní zkoušky z českého jazyka, opakuje jen tu dílčí zkoušku, u které neuspěl.

V případě zkoušky z českého jazyka tvoří hodnocení **písemné práce 40 %** a hodnocení **ústní zkoušky 60 %** celkového hodnocení zkušebního předmětu. Výsledná známka vznikne váženým průměrem známek získaných v jednotlivých částech zkoušky.

Maturitní zkouška z cizího jazyka

Maturitní zkouška z cizího jazyka má charakter komplexní jazykové zkoušky.

Maturitní zkouška z cizího jazyka se skládá ze dvou částí – z písemné práce a z ústní zkoušky.

Rozsah vědomostí a dovedností, které mohou být ověřovány, je dán úrovní SERR (pro 1. cizí jazyk úroveň B2, pro 2. cizí jazyk úroveň B1) a maturitními tématy pro daný cizí jazyk.

Písemná práce

V písemné práci žáci zpracovávají jedno ze dvou zadání. Zadání specifikuje situaci/téma, typ a rozsah textu (200–220 slov), adresáta/příjemce sdělení apod. Součástí zadání může být i výchozí text, např. inzerát, výňatek z dopisu.

Časový limit pro volbu tématu a vypracování písemné práce je 75 minut. Povolenu pomůckou je slovník, pokud neobsahuje přílohy věnované písemnému projevu/korespondenci.

Ústní zkouška

Ústní zkouška je zadávána formou 20 pracovních listů. V jednom dni nelze losovat dvakrát stejné číslo pracovního listu. Jednomu zadání odpovídá jeden pracovní list.

Časový limit pro přípravu na zkoušku je 20 minut, samotná zkouška trvá 15 minut.

Pro přípravu na dílčí ústní zkoušku „na potítku“ žák obdrží pracovní list žáka se zadáním, které si vylosoval. Žák má možnost si během této přípravy vypracovat poznámky a poté je při ústní zkoušce používat. Povolnými pomůckami jsou slovník a doplňkové materiály, např. mapa, obrazový materiál.

Kritéria hodnocení písemné části maturitní zkoušky z cizího jazyka

Písemná práce je hodnocena podle 4 základních kritérií, výsledné hodnocení je součtem bodů udělených za jednotlivá kritéria.

Kritéria (I. Až IV.) a dílčí kritéria (IA až IVB) hodnocení jsou následující:

I. Zpracování zadání / Obsah písemné práce

IA Zadání

IB Rozsah, obsah textu

II. Organizace a koheze textu

IIA Organizace textu

IIB Koheze textu a prostředky textové návaznosti

III. Slovní zásoba a pravopis

IIIA Přesnost použité slovní zásoby

IIIB Rozsah použité slovní zásoby

IV. Mluvnické prostředky

IVA Přesnost použitých mluvnických prostředků

IVB Rozsah použitých mluvnických prostředků

Každé dílčí kritérium je hodnoceno body na škále 0-1-2-3. Maximální počet dosažitelných bodů je 24 (8 x 3).

V případě, kdy je písemná práce v dílčím kritériu IA hodnocena počtem bodů 0 (nedodržení tématu – text nebo většina textu se nevztahuje k zadanému tématu, nedodržení typu textu – není dodržen funkční styl a slohový postup, nedodržení délky textu) se písemná práce podle dalších kritérií nehodnotí a výsledný počet bodů za písemnou práci je roven 0.

Zkoušku konanou formou písemné práce vykoná žák úspěšně, pokud dosáhne minimálně 45,8 procentních bodů. Hranice úspěšnosti v bodech je 11 bodů.

Stupně hodnocení:	Bodové rozpětí
1 (výborný)	24–21 bodů
2 (chvalitebný)	20–17 bodů
3 (dobrý)	16–14 bodů
4 (dostatečný)	13–11 bodů
5 (nedostatečný)	10–0 bodů

Kritéria hodnocení ústní části maturitní zkoušky z cizího jazyka

Ústní zkouška se skládá ze tří částí. Pro hodnocení zkoušky se používají následující kritéria:

I. Zadání / Obsah a projev

II. Lexikální kompetence

III. Gramatická kompetence a prostředky textové návaznosti

Ve všech částech zkoušky je každé kritérium hodnoceno body na škále 0-1-2-3. Maximální dosažitelný počet bodů za každou část je 9 bodů. Dalším kritériem hodnocení je fonetická kompetence, rovněž v bodové škále 0-1-2-3. Celkový počet bodů za zkoušku je 30 (tj. 3 x 9 + 3).

V případě, kdy je jakákoli ze tří částí ústního projevu v kritériu I. (Zadání / Obsah a projev) hodnocena počtem bodů 0, se ústní projev v dané části podle dalších kritérií nehodnotí a výsledný počet bodů za tuto část ústního projevu je roven 0. V kritériu I. se uděluje 0 v případě nesplnění požadavků zadání, kdy se ústní projev nevztahuje k zadanému tématu či komunikační situaci.

Hranice úspěšnosti pro složení ústní části maturitní zkoušky je 43,33 procentních bodů, tj. 13 bodů.

Stupně hodnocení	Bodové rozpětí
1 (výborný)	30–26 bodů
2 (chvalitebný)	25–22 bodů
3 (dobrý)	21–17 bodů
4 (dostatečný)	16–13 bodů
5 (nedostatečný)	12–0 bodů

Výsledná kritéria hodnocení pro maturitní zkoušku z cizího jazyka

Maximální počet bodů za písemnou práci je 24.

Maximální počet bodů za ústní zkoušku je 30.

Maximální počet bodů za celou zkoušku z cizího jazyka je 54.

Úspěšné složení maturitní zkoušky je podmíněno úspěšným složením obou jejích částí. Každou z částí zkoušky vykoná žák úspěšně, pokud v případě písemné práce dosáhne alespoň 11 bodů a v případě ústní zkoušky 13 bodů. Pokud žák neuspěje u komplexní zkoušky z cizího jazyka, opakuje jen tu dílčí zkoušku, u které neuspěl.

V případě zkoušky z cizího jazyka tvoří hodnocení **písemné práce 40 %** a hodnocení **ústní zkoušky 60 %** celkového hodnocení zkušebního předmětu. Výsledná známka vznikne váženým průměrem známek získaných v jednotlivých částech zkoušky.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE - NIŽŠÍ GYMNÁZIUM

Ve vzdělávání na nižším gymnáziu usiluje naše škola o rozvoj klíčových kompetencí u svých žáků. Škola respektuje individuální možnosti žáků a s tímto ohledem zajišťuje rozvoj všech klíčových kompetencí.

Škola uplatňuje tyto společné postupy:

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	Učitelé vedou žáky k vědomí důležitosti vzdělávání, rozvíjí jejich schopnost samostatné práce a vyžadují dokončení práce v dohodnuté kvalitě a stanoveném čase. Škola vyžaduje od žáků respektování a dodržování pravidel. Učitelé seznamují žáky s vhodnými způsoby, metodami a strategiemi učení a rozvíjí tím jejich pozitivní vztah k vzdělání. Škola podporuje žáky, aby vyhledávali, porovnávali a zpracovávali informace z různých zdrojů a kriticky je hodnotili.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	Škola vede žáky k tomu, aby před problémy nerezignovali a nenechali se odradit neúspěchem. Učitelé motivují žáky problémovými úlohami. Žákům jsou zadávány praktické úkoly, které je vedou k dovednosti rozpoznat a analyzovat problém a najít možná východiska a řešení.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	Škola vede žáky k tomu, aby vhodně komunikovali se spolužáky, rodiči i širší veřejností. Dále je její zásadou, že se žáci vyjadřují kultivovaně jak v písemné, tak i v ústní formě. Škola umožňuje využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem. Učitelé umožňují žákům prezentovat výsledky jejich práce. Otevřenou diskusí učí žáky dovednosti argumentovat a vhodnou formou obhajovat svůj názor.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	Učitelé motivují žáky přijímat a tolerovat kulturní odlišnosti jiných sociálních skupin a etnik. Učitelé podporují skupinové formy práce a kooperativní učení. Důsledně vyžadují dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulování se žáci podílejí. Škola netoleruje projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
KOMPETENCE OBČANSKÁ	Učitelé důslednou a systematickou kontrolou zadaných úkolů pomáhají žákům získat vědomí odpovědnosti za vlastní práci, včasné plnění úkolů a dodržování stanovených pravidel. Vytváří příležitosti k získání praktických zkušeností a postojů v oblasti ochrany přírody, ochrany kulturních a duchovních hodnot a ochrany lidských práv (semináře, besedy, exkurze, humanitární a charitativní akce).
KOMPETENCE PRACOVNÍ	Učitelé vedou žáky k sebehodnocení vlastní práce a důsledně kontrolují dodržování vymezených pravidel z hlediska ochrany zdraví.

KOMPETENCE DIGIÁLNÍ	Učitelé využívají digitální technologie k zefektivnění a zkvalitnění vzdělávacího procesu a jeho výsledků. Škola vede žáky k běžnému používání digitálních zařízení, aplikací a služeb. Učitelé dbají aby žáci k využívali digitální technologie pro usnadnění práce. Učitelé vedou žáky k předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení a dat.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE - VYŠŠÍ GYMNÁZIUM

Ve vzdělávání na čtyřletém gymnáziu usiluje naše škola o rozvoj klíčových kompetencí u svých žáků. Škola respektuje individuální možnosti žáků a s tímto ohledem zajišťuje rozvoj všech klíčových kompetencí.

Škola uplatňuje tyto společné postupy:

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	Učitel vede žáky k tomu, aby si svou práci sami plánovali a organizovali a tím podporuje jejich seberealizaci a osobní rozvoj. Umožňuje žákům realizovat vlastní nápady a náměty. Učí je pracovat s informacemi, kriticky je hodnotit a využívat získané poznatky i v praxi.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	Škola umožňuje žákům práci i v menších skupinách, kde se mohou více zaměřit na konkrétní problémy, objasnit jejich podstatu a navrhnout řešení. Učitelé podporují originální způsoby řešení problémů, samostatnost, tvořivost a logické myšlení. Ve škole a při mimoškolních akcích je sledováno, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	Škola umožňuje žákům využívat moderní komunikační technologie. Umožňuje otevřenou diskusi a učí žáky argumentovat a vhodnou formou obhajovat svůj názor. Zabývá se problémy v mluveném projevu: nedostatkem citlivosti, sebeovládání a taktu. Učitelé vedou žáky i k porozumění přijímané informace.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	Učitelé posilují sebedůvěru žáků a jejich samostatný rozvoj chválením i prezentací jejich vlastní práce. Při práci ve skupině vyžadují vytvoření pravidel práce v týmu a jejich respektování. Důsledně je vyžadováno dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulování se žáci sami podíleli. Škola se snaží u žáků rozvíjet jejich osobnost i sebepoznání i tím, že pořádá sportovně turistické a lyžařské kurzy.
KOMPETENCE OBČANSKÁ	Škola vede žáky k respektování odlišných názorů, postojů, kultur a schopností jednotlivých lidí. Učitelé vedou žáky k tomu, aby znali svá práva i povinnosti a zodpovědně k nim přistupovali. Žáci jsou vedeni k schopnosti řešit krizové situace a umění poskytnout pomoc ostatním. Učitelé vedou žáky k toleranci a pochopení. Důslednou a systematickou kontrolou zadaných úkolů pomáhá škola žákům získat vědomí odpovědnosti za vlastní práci, včasné plnění úkolů a dodržování stanovených pravidel. Učitelé budují přátelskou a otevřenou atmosféru ve škole.
KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI	Škola se snaží pomoci žákům, na základě jejich předpokladů a možností, s výběrem budoucí profesní dráhy. Učitelé se snaží rozpoznat v žácích jejich osobní i odborný potenciál a případně ho dále rozvíjet. Žáky škola učí přicházet s vlastními nápady. Žáci jsou vedeni k pozitivnímu vztahu k práci. Při výuce učitelé vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí.
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	Učitelé vedou žáky k užívání běžných digitálních zařízení, různých aplikací a služeb při učení i při zapojení do společenského života, ke schopnosti samostatného výběru adekvátní technologie pro konkrétní problém či situaci.

	Škola učí žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat a sdílet informace a digitální obsah a dále s nimi pracovat efektivně a adekvátně dané situaci a účelu. Učitelé učí žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se prostřednictvím digitálních prostředků, to vše s uplatněním znalosti autorského práva. Učitelé vedou žáky, aby dokázali předcházet situacím, které ohrožují bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné i duševní zdraví i zdraví ostatních. Škola vede žáky k etickému jednání při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí.

ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Žákem, či studentem (dále jen „žák“) se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními, potřebuje poskytnutí podpůrných opatření vyplývajících z jeho individuálních potřeb na základě jeho zdravotního stavu, odlišného kulturního prostředí nebo jiných životních podmínek. Za žáka se speciálními vzdělávacími potřebami je považován žák:

- s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu zdravotního stavu
- s vadami řeči
- se specifickými poruchami učení, pozornosti a chování
- z odlišných kulturních a životních podmínek
- jehož mateřským jazykem není čeština
- mimořádně nadaný, pokud má přidružené speciální vzdělávací potřeby

Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona.

Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Novelou vyhlášky č. 27/2016, je podpůrné opatření pedagogická intervence přesunuto mezi podpůrná opatření prvního stupně. Poskytování pedagogické intervence je nově samostatně upraveno v § 4a vyhlášky.

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je zohledněn fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením je stanovena vyhláškou č. 27/2016 Sb.

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho rodičů a školského poradenského zařízení. V rámci školy jde pak především o spolupráci třídního učitele, ostatních vyučujících žáka, výchovného poradce a vedení školy. Tito jmenovaní spolu s pracovníky školských poradenských zařízení spolupracují při řešení problémů týkajících se vzdělávání těchto žáků. Velký význam pro úspěšné vzdělávání má spolupráce a komunikace mezi školou a rodinou žáka. Za nutné také považujeme stálé zkvalitňování odbornosti pedagogických pracovníků. Jestliže zákonní zástupci požádají o vyšetření žáka akreditovaným poradenským pracovištěm a toto pracoviště potvrdí ve svém posudku, že se jedná o žáka se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen SVP), je žák dále vzděláván a hodnocen na základě doporučení odborného pracoviště a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) vytvořeného na podkladě diagnostických závěrů z vyšetření. IVP vychází z vyšetření a doporučení pedagogicko-psychologické poradny nebo speciálního pedagogického centra, zohledňuje i názor zákonného zástupce, vychází z učebních dokumentů a respektuje potřeby žáka. IVP upravuje formu a podmínky vzdělávání žáka a je sestaven výchovným poradcem, třídním učitelem, vyučujícími příslušných předmětů. Vyučující jednotlivých předmětů individuálně posuzují metody a formy práce s žákem se SVP. Obsah vzdělávacího procesu se zásadně neliší od vzdělávání ostatních žáků.

S odborným pracovištěm spolupracujeme zejména při:

- seznámení všech pedagogů, ale i spolužáků, s daným postižením žáka (možnost přednášek a konzultací vztahujících se k postižení žáka)
- dohodě s rodiči a odborným pracovištěm na možnostech úzké spolupráce
- vypracování individuálního vzdělávacího plánu
- vysvětlení a objasnění způsobu hodnocení žáka (slovní hodnocení, možnosti úlev)

- zabezpečení potřebných kompenzačních a didaktických pomůcek
- zajištění odborné literatury

Zásady komunikace učitele s rodičem:

- vytvořit klidnou atmosféru (pochvala dítěte, optimismus)
- dostatek času pro rozhovor s rodiči (vhodnost využití konzultačních hodin)
- popsat (ale nehodnotit) situaci a chování žáka (nedávat dítěti „nálepky“)
- uvádět zdroje svých informací (totéž umožnit rodičům)
- ujasnit si pojmy spolu s rodiči (nastolení „pravidel hry“)
- uvádět konkrétní příklady a objasňovat svá stanoviska (rozebrat s rodiči možné souvislosti, uvést důvody, co vše učitel zvážil, než se rozhodl takto reagovat)
- snaha citlivě rodičům poradit a nabídnout jim pomoc

Vzdělávání žáků s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu zdravotního stavu, s vadami řeči a se specifickými poruchami učení, pozornosti a chování

Vycházíme ze zákona č. 561/2004, vyhlášky č. 27/2016 a z RVP ZV, kapitoly č. 8, kde jsou popsány možnosti a podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

O zařazení dítěte do školy rozhoduje ředitel po dohodě s rodiči či zákonnými zástupci žáka na základě lékařského a speciálně-pedagogického vyšetření a s přihlédnutím k možnostem školy (architektonické řešení, možnost asistenta pedagoga, počet žáků ve třídě, zkušenosti a vzdělání učitelského sboru, zabezpečení materiálně technickým vybavením školy, spolupráce se školským poradenským zařízením, spolupráce s rodiči apod.) i místním specifickým (dopravní obslužnost, dostupnost zdravotně sociální péče, vzdálenost jiné školy od bydliště dítěte a tak dále). Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami zajišťujeme pedagogickou intervenci a na základě doporučení školského poradenského zařízení mimořádné podmínky při přijímacím řízení, při vlastním studiu i při maturitní zkoušce. Jedná se mimo jiné o:

- poradenskou pomoc školy žákům i rodičům
- vhodné podmínky při přijímacím řízení, které odpovídají doporučeným potřebám žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- možnost studia podle individuálního studijního plánu
- při hodnocení přihlížíme k povaze postižení nebo znevýhodnění
- další sadu učebnic uloženou ve škole
- speciální učebnice a speciální didaktické a kompenzační učební pomůcky
- asistenta pedagoga (po předchozím souhlasu KÚ)
- volba individuálního tempa a rozdělení učiva na menší celky
- možnost práce na individuálních úkolech
- možnost využití PC v písemných pracích
- možnost využití nahrávací a kopírovací techniky

Zásady pro práci s žáky s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu zdravotního stavu, s vadami řeči a se specifickými poruchami učení, pozornosti a chování:

- respektovat zvláštnosti a možnosti žáka

- vyhledávat činnosti, ve kterých může být žák úspěšný
- klást reálné cíle, postupně zvyšovat nároky
- včas poskytnout speciální pomoc (čím dříve, tím lepší výsledek práce)
- podporovat snahu (pochvala při sebemenším zlepšení výkonu, nedostatky neporovnávat s ostatními)
- vytvořit optimální pracovní prostředí včetně vstřícné přátelské, ale soustředěné atmosféry
- odstranit rušivé vlivy při práci
- zajistit kompenzační a didaktické pomůcky
- užívat speciální metody a formy při práci
- dodržet jednotlivé vývojové etapy (důležité je „nepřeskakovat“)
- dodržet zásady všestrannosti (dbát na to, aby dítě mohlo své znevýhodnění kompenzovat i jinými činnostmi, v nichž je úspěšné)
- dodržet zásadu soustavnosti (snaha zapojit žáka do všech vzdělávacích aktivit)
- dodržet časté přestávky, střídat pracovní tempo
- zařazovat relaxační cvičení

Při diagnóze specifické poruchy učení postupujeme následovně:

- seznámíme všechny pedagogy s poruchou žáka a s jejími specifiky
- dohodneme se s rodiči na možnostech úzké spolupráce, stanovíme termíny pravidelných schůzek (zpravidla jednou měsíčně), v případě potřeby budou schůzky častější
- vysvětlíme vyučujícím způsoby hodnocení žáka a možnosti úlev
- vypracujeme individuální vzdělávací plán
- seznámíme spolužáky s rozdílným způsobem hodnocení
- zajistíme žákovi potřebné pomůcky
- zajistíme docházení žáka do reedukačních kroužků, zřízených při škole

Při práci s dětmi se specifickými poruchami učení je velmi důležité získat pro spolupráci jejich rodiče, bez kterých nelze dosáhnout úspěchu. Je třeba si získat jejich důvěru, poskytovat jim jasné a srozumitelné informace, podporovat a povzbuzovat je při nápravě specifické poruchy učení jejich dítěte.

Vzdělávání žáků z odlišných kulturních a životních podmínek a žáků, jejichž mateřským jazykem není čeština

Do této skupiny patří žáci, kteří pocházejí z prostředí sociálně, kulturně a jazykově odlišného. Hlavním problémem bývá zpravidla nedostatečná znalost vzdělávacího jazyka. Pozornost je třeba při práci s těmito dětmi věnovat nejen osvojení českého jazyka, seznámení se s českým prostředím, kulturními zvyklostmi a tradicemi, ale ve shodě se školským zákonem umožnit těmto dětem budování jejich vlastní identity, která bude vycházet z jejich původního prostředí.

Zásady pro práci s žáky z odlišných kulturních a životních podmínek a žáků, jejichž mateřským jazykem není čeština:

- v případě potřeby vypracovat individuální vzdělávací plány
- zajistit skupinovou nebo individuální péči
- zajistit specifické učebnice a pomůcky
- volit odpovídající metody a formy práce
- zajistit případnou pomoc asistenta pedagoga
- zajistit pravidelnou spolupráci s rodinou a odborným pracovištěm

- vytvořit příznivé klima pro tyto žáky ve školním prostředí

Celkově lze shrnout, že škola:

pro zabezpečení výuky žáků s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu zdravotního stavu, s vadami řeči a se specifickými poruchami učení, pozornosti a chování

diferencuje a individualizuje vzdělávací proces při organizaci činností - Důležité při práci se žáky s PAS.

diferencuje a individualizuje vzdělávací proces při stanovování časové dotace - Důležité při práci se žáky s PAS.

diferencuje a individualizuje vzdělávací proces při stanovování forem i metod výuky - Důležité při práci se žáky s PAS.

uplatňuje princip diferenciaci a individualizace vzdělávacího procesu při stanovování obsahu - Důležité při práci se žáky s PAS.

reflektuje potřeby žáků - individuální přístup vyžaduje handicapovaný jedinec, ale je nutná i práce se zbytkem třídy, abychom předešli projevům anticipace.

spolupracuje s ostatními školami - Spolupráce především se školou, ze které žák přichází.

spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště - Využíváme spolupráci s OPPP, ale i poradnami, se kterými jsou rodiny zvyklé spolupracovat.

zajišťuje pravidelnou komunikaci a zpětnou vazbu od žáků - Důležité při práci se žáky s PAS. Důraz na práci třídního učitele i všech členů pedagogického sboru. Pro pedagogy zařizujeme DVPP.

pro zabezpečení výuky žáků z odlišných kulturních a životních podmínek a žáků, jejichž mateřským jazykem není čeština-

zajišťuje pedagogickou intervenci - Všichni vyučující na požádání poskytují vyučující konzultaci v předem domluvených termínech.

zajišťuje pravidelnou komunikaci a zpětnou vazbu od žáků – třídní učitelé zjišťují informace od žáků, jednají s rodiči, probíhá komunikace se studentským parlamentem.

zajišťuje spolupráci se školským poradenským zařízením - Využíváme PPP, ale i poradny, které si rodiny vybraly.

VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní stimulaci vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, intelektových činností nebo v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Stejně velkou pozornost, kterou věnujeme žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, se snažíme věnovat i žákům mimořádně nadaným. Tato skutečnost vyžaduje od učitelů podstatně náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých vyučovacích předmětech, zvláště v těch, které reprezentují nadání dítěte. Dále otevřenost celého pedagogického sboru k novým metodám a formám výuky, ale i k problémům se sociálním přizpůsobením těchto žáků.

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných vyžaduje individuální přístup v tom smyslu, že učitelé respektují osobnostní i zdravotní zvláštnosti těchto žáků. Jako pro všechny žáky, tak zvláště pro tyto (ale i jejich rodiče) je důležité, aby pro ně bylo prostředí školy přátelské a „neohrožující“, otevřené pro oboustrannou komunikaci. Snažíme se volit takový

styl výuky, který umožňuje každému žákovi rozvíjet se podle svých schopností a možností. Přímou ve vyučování využíváme formy vnitřní diferenciaci, kdy průměrní žáci plní úkoly v rámci základního učiva, nadprůměrní a mimořádně nadaní mají možnost řešit dle svých schopností v daném předmětu problémové úlohy překračující rozsah základního učiva. Zvláště respektujeme jejich pracovní tempo a jejich individuální postupy řešení úloh a situací. Samotné zabezpečení výuky mimořádně nadaných žáků probíhá formou individuálních plánů v daných předmětech, ve kterých žák dosahuje nadprůměrných výsledků. Dále tito žáci mají možnost rozvíjet své nadání dalším studiem v nepovinných předmětech, které rozšiřují možnosti úspěšného řešení soutěží a olympiád. Nadaným žákům je doporučována a umožněna účast i v jiných kategoriích vybraných soutěží a olympiád.

Celkově lze shrnout, že škola:

pro zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných-

spolupracuje s AV ČR a CTM On-line: - Nabízíme žákům spolupráci na projektech s AV a CTM (Centrum pro talentovanou mládež) - dříve CTY On-line. Specializované předmětové kurzy na zahraniční univerzitě.

spolupracuje s odborníky: - CTM (Centrum pro talentovanou mládež) - dříve CTY On-line - Objevitelské soboty.

spolupracuje s volnočasovými organizacemi: - Tělovýchova - Sokol, ČSTV, sportovní oddíly. ZUŠ - hra na hudební nástroje, zpěv, prostor a vedení pro školní hudební skupiny, šachový oddíl atd.

využívá přehlídky: - Např. STRETECH - pořádá ČVUT Praha, nebo akce FJFI - spolupráce na projektech - vydání sborníku prací.

využívá soutěže/olympiády: - Všechny předmětové olympiády ve všech kolech, která jsou v dané soutěži možná. Úspěchy publikujeme za značného zájmu veřejnosti.

zadáva specifické úkoly žákovi: - Záležitost individualizovaná v konkrétních předmětech.

zajišťuje didaktické materiály: - Směrování k využití doporučené literatury i vlastního vytváření didaktických pomůcek, na jejich základě lze lépe probírané téma zpracovat.

zajišťuje doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu: - Tato část se týká především organizace náplně v povinně volitelných seminářích a nepovinných kroužcích. Výrazně individuální záležitost.

zajišťuje spolupráci se školským poradenským zařízením: - Ve spolupráci s OPPP děláme testy abilit a profiorientace našich žáků.

zapojuje žáka do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů: - Např. Přípravy a zajištění výměnných pobytů našich žáků i žáků zahraničních škol, příprava programu, prezentací v cizích jazycích.

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT - NIŽŠÍ GYMNÁZIUM

Průřezová témata a jejich okruhy jsou nedílnou součástí výuky. Aktualizují výuku, reagují na proměny společnosti, propojují učivo z několika předmětů, vytvářejí prostor pro vytváření postojů. Díky nim mají žáci možnost poznat propojenost a vzájemné ovlivňování různých složek našeho osobního, politického, kulturního, přírodního, mediálního světa.

Tematické okruhy průřezových témat jsou integrovány do vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů.

(Pokud jsou průřezová témata integrována do učiva volitelného předmětu, je toto začlenění uvedeno v tabulce v tercii i kvartě, přestože v praxi by předmět proběhl jen v jednom z nabízených ročníků)

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA				
Název tematického okruhu	prima	sekunda	tercie	kvarta
Rozvoj schopností poznávání	ČJL, IVT, DEJ, OBV, EVH	ČJL, MAT, IVT, DEJ, BIO, EVH	ČJL, ANJ, NEJ, MAT, IVT, PRG, DEJ, ZEK, ZZS	ČJL, NEJ, IVT, PRG, DEJ, ZEK, EVH, EGR, RDe
Sebepoznání a sebepojetí	ČJL, ANJ, DEJ, OBV,	ČJL, ANJ, NEJ, FRJ, DEJ, OBV, EVH	MEV, ANJ, NEJ, DEJ, OBV, GV, ZEK, ZZS	ČJL, MEV, ANJ, NEJ, IVT, DEJ, OBV, GV, ZEK, EVH
Seberegulace a sebeorganizace	ČJL, IVT, DEJ, OBV, TEV, EVH	ČJL, IVT, DEJ, OBV, TEV, EVH	ČJL, MEV, NEJ, FRJ, IVT, PRG, DEJ, OBV, TEV, ZTV, SH, ZZS	ČJL, MEV, NEJ, IVT, PRG, DEJ, TEV, ZTV, SH, EGR, RDe
Psychohygiena	MAT, IVT	IVT, OBV	IVT, PRG, ZEK, ZZS	ČJL, IVT, PRG, ZEK
Kreativita	ČJL, ANJ, MAT, IVT, EVH, EVV	ČJL, ANJ, MAT, IVT, DEJ, EVH, EVV	ČJL, MEV, ANJ, NEJ, FRJ, MAT, IVT, PRG, DEJ, ZEK, EVH, EVV, NVT, ZZS	ČJL, MEV, ANJ, NEJ, FRJ, PRG, DEJ, ZEK, EVV, NVT, EGR, RDe
Poznávání lidí	ČJL, OBV	ČJL, ANJ	ČJL, MEV, NEJ, OBV, ZZS	MEV, NEJ, RDe
Mezilidské vztahy	ČJL, DEJ, OBV	ČJL, DEJ, OBV	ČJL, MEV, IVT, DEJ, OBV, GV, ZZS	ČJL, MEV, NEJ, FRJ, DEJ, GV, EGR, RDe
Komunikace	ČJL, ANJ, IVT, DEJ, OBV, EVH	ČJL, NEJ, FRJ, DEJ, TEV	ČJL, MEV, ANJ, NEJ, FRJ, IVT, DEJ, OBV, EVH, CHE, ZZS	ČJL, MEV, ANJ, NEJ, FRJ, IVT, DEJ, CHE, TEV
Kooperace a kompetice	MAT, DEJ, TEV	DEJ, TEV	MEV, IVT, DEJ, TEV, ZTV, SH	MEV, MAT, DEJ, EVV, TEV, ZTV, SH, EGR
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	ČJL, MAT, IVT, DEJ, OBV, TEV	ČJL, NEJ, IVT, DEJ, OBV, EVH	MEV, NEJ, MAT, IVT, PRG, DEJ, OBV, CHE, , ZZS TEV, SH	ČJL, MEV, ANJ, , PRG, DEJ, CHE, TEV, SH, EGR, RDe
Hodnoty, postoje a praktická etika	ČJL, DEJ, OBV	ČJL, DEJ, OBV	MEV, IVT, DEJ, GV, ZZS	ČJL, MEV, NEJ, FRJ, IVT, DEJ, GV, EGR

Tematické okruhy průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova jsou každodenní součástí výchovného a vzdělávacího procesu, každé komunikace ve školním

i mimoškolním prostředí, v tabulce je tedy uvedena integrace tohoto průřezového tématu tehdy, když probíraný okruh překračuje běžnou mezilidskou komunikaci.

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA				
Název tematického okruhu	prima	sekunda	tercie	kvarta
Občanská společnost a škola	ANJ, OBV	ANJ, NEJ, FRJ, MAT	MEV, ANJ, NEJ, FRJ, ZEK, EVV, NVT	MEV, ANJ, NEJ, FRJ, ZEK, NVT, EGR, RDe
Občan, občanská společnost a stát	DEJ	IVT, OBV	DEJ, OBV, CHE, ZEK	DEJ, OBV, CHE, ZEK, EGR, RDe
Formy participace občanů v politickém životě	MAT, DEJ		DEJ, ZMP	MAT, DEJ, OBV, ZMP, EGR, RDe
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	DEJ		DEJ, GV	DEJ, OBV, GV, ZMP, EGR, RDe

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBALNÍCH SOUVISLOSTECH				
Název tematického okruhu	prima	sekunda	tercie	kvarta
Evropa a svět nás zajímá	IVT, EVH	NEJ, MAT, ZMP, EVH, EVV	ANJ, GV, ZEK, ZMP, ZZS	ANJ, MAT, OBV, GV, ZEK, EGR, RDe
Objevujeme Evropu a svět	ANJ, IVT	ANJ, FRJ, ZMP	MEV, ANJ, NEJ, FRJ, GV, ZEK, ZMP, EVH, NVT, ZZS	MEV, ANJ, NEJ, FRJ, OBV, GV, ZEK, EVH, NVT, RDe
Jsme Evropané	DEJ	IVT, DEJ	DEJ, GV, ZMP, ZZS	MAT, DEJ, OBV, GV, EGR, RDe

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA				
Název tematického okruhu	prima	sekunda	tercie	kvarta
Kulturní difference	ČJL, ANJ, OBV, ZMP	ANJ, NEJ, FRJ, MAT, IVT, OBV, ZMP, EVV	ČJL, ANJ, GV, BIO, ZMP, EVH, NVT, ZZS	ČJL, FRJ, MAT, OBV, GV, ZMP, EVH, NVT, EGR, RDe
Lidské vztahy	ČJL, DEJ, ZMP	ČJL, NEJ, IVT, OBV, ZMP	ČJL, NEJ, FRJ, DEJ, GV, CHE, ZEK, ZMP, EVH, SH, ZZS	ČJL, NEJ, FRJ, DEJ, GV, CHE, ZEK, ZMP, SH, EGR, RDe
Etnický původ	OBV, ZMP	IVT, OBV, ZMP	GV, BIO, ZMP, ZZS	DEJ, GV, ZMP, RDe
Multikulturalita	DEJ, OBV, ZMP, EVH	IVT, OBV, ZMP	ANJ, MAT, DEJ, GV, BIO, ZMP, EVH, ZZS	MAT, DEJ, OBV, GV, ZMP, RDe
Princip sociálního smíru a solidarity	OBV, ZMP	IVT, OBV, ZMP	DEJ, GV, ZMP	DEJ, GV, ZMP, EGR

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA				
Název tematického okruhu	prima	sekunda	tercie	kvarta
Ekosystémy	BIO, ZMP	IVT	ZEK, BIO, ZMP, ZZS	ZEK
Základní podmínky života	BIO, ZMP	IVT	NEJ, FRJ, CHE, ZEK, BIO, ZMP	NEJ, FRJ, CHE, ZEK, BIO, ZMP, EGR, RDe

Lidské aktivity a problémy životního prostředí	ČJL, DEJ, ZMP	ČJL, IVT, DEJ, OBV	ČJL, MAT, DEJ, GV, CHE, ZEK, ZMP, NVT, ZZS	MAT, DEJ, GV, CHE, ZEK, ZMP, EVV, NVT
Vztah člověka k prostředí	OBV, BIO, ZMP	IVT, OBV, BIO	MEV, GV, CHE, ZEK, BIO, ZMP, SH, ZZS	MEV, NEJ, GV, CHE, ZEK, ZMP, SH, EGR, RDe

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA				
Název tematického okruhu	prima	sekunda	tercie	kvarta
Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení	ČJL, IVT, OBV	ČJL	ČJL, MEV, GV, CHE, ZEK, EVH, EVV	ČJL, MEV, FRJ, IVT, OBV, GV, CHE, ZEK, EVH
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	ČJL, MAT, OBV	ČJL, OBV	ČJL, OBV, GV, CHE, ZEK	ČJL, IVT, OBV, GV, CHE, ZEK
Stavba mediálních sdělení			ČJL, MEV	ČJL, MEV, IVT
Vnímání autora mediálních sdělení	IVT, DEJ	DEJ	ČJL, MEV, DEJ	ČJL, MEV, IVT, DEJ
Fungování a vliv médií ve společnosti	IVT, DEJ, OBV,	DEJ	ČJL, DEJ, GV, CHE, ZZS	ČJL, ANJ, NEJ, MAT, IVT, OBV, GV, CHE, EVV, EGR
Tvorba mediálních sdělení	ČJL, DEJ	ČJL, MAT, DEJ	ČJL, MEV, IVT, DEJ, NVT	ČJL, MEV, DEJ, NVT
Práce v realizačním týmu	ČJL	ČJL	ČJL, IVT, ZEK, ZZS	ČJL, ZEK, EGR
DOPRAVNÍ VÝCHOVA je začleněna do výuky uvedených předmětů				
Název tematického okruhu	prima	sekunda	tercie	kvarta
Chodec - I. Na chodníku, II. Chodec a cyklista na silnici, III. Volný čas a sportovní aktivity, IV. Přecházení křižovatky, V. Cesta dopravními prostředky, VI. Dopravní značky	BIO, ZMP, TEV, SH, IVT, FYZ			
Cyklista - I. Výbava jízdního kola a cyklisty, II. Bezpečná jízda, III. Cyklista na silnici, IV. Cyklista na křižovatce, V. Prázdniny, VI. Krizové situace, VII. Dopravní značky		BIO, ZMP, TEV, SH, IVT, FYZ, ZMP		
Etika v silničním provozu - I. Chodec, II. Cyklista, III. Dopravní značky			BIO, ZMP, TEV, SH, IVT, FYZ, CHE, ZMP, ZZS	
Na vlastní kůži - I. Chodec, II. Cyklista, III. Poskytnutí první předlékařské pomoci, IV. Můj první řidičák				BIO, ZMP, TEV, SH, IVT, FYZ, CHE, ZMP, EGR

Použité zkratky:

ČJL - český jazyk a literatura
ANJ - anglický jazyk
NEJ - německý jazyk

FRJ - francouzský jazyk
MAT - matematika
IVT - informatika
OBV - občanská výchova
DEJ - dějepis

FYZ - fyzika
CHE - chemie
BIO - biologie
ZMP - Zeměpis
EVH - estetická výchova hudební

EVV - estetická výchova výtvarná
 TEV - tělesná výchova
 ZTV - zdravotní tělesná výchova
 MEV - mediální výchova

PRG - programování
 GV - globální výchova
 ZEK - základy ekologie
 ZŽS - zdravý životní styl

NVT - netradiční výtvarné techniky
 EGR – ekonomická gramotnost
 RDe Regionální dějepis
 SH - sportovní hry

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT - VYŠŠÍ GYMNÁZIUM

Tematické okruhy průřezových témat jsou integrovány do vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů dle následujícího přehledu.

Osobnostní a sociální výchova				
Název tematického okruhu	kvinta	sexta	septima	oktáva
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	FRJ, NEJ, EVV, TEV	EVV, NEJ, TEV	FRJ, ZSV, NEJ, TEV	FRJ, ZSV, NEJ, TEV
Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	DEJ, MAT, NEJ, TEV	FRJ, DEJ, MAT, TEV, CJL, NEJ	MAT, ZSV, NEJ, DEJ	MAT, ZSV, NEJ, DEJ, TEV
Sociální komunikace	DEJ, CJL, NEJ	FRJ, CJL, NEJ, DEJ, IVT	CJL, ZSV, DEJ, NEJ	NEJ, DEJ
Morálka všedního dne	DEJ, CJL, NEJ	CJL, NEJ, DEJ	FRJ, ZSV, NEJ, DEJ	NEJ, DEJ
Spolupráce a soutěž	CJL, NEJ	FRJ, CJL, NEJ, TEV, IVT	FRJ, ZSV, NEJ, TEV	FRJ, NEJ, TEV

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech				
Název tematického okruhu	kvinta	sexta	septima	oktáva
Globalizační a rozvojové procesy	ZSV, CJL, DEJ	ZMP, CJL, DEJ	ZMP, CJL, DEJ	ZMP, DEJ
Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	ZSV	ZMP, BIO, FYZ, CHE	ZMP, FYZ, CHE	FRJ, ZSV, ZMP, NEJ

Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce	ZSV, DEJ	ZMP, DEJ	ZMP, DEJ	ZSV, ZMP, DEJ
Žijeme v Evropě	FRJ, CJL, DEJ, NEJ, ZSV, EVV	FRJ, CJL, DEJ, NEJ, EVV, ZMP, BIO	FRJ, DEJ, NEJ	FRJ, ZSV, ZMP, DEJ, NEJ
Vzdělávání v Evropě a ve světě	ZSV	FRJ, ZMP	ZMP, NEJ	ZSV, ZMP, NEJ

Multikulturní výchova				
Název tematického okruhu	kvinta	sexta	septima	oktáva
Základní problémy sociokulturních rozdílů	ZMP, CJL	ZMP, CJL	ZSV, ZMP	ZMP, NEJ
Psychosociální aspekty interkulturality	ZMP, CJL, NEJ	ZMP, CJL, EVV, NEJ	ZSV, ZMP, NEJ	ZSV, ZMP
Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	FRJ, CJL	FRJ, CJL	CJL	FRJ, ZSV

Mediální výchova				
Název tematického okruhu	kvinta	sexta	septima	oktáva
Média a mediální produkce	DEJ, IVT	CJL, DEJ, TEV, IVT	DEJ, TEV	FRJ, DEJ, TEV
Mediální produkty a jejich významy	EVV, IVT	CJL, EVV, IVT	ZSV, NEJ	NEJ
Uživatelé	NEJ	CJL, NEJ		NEJ
Účinky mediální produkce a vliv médií		CJL	ZSV	ZSV
Role médií v moderních dějinách		CJL, EVV	CJL	ZSV

Environmentální výchova				
Název tematického okruhu	kvinta	sexta	septima	oktáva
Problematika vztahů organismů a prostředí	BIO	BIO	ZSV	
Člověk a životní prostředí	ZMP, DEJ, FYZ, CHE	BIO, DEJ, FYZ, CHE	FRJ, ZSV, DEJ, NEJ, FYZ, CHE	FRJ, ZSV, DEJ, NEJ
Životní prostředí regionu a České republiky	ZMP, FYZ	FRJ, ZMP, BIO, NEJ, FYZ	ZMP, FYZ	ZMP

Použité zkratky:

CJL - český jazyk a literatura

ANJ - anglický jazyk

NEJ - německý jazyk

FRJ - francouzský jazyk

MAT - matematika

IVT - informatika

OBV - občanská výchova

DEJ - dějepis

FYZ - fyzika

CHE - chemie

BIO - biologie

ZMP - Zeměpis

EVH - estetická výchova hudební

EVV - estetická výchova výtvarná

TEV - tělesná výchova

ZSV – základy společenských věd

4.1 UČEBNÍ PLÁN – NIŽŠÍ GYMNÁZIUM

TABULACE UČEBNÍHO PLÁNU

						Legenda	
			Nové	Nové	Nové	Nové	
Oblasti:		I.	II.	III.	IV.	Součet:	Dle oblastí
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	4	4	4	4	16	16
	Cizí jazyk č.1	4	3	3	3	13	13
	Cizí jazyk č.2	0	3	3	3	9	9
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4	4	16	16
Člověk a společnost	Občanská výchova	2	1	1	1	5	13
	Dějepis	2	2	2	2	8	
Člověk a příroda	Zeměpis	2	2	2	1	7	29
	Fyzika	1	2	2	3	8	
	Chemie	0	0	3	3	6	
	Biologie	2	3	2	1	8	
Informatika	Informatika	2	1	1	2	6	6
Umění a kultura	Estetická výchova hudební	2	1	1	1	5	10
	Estetická výchova výtvarná	1	2	1	1	5	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	8	8
Volitelné vzdělávací aktivity	Volitelný předmět 1.	0	0	1	0	1	2
	Volitelný předmět 2.	0	0	0	1	1	
Celkem hodin		28	30	32	32	122	122

POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU

Učební plán pro nižší ročníky gymnázia je sestaven tak, aby časová dotace humanitních a přírodovědných předmětů byla vyvážená a aby přidělením disponibilních hodin byla posílena výuka cizích jazyků a výuka informatiky. Dělenými hodinami navíc zvýhodňuje nejen cizí jazyky a informatiku, ale i tvůrčí a praktickou činnost (estetická výchova, praktická cvičení z fyziky, chemie a přírodopisu). V tmavých sloupcích jsou uvedeny dělené hodiny.

Cizí jazyk

Žáci si mohou vybrat cizí jazyk č. 1 a č. 2 z nabídky **anglický jazyk, německý jazyk a francouzský jazyk**. Všechny hodiny jsou dělené. První cizí jazyk je posílen 1 hodinou z disponibilní časové dotace, druhý cizí jazyk 9 hodinami. V sekundě má výuka druhého cizího jazyka formu povinně volitelného předmětu.

Informatika

Předmět je posílen 4 hodinami z disponibilní časové dotace a 1 hodinou ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Všechny hodiny jsou dělené.

Občanská výchova

Předmět je posílen 1 hodinou vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví.

Fyzika, chemie, přírodopis, zeměpis

Předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda jsou posíleny 2 hodinami z disponibilní časové dotace (fyzika, zeměpis), 2 hodinami vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví (chemie a biologie) a 3 hodinami ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce (praktická cvičení z fyziky, chemie a biologie; tyto hodiny jsou dělené).

Výchova ke zdraví

Obsah vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví je vyučován v rámci předmětů občanská výchova, chemie a biologie. Každý z těchto předmětů byl proto posílen 1 hodinou.

Člověk a svět práce

Obsah vzdělávací oblasti Člověk a svět práce je vyučován v rámci předmětů informatika, fyzika, chemie a biologie formou praktických cvičení. Každý z těchto předmětů byl proto posílen 1 hodinou. Tyto hodiny jsou dělené.

Volitelné předměty

Volitelné předměty jsou dotovány z disponibilní časové dotace. 1. volitelným předmětem je v sekundě druhý cizí jazyk. Žáci si mohou vybrat z nabídky **anglický jazyk, německý jazyk a francouzský jazyk**.

2. a 3. volitelný předmět si žáci vybírají v tercii a v kvartě z nabídky **globální výchova, mediální výchova, základy ekologie, zdravý životní styl, netradiční výtvarné techniky, programování, sportovní hry**. Předmět je vyučován formou dvouhodin jednou za 14 dní. Předměty regionální dějepis RDe a Ekonomická gramotnost RGR jsou, jako jednosemestrové, zařazeny jako volitelné semináře v kvartě.

4.2 UČEBNÍ PLÁN - VYŠŠÍ GYMNAZIUM

TABULACE UČEBNÍHO PLÁNU

		Studijní obory - 79-41-K41 a 79-41-K81					Legenda			dělení
			Nové	Nové	Nové	Nové				
	Oblasti:		5A8 = 1A4	6A8 = 2A4	7A8 = 3A4	8A8 = 4A4	Součet :	Dle oblas tí	Dle RVP_ G	Z toho disponibil ní
	Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	3	4	3	4	14	14	12	2
		Cizí jazyk č.1	3	3	3	3	12	12	12	0
		Cizí jazyk č.2	3	3	4	4	14	14	12	2
	Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	2	2	12	12	10	2
	Člověk a společnost	Základy společenských věd	2	2	2	2	8	16	36	15
		Dějepis	2	2	2	2	8			
	Člověk a příroda	Zeměpis	2	2	2	2	8	35		
		Fyzika	3	3	3	0	9			
		Chemie	3	3	2	1	9			
		Biologie	3	2	2	2	9			
	Informatika	Informatika	2	2	0	0	4	4	4	0
	Umění a kultura	Estetická výchova	2	2	0	0	4	4	4	0
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	8	8	8	0	
Konjugované skupiny 4 a 8 -letého	Volitelné vzdělávací aktivity	Volitelný předmět 1. Konv. ANJ	0	0	2	2	4	16	14	2
		Volitelný předmět 2.	0	0	2	2	4			
		Volitelný předmět 3.	0	0	2	2	4			
		Volitelný předmět 4.	0	0	0	2	2			
		Volitelný předmět 5.	0	0	0	2	2			
		Celkem hodin	34	34	33	34	135	135	112	23

POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU

- Obsah a výstupy všech předmětů v učebním plánu vycházejí ze vzdělávacích oblastí a oborů **RVP G**.
- Způsob dělení hodin je uveden v časovém a organizačním vymezení charakteristik jednotlivých předmětů.
- Vyučovací předmět **Český jazyk a literatura** je navíc dotován 2 hodinami z disponibilních hodin. Ve svém obsahu realizuje průřezové téma Mediální výchova.
- Všichni žáci 1. ročníku se povinně učí anglický jazyk a **další povinný cizí jazyk** volí z nabídky německý jazyk a francouzský jazyk. Cizí jazyky částečně realizují ve svém obsahu průřezové téma Multikulturní výchova.
- Vyučovací předmět **Matematika** byl vytvořen ze vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace. Je posílen 3 hodinami z disponibilního množství.
- Vyučovací předměty **Fyzika, Chemie, Biologie a Zeměpis** vycházejí ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Biologie a Chemie realizují průřezové téma Environmentální výchova.
- **Laboratorní cvičení** nejsou samostatným předmětem a svým praktickým obsahem doplňují předměty Chemie a Biologie. 3 hodiny časové dotace jsou čerpány z disponibilních hodin.
- **Zeměpis** byl vytvořen ze vzdělávacího oboru Geografie vzdělávacích oblastí Člověk a příroda a Člověk a společnost. Integruje Geologii a průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Environmentální výchova.
- Vyučovací předmět **Základy společenských věd** vychází ze vzdělávacího oboru Občanský a společenskovědní základ vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Dále realizuje průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova.
- **Dějepis** realizuje obsah stejné vzdělávací oblasti a průřezová témata Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Mediální výchova.
- **Fyzika, Chemie, Biologie, Zeměpis, Základy společenských věd, Dějepis a Zeměpis** čerpají společně 15 hodin z disponibilní časové dotace.
- Vyučovací předmět **Tělesná výchova** je dotován hodinami dle základního rozpisu RVP_G.
- Vyučovací předmět **Estetická výchova** nabízí možnost volby mezi Výtvarným či hudebním zaměřením
- Vyučovací předmět **Informatika** vychází ze vzdělávacího oboru Informatika.
- **Volitelné předměty** jsou zařazeny do dvou předposledních ročníků a jsou posíleny 6 hodinami z disponibilního množství. Svým obsahem navazují na povinné předměty učebního plánu.
- **Adaptační kurz** je zařazen na vstup 1. ročníku a je realizován mimo prostředí školy, specializovanou firmou za účasti pedagogů školy. Vychází ze vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví, vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a zařazuje průřezová témata Osobnostní a sociální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Komentáře:

- A) Přidáváme hodiny praktických cvičení z MAT v I. (5.) a II. (6.) ročníku, kdy se třída dělí na dvě skupiny. MAT => 3+1
- B) V nabídce povinně volitelných seminářů v předposledním ročníku je dvouletý seminář, který je konverzací v ANJ (Povinná volba pro každého studenta!)
- C) V nabídce povinně volitelných seminářů v předposledním ročníku je dvouletý seminář z MAT, který bude řešit přípravu těch, kteří hodlají v dalším studiu využívat MAT. (Náplň - např. infinitivizemální počet atd.)
- D) V nabídce povinně volitelných seminářů v předposledním ročníku je přidán ještě jeden seminář.
- E) V předposledním a posledním ročníku přidáváme 2. cizímu jazyku 1 vyučovací hodinu týdně.
- F) V předposledním a posledním ročníku (u BIO již ve 2. roč.) se mění a rozprostírá hodinová dotace přírodovědných předmětů MAT, FYZ, CHE a BIO tak, aby se tyto předměty vyučovaly i v posledním ročníku alespoň jednou vyučovací hodinou týdně.
- G) V posledním ročníku je v nabídce povinně volitelných seminářů jednoletý seminář MAT (zaměřeno na maturitní zkoušku)

Důležité upozornění:

- V **předposledním ročníku** si nově žáci vybírají tři povinně volitelné předměty. (Dvouleté semináře) (Bývaly předměty dva)
- V **posledním ročníku** si žák přidává dva povinně volitelné předměty (jednoleté semináře). (Bývala volba tří předmětů!)

LVVZ budou povinně nabízeny v rovině 2A8 a v rovině 5A8 + 1A4

STK budou povinně nabízeny v rovině v 3A4 + 7A8

- Během studia jsou žákům nabídnuty týdenní pobytové **kurzy**. V době jejich konání odpadá výuka ostatních předmětů. Jedná se o Lyžařský výchovně výcvikový kurz (**LVVZ**) a letní **Sportovně turistický kurz (STK)**. LVVZ je zpravidla realizován v prvním ročníku studia a STK v ročníku předposledním.

5.1 UČEBNÍ OSNOVY - NIŽŠÍ GYMNÁZIUM

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Vzdělávací oblast *Jazyk a jazyková komunikace* zaujímá stěžejní postavení ve vzdělávacím procesu, neboť dobré jazykové vzdělání a jazyková kultura patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti absolventa základního vzdělání. Jazykové vyučování se zaměřuje na to, aby se žáci uměli domluvit s ostatními lidmi, dokázali správně zformulovat svoje myšlenky do náležitého projevu ústního či písemného, pochopitelného pro čtenáře či posluchače, porozuměli textům a instrukcím, byli schopni vhodně vyjádřit svůj postoj nebo pocit, uměli diskutovat o svých názorech, pochopili záměry a postoje druhých, uměli logicky argumentovat, zvládli dorozumívací situace a vyjednali si své osobní záležitosti, citlivě vnímali literární dílo a krásu kolem sebe, snažili se tvořit různá mediální sdělení, pracovali v realizačním týmu a vytvořili si osobní vztah k jazyku a médiím jako důležitých složek národní kultury.

Tato oblast je realizována v povinných vyučovacích předmětech:

- **český jazyk a literatura** vyučovaný ve všech ročnících nižšího gymnázia
- *cizí jazyk* = v ŠVP je to **anglický jazyk** vyučovaný ve všech ročnících nižšího gymnázia
- v rámci oboru *další cizí jazyk* nabízí škola **německý jazyk a francouzský jazyk**
- ve volitelném předmětu – **mediální výchova**, který si mohou žáci zvolit v tercií a kvartě

Všechny tyto vyučovací předměty zdůrazňují komunikativní funkci jazyka a mají společné hlavní cíle – vybavit žáky takovými dovednostmi, které budou sloužit jako nástroje pro všechny oblasti vzdělávání. Jazyk je chápán především jako prostředek pro sdělování myšlenek a pocitů. Osvojení a užívání českého jazyka jako jazyka mateřského v jeho mluvené i písemné podobě otevírá cestu k poznání a pochopení přírodních i společenských skutečností a duchovního bohatství minulosti i dneška. Vytváří se tak předpoklady k úspěšnému dorozumívání s lidmi tím, že učí interpretovat jejich vyjádření a reagovat na ně, učí také porozumět sám sobě, své roli v různých komunikačních situacích, nalézt vlastní místo mezi vrstevníky i ve společnosti. Vede k formování hodnotové orientace a k citlivému a esteticky účinnému vnímání okolního světa i sebe sama. Zároveň vychovává žáky k vlastenectví, humanitě a demokracii. Cizí jazyk a další cizí jazyk přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců v osobním životě, v dalším studiu i v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice, prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance. Mediální výchova dává prostor týmové práci. Vede k získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a médiích a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama a individuálního prožívání slovesného uměleckého díla.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládání cizího jazyka. Vzdělávání v cizím jazyce směřuje k dosažení úrovně B1, vzdělávání v dalším cizím jazyce směřuje k dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Hlavním cílem vyučovacího předmětu *Český jazyk a literatura* je vést žáka k získání dobré úrovně jazykové kultury a znalostí o mateřském jazyce, které patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání.

Český jazyk a literatura má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení. Dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, jsou důležité nejen pro vzdělávání v rámci oblasti *Jazyk a jazyková komunikace*, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších oborech.

Při výuce je kladen důraz na rozvoj komunikačních schopností, tvůrčí činnost, spolupráci a umění učit se. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni číst s porozuměním, dále porozumět informacím a pracovat s nimi, vnímat umělecká díla a získávat vztah k umění, používat jazyk v podobě mluvené i psané.

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Předmět Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale formálně je členěn na tři okruhy – jazykovou výchovu, slohovou a komunikační výchovu a literární výchovu. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V *komunikační a slohové výchově* se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, kultivovaně psát a mluvit, analyzovat a kriticky posuzovat obsah přečteného nebo slyšeného textu týkajícího se nejrůznějších situací a informací. Při výuce se dále rozvíjí tvořivost a fantazie žáků.

V *jazykové výchově* žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se rozpoznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění.

V *literární výchově* žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti, literární hodnoty od braků. Literární výchova má za cíl humanizaci žákovy osobnosti, rozvíjení jeho citů, pochopení mezilidských vztahů, rozpoznání dobra a zla, rozvoj estetického citění a podněcování žáků k četbě.

Z ČEHO JE PŘEDMĚT UTVOŘEN

Průřezová témata jsou integrována do vyučovacího předmětu. Z průřezových témat a podtémat je ve výuce zařazena:

Osobnostní a sociální výchova

- rozvoj schopností poznávání, sebepoznání, seberegulace, psychohygiena, kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, řešení problémů, hodnoty, postoje, praktická etika

Multikulturní výchova

- kulturní difference, lidské vztahy

Environmentální výchova

- problémy životního prostředí

Mediální výchova

- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, stavba mediálních sdělení, vnímání autora, mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti, tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu

FORMY REALIZACE

Předmět Český jazyk a literatura je vyučován ve všech ročnících nižšího gymnázia. Je předmětem pro všechny povinným. V každém ročníku po čtyřech hodinách týdně v celých nepulených třídách.

Výuka je probíhá většinou ve třídách, výjimečně v terénu. Některá témata, zejména z oblasti literatury, jsou realizována formou krátkodobých projektů. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy knihoven, práce s knihou a texty na internetu. K dispozici je žákům žákovská knihovna a počítačová učebna.

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník, ve kterém je předmět vyučován	prima	sekunda	tercie	kvarta
Časová dotace	4	4	4	4

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	Podporujeme schopnost studijního čtení – žáci se snaží formulovat hlavní myšlenky textu, vytváří otázky a stručné poznámky, výpisky, rozlišují fakta od názorů, mínění. Žáky vedeme k ověřování faktů různými informačními zdroji – příručky, encyklopedie, internet. Během výuky klademe důraz na práci s textem a čtení s porozuměním přiměřeně náročných textů potichu i nahlas. Podporujeme vyhledávání informací a rozšiřování aktivní zásoby cizích slov. Učíme žáky rozlišit cíle a funkce manipulativní komunikace (např. v televizi, novinách a časopisech) a kriticky na ni reagovat. Žáky vedeme ke kladnému hodnocení sebe i ostatních. Žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost. Žáci se zúčastňují různých soutěží a olympiád. Snažíme se vytvářet situace, v nichž má žák radost z učení. Zadááváme žákům zajímavé a tvůrčí krátkodobé i dlouhodobé domácí úkoly.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	Vedeme žáky k vyhledávání a rozboru příčin problému, k řešení nastolených problémů a k obhajobě svých řešení. Ve vhodných oblastech vzdělávání používáme netradiční úlohy (dramatizace pohádek, práce s jazykovými časopisy, autentickými texty, křížovky) a jazykové hry. Žáky vedeme k samostatnosti, motivujeme je v co největší míře standardními i nestandardními úlohami z praktického života. Žáci jsou vedeni úměrně věku k používání počítačových programů a internetu. Postupně se zdokonalují v práci s informacemi z různých zdrojů. (vyhledávání, třídění) Žáci prezentují své názory, myšlenky a nápady ve výuce, ale i na internetu, nástěnkách a školním časopise. Podle schopností zapojujeme žáky do soutěží. Žáci se aktivně podílí na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	Žáci respektují běžné komunikační normy, chápou střídání rolí mluvčího a posluchače v rozhovoru. Vhodně komunikují se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni.

	Podporujeme přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami. Učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj názor, klást účelné otázky a vhodně odpovídat. Snažíme se rozšířit aktivní slovní zásobu. Vedeme žáky ke kultivovanému, výstižnému dorozumívání a využívání jazykových prostředků vhodných pro danou komunikační situaci. Učíme žáky reagovat v různých situacích. (jazykové situace a scénky) Ke komunikaci a informovanosti o škole využíváme školní časopis a místní zpravodaj. (žáci dokumentují akce pořádané školou) Začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování. Podporujeme komunikaci s jinými školami.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	Pomáháme žákům hledat vhodné životní vzory a vzory chování. Během vzdělávání používáme týmovou práci žáků při zpracovávání problému, prosazujeme vzájemnou pomoc při učení. Usilujeme o to, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině. Žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami částečně podílejí. Učíme je zároveň odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, resp. lidmi. Chceme žáky naučit základům kooperace a týmové práce.
KOMPETENCE OBČANSKÉ	Vedeme žáky k hodnocení situace ve společnosti a navržení vlastního řešení situace. Podporujeme třídění odpadů, ekologické myšlení. Klademe důraz za zodpovědné chování na školních akcích i v soukromém životě. Snažíme se žáky vést k zodpovědnosti za sebe i druhé. Povzbuzujeme ochotu pomoci slabším. Žáky motivujeme k národní hrdosti, úctě k tradicím. Připravujeme žáky, aby si uvědomovali, že mohou uplatňovat svá práva, ale na druhé straně musí plnit své povinnosti.
KOMPETENCE PRACOVNÍ	Pomáháme žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti při profesní orientaci. Vedeme je k objektivnímu sebehodnocení. Pomáháme žákům poznávat různá povolání a trendy společnosti. Připravujeme je na různé situace při hledání zaměstnání a styku s institucemi. Učíme žáky asertivnímu chování. Výuku doplňujeme o praktické exkurze. (výměnné zájezdy, dopisování) Výběrem volitelných předmětů pomáháme žákům při profesní orientaci a uspokojení zájmů.
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	Vedeme žáky k užívání běžných digitálních zařízení, různých aplikací a služeb při učení i při zapojení do společenského života, ke schopnosti samostatného výběru adekvátní technologie pro konkrétní problém či situaci. Učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat a sdílet informace a digitální obsah a dále s nimi pracovat efektivně a adekvátně dané situaci a účelu. Učíme žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se prostřednictvím digitálních prostředků, to vše s uplatněním znalosti autorského práva. Učíme žáky předcházet situacím, které ohrožují bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné i duševní zdraví i zdraví ostatních. Vedeme žáky k etickému jednání při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA		
PRIMA		
VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	VAZBA NA PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	Komunikační a slohová výchova	
- žák se seznamuje s různými projevy, zkoumá jejich komunikativní záměr - analyzuje dané texty z hlediska obsahového, kompozičního a jazykového - vyhledá hlavní myšlenky textu - získané poznatky aplikuje při nácviu tvorby některých projevů nebo jejich částí - posuzuje projevy ostatních, navrhuje lepší varianty, opravuje případné nedostatky vlastní i ostatních	vypravování	MV - kritické čtení a vnímání med. sdělení - interpretace vztahu sdělení a reality OSV - poznávání lidí - kreativita
- rozvíjí souvislý ústní i písemný projev - stylizuje dopis - spolupracuje s ostatními při tvorbě rozhovorů	člověk ve společnosti - jednoduché inform. útvary - telefonování - dopis, email	MV - práce v týmu OSV - komunikace - mezilidské vztahy
- orientuje se v jednodušším textu - dokáže vyhledat důležité údaje - shromáždí odborné výrazy, jejich význam vyhledá v některé encyklopedii nebo slovníku	výpisek, výtah	OSV - rozvoj schopností poznávání
- vyhledá příklady zpráv ve svém okolí - komentuje, hledá hodnocení a výzvu a tvoří vlastní zprávu	zpráva, oznámení	MV - stavba a tvorba mediálního sdělení
- z ukázek vyvodí charakteristické rysy popisu - pracuje s textem: vybírá vhodná slova při nácviu popisu, vymýšlí synonyma - obohacuje slovní zásobu	popis	OSV - sebepoznání - seberegulace MV - tvorba sdělení
	Jazyková výchova	OSV - rozvoj schopností poznávání
- chápe význam národního jazyka - seznamuje se s jazykovými příručkami a učí se je používat	Jazykověda - úvod do nauky o jazyce	

	- jazykové příručky	
- zdokonaluje se v praktickém využití pravidel českého pravopisu - snaží se odůvodnit pravopis a správnost si ověřit v Pravidlech	Pravopis	
- objasní pojmy slova ohebná - neohebná - vybere znaky, podle kterých se jednotlivé slovní druhy rozeznávají - třídí slova a zařazuje je ke slovním druhům - aktivně tvoří tvary ohebných slovních druhů	Úvod do morfologie - podstatná jména - druhy přídavných jmen - zájmena, číslovky - slovesa - neohebné slovní druhy	
- vyhledá základní větné členy - zdůvodní pravopis v přísudku	Skladba - základní větné členy - shoda PO a PŘ - rozvíjející větné členy - souvětí, HV, VV, interpunkce	
	Literární výchova	
- vlastními slovy převypráví děj - rozpozná myšlenkové poselství pohádky, mýtu, pověsti, bajky a vlastními slovy je interpretuje - hodnotí chování postav díla - hodnotí jazyk díla - hodnotí celkový dojem z díla - vytvoří jednoduchou pohádku	Žánry - pohádky - pověsti - bajky	Multikulturní výchova - lidské vztahy OSV - mezilidské vztahy
- vlastními slovy vystihne, zda přečtený text (nebo část) souvisí s žánrovou vlastní životní zkušeností - hodnotí hlavní postavy a porovnává se svým okolím - ve skupině vytvoří a předvede dramatickou scénku ze života - napíše vlastní povídku - parafrázuje příběh, navrhne vlastní pokračování, dopíše konec básně či prozaického textu	Povídky ze života dětí	MKV - lidské vztahy - kulturní diference Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí
- čte s porozuměním - formuluje vlastní názor k četbě - srovnává literární text s filmovou nebo jinou adaptací - diskutuje o vlastní četbě - výtvarně ilustruje úryvek díla - sestaví osnovu přečteného příběhu	Tvořivé činnosti s literárním textem	OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - mezilidské vztahy MV

- orientuje se v knihovně - naučí se recitovat zajímavý úryvek textu - ve skupině dramatizuje a předvede literární dílo	Literárněvýchovné aktivity Čtenářské dílny	MV, OSV - hodnoty, postoje, praktická etika

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA		
SEKUNDA		
VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	VAZBA NA PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	Komunikační a slohová výchova	
- žák analyzuje složitější texty z hlediska obsahového, kompozičního a jazykového - předvede samostatný souvislý projev (ústní i písemný) - používá přímou řeč, přirovnání, personifikaci - provede rozbor projevů spolužáků - odstraňuje slohové nedostatky	Vypravování - přímá řeč	MV - kritické čtení a vnímání med. sdělení - interpretace vztahu sdělení a reality OSV - poznávání lidí - kreativita
- pracuje s texty - vyhledá podstatné části - odstraňuje neobratná vyjádření nebo opakující se slova - shromáždí patřičné údaje a napíše vlastní životopis - z ukázek žádostí vyhledá podstatné části a zdůvodní, proč se žádost píše - vyhledá údaje, které obsahuje pozvánka a dokáže napsat jednoduchou pozvánku	Člověk ve společnosti - životopis - žádost - pozvánka	MV - práce v týmu OSV - komunikace - kreativita - mezilidské vztahy
- učí se orientaci v odborném textu - vybere důležité informace - pracuje s osnovou - při práci s textem využívá textový editor	výtah	OSV - rozvoj schopností poznávání
- z textů vyhledává pojmenování vlastností - obohacuje si slovní zásobu - dokáže stručně charakterizovat svého kamaráda nebo sám sebe	charakteristika	OSV - poznávání lidí - hodnoty, postoje, praktická etika
- z ukázek odvozuje postup při popisu - vyhledá odborné názvy pomocí slovníků, vysvětlí jejich význam - tvoří jednoduchý popis (např. pracovního postupu)	Popis Líčení	OSV - sebezpoznání - seberegulace MV - tvorba sdělení
	Jazyková výchova	OSV - rozvoj schopností poznávání - komunikace

- průběžně si procvičuje pravopis - používá Pravidla českého pravopisu - vybraný výraz dokáže správně odůvodnit - učí se pravidla psaní velkých písmen	Pravopis - psaní velkých písmen - shoda podmětu s přísudkem	
- upevňuje si učivo ze 6. ročníku - učí se podstatu rodu činného a trpného - dokáže podle příkladu tvořit tvary přičestí trpného - rozliší příslovce místa, času a způsobu - tvoří stupně příslovčí - dokáže určit pády, s kterými se předložky pojí	Morfologie - ohebné slovní druhy - slovesný rod - příslovce, přisl. spřežky - předložky, spojky, částice	
- upevňuje si učivo ze 6. ročníku - vyhledá ve větě podmět a přísudek - doplňuje koncovky v přičestí minulém, pravopis zdůvodní - vyhledává v textu rozvíjející větné členy - učí se na ně správně zeptat - prověřuje rozdíl hlavních a vedlejších vět	Skladba - shoda PO a PŘ - rozvíjející větné členy - souvětí - věta hlavní a vedlejší - druhy vedlejších vět	
- rozpozná obrazný význam od věcného - vyhledává v textu sousloví - dokáže vysvětlit význam některých rčení	Význam slova - věcný význam slova - sousloví a rčení	
- různými tvořivými hrami poznává svou slovní zásobu a obohacuje ji - učí se tvořit slova pomocí předpon a přípon (např. tvoří názvy osob od slovesa přídavných jmen, pojmenuje obyvatele různých měst a zemí aj.) - vytváří zdrobněliny, přechyluje	Úvod do lexikologie - obohacování slovní zásoby	
	Literární výchova	
- upevňuje si znalosti ze 6. ročníku - snaží se objevit hlavní myšlenku bajky - pokusí se napsat bajku - uvede knihy pověstí, které četl - některou přinese na ukázkou - určenou pověst si přečte, převypráví - uvede autory, kteří píšou sci-fi - charakterizují druh této literatury, vyhledává prvky sci-fi - uvažuje o tématech v knihách - vypráví zajímavý příběh z vlastní četby dobrodružné literatury	Žánry - pověsti, legendy, mýty - bajky - balada - literatura sci-fi - dobrodružné romány	Multikulturní výchova - lidské vztahy OSV - mezilidské vztahy MV - kritické čtení

- vyhledá dobrodružné prvky a nalézá prostředky, kterými autor dosáhl napětí		
- hovoří o problémech nastolených v tisku a beletrii - charakterizuje hlavní hrdiny ukázek a porovnává ho se skutečnými postavami ve svém okolí	Setkání se světem v literatuře	MKV - lidské vztahy EV problémy životního prostředí
- čte plynule a s porozuměním - při hlasitém čtení dodržuje přiměřené tempo - dokáže reprodukovat přečtený text - vyhledá a uvede zajímavosti o některých autorech - vytváří vlastní výtvarný doprovod k literárním textům	Tvořivé činnosti s literárním textem	OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti MV - interpretace med. sd. - tvorba mediál. sd
- naučí se libovolnou báseň zpaměti a zarecituje ji - navštěvuje knihovnu - dokáže získat informace z internetu - beseduje ve skupině o určených knihách - hodnotí různá filmová a divadelní představení svým vlastním názorem	Literárněvýchovné aktivity Čtenářské dílny	OSV - hodnoty, postoje, praktická etika MV - práce v týmu

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA		
TERCIE		
VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	VAZBA NA PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	Komunikační a slohová výchova	
- v textu vyhledá odborné názvy domácího i cizího původu - při práci s textem využívá textový editor - správně formátuje text - odborný referát umí zpracovat elektronicky - rozčlení je na jednoslovné a na sousloví - pracuje se Slovníkem cizích slov a Sl. spisovné češtiny - slova přejatá nahrazuje českými ekvivalenty - upravuje nepřesné formulace, pořádek slov, odstraňuje opakování výrazů aj.	výklad a výtah	OSV - rozvoj schopností poznávání

- vypracuje výklad z libovolného textu - zpracuje výtah z určeného textu, pracuje s citáty		
- napíše inzerát a odpoví (nabídka, poptávka, seznámení) - vytváří si komplexnější pohled na působení médií - diskutuje o obecných problémech, o zajímavých povoláních, o trendech doby	člověk ve společnosti - inzerát - média - příprava k volbě povolání	MV OSV - práce v týmu - komunikace - kreativita
- porovnává úvahu s výkladem - vytváří otázky z danému problému - v daném textu upraví nevhodná vyjádření, nahradí výrazy vhodnějšími, odstraňuje opakování sloves - uvede příklady, jak začít úvahu - ústně diskutuje na vybrané téma - napíše úvahu na libovolné téma	úvaha	OSV - seberegulace - kreativita - mezilidské vztahy MV - interpretace, stavba a tvorba sdělení
- učí se doplnit do textu přirovnání a rčení - z ukázky odstraňuje nedostatky - z krásné literatury vyhledá líčení a charakteristiku postavy a použije je jako vzor pro vlastní tvorbu - pracuje podle předem připravené osnovy	charakteristika a popis	OSV - poznávání lidí - hodnoty, postoje, praktická etika - sebepoznání
	Jazyková výchova	OSV - rozvoj schopností poznávání
- opakuje si a procvičuje pravopis probíraný v předchozích ročnících	Pravopis	
- v textu vyhledá obecná a vlastní přejatá jména - snaží se vyvodit, podle jakých vzorů se budou skloňovat - tvary některých jmen a slov si ověří v Pravidlech - učí se slova, která se neskloňují - aplikuje pravidla o slovesném vidu při tvoření vidových dvojic - učí se rozpoznávat, kdy je dané slovo částicí a kdy jiným slovním druhem	Morfologie - skloňování přejatých slov - slovesný vid - funkce částic	
- upevňuje si učivo ze 7. ročníku - vyhledává v textu několikanásobné větné členy a vytváří s nimi věty - učí se interpunkci mezi jednotlivými členy a s přístavkem - vymyslí a doplní do vět vhodné přístavky - vysvětlí, jak vedlejší věty pozná a jak se na ně ptá - vyhledává v souvislém textu souvětí souřadné - podle příkladů určí nejčastější spojovací výrazy - učí se správné interpunkci	Skladba - několikanásobné větné členy - přístavek - druhy vedlejších vět - souvětí souřadné - poměry mezi hlavními větami	

- rozebírá souvětí a znázorňuje je graficky - rozlišuje věty hlavní a vedlejší - poznává významové poměry		
- ve slovnících vyhledává významy různých slov - tvoří nová slova pomocí předpon a přípon - ve Slovníku spisovné češtiny zjistí, ze kterých jazyků byla do češtiny přejata uvedená slova - slova přejatá nahrazuje domácími - vysvětlí pojem slovo mezinárodní a dá příklad - rozpoznává, jak se liší přejatá slova ve výslovnosti a v pravopise od slov domácích	Lexikologie - tvoření slov - přejatá slova	
	Literární výchova	
- používá literaturu jako zdroj poznání - vypráví libovolný biblický příběh - vyjmenuje nejznámější biblické postavy - zhodnotí obraz historie v literatuře - z literárních ukázek vyvozuje rozdíly starší češtiny a jazyka ve 20. století - vysvětlí význam Komenského - posoudí úlohu lidové slovesnosti	Setkání se starší literaturou - Bible - kroniky - J.A.Komenský aj.	Multikulturní výchova - kulturní diference - lidské vztahy OSV - mezilidské vztahy MV - kritické čtení - autor mediálního sd.
- zformuluje své názory na umělecké dílo - diskutuje o svých pocitech z veršů - porovnává hrdiny a věci různých uměleckých děl s postavami ve svém okolí - definuje řešení naznačených příběhů, domýšlí závěry a porovnává je se závěry světoznámých autorů	Setkání s moderní literaturou - poezie - setkání s lidmi, věcmi a otázkami	EV - problémy životního prostředí MV - kritické čtení - vliv médií
- vlastními slovy interpretuje smysl díla - formuluje vlastní názory na umělecké dílo z hlediska základních morálních aspektů (postižení dobra a zla, smyslu lidské existence) - na příkladech rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní - učí se orientovat v textu dramatu, čte ve skupině řeč určené postavy - pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost - vytváří vlastní texty na podobné téma, s podobným závěrem či úvodem	Tvořivé činnosti s literárním textem	MV - interpretace med. sd. - tvorba mediál. sd

- diskutuje o určených knihách - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování - na základě přečtených ukázek si vybere literární postavu a pokusí se ji dramaticky předvést a ostatním přiblížit - ve skupině zdramatizuje vybrané dílo - prezentace zpracovává v prezentační aplikaci - odborný referát umí zpracovat elektronicky	Literárněvýchovné aktivity Čtenářské dílny	MV - práce v týmu

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA		
KVARTA		
VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	VAZBA NA PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	Komunikační a slohová výchova	
- komunikuje kultivovaně a výstižně, snaží se uplatňovat spisovný jazyk - ve dvojici si vybere téma ke společné diskusi - vytvoří rozmanitá zahájení diskuze - učí se vést diskusi a vytvářet závěr z diskuze	Diskuse, rozhovor	OSV - psychohygiena - řešení problémů - hodnoty, postoje MV - práce v týmu
- rozliší základní publicistické útvary - napíše inzerát na věc, kterou by chtěl prodat, nebo koupit - podle textové předlohy sestaví interview se známou osobností - při práci s textem využívá textový editor - správně aplikuje zásady typografie - orientuje se v tisku, formuluje svůj vlastní názor - vyhledá v textu aktualizované a vedle toho automatizované - posoudí, které výrazy převažují - komentuje nějakou aktuální událost ze třídy, školy - pokusí se o reportáž, fejeton - přinese noviny a časopisy a vyhledá jednotlivé útvary - sestaví přehled nejrozšířenějších deníků, všimne si jejich zaměření a obsahového rozvržení	publicistika fejeton	MV - interpretace, stavba, autor, tvorba mediálního sdělení - vliv médií OSV - kreativita - mezilidské vztahy - komunikace
- komentuje ukázky úvah	úvaha	MKV - kulturní difference

- vyhledá důležité myšlenky, hodnotící prostředky, subjektivní postoje autora - hledá jiná východiska a jiné nápady k tématu - stylizuje jednoduchou úvahu		- lidské vztahy OSV - sebepoznání, seberegulace
- učí se správnému dýchání, intonaci a pauzám v řeči - prezentace zpracovává v prezentační aplikaci - odborný referát umí zpracovat elektronicky	řečnická cvičení, referát diskuse	
- používá kultivovaný písemný projev na základě poznatků o jazyce a stylu - rozliší prostředky slohově zabarvené a neutrální	obecné poučení o jazyce a slohu	
	Jazyková výchova	OSV - rozvoj schopností - komunikace
- upevňuje si vědomosti z předchozích ročníků - učí se pravopis přejatých slov - rozpozná, kde má být interpunkční znaménko - učí se pravidlům psaní čárek ve větě jednoduché a v souvětí	Pravopis	
- rozlišuje jazykové skupiny - rozlišuje rozvrstvení jazyka – pozná jazyk spisovný a nespisovný, obecnou češtinu a nářečí - uvede základní poznatky o vývoji českého jazyka - vysvětlí pojmy jako archaismus, neologismus, uvede příklad	Vývoj českého jazyka	
- rozpozná kořen slova, předponu, příponu a koncovku - vytvoří slova přechylováním - pracuje s významem slova - vysvětlí pojmy: slovo nadřazené, podřazené, souřadné, synonymum, antonymum, homonymum - vyhledá v textu odborné názvy, rozliší, zda jsou domácí, nebo cizí	Lexikologie a význam slova	
- rozliší slovní druhy a jejich základní kategorie - pracuje s tvary slov a rozliší chybný tvar v textu - pozná sloveso v činném a trpném rodě - vyhledá v textu přechodníky	Morfologie - shrnutí a opakování učiva	
- zopakuje si a upevní učivo a základních a rozvíjejících větných členech - graficky zobrazí stavbu věty i souvětí - určí poměry mezi větami hlavními a hledá vedlejší věty	Skladba - opakování - odchylky ve větné stavbě	

- upevní si učivo o větách jednočlenných a dvojčlenných - pozná osamostatněný větný člen - odstraňuje skladební nedostatky - pozná ve větě elipsu - do souvětí i do vět jednoduchých doplňuje čárky	- složitá souvětí	
	Literární výchova	
- při rozboru literárního díla využívá základních literárních pojmů - charakterizuje významné literární žánry a jejich typy - vysvětlí základní pojmy týkající se divadla – premiéra, monolog, prolog - rozliší komedii a tragédii - učí se porovnávat adaptaci literární díla s literární předlohou - rozumí filmovému scénáři - uvede české i světové básníky, vyhledá básnické prostředky, naučí se libovolnou báseň nazpaměť - přečte si ukázky písňových textů a zhodnotí je	Literární teorie - druhy a žánry - divadelní hra - film - poezie a písňové texty	OSV - rozvoj schopností
- orientuje se v základních literárních směrech - má přehled o významných představitelích české a světové literatury - pracuje s textem, vysvětlí pojem satira - nejznámější díla dokáže přiřadit k autorovi, literární text k literárnímu žánru - prezentace zpracovává v prezentační aplikaci	Dějiny literatury - základní směry a spisovatelé renesance, baroko klasicismus moderna avantgarda literatura 20. století	Multikulturní výchova - kulturní diference - lidské vztahy OSV - mezilidské vztahy MV - kritické čtení
- orientuje se v literárním textu, dokáže ho reprodukovat, rozumí jeho významu smyslu - formuluje vlastní názory na umělecké dílo z hlediska základních morálních aspektů - vytváří vlastní literární texty - dokáže vyhledat informace z různých zdrojů – knihovna, internet, dokumentární film – a zpracovat je	Tvořivé činnosti s literárním textem	OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - mezilidské vztahy MV - kritické čtení - práce v týmu
- diskutuje o určených knihách - zformuluje písemně i ústně dojmy ze své četby - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování - ve skupině zdramatizuje vybrané dílo	Literárněvýchovné aktivity Čtenářské dílny	OSV - hodnoty, postoje, praktická etika MV - práce v týmu

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Volitelný předmět mediální výchova svým obsahem navazuje na okruhy průřezového tématu **Mediální výchova** probírané v předmětech *Český jazyk a literatura* a *Občanská výchova*. V povinných předmětech se výuka věnuje především okruhům receptivních činností (kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, stavba mediálních sdělení, vnímání autora mediálních sdělení a fungování a vliv médií ve společnosti), volitelný předmět je zaměřen především na okruhy produktivních činností (tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu).

Tvorba mediálních sdělení se orientuje hlavně na díla publicistická a umělecká, která mohou být publikována na webu nebo v regionálním tisku, případně prezentována formou sborníku či filmové premiéry. Obsah výuky je proto podřízen jednotlivým projektům (školní časopis, sborník, webová stránka, blog, filmová premiéra) a učivo je zařazováno podle aktuální potřeby, nikoli podle předem dané posloupnosti.

Práce v realizačním týmu se odvíjí od vytvořených skupin, které realizují své projekty a vzájemně své práce hodnotí. Skupiny tak vytvářejí redakci školního časopisu, redakci internetového média nebo filmový štáb a učí se týmové práci: komunikovat, spolupracovat a zodpovědně plnit vlastní stanovené cíle.

Z průřezových témat a podtémat je dále ve výuce zařazeno: **Mediální výchova:** *Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; Stavba mediálních sdělení; Vnímání autora mediálních sdělení; Osobnostní a sociální výchova; Sebeznání a sebepojetí; Seberegulace a sebeorganizace; Kreativita; Poznávání lidí; Mezilidské vztahy; Komunikace; Kooperace a kompetice; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Hodnoty, postoje, praktická etika; Výchova demokratického občana: Občanská společnost a škola; Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Objevujeme Evropu a svět; Environmentální výchova: Vztah člověka k prostředí.*

Předmět je volitelný v tercii a v kvartě, je dotován jednou hodinou týdně a vyučován formou dvouhodinovky jednou za 14 dní. Výuka probíhá ve třídě s dataprojektorem a keramickou (příp. interaktivní) tabulí, nebo ve školním filmovém studiu (ve střížně, ateliéru či projekčním sálu). Výjimečně pracujeme v terénu (exkurze, sběr materiálu, natáčení); sběr materiálu, psaní a natáčení je náročné na čas, proto se žáci těmto činnostem věnují ve svém volném čase a hodiny tak mohou být zaměřeny na reflexi vytvořených děl a rozvíjení tvůrčích schopností.

Struktura hodin vychází z předpokladu, že všichni žáci mají doma přístup k internetu a mohou si své práce posílat. V první části výuky tak jsou rozebírána buď vybraná díla žáků, nebo celý vytvořený projekt, ve druhé části jsou pak formulovány další úkoly a následně je probírána látka nutná pro jejich zvládnutí.

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník, ve kterém je předmět vyučován	prima	sekunda	tercie	kvarta
Časová dotace	0	0	1 (0)	0 (1)

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	motivujeme žáka pozitivně hledáme s žáky vhodný postup výuky při realizaci projektů

	orientujeme v informačních zdrojích, předkládáme pracovní texty nesvazujeme samostatnou práci žáků předem danými normami; normy se snažíme stanovit až na základě kritického posouzení jednotlivých prací; pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení seznamujeme s termíny (a slangovými výrazy), obecně užívanými prvky a pravidly vyžadujeme používání vhodných učebních pomůcek (naučné a jazykové příručky, internet) a audiovizuální techniku nacvičujeme postup při hledání vlastních chyb, vyžadujeme kritické posuzování vlastní práce i práce jiných vyžadujeme dokončení práce v dohodnuté kvalitě
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	při hledání témat se s žáky snažíme rozpoznávat a pojmenovávat problémové situace, přemýšlet o nesrovnalostech a jejich příčinách, nacházet na základě vlastního úsudku a zkušenosti řešení a následně zvolit vhodný žánr pro jeho prezentaci oceňujeme vyhledávání informací vhodných k řešení problému všímáme si možných důsledků různých řešení i různých interpretací konkrétního textu, které pak mohou způsobit nedorozumění řešení publikujeme ve vhodném médiu využíváme témat vhodných soutěží a účastníme se jich
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	při tvorbě mediálních sdělení vyžadujeme, aby myšlenky a názory byly podávány v logickém sledu, vyjadřování, typografické ztvárnění a obrazové prvky byly výstižné a kultivované při následných diskusích o jednotlivých textech a o projektech poukazujeme na nevhodné prvky agresivního či submisivního chování využíváme nejrozličnější informační a komunikační prostředky a technologie pro práci i prezentaci mediálních sdělení
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	při práci ve skupině vyžadujeme vytvoření pravidel práce v týmu a jejich respektování k talentovaným žákům přistupujeme individuálně, umožňujeme jim hlouběji se na určitou činnost specializovat, vedeme k vytváření vlastního osobitého stylu tvorby vystupujeme v roli toho, kdo už má určité zkušenosti při hledání optimálních řešení, a proto sám raději při realizaci projektů spolupracuje, nikoli toho, který zná předem správná řešení a od ostatních vyžaduje jejich nekritické plnění umožňujeme žákům spoluutvářet kritéria hodnocení posilujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj chválením i prezentací jeho vlastní tvorby
KOMPETENCE OBČANSKÉ	respektujeme věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka aktivně žáky jejich projekty zapojujeme do kulturního i sportovního dění, podílejí se na pojmenování a řešení případných problémových situací
KOMPETENCE PRACOVNÍ	při kontrolování samostatné práce žáka využíváme jeho sebehodnocení vytvářením projektů ve skupinách pomáháme žákům získat vědomí odpovědnosti za kvalitu vlastní práce, včasné plnění úkolů a dodržování stanovených pravidel; naučit se účinně využívat médií, přístrojů a materiálů; orientovat se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a rozvíjet jejich podnikatelské myšlení

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA		
VOLITELNÝ PŘEDMĚT		
VÝSTUP PŘEDMĚTU	UČIVO PŘEDMĚTU	VAZBA NA PRŮŘEZOVÉ TÉMA
	Vytváření média: školní časopis (a sborník)	Mediální výchova Tvorba mediálních sdělení Práce v realizačním týmu Stavba mediálních sdělení Osobnostní a sociální výchova Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Žáci vytvoří ve skupinách maketu časopisu (a sborníku)	Maketa školního časopisu (a sborníku)	
Žáci vytvoří ve skupinách šablonu časopisu (a sborníku)	Stálé prvky školního časopisu (a sborníku)	
Žák pro tisk svého textu vybere vhodnou velikost písma, umí využít vyznačovací písmo a vhodně kombinuje druhy písma	Písmo a základní pravidla sazby	
Žák dodržuje základní pravidla sazby		
Žák navrhne maketu stránky se svým textem s dodržením základních pravidel sazby	Umístění titulků, textů a obrázků na stránce	
Žák pořídí pro text atraktivní fotografii s patřičnou kompozicí	Zásady výběru fotografií	
	Vytváření média: blog (a webové stránky)	
Žák dovede založit svůj blog a nastavit základní parametry	Založení blogu (webové stránky) a nastavení parametrů	
Žák dovede vkládat, upravovat a mazat články	Práce s články	
Žák dovede vkládat, upravovat a mazat obrázky	Práce s obrázky	
	Vytváření média: film (dokumentární a hraný)	Mediální výchova Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Stavba mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Osobnostní a sociální výchova
Žák napíše námět a bodák filmu tak, aby na sebe jednotlivé scény logicky navazovaly a divák se v postavách a dramatických situacích orientoval	Literární příprava filmu: námět, bodák a scénář	
Žáci vyberou ve skupinách vhodné prostředí, herce, kostýmy a rekvizity k natáčení	Technická příprava filmu	
Žák natočí alespoň jeden záběr	Obsluha videokamery a natáčení	
Žák sestříhá (a případně ozvučí) alespoň jednu scénu	Dokončovací práce: střih a zvuk	
	Publicistická tvorba	
Žák napíše text s využitím kompozice obrácené pyramidy a zásad dobrého psaní a vymyslí atraktivní titulek (zpráva)	Specifika publicistického stylu	
Žák napíše popisek k fotografii nebo obrázku v přítomném čase		
Žák napíše text vybraného publicistického útvaru (úvodník, reportáž, fejeton /deníkový zápis/, interview, recenze) s využitím patřičných zásad	Publicistické útvary	

	Umělecká tvorba	Hodnoty, postoje, praktická etika Výchova demokratického občana Občanská společnost a škola Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Objevujeme Evropu a svět Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí
Žák napíše text: s jasným příběhem a vhodnou kompozicí	Vypravování a jeho kompozice	
s prvky dějového napětí, případně poetismy	Jazykové prostředky vyprávění	
s prvky jiných slohových útvarů	Prvky jiných slohových útvarů	

ANGLICKÝ JAZYK

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Anglický jazyk je vyučován ve všech ročnících gymnázia jako povinný předmět v rozsahu tři hodiny týdně s výjimkou primy, kde se vyučuje čtyři hodiny týdně. Výuka probíhá v dělených třídách.

Cílem je naučit žáky komunikovat v daném jazyce v různých každodenních situacích, seznámit je s odlišnostmi jiných kultur a vést žáky k toleranci k nim.

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Anglický jazyk je součástí souboru předmětů, který se nazývá JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE. Z toho také vyplývá náplň tohoto předmětu. Důraz je kladen na komunikativní dovednosti a schopnost dorozumívání v cizím jazyce pomocí dobré znalosti fonetiky, lexiky, gramatiky i stylistiky.

Výuka v dělených třídách umožňuje všem žákům aktivně se do vyučování zapojit. Při vyučování jsou používány různé aktivizující a stimulační metody: práce ve skupinách, simulované řečové situace, poslech jednoduchých textů a dialogů, práce s anglickými časopisy, prezentace, popis obrázku a situace s ním spojené, pohádky a filmy v anglickém jazyce a další. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni se v daném jazyce domluvit na základní jednoduché úrovni, která je postupně rozvíjena.

V rámci předmětu anglický jazyk se žáci také seznamují s anglicky mluvícími zeměmi, jejich zvláštnostmi a odlišnostmi ve způsobu života, což vede nejen k rozšíření znalostí, ale i k toleranci jiných kultur.

Výuka je založena na modelu britské standardní angličtiny, neopomíjí však ani americkou či australskou jazykovou variantu.

Cílem je dosáhnout úrovně B1 podle Evropského referenčního rámce.

Ve všech ročnících jsou do výuky integrována průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - sebepoznání a sebepojetí, komunikace, kreativita

Výchova demokratického občana - občanská společnost a škola

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech- objevujeme Evropu a svět

Multikulturní výchova- kulturní difference, lidské vztahy, multikulturalita

Mediální výchova- fungování médií ve společnosti a další.

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník, ve kterém je předmět vyučován	prima	sekunda	tercie	kvarta
Časová dotace	4	3	3	3

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	- podporujeme v žákovi vědomí významu znalosti cizího jazyka - rozvíjíme schopnost samostatné práce - pěstujeme návyk sebekontroly - vyžadujeme dodržování pravidel
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	- motivujeme žáky problémovými situacemi - vedeme žáky ke schopnosti analyzovat problém - vedeme žáky k obhájení svého řešení
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	- vytváříme řečové situace - vedeme žáky k diskusi - učíme žáky argumentovat
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	- vyžadujeme dodržování slušného chování - vedeme žáky k poznání odlišné kultury a jejímu tolerování
KOMPETENCE OBČANSKÉ	- pomáháme vytvářet správné postoje ke společnosti - vedeme žáky k respektování pravidel slušného chování ve společnosti
KOMPETENCE PRACOVNÍ	- důsledně kontrolujeme dodržování vymezených pravidel bezpečnosti
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	- motivujeme žáky k používání digitálních zařízení, aplikací a služeb - upozorňujeme žáky na nedostatky informačních zdrojů přístupných v online prostoru - varujeme žáky před nebezpečím nekontrolovaného sdílení informací

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

ANGLICKÝ JAZYK		
PRIMA		
VÝSTUP PŘEDMĚTU	UČIVO PŘEDMĚTU	VAZBA NA PŘŘEZOVÉ TÉMA
Žák - foneticky správně vyslovuje a čte texty přiměřeného rozsahu vycházející ze známé slovní zásoby - rozumí jednoduchým pokynům a přiměřeně správně na ně reaguje - rozumí obsahu jednoduchých textů, vyhledá požadovanou informaci (v tištěných i v elektronických zdrojích), odpovídá na otázky - rozumí jednoduché zřetelně vyslovené konverzaci na známé téma	Fonetika Pravopis Mluvnice - pořádek slov ve větě - člen určitý a neurčitý - množné číslo - přivlastňovací pád - zájmena osobní a přivlastňovací	Osobnostní a sociální výchova - sebepoznání a sebepojetí - kreativita - komunikace Výchova demokratického občana - škola Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- odvodí význam neznámých slov v kontextu, - používá dvojjazyčný slovník (v klasické i internetové verzi) - pozdraví, představí se, podá základní informace o sobě a své rodině, pojmenuje školní předměty, barvy, národnosti, některé profese, zvířata, vyjádří souhlas a nesouhlas, počítá do tisíce, vyjádří vlastnictví a polohu pomocí předložek, informuje o svých zálibách	- přítomný prostý a průběhový čas - minulý prostý čas - některá nepravidelná slovesa - vyjádření budoucnosti - modální slovesa - infinitiv a imperativ - číslovky základní a neurčité	- objevujeme Evropu Multikulturní výchova - kulturní diference
	- počítatelná a nepočítatelná podstatná jména - vazba there is, there are - postavení příslovcí ve větě - některé předložky místa a času Slovní zásoba a témata - pozdravy - rodina, přátelé - škola - denní program - jídlo - sport - domácí mazlíčci - profese - bydlení - části těla, oblečení - základní informace o Británii a USA	

ANGLICKÝ JAZYK		
SEKUNDA		
VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	VAZBA NA PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- foneticky správně čte známá slova a odhaduje výslovnost neznámých slov - reaguje na známé pokyny - orientuje se v kratších textech, vyhledá požadovanou informaci, odpovídá na otázky - rozumí pomalé zřetelné konverzaci na známé téma, dokáže přiměřeně reagovat, je-li osloven - odhaduje význam neznámých slov - pracuje s dvojjazyčným slovníkem (v klasické i internetové verzi)	Fonetika - nacvičuje pravidla výslovnosti a odhad výslovnosti neznámých slov Pravopis Mluvnice - upevňování znalosti pořádku slov ve větě - další použití členů	Osobnostní a sociální výchova - sebepoznání - kreativita - komunikace Výchova demokratického občana - škola Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- píše krátká sdělení na známá témata - vyjádří svůj souhlas i nesouhlas, ohodnotí vystoupení spolužáka, pohovoří o své rodině, zaměstnání rodičů, o volném čase, o škole, počítá a vyjádří přesné datum, krátce informuje o své zemi a některých zvycích	- nepravidelné množné číslo některých podstatných jmen - ukazovací zájmena - nácvik a upevnění použití známých slovesných časů - předpřítomný čas - budoucí čas - další nepravidelná slovesa - číslovky řadové - vyjádření množství - další předložky místa a času Slovní zásoba a témata - každodenní konverzace: pozdravy, poděkování, zdvořilá žádost - naše rodina - práce a zaměstnání - svátky - bydlení - volný čas - sport a sportovní vybavení - domácí práce	- objevujeme Evropu Multikulturní výchova - kulturní difference

ANGLICKÝ JAZYK		
TERCIE		
VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	VAZBA NA PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- foneticky správně čte texty vycházející ze známé slovní zásoby, na základě pravidel výslovnosti odhaduje výslovnost neznámých slov - správně reaguje na pokyny - čte a zpracovává upravené texty na známá témata - tvoří otázky, odpovídá na otázky - účastní se jednoduché konverzace - vybere požadovanou informaci jak při čtení, tak při poslechu jednoduchých textů - pracuje s dvojjazyčným slovníkem, seznamuje se s výkladovým sl. (v klasické i internetové verzi)	Fonetika - upevňování dovedností Pravopis - psaní velkých písmen v některých zeměpisných názvech Mluvnice - upevňování znalostí o pořádku slov - další nepravidelnosti množného čísla	Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopností poznávání - sebepoznání a sebepojetí - kreativita - komunikace Výchova demokratického občana - škola Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá

- sestaví krátkou prezentaci na probíraná témata (v prezentační aplikaci dle vlastní volby) - rozlišuje některé hovorové a spisovné výrazy - poukáže na kulturní odlišnosti v anglicky mluvících zemích	- další nepravidelná slovesa - použití známých slovesných časů i v jiných významech - vztažná zájmena - časové spojky - přídavná jména a příslovce Slovní zásoba a témata - cestování - formální dopis - orientace ve městě - jídlo a vaření - hudba, kino, divadlo - rozšíření známých témat	- objevujeme Evropu Multikulturní výchova - kulturní difference - multikulturalita

ANGLICKÝ JAZYK		
KVARTA		
VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	VAZBA NA PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- čte foneticky správně a odhaduje výslovnost - rozumí pokynům a reaguje na ně - čte texty přiměřené obtížnosti, dokáže je rozdělit na celky a vyhledat hlavní myšlenku těchto celků - pracuje s články v cizojazyčných časopisech (v tištěné i v online verzi) - sestavuje krátké rozhovory - rozumí i jednoduchým textům na neznámé téma - sestaví prezentaci na zadané téma (v prezentační aplikaci dle vlastní volby) - dokáže popsat předmět nebo činnost opisem - seznamuje se s výkladovým slovníkem (v klasické i v online verzi) - odhadne význam neznámých slov - krátce zhodnotí vystoupení spolužáka - tvoří nová slova odvozením a odhaduje jejich význam - tvoří nová slova převedením z jednoho slovního druhu do druhého	Fonetika - rozvíjí odhad výslovnosti Slovní přízvuk Pravopis - psaní velkých písmen - dělení slov Mluvnice - tvoří různé druhy souvětí - používá známé časy - vyjádří budoucnost několika způsoby - podmiňovací způsob - složené tvary - některá složená slovesa s předložkami - vztažné věty - vyjádří modalitu Slovní zásoba a témata	Osobnostní a sociální výchova - sebepoznání a sebepojetí - kreativita - komunikace - řešení problémů Výchova demokratického občana - společnost a škola Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá - Objevujeme Evropu a svět Multikulturní výchova - kulturní difference - lidské vztahy - multikulturalita Mediální výchova - fungování médií ve společnosti

	- bydlení, výhody života ve městě a na vesnici - kultura - telefonování - popis místa - reálie některých anglicky mluvících zemí - svátky v Čechách a v anglicky mluvících zemích - počítač a internet	

NĚMECKÝ JAZYK

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Předmět německý jazyk je vyučovací předmět, který reprezentuje jeden ze školou nabízených jazyků v rámci oboru *Další cizí jazyk* a naplňuje očekávané výstupu tohoto vzdělávacího oboru *Rámcového vzdělávacího programu* pro základní vzdělávání. Požadavky na vzdělání v německém jazyce směřují v ŠVP k dosažení úrovně A1 Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Cílem předmětu je postupné osvojování německého jazyka, rozšiřování slovní zásoby a rozvíjení schopností žáků dorozumět se tímto jazykem v běžných situacích. Předmět umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života v jiných zemích, jiné kulturní tradice, prohlubuje možnosti mezinárodního porozumění a vytváří podmínky pro spolupráci školy na mezinárodní úrovni.

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět německý jazyk je realizován v 2., 3. a 4. ročníku nižšího gymnázia a to vždy s tříhodinovou týdenní dotací. V 2. ročníku nižšího gymnázia je výuka německého jazyka zařazena jako 1.volitelný předmět, ve 3. a 4. ročníku přechází v předmět povinný. Výuka předmětu probíhá buď v celém ročníku najednou, pak jsou žáci rozděleni do dvou skupin nebo v polovině ročníku proti dalšímu cizímu jazyku.

Z ČEHO JE PŘEDMĚT UTVOŘEN

Při výuce německého jazyka věnujeme pozornost rozvoji všech řečových dovedností žáků. Průřezová témata jsou integrována do výuky předmětu. Při výuce realizujeme následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

- rozvoj schopností poznávání
- sebepoznání a sebepojetí
- seberegulace a sebeorganizace
- kreativita
- poznávání lidí
- mezilidské vztahy
- kommunikace
- řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- hodnoty, postoje a praktická etika

Výchova demokratického občana

- občanská společnost a škola

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá
- objevujeme Evropu a svět

Multikulturní výchova

- kulturní difference
- lidské vztahy

Environmentální výchova

- základní podmínky života

Mediální výchova

- fungování a vliv médií ve společnosti

FORMY REALIZACE

S vyučovacím předmětem německý jazyk začínají žáci ve 2. ročníku nižšího gymnázia. Výuka probíhá vždy ve skupinách, vždy s tříhodinovou týdenní dotací. Výuka směřuje k praktickým dovednostem. Náročnost a rozsah učiva, použitého jako prostředku k dosažení těchto dovedností je volena s ohledem na schopnosti a možnosti žáků. Při získávání praktických dovedností žáků používáme různé metody: frontální, skupinové, partnerské, individuální i domácí práce, vysvětlování, objevování, nácviku gramatiky a slovní zásoby, poslech, čtení, práce s textem a obrázky, rozhovory, napodobování a řešení problémů, samostatný ústní a písemný projev, didaktické hry, práce s autentickými materiály. Výuka probíhá v klasické učebně.

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník, ve kterém je předmět vyučován	prima	sekunda	tercie	kvarta
Časová dotace	0	3	3	3

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělání a za jejich budoucnost - Seznamujeme je s vhodnými způsoby, metodami a strategiemi učení, rozvíjíme jejich pozitivní vztah k učení, připravujeme je na nutnost učení pro celý život - Učíme žáky vyhledávat, porovnávat a zpracovávat informace, rozvíjíme jejich schopnost samostatné práce - Vyžadujeme u žáků dodržování pravidel, tzn. dokončení práce v dohodnuté kvalitě a termínu, tím pěstujeme u žáků návyk sebekontroly, kritického přístupu k výsledkům své práce - Učíme žáky trpělivosti, povzbuzujeme je a jdeme jim příkladem
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	- Motivujeme žáky problémovými úlohami, zadáváním problémových a praktických úkolů vedeme žáky k dovednosti rozpoznat, analyzovat a řešit různé problémy. - Pomocí náročnějších úkolů připravuje žáky pro účast v odborných soutěžích - Podporujeme jejich samostatnost, tvořivost, logické myšlení - Podporujeme skupinovou spolupráci a využívání moderní techniky při řešení problémů
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	- Podporujeme různé formy komunikace mezi žáky, klademe důraz na kulturní úroveň komunikace - Učíme žáky prezentovat své názory, myšlenky a výsledky jejich práce před spolužáky i na veřejnosti

	- Učíme žáky naslouchat druhým, argumentovat a vhodnou formou obhajovat svůj názor - Podporujeme používání moderních informačních a komunikačních technologií
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	- Podporuje skupinové formy práce a kooperativní učení - Rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých - Důsledně vyžaduje dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulování se žáci podílejí - Učíme žáky přijímat a tolerovat kulturní odlišnosti jiných sociálních skupin a etnik, netoleruje projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
KOMPETENCE OBČANSKÉ	- Vychováváme žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svou práci, své zdraví, jako ohleduplné osobnosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích - Důslednou a systematickou kontrolou zadaných úkolů pomáháme žákům získat vědomí odpovědnosti za vlastní práci, včasné plnění úkolů a dodržování stanovených pravidel - Podporujeme skupinové formy práce a kooperativní učení - Seznamujeme žáky s kulturními tradicemi německy mluvící oblasti
KOMPETENCE PRACOVNÍ	- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, k sebehodnocení své práce - Důsledně kontrolujeme dodržování vymezených pravidel, plnění povinností a závazků, provádíme hodnocení, hovoříme se žáky - Seznamujeme žáky při práci s vhodnými materiály a pomůckami k samostudiu - Demonstrujeme lepší možnosti pozdějšího pracovního uplatnění při ovládnutí cizího jazyka - Vytváříme žákům tvořivé pracovní prostředí a pomáháme jim poznávat a rozvíjet jejich schopnosti
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	- Vedeme žáky k ovládnutí běžných digitálních zařízení, aplikací a služeb. Žák ví, které technologie pro jakou činnost použít, aby si usnadnil a zefektivnil svou práci. - Pomocí zadávaných úkolů či prezentací motivujeme žáky k tvorbě a úpravě digitálního obsahu pomocí digitálních prostředků. - Podporujeme žáky k získávání, vyhledávání a sdílení informací a digitálního obsahu. Žák si je vědom rizik využívání digitálních technologií.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

NĚMECKÝ JAZYK		
SEKUNDA		
VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO PŘEDMĚTU	VAZBA NA PŘŮŘEZOVÉ TÉMA
- reaguje na jednoduché pokyny učitele, spojené s organizací výuky - čte plynule a foneticky správně texty v učebnici - stručně reprodukuje obsah textu	- osvojení správného čtení (výslovnost německých hlásek, intonace) - osvojení základů pravopisu, pořádku slov ve větě	Osobnostní a sociální výchova - sebepoznání a sebepojetí - poznávání lidí - komunikace

- dle textu sestaví krátké ústní i písemné vyprávění k danému tématu - sestaví a odpovídá na jednoduché otázky vztahující se k probíranému tématu - zvládá základy německého pravopisu, pořádek slov ve větě - vyjmenuje německy mluvící země a některá turisticky zajímavá místa v německy mluvících zemích - osloví a reaguje na oslovení, představí se, rozloučí, požádá, popřeje, poděkuje, vysloví souhlas i nesouhlas - podle fotografie podá krátkou informaci o své rodině a přátelích, představí je i sebe - popíše krátce své zájmy, svůj denní a týdenní program, svou školu, předměty a práci ve škole - dokáže se zúčastnit krátkého telefonického hovoru s přáteli	- časování a používání pravidelných a pomocných sloves v přítomném čase - používání záporu (nein, nicht, kein) - tvoření rozkazu - člen určitý a neurčitý - zájmena osobní, přivlastňovací (mein, dein) - základní číslovky a početní úkony - měsíce, dny v týdnu, hodiny, barvy - osvojení práce se slovníkem v učebnici Tematické okruhy: - domov, rodina, přátelé, škola, třída, volný čas, zvířata - základní informace o německy mluvících zemích	- řešení problémů a rozhodovací dovednosti Výchova demokratického občana - občanská společnost a škola Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá Multikulturní výchova - kulturní difference - lidské vztahy

NĚMECKÝ JAZYK		
TERCIE		
VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO PŘEDMĚTU	VAZBA NA PŘŘEZOVÉ TÉMA
- reaguje na pokyny učitele, spojené zadáváním úkolů v hodině - je schopen formulovat podobné dotazy učiteli i spolužákům, omluvit se, vyjádřit souhlas, nesouhlas - čte foneticky správně texty v učebnici, reprodukuje výstižně obsah textu, sestaví samostatně otázky k textu, k probíranému tématu pro spolužáky - dle textu sestaví ústní i písemné vyprávění k danému tématu - pasivně porozumí krátkým autentickým cizojazyčným textům ve spojení s obrázky - zvládá a dále rozšiřuje své znalosti německého pravopisu, dodržuje správný pořádek slov ve větě	- zdokonalování správného čtení s důrazem na správnou výslovnost a intonaci - rozšiřování základů pravopisu, pořádku slov ve větě, větný rámec - množné číslo podstatných jmen, složená podstatná jména - časování a používání nepravidelných sloves, modálních sloves, sloves s odlučitelnou předponou v přítomném čase - používání záporu nichts - předložky se 3., 4., a 3.+ 4. pádem - skloňování kein, zájmen osobních, přivlastňovacích a wer ve 1., 3. a 4. pádě - základní číslovky	Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopností poznávání - sebezpoznání a sebezpojetí - seberegulace - kreativita - poznávání lidí - komunikace - řešení problémů a rozhodovací dovednosti Výchova demokratického občana - občanská společnost a škola Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - objevujeme Evropu a svět Multikulturní výchova - lidské vztahy

- dbá na správnou výslovnost a stále se snaží ji zdokonalovat pomocí autentických poslechových textů - rozšiřuje své poznatky o německy mluvících zemích - podá krátkou informaci o své zemi, městě, škole, třídě, rozvrhu hodin - poskytne základní informace k orientaci ve městě, dopravním prostředkům - napíše dopis příteli, poděkuje za dopis, vyřídí pozdravy - pojmenuje základní druhy sportů, oblečení, jídel, nemocí - dovede popsat krátce svá přání, pocity, problémy, zdravotní stav, požádat o pomoc - dokáže se zúčastnit telefonického hovoru a odpovědět na jednoduché, zřetelně kladené otázky	- roční období, měsíce, předložky v časových údajích - osvojení práce s dvojjazyčným slovníkem Tematické okruhy: - rozšiřování slovní zásoby k tematickým okruhům ze sekundy - nakupování, ceny, vaření, oblíbená jídla - cestování, dopravní prostředky, na návštěvě, na výlet, Praha, orientace ve městě - základní druhy sportů, koníčky, domácí zvířata - bydlení, můj pokoj - základní druhy oblečení - nemoci, příznaky, u lékaře - básničky, říkadla, písně - základní informace o německy mluvících zemích	Environmentální výchova - základní podmínky života Informatika - vytvoří a odprezentuje prezentaci k jednomu z tematických okruhů v prezentačním programu či odevzdá referát v elektronické formě

NĚMECKÝ JAZYK		
KVARTA		
VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO PŘEDMĚTU	VAZBA NA PŘŘEZOVÉ TÉMA
- rozumí pokynům učitele, známým výrazům a frázím z každodenního života a adekvátně na ně reaguje - vyslovuje a čte foneticky správně texty složené ze známé slovní zásoby, reprodukuje výstižně obsah textu, sestaví samostatně otázky k textu pro spolužáky, vyhledá potřebné informace v textu - sestaví ústní i písemné vyprávění k danému tématu za správného použití základních gramatických struktur - s pomocí slovníku porozumí krátkým autentickým cizojazyčným textům obsahujícím určité procento neznámých slov, krátce reprodukuje obsah textu - dále si rozšiřuje své znalosti německého pravopisu, své znalosti o zemích, městech a osobnostech německé jazykové oblasti - podá základní informace ke každodenním věcem a jemu blízkým problémům, vyjádří krátce svůj názor	- zdokonalování správné výslovnosti a intonace - upevňování a rozšiřování základů pravopisu - časování dalších nepravidelných a modálních sloves a sloves s odlučitelnou předponou - nejčastější slovesné vazby - préteritum sloves haben a sein - perfektum pravidelných sloves a některých nepravidelných sloves - rozšíření záporu: niemand, nichts mehr, kein mehr - rozšíření předložek se 3., 4., a 3.+ 4. pádem - předložky u zeměpisných názvů - rozšíření a skloňování zájmen osobních, přivlastňovacích - základní číslovky - práce s dvojjazyčným slovníkem	Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopností poznávání - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - kreativita - poznávání lidí - mezilidské vztahy - komunikace - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - hodnoty, postoje a praktická etika Výchova demokratického občana - občanská společnost a škola Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - objevujeme Evropu a svět Multikulturní výchova - lidské vztahy

- je schopen se zapojit do pomalé a pečlivě vyslovované konverzace s rodilým mluvčím s dostatkem času na porozumění, dokáže zodpovědět jednoduché, zřetelně kladené otázky	Tematické okruhy: rozšiřování slovní zásoby k témat. okruhům ze sekundy a tercié - rodinný život - roční období, oslavy, počasí - škola, prázdniny, svátky, rodiče a škola - volný čas, výlety, návštěva kulturních zařízení, četba - básničky, písně, zjednodušené úryvky z literatury, autentické texty o německy mluvících zemích	Environmentální výchova - základní podmínky života - vztah člověka k prostředí Mediální výchova - fungování a vliv médií ve společnosti Informatika - vytvoří a odprezentuje prezentaci v prezentačním programu či odevzdá referát v elektronické formě

FRANCOUZSKÝ JAZYK

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět francouzský jazyk pokrývá vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace a vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Další cizí jazyk. Vzdělávání ve francouzském jazyce na nižším gymnáziu směřuje k dosažení úrovně A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky (Žák rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a umí tyto výrazy a fráze používat. Umí představit sebe a ostatní a klást jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky umí odpovídat. Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci.).

Cílem předmětu je osvojování si jazykových prostředků a funkcí, rozšiřování slovní zásoby a rozvíjení schopností žáků dorozumět se tímto jazykem v běžných situacích. Předmět chce také prohlubovat znalosti žáků týkající se frankofonního světa a upevňovat vědomí existence různých kultur.

Při výuce používáme metody poslechu, napodobování, nácviku výslovnosti, mikrodialogů, obměn, monologické promluvy žáka, metody řízeného dialogu, simulování modelových situací, vysvětlování, objevování, nácviku gramatiky a slovní zásoby, práce s obrázky, s textem, hry, zařazujeme práci s texty, využíváme nahrávek v interpretaci rodilých mluvčích, ústní i písemnou reprodukci přiměřeně obtížného textu.

Minimalizujeme používání frontální metody výuky, zařazujeme skupinovou práci (brainstorming, metoda vzájemné kontroly a pomoci), samostatnou práci žáků, vytváříme dostatek komunikačních příležitostí.

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Průřezová témata jsou integrována do předmětu. Při naplňování vyučovacího obsahu jsou zároveň realizována následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

- sebepoznání a sebepojetí
- sebeorganizace
- kreativita
- mezilidské vztahy
- komunikace
- hodnoty, postoje

Výchova demokratického občana

- škola

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- objevujeme Evropu

Multikulturní výchova

- kulturní difference
- lidské vztahy

Environmentální výchova

- základní podmínky

FORMY REALIZACE

Francouzský jazyk je vyučován v sekundě jako volitelný předmět s návazností, v tercii a v kvartě jako povinný předmět. Třída se dělí na výuku na dvě skupiny. Výuka probíhá v klasické učebně.

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník, ve kterém je předmět vyučován	prima	sekunda	tercie	kvarta
Časová dotace	0	3	3	3

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	Vysvětlujeme žákům smysl a cíl učení, posilujeme pozitivní vztah k učení. Vedeme žáky k hledání souvislostí jak u jazykových struktur, tak u slovní zásoby. Tam, kde je to možné, využíváme srovnání s jinými jazyky, které žáci znají, i s mateřštinou. Podporujeme u žáků schopnost čtení s porozuměním, vedeme je k formulování hlavních myšlenek textu, k vytváření otázek, práci s učebnicí, se slovníkem, s internetem k vyhledávání a ověřování informací, k rozšiřování slovní zásoby. Zadáváním různých typů úloh sledujeme, aby žáci plánovali, organizovali a hodnotili činnost, porovnávali výsledky.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	Podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů. Vedeme je k porovnávání stavby francouzského a českého jazyka, k vyhledávání shod a odlišností. Předkládáme jim konkrétní situace z praktického života, k jejichž zvládnutí je nezbytné použití francouzského jazyka. Poskytujeme jim prostor k samostatnému řešení jazykových problémů i k jejich různým řešením. Motivujeme je problémovými úlohami. Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů. Zadáváme úlohy, které nutí vyhledávat, třídit a hodnotit informace, posuzovat, vyjádřit a obhájit svůj názor. Práci s texty, kterým žáci ne vždy beze zbytku rozumějí, je učíme zacházet s nekompletními informacemi, vedeme je k nutnosti domýšlet, hledat souvislosti a smysl.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	Dovednosti spojené s čtením, poslechem, mluvením a psaním rozvíjíme u žáků standardními metodami výuky cizího jazyka (poslech, nácvik výslovnosti, napodobování, poslechová cvičení, čtení, reakce na pokyny, nácvik mikrodialogů, obměny cvičení nejrůznějšího typu, nácvik slovní zásoby ve spojení, nácvik situací, vytváření konverzačních příležitostí, skupinová práce, práce s chybou). Vedeme žáky ke kultivovanému, výstižnému dorozumívání a využívání jazykových prostředků vhodných pro danou situaci, jak v písemné, tak i v ústní formě. Kultivujeme u nich schopnost vyjádření vlastního názoru a jeho obhájení, stejně tak jako umění naslouchat názorům druhých a tolerovat odlišnosti.

	Vedeme je k tomu, aby se nebáli používat i nedokonale zvládnutý cizí jazyk.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	Zadáváním úkolů pro více žáků (rozhovory, scénky, překlad, hledání v materiálech), párovým a skupinovým řešením úkolů, oceněním výsledků společné práce vedeme žáky k týmové práci, k respektování názorů druhého, k respektování společně dohodnutých pravidel chování. Usilujeme o to, aby žáci prokázali schopnost střídát role ve skupině, aby si navzájem pomáhali a aby se podíleli na vytváření příjemné atmosféry v týmu. Rozvíjíme u nich schopnost soustavné práce s dlouhodobými cíli.
KOMPETENCE OBČANSKÉ	Vychováváme žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život. Vedeme je k vyjádření názoru, stanoviska k problémům, motivujeme je k národní hrdosti, k úctě k tradicím. Důslednou kontrolou zadaných úkolů pomáháme žákům získat vědomí odpovědnosti za vlastní práci, včasné plnění úkolů a dodržování stanovených pravidel. Při práci s textem, s obrázky je vedeme k rozpoznání správného chování. Podporujeme u žáků ekologické myšlení. Vedeme je k objevování environmentálních problémů v nejbližším okolí a k ochotě pomáhat je odstraňovat. Povzbuzujeme ochotu pomoci slabším a odmítání násilí.
KOMPETENCE PRACOVNÍ	Vlastním příkladem a prací v hodinách vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Důsledně vyžadujeme plnění úkolů a povinností, dodržování pravidel, provádíme hodnocení, hovoříme se žáky. Vedeme je k objektivnímu sebehodnocení. Pomáháme jim poznávat a rozvíjet schopnosti. Při výuce vytváříme tvořivé pracovní prostředí. Žáky vedeme k uvědomělému a správnému používání materiálů a příruček pro samostatné studium. Demonstrujeme lepší možnosti pracovního uplatnění při ovládání cizího jazyka, poukazujeme na význam získaných vědomostí a dovedností v profesním životě.
DIGITÁLNÍ KOMPETENCE	Žáky vedeme v hodinách k používání informačních technologií. Ve výuce jsou používány dataprojektor, počítač a jiná audiovizuální technika. Pomocí online zdrojů jako jsou: „tv5monde“ procvičují žáci hlavně kompetence: poslech/porozumění autentických životních situací a využívají online zpětnou vazbu i sami doma. Při výuce jsou rovněž používány online slovníky a to hlavně „Lingea“, která nabízí i interaktivní procvičování slovní zásoby, nezávislé na učiteli. Rovněž díky internetu mají žáci možnost pracovat se sociokulturní dimenzí cizího jazyka. Takto získané vědomosti uplatní nejen v daném jazyce, ale i v jiných aspektech profesního života.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

FRANCOUZSKÝ JAZYK		
SEKUNDA		
VÝSTUP PŘEDMĚTU	UČIVO PŘEDMĚTU	VAZBA NA PŘŘEZOVÉ TÉMA
Žák: – vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby – rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje – rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova – pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění – používá abecední slovník učebnice – pozdraví, rozloučí se, představí, osloví osoby, vyjádří souhlas a nesouhlas, počítá do sta, pojmenuje základní školní potřeby, barvy, národnosti, běžné části oblečení, některá zvířata, tradiční vánoční předměty, vyjádří počet, velikost, představí členy rodiny, vyjádří polohu věcí pomocí předložek, vyjádří se o svých zálibách.	Fonetika Pravopis Mluvnice – pořádek slov ve větě – člen určitý a neurčitý – otázka a zápor – rod a číslo podstatných a přídavných jmen – přivlastňovací zájmena nesamostatná – osobní zájmena samostatná – časování sloves první třídy – některá nepravidelná slovesa – výraz il y a – je, jsou – předložky a příslovce množství a místa, číslovky do sta Slovní zásoba a témata – pozdravy – rodina, přátelé – naše třída, škola – zájmy, sporty – kalendář, určení času – tradiční svátky – základní informace o Francii	Osobnostní a sociální výchova – sebepoznání a sebepojetí – komunikace Výchova demokratického občana – škola Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – objevujeme Evropu Multikulturní výchova – kulturní difference

FRANCOUZSKÝ JAZYK		
TERCIE		
VÝSTUP PŘEDMĚTU	UČIVO PŘEDMĚTU	VAZBA NA PŘŘEZOVÉ TÉMA
Žák: – čte foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu – rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům – vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku – rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje – sdělí základní údaje o běžných každodenních situacích – sestaví jednoduché písemné sdělení – vyplní základní údaje do formuláře – zapojí se do jednoduché konverzace – poskytne požadovanou informaci – používá dvojjazyčný slovník – Je schopen představit jednoduchými větami za pomoci prezentace v prezentačním programu základní témata jako např. Ma famille, Ma journée, Mon école.	Fonetika Pravopis – upevňování správných výslovnostních a pravopisných návyků Mluvnice – základní číslovky od sta – zájmenné příslovce y – tam – blízká budoucnost – ukazovací zájmena – nesamostatná – minulý čas složený – zvrtná slovesa – slovesa na –ayer – časování pravidelných sloves 2. slovesné třídy – zájmeno tout – vše – ne...que – přídavná jména beau, nouveau, vieux – záporné výrazy personne, jamais, rien – imperfektum – nepravidelná slovesa: prendre, dire, voir, connaître, venir, pouvoir, vouloir, devoir, plaire, mettre – Slovní zásoba a témata – adresa – cestování dopravními prostředky – pohlednice – pozdrav – formulář – počasí – dát si schůzku	Osobnostní a sociální výchova – sebeorganizace – kreativita – komunikace Výchova demokratického občana – škola Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – objevujeme Evropu Multikulturní výchova – lidské vztahy Environmentální výchova – základní podmínky života

	– knihy, časopisy – mapa Francie, Paříž – prázdniny, příroda – ulice, nákupy, oblékání, móda – synonyma, antonyma, význam slov v kontextu	

FRANCOUZSKÝ JAZYK		
KVARTA		
VÝSTUP PŘEDMĚTU	UČIVO PŘEDMĚTU	VAZBA NA PŘŘEZOVÉ TÉMA
Žák: – vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby – rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám – rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje – rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku – používá abecední slovník učebnice a dvojazyčný slovník – sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů – reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace – napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět – zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace – přednese/představí jednoduchými větami i některými souvětími pomocí referátu/prezentace v prezentačním programu základní témata francouzských reálií, např. frankofonní státy, francouzská kuchyně, francouzské svátky apod.	Fonetika Pravopis – upevňování správných výslovnostních a pravopisných návyků Mluvnice – ne...plus – už ne – řadové číslovky – dělivý člen – zájmenné příslovce en – zdůraznění podmětu – stupňování přídavných jmen a příslovčí – účelové věty – pour s infinitivem – podstatná jména odvozená od číslovek – ukazovací zájmena samostatná – budoucí čas jednoduchý – osobní zájmena nesamostatná v předmětu – tvoření příslovčí od přídavných jmen – podmínka skutečná – neurčité zájmeno aucun	Osobnostní a sociální výchova – kreativita – mezilidské vztahy – komunikace – hodnoty, postoje Výchova demokratického občana – škola Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – objevujeme Evropu Multikulturní výchova – kulturní difference – lidské vztahy Environmentální výchova – základní podmínky života Mediální výchova – kritické čtení

	– vztažná zájmena qui, que – shoda přičestí minulého s předcházejícím přímým předmětem – užití spojek parce que, puisque – nepravidelná slovesa attendre, boire, sortir, offrir, croire, vivre, mourir, se plaindre, rire, valoir, slovesa na -oyer – envoyer – Slovní zásoba a témata – poděkování – blahopřání – dopis, omluva, žádost – domov, bydlení, byt – jídlo, potraviny, nápoje – škola, rozvrh hodin, prázdniny, základní informace o francouzském školství – sporty, olympijské hry – hudba jako součást kulturního života, francouzské písně – volný čas, televize, kino, cestování – zákl. francouzské reálie – územně-správní členění – rodina, vztahy mezi členy – názory na školu a problémy současného světa – seznamování s vybranými autory a jejich básněmi – synonyma, antonyma, význam slov v kontextu	

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Vzdělávací oblast *Matematika a její aplikace* je realizována pouze v předmětu *Matematika* (a proto je charakteristika vzdělávací oblasti shodná s charakteristikou tohoto předmětu).

MATEMATIKA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Předmět matematika je povinný, vychází ze vzdělávací oblasti **Matematika a její aplikace**.

Matematika patří mezi přírodovědné předměty, její poznatky lze nejlépe aplikovat ve fyzice, chemii, zeměpise a biologii. Už v antice byla zdůrazňována její povaha předmětu nesamostatného, jehož smyslem je užití. Na druhou stranu její velkolepost tkvěla v tom, že její pravdy (na rozdíl od pravd ostatních přírodních věd) jsou věčné.

Matematika se opírá o logiku, jejíž explicitní vyjádření není obsahem látky nižšího gymnázia, nicméně jedním z hlavních úkolů matematiky je to, aby se žáci naučili intuitivně logiku používat a aby toto intuitivní pochopení vedle k správnosti myšlení.

Výuka matematiky vede jednak k osvojení matematických pojmů, dále pak k pochopení těchto pojmů (někdy je vhodné rozdělit taktně třídu do skupin, protože pro některé žáky je pochopení obtížnějších postupů značně ztížené), a nakonec k aplikaci poznatků jednak na matematických modelových příkladech, a pak na příkladech, které jsou vzaty ze skutečného světa a skrze svět jsou i pochopitelné.

Mnoho jednoduchých postupů budou žáci využívat ve fyzice a chemii.

Zvláštní pozornost musíme klást na geometrii, která rozvíjí prostorovou představivost. Výuku budeme směřovat k názornosti; důraz budeme klást na schopnost samostatného modelování a zobrazování daných situací, pomocí nichž se dostaneme k řešení úloh. Zde se budeme snažit o mezipředmětovou komunikaci s výtvarnou výchovou.

Jedním z hlavních úkolů ale musí být to, abychom nepodávali matematiku jako suchopárnou vědu. Málomocný předmět se hodí víc (zvláště na nižším gymnáziu) za prostor pro hry než právě matematika. Vždyť teorie většiny matematických oblastí lze velmi dobře považovat za pravidla her.

Vzdělávací obsah matematiky je tvořen následujícími tématy:

1) aritmetika

přirozená čísla, množiny

desetinná čísla

dělitelnost přirozených čísel

aritmetika - celá čísla

racionální čísla

poměr, přímá a nepřímá úměrnost, procenta

algebraické výrazy

mnohočleny

rovnice a nerovnice

mocniny

lomený výraz, lineární rovnice s neznámou ve

jmenovateli

soustavy lineárních rovnic a kvadratická rovnice

funkce

2) geometrie

úhly a jejich velikosti

trojúhelníky

čtyřúhelníky

hranoly

Pythagorova věta

kruhy a válce

geometrické konstrukce

goniometrické funkce

podobnost

jehly, kužele, koule

Matematika využívá okruhy všech průřezových témat, konkrétně:

- Osobnostní a sociální výchova

rozvoj schopnosti poznávání
psychohygiena
kreativita
řešení problémů a rozhodovací dovednosti
kooperace a kompetice

- Výchova demokratického občana

občanská společnost a škola
občan, občanská společnost a stát
formy participace občanů v politickém životě

- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá
jsme Evropané

- Multikulturní výchova

kulturní difference
multikulturalita

- Environmentální výchova

ekosystémy
problémy životního prostředí

- Mediální výchova

vnímání mediálních sdělení
vliv médií ve státě
tvorba mediálního sdělení

FORMY REALIZACE

Pracujeme s celou třídou, tj. nepoužívá se dělení. Snažíme se co nejvíc propojovat teorii s příklady, které ji používají.

Při vhodných příležitostech - u nižšího gymnázia jde přibližně o každou pátou hodinu - hrajeme při matematice hry. Používáme při tom většinou příklady z "Klokana", z "Pythagoriády" nebo z matematické olympiády. Třidu dělíme při těchto příležitostech (ale i jindy) na skupiny po čtyřech až šesti žácích.

Slabším žákům, kterým dělá potíže pochopit totéž co ostatním, pomáháme tím, že jim dáváme trochu jednodušší příklady, případně jim dovolíme, aby si doma příklad připravili.

Na vyšším gymnáziu necháváme žáky, aby si příklady z probírané tematiky vymysleli a zkoušeli z nich ostatní žáky. To všechno lze dělat ve třídě, kterou rozdělíme na skupiny.

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník, ve kterém je předmět vyučován	prima	sekunda	tercie	kvarta
Časová dotace	4	4	4	4

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	vedeme žáka k poznávání smyslu a cíle učení tak, aby měl k němu pozitivní vztah; umožníme plánování organizaci a řízení vlastního učení; pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení; vybízíme žáka, aby posoudil vlastní pokrok a kriticky zhodnotil výsledky svého učení; vedeme žáka k ochotě věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu vzdělávání;
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	klademe otevřené otázky, zadáváme problémové úlohy a úlohy rozvíjející tvořivost a umožňující volbu různých postupů; vedeme žáky k vyhledávání a kombinaci vhodných informací k řešení problémů z různých zdrojů; umožníme samostatné i společné řešení problémů a volbu vhodného způsobu řešení; přivedeme žáka k uvážlivému rozhodnutí, které je schopen obhájit a získaný postup aplikovat při řešení podobných nebo nových problémových situací;
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu; umožníme žákovi prezentovat výsledek jeho práce, formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně, souvisle a kultivovaně se vyjadřovat v písemném i ústním projevu; zapojujeme žáky do diskuze, do vhodné argumentace a obhajoby svého názoru, vybízíme je, aby kladli otázky k věci; vytváříme příležitosti k práci s různými typy textů, záznamů a obrazových materiálů a k využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem;
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	zadáváme úkoly vyžadující spolupráci žáků; umožníme žákům účinně spolupracovat v týmu, přijímat různé týmové role a vytvářet různá společná pravidla práce v týmu; umožníme žákům, aby si vzájemně sdělovali své názory a respektovali různá hlediska
KOMPETENCE OBČANSKÉ	zachováváme úctu k vytvořeným hodnotám a k matematickým poznatkům už objeveným; vedeme žáka k tomu, aby si byl vědom svých práv i povinností, důsledně dodržoval demokraticky přijatá pravidla;
KOMPETENCE PRACOVNÍ	vedeme žáka ke správným způsobům užití pomůcek, kalkulačce i vybavení učebny; vyžadujeme dokončení práce v dohodnuté kvalitě a termínech, aby žák byl aktivním členem pracovního týmu; umožňujeme žákům pracovat s moderními prostředky informační a komunikační techniky; vedeme žáka k respektování hodnoty lidské práce tak, aby si byl vědom jejího významu, smyslu a důležitosti;

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	vedeme žáka k práci s moderními prostředky informační a komunikační techniky umožňujeme žákům využívat vhodné programy a aplikace k řešení matematických a fyzikálních problémů vedeme žáka k efektivnímu prohlížení, vyhledávání, třídění a spravování informací a digitálního obsahu umožňujeme žákům sdílet výsledky své práce skrze digitální technologie vedeme žáka k tomu, aby ctil copyright a licence

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

MATEMATIKA		
PRIMA		
VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	VAZBA NA PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
* pozná rozdíl mezi číslem a číslicí * zapíše číslo arabskou i římskou číslicí * intuitivně vysvětlí pojem množiny * pozná, zda prvek patří / nepatří / do množiny * určí vztah množin (podmnožina, doplněk, průnik, sjednocení) * rozliší množinové relace * porozumí zákl. zákonům aritmetiky a umí je aplikovat * provádí numerické operace v $\mathbb{N}$ * řeší intuitivně jednoduché rovnice * hledá matematické vyjádření dané situace * analyzuje tyto situace a hledá řešení v $\mathbb{N}$	OPAKOVÁNÍ * číslo a číslice * množiny * přirozená čísla * rovnice * základní slovní úlohy	* OSV - kooperace práce ve skupině * OSV - psychohygiena (hry s kartami - číslice)
* znázorní na číselné ose * porovnává různá čísla v $\mathbb{Q}$ * rozliší jednotlivé řády čísla pomocí desetinné čárky * srovná si správně čísla v operaci	DESETINNÁ ČÍSLA * pojem desetinného čísla sčítání a odčítání v $\mathbb{Q}$	* OSV - kompetice (hry - kdo rychleji)

*vyjmenuje deset. čísla podle mohutnosti *pochopí jednoduchá pravidla posouvání desetinné čárky *použije pravidla, která zná z přirozených čísel *pochopí pravidlo pro určení postavení deset. čárky *aplikuje a matematizuje situace ze života *rozšíří a předvádí jednoduchá pravidla * analyzuje a matematizuje dané algoritmizovatelné situace	*násobení a dělení 10, 100 0,1; 0,01 atd. *násobení a dělení deset. čísel *převádění jednotek * odhady a zaokrouhlování * slovní úlohy	*VDO - participace občana (sledování průzkumů statistika) OBV
* pracuje s prvočísly a složenými čísly * určuje násobky a dělitele * nalezne nejmenší společný násobek a největší společný dělitel * rozliší čísla soudělná a nesoudělná * používá kritéria dělitelnosti čísel * modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru N čísel	DĚLITELNOST PŘIROZENÝCH ČÍSEL * násobek, dělitel, znaky dělitelnosti * prvočíslo a číslo složené * nejmenší společný násobek a největší společný dělitel * slovní úlohy	*OBV - kompetice (soutěže, kdo rychleji) *OSV - kreativita (kdo najde lepší postup)
*nakreslí úhel dané velikosti *rozliší přímý úhel a úhel větší a menší *označí správně ramena a vrchol úhlu *pochopí a vysvětlí princip přemístování *vyřeší a narýsuje různé případy *rozdělí do skupin všechny druhy úhlů *získá pomocí názoru pochopení definic	ÚHLY A JEJICH VELIKOSTI *úhel a jeho velikost *přenášení úhlu dané velikosti * přímý, ostrý, tupý, pravý úhel	*OSV - psychohygiena (hry se špejlemi a úhly) Geogebra – znázornění úhlů, úsečky

*uvede, vymyslí příklady *vyřeší shodnosti úhlů v různých příkladech *vysvětlí postup sčítání a odčítání úhlů *narýsuje i načrtne různé aplikace *navrhne přehledné způsoby řešení úloh *obhájí samostatný postup * aplikuje vědomosti ze sčítání a odčítání úhlů	* vedlejší, vrcholové, souhlasné a střídavé úhly *geometrické sčítání a odčítání úhlů + ($k \cdot \alpha$) * konstrukce úhlů 30,75,atp.	OSV - kreativita (hra - vystřižené úhly)
* určí shodné útvary * určí osově souměrné útvary * načrtne a sestrojí obraz útvaru v osově souměrnosti	SHODNÁ ZOBRAZENÍ OSOVÁ SOUMĚRNOST * shodnost geometrických útvarů * osově souměrné útvary *obrazy útvarů v osově souměrnosti	MV - mediální sdělení (podobný princip -OBV) Geogebra – znázornění souměrností – ukázka
*charakterizuje a třídí trojúhelníky, analyzuje jejich vlastnosti *sestrojí příčky, těžnice a těžiště, výšky v různých trojúhelnících *najde střed a sestrojí kružnici trojúhelníku vepsanou a opsanou * využívá potřebnou matematickou symboliku	TROJÚHELNÍKY * vnitřní a vnější úhly trojúhelníku * rovníramenný a rovnostranný trojúhelník * střední příčky, těžnice a výšky trojúhelníku * kružnice trojúhelníku opsaná a vepsaná	Geogebra – ukázky konstrukcí
* analyzuje vlastnosti krychle a kvádrů * narýsuje obraz krychle a kvádrů ve volném rovnoběžném promítání * načrtne a sestrojí jejich sítě * odhadne a vypočítá objem a povrch krychle, kvádrů * řeší aplikační úlohy s využitím výpočtu objemu a povrchu krychle a kvádrů	KRYCHLE A KVÁDR * krychle a kvádr * zobrazení krychle a kvádrů ve volném rovnoběžném promítání * síť krychle a kvádrů * povrch a objem krychle a kvádrů	OSV - řešení problémů (hranol x krychle) Geogebra – krychle, kvádr - ukázky

MATEMATIKA		
SEKUNDA		
VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	VAZBA NA PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
* pozná a rozliší kladná a záporná čísla * nakreslí a uvede příklady * zakreslí různá čísla na ose * porovná čísla na ose * vymyslí příklady aplikace * pochopí smysl definice * vyjmenuje všechny možné případy * aplikuje na příkladech * naučí se principy a schémata operací * procvičí je na velkém množství příkladů	ARITMETIKA - CELÁ ČÍSLA * čísla kladná, záporná a nula * uspořádání a zobrazení Z na ose * absolutní hodnota * operace s celými čísly	* MV - tvorba mediálních sdělení (číselná řeč)
* pojmenuje a rozliší čitatele a jmenovatele * pochopí jejich význam a smysl * rozliší a propojí dvě vyjádření zlomku * vyjmenuje pravidla pro obě operace * zdůvodní a ověří správnost obou postupů * ocení výhodnost zjednodušování * propojí dva typy přístupu a vyjádření * propojí jednoduché a složitější postupy * vypočítá případy různých jmenovatelů * pochopí a aplikuje celou škálu přístupu ke zlomkům * převede jedno pojetí r.č. na druhé * propojí si pojem čísla a čísllice	RACIONÁLNÍ ČÍSLA * zlomek a jeho základní tvar * smíšené číslo * rozšiřování a krácení zlomků * znázornění na číselné ose * operace se zlomky společný jmenovatel * vyjádření Z desetinným rozvojem	* OSV - kreativita - (obhajoba vlastních názorů)
* pojmenuje pojmy vzoru a obrazu * porozumí technice zvětšování a zmenšování * nakreslí a vymyslí mapy a krajiny * vymyslí jaké zvolit měřítko pro mapu * vypočte poměr obrázku, fotografie a reality * pojmenuje osy, jejich významy a naučí se nanést body	POMĚR, PŘÍMÁ A NEPŘÍMÁ ÚMĚRNOST, PROCENTA * poměr, zvětšování a zmenšování	* VDU - občanská společnost a škola - zájem o veřejnou sféru

* narýsuje jednoduché obrazce v soustavě souřadnic * popíše, co je to graf a vysvětlí jeho smysl * porovná lineární grafy s jinými * propojí algebraickou a geometrickou interpretaci * porozumí základní ideji trojčlenky a naučí se schéma * roztrídí příklady přímé a nepřímé úměry * vymyslí ve skupině příklady obou případů * vymyslí a převede daný případ do "trojčlenky" * stanoví, kdy lze trojčlenku použít * vyjádří vztah část-celek pomocí procent * provádí výpočty ze všech hledisek * převádí do jednoduchých schémat složitě případy * řeší praktické příklady ze života	* měřítko plánů a map * osy souřadnic * přímá a nepřímá úměrnost, graf * slovní úlohy * určování procentové části, základu a počtu procent * slovní úlohy * úrok a promile	Geogebra – ukázky grafů přímé a nepřímé úměrnosti
* určí středově souměrné útvary * sestrojí obraz útvaru ve středové souměrnosti	SHODNÁ ZOBRAZENÍ STŘEDOVÁ SOUMĚRNOT * středově souměrný útvar * zobrazení útvaru ve středové souměrnosti	Geogebra – znázornění souměrností - ukázka
* na základě využití vět sss, sus, usu určí shodné trojúhelníky * načrtne, sestrojí a popíše konstrukci trojúhelníku podle vět sss, sus, usu * využívá potřebnou matematickou symboliku	TROJÚHELNÍKY *shodnost trojúhelníků *konstrukce trojúhelníků	Geogebra – ukázky konstrukce trojúhelníku
* charakterizuje a třídí čtyřúhelníky, analyzuje jejich vlastnosti * analyzuje a řeší aplikační úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu * užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení konstrukčních úloh a úloh z praxe * nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací * odhadne a vypočítá obsah a obvod trojúhelníků a čtyřúhelníků	ČTYŘÚHELNÍKY *obecný čtyřúhelník - lichoběžník - rovnoběžník - konstrukce čtyřúhelníků - obsahy a obvody trojúhelníků a čtyřúhelníků	* OSV - rozvoj schopností poznávání - (zeměpis) Geogebra – ukázky konstrukce čtyřúhelníků
	HRANOLY	

* určuje a charakterizuje základní druhy hranolů * analyzuje jejich vlastnosti * narýsuje obraz hranolu ve volném rovnoběžném promítání * načrtne a sestrojí jejich síť * odhadne a vypočítá jejich objem a povrch * řeší aplikační úlohy s využitím výpočtu objemu a povrchu hranolů	* hranoly * zobrazení hranolu ve volném rovnoběžném promítání * síť hranolu * povrch a objem hranolu * slovní úlohy	

MATEMATIKA		
TERCIE		
VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	VAZBA NA PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
* definuje mocninu a odmocninu * pochopí a aplikuje poznatky * zvládnutí dovedností * zvážení, která cesta je prospěšnější * zakreslí body * intuitivně pochopí zakreslení zlomků a transc. čísel * aplikuje a vymyslí si příklady * posoudí, který postup je nejlepší * naučí se vzorce * použije tyto vzorce a porozumí jim * spočítá hodně příkladů * zobecní poznatky do širší oblasti * počítá samostatně příklady * obhájí své postupy * naučí se zapisovat čísla podle řádů	MOCNINY A ODMOCNINY * druhá mocnina a odmocnina * užití tabulek a kalkulačky * osa reálných čísel * užití druhé mocniny a odmocniny * operace s mocninami v N * operace s mocninami v Z * číslo v desítkové soustavě	MKV - multikulturalita - (vztahy množin to připomínají)
* formuluje Pythagorovu větu, zapíše její znění pro různé druhy pravoúhlých trojúhelníků * využívá Pythagorovu větu pro výpočty stran trojúhelníku * řeší aplikační úlohy a reálné situace s využitím Pythagorovy věty	PYTHAGOROVA VĚTA * Pythagorova věta, slovní úlohy	OSV - kreativita - (odvození, dějepis, zeměpis) Geogebra – Pythagorova věta - ukázka

* definuje vlastnosti mnohočlenu * rozliší pojmy (koeficient a proměnná) * rozliší řady, správně sčítá a odčítá * provádí operace s mnohočleny * pochopí princip dělení a násobení mnohočlenů * počítá příklady na dělení a násobení * naučí se z paměti základní vzorce * aplikuje vzorce na příkladech * rozliší základní trojici vzorců * porozumí dvěma protikladným použitím vzorců * aplikuje vědomosti na množství příkladů	VÝRAZY, MNOHOČLENY * mnohočleny * dělení a umocňování mnohočlenů * rozklad na součiny, vytýkání	OSV - řešení problémů - (vzorce, fyzika, chemie)
* naučí se z paměti pravidla pro ekvivalentní úpravy rovnic * porozumí principu úprav rovnic * řeší jednoduché rovnice podle pravidel * nachází si vlastní cestu pro řešení rovnic * hraje si s příkladem a hledá jeho logiku * hledá své vlastní vyjádření a řešení * snaží se pochopit standardní řešení * kreslí si obrázky a schémata * porovnává kladná a záporná čísla, nulu * odvodí, která pravidla platí i pro nerovnice * naučí se způsob zápisu intervalů	ROVNICE * rovnost a rovnice * ekvivalentní úpravy rovnic * slovní úlohy řešené pomocí rovnic (pohyb) * nerovnosti a intervaly	OSV - rozvoj poznání - (logika - pravidla myšlení) EV - lidské aktivity - (biologie, OBV, fyzika)
* porozumí pojmům statistické šetření, statistický soubor, četnost a relativní četnost * vymyslí a realizuje jednoduchá statistická šetření * zpracuje výsledky statistického šetření do tabulky a diagramu * porozumí vztahu mezi četností a relativní četností * vyvodí z diagramu pravdivé závěry * provádí výpočty aritmetického průměru * určuje modus a medián	ZÁKLADY STATISTIKY * statistické šetření * statistický soubor * četnost a relativní četnost * diagramy * aritmetický průměr * modus a medián	Tabulkový procesor – ukázka a zadání práce se statistickými daty
* definuje kružnici a kruh * sestrojí a rozliší vzájemné polohy přímky a kružnice a dvou kružnic	KRUŽNICE, KRUH A VÁLEC * kružnice a kruh * kružnice a přímka	VEGS - globalizace - „zkoulovatění“

* rozliší části kruhu a kružnice * formuluje Thaletovu větu a využívá ji při konstrukci tečny z bodu * sestrojí síť válce * vypočítá povrch a objem válce * řeší aplikační úlohy a reálné situace s využitím znalosti výpočtu povrchu a objemu válce	* dvě kružnice * části kružnice a kruhu * Thaletova kružnice * síť válce * povrch a objem válce * slovní úlohy	Geogebra – ukázky konstrukcí
* zvládá základní geometrické konstrukce * využívá množin všech bodů dané vlastnosti k charakteristice geometrického útvaru, sestrojí hledanou množinu bodů * využívá množiny bodů daných vlastností ke konstrukci trojúhelníků a čtyřúhelníků * užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení konstrukčních úloh	GEOMETRICKÉ KONSTRUKCE * základní konstrukce * množiny bodů daných vlastností * konstrukční úlohy * konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků	OSV - kreativita - (konstrukce obrázků atp.) Geogebra – ukázky konstrukcí

MATEMATIKA		
KVARTA		
VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	VAZBA NA PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
* rozezná, co znamená lomený výraz; odliší jej od jiných * naučí se a pochopí, že ve jmenovateli nesmí být nikdy nula * počítá příklady a určuje definiční obory * cvičí si znalosti ze sčítání, odčítání, násobení a dělení lom. výr. * analyzuje situace vzhledem k čitateli a jmenovateli * provádí úpravy podle principů matematiky * pojmenuje hlavní a vedlejší zlomky * aplikuje znalosti z minula * provádí syntézu starých a nových poznatků * dává pozor na dodržení pravidel při násobení rovnice výrazem	LOMENÝ VÝRAZ, LINEÁRNÍ ROVNICE S NEZNÁMOU VE JMENOVATELI * lomený výraz * definiční obor * operace s lomen. výrazy * složený lomený výraz	OSV - kooperace - (společná analýza)

* matematizuje obecné případy z reality * přemýšlí, kdy jde situace řešit a kdy ne	* rovnice s neznámou ve jmenovateli * slovní úlohy	
* vyjmenuje způsoby úprav rovnic a soustav rovnic * ověří si obecná pravidla na konkrétních případech * porozumí jednoduchému principu sčítání rovnic * počítá různé příklady, odvozuje postupy * naučí se princip substituce a aplikuje jej * zobecňuje poznatky * aplikuje postupy a tabulky * převrací vnucující se postupy * zjednodušuje prvotní zdánlivě chaotickou představu * převádí situaci na situaci schematickou * naučí se z paměti základní pojmy a vzorec a případy * rozliší pojem proměnná a koeficient * rozliší koeficienty podle řádu * aplikuje vzorce na konkrétní příklady	Soustavy lineárních rovnic A kvadratická rovnice * rovnice a jejich úpravy * metoda sčítací * metoda dosazovací * slovní úlohy na: ** pohyb ** společnou práci ** směsi ** procenta * kvadratická rovnice	OSV - rozhodovací dovednosti - (svoboda ve volbě řešení - fyzika) VDO - politické změny VEGS - jsme Evropané MKV - multikulturalita MV - vliv médií EV - životní prostředí
* vysvětlí funkci jako přiřazení dvou veličin * určí základní vlastnosti * pracuje s různými způsoby zadání funkce * naučí se algebraickou i geometrickou definici * aplikuje znalost jak výpočtem, tak graficky * narýsuje graf funkce a naučí se ji správně pojmenovávat * rozliší případ konvexního a konkávního tvaru * narýsuje s danou podrobností graf * porozumí pojmu "blížící se" * pokusí se představit si pojem nekonečna * zvládne postup a ověří si shodnost výsledků * komponuje dva postupy vedoucí k témuž výsledku * řeší problém metodou grafického postižení * analyzuje situaci a převádí ji do šablony	Funkce * pojem funkce * přímá úměra * lineární funkce * absolutní hodnota * kvadratická funkce * nepřímá úměra * grafické řešení rovnic * slovní úlohy * diagramy	OSV - řešení problémů - (fyzika, chemie, biologie, OBV) Geogebra – ukázky konstrukce a tvorba grafů funkcí
* definuje goniometrické funkce (sin, cos, tg, cotg) pomocí poměru stran pravoúhlého trojúhelníku	Goniometrické funkce * pojem goniometrické funkce	

*načrtne graf goniometrických funkcí *určuje hodnoty goniometrických funkcí pro dané úhly *určuje velikosti úhlů z hodnot goniometrických funkcí *účelně využívá kalkulátor *odvodí hodnoty goniometrických funkcí úhlů 30^0, 60^0, 45^0 * matematizuje jednoduché reálné situace a řeší úlohy z praxe užitím goniometrických funkcí	* určování hodnot goniometrických funkcí * řešení úloh v trojúhelníku * slovní úlohy	MKV - kulturní difference - arabská a řecká matematika Geogebra – ukázky grafů funkcí
* pozná podobné útvary * ve výpočtech používá věty o podobnosti trojúhelníků * používá podobnosti při konstrukčních úlohách	PODOBNOST * podobnost útvarů * podobné trojúhelníky * užití podobnosti	VEGS - svět nás zajímá - (zeměpis, mapy, světy) Geogebra – ukázky podobnosti
* určí a charakterizuje jehlan, kužel a kouli * analyzuje jejich vlastnosti * odhaduje a sestrojí síť jehlanu a kužele * odhaduje a vypočítá objem a povrch jehlanu, kužele a koule * analyzuje a řeší aplikační úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	JEHLANY, KUŽELY A KOULE * objem a povrch jehlanu * objem a povrch kužele * objem a povrch koule * slovní úlohy	OSV - kooperace - (společná práce ve skupinách)
* pochopí význam základních pojmů finanční matematiky * řeší praktické příklady ze života * rozhoduje o vhodnosti jednoduchého a složeného úročení v konkrétních situacích * porovnává a navrhuje nejvhodnější možnosti ukládání finančních částek * analyzuje a řeší úlohy věnované úvěru, výpočtu výše splátek a splácení dluhů * navrhuje optimální řešení	ZÁKLADY FINANČNÍ MATEMATIKY * úrok, daň z úroku * úroková míra * úrokovací období * úrokovací doba * jednoduché a složené úročení * běžný a termínovaný účet * úvěr * splácení dluhů	OSV - řešení problémů OSV - rozhodovací dovednosti

INFORMATIKA

Vzdělávací oblast *Informatiky* umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti - získat dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Získané dovednosti jsou v informační společnosti podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti i nezbytným předpokladem pro uplatnění na trhu práce. Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky. Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru *Informatika* umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti *Informatika* a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání. Ve výuce jsou uplatňovány hlavně metody názorně-demonstrační a metody dovednostně-praktické

Oblast *Informatika* je realizována ve vyučovacích předmětech:

Informatika - předmět je vyučován ve všech ročnících nižšího gymnázia

Programování - volitelný předmět, který si žáci mohou vybrat v tercii nebo kvartě

Cíle vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivnosti učení a racionálnější organizaci práce
- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání software
- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích
- šetrné práci s výpočetní technikou

INFORMATIKA

Vzdělávací oblast **Informatika** se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhuji a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Cíle vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Předmět Informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Předmět je povinný. Třída se ve všech hodinách dělí na skupiny. Výuka probíhá v odborné učebně plně vybavené výpočetní technikou s připojením k internetu. Při výuce je uplatňována zásada „jeden počítač pro jednoho žáka“. V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Žáci mají k dispozici tiskárnu, scanner, digitální fotoaparát a videokameru, dataprojektor a zálohovací zařízení.

Průřezová témata jsou integrována do předmětu. Předmět má úzkou vazbu na téma *Osobnostní a sociální výchova* a *Mediální výchova*. Ostatní průřezová témata jsou zpracována formou projektů a jejich následnou prezentací před třídou, nebo samostatných prací na procvičení probíraného tematického celku a s využitím Internetu.

Výukové zdroje

- [Digitální technologie \(opocitacich.cz\)](http://opocitacich.cz)
- [Učebnice \(imysleni.cz\)](http://imysleni.cz)

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník, ve kterém je předmět vyučován	prima	sekunda	tercie	kvarta
Časová dotace	2	1	1	2

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	Podporujeme v žákovi vědomí významu učení Rozvíjíme u žáků schopnost samostatné práce a vyžadujeme dokončení práce v dohodnuté kvalitě Pěstujeme návyk sebekontroly, kritického přístupu k výsledkům práce a vyžadujeme dodržování pravidel Vedeme žáky k poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií, k porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	Motivujeme žáky problémovými úlohami a učíme žáky nebát se problémů. Vytvářením praktických problémových úloh a situací, učíme žáky rozpoznat a analyzovat problémy a úlohu prakticky řešit. Podporujeme originální způsoby řešení problémů, samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	Vedeme žáky k tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce. V komunikaci pomocí informačních a komunikačních technologií se prioritně zaměřujeme na správné užívání českého jazyka s ohledem na gramatiku a syntaxi, a klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace. Vedeme žáky k publikování a prezentování svých názorů a myšlenek prostřednictvím vlastních intranetových stránek a prostřednictvím vlastní prezentace. Umožňujeme žákům otevřenou diskusi a učíme žáky argumentovat a vhodnou formou obhajovat svůj názor, zejména při předvádění vlastní prezentace Vedeme žáky k využívání logického a algoritmického myšlení
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	Minimalizujeme používání frontální metody výuky a podporujeme vzájemnou spolupráci žáků a skupinové formy práce Vedeme žáky k zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu a v jiných médiích, netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu Učíme žáky kriticky hodnotit práci svoji práci. Podporujeme vzájemnou pomoc žáků a vytváříme situace, kdy žáci navzájem potřebují pomoc. Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, tak aby se vzájemně žáci nevyrušovali při tvořivé práci.
KOMPETENCE OBČANSKÉ	Důslednou a systematickou kontrolou zadaných úkolů pomáháme žákům získat vědomí odpovědnosti za vlastní práci, včasné plnění úkolů a dodržování stanovených pravidel. Neustále monitorujeme chování žáků (především při práci s internetem), včas přijímáme účinná opatření. Netolerujeme záliby žáků v informacích, které mohou vést k sociálně patologickým jevům. Rozumně a zodpovědně využíváme informačních zdrojů – s ohledem na jejich účinnost a vliv na osobnost jedince. V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace. Jsme vždy připraveni komukoliv ze žáků podat pomocnou ruku a uplatňujeme individuální přístup k žákům

KOMPETENCE PRACOVNÍ	Vedeme žáky využíváním výpočetní techniky, aplikačního i výukového softwaru, ke zvýšení efektivnosti jejich učební činnosti a k racionálnější organizaci jejich práce. Vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s technikou napojenou na elektrickou síť a důsledně kontrolujeme dodržování vymezených pravidel z hlediska ochrany zdraví svého i spolužáků Učíme žáky provádět základní údržbu hardwarového zařízení, vedeme je k šetrné práci s výpočetní technikou.
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	Učíme žáky ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívat je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Vedeme žáky k tomu, aby digitální technologie a způsob jejich použití zvládli nastavit a měnit podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jejich vlastní potřeby. Učíme žáky získávat, posuzovat, spravovat, sdílet a sdělovat data, informace a digitální obsah v různých formátech a k tomu volit efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu. Vedeme žáky k vytváření, vylepšování a propojování digitálního obsahu v různých formátech a k vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků. Učíme žáky navrhnout prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie a poradit si s technickými problémy; Dbáme na to, aby se žák vyrovnával se s proměnlivostí digitálních technologií a dokázal posoudit, jak vývoj technologií ovlivňuje různé aspekty života jedince a společnosti s ohledem na rizika a přínosy. Učíme žáky předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví. Vedeme žáky aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

INFORMATIKA A VÝPOČETNÍ TECHNIKA		
PRIMA		
VÝSTUP PŘEDMĚTU	UČIVO PŘEDMĚTU/ <i>Tematický celek RVP</i>	VAZBA NA PŘŮŘEZOVÉ TÉMA/ ZDROJE A NÁSTROJE UČIVA

Žák - ovládá základní obsluhu počítače, přihlášení k počítačové síti a odhlášení - ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	HARDWARE A SOFTWARE/ <i>Digitální technologie</i> • obsluha počítače, práce ve školní síti • pojmy hardware a software • součásti počítače • datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému • komprese a formáty souborů • správa souborů • vytváření a úprava textových dokumentů • PDF soubory	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Poznámkový blok MS Word
Žák - <i>navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu</i> - zakóduje a dekoduje jednoduchý text a obrázek	KÓDOVÁNÍ A PŘENOS DAT/<i>Data, informace a modelování</i> • různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; • standardizované kódy; • bit; bajt, násobné jednotky; • jednoduché šifry a jejich limity • rastrová grafika • úprava fotografií	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Učebnice Základy informatiky https://imysleni.cz/ucebnice Gimp

Žák - vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení - situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat - porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní - popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění - zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému - vyhledá chybu v modelu a opraví ji - stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení	MODELOVÁNÍ /Data, informace a modelování • schéma • myšlenková mapa • vývojový diagram • ohodnocený a orientovaný graf • základní grafové úlohy	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Učebnice Základy informatiky https://imysleni.cz/ucebnice
Žák - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program - program vyzkouší a opraví v něm případné chyby - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	PROGRAMOVÁNÍ 1/ Algoritmizace a programování • nástroje programovacího prostředí, • blokově orientovaný programovací jazyk	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

SEKUNDA		
VÝSTUP PŘEDMĚTU	UČIVO PŘEDMĚTU/ <i>Tematický celek RVP</i>	VAZBA NA PŘŮŘEZOVÉ TÉMA/ ZDROJE A NÁSTROJE UČIVA
Žák - získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat - získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti	DATA, INFORMACE/ <i>Data, informace a modelování</i> • získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; • proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat • vytváření a úprava prezentací • autorský zákon, citace	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace MS PowerPoint
Žák - vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů popíše účel informačních systémů, které používá	INFORMAČNÍ SYSTÉMY/ <i>Informační systémy</i> • informační systém ve škole • uživatelé, činnosti, práva, struktura dat • ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Žák - určí problém, který je daným algoritmem řešen - vytvoří přehledný program	PROGRAMOVÁNÍ 2/ <i>Algoritmizace a programování</i> • nástroje programovacího prostředí, • tvorba a úprava algoritmu a programu	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Řešení problémů a rozhodovací
Žák - nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku - využívá funkce pro automatizaci zpracování dat - nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce - vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat	NÁVRH A TVORBA EVIDENCE DAT/ <i>Informační systémy</i> • formulace požadavků • struktura tabulky, typy dat • relativní a absolutní adresy buněk • vzorce a funkce • práce se záznamy, pravidla a omezení	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Řešení problémů a rozhodovací Dovednosti Environmentální výchova (celé téma) Multikulturní výchova (celé téma)

- na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat - sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	• kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel • úprava požadavků, tabulky či pravidel	MS EXCEL
INFORMATIKA A VÝPOČETNÍ TECHNIKA		
TERCIE		
VÝSTUP PŘEDMĚTU	UČIVO PŘEDMĚTU/<i>Tematický celek RVP</i>	VAZBA NA PŘŘEZOVÉ TÉMA/ ZDROJE A NÁSTROJE UČIVA
Žák - nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku - využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	HROMADNÉ ZPRACOVÁNÍ DAT / <i>Informační systémy</i> • velké soubory dat • práce s řetězci • řazení, filtrování, vizualizace dat odhad závislostí	Environmentální výchova (celé téma) Multikulturní výchova (celé téma) MS EXCEL
Žák - po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup - určí problém, který je daným algoritmem řešen - po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti - rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení - rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní	ALGORITMIZACE/<i>Algoritmizace a programování</i> • dekompozice úlohy, problému • tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu PROGRAMOVÁNÍ 3/<i>Algoritmizace a programování</i> • nástroje programovacího prostředí, • blokově orientovaný programovací jazyk • proměnné • cykly, větvení KONTROLA/<i>Algoritmizace a programování</i>	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Řešení problémů a rozhodovací

- upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému - navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně - program vyzkouší a opraví v něm případné chyby - používá opakování, větvení programu, proměnné - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	• ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním) • nalezení chyby (například krokováním) • úprava algoritmu a programu TVORBA DIGITÁLNÍHO OBSAHU/ <i>Algoritmizace a programování</i> • tvorba aplikací (příběhy, hry, simulace, roboti) • autorství a licence programu (autorský zákon) • etika programátora	

INFORMATIKA A VÝPOČETNÍ TECHNIKA		
KVARTA		
VÝSTUP PŘEDMĚTU	UČIVO PŘEDMĚTU/ <i>Tematický celek RVP</i>	VAZBA NA PŘŮŘEZOVÉ TÉMA/ ZDROJE A NÁSTROJE UČIVA
Žák - popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě - rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému - vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě - ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	HARDWARE A SOFTWARE/ <i>Digitální technologie</i> • pojmy hardware a software • součásti počítače a principy jejich společného fungování • operační systémy – funkce, typy, typické využití • instalace aplikací • fungování nových technologií kolem žáka • svobodný software • tvorba a využití vektorové grafiky POČÍTAČOVÉ SÍTĚ/ <i>Digitální technologie</i> • typy, služby a význam počítačových sítí • fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Komunikace Environmentální výchova (celé téma) Multikulturní výchova (celé téma) Libre Office

- uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky - pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí - poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače - rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu - dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení - dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat	• struktura a principy internetu • web – fungování webu • webová stránka, webový server • prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač • tvorba webových stránek • princip a využití cloudových aplikací • metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva BEZPEČNOST/ <i>Digitální technologie</i> • útoky – cíle a metody útočníků, • nebezpečné aplikace a systémy • zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall • bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, • šifrování dat a komunikace • zálohování a archivace dat • postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení DIGITÁLNÍ IDENTITA/ <i>Digitální technologie</i> • digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru • sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat • fungování a algoritmy sociálních sítí	Inkscape, Draw
Žák: - vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně - přemýšlí o potřebách uživatelů a vytvoří vhodné uživatelské rozhraní - program vyzkouší a opraví v něm případné chyby	PROGRAMOVÁNÍ 4/ <i>Algoritmizace a programování</i> • tvorba programů • potřeby uživatelů • uživatelské rozhraní programu	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Řešení problémů a rozhodovací

PROGRAMOVÁNÍ

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Cílem vyučovacího předmětu Programování je prohloubení teoretických i praktických znalostí žáků v oblasti algoritmizace úloh a vytváření vlastních programů. Předmět úzce navazuje na předmět Informatika a výpočetní technika.

Předmět Programování umožňuje všem žákům dosáhnout pokročilé úrovně ve vytváření vlastních programů pomocí programovacího prostředí Baltík C#. Žáci rozvíjejí algoritmické myšlení a využívají dovednosti manipulace s výpočetní technikou při řešení praktických úkolů a problémů.

Žáci si uvědomují, že nepoužívají počítač jen jako uživatelé, ale jako ti kdo ho ovládají a dokáží ho přinutit k realizaci vlastních představ. Získané dovednosti umožňují všem žákům vytvářet vlastní programy podle zadaných úkolů nebo podle vlastních nápadů.

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Vzdělávací obsah předmětu je utvořen ze vzdělávacích oblastí Informační a komunikační technologie (RVP ZV).

Předmět je jednoletý, je volitelný a je zařazen do nabídky volitelných předmětů v kvartě nebo kvintě.

Třída se ve všech hodinách dělí na skupiny. Výuka probíhá v odborné učebně plně vybavené výpočetní technikou. Při výuce je uplatňována zásada „jeden počítač pro jednoho žáka“, na všech počítačích je nainstalované programovací prostředí Baltík C#. Žáci mají k dispozici tiskárnu, scanner, digitální fotoaparát a videokameru, dataprojektor a zálohovací zařízení.

Průřezová témata jsou integrována do předmětu. Předmět má úzkou vazbu na téma *Osobnostní a sociální výchova* a zvláště je zde kladen důraz na vlastní kreativitu.

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník, ve kterém je předmět vyučován	prima	sekunda	tercie	kvarta
Časová dotace	0	0	1 (0)	0 (1)

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	Podporujeme ve žákovi vědomí významu učení Rozvíjíme u žáků schopnost samostatné práce a vyžadujeme dokončení práce v dohodnuté kvalitě Pěstujeme návyk sebekontroly, kritického přístupu k výsledkům práce a vyžadujeme dodržování pravidel
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	Motivujeme žáky problémovými úlohami a učíme žáky nebát se problémů. Vytvářením praktických problémových úloh a situací, učíme žáky rozpoznat a analyzovat problémy a úlohu prakticky řešit. Podporujeme originální způsoby řešení problémů. samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	Vedeme žáky k využívání logického a algoritmického myšlení

	V komunikaci se zaměřujeme na správné užívání českého jazyka s ohledem na gramatiku a syntaxi, a klademe důraz na úroveň komunikace. Vedeme žáky k publikování a prezentování svých názorů a myšlenek prostřednictvím vlastních programů. Umožňujeme žákům otevřenou diskusi a učíme žáky argumentovat a vhodnou formou obhajovat svůj názor, zejména při předvádění vlastního programu.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	Minimalizujeme používání frontální metody výuky a podporujeme vzájemnou spolupráci žáků a skupinové formy práce Učíme žáky kriticky hodnotit práci svoji práci. Podporujeme vzájemnou pomoc žáků a vytváříme situace, kdy žáci navzájem potřebují pomoc. Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, tak aby se vzájemně žáci nevyrušovali při tvořivé práci.
KOMPETENCE OBČANSKÉ	Důslednou a systematickou kontrolou zadaných úkolů pomáháme žákům získat vědomí odpovědnosti za vlastní práci, včasné plnění úkolů a dodržování stanovených pravidel. Rozumně a zodpovědně využíváme informačních zdrojů – s ohledem na jejich účinnost a vliv na osobnost jedince. V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace. Jsme vždy připraveni komukoliv ze žáků podat pomocnou ruku a uplatňujeme individuální přístup k žákům
KOMPETENCE PRACOVNÍ	Vedeme žáky využíváním výpočetní techniky i softwaru, ke zvýšení efektivnosti jejich učební činnosti a k racionálnější organizaci jejich práce. Vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s technikou napojenou na elektrickou síť a důsledně kontrolujeme dodržování vymezených pravidel z hlediska ochrany zdraví svého i spolužáků
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	Vedeme žáky k tomu, aby digitální technologie a způsob jejich použití zvládli nastavit a měnit podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jejich vlastní potřeby. Učíme žáky získávat, posuzovat, spravovat, sdílet a sdělovat data, informace a digitální obsah v různých formátech a k tomu volit efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu. Učíme žáky navrhnout prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie a poradit si s technickými problémy; Dbáme na to, aby se žák vyrovnával se s proměnlivostí digitálních technologií a dokázal posoudit, jak vývoj technologií ovlivňuje různé aspekty života jedince a společnosti s ohledem na rizika a přínosy. Učíme žáky předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví. Vedeme žáky aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

PROGRAMOVÁNÍ		
TERCIE nebo KVARTA		
VÝSTUP PŘEDMĚTU	UČIVO PŘEDMĚTU	VAZBA NA PŘŘEZOVÉ TÉMA
Žák - vysvětlí pojem program - vytvoří algoritmus pro zadanou úlohu - vytvoří vlastní program v interaktivním režimu a upraví ho - pracuje s pohledem na scénu	Úvod do programování Co je to program Algoritmizace úlohy Prostředí Baltie 4 C# - interaktivní režim Pohledy na scénu	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Žák - seznámí se s programovacím prostředím Baltie 4 C# - vytvoří program - spustí svůj program - změní program - zkrátí program pomocí bloku příkazů	První program Programovací režim Spuštění programu Úpravy v programu Blok příkazů	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Žák - vysvětlí pojem třída a objekt - změní vlastnosti objektu Baltík - používá více objektů (Baltíků) - vymyslí a naprogramuje vlastní program, kde se budou měnit vlastnosti více objektů	Základy objektového programování Baltík jako objekt Objekty, třídy Vlastnosti objektů Příkazy a objekty	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Žák - vytváří jednoduché metody a používá je ve svých programech - vysvětlí smysl použití metod - rozkládá program pomocí metod na menší logické části	Metody Pojem metoda Vytváření jednoduchých metod Používání metod Tvorba rozsáhlejších projektů a jejich rozklad na menší části	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Žák - vysvětlí pojem vlákno - vytváří vlastní programy s použitím vláken - koordinuje průběh vláken posíláním zpráv	Programování vláken Pojem vlákno Použití vláken v programu Koordinace průběhu vláken prostřednictvím posílání zpráv	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Žák - používá vhodné datové typy - vysvětlí pojem přetěžování - vytvoří program, který vypíše text na obrazovku různými způsoby - vytvoří program, který přečte text z klávesnice - používá v programech náhodná čísla a lokální proměnné	Datové typy. Proměnné. Seznámení s datovými typy Přetěžování Výpis na obrazovku Načtení z klávesnice Náhodné číslo Lokální proměnné	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Žák - zpracuje algoritmicky větvení programu - vytvoří programy, ve kterých účelně použije podmínku if, switch a while	Větvení programu Podmínka if – else Podmínka switch – case Podmínka while	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Žák - vytváří jednoduché konzolové aplikace	Konzolové aplikace Základy práce	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Vzdělávací oblast **Člověk a společnost** vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Aby toto zapojení bylo obecně prospěšné, směřujeme vzdělávání ke snaze porozumět společnosti v době globální civilizace a zároveň k úsilí porozumět sobě, svým přednostem a omezením.

Tato oblast zahrnuje povinné předměty **dějepis, občanská výchova** a volitelný **regionální dějepis a globální výchova**. Přesahuje samozřejmě i do jiných vzdělávacích oblastí a je mnohými tématy a činnostmi propojena především se společenskovědní částí předmětu **zeměpis**, s literární částí předmětu **český jazyk a literatura** a s volitelným předmětem **mediální výchova**.

Při vedení k aktivnímu občanskému postoji využíváme možností, které nabízí život školy, jako je činnost studentského parlamentu, existence školních médií nebo utváření třídního kolektivu.

DĚJEPIS

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ

Vzdělávací obor *Dějepis* naplňuje vzdělávací oblast *Člověk a společnost* seznamováním se životem člověka v minulosti. Umožňuje porozumět současnému světu a postavení člověka v něm na základě poznání vývoje společnosti. Poznáním dějin světa, civilizace, státu a místního regionu navíc utváří v člověku vztah k místu a času, kde žije, ukotvuje ho; poznáním dávných událostí, jevů a mechanismů dění umožňuje člověku odpovědněji se ve svém životě rozhodovat, nabízí určitější představu o různých důsledcích, které jeho činnost může mít. Naplnění těchto funkcí ovšem předpokládá, že k historickým látkám budeme přistupovat jako k mýtům, nikoli jen jako k souboru lépe ověřitelných faktů.

Proto je dějepisná látka podávána formou příběhů jak konkrétních lidí (osobností i prostých lidí reprezentujících každodennost lidského života určité společenské vrstvy v dané epoše), tak i jednotlivých národů, států a civilizací. Zároveň jsou v ní akcentovány rozličné zkušenosti, je využívána k vyvozování nejrůznějších zákonitostí, odpovídání na aktuální otázky současnosti a vysvětlování skutečností, s nimiž se žáci setkávají.

Proto je také látka omezena na poznávání dějin míst, které žáky obklopují, tj. je více zaměřena na dějiny české a dějiny regionální. Je tak mimo jiné i možno adekvátně rozvíjet vztah k hmotné kultuře, tj. seznamovat se stavebními památkami okolí, s expozicemi muzeí a s příležitostnými výstavami.

Výuka je rozdělena do těchto tematických celků: *Počátky lidské společnosti* pojednávají o době pravěku, *Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury* o starověkých civilizacích, zejména o antickém Řecku a Římu, *Křesťanství a středověká Evropa* o době románské a gotické, *Objevy a dobývání. Počátky nové doby* o době renesance a baroka, *Modernizace společnosti* o době měšťanské společnosti od konce 18. století do počátku 20. století, *Moderní doba* o první světové válce, době meziválečné a druhé světové válce, *Rozdělený a integrující se svět* o době studené války a vytváření globální civilizace.

Z průřezových témat a podtémat je ve výuce zařazena:

Osobnostní a sociální výchova

Rozvoj schopností poznávání

Sebepoznání a sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace

Kreativita

Mezilidské vztahy

Komunikace

Kooperace a kompetice

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Hodnoty, postoje, praktická etika

Výchova demokratického občana

Občan, občanská společnost a stát

Formy participace občanů v politickém životě

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Jsme Evropané

Multikulturní výchova

Lidské vztahy

Etnický původ

Multikulturalita

Princip sociálního smíru a solidarity

Environmentální výchova

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Mediální výchova

Vnímání autora mediálních sdělení

Fungování a vliv médií ve společnosti

Tvorba mediálního sdělení

Předmět je povinný. Výuka probíhá v učebně dějepisu (třída s dějepisnou knihovnou, dataprojektorem a keramickou tabulí), výjimečně v terénu (exkurze). Vychází z předpokladu, že všichni žáci mají doma přístup k internetu a mohou ho při samostatných pracích využívat.

Dějepisná látka je rozdělena do celků využívajících kompozici obrácené pyramidy (postupování od celkového přehledu přes jednotlivá dílčí témata k závěrečnému shrnutí a k tvorbě vybavovacích pomůcek). Při výuce žáci využívají učebnice, dějepisné atlasy a další vyučovací pomůcky a zpracovávají si své poznámky tak, aby jejich studijní materiály byly přehledné a oni mohli k jednotlivým tématům i zpětně přidávat další poznámky z referátů, pojmová shrnutí, obrázky, schémata, mapy, plánky, časové osy apod.

Základní výuka je obohacována o nejrůznější typy samostatných prací, které mají žáky aktivizovat či rozvíjet specifické schopnosti a dovednosti. Jsou to:

- samostudium;
- referát (tj. přednáška s využitím multimediální techniky a zodpovídáním dotazů);
- panelová diskuse (diskuse s nejrůznějšími odbornými příspěvky a moderátorem);
- vlastní vyučovací hodina (skupinová práce využívající multimediální techniku);
- esej o problémové otázce zadané či vlastní;
- vytváření vyučovacích pomůcek (makety, modely, schémata, panely, nástěnky, plakáty, multimediální dokumenty, počítačové databáze);
- orientace v nabídce televizních dokumentů, rozbor shlédnutých;
- vytváření čtenářského průvodce doporučenou četbou (odbornou i krásnou), televizními dokumenty a filmy s uvedením tématu a hodnocení;
- návrh zájezdu;
- průvodní slovo v muzeu;
- beseda s pamětníkem;
- badatelská činnost (sběr vzpomínek pamětníků, práce o dějinách vlastního rodu, lokalitách atd.);
- umělecká činnost (vymýšlení příběhu neznámého člověka s důrazem na jeho každodenní život, ilustrovaný);
- tvorba novin (ve stylu dané doby, nebo dnešní s datem vydání krátce po nějakých význačných událostech);
- příprava divadelního představení tvořeného obrazy z dějin;
- mezioborové projekty.

Při samostatných pracích jsou využívány vhodné aplikace (od 2. ročníku textový editor, od 3. ročníku prezentační aplikaci, od 2. ročníku grafický program).

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník, ve kterém je předmět vyučován	prima	sekunda	tercie	kvarta
Časová dotace	2	2	2	2

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	motivujeme žáka pozitivně ukazujeme, jakým způsobem je třeba používat předimenzované učebnice a dějepisné atlasy; jakým způsobem vést poznámky orientujeme v informačních zdrojích seznamujeme s termíny, obecně užívanými prvky a pravidly vyžadujeme používání vhodných učebních pomůcek (dějepisné atlasy, naučné a jazykové příručky, odborné práce tištěné i audiovizuální, internet) a audiovizuální techniku nesvazujeme samostatnou práci žáků předem danými normami; normy se snažíme stanovit až na základě kritického posouzení jednotlivých prací; pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení nacvičujeme postup při hledání vlastních chyb, vyžadujeme kritické posuzování vlastní práce i práce jiných hledáme s žáky vhodný postup výuky při realizaci projektů vyžadujeme dokončení práce v dohodnuté kvalitě
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	při výuce pokud možno vycházíme z reálií a problémových situací dnešního světa, srovnáváme se situací v dřívější době a pojmenováváme nejružnější zkušenosti a dopady na následný vývoj zařazujeme do výuky úvahové otázky a samostatnou práci spočívající v řešení úvahových otázek; vyžadujeme včetně zodpovídání možných dotazů a případného zhodnocení vlastní práce oceňujeme vyhledávání informací vhodných k řešení problému využíváme témat vhodných soutěží a účastníme se jich
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	při prezentaci samostatné práce či jiných vystoupeních vyžadujeme, aby myšlenky a názory byly podávány v logickém sledu, vyjadřování, typografické ztvárnění a obrazové prvky v písemném i ústním projevu byly výstižné a kultivované různými typy otázek vyvoláváme diskusi, při nichž poukazujeme na nevhodné prvky agresivního či submisivního chování pokládáme nejružnější otázky k obrazovým materiálům, mapám nebo citátům z dobových záznamů, které vedou k jejich porozumění; akcentujeme případné rozdílné vnímání dobového a dnešního člověka využíváme při výuce i prezentaci samostatných prací nejružnější informační a komunikační prostředky a technologie
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	při práci ve skupině vyžadujeme vytvoření pravidel práce v týmu a jejich respektování k talentovaným žákům přistupujeme individuálně, umožňujeme jim hlouběji se na určitou oblast specializovat

	vystupujeme v roli toho, kdo už má určité zkušenosti při hledání optimálních řešení, a proto sám raději při realizaci projektů nebo při hledání odpovědi spolupracuje, nikoli toho, který zná předem správná řešení a od ostatních vyžaduje jejich nekritické plnění umožňujeme žákům spoluutvářet kritéria hodnocení posilujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj chválením i prezentací jeho vlastní práce
KOMPETENCE OBČANSKÉ	respektujeme věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka analyzujeme život nejrůznějších typů lidí v jednotlivých epochách, pojmenováváme jeho hodnoty vyvozujeme v příhodných tématech důsledky použití násilí státu, organizace i jednotlivce popisujeme základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy v jednotlivých dobách poznáváme naše tradice, kulturní i historické dědictví aktivně žáky jejich samostatnou prací a projekty zapojujeme do kulturního dění
KOMPETENCE PRACOVNÍ	při výuce poukazujeme na závažnost probírané látky, na důležitost požadovaných činností, ptáme se na smysl naší společné práce dbáme na praktickou využitelnost studia: vyvozujeme obecné zákonitosti dění, hledáme odpovědi na aktuální otázky současnosti, rozvíjíme zejména učební a komunikační dovednosti žáků samostatnými pracemi ve skupinách pomáháme žákům: získat vědomí odpovědnosti za kvalitu vlastní práce, včasné plnění úkolů a dodržování stanovených pravidel; naučit se účinně využívat médií, přístrojů a materiálů; při mezioborových projektech orientovat se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a rozvíjet jejich podnikatelské myšlení
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	každý jednotlivý žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie použít; získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce; chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání; v digitálním prostředí jedná eticky

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

DĚJEPIS		
PRIMA		
VÝSTUP PŘEDMĚTU	UČIVO PŘEDMĚTU	VAZBA NA PRŮŘEZOVÉ TÉMA
Žák vymezí, čím se zabývá historie;	Úvod do studia dějepisu	Osobnostní a sociální výchova

uvede příklady hmotných a písemných pramenů.	Historie jako vědní obor Historické prameny	Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika Výchova demokratického občana Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Jsme Evropané Multikulturní výchova Lidské vztahy Multikulturalita Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí Mediální výchova Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení
Žák popíše vývoj člověka; vysvětlí, jak se v pravěku proměňoval způsob obživy, struktura společnosti, každodenní život lidí a kultura; při výkladu používá pojmy: <i>sběr, lov, zemědělství, řemesla, obchod, tlupy, rody, kmeny, keramika, hradiště</i> ; navrhne zájezd zaměřený na poznání pravěku.	Pravěk Vznik a vývoj člověka Doba kamenná Doba bronzová Doba železná	
Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika států a kultura (tj. každodenní život lidí a umění); při výkladu používá pojmy: <i>Eufkrat a Tigris, Sumerové, Babyloňané, zikkurat, Nil, faraon, pyramidy, Fénici, Židé, Starý zákon, Jeruzalém, Indus, Chuang-che, Velká čínská zeď</i> ; vybere z tohoto období nejvýznamnější jména a data určená pro zapamatování a obhájí svůj výběr; vyvodí, jak civilizace vznikají a zanikají; navrhne zájezd zaměřený na poznání doby staroorientálních států.	Staroorientální státy Nejstarší státy v Mezopotámii Egypt Syropalestinská oblast Indie a Čína	
Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika států a kultura (tj. každodenní život lidí a umění); při výkladu používá pojmy: <i>Kréta, Řecko, kolonizace, polis, Athény, Sparta, přímá demokracie, Olympie, Delfy, Peršané, Marathon, Makedoňané, chrámy, divadla, Akropolis</i> ; vybere z tohoto období nejvýznamnější jména a data určená pro zapamatování a obhájí svůj výběr; vyvodí, jak Řekové ovlivnili vývoj evropské civilizace; navrhne zájezd zaměřený na poznání doby starověkého Řecka.	Starověké Řecko Etnické rozdělení Řeků Počátky řeckých dějin v době bronzové Náboženství starých Řeků Velká řecká kolonizace Řecké písmo Vznik demokracie v Athénách Každodennost starých Řeků Sparta Řecko-perské války Peloponéské války Alexandr Veliký a ovládnutí Řecka Makedonií Řecko mezi Makedonií a Římem Řecká kultura a umění	
Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika států a kultura (tj. každodenní život lidí a umění);	Starověký Řím Etruskové a etnické složení Apeninského poloostrova Ovládnutí Itálie Římem	

při výkladu používá pojmy: <i>Etruskové, Řím, Kartáginci, provincie, vojevůdci, republika, císařství, Galové, křesťanství, Nový zákon, církev, limes romanus, Konstantinopol, gladiátorské zápasy, Koloseum, triumfální oblouky, akvadukty, stěhování národů</i>; vybere z tohoto období nejvýznamnější jména a data určená pro zapamatování a obhájí svůj výběr; vyvodí, jak Římané ovlivnili vývoj evropské civilizace; navrhne zájezd zaměřený na poznání doby starověkého Říma.	Punské války Krise římské republiky Římská kultura a umění Gaius Iulius Caesar Augustus Juliovsko-klaudiovská dynastie Vznik křesťanství Krise římského císařství za dominátu a rozdělení římské říše Stěhování národů a nájezdy barbarů Zánik římské říše	

DĚJEPIS		
SEKUNDA		
VÝSTUP PŘEDMĚTU	UČIVO PŘEDMĚTU	VAZBA NA PRŮŘEZOVÉ TÉMA
Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika států a kultura (tj. každodenní život lidí a umění); při výkladu používá pojmy: <i>stěhování národů, kmeny, hradiště, středověký stát, církev, papež, arcibiskup, biskup, císař, král, šlechta, poddaní, světec, kostel, rotunda, bazilika</i>; vybere z tohoto období nejvýznamnější jména a data určená pro zapamatování a obhájí svůj výběr; shrne důvody, proč bylo vytvoření českého státu úspěšné; navrhne zájezd zaměřený na poznání doby raného středověku.	Raný středověk Základní rysy středověku Vznik středověkých států Staří Slované Velkomoravská říše Křesťanství a jeho proměny společnosti Středověké státy v Evropě Český stát za Přemyslovců Románský sloh	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Jsme Evropané Multikulturní výchova Lidské vztahy Multikulturalita Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí Mediální výchova Vnímání autora mediálních sdělení
Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika států a kultura (tj. každodenní život lidí a umění); při výkladu používá pojmy: <i>trojpolní systém, církevní řády, kláštery, kolonizace, královské město, poddanské město, křižáci, rytíři, český groš, Koruna česká, Univerzita Karlova, Karlštejn, Nové Město pražské, kazatelé</i>,	Vrcholný a pozdní středověk Změny v zemědělství a trojpolní systém Církevní řády a kláštery Středověká kolonizace Vznik a funkce měst Šlechta ve středověku Křížové výpravy Český stát za posledních Přemyslovců	

<i>defenestrace, vozová hradba, dvojvěří, personální unie, gotika, lomený oblouk, žebrová klenba, katedrála, hrad;</i> vybere z tohoto období nejvýznamnější jména a data určená pro zapamatování a obhájí svůj výběr; shrne, v čem se svět středověkého člověka lišil od současného; navrhne zájezd zaměřený na poznání doby vrcholného a pozdního středověku.	Evropské státy ve 14. a 15. století Český stát za Lucemburků Mistr Jan Hus Husitské války Království dvojího lidu za Jiřího z Poděbrad Český stát v době jagellonské Gotika	Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení
Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika států a kultura (tj. každodenní život lidí a umění); při výkladu používá pojmy: <i>zámořské objevy, koloniální říše, reformace, protestanti, inkvizice, absolutistická monarchie, stavovská monarchie, renesance, zámky, paláce, kachlová kamna, humanismus, astrologie, alchymie, Majestát, třicetiletá válka;</i> vybere z tohoto období nejvýznamnější jména a data určená pro zapamatování a obhájí svůj výběr; rozpozná historické reálie a nadsázku ve filmu Císařův pekař a pekařův císař ; navrhne zájezd zaměřený na poznání doby předbělohorské.	Raný novověk Základní rysy raného novověku Stavovská monarchie v českých zemích Zámořské objevy Renesance a humanismus Reformace a protireformace Vzestup Habsburků v Evropě Evropské státy v raném novověku Český stát v době předbělohorské	

DĚJEPIS		
TERCIE		
VÝSTUP PŘEDMĚTU	UČIVO PŘEDMĚTU	VAZBA NA PRŮŘEZOVÉ TÉMA
Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika států a kultura (tj. každodenní život lidí a umění); při výkladu používá pojmy: <i>žoldněř, baroko, architektura, osvícenství, reformy, absolutismus, poddanství, nevolnictví;</i> vybere z tohoto období nejvýznamnější jména a data určená pro zapamatování a obhájí svůj výběr; uvede klady a zápory nové měšťanské společnosti; navrhne zájezd zaměřený na poznání doby národního obrození	České země po třicetileté válce Rekatolizace a rozpad stavovské monarchie Baroko Evropské státy v 17. a 18. století Osvícenský absolutismus Reformy Marie Terezie a Josefa II.	

Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika států a kultura (tj. každodenní život lidí a umění); při výkladu používá pojmy: <i>válka za nezávislost, Divoký západ, indiáni, otrokářství, válka Severu proti Jihu, osvícenství, revoluce, napoleonské války, Vídeňský kongres, národní obrození, parní stroj, průmyslová revoluce, poštovní dostavník, železnice, dělníci, měšťané, biedermeier</i>; vybere z tohoto období nejvýznamnější jména a data určená pro zapamatování a obhájí svůj výběr; uvede klady a zápory nové měšťanské společnosti; navrhne zájezd zaměřený na poznání doby národního obrození.	Ve věku páry a nových ideálů občanství Vznik USA Osvícenství a sny o spravedlivé společnosti v 19. století Velká francouzská revoluce Napoleon Bonaparte Evropa v období Napoleonových výbojů Evropa po Vídeňském kongresu Habsburská monarchie za metternichovského absolutismu České národní obrození Průmyslová revoluce Jak se cestovalo Život dělníků Život měšťanů a biedermeier Revoluce 1848-9 Proměna Evropy po roce 1848 Proměna habsburské monarchie po roce 1848 Občanská válka a pronikání na Divoký západ	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Jsme Evropané Multikulturní výchova Lidské vztahy Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika států a kultura (tj. každodenní život lidí a umění); při výkladu používá pojmy: <i>kolonie, konstituční monarchie, občanská společnost, továrny, nacionalismus, technickovědecká revoluce, Národní divadlo, Národní muzeum, Obecní dům, novorenesance, secese</i>; vybere z tohoto období nejvýznamnější jména a data určená pro zapamatování a obhájí svůj výběr; navrhne zájezd zaměřený na poznání doby přelomu století.	Ve věku elektriny a spalovacího motoru Objevitelské výpravy a boj o kolonie Vývoj habsburské monarchie za Františka Josefa I. Česká politika a vzrůst nacionalismu na přelomu století T. G. Masaryk Technickovědecká revoluce Proměna Prahy v národní metropoli Moderní umění	Mediální výchova Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení

DĚJEPIS		
KVARTA		
VÝSTUP PŘEDMĚTU	UČIVO PŘEDMĚTU	VAZBA NA PRŮŘEZOVÉ TÉMA
Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika států a kultura (tj. každodenní život lidí a umění); při výkladu používá pojmy: <i>sarajevský atentát, centrální mocnosti, dohodové mocnosti, zákopová válka, přidělový systém, černý trh, legie</i>; vybere z tohoto období nejvýznamnější jména a data určená pro zapamatování a obhájí svůj výběr; zdůvodní, proč se Rakousko-Uhersko rozpadlo a proč se podařilo vytvořit samostatný československý stát.	První světová válka Průběh první světové války Vítězství Dohody a mírová jednání v Paříži České země za války Československý zahraniční odboj a vznik ČSR	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Sebezpoznání a sebezpetí Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika Výchova demokratického občana Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika států a kultura (tj. každodenní život lidí a umění); při výkladu používá pojmy: <i>konjunktura, pásavá výroba, krize, inflace, liberalismus, komunismus, kolektivizace, nacismus, SA, SS, Hitlerjugend, surrealismus, abstraktní umění</i>; vybere z tohoto období nejvýznamnější jména a data určená pro zapamatování a obhájí svůj výběr; vyvodí, jakým způsobem se dostává k moci totalitní strana; shrne, jaké důsledky má hospodářská konjunktura a hospodářská krize.	Doba meziválečná (1918 – 39) USA světovou velmocí Evropa podle versailleského systému Komunistická diktatura v SSSR Nacistická diktatura v Německu Evropská dramata ve 30. letech Vznik Československa Politický systém v ČSR Ohrožení demokracie v letech 1935 – 38 Život v době hospodářské krize Životní styl mezi válkami	
Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika států a kultura (tj. každodenní život lidí a umění); při výkladu používá pojmy: <i>konvenční válka, vyhlazovací válka, blesková válka, partyzánská válka, protektorát, říšský protektor, stanné právo, kolaborant, koncentrační tábor, vyhlazovací tábor</i>; vybere z tohoto období nejvýznamnější jména a data určená pro zapamatování a obhájí svůj výběr;	Druhá světová válka (1939 – 45) Průběh války v Tichomoří Blesková válka Útok na SSSR Porážka Německa Protektorát Čechy a Morava Pod vládou hákového kříže	

zdůvodní, proč Německo válku prohrálo; shrne, jakým způsobem mohli lidé napomáhat porážce Německa.	Domácí odboj Zahraniční odboj Holocaust	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika států a kultura (tj. každodenní život lidí a umění); při výkladu používá pojmy: <i>OSN, Marshallův plán, NATO, RVHP, Gulag, Brežněvova doktrína, KBSE, stalinismus, perestrojka; Benešovy dekrety, odsun, únor 1948, čistky, StB, politické procesy, znárodnění, kolektivizace, reformy, vojska Varšavské smlouvy, normalizace, Charta 77, demonstrace, stávka; jaderná válka, rakety, televize, počítače, roboty, megalopole, dálnice, rekreační komplexy, národní parky a přírodní rezervace, masové umění;</i> vybere z tohoto období nejvýznamnější jména a data určená pro zapamatování a obhájí svůj výběr; vyvodí, jaké důsledky pro vývoj světa měla studená válka; shrne, jak se proměnil život v době poválečné konjunktury.	Studená válka (1945 – 89) Poválečné rozdělení světa Studená válka za Stalina, Chruščova a Brežněva Válka v Koreji Válka ve Vietnamu Rozpad východního bloku za Gorbačova Poválečná obnova ČSR Národnostní otázka v ČSR Boj komunistů o moc Vybudování totality v době stalinismu Proměna ekonomiky v 50. letech Pokus o reformu socialismu v roce 1968 Okupace ČSSR a normalizace Sametová revoluce (Obnovení demokracie a zánik Československa) Každodenní život v době studené války	Jsme Evropané Multikulturní výchova Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí Mediální výchova Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení
Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika států a kultura (tj. každodenní život lidí a umění); při výkladu používá pojmy: <i>globální civilizace, třetí svět, etnické války, náboženské války, Evropská unie, internet, fax, mobily, populační exploze;</i> vybere z tohoto období nejvýznamnější jména a data určená pro zapamatování a obhájí svůj výběr.	Počátky globální civilizace Vznik globální civilizace Ve znamení internetu, faxu a mobilů Globální problémy lidstva Demokratický vývoj ČR a vstup do EU	

REGIONÁLNÍ DĚJEPIS

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ

Povinně volitelný předmět *Regionální dějepis* navazuje na vzdělávací obor *Dějepis*, naplňuje vzdělávací oblast *Člověk a společnost* seznamováním se životem člověka v minulosti. Cílem předmětu je opakování, prohlubování a další rozvíjení znalostí získaných v předmětu *Dějepis*. Umožňuje porozumět současné kultuře a funkci člověka v ní na základě poznání vývoje mikroregionu a jeho kultury. Poznáním dějin vlastní národní kultury a místního regionu navíc utváří v člověku vztah k místu a času, kde žije, ukotvuje ho; poznáním dávných událostí, jevů a mechanismů dění umožňuje člověku odpovědněji se ve svém životě rozhodovat, nabízí určitější představu o různých důsledcích, které jeho činnost může mít.

Dějepisná látka je podávána formou příběhů jak konkrétních lidí (osobností i prostých lidí z mikroregionu reprezentujících každodennost lidského života určité společenské vrstvy v dané epoše), tak i jednotlivých zvyků tradiční lidové kultury průřezově v průběhu celého kalendářního (liturgického) roku. Zároveň jsou v ní akcentovány rozličné přesahy směrem k významným památkám mikroregionu i se vztahem k oborům etnografie, architektury, topografie a vysvětlování skutečností, s nimiž se žáci setkávají. Látka by měla obsáhnout časové údobí probírané od pravěku až do současnosti.

Z průřezových témat a podtémat je ve výuce zařazena:

Osobnostní a sociální výchova

Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

Sociální komunikace

Morálka všedního dne

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Žijeme v Evropě

Environmentální výchova

Člověk a životní prostředí

Mediální výchova

Média a mediální produkce

Předmět je povinně-volitelný. Výuka probíhá v učebně dějepis (třída s dějepisnou knihovnou, vizualizérem a keramickou tabulí), případně v terénu (exkurze). Vychází z předpokladu, že všichni žáci mají doma přístup k internetu a mohou ho při samostatných pracích využívat.

Dějepisná látka je rozdělena do celků využívajících kompozici obrácené pyramidy (postupování od celkového přehledu přes jednotlivá dílčí témata k závěrečnému shrnutí a k tvorbě vybavovacích pomůcek). Při výuce žáci využívají učebnice, dějepisné atlasy a další vyučovací pomůcky a zpracovávají si své poznámky tak, aby jejich studijní

materiály byly přehledné a oni mohli k jednotlivým tématům i zpětně přidávat další poznámky z referátů, pojmová shrnutí, obrázky, schémata, mapy, plánky, časové osy apod.

Základní výuka je obohacována o nejrůznější typy samostatných prací, které mají žáky aktivizovat či rozvíjet specifické schopnosti a dovednosti. Jsou to:

- samostudium;
- diskuze nad přečteným odborným textem a jeho rozbor;
- referát (tj. přednáška s využitím multimediální techniky a zodpovídáním dotazů);
- samostatně zpracovaná prezentace a její veřejná obhajoba;
- metoda „Oral history“, rozhovor s pamětníkem

V případě zájmu žáků obohacujeme výuku o další aktivity. Jsou to:

- panelová diskuse (diskuse s nejrůznějšími odbornými příspěvky a moderátorem);
- vlastní vyučovací hodina (skupinová práce využívající multimediální techniku);
- vytváření vyučovacích pomůcek (makety, modely, schémata, panely, nástěnky, plakáty, multimediální dokumenty, počítačové databáze);
- orientace v nabídce televizních dokumentů, rozbor shlédnutých;
- vytváření čtenářského průvodce doporučenou četbou (odbornou i krásnou), televizními dokumenty a filmy s uvedením tématu a hodnocení;
- návrh zájezdu;
- průvodní slovo v muzeu či archivu;
- badatelská činnost (sběr vzpomínek pamětníků, práce o dějinách vlastního rodu, lokalitách atd.);
- umělecká činnost (vymyšlení příběhu neznámého člověka s důrazem na jeho každodenní život, ilustrovaný);
- mezioborové projekty.

Při samostatných pracích jsou využívány vhodné aplikace (textový editor, prezentační aplikaci, grafický program).

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník, ve kterém je předmět vyučován	prima	sekunda	tercie	kvarta
Časová dotace	0	0	0	0,5

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ a VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	motivujeme žáka pozitivně ukazujeme, jakým způsobem je třeba používat předimenzované učebnice a dějepisné atlasy; jakým způsobem vést poznámky orientujeme v informačních zdrojích seznamujeme s termíny, obecně užívanými prvky a pravidly vyžadujeme používání vhodných učebních pomůcek (dějepisné atlasy, naučné a jazykové příručky, odborné práce tištěné i audiovizuální, internet) a audiovizuální techniku nesvazujeme samostatnou práci žáků předem danými normami; normy se snažíme stanovit až na základě kritického posouzení jednotlivých prací; pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení nacvičujeme postup při hledání vlastních chyb, vyžadujeme kritické posuzování vlastní práce i práce jiných hledáme s žáky vhodný postup výuky při realizaci projektů vyžadujeme dokončení práce v dohodnuté kvalitě
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU	při výuce pokud možno vycházíme z reálií a problémových situací dnešního světa, srovnáváme se situací v dřívější době a pojmenováváme nejruznější zkušenosti a dopady na následný vývoj zařazujeme do výuky úvahové otázky a samostatnou práci spočívající v řešení úvahových otázek; vyžadujeme včetně zodpovídání možných dotazů a případného zhodnocení vlastní práce oceňujeme vyhledávání informací vhodných k řešení problému využíváme témat vhodných soutěží a účastníme se jich
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	při prezentaci samostatné práce či jiných vystoupeních vyžadujeme, aby myšlenky a názory byly podávány v logickém sledu, vyjadřování, typografické ztvárnění a obrazové prvky v písemném i ústním projevu byly výstižné a kultivované různými typy otázek vyvoláváme diskusi, při nichž poukazujeme na nevhodné prvky agresivního či submisivního chování pokládáme nejruznější otázky k obrazovým materiálům, mapám nebo citátům z dobových záznamů, které vedou k jejich porozumění; akcentujeme případné rozdílné vnímání dobového a dnešního člověka využíváme při výuce i prezentaci samostatných prací nejruznější informační a komunikační prostředky a technologie
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ a PERSONÁLNÍ	při práci ve skupině vyžadujeme vytvoření pravidel práce v týmu a jejich respektování k talentovaným žákům přistupujeme individuálně, umožňujeme jim hlouběji se na určitou oblast specializovat vystupujeme v roli toho, kdo už má určité zkušenosti při hledání optimálních řešení, a proto sám raději při realizaci projektů nebo při hledání odpovědi spolupracuje, nikoli toho, který zná předem správná řešení a od ostatních vyžaduje jejich nekritické plnění

	umožňujeme žákům spoluutvářet kritéria hodnocení posilujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj chválením i prezentací jeho vlastní práce
KOMPETENCE OBČANSKÉ	respektujeme věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka analyzujeme život nejrůznějších typů lidí v jednotlivých epochách, pojmenováváme jeho hodnoty vyvozujeme v příhodných tématech důsledky použití násilí státu, organizace i jednotlivce popisujeme základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy v jednotlivých dobách poznáváme naše tradice, kulturní i historické dědictví aktivně žáky jejich samostatnou prací a projekty zapojujeme do kulturního dění
KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI	při výuce poukazujeme na závažnost probírané látky, na důležitost požadovaných činností, ptáme se na smysl naší společné práce, korigujeme naši činnost s ohledem na stanovený cíl dbáme na praktickou využitelnost studia: vyvozujeme obecné zákonitosti dění, hledáme odpovědi na aktuální otázky současnosti, rozvíjíme zejména učební a komunikační dovednosti žáků nabízíme možnosti podle zájmů a specializace žáka realizovat samostatné práce a jiné aktivity v co nejlepší kvalitě
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	každý jednotlivý žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie použít; získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce; chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání; v digitálním prostředí jedná eticky

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

REGIONÁLNÍ DĚJEPIS		
KVARTA		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
Žák vymezí, jakou úlohu hrály zvyky v lidové kultuře a životě rodiny našich předků. Vysvětlí rozdílnost významu, mentality a fungování sociálních společenství v Čechách v minulosti; rozlišuje mezi knihovnou, archivem a muzeem; uvede příklady zvyků přetrvávajících do dnešní doby; Žák dokáže definovat funkce skanzenů a dalších muzeí;	Lidová kultura a zvyky (etnografie) Zvyky podzimu; Advent; Vánoce; Masopust a půst; Velikonoce; Vítání jara; Rodinné svátky a zvyky v minulosti (křest, svatba, smrt a pohřby); Právo útrpné; mlýny a jejich funkce v minulosti; lidové stavitelství a kultura bydlení v minulosti	Osobnostní a sociální výchova Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů <i>rozvíjení schopnosti řešit problémy (při hledání odpovědi na otázky současnosti v historii)</i> Sociální komunikace <i>rozvíjení dovednosti verbálně komunikovat</i> Morálka všedního dne

Žák dokáže jasně a strukturovaně vyložit obsah a význam těchto festivit: <i>Dušičky; Advent; Vánoce; Masopust a půst; Velikonoce; Vítání jara; dožínky;</i>		<i>rozvíjení schopnosti vnímat morální hodnoty ve vztahu k přírodě a společnosti</i> <i>Rozvoj schopností poznávání</i> <i>Sebepoznání a sebepojetí</i> <i>Seberegulace a sebeorganizace</i> <i>Kreativita</i> <i>Mezilidské vztahy</i> <i>Komunikace</i> <i>Kooperace</i> <i>Hodnoty, postoje, praktická etika</i>
Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti a kultura (tj. každodenní život lidí a umění).	Pravěk Bylanská kultura Keltové	
Žák dokáže jasně a strukturovaně vyložit dění a projevy hmotné i duchovní kultury v těchto okruzích: <i>Latén</i>		
Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti; zná základní životopisná data o sv. Prokopovi	České země v raném středověku Slovanská hradiště na Českobrodsku Sv. Prokop a Sázavský klášter	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Globalizační a rozvojové procesy <i>rozvíjení schopnosti vnímat vývojové procesy globalizace a rozvoje v určitých historických etapách; vidět kulturní okruhy ve světě (a v Evropě); chápat národní a evropskou identitu</i> Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce <i>rozvíjení schopnosti vnímat historické kořeny kolonialismu</i> Žijeme v Evropě <i>rozvíjení schopnosti vnímat evropské kulturní kořeny a hodnoty, rozumět evropskému integračnímu procesu a vidět vliv významných Evropanů na politiku, vědu a kulturu (včetně Čechů);</i> <i>rozvíjení schopností rozumět historickému vývoji českého národa v evropském kontextu (po hospodářské, politické, společenské a kulturní stránce)</i>
Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika Českého státu a kultura (tj. každodenní život lidí a umění); zná základní data o bitvě u Lipan	Český stát ve vrcholném středověku; Český stát v době husitské a jagellonské Život středověkých měst Bitva u Lipan	
Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika Českého státu a kultura (tj. každodenní život lidí a umění).	České země v počátcích novověku a třicetiletá válka Smiřičtí ze Smiřic Třicetiletá válka na Českobrodsku	Environmentální výchova Člověk a životní prostředí <i>rozvíjení schopnosti vidět, jak člověk ovlivňuje životní prostředí</i>
Žák dokáže jasně a strukturovaně vyložit dění a projevy hmotné i duchovní kultury v těchto okruzích: <i>Český stát za prvních Habsburků (boj o náboženské a politické svobody); vzdělanost a umění v době rudolfínské; české stavovské povstání; třicetiletá válka a vojenský život v 17. století; české země za třicetileté války; regionální dějiny počátků novověku.</i>		

Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika Českého státu a kultura (tj. každodenní život lidí a umění); zná základní životopisná data o Marii Terezii Savojské	Habsburská říše po třicetileté válce; České země v době osvícenství Každodenní život v baroku Vévodkyně Marie Terezie Savojská	Mediální výchova Média a mediální produkce <i>rozvíjení schopnosti rozumět, jak se média vyvíjela</i>
Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní politika Českého státu a kultura (tj. každodenní život lidí a umění); při výkladu používá pojmy: <i>vyhlazovací válka, protektorát, říšský protektor, stanné právo, kolaborant, koncentrační tábor, vyhlazovací tábor</i>; výbere z tohoto období nejvýznamnější jména a data určená pro zapamatování a obhájí svůj výběr; shrne, jakým způsobem probíhala perzekuce a likvidace spoluobčanů židovského původu	Druhá světová válka (1939 – 45) Pod vládou hákového kříže Domácí odboj Holocaust; Oběti holocaustu z našeho regionu	
Žák vysvětlí, jaké výhody a nevýhody v sobě nese metoda orální historie; shrne své poznatky z rozhovoru; prezentuje obsah sdělení pamětníka ve vztahu k hmotné a duchovní kultuře doby. Na prezentaci naváže diskuze s ostatními žáky.	Orální historie (život za socialismu)	
Žák představí ostatním žákům ve své prezentaci kulturní a hmotné dědictví nejbližšího okolí svého bydliště; obhájí svůj výběr.	Žákovské prezentace významných památek v jejich bydlišti a nejbližším okolí	

OBČANSKÁ VÝCHOVA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Předmět OBČANSKÁ VÝCHOVA je povinný společenskovední předmět, jehož obsah vychází ze vzdělávací oblasti ČLOVĚKA A SPOLEČNOST, ze které integruje učivo ze vzdělávacího oboru VÝCHOVA K OBČANSTVÍ, dále vychází ze vzdělávací oblasti ČLOVĚK A ZDRAVÍ, ze které integruje učivo ze vzdělávacího oboru VÝCHOVA KE ZDRAVÍ, a dále vychází ze vzdělávací oblasti ČLOVĚKA A SVĚT PRÁCE, ze které integruje učivo ze vzdělávacího oboru SVĚT PRÁCE. Dále Občanská výchova integruje všechna průřezová témata.

Cílem předmětu je seznámit žáky s různými oblastmi současného i historického světa, poukázat na rozmanitost a vzájemnou propojenost. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, předmět posiluje u žáků pocit zodpovědnosti za stav naší společnosti, planety. Představujeme žákům možnosti zapojení se do společenského, profesního, politického života. Učíme žáky respektovat a uplatňovat mravní principy, vedeme žáky k právní odpovědnosti. U žáků rozvíjíme sebepoznání, sebereflexi a sebehodnocení. Hodiny mají také preventivní funkci v oblasti rasismu, xenofobie, extremismu, netolerance a sociálně-patologických jevů. Učíme žáky rozpoznávat názory a postoje ohrožující lidskou důstojnost. Předmět vede k posilování úcty k tradici, výtvarům lidstva, přírodnímu bohatství a samozřejmě také k lidem, jakožto i etnikům a národům. Důraz je kladen na utváření vlastního názoru a posilování etických postojů.

Občanská výchova je povinný předmět, který má v primě 2hodinovou dotaci, v sekundě, tercii a kvartě pak dotaci jednohodinovou.

Vzdělávací obsah občanské výchovy je tvořen následujícími tématy:

- Člověk ve společnosti
- Stát a hospodářství
- Stát a právo
- Člověk jako jedinec
- Mezinárodní vztahy, globální svět
- Výchova ke zdraví
- Svět práce

Vyučovací předmět občanská výchova integruje učivo z následujících vzdělávacích oblastí a oborů:

ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Výchova k občanství:

- Člověk ve společnosti
- Člověk jako jedinec
- Stát a hospodářství
- Stát a právo
- Mezinárodní vztahy a globální svět

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Výchova ke zdraví

- Výchova ke zdraví

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Svět práce

- Svět práce

Občanská výchova integruje okruhy všech průřezových témat a to konkrétně:

Osobnostní a sociální výchova:

- Rozvoj schopností poznávání
- Sebepoznání a sebepojetí
- Seberegulace a sebeorganizace
- Psychohygiena
- Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Hodnoty, postoje a praktická etika

Výchova demokratického občana:

- Občanská společnost a škola
- Občan, občanská společnost a stát
- Formy participace občanů v politickém životě
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

Multikulturní výchova:

- Kulturní difference
- Lidské vztahy
- Etnický původ
- Multikulturalita
- Princip sociálního smíru a solidarity

Environmentální výchova:

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k lidskému prostředí

Mediální výchova:

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- Fungování a vliv médií ve společnosti

FORMY REALIZACE

Výuka většinou probíhá v kmenových učebnách. Podle situace bývá výuka obohacena o exkurze, v primě též o vlastivědnou procházku po obci. Předmět je vyučován aktivizujícími formami. Klademe důraz na komunikativní povahu předmětu, každý žák má možnost se vyjádřit, argumentovat, podporujeme diskusi. Posilujeme komunikační dovednosti žáků. Velký prostor je věnován mediálním sdělením - jak média situaci popisují, zda není mediální obraz zkreslený, zda mohou média napomoci při řešení situace. Klademe tedy důraz na rozvoj kritického přístupu k mediálním sdělením a vedeme žáky ke kritickému využívání informačních zdrojů. Žáci vypracovávají samostatné a skupinové práce, referáty a učí se výsledky své činnosti veřejně prezentovat. Výuku také obohacujeme o dramatizaci, hry a aktivity (využíváme metodické listy poskytnuté převážně Člověkem v tísní v rámci projektu Varianty). Učivo vychází z konkrétních situací a má vést k orientaci v reálném životě. Ve výuce používáme různé digitální technologie, např. počítače s připojením na internet dostupné v každé třídě a propojené s dataprojektorem (zejména při projekci filmů od společnosti Člověk v tísní a při prezentacích různých referátů a úkolů žáky), CD přehrávače, notebooky či tablety, studenti mohou podle potřeby pod dohledem učitele používat vlastní notebooky nebo mobilní telefony pro vyhledávání informací. Při distanční výuce se nám osvědčily aplikace od Googlu, zejména Classroom a Meet.

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník, ve kterém je předmět vyučován	prima	sekunda	tercie	kvarta
Časová dotace	2	1	1	1

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	- Podporujeme pozitivní vztah ke vzdělání a s ohledem na probíraná témata poukazujeme na roli vzdělání pro osobní i společenský rozvoj - Podporujeme samostatnost a tvořivost. - Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle. - Vedeme k myšlení v souvislostech. - Vedeme žáky ke kritické práci s informačními zdroji. - Pomáháme s osvojením učebních strategií. - Pěstujeme u žáků sebekontrolu, sebehodnocení a kritický přístup k vlastní práci. - Učíme práci s chybou. - Učíme trpělivosti, povzbuzujeme. - Důsledně vyžadujeme dodržování stanovených pravidel, umožňujeme žákům podílet se na jejich sestavování.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	- Vedeme k vnímání problémových situací. - Představujeme problém jako výzvu k řešení (motivační aspekt). - Podporujeme různé přijatelné i netradiční způsoby řešení problému.

	- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení. - Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů. - Vedeme k zodpovědnosti za vybranou cestu řešení problému. - Vztahujeme učivo k reálným životním situacím. - Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů. - Využíváme aktivizujících metod, jako jsou diskuse, inscenace, dramatizace, brainstorming.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	- Vytváříme příležitosti pro různé druhy komunikace. - Učíme žáky naslouchat druhým. - Učíme žáky hodnotit komunikaci. - Klademe důraz na kultivovanou formu komunikace. - Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování. - Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor. - Umožňujeme žákům prezentovat výsledky jejich práce. - Učíme porozumět různým druhům sdělení. - Vedeme k práci s různorodými informačními zdroji. - Formou scének a dramatizací připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích. - Učíme žáky asertivnímu chování a nonverbální komunikaci.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	- Podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování. - Využíváme řízený rozhovor a diskusi. - Vedeme žáky k argumentaci. - Učíme žáky pracovat v týmech, zastávat v týmu různé role a přijímat z toho vyplývající odpovědnost. - Vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel, na jejichž formulaci se žáci sami podílejí. - Učíme žáky kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci v týmu i práci ost. členů týmu. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. - Vedeme žáky k ohleduplnosti a úctě k druhým. - Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. - Průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině, napomáháme přátelské atmosféře. - Podporujeme sebedůvěru žáků a napomáháme jejich osobnostnímu rozvoji.
KOMPETENCE OBČANSKÉ	- Umožňujeme žákům podílet se na vytváření pravidel. - Důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy. - Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem. - Vedeme žáky k zodpovědnosti za vlastní práci - Učíme žáky přijímat důsledky svého chování, rozhodnutí. - Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže). - Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. - Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování. - Netolerujeme nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci.

	- Posilujeme v žácích právní odpovědnost. - Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí. - Vedeme k vnímání současných problémů (politických, globálních, environmentálních...).
KOMPETENCE PRACOVNÍ	- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. - Jsme nápomocni žákům při volbě jejich budoucího povolání. - Důsledně kontrolujeme dodržování vymezených pravidel z hlediska ochrany zdraví svého i spolužáků - Vedeme žáky k sebehodnocení své práce.
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	- Vedeme žáky k využívání různých aplikací a služeb při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; ke schopnosti samostatně rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešení problém použít - Učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu - Učíme žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků - Vedeme žáky k využívání digitálních technologií, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce - Vedeme žáky k pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost, kritickému zhodnocení jejich přínosu a rizik jejich využívání - Učíme žáky předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; etickému jednání při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

OBČANSKÁ VÝCHOVA		
PRIMA		
VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	VAZBA NA PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- navrhne efektivní způsoby zapojení do výuky a uplatňuje je - kriticky hodnotí svět kolem sebe - interpretuje mediální sdělení - rozpozná fakt a názor	Úvod do studia - občan - výchova - příprava na vyučování - vztah ke škole	Mediální výchova - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - Interpretace mediálního sdělení
- uvede příklady školních tradic - se spolupodílí na tvorbě pravidel práce	ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI Naše škola	Výchova demokratického občana

- respektuje přijatá pravidla a přispívá k dobrému sociálnímu klimatu - uvede příklady porušení práv žáků a neplnění studijních povinností a navrhne možná řešení (žakovský parlament)	- tradice školy - život ve škole - význam a činnost žakovské samosprávy - práva a povinnosti žáků - pravidla společné práce	- Občanská společnost a škola Výchova ke zdraví - Vztahy mezi lidmi a formy soužití
- zhodnotí, co obec nabízí pro občany, turisty - porovná možnosti různých obcí - objasní, jak je obec spravována - navrhne oblasti rozvoje obce - odhalí rezervy obce - nalezne možnosti, jak ovlivňovat svou obec	Naše obec - historie a tradice - důležité instituce - zajímavá a památná místa - významní rodáci - samospráva obce (vlastivědná procházka po obci)	Environmentální výchova - Vztah člověka k prostředí Výchova demokratického občana - Občanská společnost
- zhodnotí, co region nabízí pro občany, turisty - porovná možnosti různých regionů - zdůvodní důležitost kulturní a přírodní ochrany	Náš region - historie a tradice - důležité instituce - památná a zajímavá místa - osobnosti regionu - samospráva kraje	Environmentální výchova - Vztah člověka k prostředí
- si vybaví situace, kdy se viditelněji projevuje národní hrdost - popíše naše státní symboly a zdůvodní jejich používání, objasní jejich účel - odliší projevy vlastenectví a nacionalismu - posoudí významnost jednotlivých státních svátků - zdůvodní důležitost ochrany kulturního a přírodního bohatství	Naše vlast - vlast, vlastenectví, národní hrdost - zajímavá a památná místa - významné osobnosti, co nás proslavilo - kulturní a přírodní bohatství - státní symboly - státní svátky, významné dny	Environmentální výchova - Vztah člověka k prostředí Multikulturní výchova - Kulturní diferenciacce - Multikulturalita
- doporučí kulturní akce v obci, regionu i celé ČR - zdůvodní šíři kulturního spektra, nalezne klady i zápory stýkání různých kultur - předvede vhodné formy chování v určitých situacích - navrhne možnosti, jak slušně reagovat v různých životních situacích - diskutuje o rizicích masové zábavy - odhalí projevy konzumentství - nalezne znaky masmédií a uvede příklady	Kulturní život - kultura v rozmanitých projevech, umění a krása kolem nás - obohacování kultury - kulturní hodnoty a tradice - kultura chování - ochrana kulturních hodnot - kulturní instituce	Multikulturní výchova - Kulturní diferenciacce - Multikulturalita Mediální výchova

- zhodnotí vliv různých komunikačních prostředků v dnešní době - kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení reklamy na veřejné mínění a chování lidí	- masová kultura - prostředky komunikace - víra a náboženství	- Fungování a vliv médií ve společnosti
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích - zapojuje se do aktivit zaměřených na rozvíjení komunikace a osobnosti - rozpozná hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi, porovná projevy přátelství, kamarádství, partnerství, lásky - ví, jak upevňovat své duševní a tělesné zdraví - posuzuje různé možnosti vyrovnávání se s problémy	Komunikace a rozvoj osobnosti - komunikace obecně a v rodině - hry na osvojení komunikačních dovedností - kamarádství, přátelství, láska - duševní a tělesné zdraví - vyrovnávání se s problémy	Osobnostní a sociální výchova - Komunikace - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- dává do souvislosti rizika zneužívání návykových látek s ohrožením zdraví člověka - vybaví si různé druhy závislosti a popíše příznaky - vyjmenuje příčiny závislosti - popíše důsledky závislosti (zdravotní, sociální, právní) - kriticky zhodnotí vliv reklamy a médií na postoje týkající se návykových látek - předvede různé formy odmítnutí drogy a zhodnotí účinnost a vhodnost tohoto odmítnutí - navrhne různé možnosti řešení závislosti - ví, kde hledat pomoc	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ Prevence zneužívání návykových látek - tabakismus, alkoholismus, narkomanství- závislost, - zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek - odmítnutí drogy - návykové látky a legislativa - centra odborné pomoci	Výchova ke zdraví - Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence

OBČANSKÁ VÝCHOVA		
SEKUNDA		
VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	VAZBA NA PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- zdůvodní nutnost lidského soužití - diskutuje o příčinách a důsledcích nerovností mezi lidmi - porovná práva a povinnosti vyplývající z různých sociálních rolí	ČLOVĚK A SPOLEČNOST Mezilidské vztahy - společnost, socializace - soc.rovnost/nerovnost	Osobnostní a sociální výchova - Rozvoj schopností poznávání - Sebepoznání - Poznávání lidí

- rozpozná a předvede stereotypní reakce na odlišnosti a nalezne vhodné formy - předvede vhodné formy chování v určitých situacích - navrhne možnosti řešení určitého konfliktu - analyzuje potřeby a problémy ostatních (ve třídě, v obci) a navrhne, jak sám (ve skupině) může přispět k jejich vyřešení - uvede příklady tolerantních i netolerantních projevů - respektuje kulturní zvláštnosti - respektuje odlišné názory - se nebojí požádat o pomoc - naslouchá druhým a vyslechne je - pomáhá slabším a těm, kteří pomoc potřebují - se sebeovládá - obhájí svůj hodnotový žebříček - respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití - zdůvodní výběr svého morálního vzoru - porovná morální pravidla různých národů, náboženství - je schopen sebereflexe - se chová odpovědně	- soc.skupiny - soc.role - zásady slušného chování - spolupráce a konflikty v mezilid. vztazích - solidarita - tolerance, respekt - empatie - komunikace - asertivita ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI Morálka a mravnost - morálka a mravní hodnoty - mravní vzory - svědomí - sebereflexe, sebeovládání, sebevýchova - svoboda, vzájemná závislost a autorita - rozhodování, odpovědnost	- Mezilidské vztahy - Komunikace - Hodnoty, postoje a praktická etika Multikulturní výchova - Kulturní diferenciacie - Lidské vztahy - Etnický původ - Multikulturalita - Princip sociálního smíru a solidarity Výchova ke zdraví Osobnostní a sociální rozvoj Osobnostní a sociální výchova - Seberegulace a sebeorganizace - Hodnoty, postoje, praktická etika Výchova ke zdraví - Osobnostní a sociální rozvoj
- objasní nutnost existence zákonů - objasní vztah mezi právy a povinnostmi - vybaví si základní lidská práva - uplatňuje lidská práva a respektuje je - uvede, kde jsou lidská práva zapsána - rozpozná projevy lidské nesnášenlivosti - porovná dodržování lidských práv na různých místech světa - navrhne různé možnosti řešení konfliktů - si vybaví, kam se obrátit při porušování práv - posoudí možnosti ochrany lidských práv - diskutuje o prezentaci problematiky lidských práv v médiích	STÁT A PRÁVO Lidská práva - základní lidská práva - specifická lidská práva - práva dítěte - lidská práva v dokumentech - rovnost a nerovnost - porušování lidských práv, diskriminace - xenofobie, rasismus, extremismus	Výchova demokratického občana - Občan, občanská společnost a stát Multikulturní výchova - Kulturní diferenciacie - Lidské vztahy - Etnický původ - Multikulturalita - Princip sociálního smíru a solidarity Mediální výchova - Interpretace mediálních

	- ochrana lidských práv, pomáhající instituce a organizace	sdělení
- rozezná a porovná různé formy vlastnictví a způsoby jejich ochrany - posoudí možnosti získání majetku - rozliší způsoby zacházení s majetkem - navrhne hospodárná opatření pro sebe, svou rodinu, obec, stát - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů - objasní rizika spojená s hospodařením - navrhne způsoby řešení finanční krize	STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ - naše potřeby - formy vlastnictví - peníze, majetek - životní úroveň, konzumní společnost - statky, dělba práce - hodnotový žebříček - rodinný rozpočet - sociální síť	Osobnostní a sociální výchova - Seberegulace a sebeorganizace - Řešení problémů
- popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování - objasní význam OSN a NATO - provede kritiku lidských zásahů do přírody - na příkladu vysvětlí propojení lokálního a globálního problému - uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a posoudí jejich naléhavost - shrne možné příčiny globálních problémů a přiřadí k nim důsledky - argumentuje pro a/proti globalizaci - zdůvodní, proč se lidé chovají konzumně - nalezne příklady konzumního a/nekonzumního životního stylu	MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT Globalizace - mezinárodní spolupráce - evropská integrace - tolerance k národnostním menšinám - nadnárodní společenství - OSN - mezinárodní bezpečnostní spolupráce - Země - náš domov - zásahy člověka do přírody - globální problémy - globalizace - projevy, klady, zápory - možnosti změny, řešení	Environmentální výchova - Vztah člověka k prostředí - Lidské aktivity a problémy životního prostředí Multikulturní výchova - Princip sociálního smíru a solidarity
- porovná osobní a ideální režim dne, nalezne možnosti ke změně - uvede různé možnosti relaxačních technik - vysvětlí vztah mezi zdravím a stravováním - provede rozbor svého jídelníčku - uvede rizika častého využívání rychlého občerstvení - vysvětlí souvislosti mezi nezdravou výživou a rozvojem civilizačních chorob - diskutuje o příčinách a důsledcích poruch příjmu potravy - chová se tak, aby předcházel nemocem - posoudí vliv civilizace na náš životní styl - zná důsledky rizikového chování	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ Životní styl a zdraví - režim dne, biorytmus, relaxace - životospráva, zdravá a alternativní výživa - poruchy příjmu potravy - zdraví a předcházení nemocem, odpovědnost za své zdraví - vliv civilizace, rizikový životní styl	Výchova ke zdraví - Osobnostní a sociální rozvoj - Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - Osobnostní a sociální rozvoj - Zdravý způsob života a péče o zdraví - Hodnota a podpora zdraví

- shrne a sám aktivně uplatňuje zásady zdravého životního stylu - uvede příklady, kam se obrátit s konkrétním problémem		

OBČANSKÁ VÝCHOVA		
TERCIE		
VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	VAZBA NA PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů - objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek a uvede příklady jejího posilování - popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru - uvede příklady podceňování/vysokého sebevědomí a posoudí možné důsledky - odhalí manipulativní formy jednání - rozpozná pozitivní i negativní vlastnosti jak u sebe, tak i u druhých - reguluje své chování, posoudí chování druhých - přijímá a předává konstruktivní pochvalu i kritiku - objasní působení motivace - odliší různé psychické procesy - zamýšlí se nad různými stereotypy v posuzování druhých lidí - vyzkouší si svoji pozornost, různé druhy paměti a schopnost myšlení a hledání nových způsobů řešení problémů - předvede různé citové stavy a porovná jejich projevy - odhalí vlastnosti citů - poradí ostatním, jak reagovat při náročných životních situacích - odhalí projevy sociálně patologického chování, navrhne možnosti řešení - poskytne pomoc, nebo ji umí vyhledat - využívá různé relaxační techniky	ČLOVĚK JAKO JEDINEC Vnitřní svět jedince - hledání identity, sebepojetí - fáze lidského života - systém osobních hodnot, hodnocení a sebehodnocení - vlastnosti, dovednosti, schopnosti, - charakter, temperament - sebevědomí, vůle - motivace, zájmy, živ.cíle a plány Citový život - vnímání, prožívání, poznávání, myšlení - stereotypy v posuzování druhých lidí - pozornost, paměť, soustředění, učení - city, nálad, vášně, afekty - stres, konflikt, náročné životní situace a vyrovnání se s nimi	Osobnostní a sociální výchova - Sebepoznání a sebepojetí - Mezilidské vztahy - Seberegulace, sebeorganizace - Psychohygiena - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - Hodnoty, postoje, praktická etika Environmentální výchova - Vztah člověka a prostředí Výchova ke zdraví - Osobnostní a sociální rozvoj Osobnostní a sociální výchova - Sebepoznání a sebepojetí - Seberegulace a sebeorganizace - Poznávání lidí - Mezilidské vztahy - Komunikace Výchova ke zdraví - Osobnostní a sociální rozvoj

- objasní účel rodiny - diskutuje o výhodách/nevýhodách různých druhů soužití (nesezdané soužití, reg.partnerství, manželství) - uvede klady/zápory manželství - shrne podmínky nutné pro uzavření manželství - analyzuje různé role v rodině v souvislosti s právy a povinnostmi - uvede příklady, jak udržovat rodinnou pohodu a sounáležitost - diskutuje o příčinách a důsledcích rozvodu - popíše jednotlivé kroky rozvodu - rozliší různé typy dysfunkčních rodin - zhodnotí problematiku domácího násilí - rozliší různé druhy náhradní péče o dítě a kriticky toto posoudí - uvede různé druhy pomoci při rodinné krizi	ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI Rodina - funkce rodiny - partnerství, manželství, registrované partnerství - rodina, příbuzenství - role v rodině - vztahy v rodině, mezigenerační vztahy - konflikty v rodině, rozvod - nezralá rodina, domácí násilí - náhradní výchova dětí a sociálně-právní ochrana - poradenské služby	Osobnostní a sociální výchova - Poznávání lidí - Mezilidské vztahy - Komunikace - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Výchova ke zdraví - Vztahy mezi lidmi a formy soužití - Změny v životě člověka a jejich sebereflexe - Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
- zdůvodní účel státu - uvede podmínky nutné pro získání občanství - vlastními slovy vyjádří pojem právní stát (uvede příklady) - definuje pojem spravedlnost, morálka - vysvětlí pojem právní norma a sankce a uvede, jaký je mezi nimi vztah - popíše různé druhy sankcí a zhodnotí jejich účinnost - uvede příklad právního vztahu a vysvětlí pojem právní řád - charakterizuje ústavu - vysvětlí dělbu moci, obhájí její význam a uvede nejvyšší orgány státu a jejich hlavní úkoly - rozřídí soudy podle určitých kritérií	STÁT A PRÁVO - občan, občanství, práva a povinnosti - stát a právo, právní stát - spravedlnost, právo a morálka - systém práva: právní normy, sankce, právní vztahy, právní řád - Ústava ČR - moc zákonodárná, výkonná, soudní - základní práva a svobody	Výchova demokratického občana - Občan, občanská společnost a stát Mediální výchova - Interpretace mediálního sdělení

OBČANSKÁ VÝCHOVA		
KVARTA		
VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	VAZBA NA PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- vlastními slovy vyjádří, co je to stát a jaké znaky státy odlišují - rozliší nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky - uvede příklady státní suverenity i jejího porušení	STÁT A PRÁVO A. STÁT A DEMOKRACIE - stát a jeho znaky, suverenita - formy státu	Výchova demokratického občana - Občan, občanská společnost a stát - Formy participace občanů v polit. životě

- popíše a vysvětlí fungování a úkoly jednotlivých složek státu - nalezne příklady demokratických principů při řízení státu i v osobním životě - uvede klady a zápory demokracie, objasní výhody demokratického způsobu řízení státu - diskutuje o možnostech volebního práva a volební účasti - vyloží smysl voleb a uvede příklady, jak mohou jejich výsledky ovlivňovat každodenní život občanů - interpretuje data z průzkumů veřejného mínění zaměřených na politickou situaci - na základě volebních programů shrne cíle parlamentních politických stran a provede kritiku volebních programů - zdůvodní význam státní samosprávy, uvede příklady orgánů a institucí - k jednotlivým odvětvím práva zařadí správné obsahy - popíše pravomoci účastníků právních vztahů - objasní význam právní úpravy vlastnictví, uvede způsoby nabytí majetku - uvede příklady některých občanskoprávních smluv - na příkladech zdůvodní, kdo a proč je odpovědný za způsobenou škodu a diskutuje o možnostech odškodnění poškozeného - rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů - rozliší přestupek a trestný čin a uvede příklady - rozpozná nelegální jednání - vysvětlí průběh správního řízení a porovná občanskoprávní a trestní řízení - objasní pojem trestní odpovědnost, uvede specifika trestního řízení mladistvých	- demokracie a autokracie - volební právo, volby - politika, politické strany - samospráva, začlenění do veřejného života B. OBČAN A PRÁVO - odvětví práva - účastníci právních vztahů - vlastnictví, ochrana majetku - občanskoprávní smlouvy - odpovědnost za škodu - právní ochrana občanů, orgány - přestupky a správní řízení - občanskoprávní řízení - trestní právo - trestné činy a tresty - protiprávní jednání - trestní odpovědnost dospělých a mladistvých - trestní řízení	- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Výchova demokratického občana - Občan, občanská společnost a stát
- posoudí své možnosti při rozhodování o volbě povolání - předvede možný pracovní pohovor a zhodnotí, co ovlivňuje zaměstnavatele při přijímání nových zaměstnanců - okomentuje vývoj zaměstnanosti/nezaměstnanosti - posoudí příčiny a důsledky nezaměstnanosti - zhodnotí nabídku a efektivitu služeb úřadu práce - si vybaví základní pracovněprávní pojmy	SVĚT PRÁCE - vysněné povolání a volba profesní orientace, osobnostní předpoklady - péče státu o zaměstnanost, právo na zaměstnání - trh práce, služby úřadu práce, nezaměstnanost	Osobnostní a sociální výchova - Sebepoznání a sebepojetí Člověk a svět práce

- vysvětlí, co všechno by měl vědět člověk, který se uchází o zaměstnání - zná povinné náležitosti pracovní smlouvy, základní práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů - ví, jaká je délka pracovní doby a dovolené	- zákoník práce - pracovní poměr, pracovní smlouva - pracovní proces - pracovní doba, dovolená, odměňování, BOZP	
- vysvětlí propojenost ekonomických sektorů - na příkladu chování prodávajících a kupujících vyloží podstatu fungování trhu, rozliší druhy trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny - odliší tržní hospodářství od centrálně plánované ekonomiky - vysvětlí funkci bank, popíše nabídku bankovních služeb a zhodnotí výhodnost jednotlivých služeb - rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje - rozčlení druhy daní a vysvětlí rozdíl mezi plátcem a poplatníkem daně - na příkladech uvede možnosti naší sociální sítě a uvede příklady sociálních dávek a příspěvků - navrhne možnosti podnikání a zjistí, jaké podmínky je potřeba splnit	STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ - ekonomické sektory - trh, tržní principy - poptávka, nabídka - banky a bankovní služby - státní rozpočet - daňová soustava - sociální politika státu - právní subjekty, formy a podmínky podnikání	
- diskutuje o současných světových konfliktech, jejich příčinách a důsledcích, způsobech jejich řešení a o možnostech předcházení konfliktům - zamýšlí se nad příčinami a důsledky terorismu a migrace - rozliší různé druhy migrace a zaujímá k problematice vlastní názor	MEZINÁRODNÍ VZTAHY - ohniska současných konfliktů - terorismus, migrace	Environmentální výchova - Vztah člověka k prostředí - Lidské aktivity a problémy životního prostředí Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá - Objevujeme Evropu a svět Multikulturní výchova - Kulturní difference - Multikulturalita Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - fungování a vliv médií ve společnosti

EKONOMICKÁ GRAMOTNOST (JEDNOLETÝ SEMINÁŘ)

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Předmět EKONOMICKÁ GRAMOTNOST je povinně-volitelný společenskovední předmět, jehož obsah vychází ze vzdělávací oblasti ČLOVĚK A SPOLEČNOST, ze které integruje učivo ze vzdělávacího oboru OBČANSKÝ A SPOLEČENSKOVĚDNÍ ZÁKLAD.

Cílem předmětu je vytvořit u žáků základní úroveň znalostí v rámci ekonomické a finanční gramotnosti. Zaměřuje se na osvojení potřebných dovedností pro osobní i profesní život – žáci se naučí spravovat osobní a rodinné finance a orientovat se ve světě finančních nabídek a produktů. U žáků rozvíjí vědomou reflexi vlastního jednání i jednání druhých lidí. Předmět vede k respektování různých systémů hodnot a kritickému zvažování možností, které nabízí každodenní realita. Dále vede k upevňování pocitu odpovědnosti za sebe jako jednotlivce i jako člena určitého společenství, k rozvíjení soužití s druhými lidmi a ochoty podílet se na veřejném životě ve svém okolí. Důraz je kladen i na rozvoj schopnosti diskutovat o daných tématech, schopnost rozpoznávat manipulativní strategie, zaujímat vlastní stanoviska a kritické postoje ke společenským a společenskovedním záležitostem a nepředpojatě argumentovat.

EKONOMICKÁ GRAMOTNOST je povinně-volitelným předmětem, který má ve čtvrtém ročníku osmiletého gymnázia půlhodinovou dotaci, střídá se s výukou předmětu Regionální dějepis, žáci jsou rozděleni na dvě skupiny.

Vzdělávací obsah EKONOMICKÁ GRAMOTNOST je tvořen následujícími tématy:

Člověk ve společnosti

Stát a hospodářství

Občan ve státě

Trh práce a profesní volba

Pracovněprávní vztahy

Tržní ekonomika

Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice

Finance

EKONOMICKÁ GRAMOTNOST integruje následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Poznání a rozvoj vlastní osobnosti

Sebeovládání

Organizační schopnosti

Efektivní řešení problémů

Hodnotový systém

Spolupráce a soutěž

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Globalizační a rozvojové procesy

Globální problémy

Život v Evropě

Multikulturní výchova

Vztahy a spolupráce mezi lidmi z různého kulturního prostředí

Environmentální výchova

Problematika vztahů organismů a prostředí

Člověk a životní prostředí

Životní prostředí regionu a České republiky

Mediální výchova

Význam mediálních produktů

Vliv médií

FORMY REALIZACE

Výuka většinou probíhá v kmenových učebnách.

Předmět je vyučován aktivizujícími formami. Hlavní důraz je kladen na komunikaci s žáky, jejich schopnost vyjádřit vlastní názor, diskutovat s ostatními a umět vhodně argumentovat. Důraz je kladen i na práci s médii, kritické myšlení a využívání informačních zdrojů. Žáci pracují s odbornou literaturou, pracovními listy, vypracovávají samostatné i skupinové práce a projekty. Výsledky své práce veřejně prezentují. Učivo vychází především z konkrétních situací a má vést k orientaci v reálném životě.

Ve výuce používáme různé digitální technologie, např. počítače s připojením na internet dostupné v každé třídě a propojené s dataprojektorem, CD přehrávače, notebooky či tablety, studenti mohou podle potřeby pod dohledem učitele používat vlastní notebooky nebo mobilní telefony pro vyhledávání informací. Při distanční výuce se nám osvědčily aplikace od Googlu, zejména Classroom a Meet.

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník, ve kterém je předmět vyučován	prima	sekunda	tercie	kvarta
Časová dotace	0	0	0	0,5

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	Podporovat rozvíjení aktivního zájmu žáků o poznávání společnosti. Umožňovat žákům práci s různými zdroji informací (literatura, internet), zpracovávat je z hlediska důležitosti a objektivity. Používat obecně užívané termíny, znaky, symboly z oboru finančního světa.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	Využívat společenské události k navození problémové situace, kterou se žáci učí na základě logického vyvozování a nabytých znalostí řešit. Na základě použitého materiálu učit žáky kriticky myslet, obhájit své rozhodnutí a objektivně je hodnotit (např. hraní rolí)
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	Učit žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky, názory a vědomosti v logickém sledu v ústním i písemném projevu. Využívat různé zdroje informací (literatura, internet, kopie dobových materiálů) ke kritické práci s textem.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	Efektivně pracovat ve skupině. Podněcovat u žáků aktivitu při práci skupiny i celé třídy. Vytvářet reálný pohled na sebe sama.
KOMPETENCE OBČANSKÁ	Pěstovat v žácích vztah k tradicím, kulturnímu i historickému dědictví. Projevovat pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost. Motivovat žáka k přemýšlení nad názory, které se od jeho názorů liší. Vychovávat k odmítavému postoji vůči fyzickému i psychickému násilí.
KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI	Vést žáky k využívání ve škole nabytých znalostí v běžné praxi.
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	- Vést žáky k využívání různých aplikací a služeb při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; ke schopnosti samostatně rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít - Učit žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu - Vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků - Využívat digitálních technologií, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce - Vést žáky k pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost, kritickému zhodnocení jejich přínosu a rizik jejich využívání - Učit žáky předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; etickému jednání při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

EKONOMICKÁ GRAMOTNOST (JEDNOLETÝ SEMINÁŘ)		
JEDNOROČNÍ POVINNĚ-VOLITELNÝ PŘEDMĚT		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VAZBY, POZNÁMKY
	ÚVODNÍ HODINA ➤ Co už víme o penězích a ekonomice	
➤ popíše význam peněz ➤ na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení ➤ zadá příkaz při bezhotovostním placení ➤ vyplní peněžní poukázky ➤ vysvětlí rozdíl mezi valutami a devizy ➤ orientuje se v cenných papírech	PENÍZE, PLACENÍ, CENNÉ PAPIRY ➤ vývoj peněz ➤ naše a evropská měna - mince a bankovky ➤ hotovostní a bezhotovostní platby ➤ platební karty, měna, valuty a devizy ➤ šeky a směnky	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Informační a komunikační technologie Výchova k občanství
➤ sestaví osobní rozpočet a jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů ➤ orientuje se ve veřejných rozpočtech ➤ objasní princip vyrovnaného, přebytkového a schodkového rozpočtu ➤ objasní vztah mezi majetkem a závazky ➤ orientuje se ve mzdovém lístku ➤ vysvětlí rozdíl mezi nominální a reálnou, hrubou a čistou mzdou	HOSPODAŘENÍ RODINY, ROZPOČET OSOBNÍ, RODINNÝ, VEŘEJNÝ ➤ příjmy a výdaje domácnosti ➤ vyrovnaný, přebytkový a schodkový rozpočet ➤ majetek a závazky domácnosti ➤ osobní aktiva a pasiva, plat a mzda ➤ životní úroveň ➤ finanční poradenství	Matematika a její aplikace Výchova k občanství
➤ rozliší pojmy trh, cena zboží a inflace ➤ orientuje se při nákupu zboží, ověří si výhodnost nákupu ➤ na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny ➤ popíše, jak se tvoří cena ➤ popíše vliv inflace na hodnotu peněz	VÝHODNĚ NAKUPOVÁNÍ, CENY ➤ trh ➤ nabídka a poptávka ➤ zboží a jeho cena, stanovení ceny ➤ inflace ➤ strategie spotřebitelů a obchodníků	Matematika a její aplikace Výchova k občanství

➤ uvede některá spotřebitelská práva při nákupu v kamenném obchodě a popíše bezpečný nákup na internetu ➤ popíše výhody a nevýhody splátkového prodeje, rozpozná pyramidovou hru	➤ spotřebitelská sebeobrana - práva spotřebitelů při nákupu v kamenných obchodech a e-shopech, pyramidové hry, splátkový prodej	
➤ vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí ➤ vysvětlí smysl a význam finančního trhu ➤ uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu ➤ vyhledá informace o nabídkách spořicíh a investičních produktů ➤ orientuje se v příkladech portfolia investic a ve vývojových grafech investičních fondů ➤ objasní význam spoření, pojištění a úvěru ➤ vypočítá úrok ➤ uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	FINANČNÍ TRH A FINANČNÍ PRODUKTY ➤ peněžní ústav (banka) a jeho služby ➤ aktivní a pasivní operace ➤ spoření, investování - proč spořit, typy účtů, stavební spoření, penzijní připojištění, výhodnost a bezpečnost vkladů, způsoby investování ➤ zodpovědné zadlužování - dluh, úrok, úroková sazba, výpočet úroků, RPSN, bankovní a jiné poplatky - úvěrové finanční produkty, osobní bankrot, pomáhající organizace ➤ pojištění - význam, typy, skrytá rizika, zodpovědnost, právní a etické principy	Matematika a její aplikace, Informační a komunikační technologie Výchova k občanství
➤ vyjmenuje běžně používané typy smluv, vybere správný typ smlouvy pro konkrétní situaci ➤ vyhledá informace o smlouvách na internetu, analyzuje odborný text ➤ navrhne povinné informace pro vybrané typy občanskoprávních smluv ➤ vyjmenuje, které povinné údaje musí obsahovat pracovní smlouva ➤ vysvětlí nejčastější rizika spojená se smlouvou o spotřebitelském úvěru ➤ navrhne znění jednoduché kupní smlouvy	SMLOUVY ➤ ústní a písemné dohody ➤ občanskoprávní smlouvy (kupní, nájemní, darovací, o půjčce, o úvěru, cestovní) ➤ pracovní smlouva ➤ rizika smluv	Osobnostní a sociální výchova Výchova k občanství Informační a komunikační technologie Svět práce

GLOBÁLNÍ VÝCHOVA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Předmět GLOBÁLNÍ VÝCHOVA je integrovaný volitelný předmět, jehož cílem je seznámit žáky s problémy současného světa, poukázat na jejich vzájemnou propojenost a v neposlední řadě posílit u žáků pocit zodpovědnosti za stav naší společnosti, planety a dát tak impuls jejich vlastním aktivitám. Globální výchova v sobě tedy spojuje mnoho vyučovacích předmětů a průřezových témat. Důraz je kladen na utváření vlastního názoru a posilování etických postojů.

Globální výchova je nabízena jako volitelný předmět v tercii a kvartě. Předmět je jednoletý (tedy nepokračovací) s 1hodinovou dotací, což v praxi znamená 2 hodiny 1x za 14 dní.

Předmět je vyučován aktivizujícími formami. Klademe důraz na komunikativní povahu předmětu, každý žák má možnost se vyjádřit, argumentovat, podporujeme diskusi. Posilujeme komunikační dovednosti žáků. Velký prostor je věnován mediálnímu sdělení - jak média situaci popisují, zda není mediální obraz zkreslený, zda média mohou napomoci při řešení situace. Klademe tedy důraz na rozvoj kritického přístupu k mediálním sdělením a vedeme žáky ke kritickému využívání informačních zdrojů. Žáci vypracovávají samostatné a skupinové práce a učí se výsledky své činnosti veřejně prezentovat, z netradičních forem práce využíváme dramatizaci. Ve výuce využíváme dokumentární filmy (převážně poskytnuté v rámci projektu Člověka v tísní Jeden svět na školách), jejichž shlédnutí slouží k okomentování situace, diskusi i dohledávání faktů. Výuku také obohacujeme o hry a aktivity (využíváme metodické listy poskytnuté převážně Člověkem v tísní v rámci projektu Varianty). Pro podporu témat také užíváme časopisy Link (poskytnuté Člověkem v tísní), v kterých jsou zveřejněny osobní výpovědi vhodně navazující na témata globální výchovy.

Vzdělávací obsah globální výchovy je tvořen následujícími tématy:

- Globalizace
- Krizové oblasti světa
- Migrace
- Humanitární a rozvojová pomoc
- Rasismus
- Romové
- Náboženství a sekty
- Příběhy pomoci

Vyučovací předmět globální výchova integruje učivo z následujících vzdělávacích oblastí a oborů:

ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Dějepis:

- Člověk v dějinách
- Moderní doba
- Rozdělený a integrovaný svět

Výchova k občanství:

- Člověk ve společnosti
- Stát a právo
- Mezinárodní vztahy a globální svět

ČLOVĚK A PŘÍRODA

Zeměpis:

- Společenské a hospodářské prostředí
- Životní prostředí

Globální výchova integruje okruhy všech průřezových témat a to konkrétně:

Osobnostní a sociální výchova:

- Sebepoznání a sebepojetí
- Mezilidské vztahy
- Hodnoty, postoje a praktická etika

Výchova demokratického občana:

- Občan, občanská společnost a stát
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

Multikulturní výchova:

- Kulturní difference
- Lidské vztahy
- Etnický původ
- Multikulturalita
- Princip sociálního smíru a solidarity

Environmentální výchova:

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k lidskému prostředí

Mediální výchova:

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- Fungování a vliv médií ve společnosti

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník, ve kterém je předmět vyučován	prima	sekunda	tercie	kvarta
Časová dotace	0	0	1 (0)	0 (1)

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	- Podporujeme pozitivní vztah ke vzdělání a s ohledem na probíraná témata poukazujeme na roli vzdělání pro osobní i společenský rozvoj. - Podporujeme samostatnost a tvořivost. - Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle. - Vedeme k myšlení v souvislostech. - Vedeme žáky ke kritické práci s informačními zdroji. - Pomáháme s osvojením učebních strategií. - Pěstujeme u žáků sebekontrolu, sebehodnocení a kritický přístup k vlastní práci. - Učíme práci s chybou. - Učíme trpělivosti, povzbuzujeme. - Důsledně vyžadujeme dodržování stanovených pravidel, umožňujeme žákům podílet se na jejich sestavování.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	- Vedeme k vnímání problémových situací. - Představujeme problém jako výzvu k řešení (motivační aspekt). - Podporujeme různé přijatelné i netradiční způsoby řešení problému. - Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení. - Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů. - Vedeme k zodpovědnosti za vybranou cestu řešení problému. - Vztahujeme učivo k reálným životním situacím. - Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů. - Využíváme aktivizujících metod, jako jsou diskuse, inscenace, dramatizace, brainstorming.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	- Vytváříme příležitosti pro různé druhy komunikace. - Učíme žáky naslouchat druhým. - Učíme žáky hodnotit komunikaci. - Klademe důraz na kultivovanou formu komunikace. - Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování. - Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor. - Umožňujeme žákům prezentovat výsledky jejich práce. - Učíme porozumět různým druhům sdělení. - Vedeme k práci s různorodými informačními zdroji. - Formou scének a dramatizací připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích. - Učíme žáky asertivnímu chování a nonverbální komunikaci.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	- Podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování. - Využíváme řízený rozhovor a diskusi.

	- Vedeme žáky k argumentaci. - Učíme žáky pracovat v týmech, zastávat v týmu různé role a přijímat z toho vyplývající odpovědnost. - Vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel, na jejichž formulaci se žáci sami podílejí. - Učíme žáky kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci v týmu i práci ostatních členů týmu. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. - Vedeme žáky k ohleduplnosti a úctě k druhým. - Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. - Průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině, napomáháme přátelské atmosféře. - Podporujeme sebedůvěru žáků a napomáháme jejich osobnostnímu rozvoji.
KOMPETENCE OBČANSKÉ	- Umožňujeme žákům podílet se na vytváření pravidel. - Důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy. - Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem. - Vedeme žáky k zodpovědnosti za vlastní práci. - Učíme žáky přijímat důsledky svého chování, rozhodnutí. - Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže). - Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. - Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování. - Netolerujeme nekamarádkské chování a odmítnutí požadované pomoci. - Posilujeme ve žácích právní odpovědnost. - Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí. - Vedeme k vnímání současných problémů (politických, globálních, environmentálních...).
KOMPETENCE PRACOVNÍ	- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. - Jsme nápomocní žákům při volbě jejich budoucího povolání. - Důsledně kontrolujeme dodržování vymezených pravidel z hlediska ochrany zdraví svého i spolužáků. - Vedeme žáky k sebehodnocení své práce.
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	- Vedeme žáky k práci s moderními prostředky informační a komunikační techniky. - Seznamujeme žáky s vhodnými aplikacemi a programy tematicky vázanými na dané učivo. - Vedeme žáky k efektivnímu vyhledávání a třídění digitálního obsahu. - Vedeme žáky ke kritickému přístupu k vyhledanému digitálnímu obsahu. - Umožňujeme žákům zpracovávat a sdílet výsledky práce pomocí digitálních technologií. - Vedeme žáky k používání základních pravidel pro citování používaných informačních zdrojů.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

GLOBÁLNÍ VÝCHOVA		
TERCIE nebo KVARTA		
VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	VAZBA NA PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- na příkladu vysvětlí propojení lokálního a globálního problému - posoudí naléhavost globálních problémů - shrne možné příčiny globálních problémů a přiřadí k nim důsledky - argumentuje pro/proti globalizaci - zdůvodní, proč se lidé chovají konzumně - nalezne příklady konzumního/nekonzumního životního stylu - z médií vybere taková sdělení, která podporují/odsuzují konzumní způsob života - nalezne možnosti včlenění zásad udržitelného rozvoje do svého života	GLOBALIZACE - globalizace - globální problémy - konzumentství - média a jejich vliv - udržitelný rozvoj	Osobnostní a sociální výchova - Hodnoty, postoje a praktická etika Environmentální výchova - Vztah člověka k prostředí - Lidské aktivity a problémy životního prostředí Multikulturní výchova - Princip sociálního smíru a solidarity Mediální výchova - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - Fungování a vliv médií ve společnosti
- diskutuje o současných konfliktech - zhodnotí mediální obraz současných konfliktů - nalezne společné rysy nedemokratických režimů - diskutuje o příčinách a důsledcích terorismu - posoudí vliv médií na terorismus, jeho šíření i jeho potlačování - zhodnotí roli a možnosti mezinárodních organizací v různých konfliktech - hledá možnosti, jak řešit světové konflikty a jak jim předcházet	KRIZOVÉ OBLASTI SVĚTA - ohniska světových konfliktů - nedemokratické režimy - terorismus - možnosti mezinárodních organizací - obraz konfliktů v médiích	Výchova demokratického občana - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá - Jsme Evropané Multikulturní výchova - Kulturní difference - Multikulturalita - Princip sociálního smíru a solidarity Mediální výchova

		- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - Fungování a vliv médií ve společnosti
- rozliší pojmy migrace, emigrace, imigrace - roztrídí příčiny migrace - shrne důsledky migrace - interpretuje data o uprchlících a cizincích v ČR - si vybaví organizace, které se zabývají pomocí uprchlíků - seřadí jednotlivé kroky azylové procedury a orientuje se v pojmech s tím spojených - vyhledá mediální sdělení o uprchlících, migrantech a cizincích - prověří jejich nestrannost, popřípadě navrhne úpravy	MIGRACE - migrace, emigrace, imigrace - uprchlíci - cizinci v ČR - azylová procedura - obraz uprchlíků v médiích	Výchova demokratického občana - Občan, občanská společnost a stát Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá - Objevujeme Evropu a svět - Jsme Evropané Multikulturní výchova - Kulturní difference - Etnický původ - Multikulturalita - Princip sociálního smíru a solidarity Mediální výchova - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- vysvětlí, proč dochází k humanitárním krizím - specifikuje pojem humanitární krize - uvede důsledky humanitární krize na osobní, rodinné, státní, celosvětové úrovni - diskutuje o relativnosti pojmu chudoba a rovnost, nalezne kritéria pro zařazení - objasní princip mezinárodních půjček a zadlužování - argumentuje pro/proti zrušení mezinárodních dluhů - porovná možnosti a dopady humanitární a rozvojové pomoci - nalezne možnosti zapojení do humanitární nebo rozvojové pomoci - zhodnotí vliv médií pro řešení humanitárních krizí	HUMANITÁRNÍ A ROZVOJOVÁ POMOC - gramotnost, zdraví - chudoba, nerovnost - zadlužení, oddlužování - humanitární pomoc - rozvojová pomoc - obraz problematiky v médiích	Osobnostní a sociální výchova - Hodnoty, postoje a praktická etika Multikulturní výchova - Multikulturalita - Princip sociálního smíru a solidarity Environmentální výchova - Vztah člověka k prostředí - Lidské aktivity a problémy životního prostředí Mediální výchova

		- Fungování a vliv médií ve společnosti
- rozliší pojmy rasa, etnikum, národ - diskutuje o příčinách xenofobie, rasismu a diskriminace - zhodnotí důsledky xenofobie, rasismu a diskriminace - rozpozná projevy lidské nesnášenlivosti - rozliší etnocentrický a kulturněrelativistický přístup - vybere a zhodnotí mediální sdělení, která se týkají rasově motivovaných trestných činů, diskutuje o možnostech řešení těchto případů, posoudí roli médií - posoudí možnosti ochrany lidských práv - si vybaví, kam se obrátit při porušování práv	RASISMUS - rasa, etnikum, národ - xenofobie, rasismus, diskriminace - etnocentrismus, kulturní relativismus - rasově motivované násilí a řešení těchto případů - organizace zabývající xenofobií, rasismem a diskriminací - jak média informují o rasismu	Osobnostní a sociální výchova - Mezilidské vztahy - Hodnoty, postoje a praktická etika Výchova demokratického občana Občan, občanská společnost a stát Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá - Objevujeme Evropu a svět - Jsme Evropané Multikulturní výchova - Kulturní diferenciac - Lidské vztahy - Etnický původ - Multikulturalita - Princip sociálního smíru a solidarity Mediální výchova - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- porovná předsudky vůči Romům s vlastní zkušeností a s obrazem Romů v médiích - uvede vztah mezi historií Romů a jejich současnou pozicí ve společnosti - si vybaví romské tradice - popíše vztahy v romské rodině a hodnotový žebříček Romů - uvede oblasti diskriminace Romů a důvody, které k tomu vedou - hledá způsoby, jak tuto diskriminaci překonat - vybere a zhodnotí mediální sdělení, která se týkají rasově motivovaných trestných činů, diskutuje o možnostech řešení těchto případů, posoudí roli médií - popíše cíle neonacistů a skinheads, posoudí jejich legálnost a	ROMOVÉ - předsudky a zkušenosti - historie a tradice Romů - romská rodina - vztah Romů ke vzdělání a práci - romská ghetta a osady - diskriminace Romů - rasově motivované trestné činy a jejich řešení - neonacisté, skinheads - mediální obraz Romů	Osobnostní a sociální výchova - Mezilidské vztahy - Hodnoty, postoje a praktická etika Výchova demokratického občana Občan, občanská společnost a stát Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá - Objevujeme Evropu a svět - Jsme Evropané Multikulturní výchova

oprávněnost		- Kulturní diferenciac - Lidské vztahy - Etnický původ - Multikulturalita - Princip sociálního smíru a solidarity Mediální výchova - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- diskutuje o místě náboženství, víry, církve v dnešním světě - rozliší různé náboženské rituály - diskutuje o předsudcích spojenými s náboženstvím - shrne předpoklady vzniku různých náboženských systémů - porovná cíle (a cesty k těmto cílům) jednotlivých náboženských systémů - odhalí manipulativní formy náboženských systémů, sekt - zhodnotí příčiny, projevy a následky náboženské nesnášenlivosti - zhodnotí, jak média informují o různých náboženstvích	NÁBOŽENSTVÍ A SEKTY - náboženství, víra, církev, rituály - judaismus - křesťanství - islám - buddhismus - hinduismus - sekty - náboženská nesnášenlivost - mediální obraz problematiky	Osobnostní a sociální výchova - Sebepoznání a sebepojetí - Hodnoty, postoje a praktická etika Multikulturní výchova - Kulturní difference - Princip sociálního smíru a solidarity Mediální výchova - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - Fungování a vliv médií ve společnosti
- zdůvodní nutnost naší odpovědnosti za stav společnosti a planety - vede principy občanské společnosti - rozčlení nevládní neziskové organizace a charakterizuje jejich činnost - porovná různá pojetí pojmu dobrovolnictví - shrne výhody/nevýhody dobrovolnictví - zhodnotí význam dobrovolnictví, doloží na konkrétních případech - hledá osobní možnosti dobrovolnictví	PŘÍBĚHY POMOCI - občanská společnost a solidarita, filantropie - právo na informace - nevládní neziskové organizace a jejich činnost (nadace a nadační fondy, obecně prospěšné společnosti, náboženské charity) - dobrovolnictví	Osobnostní a sociální výchova - Hodnoty, postoje a praktická etika Multikulturní výchova - Princip sociálního smíru a solidarity

ČLOVĚK A PŘÍRODA

Vzdělávací oblast **Člověk a příroda** zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim současně i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

Žáci dostávají příležitost poznávat přírodu jako ucelený systém, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy.

Obory vzdělávací oblasti Člověk a příroda, jimiž jsou **Fyzika, Chemie, Biologie, Zeměpis a Ekologie**, svým charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Obor Ekologie je volitelným předmětem, který je určen pro žáky kvart. Praktická cvičení z Biologie a Laboratorní práce z Fyziky a Chemie spadají svým charakterem do vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.

Významným momentem studia přírodních oborů je osvojování důležitých dovedností. Žáci se snaží objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet hypotézy o pozorovaných jevech. Učí se tak zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislostí a vztahů mezi nimi.

Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou utváří spolu s fyzikálním, chemickým a biologickým vzděláním také vzdělání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí v jejich společenství, v regionech, v České republice, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Člověk a společnost, Člověk a zdraví a Člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

FYZIKA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Obsah vyučovacího předmětu vychází ze vzdělávacího oboru Fyzika vzdělávací oblasti Člověk a příroda stanovených RVP ZV.

Tento předmět pomáhá žákovi uvědomovat si svou existenci coby součást přírody a vesmíru. Zprostředkovává mu zážitek mohutnosti přírodních sil a komplexnosti zkoumaných systémů. Tím v něm probouzí schopnost úžasu, posiluje pocit harmonie a podněcuje touhu po hlubším poznání. Nacházením odpovědí nabízí žákovi prožitek řádu a smyslu. Učí ho souběžně používat empirické i teoretické prostředky poznání. Žák si osvojuje schopnost soustavně a objektivně pozorovat, provést měření, ve vhodné míře abstrahovat, formulovat hypotézu a vytvořit model. Pěstuje v něm potřebu pravdivosti v prostředí svobodné komunikace.

Výuka je realizována klasickou formou. V kvartě je jedna hodina praktik týdně. Výuka je vhodně doplňována exkurzemi. V rámci rozvrhových možností jsou hodiny fyziky nasazovány do specializované učebny.

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník, ve kterém je předmět vyučován	prima	sekunda	tercie	kvarta
Časová dotace	1	2	2	2 + 1

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

K utváření a rozvíjení klíčových kompetencí, jak je definuje RVPZV, volí předmět fyzika strategie, pro něž je typická modernost, otevřenost, menší náročnost a širší pohled na smysl výuky. Snahou je učinit tradičně spíše obtížný předmět přístupnějším tak, aby podněcoval zájem většího počtu žáků. Předmět fyzika je zřetelněji začleněn do širšího proudu směřování školy, pro něž bude ve vztahu k žákovi typický důraz na rozvoj klíčových kompetencí spíše než úzké odbornosti. Zodpovědnost za odbornou kvalitu výuky nadanějších žáků přebírají ve větší míře než dosud volitelné semináře, organizované ve vyšších ročnících studia.

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	- ukázkami konkrétních technických aplikací matematické přesnosti a spolehlivosti a podněcováním žáka k vlastním jednoduchým výpočtům motivuje jej k osvojení si základů kvantitativní gramotnosti - uchopováním žákovy denní reality z fyzikálního pohledu rozšiřuje jeho obzor o znalosti a dovednosti technické a fyzikální, podněcuje jeho zvědavost a rozšiřuje jeho poznávací potenciál - vede žáka k práci s nejrůznějšími zdroji informace a informačními technologiemi - kombinací otázek a úloh různé složitosti a délky řešení včetně krátkých numerických výpočtů zpaměti posiluje žákovu schopnost soustředit se - srovnáváním dat z různě věrohodných zdrojů učí v žákovi nutnosti ověřovat data a vede ho k opatrnému a kritickému pohledu na zdroje informací - trvalou připomínkou otevřenosti vědeckých faktů veřejné kontrole a podporou skupinové práce probouzí v žákovi touhu po pravdě a pravdivosti obecně - trvalými poukazy na omezenost modelových situací a složitost skutečnosti pomáhá v utváření kladného vztahu k vědění a studiu i v těch sférách, které žáka přesahují, zbavuje ho strachu z neznámého a cizího - opakovanými poukazy na formální podobnost objevovaných vztahů vede žáka k samostatnému nalézání souvislostí různé šíře odkazy k fyzikálnímu zázemí každodenní technické reality v něm posiluje vědomí fyzikálního myšlení coby konstituujícího proudu evropské civilizace
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	- trvalým navozováním fyzikálních problémů buduje v žákovi pozitivní přístup k problémovým situacím obecně a vede jej ke strukturaci problému - vhodnými poukazy k fyzikálnímu modelu coby silnému nástroji řešení reálných situací učí žáka odlišit podstatné od nepodstatného - přístupem odlišným od verbálně komunikativního vede žáka k vědomému uplatňování základních myšlenkových operací logických namísto verbálních

	- kde jen možno, podněcuje žáka k odhadování, uhadování výsledku, učí jej řádovému, hrubému odhadu, a tak pěstuje jeho dovednost učinit si představu o rozměru kterékoli (fyzikální) situace - vstřícným postojem k odpovědím podporuje žáka v hledání řešení rozmanitými cestami a rozšiřuje jeho rejstřík technik, jak se řešení dobrat - cení intuitivní přístupy, podporuje je odkazy k podobné povaze některých objevů a zásadně nechává žákům pootevřený prostor pro nápad - systematicky učí žáka nahradit reálnou situaci zjednodušeným modelem - vede žáka k hrdosti na vlastní i nepřesné a přibližné řešení a nutí jej k úsilí nedokonalý model trvale nahrazovat modelem kvalitnějším - směřuje žáka s jeho chybným řešením a posiluje v něm vědomí, že chyby jsou nutným a cenným zdrojem poučení - trvale žáka vede k přísnému rozlišení modelu od reality, upozorňuje ho na úskalí spojená s úzce vědeckým pohledem na svět a vhodnými odkazy mu pomáhá vytvářet si co nejbohatší rejstřík interpretace skutečnosti - trvalým poukazem na chybu měření a vyžadováním údaje o přesnosti měření při každé kvantitativní zmínce upozorňuje žáka na nejistotu coby nedílnou součást poznání a učí jej pozitivnímu přístupu k nedokonalosti své i okolního světa - probouzí v žákovi úctu k vlastním schopnostem poznání a pokoru před skutečnostmi, které nejsou ve vědeckém myšlenkovém schématu vysvětleny - důsledným vyžadováním řešení obecných v žákovi podporuje vědomí nutnosti hledat i v životě řešení, která upřednostňují zájem obecný před dílčím
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	- posilováním prvků soustředěné skupinové práce vede žáky k zážitku věcné, efektivní, neemotivní komunikace - vhodně volenými ukázkami číselných hodnot na hranici žákovy představivosti otevírá mu prostředí vědeckých a technických dat coby přitažlivé a zajímavé a hodné diskuse - věcným a nezaujatým hodnocením žakovských vstupů a vyjádření vede žáka důsledně ke korektnímu zacházení s vědeckou informací tak, aby se učil vědeckému sdělení elementárně porozumět, popř. je nezkresleně tlumočit - moderováním žakovských debat a prezentací myšlenkových přístupů učí žáka laskavě, ale pevně schopnosti rozlišit, zda vědeckému sdělení rozumí, pomáhá žákovi osvojovat si návyk vyjadřovat se korektně, věcně a střizlivě, uvážlivě zacházet s číselnými údaji a vždy za ně ručit znalostí míry jejich přesnosti - trvalými poukazy na přibližnost vědeckého poznání a povinnost testovat a vyvracet vědecké hypotézy učí žáka chápat i diskusi jako příležitost spíše nalézt nedostatky ve vlastním úhlu pohledu než dokazovat svůj názor - ceněním (i chybných) kritických poznámek, vyzdvižením oprávněnosti námitek žáků v konkrétních situacích, vracením těch, kdo se zmýlili, ihned zpět do debaty učí žáka nediskvalifikovat předem chybující a obecně vnímat všechny účastníky diskuse ne jako protivníky ohrožující jeho pravdu, nýbrž jako partnery, kteří jej obohacují a s nimiž se nenásilně a v příznivé atmosféře dobírá pohledu obecnějšího a úplnějšího
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	- poukazem k smyslu a estetické kvalitě fyzikálních principů posiluje v žákovi přesvědčení, že bytí má smysl, vyjevuje ho zvědavému

	duchu a je krásné, a tím v něm přiměřeně probouzí pocity dobra a krásna a vede jej k účtě k životu a potřebě lásky a harmonie coby kvalit prostředí, v němž žije - upozorňuje na přesah základních fyzikálních zákonů a jejich vztah k osobnímu lidskému hledání a dotazování - častým pobytem ve fyzikální situaci „nevychází“ vede žáka k pozitivnímu přístupu k obtížím coby přirozeným jevům - seznamuje žáka se zkušeností, že život vždy přesahuje osobní modelovou představu - vedle vědomí sebe sama, vede žáky skrze společné aktivity (práce ve skupinách, sdílení experimentálních dat, prezentace) k silnému prožitku smyslu týmové práce - oceněním schopnosti žáka alespoň elementárně se orientovat v dosud neznámém (totiž fyzikálním) myšlenkovém prostředí v něm posiluje hrdost nad výsledky vlastního duševního úsilí - rozbořením chyb v řešení posiluje v žákovi vědomí, že omyl je přirozený - využívá celou škálu hodnocení v korektním a přátelském prostředí, buduje v žákovi schopnost zvládat situace nedostatečnosti, pomáhá mu učit se vnímat rozmanitost a odlišnost jako přirozený rys života, hledat vlastní místo v životě a společnosti a zažívat stratifikaci ne jako nespravedlnost, nýbrž jako přirozené rozdělení úkolů, při němž nadanější pomáhají slabším a slabší ctí a respektují nadané v atmosféře vzájemné lidské úcty
KOMPETENCE OBČANSKÉ	- vede žáka k osvojení si úkolu a povinnosti coby přirozené a neobtěžující součásti života - nácvikem číselných odhadů a výpočtů a odhadů chyby výsledku vede žáka k návyku osobního ručení za vlastní výsledek, postoj a názor - trvalým pobytem v prostředí otázky a problému pomáhá žákovi zvykat si na postoj otevřený, nebojácný a tolerantní a na umění spíše než „na straně vzniklého problému“ stát vždy „na straně jeho řešení“
KOMPETENCE PRACOVNÍ	- umožní žákovi pracovat s nejrůznějšími pomůckami a přístroji v rámci laboratorních prací a tím posiluje jeho zručnost - dbá na dodržování bezpečnosti při experimentálních činnostech a tak dbá o ochranu jeho zdraví při práci - důsledným vyžadováním plnění úkolů a dodržování pracovních povinností vytváří pocit zodpovědnosti - zadává a kontroluje dlouhodobější a domácí práce a tím připravuje žáky na soustavnou práci - oceněním samostatné i skupinové práce pěstuje v žáku pozitivní vztah k čestnému a úspěšnému podnikání
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	- umožňuje žákům pracovat s moderními prostředky informační a komunikační techniky - motivuje žáky k využití vhodných programů a aplikací k řešení fyzikálních problémů - učí žáky efektivně prohlížet, vyhledávat, třídit a spravovat informace a digitální obsah - motivuje žáky ke sdílení výsledků jejich práce skrze digitální technologie - vyžaduje po žácích, aby ctili copyright a licence

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

FYZIKA		
SEKUNDA		
VÝSTUP PŘEDMĚTU	UČIVO	VAZBA NA PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák:		
-uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek pohybují a vzájemně na sebe působí -rozliší pojmy atom, jádro a obal, molekula -stanoví základní vlastnosti látek různých skupenství	Látka a těleso stavba látek, vlastnosti atomů a molekul, difuze skupenství látek (částicová struktura)	
- změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa, - zvolí vhodnou metodu a stanoví jednotky - vybere vhodnou pomůcku pro měření -odhadne rozsah hodnot měřené veličiny a chybu měření	Měření fyzikálních veličin fyzikální veličiny, měření délky, objemu, hmotnosti, teploty, času, síly	
-předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	teplotní roztažnost látek a její využití, teploměry	
-využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	pojem hustota a její měření, výpočty	

FYZIKA		
SEKUNDA		
VÝSTUP PŘEDMĚTU	UČIVO PŘEDMĚTU	VAZBA NA PRŮŘEZOVÉ TÉMA

Žák vysvětlí relativnost pohybu (je si vědom nutnosti popsat pohyb tělesa vůči jinému tělesu) Žák objasní pojem trajektorie a odliší ho od pojmu dráha. Žák zvládne označení jednotky fyzikálních veličin dráha, rychlost, čas. Žák na příkladu objasní rozdíl mezi rovnoměrným a nerovnoměrným pohybem. Žák pro jednoduché příklady používá vzorec $s=v \cdot t$ (včetně pochopení vztahů mezi jednotkami) Žák z grafu dráhy vyčte informace o poloze tělesa, určí jeho rychlost. (a naopak má-li informace o rychlosti a poloze tělesa načrtne graf dráhy) Žák pojmenuje v jednoduchých příkladech síly působící na těleso. Žák změří sílu siloměrem, zapíše správně její velikost i jednotku. Žák znázorní sílu orientovanou úsečkou. Žák používá vztah $F_g = m \cdot g$ při řešení jednoduchých úloh Žák určí graficky i početně výslednici dvou sil působících v jedné přímce. Žák experimentálně určí polohu těžiště tělesa. Žák použije znalost pohybových zákonů k vysvětlení běžných situací souvisejících s pohybem tělesa a silami, které na něj působí. Žák používá vztah pro moment síly. Žák vysvětlí na příkladech funkci páky a kladky a objasní fyzikální princip. Žák v příkladech používá vztah $p=F/S$. Žák na příkladech z praxe uvede, jak tlakovou sílu zvětšujeme či zmenšujeme Žák objasní příčinu vzniku třecí síly, dokáže ji prakticky změřit. Žák navrhne na základě konkrétní situace, jak tření zmenšit či zvětšit	Pohyb těles -klid a pohyb tělesa - druhy pohybů - dráha, čas, rychlost RP - průměrná rychlost Síla a její účinky - síla, její znázornění, jednotka, měření -gravitační síla - skládání dvou sil, výslednice - rovnováha sil, těžiště - posuvné účinky sil, zákon setrvačnosti, zákon vzájemného působení těles -otáčivé účinky síly na těleso, moment síly - páka, kladka, volná kladka - deformační účinky síly, tlaková síla, tlak - třecí síla, tření v technické praxi	

Žák vyjmenuje a vysvětlí základní vlastnosti kapalin (nestlačitelnost, tekutost,...) Žák objasní funkci hydraulických zařízení na základě Pascalova zákona. Žák objasní vznik hydrostatického tlaku a s porozuměním používá vztah $p_h = h \cdot \rho \cdot g$. Žák objasní vznik vztlačové síly při ponoření tělesa do kapaliny vypočítá její velikost. Žák na základě porovnání gravitační a vztlačové síly, předpoví chování tělesa ponořeného do kapaliny. Žák změří hustotu kapaliny hustoměrem. Žák charakterizuje atmosférický tlak. Žák objasní princip rtuťového tlakoměru a aneroidu. Žák definuje pojem přetlak a podtlak a uvede příklady zmíněných jevů. Žák vysvětlí činnost manometru. Žák objasní pojem vztlačová síla v atmosféře a uvede příklady vztlačové síly z praxe.	Mechanické vlastnosti kapalin - účinky vnější tlakové síly na kapalinu v klidu - Pascalův zákon, hydraulické zařízení - hydrostatický tlak, spojené nádoby -vztlačová síla, Archimédův zákon - hustoměry a jejich užití Mechanické vlastnosti plynů - atmosféra Země, atmosférický tlak a jeho měření - tlakoměr - vztlačová síla působící na těleso v plynech, balony - tlak plynu v uzavřené nádobě, podtlak a přetlak, manometr	

FYZIKA		
TERCIE		
VÝSTUP PŘEDMĚTU	UČIVO	VAZBA NA PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem rozliší veličinu práce a výkon orientuje se ve správném užívání jednotek	Energie mechanická práce mechanická práce na jednoduchých strojích výkon, účinnost	
vysvětlí význam mechanické práce jako míry získané energie využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	kinetická, potenciální energie zákon zachování energie	
rozliší veličinu teplo a teplota tělesa	Teplo	

vysvětlí význam velikosti měrné tepelné kapacity pro technickou praxi a život v přírodě vysvětlí různé způsoby přenosu tepla, určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem	teplo, teplota měrná tepelná kapacita látek tepelná výměna, tepelné proudění, záření	
rozliší vodič, izolant (polovodič) na základě analýzy jejich vlastností má představu o vzniku iontů	Elektromagnetické jevy model atomu elektrické vodiče, nevodiče elektrické pole, tělesa v elektrickém poli	
sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	zdroje napětí elektrický proud a jeho účinky elektrické spotřebiče jednoduchý obvod a jeho schéma zkrat bezpečnost složitější obvody	
používá a znázorní graficky přímou úměrnost mezi proudem procházejícím obvodem a napětím zdroje vysvětlí, na čem závisí elektrický odpor vodiče vypočítá velikosti proudů a napětí na jednotlivých prvcích jednoduchého a rozvětveného elektrického obvodu stanoví, které spotřebiče v domácnosti mají největší odběr elektrické energie, navrhne způsob jejího šetření využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma elektrického obvodu vysvětlí princip galvanických článků ví, co je blesk, dokáže se před jeho zásahem chránit	elektrický proud a elektrické napětí, zdroje měření proudu a napětí Ohmův zákon elektrický odpor zapojování rezistorů reostat elektrická práce, energie, výkon elektrického proudu galvanické články a akumulátory vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech	

využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem určí, zda těleso je z feromagnetické látky rozhodne předem, jak se bude chovat magnet v magnetickém poli využije kompas při orientaci	působení magnetů magnetické pole Země magnetické indukční čáry magnetické pole cívky	

FYZIKA		
KVARTA		
VÝSTUP PŘEDMĚTU	UČIVO	VAZBA NA PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky uvede princip výroby a přenosu elektrické energie	Elektromagnetické jevy magnetické pole cívky působení magnetického pole na cívku s proudem elektromagnetická indukce vznik a měření střídavého proudu transformátory, elektromotory, elektromagnetické vlny a záření	 Žák použije systémy pro počítačem podporovaný experiment.
Zvukové děje rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí pochopí rozdíl mezi světlem a zvukem porovná rychlosti šíření zvuku v jednotlivých prostředích z hlediska částicové struktury	Zvukové děje zdroje zvuku šíření zvuku tón ucho odraz zvuku, ochrana před hlukem	 Žák použije tabulkový editor ke zpracování naměřených hodnot.

Světelné jevy využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problému a úloh rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, jak se bude světlo lámat, a využívá to při analýze průchodu světla čočkami vysvětlí chování paprsku při dopadu na optické rozhraní rozliší lom od kolmice a ke kolmici zakreslí chod význačných paprsků na zrcadlech a jednoduchých čočkách	Světelné jevy šíření a rychlost světla zatmění Slunce a Měsíce zákon odrazu rovinná a kulová zrcadla lom světla, čočky oko rozklad světla hranolem, spektrum	
Jaderná energie zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí využívá poznatky o jaderné energetice k vysvětlení svých postojů k problému využití jaderné energie	Jaderná energie atomové jádro radioaktivita využití jaderného záření jaderné reakce jaderná energetika a ochrana před zářením obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	
Vesmír objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet odliší hvězdu od planety	Vesmír sluneční soustava a její hlavní složky měsíční fáze zatmění Slunce a Měsíce hvězdy a jejich složení kosmonautika	Žák vypracuje kompilační seminární práci v textovém editoru. Žák připraví prezentaci v prezentačním programu.

CHEMIE

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět chemie přispívá k naplnění očekávaných výstupů vzdělávacích oborů „Člověk a příroda“, „Člověk a svět práce“ a „Výchova ke zdraví“. Zvláště zdůrazňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy. Podporuje uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjí dovednosti objektivně pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy a vyvozovat z nich závěry. Chemie učí rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi a předvídat je. K tomu využívá především vlastní experimentální práce žáků v laboratoři a řešení praktických problémů.

Výuka chemie usiluje o podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech chemických směsí, chemických látek a jejich reakcí, využívá jednoduché chemické pokusy, řešení problémů a učí žáky správnému jednání v praktických situacích. Vytváří potřebu objevovat a vysvětlovat chemické jevy a zdůvodňovat vyvozené závěry. Směřuje žáky k práci podle pravidel bezpečnosti práce s chemikáliemi, učí poskytnout první pomoc při úrazech s vybranými nebezpečnými látkami.

Průřezová témata jsou integrována do výuky předmětu.

Realizace výuky chemie probíhá při klasických hodinách ve specializované učebně, která umožňuje využití demonstračních experimentů. Laboratorní práce v kvartě se provádějí ve školní chemické laboratoři, vždy jen polovina třídy, žáci pracují v malých skupinách (2-3 členných). Během studia může být zařazena exkurze (např. ČOV Liblice).

VZDĚLÁVACÍ OBSAH CHEMIE JE TVOŘEN NÁSLEDUJÍCÍMI TÉMATY:

- Vlastnosti látek
- Zásady bezpečné práce
- Směsi
- Voda a vzduch
- Částicové složení látek
- Chemické prvky a chemické sloučeniny
- Chemické reakce a chemické rovnice
- Oxidy, halogenidy
- Kyseliny, pH, hydroxidy
- Neutralizace, soli
- Redoxní reakce
- Energie a chemická reakce
- Uhlovodíky a jejich deriváty
- Přírodní látky
- Plasty a syntetická vlákna
- Chemie a společnost

Vyučovací předmět chemie integruje učivo ze vzdělávacích oblastí:

Člověk a příroda:

- pozorování, pokus a bezpečnost práce
- směsi
- částicové složení látek a chemické prvky
- chemické reakce
- anorganické sloučeniny
- organické sloučeniny
- chemie a společnost

Člověk a svět práce

- práce s laboratorní technikou

Chemie integruje okruhy všech průřezových témat takto:

Osobnostní a sociální výchova:

- komunikace
- řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Výchova demokratického občana:

- občan, občanská společnost a stát

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:

- Evropa a svět nás zajímá

Multikulturní výchova:

- lidské vztahy

Environmentální výchova:

- základní podmínky života
- lidské aktivity a problémy životního prostředí
- vztah člověka k prostředí

Mediální výchova:

- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- fungování a vliv médií ve společnosti

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník, ve kterém je předmět vyučován	prima	sekunda	tercie	kvarta
Časová dotace	0	0	3	2+1

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	- učíme se různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů - vyhledáváme a zpracováváme informace z hlediska důležitosti i objektivitu a využíváme je k dalšímu učení - operujeme s obecně užívanými termíny, znaky a symboly - provádíme experimenty, získané výsledky posuzujeme a vyvozujeme z nich závěry
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	- učíme se přecházet od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních jevů - učíme se poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života - rozvíjíme schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	-učíme ovládat běžně používané digitální zařízení, aplikace a služby a využívat je při učení -učíme získávat, vyhledávat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	- vedeme k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci - učíme se stručně, přehledně a objektivně sdělovat postup a výsledky svých pozorování a experimentů (ústní i písemnou formou).
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	- pracujeme ve skupinách (viz. laboratorní práce), vedeme k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů
KOMPETENCE OBČANSKÉ	- poznáváme možnosti rozvoje i zneužití chemie a učíme zodpovědnosti za zachování životního prostředí
KOMPETENCE PRACOVNÍ	- učíme optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat - seznamujeme se se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

CHEMIE		
TERCIE		
VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	VAZBA NA PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
• uvede příklady chemického děje a čím se zabývá chemie • rozpozná u běžně známých dějů, zda dochází k přeměnám látek • uvede příklady chemické výroby ve svém okolí • uvede zásady bezpečné práce v chemické pracovně	Úvod do chemie -vymezení pojmu chemie -látky a tělesa -chemické děje -chemická výroba -bezpečnost práce	
• uvede fyzikální a chemické vlastnosti látek • rozliší známé látky podle jejich různých vlastností • rozpozná skupenství látek a jejich změny • vyhledá v tabulkách (u vybraných látek) hodnoty hustoty, teploty tání a varu a orientuje se v jejich hodnotách	Vlastnosti látek -barva, skupenství, rozpustnost ve vodě, kujnost, tepelná a elektrická vodivost, hustota -změny skupenství (tání, tuhnutí, vypařování, zkapalnění, sublimace)	
• rozliší různorodé a stejnorodé směsi • rozliší suspenzi, emulzi, pěnu, dým, mlhu a uvede jejich příklady z běžného života • uvede příklad pevné, kapalně a plynné stejnorodé směsi • použije správně pojmy: složka roztoku, látka rozpuštěná, rozpouštědlo, rozpustnost, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok • vypočítá složení roztoků (hmotnostní zlomek rozpuštěné látky)	Směsi -různorodé a stejnorodé směsi -složky směsi -složení roztoků -hmotnostní zlomek	
• popíše jednoduchou destilační aparaturu a vysvětlí princip destilace • navrhne postup oddělování složek směsí v běžném životě vysvětlí princip usazování a krystalizace	Oddělování složek směsi -usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace	
• rozezná a uvede názvy vody v plynném, kapalném a pevném skupenství • zhodnotí význam vody pro život na Zemi • rozliší vodu destilovanou, pitnou, užitkovou, odpadní a uvede příklady jejich výskytu a použití • charakterizuje kyslík jako nezbytnou složku pro hoření látek • vysvětlí princip hašení, uvede telefonní číslo hasičů • popíše, co je teplotní inverze, smog a uvede příklady zdrojů znečištění	Voda a vzduch -voda destilovaná, pitná, odpadní -čistota vody -složení a vlastnosti vzduchu čistota ovzduší	Tvorba prezentace v prezentační aplikaci

•		
• používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech • popíše složení atomu a vznik iontů z neutrálních atomů	Částicové složení látek -molekuly, atomy -atomové jádro, protony, neutrony -elektrony, elektronový obal atomu, valenční elektrony, ionty	
• používá značky a názvy vybraných prvků • vysvětlí, co udává protonové číslo • vyhledá v tabulkách názvy prvků k daným protonovým číslům • rozliší chemickou značku prvku a chemický vzorec sloučeniny • odvodí složení chemické látky ze vzorce sloučeniny	Chemické prvky a chemické sloučeniny -chemické prvky -vybrané názvy a značky chemických prvků -protonové číslo	
• rozliší kovy a nekovy a uvede příklady vlastností a praktického využití vybraných kovů, slitin a nekovů • rozliší periody a skupiny v periodické soustavě prvků a vyhledá známé prvky s podobnými vlastnostmi	Chemické prvky a periodická soustava prvků -kovy (Fe,Al,Zn,Cu,Ag,Au) -slitiny (mosaz, bronz) -nekovy (H,O,N,C,S,Cl)	Tvorba prezentace v prezentační aplikaci
• rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce a určí je správně v konkrétních příkladech	Chemické reakce -výchozí látky a produkty -chemický děj	
• zapíše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce • přečte zápis chemické rovnice s užitím názvů chemických látek • s pomocí tabulek vypočítá jednoduché úlohy s užitím veličin n,M,m,V a chemických rovnic	Chemické rovnice -zákon zachování hmotnosti -látkové množství -molární hmotnost -jednoduché chemické rovnice	
• určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech • zapíše z názvů vzorce oxidů a naopak ze vzorců jejich názvy • popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí	Oxidy -oxid siřičitý, sírový, uhličitý, uhelnatý, vápenatý, dusnatý, dusičitý, křemičitý -názvosloví oxidů, oxidační číslo -skleníkový efekt	

• určí oxidační číslo atomů prvků v halogenidech • zapíše z názvů vzorce halogenidů a naopak ze vzorců názvy • popíše vlastnosti, význam a použití chloridu sodného	Halogenidy -fluoridy, chloridy, bromidy, jodidy -ionty -názvosloví halogenidů	
• popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin, bezpečné ředění jejich koncentrovaných roztoků a první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami • zapíše z názvů kyselin vzorce a ze vzorců jejich názvy • rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH • vysvětlí vznik kyselých dešťů, zhodnotí jejich vliv na životní prostředí	Kyseliny, pH -kyseliny (chlorovodíková, sírová, dusičná) -názvosloví kyselin -pH, indikátory pH -kyselé deště	
• popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů, jejich bezpečné rozpouštění a první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami • zapíše z názvů vzorce hydroxidů a ze vzorců názvy	Hydroxidy -hydroxid sodný, draselný, vápenatý -názvosloví hydroxidů	
• rozliší, které látky patří mezi soli • zapíše z názvů jednoduchých solí vzorce a ze vzorců názvy • vysvětlí rozdíl mezi tvrdou a měkkou vodou • uvede význam průmyslových hnojiv	Neutralizace, soli -podstata neutralizace -vznik solí -názvy a vzorce síranů, dusičnanů, uhličitánů Hospodářsky významné látky -průmyslová hnojiva -vápenná malta, sádra, beton -keramika Opakování	

CHEMIE		
KVARTA		
VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	VAZBA NA PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
• uvede zásady bezpečné práce v chemické laboratoři	Opakování učiva tercie	

• poskytne a přivolá první pomoc při úrazu • rozpozná základní druhy chemického nádobí	-chemické prvky a chemické sloučeniny -chemické reakce a rovnice -oxidy, halogenidy -bezpečnost práce v chemické laboratoři	
• rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH a změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem • odměří dané množství kapaliny • zváží určené množství pevné látky	Kyseliny, pH-práce v laboratoři -kyseliny (chlorovodíková, sírová, dusičná) -pH, indikátory pH -odměřování kapalin, vážení	Odevzdání protokolů v elektronické podobě, využití tabulkového procesoru k tvorbě tabulek a grafů
• popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů, jejich bezpečné rozpouštění a první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami • připraví roztok soli určité koncentrace na základě vlastního výpočtu	Hydroxidy -hydroxid sodný, draselný, vápenatý -příprava roztoků v laboratoři	
• provede neutralizaci velmi zředěných roztoků známých kyselin a hydroxidů, uvede názvy a vzorce výchozích látek a produktů a zapíše reakci chemickou rovnicí • zdůvodní první pomoc při zasažení kyselinami nebo hydroxidy • připraví jednoduchým postupem sůl	Neutralizace, soli -vznik solí -příprava soli v laboratoři	Odevzdání protokolů v elektronické podobě, využití tabulkového procesoru k tvorbě tabulek a grafů.
• vysvětlí pojmy oxidace a redukce • určí, které ze známých reakcí patří mezi redoxní reakce • popíše princip výroby železa a oceli a zhodnotí jejich význam • vysvětlí pojem koroze, uvede příklady činitelů ovlivňujících její rychlost, uvede způsoby ochrany ocelových výrobků před korozí	Redoxní reakce -oxidace a redukce -výroba železa a oceli -galvanický článok -elektrolýza -koroze	
• rozliší, které ze známých reakcí jsou exotermické a které endotermické • uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv, popíše jejich vlastnosti a zhodnotí jejich využití • posoudí vliv spalování různých paliv na životní prostředí • rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie • používá bezpečně plynové kahan v chemické laboratoři při školních experimentech • rozpozná označení hořlavých látek, uvede zásady bezpečné manipulace s těmito látkami	Energie a chemická reakce -exotermické a endotermické reakce -obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie -fosilní paliva (uhlí, ropa, zemní plyn) -průmyslově vyráběná paliva	

• uvede, jak postupovat při vzniku požáru, zná telefonní číslo hasičů, poskytne první pomoc při popálení		
• rozliší anorganické a organické sloučeniny • uvede vzorce, vlastnosti a použití nejjednodušších uhlovodíků • vyhledá a uvede příklady produktů zpracování ropy a zemního plynu	Uhlovodíky -alkany, alkeny, alkiny, areny -průmyslové zpracování ropy	Tvorba prezentace v prezentační aplikaci
• rozliší pojmy: uhlovodíky, deriváty uhlovodíků • rozliší uhlovodíkový zbytek a funkční skupinu na příkladech vzorců známých derivátů • rozliší a zapíše vzorce vybraných derivátů uhlovodíků, uvede vlastnosti a příklady využití těchto látek • uvede výchozí látky a produkty esterifikace a rozliší esterifikaci mezi ostatními typy chemických reakcí	Deriváty uhlovodíků -halogenové deriváty -alkoholy a fenoly -aldehydy a ketony -karboxylové kyseliny -estery, esterifikace	
• uvede podmínky pro průběh fotosyntézy a její význam pro život na Zemi • rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitamíny, uvede příklady zdrojů těchto látek pro člověka	Přírodní látky -sacharidy, tuky, bílkoviny a vitamíny -fotosyntéza	
• rozliší plasty od dalších látek, uvede příklady jejich názvů, vlastností a použití • posoudí vliv používání plastů na životní prostředí	Plasty a syntetická vlákna -PP,PE,PS,PVC -polyamidová a esterová vlákna	Tvorba prezentace v prezentační aplikaci
• uvede příklady prvotních a druhotných surovin pro chemické výroby a zhodnotí je z hlediska udržitelného rozvoje • zhodnotí ekologický a ekonomický význam recyklace odpadů • zjistí, kde a jak v okolí dochází ke znečišťování životního prostředí a uvede, jak tomu předcházet • rozpozná označení hořlavých, toxických a výbušných látek, uvede zásady bezpečné práce s běžně prodávanými hořlavinami a výbušninami • uvede příklady volně i nezákonně prodávaných drog a popíše příklady následků, kterým se vystavuje jejich konzument	Chemie a společnost -chemické výroby -otravné látky -pesticidy -biotechnologie, enzymy -léčiva -drogy -detergenty -potraviny -chemie a životní prostředí	
Všechny OVO uvedené v RVP ZV u vzdělávacího oboru chemie	Opakování	

ZÁKLADY EKOLOGIE

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Volitelný vyučovací předmět „Základy ekologie“ vede žáky k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím. Vede k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Doplnuje povinné vyučovací předměty ze vzdělávacích oborů „Člověk a příroda“ a „Výchova ke zdraví“.

Průřezová témata jsou integrována do předmětu. Realizuje se především průřezové téma „Environmentální výchova“. Rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí. Vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování. Umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí. Učí hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů.

Při výuce využíváme jak klasických vyučovacích hodin, tak práce ve skupinách a práce v terénu. Vhodným doplňkem mohou být exkurze, projekty, popř. laboratorní práce. Jako volitelný předmět jsou „Základy ekologie“ zařazeny do kvarty tak, aby mohlo být plně využito návaznosti na povinné vyučovací předměty jako je přírodopis, chemie, zeměpis aj.

Vzdělávací obsah předmětu základy ekologie je tvořen následujícími tématy:

- Základy ekologie, podmínky života
- Člověk a jeho životní prostředí
- Péče o životní prostředí jako základní předpoklad udržitelného rozvoje

Základy ekologie integrují učivo ze vzdělávacích oblastí:

Člověk a společnost:

- lidská civilizace, objevy a dobývání, modernizace společnosti
- člověk ve společnosti, stát a hospodářství

Člověk a příroda:

- pozorování, pokus a bezpečnost práce, chemie a společnost
- základy ekologie, praktické poznávání přírody
- životní prostředí, společenské a hospodářské prostředí

Člověk a zdraví:

- zdravý způsob života a péče o zdraví, rizika ohrožující zdraví

Základy ekologie integrují učivo ze všech okruhů průřezových témat takto:

Osobnost a sociální výchova:

- rozvoj schopností poznávání

- sebepoznání a sebepojetí
- psychohygiena
- kreativita

Výchova demokratického občana:

- občanská společnost a škola
- občan, občanská společnost a stát

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:

- Evropa a svět nás zajímá
- objevujeme Evropu a svět

Multikulturní výchova

- lidské vztahy

Environmentální výchova:

- ekosystémy
- základní podmínky života
- lidské aktivity a problémy životního prostředí
- vztah člověka a prostředí

Mediální výchova:

- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- práce v realizačním týmu

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník, ve kterém je předmět vyučován	prima	sekunda	tercie	kvarta
Časová dotace	0	0	0	1

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	- volíme netradiční a nové metody a formy vyučování a využíváme znalosti z přímého pozorování okolní skutečnosti - vyhledáváme a třídíme informace a učíme se je vhodnou formou prezentovat - rozvíjíme zájem o poznávání přírody, řešíme vhodné problémové úlohy
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	- vyhledáváme informace o životním prostředí v místě bydliště i ve světě za využití časopisů a internetu, učíme se je přehledně zpracovávat - zadáváme zpracování samostatných individuálních nebo skupinových referátů na základě získaných informací a vyžadujeme jejich prezentaci písemnou i ústní formou - ukládáme samostatné zpracování závěrů z pozorování přírody, pokusů či z exkurzí - na základě předem uložených otázek

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	- vyžadujeme souvislé odpovědi na zadanou otázku - zpracováváme popisy a úvahy týkající se vztahů člověka a životního prostředí, změn v přítomnosti a důsledků pro budoucnost
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	- organizujeme práci ve skupinách při pozorování přírody a při hledání odpovědí na zadané otázky - pozitivně hodnotíme dobrou vzájemnou spolupráci ve skupinách, zdůrazňujeme rovný přístup všech žáků ke zkoumání zadaných úkolů a oceňujeme snahu, zručnost a pečlivost při řešení různých úkolů týkajících se životního prostředí
KOMPETENCE OBČANSKÉ	- zdůvodňujeme význam ochrany jednotlivých organismů, rozmanitosti přírody na úrovni druhové, ekosystémové i genetické - objasňujeme důležitost zákonů ve smyslu ochrany přírody, význam ochrany zdraví a odpovědnosti lidí za zdraví své i dalších lidí, právo na zdravé životní prostředí i povinnost odpovědného jednání v prostředí, ve kterém žijeme
KOMPETENCE PRACOVNÍ	- věnujeme náležitou pozornost dodržování bezpečnosti při pobytu v přírodě, seznamujeme žáky s pravidly bezpečného jednání - diskutujeme o výsledcích práce v okolí z hlediska ochrany přírody, udržitelnosti rozvoje a ochrany zdraví lidí - ukazujeme problémy spojené s různými pracovními činnostmi v přírodě (zemědělství, lesnictví, rekreace, doprava, průmysl aj.) hledáme možná řešení, jak snížit negativní vliv lidské činnosti na prostředí
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	Vedeme žáky k využívání digitálních technologií při efektivním vyhledávání informací a jejich kritickému posuzování. Umožňujeme žákům využívat digitální technologie při prezentaci své práce a ke komunikaci a sdílení informací. Vedeme žáky k využívání programů a aplikací ke statistickému zpracování výsledků laboratorních pokusů a dotazníkových šetření v rámci laboratorních cvičení a psaní seminárních prací.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

ZÁKLADY EKOLOGIE		
Volitelný předmět KVARTA		
VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	VAZBA NA PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
• uvede abiotické podmínky života a vysvětlí jejich vliv na živý organizmus • chápe biotické podmínky života jako vztahy mezi živými organismy • uvede kladné a záporné vztahy mezi populacemi a vysvětlí je na konkrétních příkladech • uvede příklady vodních a suchozemských ekosystémů • vysvětlí rozdíl mezi přírodním a umělým ekosystémem, vyhledá příklady v okolí svého bydliště	Základy obecné ekologie -abiotické podmínky života (slunce, voda, vzduch, půda) -biotické podmínky života (populace, společenstva a vztahy mezi populacemi) -ekosystém (stavba, funkce) -biosféra	
• s využitím znalostí z dějepisu porovná rychlost rozvoje starověké civilizace se současnou technickou civilizací	Člověk -vývoj vztahů člověka a prostředí	

• uvede příklady kladného i záporného působení člověka na životní prostředí • zhodnotí kvalitu prostředí ve kterém žije a navrhne způsoby, jak ho zlepšit	-lidská populace a prostředí	
• posoudí své pracovní, obytné a rekreační prostředí • rozliší složky prostředí přírodní, umělé a sociální • navrhne úpravy svého obytného (pracovního) prostředí • uvede příklady vyčerpatelných a nevyčerpatelných zdrojů • vyhledá na internetu příklady negativních vlivů lidských činností na biosféru • vysvětlí příčiny vzniku smogu • uvede příklady znečištění ovzduší, vody a půdy a zjistí stav znečištění v okolí svého bydliště • navrhne způsoby, jak znečištění snížit	Životní prostředí člověka -vliv lidských činností na biosféru -negativní vlivy na prostředí -ohrožování základních složek biosféry -hodnocení prostředí	
• vysvětlí zjednodušeně co je udržitelný rozvoj • uvede příklady, co všechno poskytuje biosféra pro život lidí • uvede příklady obecné a zvláštní ochrany přírody • popíše činnost čističky odpadních vod ve svém městě • zhodnotí vliv zemědělství na prostředí ve svém okolí • zjistí, jaké průmyslové podniky hospodaří v okolí jeho bydliště a zhodnotí jejich působení na životní prostředí • zhodnotí hospodaření s odpady v místě svého bydliště • vysvětlí rozdíl mezi druhotnou surovinou a odpadem • ve svém životě využívá získaných poznatků o životním prostředí	Péče o životní prostředí jako základní předpoklad udržitelného rozvoje -pojetí péče o životní prostředí - udržitelný rozvoj -způsoby péče o životní prostředí -předpoklady a nástroje péče o životní prostředí	

ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Volitelný vyučovací předmět „Zdravý životní styl“ přispívá k naplnění očekávaných výstupů vzdělávacího oboru „Výchova ke zdraví“. Uplatňuje komplexní pohled na širokou problematiku zdraví, do svého vzdělávacího obsahu proto integruje prvky z oblasti medicíny, psychologie, sociologie, etiky a ekologie.

Průřezová témata jsou integrována do předmětu. Hlavním cílem předmětu je formování pozitivního vztahu k vlastnímu zdraví a celoživotní odpovědnosti za podporu a ochranu zdraví vůči sobě i druhým. Usiluje o utváření pozitivních mezilidských vztahů v rodině i širším společenství založených na vzájemné úctě a toleranci. Podporuje utváření odpovědného chování vůči sobě, ostatním, přírodě a životnímu prostředí.

Při výuce využíváme klasických vyučovacích hodin, ale také práce ve skupinách, popř. v laboratoři. Obsah předmětu se přímo nabízí k řešení projektů, samostatných prací a referátů. Jako volitelný předmět může být zdravý životní styl zařazen do tercie, popř. kvarty.

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník, ve kterém je předmět vyučován	prima	sekunda	tercie	kvarta
Časová dotace	0	0	1	0

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	- uplatňujeme nové, netradiční formy a metody výuky, aktivizujeme žáky tak, aby prakticky využívali své znalosti i osobní zkušenosti - týkající se ochrany zdraví - motivujeme žáky, aby se zajímali o problematiku zdraví, umožňujeme žákům poznat vlastní režimové potřeby, podmínky vlastní výkonnosti a schopnosti učit se - s problematikou zdraví seznamujeme žáky na úrovni přiměřené jejich věku, potřebám a zájmům.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	- předkládáme žákům otázky a úlohy vybízející k samostatnému uvažování o problému, k hledání souvislostí mezi způsobem života a zdravím - umožňujeme žákům využívat vlastní zkušenosti, prezentovat své stanovisko, srovnávat své názory s názory ostatních v širších souvislostech - zadáváme zpracování samostatných (individuálních nebo skupinových) referátů a projektových úkolů
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	- na základě získaných informací a zkušeností vyžadujeme jejich prezentaci (ústní nebo písemnou formou) - vyžadujeme souvislé odpovědi na zadané otázky, důsledně používáme odbornou terminologii - ukazujeme žákům, jak využívat odborné texty, zprávy z tisku, internet, literární prameny a statistické údaje k argumentaci ve prospěch podpory zdraví

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	- organizujeme práci ve skupinách a vytváříme tak příležitosti pro rozvíjení komunikačních dovedností - při hledání odpovědi na zadané otázky zapojujeme všechny členy skupiny, umožňujeme tak rozvíjení interakčních vztahových dovedností důležitých pro život - vytváříme situace vhodné pro vzájemnou diskusi žáků v menších skupinách i v rámci celé třídy
KOMPETENCE OBČANSKÉ	- zdůvodňujeme význam ochrany organismu před negativními vlivy prostředí, nutnost pečovat o zdraví a přebírat vlastní odpovědnost za zdraví své i ostatních - upozorňujeme na práva a povinnosti dětí, na právo žít ve zdravém prostředí, poukazujeme na legislativu, která chrání bezpečí dětí i dospělých a důsledky porušování zákonů - vedeme žáky k odpovědnému rozhodování a pohotovému jednání v situacích úrazu, náhlého ohrožení zdraví apod.
KOMPETENCE PRACOVNÍ	- důsledně dbáme na dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví při všech aktivitách, kterých se žáci účastní - vedeme žáky k přesvědčení, že zdraví a zdatnost člověka jsou důležitými faktory při výběru povolání - vytváříme příležitosti, aby mohli žáci prokázat, jak pečují o své tělesné, duševní a sociální zdraví
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	- vedeme žáky k využívání digitálních technologií k vyhledávání a získávání nových informací v oblasti zdraví - umožňujeme žákům využívat digitální technologie při prezentaci svých prací a obhajobě svých názorů - vedeme žáky k etickému jednání při komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí - upozorňujeme žáky na nutnost zdravého kritického posuzování digitálního obsahu - vedeme žáky k schopnosti rozpoznat manipulativní digitální obsah a předcházet situacím s negativním dopadem na jeho duševní a tělesné zdraví

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL		
TECIE nebo KVARTA		
VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	VAZBA NA PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
• vysvětlí význam péče o zdraví a své konkrétní chování a postoje v souvislosti se zdravím • vysvětlí vztah mezi tělesným a duševním zdravím • rozvrhne svůj režim dne vzhledem k vlastním potřebám podpory zdraví • navrhne a zdůvodní, jak optimálně využít vlastní výkonnost v průběhu týdne • rozlišuje mezi rekreačním a výkonnostním sportem • navrhne a zdůvodní způsoby kompenzace jednostranného pracovního zatížení	Zdraví -zdraví, zdravý způsob života -faktory ovlivňující zdravotní stav -biorytmy, aktivní odpočinek, spánek, otužování, cvičení -hygiena, epidemiologie -životní prostředí a zdraví člověka (ovzduší, voda, sluneční záření, hluk)	

- rozlišuje mezi běžnými infekčními a civilizačními chorobami a aktivně se proti nim brání - uvede příklady infekčních onemocnění a jejich původců - objasní přenos infekčních onemocnění a způsoby, jak šíření infekce bránit - vysvětlí princip posílení obranyschopnosti organismu očkováním - uvede, proti kterým infekčním chorobám je zavedeno očkování - rozlišuje mezi chorobami vrozenými a dědičnými - rozlišuje mezi závažnými a méně závažnými poraněními - v případě potřeby přivolá lékařskou pomoc nebo vyhledá lékaře a popíše své zdravotní problémy - vyjmenuje nejčastější choroby přenosné pohlavním stykem, popíše příznaky a vysvětlí, jak se před nimi chránit - orientuje se ve způsobech přenosu a léčbě infekce HIV a AIDS	Zdraví a nemoc -každodenní péče o zdraví -nemoci infekční, civilizační, pohlavní a jiné -ochrana před nemocemi a odpovědnost za zdraví své a jiných -preventivní lékařská péče -systém poskytování lékařské péče (preventivní prohlídky, očkování, léčebná péče) -užívání a ukládání léků -chování v situaci úrazu, klasifikace úrazů a život ohrožujících stavů -základní postupy první pomoci, přivolání lékaře	
- charakterizuje základní složky potravy - diskutuje o reklamě na potraviny z hlediska jejich vhodnosti - posoudí na konkrétních příkladech zastoupení jednotlivých potravin a nápojů ve stravovacím režimu člověka z hlediska zdravé výživy - zhodnotí vlastní stravovací návyky - vysvětlí rizika spojená s poruchami příjmu potravy - posoudí přednosti a nedostatky některých alternativních výživových směrů - porovná specifické potřeby výživy v jednotlivých etapách lidského života - vysvětlí souvislosti mezi nezdravou výživou a rozvojem civilizačních chorob - uvede rizika častého využívání rychlého občerstvení - sestaví jídelníček dle zásad zdravé výživy	Výživa -živiny (bílkoviny, tuky, sacharidy, minerální látky, vitamíny) -změny živin při přípravě pokrmů -vztah k jídlu, poruchy příjmu potravy (anorexie, bulimie) -výživa a civilizační choroby -pronikání cizorodých látek do potravního řetězce -alternativní směry ve výživě (vegetariánství, makrobiotika, biopotraviny) -výživa vybraných skupin obyvatelstva (děti, dospívající, těhotné ženy, sportovci, staří lidé, léčebná výživa) -stravování v rodině, způsoby Rychlého občerstvení	
- dává do souvislosti rizika zneužívání návykových látek s ohrožením zdraví člověka - popíše rizika poškození zdraví člověka v důsledku zneužívání návykových látek	Závislosti -auto-destruktivní závislosti, vývoj závislostí -negativní účinky kouření na zdraví, zdravotní rizika pití alkoholu -drogy a jejich účinky	

• vysvětlí souvislosti mezi zneužíváním návykových látek a bezpečností silničního provozu • předvede různé způsoby odmítnutí návykových látek • kriticky přistupuje k mediálním informacím a vlivu reklam na veřejné mínění • rozpozná taktiky reklamních agentur propagujících tabákové výrobky a alkohol	-způsoby odmítnutí -drogy a zákon -reklama	
• uplatňuje pravidla bezpečnosti v podmínkách silničního provozu v roli chodce a cyklisty • předchází úrazům při aktivitách ve škole, doma a ve volném čase • projevuje bezpečné způsoby chování v různých situacích • uplatňuje účelové modely chování v případě šikanování, týrání a zneužívání • uvede, jak je třeba se zachovat při ohrožení mimořádnou událostí • vysvětlí postup při evakuaci	Bezpečnost -situace ohrožující bezpečí dětí doma, ve škole, na ulici, při aktivitách ve volném čase -pravidla bezpečného chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty -zásady ochrany zdraví při sportu a ve volném čase -projevy násilí (agresivita, šikana, týrání, sexuální zneužívání) -posilování duševní odolnosti -ohrožení v důsledku mimořádných událostí (živelná katastrofa)	

BIOLOGIE

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ

Předmět biologie zahrnuje na nižším gymnáziu vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Přírodopis (vzdělávací oblast Člověk a příroda), část obsahu vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a část průřezového tématu Environmentální výchova.

Vyučovací předmět biologie umožňuje žákovi poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny přírodních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Vzdělávací obsah je tvořen následujícími tematickými okruhy:

1. Obecná biologie a genetika
2. Biologie hub
3. Biologie rostlin
4. Biologie živočichů
5. Biologie člověka
6. Neživá příroda
7. Základy ekologie
8. Praktické poznávání přírody

ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ

Ročník, ve kterém je předmět vyučován	prima	sekunda	tercie	kvarta
Časová dotace	2	2+1	2	1

Biologie je povinným vyučovacím předmětem pro žáky nižšího gymnázia. Třída je během výuky nedělená. Výuka probíhá převážně ve specializované učebně biologie, která je vybavena videem, projektorem a počítačem.

V sekundě jsou součástí předmětu biologie laboratorní cvičení bez samostatné klasifikace, žáci jsou rozděleni do dvou skupin, k dispozici jsou monokulární a binokulární mikroskopy a kamera s televizí.

Výuka biologie se realizuje v úzké koordinaci s dalšími vyučovacími předměty (Fyzika, Chemie, Zeměpis).

Realizace vyučovacího předmětu nabízí uplatnění širokého spektra tradičních i méně tradičních metod a forem výuky. Kromě frontální výuky s použitím tradičních biologických pomůcek (přírodniny, nástěnné obrazy, modely, video, DVD) uplatňujeme i další kooperační formy výuky v odděleních, ve dvojicích, skupinovou výuku i různé individuální formy výuky. Metody výkladové jsou doplňovány metodami diskusními, situačními a metodami vedoucími k řešení problémů.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	Vedeme žáky k plánování, samostatnému organizování a vyhodnocování své činnosti. Učíme žáky zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivitu a využívat je k dalšímu učení. Podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky. Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry. Učíme žáky správně zaznamenat a zdokumentovat experiment. Motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit. Učíme žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života. Rozvíjíme schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení. Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů. Vedeme žáky k samostatnosti, tvořivosti a logickému myšlení. Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů. Podporujeme využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	Klademe důraz na skupinovou práci a kooperativní vyučování. Umožňujeme žákům prezentovat a obhajovat vlastní názory. Využíváme různé metody prezentace výsledků práce: samostatná práce, projekty, referáty, řízená diskuse, dialog, prezentační aplikace. Učíme žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat postup a výsledky svých pozorování a experimentů. Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty. Podporujeme kritiku a sebekritiku. Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem. Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených v řádu učebny přírodopisu a stanovených pravidel chování na mimoškolních akcích.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	Umožňujeme žákům pracovat ve skupinách. Rozvíjíme schopnost žáků zastávat ve skupině různé role. Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) skupiny, svoji práci (význam) ve skupině i práci (význam) ostatních členů skupiny. Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle. Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. Průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině. Učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, (mezi žáky a učiteli).
KOMPETENCE OBČANSKÉ	Vedeme žáky k poznání možností rozvoje i zneužití biologie. Vedeme žáky k odpovědnosti za jejich zdraví a za zachování životního prostředí. Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k aktivní ochraně životního prostředí. Vedeme žáky k odmítavému postoji k drogám, alkoholu, kouření, zneužívání (a nadměrnému užívání) léků. Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků.

	Netolerujeme nekamarádkské chování a odmítnutí požadované pomoci. Učíme žáky správně jednat v různých mimořádných život ohrožujících situacích. Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. Učíme žáky preventivně předcházet nemocem a úrazům. Učíme žáky poskytnout účinnou první pomoc. Důsledně vyžadujeme dodržování stanovených pravidel (manipulace s přírodninami, pravidla chování ve škole, v učebně biologie, na mimoškolních akcích) a dodržování stanovených pracovních postupů. Jdeme příkladem – respektujeme závazné předpisy, plníme příkladně své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole.
KOMPETENCE PRACOVNÍ	Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Učíme žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat. V rámci možností a podmínek školy učíme žáky při práci využívat moderní technologie, postupy, pomůcky a techniku. Podporujeme využívání výpočetní techniky, internetu a používání cizího jazyka. Seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a důsledně vyžadujeme jejich dodržování. Vedeme žáky k dodržování a plnění jejich povinností a závazků. Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi v oblasti přírodních věd Jdeme příkladem – příkladně plníme své pracovní povinnosti.
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	Vedeme žáky k využívání digitálních technologií při efektivním vyhledávání informací a jejich kritickému posuzování. Umožňujeme žákům využívat digitální technologie při prezentaci své práce a ke komunikaci a sdílení informací. Vedeme žáky k využívání programů a aplikací ke statistickému zpracování výsledků laboratorních pokusů a dotazníkových šetření v rámci laboratorních cvičení a psaní seminárních prací.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

BIOLOGIE		
PRIMA		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
Žák:		
☑ vysvětlí, co zkoumají různé biologické obory ☑ uvede některé teorie o vzniku života na Zemi ☑ rozliší základní projevy a podmínky života ☑ chápe potravní vztahy mezi organismy ☑ sestaví a vysvětlí potravní řetězec a potravní pyramidu	hlavní biologické obory vznik života na Zemi projevy a podmínky života potravní vztahy mezi organismy potravní řetězec, potravní pyramida	Environmentální výchova: Problematika vztahů organismů a prostředí
☑ popíše stavbu rostlinné a živočišné buňky ☑ vysvětlí funkci jednotlivých organel	rostlinná a živočišná buňka	

☐ uvede rozdíly ve stavbě a funkci rostlinné a živočišné buňky ☐ vysvětlí rozdíl mezi jednobuněčným a mnohobuněčným organismem ☐ objasní základní strukturu života	jednobuněčné a mnohobuněčné organismy základní struktura života (buňka, pletivo, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus)	
☐ vysvětlí způsob třídění organismů do systému ☐ zná základní principy mezinárodně používaného taxonomického systému	význam a zásady třídění organismů	
☐ zdůvodní, proč jsou viry řazeny mezi nebuněčné organismy ☐ uvede příklady virových onemocnění ☐ objasní způsoby ochrany před virovou nákazou	viry – výskyt a význam virová onemocnění	Výchova ke zdraví: Zdravý způsob života a péče o zdraví Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
☐ popíše stavbu bakteriální buňky ☐ uvede příklady bakteriálních onemocnění ☐ objasní způsoby ochrany před bakteriální nákazou ☐ vysvětlí význam bakterií a jejich možné využití ☐ popíše stavbu buňky sinice ☐ objasní rizika spojená s přemnožením sinic v letním období	bakterie – výskyt, význam a praktické využití onemocnění bakteriálního původu sinice	Výchova ke zdraví: Zdravý způsob života a péče o zdraví Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
☐ objasní význam hub v přírodě ☐ uvede názvy a charakteristiku některých zástupců hub ☐ rozpozná běžné zástupce jedlých a jedovatých hub ☐ dodržuje zásady bezpečného sběru hub ☐ popíše význam dvou organismů ve stélce lišejníků ☐ zhodnotí význam lišejníků v přírodě	houby – stavba, výskyt, význam, zásady sběru lišejníky – stavba, výskyt a význam	
☐ objasní význam řas v přírodě ☐ popíše stavbu těla řas ☐ vyjmenuje a charakterizuje běžné zástupce řas	řasy – stavba těla, význam, běžní zástupci	
☐ popíše stavbu těla trepky velké ☐ odvodí funkci jednotlivých organel v těle trepky velké ☐ vyjmenuje a charakterizuje hlavní skupiny prvoků ☐ objasní význam prvoků v přírodě a pro člověka	prvoci – stavba těla, význam, zástupci	
☐ popíše stavbu těla a způsob života nezmara hnědého ☐ uvede příklady a charakteristiku mořských zástupců žahavců ☐ objasní význam žahavců v přírodě	žahavci – stavba těla, způsob života, zástupci, význam	
☐ popíše stavbu těla, způsob života a význam běžných zástupců ploštěnců, hlístů, měkkýšů, kroužkovců, členovců a ostnokožců	ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci, ostnokožci	

☐ rozlišuje a uvede příklady systémů organismů - populace, společenstva a ekosystémy ☐ uvede příklady vztahů mezi organismy (parazitismus, symbióza, predace) ☐ uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi ☐ uvede příklady negativního zasahování člověka do přírody ☐ chápe nutnost ochrany přírody ☐ uvede příklady chráněných území v ČR ☐ vyjmenuje a ukáže na mapě ČR národní parky	základy ekologie ochrana přírody	Environmentální výchova: Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí

Při tvorbě ŠVP došlo ke změně učebních osnov biologie NG, z důvodu lepší návaznosti učiva mezi nižším a vyšším gymnáziem.

BIOLOGIE		
SEKUNDA		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, DOPLŇKY
☐ podle obrázku popíše a vysvětlí společné znaky kmene strunatci, vysvětlí rozdíl mezi vývojově nižšími strunatci (pláštěnci, bezlebeční) a dokonalejšími obratlovci ☐ jmenuje společné znaky obratlovců, popíše rozdílná přizpůsobení vodních a suchozemských obratlovců prostředí ☐ uvede systematický přehled tříd obratlovců	Zoologie Strunatci	
☐ • s využitím obrázku popíše stavbu těla mihule, charakterizuje prostředí, kde žije, posoudí její ekologický význam ☐	Kruhoústí	
☐ • charakterizuje třídu paryby a jednotlivé morfologické typy, popíše stavbu těla ☐ • uvede zástupce ☐ • zhodnotí postavení paryb v potravním řetězci	Paryby	
☐ - popíše vnější a vnitřní stavbu těla ryby, objasní činnost jednotlivých orgánových soustav ☐ • vysvětlí anatomická a fyziologická přizpůsobení ryb k životu ve vodě	Ryby	Informatika: tvorba prezentací

• charakterizuje vybrané systematické skupiny ryb – ryby lalokoploutvé, dvojdyšné, paprskoploutvé • vysvětlí rozdělení ryb podle životního prostředí na sladkovodní a mořské, na ryby stojatých a tekoucích vod, uveďte příklady • vysvětlí dělení ryb podle způsobu výživy na dravé, nedravé, včetně příkladů • pozná a odliší vybrané sladkovodní druhy ryb podle typických znaků • popíše rozmnožování ryb, uveďte nejčastější způsoby chovu sladkovodních ryb u nás • jmenuje významné zástupce mořských ryb a jejich využití člověkem • objasní možné důsledky nekontrolovaného rybolovu		
• charakterizuje obojživelníky, popíše vnější i vnitřní stavbu těla • porovná obojživelníky a ryby, uveďte adaptace obojživelníků k životu na souši, vysvětlí jejich fylogenetické vztahy k třídě ryb • popíše rozmnožování a nepřímý vývin obojživelníků, vysvětlí rozdíly v rozmnožování ocasatých a bezocasých obojživelníků • dokáže určit naše nejznámější zástupce obojživelníků, zná zvláštnosti jejich života • vysvětlí příčiny úbytku obojživelníků v Evropě a ekologické souvislosti	Obojživelníci	
• vyjmenuje typické znaky třídy plazi, uveďte důležité adaptace v souvislosti s přechodem života na souš • nastíní pravděpodobný fylogenetický vývoj plazů • jmenuje významné skupiny plazů (želvy, krokodýli, šupinatí), uveďte jejich typické znaky, zástupce, včetně prostředí, ve kterém žijí	Plazi	
• popíše stavbu těla ptáků a funkce jednotlivých orgánových soustav • vysvětlí anatomické a fyziologické adaptace ptáků k letu, dá do souvislosti tělesné znaky s potravou a biotopními nároky • má přehled o základních prvcích v chování ptáků (rozmnožování, hnízdění, dorozumívání, tahy) • charakterizuje vybrané řady ptáků prostřednictvím společných znaků jejich zástupců, nároků na prostředí, životních projevů; uveďte a pozná běžné zástupce těchto řádů	Ptáci	Informatika: tvorba prezentací

• uvědomuje si vývojové souvislosti plazů a ptáků, porovná obě třídy z hlediska shodných i rozdílných znaků		
• připomene základní charakteristiku a význam rostlin v přírodě, jejich postavení v potravních řetězcích • orientuje se ve zjednodušeném botanickém systému (rostliny nižší, vyšší, dále základní oddělení vyšších rostlin – mechorosty, plavuně, přesličky atd.)	Botanika - nauka o rostlinách	Environmentální výchova: Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí
vysvětlí postupnou adaptaci vyšších rostlin k životu na souši	Přechod rostlin na souš	
• popíše stavbu, funkci a význam vegetativních a generativních orgánů rostlin a jejich metamorfózy	Rostlinné orgány	
• vysvětlí rozdíl mezi pohlavním, nepohlavním a vegetativním rozmnožováním rostlin • popíše některé způsoby využití vegetativního množení rostlin člověkem • objasní rozdíl mezi opylením a oplozením rostlin • vysvětlí pojmy samosprašnost, cizosprašnost, rostliny hmyzosnubné a větrosnubné	Rozmnožování rostlin	
• definuje pojem růst rostliny, zmíní faktory (vnější, vnitřní), které jej ovlivňují • vysvětlí pojem vývin rostliny (ontogeneze) • objasní rozdíly ve vývinu rostlin jednoletých, dvouletých, víceletých a vytrvalých, dokáže uvést příklady těchto rostlin	Růst a vývin rostlin	
• popíše stavbu těla mechorostů a jejich životní cyklus • vysvětlí funkci mechorostů v přírodě, využití člověkem • je schopen určit nejběžnější druhy mechorostů vyskytující se u nás	Mechorosty	
• popíše stavbu těla kapradin a jejich životní cyklus • pozná vybrané zástupce plavuní, přesliček a kapradin • vysvětlí význam kapradin v přírodě, využití těchto rostlin člověkem i jejich úlohu při vzniku černého uhlí	Kapradiny	
• vysvětlí dělení rostlin na výtrusné a semenné • uvede, čím se liší krytosemenné rostliny od nahosemenných • charakterizuje skupinu jinany • popíše základní znaky, rozmnožování a význam jehličnanů • rozpozná a pojmenuje naše běžné jehličnany	Nahosemenné rostliny – jinany, jehličnany	
• uvede základní charakteristiku krytosemenných rostlin • popíše rozdílné znaky rostlin jednoděložných a dvouděložných	Krytosemenné rostliny – vybrané čeledi	Informatika: tvorba prezentací

☑ • jmenuje specifické znaky a běžné zástupce důležitých čeledí krytosemenných rostlin, včetně jejich významu, umí vysvětlit fylogenetické změny a zdokonalení		
☑ • pozná vybrané cizokrajné rostliny, zná jejich původ a hospodářský význam	Cizokrajné rostliny	
• připomene pojmy společenstvo, ekosystém • rozlišuje typy lesů podle zástupců listnatých a jehličnatých stromů • uvede vegetační stupně lesa na našem území a jejich typické zástupce dřevin i bylin • jmenuje lesní patra a zastoupení organismů v nich • vysvětlí význam lesů	Společenstva Společenstvo lesa	Environmentální výchova: Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí
• uvede příklady typických rostlin a živočichů travních ekosystémů, jmenuje i některé chráněné druhy • popíše sezónní dynamiku těchto ekosystémů v závislosti na činnosti člověka • zhodnotí pozitivní a negativní zásahy člověka do těchto ekosystémů	Společenstvo vod a mokřadů	
• jmenuje rozličné podoby pevninských vod a mokřadů • dokáže uvést příklady producentů, konzumentů a rozkladačů ve společenstvech pevninských vod a mokřadů, sestaví příklady potravních řetězců • chápe význam vodních ekosystémů, dokáže zhodnotit pozitivní i negativní zásahy člověka do těchto ekosystémů	Společenstvo polí a sídelní aglomerace	
☑ • uvede příklady typických rostlin a živočichů travních ekosystémů, jmenuje i některé chráněné druhy ☑ • popíše sezónní dynamiku těchto ekosystémů v závislosti na činnosti člověka ☑ • zhodnotí pozitivní a negativní zásahy člověka do těchto ekosystémů	Společenstvo luk, pastvin a travnatých strání	
• charakterizuje společenstvo polí, jeho odlišnosti od jiných společenstev, vyjmenuje a pozná typické druhy rostlin a živočichů zde žijících Společenstvo polí a sídelní aglomerace • charakterizuje společenstvo sídelní aglomerace, uvede a pozná typické druhy organismů zde žijících, popíše příklady ovlivnění druhové skladby těchto společenstev činností člověka	Společenstvo polí a sídelní aglomerace	
	Laboratorní práce	
• pozoruje tvar a vnější stavbu těla ryby, zakreslí vnější obrys ryby včetně ploutví, ploutve pojmenuje	Pozorování vnější stavby těla ryby	Odevzdávání protokolů v elektronické podobě

• mikroskopuje rybí šupinu, zakreslí		
• pozoruje stavbu a složení ptačího vejce, schematicky zakreslí a popíše • pozoruje celkový tvar a zbarvení obrysového a prachového pera, zakreslí	Pozorování ptačího vejce a peří	
• pozná a určí vybrané zástupce mechů • pomocí mikroskopu pozoruje dobře viditelné chloroplasty v buňkách mechového lístku	Pozorování zástupců mechorostů	
• zhotoví mikroskopický preparát pokožky listu s průduchy, pozoruje, zakreslí, vysvětlí význam průduchů	Pokožka listu s průduchy	
• pozoruje, zakreslí a popíše vnější stavbu květu vybraných rostlin, pozoruje uložení vajíček v semeníku	Rozbor stavby květu	
• na základě pozorování charakteristických znaků předložených rostlin určí jejich druhový název s použitím botanického klíče, popř. atlasů, obrázků • pomocí vybraných rostlin popíše rozdíly mezi jednoděložnými a dvouděložnými rostlinami	Určování krytosemenných rostlin	

BIOLOGIE		
TERCIE		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
☑ objasní hlavní znaky savců ☑ popíše stavbu a vysvětlí funkci orgánových soustav savců ☑ pozná a zařadí do systému významné zástupce savců ☑ uvede příklady domestikovaných savců a jejich význam pro člověka	savci	Informatika: tvorba prezentací
☑ zařadí druh Homo sapiens do systému živočichů ☑ objasní základní vývojové stupně fylogeneze člověka ☑ popíše stavbu, určí polohu v těle a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů a orgánových soustav člověka ☑ popíše rozmnožování člověka a uvede různé způsoby ochrany před pohlavními chorobami ☑ objasní vývoj nového jedince od početí do stáří ☑ zhodnotí význam zdraví a potřebu jeho ochrany ☑ uvede základní poznatky o imunitním systému a jeho podpoře	fylogeneze člověka anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých orgánů a orgánových soustav (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací, rozmnožovací a řídicí soustava)	Výchova ke zdraví:

☑ uvede příklady běžných onemocnění a zásady jejich prevence a léčby ☑ předvede, jak poskytnout první pomoc při závažných poraněních a život ohrožujících stavech ☑ v případě potřeby poskytne první pomoc ☑ vysvětlí význam dědičnosti a proměnlivosti organismů ☑ chápe podstatu přenosu dědičných informací ☑ rozlišuje pojmy gen a alela ☑ objasní pojmy genové inženýrství, klonování a geneticky upravené rostliny	nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí, závažná poranění a život ohrožující stavy dědičnost a proměnlivost organismů	Zdravý způsob života a péče o zdraví Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence

BIOLOGIE		
KVARTA		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
☑ chápe postavení geologických věd ve skupině věd o Zemi ☑ objasní vztah mezi krystalovou strukturou a vlastnostmi krystalů ☑ chápe rozdělení minerálů do skupin mineralogického systému ☑ charakterizuje a zná využití vybraných minerálů ☑ pozná podle charakteristických vlastností vybrané minerály	geologické vědy principy krystalografie mineralogie – vznik, vlastnosti, třídění, využití minerálů	Informatika: tvorba prezentací
☑ charakterizuje jednotlivé geosféry ☑ rozlišuje a vysvětlí projevy vnějších a vnitřních geologických dějů ☑ uvede příklady hlavních typů vyvřelých, usazených a přeměněných hornin, zhodnotí jejich vlastnosti a možnosti využití ☑ pozná podle charakteristických vlastností vybrané horniny	vnější a vnitřní geologické děje horniny – vznik, vlastnosti, třídění a význam	Informatika: tvorba prezentací
☑ chápe význam půdotvorných činitelů pro vznik půd ☑ rozliší hlavní půdní druhy ☑ uvede příklady negativních dopadů lidské činnosti na hospodaření s půdou	půdy – vznik, vlastnosti, význam, nebezpečí a příklady její devastace	Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí

ZEMĚPIS (GEOGRAFIE)

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Nižší gymnázium

Vyučovací předmět zeměpis vychází obsahově ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Obor má přírodovědný i společenskovední charakter. Je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP, který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny přírodních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů. Zeměpis obohacuje celkový vzdělanostní rozhled žáků uvedením do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a faktorů života lidí v blízkém území místní krajiny, místního regionu, na území České republiky, v Evropě a dalších světadílech. Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva, uvědomovat si civilizační rizika a perspektivy budoucnosti lidstva i vlastní spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi a vztahu lidí k jejich přírodnímu i společenskému prostředí. Tento komplexní přístup naučí žáky pracovat v širším okruhu vzájemných tematických souvislostí a s více zdroji informací.

Vyšší gymnázium

Předmět vykazuje významný integrační potenciál. Vzdělávacím obsahem jsou přírodní prostředí, geologie, sociální prostředí, životní prostředí, regiony, geografické informace a terénní vyučování. Svým charakterem přesahuje do dalších vzdělávacích oblastí z RVP GV (matematika, fyzika, biologie, dějepis, chemie, občanský a společenskovední základ). Výuka též výrazně podporuje používání cizího jazyka a výpočetní techniky s připojením k internetu. Proto významným způsobem přispívá k dosažení řady kompetencí žáka vymezených v průřezových tématech.

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Nižší gymnázium

Zeměpis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky nižšího gymnázia. Třída je během výuky nedělená. Výuka probíhá převážně ve specializované zeměpisné učebně. Součástí výuky jsou i zeměpisné exkurze a vycházky.

Výuka zeměpisu se realizuje v úzké koordinaci s dalšími vyučovacími předměty, se kterými integruje některá související témata (Fyzika, Chemie, Biologie, Dějepis, Občanská výchova). Výuka též výrazně podporuje používání cizího jazyka a výpočetní techniky s připojením k internetu.

Realizace vyučovacích předmětů nabízí uplatnění širokého spektra tradičních i méně tradičních metod a forem výuky. Kromě frontální výuky s použitím tradičních zeměpisných pomůcek uplatňujeme i další kooperační formy výuky v odděleních, ve dvojicích, skupinovou výuku i různé individuální formy výuky. Metody slovní jsou doplňovány metodami diskusními, situačními a metodami vedoucími k řešení problémů.

Dílčím cílem je prohloubit u žáka schopnost tvůrčím způsobem využívat informační a komunikační technologie, vyhledávat informace z různých zdrojů a posoudit jejich aktuálnost, relevanci a věrohodnost. Nabyté vědomosti umět prezentovat pomocí počítačového prezentačního programu (např. MS PowerPoint), a využívat je v praktických situacích.

Vzdělávací obsah je tvořen následujícími tematickými okruhy:

1. Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie
2. Přírodní obraz Země
3. Regiony světa
4. Společenské a hospodářské prostředí
5. Životní prostředí
6. Česká republika
7. Terénní geografická výuka, praxe a aplikace

Nižší gymnázium

Vyučovací předmět zeměpis integruje tato průřezová témata:

Výchova demokratického občana

- formy participace občanů v politickém životě
- principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá
- objevujeme Evropu a svět
- jsme Evropané

Multikulturní výchova

- kulturní difference
- lidské vztahy
- etnický původ
- multikulturalita
- princip sociálního smíru a solidarity

Environmentální výchova

- ekosystémy
- základní podmínky života
- lidské aktivity a problémy životního prostředí
- vztah člověka k prostředí

FORMY REALIZACE

Při seznamování s novým učivem se snažíme navázat na znalosti a zkušenosti žáků z běžného života. Při vhodných příležitostech realizujeme skupinovou práci i práci individuální. Při výuce využíváme nástroje sdílení digitálního obsahu - prezentační programy, textové a tabulkové editory, webové prohlížeče či videonahrávky.

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník, ve kterém je předmět vyučován	prima	sekunda	tercie	kvarta
Časová dotace	2	2	2	1

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	Vedeme žáka k porovnávání informací z hlediska důležitosti a využívání k dalšímu učení. Umožňujeme žákům vyhledávat a zpracovávat potřebné informace z literatury, map a internetu. Seznamujeme žáka s různými metodami poznávání přírodních objektů, lidských výtvorů, přírodních a sociálních jevů. Rozvíjíme žákův zájem o poznávání okolí svého domova, svého regionu, své vlasti a cizích zemí. Zadávat žákům samostatné práce vyžadující aplikaci teoretických poznatků. Požadujeme od žáků prezentaci výsledků domácích úkolů. Vyžadujeme od žáků vhodné rozvržení vlastní práce.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	Vedeme žáka k nalézání souvislosti mezi přírodními a sociálními jevy a fakty a vyvozuje závěry. Rozvíjíme schopnosti žáka objevovat a formulovat problém a hledat varianty řešení. Zadávat úkoly vedoucí k aplikaci v různých oblastech života. Umožňujeme žákům vytvářet hypotézy, pozorovat různé jevy a hledat pro ně vysvětlení. Nabízíme žákům k řešení úkoly, které vyžadují propojení znalostí z více vyučovacích předmětů i využití praktických dovedností z různých oblastí lidské činnosti, a tudíž i více přístupů k vyřešení.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	Vedeme žáka ke stručnému a přehlednému vyjadřování. Motivujeme žáka používat spisovný jazyk při mluveném i psaném projevu. Zadávat úkoly, které žák prezentuje a obhájí své myšlenky a názory na základě logických argumentů. Využíváme metody obsahující prvky prezentace výsledků. Vyžadujeme od žáků využívání informačních technologií pro získávání informací i tvorbu výstupů (časopis, webová stránka, prezentace, ...). Jako výstup z některých témat výuky vyžadujeme nejrozličnějším způsobem zpracované závěrečné práce (prezentační aplikace, písemně, graficky, pomocí obrazového vyjádření apod. dle věku žáků a druhu tématu) - následně požadujeme prezentace, obhajoby a naslouchání druhých.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	Podporujeme žáky při kooperaci a pomáháme při hledání optimálních řešení problémů. Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulování se žáci sami podíleli.
KOMPETENCE OBČANSKÉ	Vedeme žáka k rozeznávání a odmítání agresivního, vulgárního a nezdvořilého chování v rámci kolektivu. Podporujeme v žákovi odmítavé projevy rasové a národnostní diskriminace. Seznamujeme žáka s možností praktického využití geografických dovedností a znalostí. Vedeme žáka k aktivní ochraně svého zdraví a životního prostředí.
KOMPETENCE PRACOVNÍ	Objasňujeme souvislosti pracovního procesu a ochrany životního prostředí a kulturních hodnot. Seznamujeme žáka s podmínkami a možnostmi jeho pracovního uplatnění.
KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI	Objasňujeme souvislosti pracovního procesu a ochrany životního prostředí a kulturních hodnot. Seznamujeme žáka s podmínkami a možnostmi jeho pracovního uplatnění. Umožňujeme žákům podílet se na tvorbě pomůcek do výuky, prezentovat výsledky vlastní práce žákům mladších ročníků (spolupráce mladších žáků se staršími).

	Vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a návrhy na zlepšení.
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	Vedeme žáky k práci s moderními prostředky informační a komunikační techniky. Seznamujeme žáky s vhodnými aplikacemi a programy tematicky vázanými na dané učivo. Vedeme žáky k efektivnímu vyhledávání a třídění digitálního obsahu. Vedeme žáky ke kritickému přístupu k vyhledanému digitálnímu obsahu. Umožňujeme žákům zpracovávat a sdílet výsledky práce pomocí digitálních technologií. Vedeme žáky k používání základních pravidel pro citování používaných informačních zdrojů.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

ZEMĚPIS		
PRIMA		
VÝSTUP PŘEDMĚTU	UČIVO PŘEDMĚTU	VAZBA NA PŘŘEZOVÉ TÉMA
Žák - vysvětlí, jak vznikl vesmír - vyjmenuje tělesa sluneční soustavy - uvede hlavní mezníky v dobývání vesmíru a zhodnotí, jak ovlivňují dnešní život	Vesmír - vývoj o poznání vesmíru - počátky výzkumu vesmíru - vesmír a hvězdy - Slunce a sluneční soustava - Měsíc	
Žák - uvede pohyby, které naše Země vykonává a jejich důsledky - vysvětlí trvání dne a noci - vysvětlí příčinu střídání ročních období	Země jako vesmírné těleso - tvar a rozměry Země - pohyby Země a jejich důsledky	
Žák - vysvětlí pojmy glóbus a mapa - vypočítá vzdálenosti na glóbu a mapě podle měřítka - vysvětlí pojmy rovnoběžka, poledník - ukáže na mapě zeměpisné souřadnice zadaného místa na Zemi - určí význam vybraných mapových značek - pracuje s turistickou mapou	Kartografie a topografie - glóbus, mapa - mapy - měřítko, druhy map, obsah map - rovnoběžky, poledníky - určování zeměpisné polohy - pásmový čas - výškopis, polohopis - světové strany - terénní geografická výuka	

Žák - vysvětlí pojmy: krajinná sféra, litosféra, atmosféra, hydrosféra, pedosféra, biosféra - uvede základní poznatky vztahující se k jednotlivým sférám - popíše vnitřní stavbu Země, vyjmenuje základní části oceánského dna - uvede typy pohoří podle způsobu vzniku - uvede vnitřní a vnější činitele utvářející zemský povrch	Krajinná sféra - krajinná sféra - stavba Země - litosféra - tvary zemského povrchu - zemětřesení a sopečná činnost, vznik pohoří - vnější činitelé	Environmentální výchova - základní podmínky života - ekosystémy - vztah člověka k prostředí
Žák - vysvětlí rozdíl mezi počasím a podnebím - vyjmenuje podnebné pásy	Krajinná sféra - atmosféra - počasí, podnebí - vertikální složení atmosféry - podnebné pásy - oběh vzduchu v atmosféře - vzduch a životní prostředí - globální změny klimatu	Environmentální výchova - základní podmínky života - ekosystémy - vztah člověka k prostředí
Žák - vysvětlí pojmy: vnitřní a okrajová moře, průliv, průplav, záliv, poloostrov, ostrov a ukáže je na mapě - ukáže na mapě světové oceány - rozdělí vodstvo pevnin a na mapě ukáže velké řeky a jezera - uvede hlavní lokality s výskytem ledovců	Krajinná sféra - hydrosféra - oběh vody na Zemi - pohyby mořské vody - vodstvo na pevnině - ledovce a podpovrchová voda	Environmentální výchova - základní podmínky života - ekosystémy - vztah člověka k prostředí
Žák - vyjmenuje činitele, kteří se podílejí na vzniku půdy - uvede, jak půdy rozdělujeme	Krajinná sféra - pedosféra - složení půdy - půdní typy a půdní druhy - význam půdy - nebezpečí, která půdu ohrožují - půdy a životní prostředí	Environmentální výchova - základní podmínky života - ekosystémy - vztah člověka k prostředí

Žák - vyjmenuje vegetační pásy na Zemi - u každého posoudí, kterému teplotnímu pásu odpovídá a vyhledá typické zástupce rostlin a živočichů	Krajinná sféra - biosféra - tropické lesy, savany, pouště, polopouště, subtropická oblast, stepi a lesostepi, lesy mírného pásu, tundry, život v mořích a oceánech, výškové stupně rostlinstva - pokles biodiverzity	Environmentální výchova - základní podmínky života - ekosystémy - vztah člověka k prostředí
Žák - uvede, čím je krajina tvořena - srovná přírodní a kulturní krajinu - vyjmenuje složky životního prostředí - uvede hlavní lidské činnosti, které se nejvýznamněji podílejí na přeměně krajiny - uvede přímé a nepřímé vlivy lidských zásahů do životního prostředí	Krajina a životní prostředí - přírodní krajina - kulturní krajina - ochrana přírody - životní prostředí lidské společnosti - přírodní katastrofy	Environmentální výchova - základní podmínky života - vztah člověka k prostředí - lidské aktivity a problémy životního prostředí
Žák - uvede pravděpodobný budoucí vývoj počtu obyvatel na Zemi - porovná rozmístění obyvatelstva na Zemi - vysvětlí pojmy: migrace, imigrace, emigrace - uvede hlavní důvody migrace - rozdělí obyvatelstvo podle ras - vyjmenuje nejvýznamnější náboženství ve světě - rozdělí obyvatelstvo podle věku, pohlaví a ekonomické aktivity - porovná venkovská a městská sídla - vysvětlí pojmy: urbanizace, aglomerace, konurbace a megalopole a uvede konkrétní příklady	Obyvatelstvo a sídla - obyvatelstvo světa a jeho početní růst - rozmístění obyvatelstva na Zemi - územní pohyb obyvatelstva - lidské rasy, národy, jazyky - náboženství ve světě - kulturní rozmanitost lidstva - struktura obyvatelstva - městská sídla - proces urbanizace - migrace - územní struktura měst	Multikulturní výchova - kulturní difference - lidské vztahy - etnický původ - multikulturalita - princip sociálního smíru a solidarity

Žák - rozdělí hospodářské aktivity do jednotlivých sektorů - vysvětlí rozdíly mezi jádrovými a periferními oblastmi, uvede příklady těchto oblastí - vyjmenuje různé typy zemědělství, uvede, ve kterých oblastech světa se s nimi setkáme - ukáže hlavní oblasti pěstování vybraných plodin na mapě - uvede typy chovů hospodářských zvířat - uvede hlavní rybolovné oblasti - rozdělí přírodní zdroje - ukáže na mapě hlavní oblasti těžby nerostných surovin, posoudí jejich význam pro jednotlivá průmyslová odvětví - uvede důsledky těžby nerostných surovin - vyjmenuje hlavní průmyslová odvětví těžkého a spotřebního průmyslu - vyjmenuje druhy dopravy, porovná jejich význam a rozvoj - doloží, jak průmyslová výroba a doprava ovlivňují ovzduší - zhodnotí význam služeb pro obyvatelstvo - ukáže na mapě hlavní oblasti cestovního ruchu - vysvětlí pojmy: import, export, aktivní a pasivní obchodní bilance - uvede nejdůležitější centra světového obchodu a hlavní hospodářské organizace ve světě	Světové hospodářství - světové hospodářství - jádrové a periferní oblasti - zemědělství - pěstování užitkových plodin, chov hospodářských zvířat - rybolov a lesní hospodářství - změny v zemědělské výrobě - přírodní zdroje - těžba nerostných surovin - omezenost energetických zdrojů - industrializace - energetika a těžký průmysl - spotřební průmysl - doprava a její úloha v hospodářství - železniční, silniční, letecká, vodní a potrubní doprava a doprava informací - služby obyvatelstvu a jejich růst - cestovní ruch a jeho rozvoj - hlavní oblasti cestovního ruchu - mezinárodní obchod - hlavní hospodářské organizace ve světě	

ZEMĚPIS		
SEKUNDA		
VÝSTUP PŘEDMĚTU	UČIVO PŘEDMĚTU	VAZBA NA PŘŘEZOVÉ TÉMA
Žák - vyhledá rozlohy světových oceánů, seřadí oceány podle rozlohy, na mapě ukáže nejhlubší místa oceánů, okrajová moře, poloostrovy, ostrovy, mořské proudy a porovná hospodářské využití oceánů - seřadí světadíly podle rozlohy a popíše polohu	Regiony světa - světadíly, oceány - Světové oceány - Atlantský, Tichý, Indický, Severní ledový, Jižní - světadíly a kontinenty	Multikulturní výchova - kulturní difference - lidské vztahy - etnický původ - multikulturalita - princip sociálního smíru a solidarity
Žák - ukáže na mapě významné ostrovy a poloostrovy - najde na mapě významná pohoří, řeky a jezera - vyjmenuje podnebné a vegetační pásy, do kterých daný světadíl zasahuje - ukáže na mapě hlavní naleziště nerostných surovin	Regiony světa - Afrika - poloha, rozloha - povrch a vodstvo - podnebí - rostlinstvo, živočišstvo	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět

- zjistí a porovná počet obyvatel a jeho rozmístění - rozdělí Afriku do oblastí, které se od sebe odlišují - srovná lidnatost a hospodářskou úroveň jednotlivých oblastí	- nerostné suroviny - obyvatelstvo - oblasti	
Žák - rozdělí kontinent na Severní, Střední a Jižní - vysvětlí pojem Latinská Amerika - popíše polohu a povrch Ameriky, vyhledá na mapě hlavní pohoří, činné sopky, nejvyšší vrcholy, významné veletoky a jezera - vyjmenuje podnebné a vegetační pásy Ameriky - vyhledá základní údaje o obyvatelstvu - ukáže na mapě hlavní oblasti těžby nerostných surovin - uvede hlavní průmyslové oblasti a porovná hospodářskou vyspělost vybraných států - vysvětlí pojem NAFTA	Regiony světa - Amerika - členění amerického kontinentu - poloha, povrch, vodstvo - podnebí, vegetace - obyvatelstvo - nerostné suroviny - průmysl, zemědělství - USA, Mexiko, Středoamerické země, Karibské státy, Andské státy, Brazílie, země Jižního rohu	Multikulturní výchova - kulturní difference - lidské vztahy - etnický původ - multikulturalita - princip sociálního smíru a solidarity Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět
Žák - ukáže na mapě významné ostrovy a poloostrovy - najde na mapě významná pohoří, řeky a jezera - vyjmenuje podnebné a vegetační pásy, do kterých daný světadíl zasahuje - ukáže na mapě hlavní naleziště nerostných surovin - zjistí a porovná počet obyvatel a jeho rozmístění - zhodnotí hospodářskou vyspělost	Regiony světa - Austrálie - poloha, rozloha - povrch a vodstvo - podnebí - rostlinstvo, živočišstvo - nerostné suroviny - obyvatelstvo - oblasti (regiony) Austrálie	Multikulturní výchova - kulturní difference - lidské vztahy - etnický původ - multikulturalita - princip sociálního smíru a solidarity Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět
Žák - ukáže na mapě polární oblasti a zhodnotí podmínky života v polárních oblastech	Regiony světa - Polární oblasti - Arktida, Antarktida	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět

ZEMĚPIS		
TERCIE		
VÝSTUP PŘEDMĚTU	UČIVO PŘEDMĚTU	VAZBA NA PŘŘEZOVÉ TÉMA
Žák - vyhledá rozlohu největšího světadílu a krajní body asijské pevniny	Regiony světa – Asie - Asie - největší světadíl	Multikulturní výchova - kulturní difference

- na mapě ukáže významné ostrovy, poloostrovy, pohoří, nejvyšší hory, sopky, významná jezera a veletoky - vyjmenuje podnebné pásy - vysvětlí pojem monzun a uvede oblasti Asie, které monzun nejvíce ovlivňuje - vyjmenuje vegetační pásy - porovná počet obyvatel Číny s ostatními státy Asie - uvede nejrozšířenější náboženství - ukáže na mapě významná naleziště nerostných surovin - uvede významné hospodářsky pěstované rostliny - uvede hlavní průmyslové oblasti - vyjmenuje oblasti, na které lze Asii rozdělit - uvede, co je pro danou oblast typické z hlediska přírodních i hospodářských podmínek	- poloha, povrch, vodstvo - podnebí - vegetace -obyvatelstvo - nerostné suroviny - průmysl, zemědělství - oblasti (regiony) Asie	- lidské vztahy - etnický původ - multikulturalita - princip sociálního smíru a solidarity Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět
Žák - ukáže na mapě hranici mezi Asií a Evropou - porovná rozlohu a členitost Evropy s ostatními světadíly - objasní důležité mezníky geologického vývoje Evropy - ukáže na mapě největší nížiny, pohoří, nejvyšší vrcholy, nejdelší evropské řeky, jezera, ledovce, průlivy a průplavy - vyjmenuje podnebné pásy, do kterých Evropa zasahuje - vyjmenuje hlavní vegetační pásy Evropy a uvede příklady typických zástupců z rostlinné a živočišné říše - na mapě vyhledá ložiska nerostných surovin, hlavní hospodářsky pěstované rostliny a vyjmenuje hlavní průmyslové oblasti Evropy - porovná rozmístění obyvatel v jednotlivých částech Evropy - vyhledá na mapě hlavní turistická centra Evropy - uvede hlavní ekonomická uskupení v Evropě se zaměřením na EU	Regiony světa - Evropa - zeměpisná poloha Evropy - pohoří, nížiny a vodstvo - podnebí Evropy - rostlinstvo a živočišstvo - nerostné suroviny, průmysl, zemědělství - obyvatelstvo a osídlení Evropy - doprava - cestovní ruch - ekonomické a vojenské organizace v Evropě - Polsko a Slovensko - Německo a ostatní středoevropské státy - severské země - Velká Británie a Francie - Středomořské státy a Balkánský poloostrov - evropské Rusko, samostatné státy bývalého Sovětského svazu	Multikulturní výchova - kulturní difference - lidské vztahy - etnický původ - multikulturalita - princip sociálního smíru a solidarity Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět - jsme Evropané

ZEMĚPIS		
KVARTA		
VÝSTUP PŘEDMĚTU	UČIVO PŘEDMĚTU	VAZBA NA PŘŘEZOVÉ TÉMA
Žák	ČR přírodní podmínky	Environmentální výchova

- porovná rozlohu a tvar území s hlavními evropskými státy - uveďte typy reliéfu, které v ČR převládají - vysvětlí, jak se Český masív a Karpaty měnily v jednotlivých geologických obdobích - vysvětlí, čím je ovlivněno rozložení teplot a srážek v ČR - zjistí minimální a maximální naměřené hodnoty z hlediska podnebí - vysvětlí rozdíl mezi půdními typy a půdními druhy a porovná jejich využití a rozmístění - vyhledá pomocí mapy chráněná území ČR	- poloha, tvar - povrch a jeho členění - vznik a vývoj reliéfu, horopisné celky - podnebí - teploty a srážky, podnebné oblasti - vodstvo - půdy - rostlinstvo a živočišstvo - ochrana přírody	- ekosystémy - základní podmínky života - vztah člověka a prostředí
Žák - zjistí počet obyvatel ČR podle posledního sčítání - porovná základní demografické charakteristiky s ostatními evropskými státy - rozdělí obyvatelstvo podle pohlaví, věku, ekonomické aktivity - zjistí, které národnosti a národnostní menšiny se vyskytují na území ČR - vyjmenuje kraje ČR a uvede významná sídla	ČR obyvatelstvo - základní údaje o obyvatelstvu - rozdělení obyvatelstva - sídla	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - jsme Evropané Multikulturní výchova - kulturní difference - etnický původ - princip sociálního smíru a solidarity
Žák - uvede hlavní průmyslová odvětví ČR - ukáže na mapě nejvýznamnější průmyslové zóny - vyjmenuje hlavní hospodářsky pěstované plodiny - vyjmenuje druhy dopravy, zhodnotí jejich význam a problémy - posoudí význam služeb a uvede, co do skupiny služeb řadíme - ukáže na mapě nejvyhledávanější místa z hlediska cestovního ruchu - uvede příklady výrobků, které mají hlavní podíl na exportu a importu	ČR hospodářství - průmysl - průmysl paliv a energetiky, hutnický p., strojírenský p., chemický p., p. stavebních hmot, a spotřební p. - zemědělství - chov hospodářského zvířectva, zemědělská půda a pěstování plodin, potravinářský průmysl - doprava - železniční, vodní, silniční, letecká a potrubní doprava - služby, rekreace a cestovní ruch - zahraniční obchod	Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí
Žák - vyjmenuje kraje ČR - porovná region, ve kterém žije, s jinými regiony	Regiony ČR - rozdělení ČR podle krajů	

Žák - uvede polohu místního regionu v rámci republiky a zhodnotí výhody a nevýhody této polohy - uvede, se kterými regiony místní region sousedí - charakterizuje přírodní podmínky místního regionu a porovná je s přírodními podmínkami jiných regionů - uvede hlavní zemědělské a průmyslové aktivity v regionu	Místní region - zeměpisná poloha - vztahy k okolním regionům - přírodní charakteristika - socioekonomická charakteristika	Výchova demokratického občana - formy participace občanů v politickém životě Environmentální výchova - vztah člověka a prostředí
Žák - rozdělí státy podle geografické polohy, rozlohy a lidnatosti - vyjmenuje příklady státních hranic a hlediska - vyjmenuje formy vlády - vyjmenuje příklady nezávislých států, závislých států a federativních států a vysvětlí rozdíly mezi těmito typy států - rozdělí státy světa podle stupně hospodářského rozvoje - uvede mezinárodní politické organizace a seskupení, jejichž součástí je i ČR - uvede ohniska neklidu v současném světě, objasní hlavní příčiny konfliktů	Politický zeměpis - poloha, rozloha, lidnatost - státní hranice - státní zřízení - správní členění - způsob vlády - stupeň rozvoje států světa - mezinárodní politické organizace a seskupení - ohniska neklidu v současném světě - integrace zemí - globalizace	Výchova demokratického občana - formy participace občanů v politickém životě - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

UMĚNÍ A KULTURA

Vzdělávací oblast Umění a kultura zprostředkuje žákům informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, sdělované uměleckými prostředky. Umožňuje rovněž chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti. Rozvíjí specifické citění, tvořivost a vnímavost k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k okolnímu světu i k sobě samému. Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa a umožňuje žákům jeho jiné než pouze racionální poznávání.

Vzdělávací oblast Umění a kultura zahrnuje vzdělávací obory:- Estetická výchova hudební

- Estetická výchova výtvarná

- Netradiční výtvarné techniky-volitelný předmět v tercii nebo kvartě

Základem celé této vzdělávací oblasti jsou především tvořivé činnosti při kterých jsou rozvíjeny schopnosti vyjádřit se pomocí tónů a zvuků, linie, bodů, tvaru a barvy.

ESTETICKÁ VÝCHOVA HUDEBNÍ

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Předmět *Estetická výchova hudební* spadá do vzdělávací oblasti *Umění a kultura*, kde vzdělávání přináší jiný pohled na svět. Tento pohled je sdělován různými uměleckými prostředky. V procesu dochází k rozvíjení specifického citění, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a tím také k sobě samému – uvědomování vlastních hodnot i hodnot okolí. Díky tvořivosti jsou rozvíjeny různé schopnosti žáka – tvořivost, originalita, nonverbální vyjadřování. Nemalou mírou předmět přispívá k estetickému citění. Protože umění jako takové je historicky propojeno, napomáhá k všeobecnému přehledu od literatury, přes architekturu až k hudbě.

Předmět *Estetická výchova hudební* vede žáka k porozumění hudebního umění. Hudební činnosti – vokální, instrumentální, poslechová a z nemalé míry i pohybová, rozvíjí a doplňují osobnost žáka, napomáhají objevit jeho schopnosti i citovou stránku, rozhled ve vývoji člověka a jeho projevech až po současnost.

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

- vokální činnost - rozumí se práce s hlasem - intonace, správná rétorika a artikulace jak při zpěvu, tak v mluveném projevu a tato činnost trvá po dobu celého studijního cyklu - - 4 roky, s tím, že výuka postupně graduje ve své náročnosti.
- instrumentální činnost – v rámci možnosti se v hodině využije hudebních nástrojů – rytmických, k reprodukci i k vlastní produkci – celé studium
- pohybová činnost – využití poznatků a vnímání hudby v reakci pohybově ji ztvárnit - tanec a gesto – celé studium.
- poslechová činnost – percepce znějící hudby ve všech žánrech – celé studium
- 1. ročník - hudební nauka – všeobecné základní poznatky od notového zápisu, rytmiky a intonace k přehledu dějin hudby, uvedení žáků na jednu úroveň vzhledem k nerovnoměrným znalostem.
- návštěva koncertů více žánrů
- audiovizuální projekce různých žánrů
- audio nosiče – všechny žánre
- vlastní tvorba – práce s talentovanými žáky
- doporučeno rozdělení tříd

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník, ve kterém je předmět vyučován	prima	sekunda	tercie	kvarta
Časová dotace	2	1	1	1

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	- představovat různé způsoby hudebních technik, které si žák má možnost v hodině vyzkoušet, nebo osvojit - zabezpečit dostatek zajímavých informací, které však žáka navnadí na další, již samostatnou práci ve vyhledávání a pozorování vývoje v historii umění - rozvíjet tvořivost žáka aktivním osvojováním různých hud. technik - zprostředkovávat pohled na umění v historickém vývoji
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	- tvořit vlastní dílo, pozorovat a porovnávat tvorbu okolí, dát možnost se projevit, ale kritizovat sebe i druhých - učit ke kritickému myšlení při posuzování vlastní i cizí tvorby
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	- dát prostor k nonverbální komunikaci, využívat všechny dostupné hudební prostředky k dorozumívání - praktikovat tradiční způsoby tvorby a záznamu vlastní hudbě, přibližovat jejich odlišnosti a spojitosti - zprostředkovat možnost přístupu k umění jako ke způsobu dorozumívání - rozvíjet orientaci v různých typech textů a záznamů
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	- vlastním příkladem vést ke zkvalitnění práce – tvorby - ocenit dovednosti druhého a jeho přínos - přispívat k společnému dílu pohledem na vlastní osobu a její přínos - ovlivňovat kvalitu společné práce, - ocenit práci druhého, - vytvářet si představu o sobě samém
KOMPETENCE OBČANSKÉ	- prohlubovat v myšlení i tvorbě tradice - všimát si dění kolem sebe a vlastním přičiněním se na něm podílet - respektovat tradice kulturní i historické - aktivně se podílet v kulturním dění
KOMPETENCE PRACOVNÍ	- motivovat při společné tvořivé práci k využití poznání a jeho zlepšení - využívat získané znalosti a dovednosti k dalšímu osobnostnímu rozvoji - přispívat k zdokonalení a lepším výsledkům ve společné práci kolektivu i sama sebe

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	- využívat technologie pro snazší a přesnější práci - seznámit se s možnostmi digitálního záznamu notového písma - aplikovat znalosti o práci s digitálně zpracovaným zvukem k navýšení hodnoty vlastního výtvoru - rozumět výhodám a nevýhodám používání digitálních technologií - sledovat dění ve světě a být si vědom jeho digitální propojenosti

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

ESTETICKÁ VÝCHOVA HUDEBNÍ		
PRIMA		
VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	VAZBA NA PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- Realizuje dle svých schopností složky hudby	HUDEBNÍ RYTMUS, TAKT	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Využívá své dovednosti ke komunikaci a soužití s okolím.
- Reprodukuje v rámci svých možností písničky - Ocení kvalitní projev spolužáka	VOKÁLNÍ ČINNOST	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Využívá své dovednosti ke komunikaci a soužití s okolím.
- Orientuje se v zápisu danému hudbě	NOTACE	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Operuje s obecně užívanými znaky a symboly
- Rozlišuje podle rytmiky a stylu různé žánry a vytváří k nim vlastní improvizaci pohybovou etudu.	POHYBOVÉ ZTVÁRNĚNÍ HUDBY	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozumí různým typům zvuků a tvořivě je využívá
- Rozpozná v toku znějící hudby hudební nástroje a zařadí je do příslušné kategorie.	HUDEBNÍ NÁSTROJE	VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH
- Vnímá způsoby hudebního projevu odlišných etnik.	ETNICKÁ HUDBA	MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, respektuje projevy druhých lidí
- Rozliší žánrový rozdíl folklorního a umělého projevu.	LIDOVÁ HUDBA	VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

		- Projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, respektuje projevy druhých lidí.
- Rozliší žánrový rozdíl folklorního a umělého projevu na základě odlišnosti hudebních prvků	UMĚLÁ HUDBA	MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA, VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, respektuje projevy druhých lidí

ESTETICKÁ VÝCHOVA HUDEBNÍ		
SEKUNDA		
VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	VAZBA NA PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- Rozvíjí sluch, dodržuje pěvecké návyky a pravidla hlasové hygieny.	ZPĚV – INTONACE	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Vyhledá překážky bránící zdokonalení ve výsledku a posuzuje vlastní pokrok v konfrontaci s okolím
- Rytmizuje podle zápisu a vytváří vlastní rytmické motivy.	RYTMIKA	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozumí různým typům zápisu a tvořivě je využívá
- Orientuje se v oblasti hudebních pojmů a značek.	NOTACE	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Operuje s obecně užívanými znaky a symboly
- Uplatní získané dovednosti k dirigování motivu z větší skladby.	PARTITURA	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Využívá získané poznatky k vytvoření komplexního pohledu na danou věc
- Analyzuje dle získaných vědomostí poslechově různé žánry.	HUDEBNÍ ŽÁNRY	VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Prakticky ověřuje osvědčené postupy k dosažení osvojení výsledku.
- Vnímá v hudebním toku základní stavební prvky hudby.	HUDEBNÍ SLOŽKY	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Je kreativní ve využití některé složky k další komunikaci
- Orientuje se v dějinách hlavních období hudebního života.	SKLADATEL A JEHO DÍLO	VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

		Respektuje a ocení práci druhého
- Rozpozná programové části základních hudebních forem.	NÁZVOSLOVÍ	OSOBNOSTNÍ A SOC. VÝCHOVA Propojuje do širších celků nové poznatky o hudbě.

ESTETICKÁ VÝCHOVA HUDEBNÍ		
TERCIE		
VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	VAZBA NA PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Aktivně využívá své individuální hud. schopnosti a dovednosti při hud. aktivitách	Pěvecký projev – individuální a společný	Osobnostní a soc. výchova Rozvíjí smyslové vnímání vlastní kreativity a kreativity blízkého okolí
Zdokonaluje orientaci v četbě notového zápisu vícehlasé hudby	Orientace v notovém záznamu	Osobnostní a soc. výchova Poznává nový prostředek ke komunikaci s okolním světem
Rozpozná podle hud. prvku styl a žánr	Rytmika v různých žánrech	Multikulturní výchova Rozumí různým typům rytmického záznamu a je schopen podle něj analyzovat žánr
Vyjadřuje slovně pocity znějící hudby různých tónin, vnímá názor spolužáka	Tóniny	Multikulturní výchova Projeví své pocity, vnímá okolní svět
Vyjadřuje pohybové pocity znějící hudby a konfrontuje odlišný názor spolužáků	Pantomima	Osobnostní a soc. výchova Komunikace
Vnímá rozdíly hudebních stylů různých období	Orientace v hudebním prostoru	Multikulturní výchova Seznamuje se s různými hud. osobnostmi a jejich dílem
Posuzuje vlastním pohledem hud. dílo	Umělecké dílo a jeho využití	Mediální výchova Je schopen obhájit svá rozhodnutí
Osvojuje si význam historického a kulturního dědictví v Evropě i ve světě	Skladatel a jeho dílo	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Podchycuje zájem žáka o kulturní dění dané oblasti

Seznámí se se softwarem pro úpravu a tvorbu audia	Vlastní digitální tvorba	Mediální výchova - žák vnímá své obklopení digitálním obsahem

ESTETICKÁ VÝCHOVA HUDEBNÍ		
KVARTA		
VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	VAZBA NA PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Aktivně využívá své individuální hud. schopnosti a dovednosti při hud. aktivitách	Pěvecký a mluvní projev	Osobnostní a soc. výchova Je mu poskytnut prostor pro osobitý hud. projev
Vnímá rozdíly hudebních stylů různých období	Rozvoj hudebního sluchu	Osobnostní a soc. výchova Vnímá svět estetiky, přijímá názor druhých
Vnímá rozdíly hudebních stylů různých období	Orientace v hudebním životě	Mediální výchova Seznamuje se s různými hud. osobnostmi a jejich dílem
Osvojuje si význam historického a kulturního dědictví v Evropě i ve světě	Hud. dílo a její autor	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Podchycuje zájem žáka o kulturní dění dané oblasti
Orientuje se ve světě hudby a poslechem zařadí dílo do příslušné kategorie	Styly a žánry	Multikulturní výchova Dle získaných vědomostí se orientuje ve světě hlavních hud. žánrů
Posuzuje vlastním pohledem hud. dílo	Analýza hudebního díla	Mediální výchova Kriticky myslí
Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění a vnímá její roli v životě	Módnost, modernost, kýč	Výchova demokratického občana Kriticky myslí
Seznámení se se softwarem pro úpravu videa a audia	Vlastní digitální tvorba, kompilace	Mediální výchova - žák dokáže dle svých schopností esteticky hodnotit díla svá i veřejně dostupná

ESTETICKÁ VÝCHOVA VÝTVARNÁ

CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO OBORU

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelnými nástroji poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi vychází z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

V etapě základního vzdělání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání, interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. Tvůrčími činnostmi je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem **Rozvíjení smyslové citlivosti** jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem **Uplatňování subjektivity** jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem **Ověřování komunikačních účinků** jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Do výuky Estetické výchovy výtvarné jsou integrována tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

- Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti, dotahovat nápady do reality).
- Kooperace a kompetice – dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.; rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny)

Multikulturní výchova

- Kulturní difference-jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti

Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě

- vnímání autora mediálních sdělení – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení, výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názorů a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu.

- pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá – zvyky a tradice národů Evropy

Environmentální výchova

– Lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana přírody a kulturních památek, změny v krajině, dlouhodobé programy a akce zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti.

Výchova demokratického občana-občanská společnost a škola

FORMY REALIZACE

Estetická výchova-výtvarná se realizuje v dělených hodinách (dvě hodiny jednou za čtrnáct dní), v sekundě je ještě navíc jedna hodina týdně-nedělená. EV-výtvarná na nižším gymnáziu má převážně činnostní charakter, výběr výtvarných technik se odvíjí od materiálního vybavení školy. Výuka probíhá převážně v učebně VV, za příznivého počasí je možné využívat i školní zahradu. Dle aktuální nabídky jsou zařazovány interaktivní programy pořádané Národní galerií v Praze a návštěvy výstav v regionu

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník, ve kterém je předmět vyučován	prima	sekunda	tercie	kvarta
Časová dotace	1	2	1	1

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	- Vedeme žáky k využití vlastní tvorby v procesu učení, především při využívání mezipředmětových vztahů - Pěstujeme návyk sebekontroly, kritického přístupu k výsledkům práce - Podněcujeme u žáků jejich kreativitu, umožňujeme realizovat jejich vlastní nápady
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	- Vedeme žáky ke kritickému a tvořivému myšlení na základě vlastního pozorování a posuzování uměleckých děl i vlastní tvorby, hledání různých řešení problému ve vlastní tvorbě
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	- Učíme žáky argumentovat, obhájit svůj názor, ale zároveň přijmout názor druhých - Učíme žáky chápat umělecké dílo jako významný způsob neverbální komunikace mezi lidmi, předmět dialogu a diskuse
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	- Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulování se žáci podílejí
KOMPETENCE OBČANSKÉ	- Vytváříme příležitosti k získání praktických zkušeností a postojů v oblasti ochrany kulturních a duchovních hodnot
KOMPETENCE PRACOVNÍ	- Učíme žáky efektivně využívat různé výtvarné techniky, zvolit adekvátní materiál, pomůcky a tvůrčí postup při vlastní realizaci - Vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení své práce - Vedeme žáky k využití znalostí a zkušeností získaných v jiných vzdělávacích oblastech
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	- Vedeme žáky k tvůrčímu využívání různých aplikací a internetových služeb, především při vyhledávání, prohlížení a zpracování obrazových materiálů, příp. při tvorbě vlastních databází uměleckých děl - Podporujeme rozvoj schopnosti komunikovat a sdílet tvorbu a informace prostřednictvím internetových služeb a portálů - Učíme žáky vytvářet a upravovat digitální obsah- s uplatněním znalosti autorského práva

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

ESTETICKÁ VÝCHOVA VÝTVARNÁ		
PRIMA		
VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	VAZBA NA PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
vybírání, vytváření a pojmenovávání co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	Rozvíjení smyslové citlivosti: prvky vizuálně obrazného vyjádření- tvary, linie, textury	
	uspořádání objektů do celků v ploše	
	reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání	
	Uplatňování subjektivity: prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie – manipulace s objekty, akční tvar malby a kresby	Osobnostní a sociální výchova- kreativita
	typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, ilustrace textů, animovaný film	
	přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, baltické, statické, dynamické)	
	Ověřování komunikačních účinků: osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování	
	komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu	

ESTETICKÁ VÝCHOVA VÝTVARNÁ		
SEKUNDA		
VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	VAZBA NA PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích porovnává a hodnotí účinky osobitého vyjádření s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření Vytváří obrazce a jednoduché kompozice v základním grafickém programu prezentace zpracovává v prezentační aplikaci odborný referát umí zpracovat elektronicky	Rozvíjení smyslové citlivosti: prvky vizuálně obrazného vyjádření – světlostní a barevné kvality; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru	
	uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty	
	reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smyly – uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě	
	Uplatňování subjektivity: prostředky pro vyjádření emocí, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn	
	typy vizuálně obrazných vyjádření – objekty, volná malba, socha, plastika, comics	
	přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolické, založené na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní)	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech-Evropa a svět nás zajímá
	Ověřování komunikačních účinků: osobní postoj v komunikaci – důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření	Multikulturní výchova-Kulturní difference-jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti
	komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora.	

	proměny komunikačního obsahu – závěry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastností děl i děl výtvarného umění	
ESTETICKÁ VÝCHOVA VÝTVARNÁ		
TERCIE		
VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	VAZBA NA PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Porovnává a hodnotí účinky vlastního osobitého vyjádření s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	Rozvíjení smyslové citlivosti: prvky vizuálně obrazného vyjádření - vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura)	
Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu - lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh ve statickém i dynamickém vyjádření	
Interpretuje umělecké vizuálně obrazné vyjádření současnosti i minulosti	reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - reflexe ostatních uměleckých druhů	
Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích	smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - fotografie, film, tiskoviny, televize	Mediální výchova-Pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě
prezentace zpracovává v prezentační aplikaci	Uplatňování subjektivity: prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - uspořádání prostoru, celku, vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn	
	typy vizuálně obrazných vyjádření - fotografie, elektronický obraz, reklamy	
	přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní)	

odborný referát umí zpracovat elektronicky umí využít aplikace pro rastrovou grafiku - úprava fotografií	Ověřování komunikačních účinků: osobní postoj v komunikaci - důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření, kritéria jejich porovnávání	Výchova demokratického občana- Občanská společnost a škola- způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy
	komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - prezentace ve veřejném prostoru	
	proměny komunikačního obsahu - proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření děl výtvarného umění	

ESTETICKÁ VÝCHOVA VÝTVARNÁ		
KVARTA		
VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	VAZBA NA PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
K tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	Rozvíjení smyslové citlivosti: prvky vizuálně obrazného vyjádření - vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu, ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření	
	spořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu - lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh ve statickém i dynamickém vyjádření	
	reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních a dramatických)	
	smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - elektronická média, reklama, film - výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě	
	Uplatňování subjektivity: prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - uspořádání prostoru, celku, vizuálně obrazných	

	vyjádření a vyjádření proměn, výběr, uplatnění a interpretace	
umí využít aplikace pro rastrovou grafiku - koláž, fotomontáž	typy vizuálně obrazných vyjádření - volná malba, fotografie, elektronický obraz, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika, rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry	Mediální výchova-vliv médií
	přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - reflexe a vědomí uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech	Osobnostní a sociální výchova-Kooperace a kompetice-dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé, rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení
prezentace zpracovává v prezentační aplikaci odborný referát umí zpracovat elektronicky	Ověřování komunikačních účinků: osobní postoj v komunikaci - důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření, kritéria jejich porovnávání a jejich zdůvodňování	
	komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace	
	proměny komunikačního obsahu - proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti	Environmentální výchova-Lidské aktivity a problémy životního prostředí-ochrana přírody a kulturních památek, význam ochrany přírody a kulturních památek

NETRADIČNÍ VÝTVARNÉ TECHNIKY

CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO OBORU

Volitelný předmět *Netradiční výtvarné techniky* je vytvářený pro žáky se specifickým zájmem o poznávání jiných/dalších výtvarných technik, než se kterými se setkávají ve výuce předmětu výtvarná výchova. Žák si prohloubí dosavadní poznatky získané v tomto předmětu, osvojí si nové výtvarné techniky, díky kterým může vyjadřovat své nápady a myšlenky. Předmět vychází ze vzdělávací oblasti *Umění a kultura*.

Staví na zkušenostech a poznatcích žáků, které získali v průběhu výuky výtvarné výchovy v předchozím vzdělávání. Předpokládají se základní znalosti tradičních výtvarných technik.

Oblast si klade za cíl vést žáky k ochraně a hledání krásy v sobě i kolem sebe. Směřuje k chápání tradic, kritickému přístupu ke skutečnosti, nabízí osobní postoje a osobní objevování. Sleduje smysl a podstatu tvůrčí činnosti. Ukazuje na podstatu tvorby: dozvědět se něco o sobě, překonat sebe sama, přiblížit se tomu, co nás přesahuje.

Volitelný předmět netradiční výtvarné techniky si klade za cíl:

- seznámit žáky s netradičními výtvarnými technikami, se kterými se během vyučování výtvarné výchovy nesetkají
- propojit nové poznatky a dovednosti s poznatky získanými při výuce výtvarné výchovy
- rozvíjet spolu/souběžně s běžnými hodinami výtvarné výchovy samostatné a tvůrčí umělecké činnosti žáků

Předmět Netradiční výtvarné techniky integruje tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

- Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti, dotahovat nápady do reality).

Výchova demokratického občana

- Občanská společnost a škola

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Objevujeme Evropu a svět

Multikulturní výchova

- Kulturní difference

Environmentální výchova

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Mediální výchova

- Tvorba mediálního sdělení

FORMY REALIZACE

Předmět Netradiční výtvarné techniky se vyučuje jako roční uzavřený kurz v tercii nebo v kvartě. Výuka se realizuje jednou za 14 dní ve dvou vyučovacích hodinách převážně v učebně výtvarné výchovy

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník, ve kterém je předmět vyučován	prima	sekunda	tercie	kvarta
Časová dotace	0	0	1 (0)	0 (1)

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE (doplňit)
KOMPETENCE K UČENÍ	- Vedeme žáky - k učení se prostřednictvím vlastní tvorby, - zprostředkování pohledu na umění a kulturu jako na způsob poznávání světa, - rozvoji tvořivosti žáků aktivním osvojováním různých výtvarných technik, - vnímání uměleckých slohů a děl v jejich historickém kontextu.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	Vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali vazby mezi druhy umění a uměleckými žánry na základě podobnosti jejich znaků a témat, která jsou jimi zpracovávána, Otevíráme před žáky možnosti volby vhodných výtvarných vyjadřovacích prostředků, Rozvíjíme kritické myšlení při posuzování uměleckého díla i vlastní tvorby
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	Rozkrýváme před žáky možnosti přistupovat k umění a kultuře jako ke způsobu dorozumívání, rozvoj dovedností důležitých pro vedení dialogu nebo diskuse o dojmu z uměleckého díla.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	Předkládáme dostatečného množství příkladů pro vytváření potřeby pohybovat se v estetickém prostředí, Poskytujeme prostor pro osobité výtvarné projevy žáků
KOMPETENCE OBČANSKÉ	Seznamujeme žáky s významnými výtvarnými díly a jejich autory, Vytváříme potřebu návštěv výstav výtvarných prací Podchycujeme individuální zájem žáků o kulturní dění
KOMPETENCE PRACOVNÍ	Vedeme žáky k osvojování správných pracovních a hygienických návyků
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	Vedeme žáky k tvůrčímu využívání různých aplikací a internetových služeb, především při vyhledávání, prohlížení a zpracování obrazových materiálů, příp. při tvorbě vlastních databází uměleckých děl Podporujeme rozvoj schopnosti komunikovat a sdílet tvorbu a informace prostřednictvím internetových služeb a portálů Učíme žáky vytvářet a upravovat digitální obsah s uplatněním znalosti autorského práva

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

NETRADIČNÍ VÝTVARNÉ TECHNIKY		
TERCIE nebo KVARTA		
VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	VAZBA NA PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu Porovnává a hodnotí účinky vlastního osobitého vyjádření s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření Interpretuje umělecké vizuálně obrazné vyjádření současnosti i minulosti Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci K tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace	Rozvíjení smyslové citlivost -textury -plastické a prostorové prostředky -reflexe ostatních uměleckých druhů -kombinace a variace ve vlastní tvorbě	Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí
	Uplatňování subjektivity -akční tvar malby a kresby -uspořádání prostoru -objekty -skulptura -plastika -fotografie	Osobnostní a sociální výchova Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti, dotahovat nápady do reality).
	Ověřování komunikačních účinků -utváření a uplatnění komunikačního obsahu -obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora	Výchova demokratického občana Občanská společnost a škola Multikulturní výchova Kulturní difference
		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Objevujeme Evropu a svět
		Mediální výchova Tvorba mediálního sdělení

ČLOVĚKA A ZDRAVÍ

Zdraví je považováno za základní lidskou hodnotu, která zásadně ovlivňuje kvalitu života od mládí až po stáří. Je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno, mnohými aspekty, jako je styl života, zdravotně preventivní chování, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd.

Cílem vzdělávací oblasti je, aby si žáci osvojili zdravý životní styl, pochopili zásady ochrany vlastního zdraví a uvědomili si, že zdraví je základním předpokladem pro aktivní a spokojený život. Poznávání a praktické ovlivňování rozvoje a ochrany zdraví se proto stává jednou z priorit základního vzdělávání.

Oblast zahrnuje vzdělávací obory :

- **Výchova ke zdraví** (je realizována v integrovaném učivu povinných předmětů občanská výchova, biologie, tělesná výchova a volitelných předmětů zdravý životní styl, zdravotní tělesná výchova a sportovní hry)
- **Tělesná výchova** (povinný předmět s dvouhodinovou dotací týdně)
- **Zdravotní tělesná výchova**
- **Sportovní hry** (volitelný předmět)

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Tento Vzdělávací obor není realizován v rámci samostatného předmětu. Okruhy jeho témat jsou integrovány do výuky dalších předmětů (Občanská výchova, Biologie, Zdravý životní styl, Tělesná výchova, Zdravotní tělesná výchova, Sportovní hry)

Obsahem je naplňování očekávaných výstupů tohoto vzdělávacího oboru a souvisejících tematických okruhů průřezových témat RVP ZV. Navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět a prolíná se napříč ostatními vyučovacími předměty.

Cílem je formovat u žáků pozitivní vztah k vlastnímu zdraví a celoživotní odpovědnost za podporu a ochranu zdraví vůči sobě, druhým, utvářet pozitivní mezilidské vztahy v rodině a v širším společenství založených na úctě, toleranci a empatii, utvářet odpovědné chování vůči sobě, ostatním, přírodě a životnímu prostředí. Vede žáky k předvídání a analyzování důsledků vlastního chování a jednání v různých situacích (sexuální chování, sexuální kriminalita, projevy násilí, návykové látky, atd.). Osvojením sociálních dovedností a modelů chování v souvislosti se soc. patologickými jevy a k napravování chybných rozhodnutí. V praktické životě vede žáky k zodpovědnosti za zdraví sociální, psychické a fyzické.

Vzdělávací obsah oboru je rozvržen do šesti tematických okruhů:

- Vztahy mezi lidmi a formy soužití (občanská výchova – prima – Mezilidské vztahy)
- Změny v životě člověka a jeho reflexe (občanská výchova – sekunda – Člověk jako jedinec)
- Zdravý způsob života a péče o zdraví (občanská výchova – sekunda – Životní styl a zdraví)
(biologie- tercie – Biologie člověka) , (zdravý životní styl – kvarta -Výživa, zdraví a nemoc)
- Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence (občanská výchova – tercie - Prevence zneužívání návyk. látek)
(zdravý životní styl – kvarta – Závislosti a bezpečnost)
- Hodnota a podpora zdraví (biologie – tercie – Biologie člověka) , (zdravý životní styl – kvarta – Zdraví a nemoc)
  - Osobnostní a sociální rozvoj (občanská výchova – sekunda – Morálka a mravnost)

TĚLESNÁ VÝCHOVA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět *Tělesná výchova* vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a zdraví*. Hlavním cílem vyučovacího předmětu je komplexní vzdělávání žáků v oblasti aktivního pohybu, který je významným činitelem působícím na zdravotní stav a harmonický rozvoj žáka. Vede k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, současně i k poznání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Žáci se učí uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v různém prostředí a s různými účinky, kdy si zvykají na rozličné sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání zábran, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti, nutnou míru odpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků. Tělesná výchova umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti i zdravotní a pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i jiných a aktivně je využívat nebo cíleně ovlivňovat. Vede žáky od spontánního pohybu k řízené pohybové činnosti a zpět k vlastní pravidelné seberealizaci v oblíbeném sportu nebo v jiné pohybové aktivitě. Takový vztah k pohybovým aktivitám lze rozvíjet jen v atmosféře důvěry, úzké spolupráce a radostného prožitku z pohybového výkonu.

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Vzdělávací obsah tělesné výchovy je tvořen následujícími tématy:

- Člověk a zdraví
- Atletika
- Gymnastika
- Estetické a kondiční formy cvičení
- Pohybové hry
- Sportovní hry
- Bruslení a lední hokej
- Lyžování (lyžařský výcvikový kurz)
- Činnosti – pohybové učení

Vyučovací předmět tělesná výchova integruje tato průřezová témata:

- OSV – Osobnostní a sociální výchova
  - Sebepoznání a sebepojetí
  - Seberegulace a sebeorganizace
  - Psychohygiena
  - Kreativita
  - Mezilidské vztahy
  - Komunikace
  - Kooperace a kompetice
  - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- MKV – Multikulturní výchova
  - Lidské vztahy

- EV – Environmentální výchova
Vztah člověka k prostředí

FORMY REALIZACE

Tělesná výchova je povinný vyučovací předmět pro žáky primy – kvarty. Třída je během výuky dělená na skupinu chlapců a dívek. V případě nízkého počtu chlapců nebo dívek se třídy spojují, ale zůstávají skupiny chlapců nebo dívek. Výuka probíhá v různých ročních obdobích v těchto objektech a prostředích : malá školní tělocvična, hala a tunel TJ Slavoj Český Brod, školní hřiště, atletické hřiště TJ Slavoj Český Brod – Kutilka, hřiště 1.ZŠ Český Brod, městský park. V sekundě je pořádán lyžařský výcvikový kurz na horách (Krkonoše).

Realizace vyučovacího předmětu nabízí uplatnění širokého spektra tradičních i méně tradičních metod a forem výuky. Kromě frontální výuky s použitím tělovýchovného nářadí a náčiní uplatňujeme i další kooperační formy výuky ve skupinách, ve dvojicích i různé individuální formy výuky.

Nedílnou součástí tělesné výchovy je organizace školních turnajů ve sportovních hrách a účast žáků v okrskových a okresních kolech soutěží Asociace školních sportovních klubů v Kolíně a Českém Brodě.

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník, ve kterém je předmět vyučován	prima	sekunda	tercie	kvarta
Časová dotace	2	2	2	2

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich zdraví. - Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle. - Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti a dovednosti. - Uplatňujeme individuální přístup ke žákům, výsledky posuzujeme vždy z pohledu míry zlepšení. - Při hodnocení používáme prvky pozitivní motivace.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů. - Ve škole a při mimoškolních akcích sledujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají. - Podporujeme žáky pozitivně prožívat osvojené pohybové činnosti a využívat je.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	- Klademe důraz na kulturní úroveň komunikace. - Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků. - Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky. - Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci své osoby. - Připravujeme žáky komunikovat v obtížných a ohrožujících situacích.

	- Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel školního řádu a umožňujeme žákům se na tvorbě řádu podílet. - Vedeme žáky k čestnému jednání v duchu „fair play“.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	- Učíme žáky pracovat v týmech. - Rozvíjíme schopnosti žáků zastávat v týmu různé role. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace vzájemné potřeby. - Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. - Učíme žáky k tomu, aby si uvědomovali význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a v jiných pohybových aktivitách a uměli je využívat.
KOMPETENCE OBČANSKÉ	- Netolerujeme sociálně patologické projevy (drogy, šikana, kriminalita, ...). - Netolerujeme nekamárácké chování a odmítnutí požadované pomoci. - Důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole. - Při kázeňských problémech žáků se snažíme zjistit jejich motiv. - Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí. - Žákům nabízíme vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační) jako protipól nežádoucích sociálně patologických jevů. - V hodnocení žáka uplatňujeme prvky pozitivní motivace. - Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve škole.
KOMPETENCE PRACOVNÍ	- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Práci netrestáme, dobou práci vždy pochválíme. - Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky. - Důsledně učíme žáky dodržovat organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné sportovní či jiné pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí.
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	- Užíváme digitálních technologií prostřednictvím video nahrávek – správné provedení/profesionální provedení/provedení žáků + video rozbor.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

TĚLESNÁ VÝCHOVA		
PRIMA		
VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	VAZBA NA PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
• Změří srdeční frekvenci a respektuje příkazy učitele. • Pravidelně se věnuje některému sportu nebo jiné pohybové aktivitě.	<u>ČLOVĚK A ZDRAVÍ</u> • Význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu	

• Chápe význam ozdravného programu. Pečuje o svoji tělesnou zdatnost a zdraví.	• Základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení • Zdravý životní styl, odmítání škodlivých látek	
• Rozpozná význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty. • Zvládne základní průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti. • Zvyšuje maximální rychlost v běhu. • Rozvíjí běžeckou vytrvalost a techniku běhu. • Rozměří si rozběh a zvládne základy skrčmé techniky. • Rozměří si rozběh a zvládne základní prvky (odraz a překonání latky flopem). • Osvojí si základy techniky hodů.	<u>ATLETIKA</u> • Pojmy olympijských disciplín • Základy techniky disciplín • Průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti – sprint, vytrvalý běh, skok daleký a vysoký, hod kriketovým míčkem • Běh na 60m • Vytrvalý běh • Skok daleký • Skok vysoký • Hod kriketovým míčkem	OSV – Seberegulace a sebeorganizace
• Rozumí osvojovaným pojmům. • Zvládne základy kotoulů vpřed a vzad, s dopomocí stoj na rukou, u přemetu stranou zvládne pohyby rukou a nohou. • Na hrazdě udělá vzpor a sešín vpřed.	<u>GYMNASTIKA</u> • Pojmy, odvozené cvičební polohy a postoje. • Akrobacie – kotoul vpřed, kotoul vzad, stoj na rukou u stěny, přemet stranou vpravo nebo vlevo • Cvičení na nářadí – hrazda (vzpor, výmyk, sešín vpřed, vzepření závěsem v podkolení)	OSV – Seberegulace a sebeorganizace
• Přeskočí kozu nadél a našír roznožkou (odraz z můstku).	• Přeskoky – koza nadél a našír (skrčka a roznožka), odrazy z můstku a z trampolinky	
• Zvládne základní aerobní cvičení s hudbou. • Rozezná základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů.	<u>ESTETICKÉ A KONDIČNÍ FORMY CVIČENÍ</u> • Různé druhy pohybu s hudebním a rytmičtým doprovodem • Technika a estetika pohybu • Rychlostně silová cvičení • Protahovací cvičení (strečink)	

• Osvojuje si a zdokonaluje techniku a estetický projev s hudebním doprovodem.	• Rytmická gymnastika - dívky	
• Zvyšuje kondici a zlepšuje koordinaci. • Zlepšuje pohybové dovednosti. • Rád soutěží a bojuje.	<u>POHYBOVÉ HRY</u> • Hry pro rozvoj kondičních a koordinačních předpokladů • Hry na zdokonalování pohybových dovedností • Pohybové hry soutěživé a bojové	
• Ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře. • Snaží se o fair play při hrách a má radost ze hry. • Přihraje a nahraje míč v pohybu. Vystřelí na branku. • Dribluje s míčem pravou i levou rukou bez očního kontaktu s balonem. Umí vystřelit na koš. Zvládá základní pravidla košíkové. • Chytne a přihraje míč spoluhráči. Přehodí míč na prázdné místo u protihráčů. • Dribluje s míčkem bez očního kontaktu na náčiní. Uvolní se. Vystřelí na branku.	<u>SPORTOVNÍ HRY</u> • Základní pravidla sportovních her • Radost ze hry, prožitek a spolupráce • Kopaná – chlapci (kopy do míče, přihrávka a nahrávka, hod míče z autu, driblink a střelba na branku) • Košíková – správný postoj při nahrávce, driblink pravou i levou rukou, střelba na koš, uvolňování se, bránění protihráče) • Přehazovaná – chytání míče, odhazování míče ve výskoku, přihrávky, vykrývání prostoru • Florbal – driblink, přihrávky a nahrávky, běh do volného prostoru, střelba na branku, bránění protihráče • Doplnkové sportovní hry – ringo, házená, minikopaná	OSV-Kooperace a kompetice
• Zařadí bruslení jako vhodnou pohybovou činnost. • Provede ošetření bruslí. • Předvede jednoduché prvky při jízdě.	<u>BRUSLENÍ A LEDNÍ HOKEJ</u> (dle klimatických podmínek) • Osvojení sportu na ledě • Ošetření bruslí a bot • Jednoduché prvky při jízdě – jízda vpřed a vzad, obraty, zastavení, změna směru • Upravená hra – hokej <u>ČINNOSTI – POHYBOVÉ UČENÍ</u>	

• Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence. • Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji. • Zapiše potřebná data do tabulek a dokáže je číst.	• Komunikace v TV (tělocvičné názvosloví osvojovaných činností) • Týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel • Statistická zjištění – měření délky, rychlosti a výšky, práce se stopkami a pásmem • Práce s tabulkou (výsledkovou listinou) – doplňování, čtení a zjišťování potřebných dat	OSV- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

TĚLESNÁ VÝCHOVA		
SEKUNDA		
VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	VAZBA NA PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
• Dokáže jednoduše popsat charakter úrazu při cvičení. Vyhodnotí nevhodné klimatické podmínky. • Používá základní cviky a sestavy pro různé účely. • Pečuje o svou tělesnou zdatnost a zdraví.	<u>ČLOVĚK A ZDRAVÍ</u> • Pojmy osvojovaných činností • Základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu • Zdravý životní styl	
• Změří a zapiše výkony. Užívá a rozpozná základní startovní povely. • Využívá cvičení pro jednotlivé atletické činnosti. • Zdokonalí techniku běhu a nízkého startu. Osvojí si startovní povely. • Rozvíjí obecnou vytrvalost. Bez přerušení zvládne 12 minutový běh. • Zvládne odraz z „prkna“. Zlepší odrazovou výbušnost a doskok. • Uskuteční celý skok flopem.	<u>ATLETIKA</u> • Základní pravidla atletických soutěží • Průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti – sprint, vytrvalý běh, skok daleký a vysoký, hod kriketovým míčkem • Běh na 60m • Vytrvalý běh • Skok daleký • Skok vysoký	OSV – Seberegulace a sebeorganizace

• Při odhodu se pokusí o tříkrokový rytmus. Zlepší techniku.	• Hod kriketovým míčkem	
• Zvládne základy záchrany a dopomoci. • Dokáže stoj na rukou, stoj na hlavě a stoj na lopatkách. • Udělá výmyk na hrazdě po ramena s dopomocí a sešín vpřed. • Přeskočí roznožkou kozu našír a nadél.	<u>GYMNASTIKA</u> • Záchrana a dopomoc • Akrobacie – kotoul vpřed a vzad, sestavy z kotoulů, stoj na rukou a na hlavě, přemet stranou • Cvičení na nářadí – hrazda (vzpor, sešín vpřed, přešvihy únožmo, výmyk, vzepření závěsem v podkolení) • Přeskoky – koza nadél a našír - skrčka a roznožka, odraz z můstku, skrčka přes bednu našír, kotoul letmo přes bednu s odrazem z trampolinky do doskočiště	OSV – Seberegulace a sebeorganizace
• Předvede krátkou sestavu na aerobní cvičení s hudbou. (Dívky) • Pohyby provádí technicky správně. • Zvládne určenou sestavu na kondiční cvičení (cvičení na stanovištích). • Zvládne rozcvičení s použitím jednoduchých cvičení strečinku. • Plynule se zapojí do cvičení aerobiku. (Dívky)	<u>ESTETICKÉ A KONDIČNÍ FORMY CVIČENÍ</u> • Různé druhy pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem • Technika a estetika pohybu • Kondiční cvičení s náčiním a na nářadí • Protahovací cvičení (strečink) • Aerobik a další jeho formy	
• Spolupracuje a pomáhá při společných úkolech. • Vytvoří pohybovou hru a upřesní její pravidla.	<u>POHYBOVÉ HRY</u> • Kontaktní, motivační a dobrodružné hry • Pohybové hry pro rozvoj pohybové představitivosti a tvořivosti	
• Ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře. • Proveďte základní údržbu náčiní a úpravu hřiště před a po utkání. • Přihraje a nahraje míč v pohybu. Ztlumí míč. Dribluje pravou a levou nohou.	<u>SPORTOVNÍ HRY</u> • Základní pravidla sportovních her • Příprava a organizace utkání • Údržba hřiště • Kopaná – chlapci (kopy do míče a tlumení míče, zpracování míče po	OSV – Kooperace a kompetice

• Dribluje s míčem pravou i levou rukou, přihrává a přijímá míč v pohybu, uvolňuje se bez míče a s míčem. • Dribluje s míčem a zpracuje míč po přihrávce. Vystřelí na branku švihem i náprahem.	přihrávce, hra hlavou, jednoduchá útočná kombinace, střelba) • Košíková – driblink pravou i levou rukou, uvolňování se, přihrávka do pohybu, dvojtakt, osobní bránění, hra podle zjednodušených pravidel • Odbíjená – obití vrchem a spodem, průpravná cvičení a u pravená hra • Florbal – driblink, přihrávky a nahrávky v pohybu, těsné vedení míče a zpracování přihrávky, jednoduché útočné kombinace, střelba na branku • Doplnkové sportovní hry – ringo, minikopaná, házená	
• Poskytne první pomoc při úrazu na bruslích. • Rychle zastaví a vyhýbá se při jízdě.	<u>BRUSLENÍ A LEDNÍ HOKEJ</u> (dle klimatických podmínek) • Způsoby záchrany a přivolání pomoci • Prvky při jízdě – jízda vpřed i vzad, zatáčení a vyhýbání se, zastavení, prudké změny směru a rychlé zastavení • Hra v ledním hokeji podle upravených pravidel	
• Zařadí lyžování jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost. • Proveďte ošetření lyží. Zvládne základní mazání lyží. • Přiveďte první pomoc při úrazu na lyžích. • Ukáže jednoduché prvky při jízdě.	<u>LYŽOVÁNÍ</u> <u>(lyžařský výcvikový kurz)</u> • Osvojení sportu na horách • Ošetření lyžařské výbavy • Způsoby záchrany a přivolání pomoci • Jednoduché prvky při jízdě – pluh, základní (kročný) oblouk, zastavení • Střídavý běh na běžecích lyžích a bruslení	
• Proveďte sebehodnocení určité pohybové činnosti.	<u>ČINNOSTI – POHYBOVÉ UČENÍ</u>	OSV- Komunikace

• Zorganizuje ve spolupráci se spolužáky jednoduchý turnaj nebo závody v rámci hodiny tělesné výchovy.	• Sebehodnocení v dané pohybové činnosti • Aktivní (samostatná) organizace prostoru a pohybové činnosti	

TĚLESNÁ VÝCHOVA		
TERCIE		
VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	VAZBA NA PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
• Změří srdeční frekvenci, stanoví jak tento údaj využít pro úpravu pohybové zátěže. • Sestaví svůj pohybový režim, pravidelně se věnuje některému sportu nebo jiné pohybové aktivitě. • Sestaví si svůj individuální ozdravný program a vytvoří denní režim se zásadami zdravého životního stylu. Pečuje o svoji tělesnou zdatnost a zdraví.	<u>ČLOVĚK A ZDRAVÍ</u> • Význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu • Základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení • Zdravý životní styl, odmítání škodlivých látek	
• Provede organizaci atletických soutěží. Používá pravidla. Změří a zapíše výkony do záznamových listů. Používá startovní povely. • Aplikuje průpravné cviky v jednotlivých atletických cvičeních. • Reaguje správně na startovní povely. Umí základy nízkého startu. Zdokonaluje techniku běhu • Rozvíjí obecnou běžeckou vytrvalost. Bez přerušení zvládne 12 minutový běh. • Odrazí se z „prkna“ a přednoží při doskoku. • Uskuteční celý skok flopem. • V hodu granátem použije při odhodu tříkrokový rytmus. Zlepšuje techniku vrhu koulí. • Předá a převezme štafetový kolík v pohybu.	<u>ATLETIKA</u> • Pravidla atletických soutěží • Průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti – sprint, vytrvalý běh, skok daleký a vysoký, hod granátem a vrh koulí • Běh na 60m • Vytrvalý běh • Skok daleký • Skok vysoký • Hod granátem a vrh koulí • Štafetový běh	OSV – Seberegulace a sebeorganizace
• Ovládá bezpečně záchranu a pomoc při osvojovaných cvičeních. • Zvládne přemet stranou na jednu stranu.	<u>GYMNASTIKA</u> • Záchrana a pomoc	OSV – Seberegulace a sebeorganizace

• Udělá výmyk ze stoje (hrazda po čelo). • Zvládne skrčku přes bednu našír (chlapci), skrčku přes kozu našír (dívky)	• Akrobacie – kotouly, stoj na rukou, stoj na hlavě, přemet stranou, kotoul vzad do zášvihu • Cvičení na nářadí – hrazda (přešvihy únožmo, výmyk na hrazdě po čelo a ramena, vzepření závěsem v podkolení) Dosažné kruhy – houpání • Přeskoky – roznožka a skrčka na koze nadél a našír, skrčka přes bednu na šír, kotoul letmo přes nízkou bednu s odrazem z můstku do doskočiště	
• Předvede krátkou sestavu na aerobní cvičení s hudbou (dívky). • Pohyby provádí technicky správně a plynule. • Vytvoří sestavu na kondiční cvičení. Vyšplhá na tyči do 4,5m s přírazem, chlapci i na laně s klíčkou. • Zvládne rozcvičení s použitím strečinku. • Plynule se zapojí do cvičení aerobiku (dívky).	<u>ESTETICKÉ A KONDIČNÍ FORMY CVIČENÍ</u> • Různé druhy pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem • Technika a estetika pohybu • Kondiční cvičení s náčiním a na nářadí • Protahovací cvičení (strečink) • Aerobik a jeho další formy	
• Spolupracuje, pomáhá a plní společné úkoly • Vytvoří pohybovou hru a upřesní její pravidla.	<u>POHYBOVÉ HRY</u> • Pohybové hry bojové a soutěživé • Pohybové hry motivační • Pohybové hry pro rozvoj pohybové představitivosti a tvořivosti	
• Ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře. • Zorganizuje turnaj mezi družstvy. • Provede základní údržbu náčiní a úpravu hřiště před a po utkání. • Zpracuje míč v pohybu a dobře přihrává. Založí rychlý protiútok. • Používá dvojtakt, umí vystřelit na koš, zvládne obranu v zóně.	<u>SPORTOVNÍ HRY</u> • Základní pravidla sportovních her • Příprava a organizace utkání • Údržba hřiště • Kopaná – chlapci (zpracování míče, vedení míče, střelba z pohybu, kombinace na přihrávání, rychlý protiútok, utkání)	OSV –Kooperace a kompetice

• Odbíjí vrchem a spodem. • Přejímá a přihrává míček v pohybu.	• Košíková – střelba, uvolňování s míčem a bez míče, dvojtakt, zónová obrana • Odbíjená – přihrávky vrchem i spodem přes síť, podání spodem, upravená hra • Florbal – přihrávky a přejímání míčku v pohybu, přihrávka na hráče v pohybu, zpracování přihrávky, střelba na branku, chytání a vyrážení míčku brankářem • Doplnkové sportovní hry – minikopaná, házená, přehazovaná, ringo	
• Rychle zastaví a vyhýbá se s jistotou. • Přihrává a nahrává kotouč, vede kotouč driblinkem.	<u>BRUSLENÍ A LEDNÍ HOKEJ</u> (dle klimatických podmínek) • Prvky při jízdě – jízda vpřed i vzad, zatáčení, vyhýbání se, prudké změny pohybu, rychlé zastavení • Přihrávky a nahrávky kotouče, vedení kotouče driblinkem a tažením, nahrávka do rychlého protiútoky, hra podle upravených pravidel	
• Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů. • Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí. • Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji. • Zpracuje naměřená data a informace a podílí se na jejich prezentaci.	<u>ČINNOSTI – POHYBOVÉ UČENÍ</u> • Komunikace v TV (tělocvičné názvosloví) • Statistická zjištění, odhady, přesná měření (stopky, pásmo), evidence a vyhodnocování zjištěných dat • Týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel • Práce s tabulkou (výsledkovou listinou) – doplňování, čtení a zjišťování potřebných dat	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

TĚLESNÁ VÝCHOVA		
KVARTA		
VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	VAZBA NA PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- Rozpozná a popíše charakter úrazu při tělovýchovné činnosti. Reaguje na nevhodné klimatické podmínky – navrhne řešení situace. - Používá samostatně cviky pro různou pohybovou činnost. - Pečuje o svou tělesnou zdatnost a zdraví. Odmítá škodliviny.	<u>ČLOVĚK A ZDRAVÍ</u> - Pojmy osvojovaných činností - Základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich používání v denním režimu - Zdravý životní styl	
- Organizuje atletické soutěže. Přesně používá pravidla atletických soutěží. Výkony zapisuje do záznamových archů a vyhodnotí je. - Aplikuje průpravná cvičení v atletických činnostech. - Používá nízký start, zlepšuje techniku a rychlost běhu. - Zlepšuje výkon v běhu na 1500m a v běhu na 12 minut. - Odraz provádí z „prkna“ v plné rychlosti, doskočí s přednožením. - Uskuteční celý skok flokem. - Granát odhodí v tříkrokovém rytmu, po odhodu zastaví před čarou. - Kouli odvrhne zádovním způsobem. - Překážky překoná v tříkrokovém nebo pětikrokovém rytmu. - Štafetový kolík předá a převezme v pohybu.	<u>ATLETIKA</u> - Pravidla atletických soutěží - Průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti – sprint, vytrvalý běh, skok daleký a vysoký, hod granátem, vrh koulí, překážkový a štafetový běh - Běh na 60 m - Vytrvalý běh - Skok daleký - Skok vysoký - Hod granátem - Vrh koulí - Překážkový běh - Štafetový běh	OSV – Seberegulace a sebeorganizace
- Bezpečně ovládá záchranu a pomoc. - Provede stoj na rukou, přemet stranou a kotoul do zášvihu. - Udělá vzepření závěsem v podkolení a výmyk na hrazdě.	<u>GYMNASTIKA</u> - Záchrana a pomoc - Akrobacie - kotouly, kotoul letmo, přemet stranou, stoj na hlavě, stoj na rukou, kotoul vzad do zášvihu, přemet vpřed - Cvičení na nářadí – hrazda (přešvihy únožmo, sešín vpřed, vzepření závěsem v podkolení, toč vzad,	OSV – Seberegulace a sebeorganizace

• Houpá se ve visu na kruzích s obraty. • Komíhá na bradlech. • Přeskočí bednu kotoulem letmo a skrčkou přes bednu našír. • Provádí pohyby s hudebním doprovodem. • Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti. Vyšplhá na tyči s přírazem do výšky 4,5m, chlapci bez přírazu 3m. • Ukáže základní aerobní cvičení s hudbou. • Samostatně se připraví před pohybovou činností.	výmyk na hrazdě po ramena a po čelo, podmet) Dosažné kruhy (kotoul vpřed a vzad ze stoje, vis střemhlav, vzpor-přednos, houpání ve visu, rotace ve visu) Bradla – komíhání, přednožka, zánožka Přeskoky – skrčka a roznožka přes kozu našír i nadél, skrčka před bednu našír, roznožka přes bednu nadél – chlapci, kotoul letmo přes nízkou bednu našír <u>ESTETICKÉ A KONDIČNÍ FORMY CVIČENÍ</u> • Moderní gymnastika – dívky (cvičení s míčem, švihadlem, ..., krátká sestava) • Technika a estetika pohybu • Kondiční formy cvičení – chlapci a dívky • Různé formy aerobiku – dívky • Protahovací cvičení (strečink)	
• Zvládá pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje v soutěžích a v pohybové hře.	<u>POHYBOVÉ HRY</u> • Pohybové hry družstev i jednotlivců – motivační, rozvíjející tvořivost, kondiční a koordinační	
• Ovládá pravidla a uplatňuje je ve hře. • Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje. Spolurozhoduje soutěže. • Přihrává a zpracovává míč v pohybu, aktivně a tvořivě se zapojuje do hry.	<u>SPORTOVNÍ HRY</u> • Pravidla sportovních her • Příprava a organizace utkání • Kopaná – chlapci (vedení míče, přihrávky v pohybu, zpracování míče v pohybu, hra hlavou, střelba na branku, hra) • Košíková – přihrávky v pohybu, uvolňování bez míče a s míčem,	OSV – Kooperace a kompetice

• Střílí na koš v pohybu a dvojtaktem, zapojí se do obranných a útočných kombinací. • Podává míč spodem a vrchem, nahraje na smeč, blokuje. • Přihrává v pohybu, uvolňuje se bez míče a s míčem, zapojí se do útočných a obranných kombinací.	střelba na koš v pohybu , střelba na koš dvojtaktem, blokování, zónová obrana, útočné a obranné kombinace • Odbíjená – přihrávky a nahrávky vrchem a spodem, nahrávka na smeč, spodní a vrchní podání, blokování, hra • Florbal – vedení míče v pohybu, přihrávky v pohybu, uvolnění bez míče i s míčem, střelba na branku, základní činnosti brankáře, hra • Doplnkové sportovní hry – minikopaná, házená, přehazovaná, Pálkovaná, ringo	
• Zvládá s jistotou základní prvky při jízdě. • Zapojí se aktivně do hry a dodržuje pravidla.	<u>BRUSLENÍ A LEDNÍ HOKEJ</u> (dle klimatických podmínek) • Prvky při jízdě – jízda vpřed i vzad, zatáčení, vyhýbání se, rychlé zastavení • Hokej – chlapci – přihrávky a nahrávky v pohybu, uvolňování se bez a s kotoučem, střelba na branku, bránění, základní útočné kombinace	
• Vyhodnotí svou pohybovou činnost. • Zorganizuje ve spolupráci se spolužáky turnaje a závody v rámci hodin tělesné výchovy. Spoluorganizuje vyšší soutěže (okrskového, okresního charakteru).	<u>ČINNOSTI – POHYBOVÉ UČENÍ</u> • Sebehodnocení v dané pohybové činnosti • Aktivní (samostatná) organizace turnajů a závodů	OSV – Komunikace OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Zdravotní tělesná výchova je doplňujícím oborem vzdělávací oblasti *Člověk a zdraví*. Jedná se o alternativní předmět k tělesné výchově. Je určen žákům III. (příp. II.) zdravotní skupiny. Jeho zařazení vychází ze situace v moderní společnosti, která v mnohém život usnadňuje, ale paradoxně tím vyvolává už v dětském věku četná zdravotní oslabení, která je nutné napravovat a korigovat (z nedostatku intenzivního a vhodně zaměřeného pohybu, z dlouhodobého setrvávání ve statických polohách, z nadměrného příjmu potravy v nevhodné skladbě, z nekvalitního ovzduší, z četných stresových situací, nepříznivých sociálních vztahů atd.). Zdravotně oslabené dítě potřebuje větší množství spontánních a cíleně zaměřených pohybových aktivit než dítě zdravé. Tento obor vede konkrétní žáky k poznání charakteru jejich zdravotního oslabení i míry a rozsahu omezení některých činností. Současně předkládá konkrétní způsoby ovlivňování zdravotních oslabení (speciální cvičení, všestranně zaměřené činnosti, relaxační techniky atd.) a jejich zařazování do denního režimu žáků.

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Vzdělávací obsah zdravotní tělesné výchovy je naplněn následujícím učivem:

- Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení
- Speciální cvičení
- Všeestranně rozvíjející pohybové činnosti

Vzdělávací předmět zdravotní tělesná výchova integruje tato průřezová témata:

OSV – Osobnostní a sociální výchova
Seberegulace a sebeorganizace
Kooperace a kompetice

FORMY REALIZACE

Zdravotní tělesná výchova se jako předmět na škole zřizuje při dostatečném počtu žáků, kteří splňují podmínky zařazení – tj. III. zdravotní skupina. Zdravotní tělesná výchova se učí i koedukovaně. Výuka probíhá v tělocvičně školy a na školním hřišti.

Realizace vyučovacího předmětu je naplňována širokým rozsahem metod a forem výuky. Vedle frontální výuky se cvičí ve dvojicích a jsou používány individuální formy výuky.

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Realizováno pouze při dostatečném počtu žáků, kteří splňují podmínky, a to jako alternativa k Tělesné výchově.

Ročník, ve kterém je předmět vyučován	prima	sekunda	tercie	kvarta
Časová dotace	2	2	2	2

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich zdraví. - Učíme žáky organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti a dovednosti. - Uplatňujeme individuální přístup ke žákům, výsledky posuzujeme vždy z pohledu míry zlepšení. - Při hodnocení používáme prvky pozitivní motivace.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	- Podporujeme žáky pozitivně prožívat osvojené pohybové činnosti a využívat je.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků. - Vedeme žáky k pozitivní prezentaci své osoby.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace vzájemné potřeby. - Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
KOMPETENCE OBČANSKÉ	- Netolerujeme sociálně patologické projevy (drogy, šikana, kriminalita, ...). - Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí. - V hodnocení žáka uplatňujeme prvky pozitivní motivace.
KOMPETENCE PRACOVNÍ	- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. - Při výuce měníme pracovní podmínky. Žáky vedeme k adaptaci na nové prostředí. - Důsledně učíme žáky dodržovat organizační, hygienické a bezpečnostní zásady.
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	- Užíváme digitálních technologií prostřednictvím video nahrávek – správné provedení/profesionální provedení/provedení žáků + video rozbor.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA – Doplnující obor vzdělávací oblasti		
PRIMA – KVARTA		
VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	VAZBA NA PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
○ Ovládá základní pojmy osvojovaných činností. ○ Upozorní na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením.	<u>Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení</u> ○ základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky – základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na	OSV – Seberegulace a sebeorganizace

	cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodní cvičení a činnosti	
○ Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech. Zaujímá správné základní cvičební polohy. ○ Uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení. ○ Zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení. ○ Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení.	<u>Speciální cvičení</u> ○ oslabení podpůrně pohybového systému a) poruchy funkce svalových skupin b) poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení c) vybočení páteře do stran d) poruchy stavby dolních končetin - lokální a celková relaxace - správné držení hlavy, pletence ramenního, pánve a kolen - protažení prsních a bederních svalů, zadní strany stehů a ohybačů kyčle - posilování šíjového, břišního, mezilopatkového, hýžděového, stehenního a lýtkového svalstva, vzpřimovačů trupu - zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu - uvolňování páteře, cvičení rotace - správný dýchací stereotyp ○ oslabení vnitřních orgánů a) oslabení oběhového a dýchacího systému b) oslabení endokrinního systému c) obezita d) ostatní oslabení vnitřních orgánů - hrudní a brániční dýchání při zvýšené zátěži - adaptace na zvýšenou zátěž - cvičení koordinace a rovnováhy	OSV – Kooperace a kompetice
	○ oslabení smyslových a nervových funkcí	

	a) oslabení zraku b) oslabení sluchu c) neuropsychická oslabení - adaptace srdečně-cévního a dýchacího systému - koordinace pohybu - rovnovážné polohy - rozvoj sluchového, zrakového a taktního vnímání rytmu - cvičení s hudebním doprovodem - orientace v prostoru - zraková lokalizace, rychlost zrakového vnímání	
	<u>Všestranné rozvíjející pohybové činnosti</u> ○ pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV primy – kvarty s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	

SPORTOVNÍ HRY

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Volitelný vyučovací předmět *Sportovní hry* vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a zdraví*. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na povinný předmět Tělesná výchova, který ve své podstatě rozšiřuje. Je určen především žákům pohybově nadaným, kteří již dosáhli určité „sportovní výkonnosti“. Pomáhá jim ještě více rozvíjet jejich pohybové schopnosti a dovednosti, zvyšovat jejich zdatnost a výkonnost a uspokojovat v optimální míře jejich pohybové potřeby a zájmy. Výuka je zaměřena na správné vykonávání vybraných pohybových činností, dodržování vhodného denního režimu, praktické naplňování zásad zdravého životního stylu, regeneraci sil, vhodnou kompenzaci různého zatížení, ochranu zdraví a života při různých sportovních činnostech. Velký důraz je kladen na rozvíjení schopnosti týmové spolupráce a komunikace při pohybu v různých sportovních hrách a soutěžích, rozvíjení disciplinovanosti a smyslu pro čestné a sportovní chování a jednání.

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Vzdělávací obsah Sportovní výchovy naplňuje následující sportovní hry:

- Košíková
- Odbíjená
- Kopaná
- Florbal

Vzdělávací předmět Sportovní výchova integruje tato průřezová témata:

OSV – Osobnostní a sociální výchova

Seberegulace a sebeorganizace

Kooperace a kompetice

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

MKV – Multikulturní výchova

Lidské vztahy

EV – Environmentální výchova

Vztah člověka k prostředí

FORMY REALIZACE

Sportovní hry je volitelný předmět pro žáky tercie (kvarty). Sportovní hry se mohou učit i koedukovaně (minimální počet 12 osob). Výuka probíhá v různých ročních obdobích v těchto objektech a prostředích: hala a tunel TJ Slavoj Český Brod, školní hřiště, hřiště Kutilka, sokolovna, hřiště 1.ZŠ Český Brod.

Realizace vyučovacího předmětu nabízí uplatnění širokého spektra metod a forem výuky. Kromě frontální výuky s použitím tělovýchovného náradí a náčiní uplatňujeme i další kooperační formy výuky ve skupinách, ve dvojicích a různé individuální formy výuky. Nedílnou součástí výuky je účast žáků na turnajích v okrskových a okresních kolech soutěží Asociace školních sportovních klubů v Kolíně a V Českém Brodě. Na organizaci některých soutěží se spolupodílíme.

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník, ve kterém je předmět vyučován	prima	sekunda	tercie	kvarta
Časová dotace	0	0	1(0)	0(1)

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich zdraví. - Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti a dovednosti. - Uplatňujeme individuální přístup ke žákům, výsledky posuzujeme vždy z pohledu míry zlepšení. - Při hodnocení používáme prvky pozitivní motivace.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů. - Podporujeme žáky pozitivně prožívat osvojené pohybové činnosti a využívat je.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků. - Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci své osoby. - Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel školního řádu. - Vedeme žáky k čestnému jednání v duchu „fair play“.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	- Učíme žáky pracovat v týmech. - Rozvíjíme schopnosti žáků zastávat v týmu různé role. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace vzájemné potřeby. - Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. - Učíme žáky k tomu, aby si uvědomovali význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a v jiných pohybových aktivitách a uměli je využívat.
KOMPETENCE OBČANSKÉ	- Netolerujeme sociálně patologické projevy (drogy, šikana, kriminalita, ...). - Důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole. - Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí. - V hodnocení žáka uplatňujeme prvky pozitivní motivace.
KOMPETENCE PRACOVNÍ	- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. - Při výuce měníme pracovní podmínky. Žáky vedeme k adaptaci na nové prostředí. - Důsledně učíme žáky dodržovat organizační, hygienické a bezpečnostní zásady.
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	- Užíváme digitálních technologií prostřednictvím video nahrávek – správné provedení/profesionální provedení/provedení žáků + video rozbor.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

SPORTOVNÍ HRY		
TERCIE nebo KVARTA		
VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	VAZBA NA PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- Bezpečně jedná při hře na různých površích. - Používá vhodné oblečení a obutí. - Používá povolené ochranné pomůcky.	<u>ČLOVĚK A ZDRAVÍ</u> - Hygiena a bezpečnost při hře na různých površích - Vhodné oblečení a obutí - Ochranné pomůcky	OSV – Seberegulace a sebeorganizace
- Předvídá a reaguje na pohyb protihráče. Přihrává obouruč a jednoruč, střílí jednoruč vrchem z místa a po pohybu. Používá dvojtakt. - Aktivně se zapojuje do útočných a obranných kombinací a tvořivě aplikuje herní systémy. - Dodržuje pravidla hry.	<u>BASKETBAL</u> Herní činnosti jednotlivce - Rozestavení kolem hráče s míčem, přechod z obrany do útoku a zpět - Přihrávka obouruč a jednoruč, driblink, uvolňování s míčem a bez míče, obsazování hráče s míčem i bez míče - Střelba vrchní jednoruč i obouruč z krátké a střední vzdálenosti z místa a po pohybu. Střelba ve výskoku a přes hlavu. Trestný hod Útočné a obranné kombinace, herní systémy, hra (utkáni) - Útočné kombinace – početní převaha útočníků, hod' a běž, na clonění, řešení situace 2-2 - Obranné kombinace – zajišťování a proklouzávání - Herní systémy – postupný útok, rychlý protiútok, osobní obranný systém, zónová obrana - Hra – podle upravených a zjednodušených pravidel, hra na menším hřišti a menším počtem hráčů, hra podle oficiálních pravidel	OSV – Kooperace a kompetice MKV – Lidské vztahy

• Zaujímá vhodnou pozici při příjmu podání, odbíjí obouruč vrchem a spodem, podání vhodně realizuje, vhodně přihrává a nahrává. • Aktivně se zapojuje v herních systémech. • Respektuje pravidla hry.	<u>VOLEJBAL</u> Herní činnosti jednotlivce • Postavení hráčů při příjmu podání • Odbíjení obouruč vrchem a spodem (před sebe, pod úhlem, za sebe, v pádu) • Spodní a vrchní podání v čelném a bočním postoji z místa a ve výskoku • Příjem podání • Přihrávka na vbíhajícího nahrávače • Nahrávka podél sítě, nahrávka smečáři • Lob, jednoblok, dvojblok, smeč, ulití Herní systémy, hra (utkání) • Každý střední u sítě nahrávačem, ostatní u sítě nahrávačem, vbíhající nahrávačem • Hra podle upravených a zjednodušených pravidel, hra s menším počtem hráčů na zmenšeném hřišti, hra podle oficiálních pravidel	OSV – Kooperace a kompetice
• Předvídá pohyb protihráče, plynule přechází z obrany do útoku, zpracovává a přihrává míč různými způsoby, střílí z místa a z pohybu. Ovládá základní činnosti brankáře.	<u>FOTBAL</u> Herní činnosti jednotlivce • Rozestavení kolem hráče s míčem • Přejít do útoku a zpět • Přihrávka po zemi vnitřním a přímým nártem, obloukem na střední a dlouhou vzdálenost, hlavou na místě a ve výskoku • Zpracování míče – stahování a tlumení míče nohou, hlavou a tělem • Vedení míče, uvolňování s míčem a bez míče • Obsazování prostoru a hráče s míčem a bez míče, odebrání míče	OSV – Kooperace a kompetice

• Aktivně a tvořivě se zapojuje do útočných a obranných kombinací a herních systémů. • Ovládá a realizuje pravidla hry.	• Střelba z místa a po vedení míče, střelba prvním dotykem, střelba hlavou, pokutový kop • Činnost brankáře – vyražení a chytání míče ve výskoku, v pádu Útočné kombinace, herní systémy, hra (utkáni) • Útočné kombinace založené na přihrávání, zajišťování a přebírání hráče • Herní systémy – postupný útok, osobní obrana v blízkosti branky a od půlící čáry • Hra podle upravených a zjednodušených pravidel, s menším počtem hráčů na menším hřišti, hra podle oficiálních pravidel	
• Vhodně se pohybuje po hřišti, dribluje, přihrává a střílí s jistotou. • Ovládá základní činnosti brankáře. • Aktivně a tvořivě se zapojuje do útočných a obranných kombinací a herních systémů.	<u>FLORBAL</u> Herní činnosti jednotlivce • Rozestavení hráče s míčkem • Pohyb po hřišti • Driblink, vedení míčku tažením • Krytí míčku před soupeřem • Střelby na branku • Přihrávky – na místě, na místě a po ní pohyb, přejímání míčku v pohybu, přihrávka na hráče v pohybu • Činnost brankáře – základní pozice a pohyb, chytání a vyražení míčku, hra za brankou, zmenšování střeleckého úhlu, přihrávání Herní kombinace a systémy • Útočné kombinace – přihráj a běž, křížení, zpětná přihrávka, nabíhání do volného prostoru	OSV – Kooperace a kompetice

• Dodržuje pravidla hry.	• Obranné kombinace – zajišťování, přebírání, zdvojování, osobní obrana • Útočné systémy – rychlý protiútok, postupný útok, přesilová hra • Obranné systémy – aktivní obrana, územní obrana, osobní obrana • Hra podle upravených pravidel, hra podle oficiálních pravidel	
• Ovládá taktiku hry a osvojované dovednosti. • Kontroluje herní role a funkce ve hrách. • Zná a používá pravidla, rozumí gestům rozhodčích. • Udržuje různé povrchy hřišť.	<u>ČINNOSTI – POHYBOVÉ UČENÍ</u> • Technika osvojovaných dovedností, taktika hry • Herní role a funkce ve sportovních hrách • Základní pravidla a smluvená gesta rozhodčích u osvojovaných sportovních her, sledování výkonů • Úprava různých povrchů hřišť	OSV – Komunikace OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti EV – Vztah člověka k prostředí

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Vzdělávací oblast **Člověk a svět práce** postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získávání základních dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření profesní orientace žáků. Koncepce vychází z konkrétních životních situací v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností. Cíleně se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě. Výuka probíhá převážně ve specializovaných učebnách. Žáci se učí pracovat s různými materiály, plánovat a organizovat pracovní činnosti samostatně i v týmu. Jsou vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Vzdělávací obsah oboru **Člověk a svět práce** je realizován ve třech tematických okruzích:

Práce s laboratorní technikou

Využití digitálních technologií

Svět práce.

Tematický okruh **Svět práce** je realizován v kvartě v rámci Občanské výchovy.

Práci s laboratorní technikou vyučujeme formou laboratorních prací v sekundě v Biologii a v kvartě ve Fyzice a Chemii.

Využití digitálních technologií vyučujeme formou povinného i volitelného předmětu **Informatika a výpočetní technika**.

Vzdělávací obsah je realizován v průběhu celého nižšího gymnázia. Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Ve všech tematických celcích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace a pomáhá jim při výběru další profese.

5.2 UČEBNÍ OSNOVY - VYŠŠÍ GYMNÁZIUM

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ:

Vyučovací předmět český jazyk a literatura vychází ze vzdělávacího oboru ČJL vymezeného v RVP G. Ve výuce ČJL na vyšším gymnáziu (osmileté studium) žáci získávají přiměřené poučení o jazyku-ve svém obsahu i rozsahu prohloubeném ve srovnání se základním vzděláváním-jako východisko ke komunikaci v různých typech mluvených i psaných textů. Žák je veden k vnímání a adekvátnímu užívání českého jazyka v konkrétních komunikačních situacích; k chápání jazyka jako prostředku porozumění a naslouchání druhým i sobě samému, k orientaci v různých diskursivních kontextech komunikace psané i mluvené, veřejné i soukromé. Vedeme žáky i k tomu, že jazyk nemusí být pouze nástrojem porozumění, ale i nástrojem dezinterpretace a manipulace, neboť prostřednictvím jazyka formujeme své myšlenky.

Výuka předmětu ČJL je založena převážně na výkladu, práci s textem, diskusi, psaných a mluvených žákovských příspěvcích k různým tématům a práci na větších projektech s přesahem do ostatních oblastí. Koncepce předmětu spatřuje klíčový význam ve výchově ke „čtenářství“, jež vybízí žáky nejen k reflektovanému a kritickému čtení, ale i autentickému osobnímu čtenářskému prožitku a k formování vlastních názorů a tvoření vlastních textů.

Do předmětu český jazyk a literatura jsou začleněna tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

ORGANIZAČNÍ A ČASOVÉ A VYMEZENÍ:

Vyučovací předmět český jazyk a literatura na vyšším gymnáziu (osmileté studium) sestává ze třech oblastí-jazykové, slohové a literární(navzájem prolínající se). Vzdělávací obsah předmětu je dále příležitostně doplňován návštěvou divadelních či filmových představení nebo besedami se zajímavými osobnostmi. Předmět ČJL na vyšším gymnáziu se vyučuje v 5.ročníku -3 hodiny týdně (1 hodina je dělená), ve 6.ročníku 4 hodiny týdně, ve 7. ročníku 3 hodiny týdně a ve 8 ročníku 4 hodiny.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	Motivujeme žáky k uvědomělému čtení odborného i uměleckého textu a jeho adekvátní interpretaci Vedeme žáky k samostatné práci s informacemi, vyhledávání, ověřování pomocí nejrůznějších informačních zdrojů a následné prezentaci nových poznatků a souvislostí Rozvíjíme schopnost jazykově i věcně správného ústního i písemného projevu adekvátního komun.situaci Vytváříme tvořivé a podnětné prostředí pro všestranný rozvoj každého jedince Vedeme žáky k přemýšlení v širších souvislostech-mezipředmětové vztahy

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU	Vedeme žáky ke kritické analýze problému, návrhu vlastní strategie řešení, včetně zvážení možných kladů a záporů jednotlivých možností řešení a schopnosti obhájit svou strategii Zapojujeme žáky do předmětových soutěží a olympiád, dále do regionálních i celorepublikových projektů
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	Rozvíjíme mluvený a psaný jazykový projev adekvátní komunikačnímu záměru a komunikační situaci -formou vhodně zadávaných referátů, slohových a seminárních prací, prezentací Rozvíjíme schopnost otevřeně a kultivovaně vyslovit svůj názor, obhájit jej, argumentovat, diskutovat a tolerovat názor odlišný (brainstorming, diskuse) Podporujeme efektivní využívání moderních informačních technologií Při interpretaci uměleckého textu, stylistických cvičeních a diskusích o nejrůznějších společenských problémech vedeme žáky k věcné, kultivované diskusi, umění argumentovat, obhájit svůj názor a respektovat názor odlišný
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	Vedeme žáky k respektování základních pravidel při týmové práci na společných projektech Prosazujeme vzájemnou pomoc, toleranci a empatii – především při skupinové práci, schopnost střídání rolí Učíme žáky vnímat a rozlišovat účelově vedenou komunikaci – především v médiích Při tvořivé práci s uměleckým textem působíme na estetickou, emocionální a etickou stránku osobnosti, chápání sebe samého v širších souvislostech
KOMPETENCE OBČANSKÁ	Vedeme žáky k uvědomění si svých práv, povinností a zodpovědnosti za své jednání Nabízíme žákům tvorbu autorů různých národů a kultur, a tak napomáháme utváření si vlastního pohledu na multikulturní svět Organizujeme návštěvy filmových a divadelních představení, galerií a dalších kulturních institucí a tím napomáháme chápání kulturních a duchovních hodnot a jejich ochraně
KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI	Utváříme podnětné a tvořivé prostředí pro maximální rozvoj žáků s ohledem na jejich budoucí profesní zaměření (výběr volitelných a nepovinných předmětů) Nabízíme dostatek prostoru pro rozvoj vlastní invence v rámci zapojení se do nabídnutých projektů, případně při jejich spoluvytváření Podporujeme vlastní aktivity žáků – mediální tvorba – vlastní časopis, příspěvky do celorepublikových periodik, film Vedeme žáky k jejich objektivnímu sebehodnocení, podporujeme schopnost reálně kriticky posoudit vlastní Schopnosti a předpoklady a porovnat je s reálným uplatněním ve společnosti
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	při tvůrčí činnosti využíváme digitální technologie k vyhledávání, třídění a zpracování odborných informací (vzdělávací portály, internetová jazyková příručka apod.) vedeme žáky k rozvíjení kritického myšlení při přijímání informací získaných z digitálního prostředí (ověřování pravdivosti, interpretace informací včetně subjektivních a objektivních slohotvorných činitelů ovlivňujících vznik textu) učíme žáky používat nástroje umělé inteligence (AI) pro získávání informací, utváření různých typů textů a ověřování správnosti formulací požadujeme vytváření prezentací a dalších výstupů s využitím digitálních nástrojů (např. Word, PowerPoint, Canva apod.) vedeme žáky k dodržování zásad bezpečného, etického a zodpovědného chování v digitálním prostředí, včetně správného citování použitých zdrojů a práce s osobními daty

	podporujeme spolupráci žáků v online prostředí v rámci týmových úkolů a projektů (např. pomocí sdílených dokumentů a nástrojů pro online komunikaci) používáme online učebnu k zpracovávání úkolů a testování

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA		
KVINTA		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
	Jazyková část	
► Vysvětlí vývoj řeči u člověka, chápe její funkce a rozumí rozdílům mezi pojmy jazyk a řeč, zná termíny z obecné lingvistiky; orientuje se v jednotlivých jazykovědných disciplínách a ovládá jejich české ekvivalenty	Úvod do studia českého jazyka – vznik a vývoj řeči a jazyků - funkce řeči a dělení jazyků - jednotlivé lingvistické disciplíny	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
► Rozdělí český jazyk na rovinu spisovnou a nespisovnou, charakterizuje jeho další vrstvy jako češtinu hovorovou a obecnou, slang, argot; dialekt; definuje a vysvětlí jednotlivé pojmy	Národní jazyk – jeho stratifikace a metody zkoumání - změny jazyka v rovině hláskoslovné, tvaroslovné, lexikální i syntaktické	Multikulturní výchova
► Rozumí vývoji jazyků a důvodům jejich rozdělení v historii lidstva; chápe jejich příbuznost; zná jednotlivé jazykové kmeny a větve; pozná a zařadí slovanské jazyky; chápe vývoj češtiny od počátků k současné. Zná vývoj jednotlivých grafických systémů od písma obrázkového až k hláskovému a uvede i s tím spjaté historické souvislosti	Obecný vývoj jazyků, jejich dělení Rozdělení slovanských jazyků a vývoj češtiny, znaky a odlišnosti praslovanštiny, staroslověnštiny a staročeštiny Pisemná stránka jazyka (Grafémika)	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
► Vyhledává informace z nejrůznějších zdrojů (odborné publikace, knihovny, internet), kriticky je zhodnotí a zpracuje vhodnou formou	Získávání a zpracování informací Výpisky, výtah, koncept, resumé, osnova, anotace	Mediální výchova
► Ovládá termíny: fonetika, fonologie, orto fonie a ortoepie; popíše funkci mluvidel i sluchového ústrojí; rozdělí české hlásky; foneticky transkribuje češtinu; zná pojmy slovní přízvuk a takt, tempo promluvy, pauzy, frázování a melodie věty; správně vyslovuje; rozumí vadám řeči i mluvených projevů; vše dokáže doložit vhodnými příklady	Zvuková stránka jazyka, dělení a výslovnost hlásek Pravidla správné artikulace, zvukové prostředky souvislé řeči Vady řeči a jejich náprava	

► Uvědomuje si důležitost teoretického zkoumání jazyka a zná základní díla i osobnosti, jež se lingvistikou zabývaly	Vývoj lingvistiky	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
► Umí vysvětlit jednotlivé ortografické termíny a dokáže užívat příručky pravopisem se zabývající; aktivně si prohlubuje a opakuje dříve získané znalosti pravopisu nejrůznějších jevů	Procvičování pravopisu (Ortografie) (vyjmenovaná slova, shoda podmětu s přísudkem, psaní s-/z-, souhláskové skupiny, psaní slov přejatých přejatých, atd.)	Osobnostní a sociální výchova - rozvíjení schopností vyjadřovat se a dovednosti spolupracovat
	Slohová část	
► Popisuje a vysvětluje jednotlivé funkční styly, slohové postupy a útvary; analyzuje texty s ohledem na jazykové prostředky v rovině kompoziční, lexikální a syntaktické	Úvod do terminologie oboru Funkční styly, slohové postupy a útvary Analýza slohových útvarů	
► Analyzuje slohové texty a následně tvoří vlastní s využitím již dříve nabytých znalostí a nových poznatků ze stylistiky	Vypravování, popis a charakteristika	
► Chápe funkci stylu sloužícího k běžnému dorozumívání, určuje jeho charakteristické znaky a prostředky; správně formuluje své myšlenky v psané i mluvené formě dle požadovaného záměru komunikace	Styl prostředčlovací Dopis osobní, email, formální i neformální rozhovor a telefonát, zpráva a oznámení, některé tiskopisy, inzerát, žádost, omluva	
► Užívá a kombinuje v mluvené komunikaci jednotlivé funkční styly, slohové postupy a útvary; bere stále na zřetel funkci (záměr) komunikace a dokáže správně zhodnotit jednotlivé výrazy a vyjádření	Základy rétoriky – styl řečnický Schopnosti přesné a pohotové argumentace a správného přesvědčování	Osobnostní a sociální výchova -seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
	Literární část	
► Ovládá základní literární terminologii, vysvětlí funkci kultury, literatury i umění a oddělí od sebe literaturu krásnou a věcnou; zná dělení literárních druhů a žánrů a na konkrétních textech je poznává a uvádí pro ně typické znaky; pozná vybrané tropy a figury, kompozici děl, jazyk autora i postav; rozezná prozodické systémy, druhy rýmů i veršů	Úvod do studia literatury Literární druhy a žánry Teorie literatury	Osobnostní a sociální výchova - rozvíjení schopností vyjadřovat se a dovednosti spolupracovat
► Poznává dle charakteristických znaků (lit. druhů, žánru, funkce a reálií v textech) literatury jednotlivých starověkých států, odliší literaturu náboženskou a světskou	Starověké neevropské literatury Nejstarší náboženská a světská literatura	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - kulturní okruhy ve světě a v Evropě Multikulturní výchova - porozumění mezi lidmi z různých kulturních prostředí

► Uvědomuje si důvody neustálého vlivu antické literatury na literaturu západní; dokáže ji rozdělit na jednotlivá časová období a přiřadit k nim autory a díla; zná a vypráví o nejvýznamnějších postavách a jejich skutečích z daného období; rozumí historickým souvislostem; popíše vliv řecké literatury na římskou	Antická literatura Řecká literatura Římská literatura	
► Popíše rozdíly ve středověkém vidění světa na rozdíl od antického; charakterizuje znaky pro středověk v literatuře typické, stejně i literární druhy a žánry; v dějinách literatury jednotlivých evropských států hledá shody a rozdíly v tématické a kompozici děl	Středověká literatura evropská Literatury jednotlivých evropských států	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - kulturní okruhy ve světě a v Evropě
► Zasadí do správného období vznik českého písemnictví; popíše literaturu psanou staroslověnsky, latinsky i česky; u každé pak najde typické znaky a vysvětlí jejich tematiku, obsah, shody i rozdíly a funkci; vše zařadí do historického kontextu	Středověká literatura česká Literatura staroslověnská Latinsky psaná literatura v Čechách První česky psané lit. památky	
► Chápe odlišnosti renesančního myšlení od středověkého i důvody jeho vzniku a přínos pro kulturu i literaturu, charakterizuje texty tohoto období a dokáže v nich najít typické znaky a vysvětlit je včetně jejich inspiračních pramenů; vše zasadí do historického rámce	Renesanční literatura světová	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - kulturní okruhy ve světě a v Evropě
► Dokáže vysvětlit charakter renesančních literárních památek u nás, jejich vzory i jednotlivé pro naši zemi typické literární druhy, žánry i témata; najde souvislosti s literaturou evropskou a umí je zdůvodnit	Renesanční literatura česká Latinsky psaný humanismus v Čechách Česky psaná humanistická literatura - veleslavínské období	
► Vysvětlí rozdíly mezi literaturou renesanční a barokní, v textech identifikuje typické barokní znaky a dokáže vše zařadit do historického kontextu	Barokní literatura světová	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - kulturní okruhy ve světě a v Evropě
► Objasní specifika barokní literatury u nás a uvede jejich historické důvody; jednotlivá díla i osobnosti charakterizuje z hlediska jejich významu; najde zvláštnosti v literárních textech a interpretuje je s ohledem na dobu a funkci	Barokní literatura česká Jan Amos Komenský a jeho význam pro Čechy i Evropu Exulantská literatura Pobělohorská literatura v Čechách	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - kulturní okruhy ve světě a v Evropě
► Vystihne podstatné rysy klasicistního období; zasadí je do historického rámce; vnímá odlišné i společné prvky dané periody v textech	Klasicismus ve světové literatuře	

► Uvede historické události vzniku předjímající osvícenské hnutí; jejich dopad doloží na literární tvorbě; najde znaky preromantismu v textu	Osvícenství ve světové literatuře	

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA		
SEXTA		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
	Jazyková část	
► Ovládá odbornou terminologii a ke každému termínu dokáže uvést příklad – slovo, sousloví, multiverbizace, univerbizace, frazém (idiom), zkratky, pořekadla a pranostiky, přísloví, rčení; jedno a víceznačná pojmenování, dobová, expresivní pojmenování a jejich dělení; homonymie, synonymie, antonymie, paronymie; přenášení pojmenování a jeho druhy; hesla, slovníky a jejich dělení	Nauka o slovní zásobě (lexikologie) Přenášení pojmenování Slovní zásoba Slovníky	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Multikulturní výchova
► Zná odborné termíny a druhy tvoření slov; určí směr slovtvorby a najde slovo základové; slova rozdělí na slovtvorný základ a formant i na jednotlivé morfy; vše dokáže využít při práci s texty	Nauka o tvoření slov (derivologie) Slovtvorná a morfémová stavba slova Rozbor slov a jednotlivé druhy tvoření slov	Osobnostní a sociální výchova - rozvíjení schopností vyjadřovat se a dovednosti spolupracovat
► Vysvětlí obecná pravidla pro psaní velkých písmen a uvede k nim i nejrůznější příklady; uvede pravidla pro psaní interpunkčních znamének ve větách jednoduchých a u několikanásobných větných členů; umí dělit slova v textech s využitím znalostí o stavbě slov	Pravopis (ortografie) Opakování – psaní velkých písmen - interpunkční znaménka - hranice slov v písmu	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
► Využije dříve získaných znalostí o tvarosloví k zopakování vlastností jednotlivých slovních druhů a seznámí se s terminologií oboru; odliší funkční a formální tvarosloví; vysvětlí jednotlivé mluvnické kategorie náležející každému slovnímu druhu z hlediska jejich funkce a vše doloží příklady	Tvarosloví (morfologie) Slovní druhy Funkční tvarosloví – jména - slovesa - neohebné slovní druhy	

► Je schopen veškerých operací s jednotlivými slovními druhy (skloňování, časování, stupňování,...) včetně povědomosti o výjimkách; provádí úplný tvaroslovný rozbor slov; vše prakticky využívá při práci s texty	Formální tvarosloví – jména - slovesa Opakování tvaroslovných jevů	Osobnostní a sociální výchova - rozvíjení schopností vyjadřovat se a dovednosti spolupracovat
► Chápe význam jazykovědy v dějinách českého národa a jednotlivé osobnosti dokáže spojit s jejich výzkumy a úspěchy	Česká jazykověda	
	Slohová část	
► Charakterizuje publicistický styl z hlediska jeho historie a dle funkce, odliší jednotlivé druhy médií a v jejich rámci i odlišné přístupy k publicistice (seriózní a bulvární); vysvětlí i její význam	Publicistický styl – charakteristika - historie - funkce	Mediální výchova - role médií v moderních dějinách - vývoj médií
► Uvede k jednotlivým druhům médií útvary publicistického stylu, jichž využívají; rozdělí je dle funkce a uvede jejich typické znaky; aktivně je pak dokáže rozeznat v rámci každého média	Útvary publicistického stylu	Mediální výchova - kategorie mediálních produktů - rozbor aktuálního zpravodajství
► Najde a pojmenuje nejčastější jazykové prostředky využívané publicistickým stylem; určí kompoziční složky textů i lexikální zajímavosti a odlišnosti a dohledá v textech pro publicistiku typické syntaktické prvky; uvede jejich význam a důvod použití s ohledem na jejich funkci i funkci celého textu a jejich vliv na čtenáře	Kompozice a jazykové prostředky publicistického stylu Kompozice, lexikum a syntax textů Funkce textu a jeho vliv na čtenáře	Mediální výchova - účinky mediální produkce a vliv médií Práce s aktuálními ukázkami mediální tvorby – noviny, časopisy, TV, rádio
► Vytvoří na základě teoretické průpravy i praktické analýzy ukázek z aktuálních publicistických textů vlastní texty na vybrané téma s využitím všech prvků pro publicistický styl typických	Vybrané útvary publicistického stylu a jejich aktivní tvorba Fejeton, reportáž, glosa, recenze, komentář	Mediální výchova - mediální produkce - účinky mediální produkce a vliv médií
	Literární část	
► Vystihne podstatné změny v myšlení této periody vývoje světové literatury, uvede představitele v jednotlivých evropských zemích, charakterizuje jejich díla i styl a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení	Preromantismus a romantismus ve světové literatuře Charakteristika romantického hrdiny	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
► Objasní příčiny vzniku národního obrození u nás a uvede jeho historické příčiny, jednotlivé osobnosti i díla charakterizuje z	České národní obrození - periodizace - příčiny vzniku	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

hlediska jejich významu; najde zvláštnosti v literárních textech a interpretuje je s ohledem na dobu a funkci; uvede nejznámější umělce a období rozdělí na etapy dle různých kritérií	I. fáze (defenzivní) – věda - novinářství	
► Najde inspirační okruhy pro jednotlivá díla této doby, vysvětlí jejich funkci a tématické i jazykové zvláštnosti; dokáže vliv autorů i děl na pozdější českou literaturu a celou společnost a vysvětlí jejich důvody; rozumí tehdejšímu náhledu na českou historii	České národní obrození II. fáze (ofenzivní) – vývoj českého divadla - počátky české poezie - inspirace historií	
► Vysvětlí specifičnost vývoje české literatury v daném období a je schopen vysvětlit její postavení v kontextu literatury světové; jednotlivé osobnosti charakterizuje a ke každé uvede typické prvky děl spojené s daným literárním směrem i názorové rozdíly umělců	Romantismus v Čechách K. H. Mách J. K. Tyl K. J. Erben	
► Popíše rozdíly v realistickém vnímání světa narozdíl od romantického; charakterizuje znaky pro realismus v literatuře typické, stejně i literární druhy a žánry; v dějinách literatury jednotlivých evropských států hledá shody a rozdíly v tematice a kompozici děl; zná nejvýznamnější evropské realistické autory a díla; charakterizuje naturalismus a jeho specifika	Realismus ve světové literatuře Naturalismus ve světě	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
► Dokáže vysvětlit charakter prvních realistických děl u nás, jejich vzory i jednotlivá pro naši zemi a dobu typická témata; najde souvislosti s literaturou evropskou i naší předcházejícího období a umí je zdůvodnit; uvede k autorům jejich díla a význam pro nás; dále i propojení děl s jejich životem a osudy	Předchůdci realismu u nás B. Němcová K.H. Borovský	
► Doloží způsoby uvažování nové generace umělců ve 2. pol. 19. stol. a ukáže shody a rozdíly jejich tvorby na základě interpretace děl; popíše literaturu psanou jednotlivými skupinami; u každé pak najde typické znaky a vysvětlí jejich tematiku, obsah a funkci; vše zařadí do historického kontextu spolu se jmény autorů a jejich díly	Literatura 50. – 90. let 19. stol. Májovci Lumírovci Ruchovci	
► V dílech s historickou tematikou interpretuje záměry a uvažování jejich autorů s ohledem na specifika děl i filozofii dějin umělců	Historická próza	
► Poukáže na způsoby zobrazení vesnického prostředí v literatuře s ohledem na realistický pohled na svět a najde odlišnosti od náhledu na venkov v předcházejících období	Venkovská próza	

▶ Chápe změnu v náhledu autorů realistického období na českou vesnici a vztahy mezi lidmi na ní; na jednotlivých dílech je doloží a interpretuje, všímá si i specifík autorů a děl – jazyka, detailů prostředí, kompozice děl, atd.	Realistické drama v Čechách	
▶ Na základě znalostí vývoje světové naturalistické literatury je schopen vysvětlit shodné znaky v naturalistické literatuře české; zná autory a díla i jejich důvody pro různé odlišnosti a dokáže naturalismus v Čechách charakterizovat jako celek	Naturalismus v české literatuře	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
ČESKÝ JAZYK A LITERATURA		
SEPTIMA		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
	Jazyková část	
▶ Využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědí a o druzích vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky, k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědí a k odlišení záměru mluvčího	Syntax -základní principy větné stavby -věta jednoduchá-souvětí -věta dvojčlenná-věta jednočlenná-větný ekvivalent -větné členy -vedlejší věty -význam.poměry mezi větami hlavními	Osobnostní a sociální výchova -verbální a neverbální komunikace
▶ Dokáže vysvětlit vztahy mezi větnými členy a tyto znalosti použije při práci s valenční teorií V textu najde a odstraní jazykové a stylistické nedostatky	Skladební vztahy Skladební jevy v textové výstavbě Základy valenční a textové syntaxe Nepravidelnosti větné a souvětne stavby	
▶ V písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy, účinně využívá možností grafického členění textu	Ortografie -interpunkce	
▶ Pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty, vytváří si portfolio materiálů umožňující vybranou látku uspokojivým způsobem zvládnout	Získávání a zpracování informací	

	Slohová část	
► V písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovanému záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi, vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu ► Používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení, uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjení tématu	Odborný styl Kompozice a jazykové prostředky útvarů odborného stylu Základní vlastnosti textu, principy jeho výstavby – koherence textu, členění textu, intertextovost Výklad Popis Úvaha	Osobnostní a sociální výchova -seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - sociální komunikace – přesná komunikace, pozitivní komunikace, respektující komunikace
► Rozezná, odliší a dokáže v praxi vytvořit jednotlivé útvary administrativního stylu	Administrativní styl Žádost Životopis Motivační dopis	
► Při tvorbě vlastního textu mluveného i psaného využívá základní principy rétoriky Posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou	Styl řečnický - rétorika – příprava a realizace řečnického vystoupení	
	Literární část	
► Vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele, charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení	Světová literatura na přelomu 19. a 20. století Myšlenkové a umělecké směry – impresionismus, symbolismus, dekadence Prokletí básníci	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech -globalizační a rozvojové procesy -kulturní okruhy ve světě a v Evropě
► Vysvětlí specifičnost vývoje české literatury v daném období a je schopen vysvětlit její postavení v kontextu literatury světové	Česká literatura od přelomu 19. a 20. století do konce 1. světové války Česká moderna Generace tzv. buřičů Literární kritika	Osobnostní a sociální výchova -sociální komunikace-tvořivá komunikace

▶ Na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu	Světová poezie v předválečném, válečném a meziválečném období Moderní básnické směry – futurismus, kubismus, dadaismus, expresionismus, surrealismus...	Multikulturní výchova - porozumění mezi lidmi z různých kulturních prostředí
▶ Samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl Orientuje se ve vývoji dramatu 1. pol. 20. stol.	Světová próza a drama v předválečném, válečném a meziválečném období 1.světová válka v literatuře Rozrůzněnost meziválečné literatury Drama 1.pol. 20.století - světové	Mediální výchova - role médií v moderních dějinách
▶ Při interpretaci literárního textu uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech Postihne základní charakteristické znaky textu a zařadí text do literárně historického kontextu	Česká poezie od konce 1. svět.války do konce 2. svět.války Proletářská poezie Poetismus a surrealismus Spirituální a katolický proud Poezie za okupace	
▶ Rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu Rozliší a specifikuje jednotka vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře Tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku,kriticky je třídí na vyhodnocuje- doplňuje si portfolio materiálů	Česká próza, drama a kritika od konce 1. světové války do konce 2. světové války 1.světová válka v próze Avantgardní próza Tzv. demokratický proud Socialisticko-realistická próza Psychologická próza Katolicky orientovaná a venkovská próza Meziválečné drama Specifika literatury za okupace	

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA		
OKTÁVA		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY

- vysvětlí, jak se jazyk vyvinul do současné podoby; při výkladu používá pojmy: <i>indoevropské jazyky, románské, germánské a slovanské jazyky, staroslovenština, pravopis spřežkový a diakritický, duál, Bible kralická, české mluvnice, Slovník česko-německý (Josefa Jungmanna), terminologie, kodifikační příručky</i>; rozpozná vývojové tendence současného spisovného jazyka; objasní, jak byla při výuce rozvíjena jejich vyjadřovací kultura; posoudí, jak jazyk ovlivňuje myšlení; vytváří si portfolio materiálů (výpisky, schémata, texty apod.) umožňující vybranou látku uspokojet způsobem ovládnout.	JAZYKOVÁ ČÁST Obecné výklady o jazyce Původ a vývoj českého jazyka Vývojové tendence současné spisovné češtiny Jazyková kultura Srovnání češtiny a cizích jazyků Myšlení a jazyk	Osobnostní a sociální výchova <i>rozvíjení schopností vyjadřovat se</i> <i>rozvíjení dovedností spolupracovat (zejména při opakování)</i>
- vybere témata, která je třeba především procvičit, z katalogu požadavků maturitní zkoušky (základní, či vyšší úrovně); ve spolupráci s ostatními sestaví opakovací učební program, jenž optimálním způsobem využije čas přidělený pro opakování v hodinách; doplňuje si portfolio materiálů (výpisky, schémata, vzorové texty apod.) umožňující vybranou látku uspokojet způsobem ovládnout.	Opakování učiva Opakování učiva podle katalogu požadavků maturitní zkoušky se zaměřením na látky, které byly pro žáky v nižších ročnících obtížné	
- vysvětlí, podle jakých kritérií hodnotíme vyprávění s uměleckými prvky; při výkladu používá pojmy: <i>příběh, úvod, vlastní vyprávění, závěr, zápleтка, vyvrcholení, rozuzlení, dějové napětí</i> a další pojmy z literární teorie (viz literární část); vytváří si portfolio materiálů (výpisky, schémata, texty apod.) umožňující vybranou látku uspokojet způsobem ovládnout.	SLOHOVÁ ČÁST Vypravování s uměleckými prvky Co je vypravování Kompozice vypravování Jazykové prostředky vypravování Prvky jiných slohových útvarů ve vypravování	Osobnostní a sociální výchova <i>rozvíjení dovedností vyjadřovat se</i> <i>rozvíjení dovedností spolupracovat (zejména při opakování)</i> Mediální výchova <i>opakování učiva publicistiky a publicistického stylu</i>

- vybere témata, která je třeba především procvičit, z katalogu požadavků maturitní zkoušky (základní, či vyšší úrovně); ve spolupráci s ostatními sestaví opakovací učební program, jenž optimálním způsobem využije čas přidělený pro opakování v hodinách; doplňuje si portfolio materiálů (výpisky, schémata, vzorové texty apod.) umožňující vybranou látku uspokojivým způsobem ovládnout.	Opakování učiva Opakování učiva podle katalogu požadavků maturitní zkoušky se zaměřením na látky, které byly pro žáky v nižších ročnících obtížné	
- vysvětlí, jak se literatura po druhé světové válce proměňovala - při výkladu používá pojmy vztahující se k danému tématu - objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se literární svět promítá do literárního textu a jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí vybraná literární díla a texty charakterizuje podle požadavků státní maturity, tj. v úrovni základní „postihne základní charakteristické znaky textu“ a „orientačně zařadí text do literárněhistorického kontextu“, v úrovni vyšší rozpozná literární druh a žánr textu, provede obsahovou a stylistickou analýzu výstavby díla a objasní, jak výstavbu díla ovlivnil společensko-historický a kulturní kontext doby vzniku, události autorova života a typické rysy autorovy tvorby;	LITERÁRNÍ ČÁST Téma druhé světové války Osudy frontových vojáků Holocaust	Osobnostní a sociální výchova <i>rozvíjení schopnosti poznávat a rozvíjet vlastní osobnost při interpretaci literárních děl</i> <i>rozvíjení dovednosti analyzovat kvality verbální komunikace a morálky všedního dne (při interpretaci literárních děl)</i> <i>rozvíjení dovednosti spolupracovat (zejména při opakování)</i> Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech <i>rozvíjení schopnosti přemýšlet o evropských a globálních souvislostech na základě výběru a interpretace literárních děl</i> Multikulturní výchova <i>rozvíjení schopnosti přemýšlet o kulturních shodách a rozdílech na základě interpretace literárních děl</i> Mediální výchova <i>rozvíjení schopnosti vidět vliv médií na styl literárních děl</i>
	Proměny realismu ve světové literatuře po druhé světové válce Existencialismus Neorealismus Beat generation Magický realismus Osobnosti realistické prózy 2. pol. 20. stol.	
	Doznívání modernismu Doznívání modernismu v próze (nový román) Doznívání modernismu v poezii (experimentální poezie) Vývoj literatury v totalitním režimu (Česká literatura po druhé světové válce) Samizdatová literatura Exilová literatura Domácí tvorba: socialistický realismus, téma všedního dne a profesní próza, návraty témat a literárních postupů Osobnosti v české literatuře (básníci a prozaici)	

při charakteristice používá dříve probírané pojmy: <i>druh literárního díla, poezie, próza, drama, lyrika, epika; žánr, lyrika milostná, přírodní, reflexivní, občanská, balada, romance, epos, poezie humoristická, satirická, parodie, literatura faktu, biografie, cestopis, paměti, deník, scénka, aktovka, celovečerní hra, tragédie, komedie; námět, předloha, téma, fabule, motiv, postava, prostředí, titul, idea, objektivnost, subjektivnost, idyličnost, kritičnost, tragičnost, komičnost; intonace, rytmus, trochej, daktyl, daktylotrochej, jamb, rým, asonance, strofa; zvukomalebnost; zabarvená slova (hovorová, knižní, básnická, odborná, nářečí, slang, argot, citově zabarvená slova, vulgarismy, přirovnání, metafora, personifikace, metonymie, symbol; vypravěč, er-forma, ich-forma, posluchač, čtenář, přímá řeč, nepřímá řeč, vnitřní monolog, polopřímá řeč; kompozice chronologická, in medias res, retrospektivní, paralelní rámcová, řetězová, konflikt, zápletky, gradace, retardace, pointa, happy end, katastrofa, otevřený konec;</i> vytváří si portfolio materiálů (výpisky, sbírka ukázek, zápisy přečtených knih připravovaných k maturitě apod.) umožňující vybranou látku uspokojivým způsobem ovládnout.	Literatura v době postmodernismu Postmodernismus Osobnosti současné realistické prózy Česká literatura po sametové revoluci Drama po druhé světové válce Světové drama České drama Česká literární publicistika Knižní vydání reportáží a fejetonů	
- vybere témata, která je třeba především procvičit, z katalogu požadavků maturitní zkoušky (základní, či vyšší úrovně); ve spolupráci s ostatními sestaví opakovací učební program, jenž optimálním způsobem využije čas přidělený pro opakování v hodinách; doplňuje si portfolio materiálů (výpisky, schémata, vzorové texty apod.) umožňující vybranou látku uspokojivým způsobem ovládnout.	Opakování učiva Opakování učiva podle katalogu požadavků maturitní zkoušky se zaměřením na látky, které byly pro žáky v nižších ročnících obtížné	

ANGLICKÝ JAZYK

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Předmět anglický jazyk je povinný vyučovací předmět vyššího osmiletého a čtyřletého gymnázia v oblasti Jazyk a jazyková komunikace, část Cizí jazyk. Je vyučován v rozsahu tři hodiny týdně a naplňuje očekávané výstupy tohoto vzdělávacího oboru Rámcového vzdělávacího programu. Podle ŠVP směřují očekávané výsledky k dosažení jazykové úrovně B2 podle Společného evropského jazykového rámce.

Cílem předmětu je osvojování si všech stran jazyka, aby žák mohl komunikovat v daném jazyce, rozuměl mluvenému i psanému slovu, mohl vyhledávat informace v tisku i na internetu. Prostřednictvím předmětu se žák seznamuje i s odlišnými kulturami, učí se je chápat a respektovat. K tomuto cíli směřují i pravidelné školní poznávací zájezdy.

Vyučovací předmět anglický jazyk je realizován v 5., 6., 7. a 8. ročníku osmiletého gymnázia s týdenní dotací tři hodiny. Výuka probíhá v dělených třídách. Žáci jsou umístěni do skupiny méně a více pokročilých podle své jazykové způsobilosti. Od septimy je žákům nabízen předmět Konverzace v anglickém jazyce, který prohlubuje jazykové dovednosti.

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Z ČEHO JE PŘEDMĚT UTVOŘEN

Při výuce anglického jazyka věnujeme pozornost všem řečovým dovednostem. Do výuky jsou integrována následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

- poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- seberegulace, organizační dovednost a efektivní řešení problémů
- sociální komunikace
- morálka všedního dne
- spolupráce a soutěž

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- globální problémy, jejich příčiny a důsledky
- humanitární pomoc
- žijeme v Evropě
- vzdělání v Evropě a ve světě

Multikulturní výchova

- základní problémy sociokulturních rozdílů
- psychosociální aspekty interkulturality

Environmentální výchova

- člověk a životní prostředí
- životní prostředí regionu a České republiky

Mediální výchova

- mediální produkty a jejich významy
- uživatelé

FORMY REALIZACE

Ve výuce navazujeme na předchozí znalosti a dovednosti žáků. Důraz je kladen na schopnost dorozumívání se v anglickém jazyce pomocí dobré znalosti fonetiky, lexiky, gramatiky i stylistiky. Nacvičujeme formální i neformální způsoby vyjádření.

Při výuce jsou používány různé stimulující řečové situace a metody, poslechy, filmy, písně, časopisy a autentické texty. Žáci dostávají dostatek prostoru k vyjádření svého názoru a podílejí se na výuce. Používáme frontální, skupinovou, partnerskou, individuální i domácí práci, ústní i písemnou. Nacvičujeme dialogy i monology, prezentace, popisy obrázků, modelové situace i řešení problémových situací, vysvětlování, objevování, nácvik gramatiky, výslovnosti a slovní zásoby.

Žáci jsou postupně připravováni na nový systém maturitních zkoušek.

Výuka je založena na modelu standardní britské angličtiny, avšak seznamuje žáky i s americkou, kanadskou či australskou verzí jazyka.

Výuka probíhá v klasické učebně.

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník, ve kterém je předmět vyučován	kvinta	sexta	septima	oktáva
Časová dotace	3	3	3	3

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	-vedeme žáky k uvědomění si významu znalosti cizího jazyka -rozvíjíme schopnost samostatné práce -vedeme žáky k samostatnému rozvržení a plánování zadané práce -učíme žáky využívat různé zdroje informací -vedeme žáky k orientaci v různých druzích materiálů, druzích učebnic, slovnících, časopisech, internetu -rozvíjíme schopnosti odhadnout smysl neznámého výrazu podle analogie a společných znaků -vedeme žáky k sebehodnocení i k hodnocení práce celé skupiny
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	-vedeme žáky k rozpoznání a analyzování problému -rozvíjíme schopnost zvážit možná řešení a vybrat to nejlepší -vedeme žáky k obhájení svého řešení -motivujeme žáky problémovými situacemi – projektovými úlohami

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	-vytváříme komunikativní situace -vedeme žáky k vyjádření svého názoru na své úrovni jazykových dovedností -vedeme žáky k vyhledávání synonymických konstrukcí a konstrukcí opačného významu -vedeme žáky k diskusi -učíme žáky argumentovat a dokládat vlastní postoje k problému -pracujeme ve skupinách -využíváme doplňkové materiály: časopisy, písně, autentické texty, internet
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	-vedeme žáky k poznávání a tolerování různých kultur -klademe důraz na slušné chování ve škole a na všech školních akcích -podporujeme a kladně hodnotíme aktivní přístup k dění ve třídě -snažíme se o přátelskou tvůrčí atmosféru, aby se žáci nebáli vyjádřit svůj názor -rozvíjíme schopnost evaluace a autoevaluace
KOMPETENCE OBČANSKÁ	-pomáháme vytvářet správné postoje ke společnosti a dění ve společnosti -podporujeme uvědomění si vlastní identity i identity národa -vedeme žáky k odpovědnosti za vykonanou práci -umožňujeme žákům podílet se na náplni hodiny -vytváříme příležitosti k získání zkušeností a vytváření postojů k ochraně přírody, kulturních a duchovních hodnot, ochrany lidských práv
KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI	-simulováním různých situací připravujeme žáky na reálný život -učíme připravit se na vstupní pohovor, sestavujeme životopis, vyplňujeme formuláře v cizím jazyce
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	- učíme žáky využívat digitální technologie k vyhledávání, třídění a zpracování odborných informací z důvěryhodných zdrojů (online slovníky, jazykové příručky a vzdělávací portály) - motivujeme žáky k využívání podpůrných interaktivních cvičení na jazykových platformách k procvičování gramatiky a slovní zásoby - motivujeme žáky k vytváření prezentací o reáliích anglofonních zemí v digitální podobě - podporujeme žáky v práci s online učebnicemi - učíme žáky kriticky posuzovat nalezené informace na internetu - učíme žáky využívat online učebnu k zpracovávání úkolů

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

ANGLICKÝ JAZYK
KVINTA

ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
▶ čte foneticky správně texty, vycházející ze známé slovní zásoby a odhaduje výslovnost neznámých slov podle fonetických pravidel ▶ rozumí pokynům a reaguje na ně ▶ čte texty přiměřeného obsahu, dokáže najít hlavní myšlenku, dokáže je rozdělit na celky a tyto pojmenovat a zdůvodnit ▶ vytváří krátké rozhovory ▶ popisuje obrázky a sestaví k nim krátké vyprávění ▶ popisuje vzhled a vlastnosti lidí ▶ dokáže vyjádřit vlastní názor na různé činnosti, předměty ▶ dokáže sestavit osobní profil člověka ▶ rozumí jednoduchým článkům v časopise a dokáže je svými slovy převyprávět ▶ umí popsat krajinu a město a popsat cestu na určité místo ▶ orientuje se v turistickém průvodci ▶ dokáže popsat a zhodnotit film a práci herců, vyjádří svůj názor na film ▶ dokáže si nakoupit ▶ dokáže napsat krátký článek pro žakovský časopis ▶ sestaví písemnou informaci o určitém místě ▶ umí napsat krátkou recenzi na film ▶ sestaví krátký děkovný dopis	Fonetika rozvíjí a upevňuje správnou výslovnost, slovní a větný přízvuk procvičuje odhad výslovnosti u neznámých slov výslovnost samohlásek a the Pravopis Mluvnice slovesné časy: přítomný prostý a přítomný průběhový minulý prostý a minulý průběhový předpřítomný prostý použití infinitivu a tvarů na –ing po různých slovesech stupňování členy výrazy some, any, too, a vyjádření množství Slovní zásoba a témata -vzhled a osobnost, odívání -volný čas, koníčky -sport -město venkov a krajina -kino a film -nakupování, dárky -domov, krajina, město -orientace ve městě -blízcí lidé, společenské vztahy -příroda a životní prostředí -identita, vnímání sebe sama	Osobnostní a sociální výchova -sebezpoznání a sebepojetí -kreativita -komunikace -řešení problémů Výchova demokratického člověka -společnost Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech -Evropa a svět nás zajímá Multikulturální výchova -kulturní difference -lidské vztahy Mediální výchova -fungování médií ve společnosti

ANGLICKÝ JAZYK		
SEXTA		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA,

Žák:		POZNÁMKY
▶ čte foneticky správně, odhaduje výslovnost ▶ rozumí mluvenému slovu na známá témata ▶ reaguje na otázky ▶ čte články v časopise a zjednodušené novinové texty, vyhledává informace a hlavní myšlenku ▶ sestavuje rozhovory ▶ vyjádří vlastní názor na dané téma ▶ hodnotí své vystoupení i vystoupení ostatních ▶ dokáže popsat některá technická zařízení ▶ vyjádří předpoklad, nabídku a rozhodnutí ▶ dokáže si sjednat schůzku ▶ umí vyjádřit svůj souhlas a nesouhlas ▶ je schopen popsat některé kulturní události ▶ umí vyjádřit pozvání a odpovědět na pozvání ▶ dokáže pohovořit o některých globálních problémech ▶ řeší imaginární situace a odhaduje důsledky situací ▶ umí vyjádřit přání a poskytnout radu ▶ dokáže se vyjádřit o kriminálních činech a nespolečenském chování ▶ popíše výrobní postup ▶ dokáže napsat formální dopis ▶ napíše krátké pozvání a odpoví na ně ▶ sestaví esej na globální téma ▶ popíše zločin ▶ napíše recenzi na knihu	Fonetika -výslovnost will a won't -slovní přízvuk Pravopis Mluvnice -budoucí čas s will a going to -podmiňovací způsob typu O, 1 a 2 -přací věty -modalita -předminulý čas -trpný rod -nepřímá řeč -phrasal verbs -přípony podstatných jmen Slovní zásoba a témata -věda a technika -kultura a zvyky -blízcí lidé, společenské vztahy -globální problémy, ochrana životního prostředí, ekologie -sociální problémy a kriminalita -publikace, knihy, časopisy -koníčky a volný čas, životní styl -recepty, zdravý životní styl -anglicky mluvící země -Česká republika a její postavení ve světě -aktuální události	Osobnostní a sociální výchova -poznávání a rozvoj vlastní osobnosti -sociální komunikace -efektivní řešení problémů -morálka všedního dne Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech -globální problémy, jejich příčiny a důsledky -humanitární pomoc Multikulturní výchova -kulturní rozdíly -psychosociální aspekty multikulturality Environmentální výchova -člověk a životní prostředí -ochrana životního prostředí Mediální výchova -mediální produkty a jejich významy

ANGLICKÝ JAZYK
SEPTIMA

ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
▶ vyslovuje foneticky správně, odhaduje výslovnost neznámých slov ▶ tvoří slova pomocí předpon a přípon, odhaduje význam neznámých slov ▶ rozumí mluvenému slovu v přiměřeném tempu a slovní zásobě ▶ je schopen reagovat na oslovení ▶ rozezná a dokáže použít formální a neformální styl ▶ odliší některé zvláštnosti americké a australské varianty jazyka ▶ popíše vzhled a vlastnosti člověka, předměty a činnosti, sestaví popis situace nebo obrázku ▶ popíše události a vyjádří vlastní vzpomínky ▶ rozumí obsahu článků v novinách a časopisech ▶ dokáže hovořit o různých profesích a sociálně-pracovních problémech ▶ je schopen projít pracovním pohovorem a vyplnit formuláře ▶ popíše části těla a dokáže popsat zdravotní stav ▶ rozumí laickým článkům o moderní technice a problémech životního prostředí ▶ dokáže popsat své plány do budoucna a svůj předpoklad dalšího rozvoje společnosti ▶ je schopen napsat esej na různá témata a zhodnotit pozitiva a zápory, vyjádřit vlastní názor ▶ dokáže napsat životopis a žádost o zaměstnání ▶ zvládá psaní neformálních dopisů s pozváním a podáním informací	Fonetika -výslovnost tvarů s „used to“ Pravopis Mluvnice -rozdíly v použití známých časů -used to a jeho použití v minulosti -vztažné věty -časové výrazy s minulým a předpřítomným časem -budoucí perfektní čas a jeho použití -modální výrazy pro vyjádření předpokladu v budoucnosti Slovní zásoba a témata -svátky a významné dny -profese a profesní instituce -vzdělávání -identita, vnímání sebe sama -technika, internet, pokrok -zdraví a lidské tělo -budoucnost, Evropská Unie -anglicky mluvící země -cestování -aktuální události	Osobnostní a sociální výchova -poznávání a rozvoj vlastní osobnosti -organizační dovednosti a efektivní řešení problémů -sociální komunikace -spolupráce a soutěž Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech -žijeme v Evropě a ve světě -globální problémy, jejich příčiny a důsledky -humanitární pomoc Multikulturální výchova -základní problémy sociokulturních rozdílů Environmentální výchova -člověk a životní prostředí -životní prostředí regionu a České republiky Mediální výchova -mediální produkty a jejich uživatelé

ANGLICKÝ JAZYK		
OKTÁVA		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
▶ foneticky správně vyslovuje	Fonetika	Osobnostní a sociální výchova

▶ rozumí psanému i mluvenému textu a dokáže s ním pracovat ▶ dokáže se vyjádřit ústně i písemně na dané téma s použitím dobré slovní zásoby a malým množstvím chyb ▶ dokáže vyprávět příběhy ▶ rychle a správně reaguje na oslovení ▶ je schopen vyjádřit svůj názor a podepřít jej argumenty ▶ dokáže porozumět poezii ▶ vyhledává informace a zábavu po internetu ▶ umí popsat a zhodnotit volnočasové aktivity ▶ dokáže požádat o informace a sám je poskytnout ▶ umí se vyjádřit o světě financí, reklamy a humanitární pomoci ▶ dokáže konverzovat o umění, vyjádřit kladné i záporné hodnocení ▶ umí napsat recenzi knihy a filmu ▶ dokáže napsat formální dopis se žádostí i informace ▶ je schopen napsat pohlednici s informací a pozdravy ▶ dokáže odpovědět na písemné pozvání ▶ dokáže písemně sestavit dopis se žádostí o rezervaci	-výslovnost „have“ Pravopis Mluvnice -podmiňovací způsob 2 a 3 -nepřímá otázka -stupňování příslovčí -trpný rod -neurčitá zájmena some, any, no a jejich složeniny -vazba „dát si něco udělat“ -frázová slovesa Slovní zásoba a témata -mýty, příběhy, události -přátelství a vztahy po internetu -cestování -W.B.Yeats, literatura, významní autoři píšící anglicky -utrácení a zacházení s penězi, veřejné služby, úřady -umění, kultura -vzdělávání, školský systém, podobnost a odlišnosti -globální problémy -volný čas -médiá a jejich uživatelé	-poznávání a rozvoj vlastní osobnosti -seberegulace, řešení problémů -sociální komunikace -morálka všedního dne -spolupráce a soutěž Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech -globální problémy, jejich příčiny a důsledky -žijeme v Evropě a ve světě Multikulturální výchova -základní problémy sociokulturních rozdílů -psychosociální aspekty multikulturality Environmentální výchova -člověk a životní prostředí Mediální výchova -mediální produkty

FRANCOUZSKÝ JAZYK

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět francouzský jazyk pokrývá vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace a vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Další cizí jazyk. Dle Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia vzdělávání v oboru Další cizí jazyk navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností odpovídajících úrovni A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, které žák získal v předchozím vzdělávání, a směřuje k dosažení úrovně B1 podle tohoto rámce (Rozumí hlavním bodům jasné spisovné řeči o známých záležitostech, s nimiž se setkává v práci, ve škole, ve volném čase atd. Umí si poradit s většinou situací, které se mohou vyskytnout při cestování v oblasti, kde se mluví daným jazykem. Píše jednoduché souvislé texty o dobře známých tématech nebo o tématech, která ho zajímají. Umí popsat zážitky a události, sny, naděje a ambice a stručně zdůvodnit a vysvětlit své názory a plány.). V předposledním a posledním ročníku mohou žáci s hlubším zájmem o francouzský jazyk pokračovat ve studiu též v rámci semináře, ve kterém jsou zařazovány také modelové úkoly mezinárodních zkoušek DELF B1.

Cílem předmětu je osvojování si jazykových prostředků a funkcí, rozšiřování slovní zásoby a rozvíjení schopností žáků dorozumět se tímto jazykem v běžných situacích. Předmět chce také prohlubovat znalosti žáků týkající se frankofonního světa a upevňovat vědomí existence různých kultur. Výuka je v jednotlivých ročnících zaměřena na rozvoj všech jazykových dovedností a jejich postupné rozšiřování.

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Průřezová témata jsou integrována do předmětu. Při naplňování vyučovacího obsahu jsou zároveň realizována následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

- poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- sociální komunikace
- morálka všedního dne
- spolupráce a soutěž

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- globální problémy, jejich příčiny a důsledky
- žijeme v Evropě
- vzdělávání v Evropě a ve světě

Multikulturní výchova

- vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

Environmentální výchova

- člověk a životní prostředí

Mediální výchova

- média a mediální produkce

FORMY REALIZACE

Třída se dělí na výuku na dvě skupiny. Výuka probíhá v klasické učebně.
Během studia mají žáci možnost zúčastnit se skupinové výměny se žáky francouzského lycea.

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník, ve kterém je předmět vyučován	kvinta	sexta	septima	oktáva
Časová dotace	3	3	4	4

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	Vysvětlujeme žákům smysl a cíl učení, posilujeme pozitivní vztah k učení. Vedeme žáky k hledání souvislostí jak u jazykových struktur, tak u slovní zásoby. Tam, kde je to možné, využíváme srovnání s jinými jazyky, které žáci znají, i s mateřštinou. Podporujeme u žáků schopnost čtení s porozuměním, vedeme je k formulování hlavních myšlenek textu, k vytváření otázek, práci s učebnicí, se slovníkem, s internetem k samostatnému vyhledávání a ověřování informací, k rozšiřování slovní zásoby. Vedeme je ke kritickému přístupu ke zdrojům informací. Četbou francouzských textů žáci získávají důvěru ve své jazykové schopnosti a návyky nutné k samostatné práci s jazykem. Zadáváním různých typů úloh sledujeme, aby žáci plánovali, organizovali a hodnotili činnost, porovnávali výsledky.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	Podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů. Vedeme je k porovnávání stavby francouzského a českého jazyka, k vyhledávání shod a odlišností. Předkládáme jim konkrétní situace z praktického života, k jejichž zvládnutí je nezbytné použití francouzského jazyka. Poskytujeme jim prostor k samostatnému řešení jazykových problémů i k jejich různým řešením. Motivujeme je problémovými úlohami. Vedeme je k uplatňování dříve získaných vědomostí a dovedností. Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů. Zadáváme úlohy, které nutí vyhledávat, třídit a hodnotit informace, posuzovat, vyjádřit a obhájit svůj názor. Práci s texty, kterým žáci ne vždy beze zbytku rozumějí, je učíme zacházet s nekompletními informacemi, vedeme je k nutnosti domýšlet, hledat souvislosti a smysl. Využíváme jejich představivosti. Využíváme příležitosti demonstrovat komplexní charakter jazyka a vedeme žáky k jeho respektování. Žáci jsou postupně vedeni k řešení prací většího rozsahu a komplexnějšího charakteru.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	Dovednosti spojené s čtením, poslechem, mluvením a psaním rozvíjíme u žáků standardními metodami výuky cizího jazyka (poslech, nácvik výslovnosti, napodobování, poslechová cvičení, čtení, reakce na pokyny, nácvik mikrodialogů, obměny cvičení nejrůznějšího typu, nácvik slovní zásoby ve spojeních, nácvik situací, vytváření konverzačních příležitostí, skupinová práce, práce s chybou).

	Vedeme žáky ke kultivovanému, výstižnému dorozumívání a využívání jazykových prostředků vhodných pro danou situaci, jak v písemné, tak i v ústní formě. Kultivujeme u nich schopnost vyjádření vlastního názoru a jeho obhájení, stejně tak jako umění naslouchat názorům druhých a tolerovat odlišnosti. Vedeme je k tomu, aby se nebáli používat i nedokonale zvládnutý cizí jazyk. Při práci s jazykovým materiálem vedeme žáky k přesnosti, k identifikaci podstatných informací a rozvíjení jejich interpretačních schopností. V rámci výměnného pobytu ve spolupráci s lyceem v Pontarlier mají žáci příležitost ke komunikaci s rodilými mluvčími.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	Zadáváním úkolů pro více žáků (rozhovory, scénky, překlad, hledání v materiálech), párovým a skupinovým řešením úkolů, oceněním výsledků společné práce vedeme žáky k týmové práci, ke společnému dosahování vytčeného cíle k respektování názorů druhého, k respektování společně dohodnutých pravidel chování. Vhodná je forma diskusí, zamyšlení, hodnocení témat každodenního života. Usilujeme o to, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině, aby si navzájem pomáhali a aby se podíleli na vytváření příjemné atmosféry v týmu. Rozvíjíme u nich schopnost soustavné práce s dlouhodobými cíli a schopnost sebereflexe. Účast na školní výměně umožní setkávání a spolupráci žáků z různých tříd a spolupráci s francouzskými žáky.
KOMPETENCE OBČANSKÁ	Vychováváme žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život. Vedeme je k vyjádření názoru, stanoviska k problémům, k diskusím, během nichž argumentují a obhajují své názory, motivujeme je k národní hrdosti, k úctě k tradicím. Povzbuzujeme jejich zájem o dění ve třídě, ve škole, v místě bydliště, ve společnosti. Důslednou kontrolou zadaných úkolů pomáháme žákům získat vědomí odpovědnosti za vlastní práci, včasné plnění úkolů a dodržování stanovených pravidel. Při práci s textem, s obrázky je vedeme k rozpoznání správného chování. Podporujeme u žáků ekologické myšlení. Vedeme je k objevování environmentálních problémů v nejbližším okolí a k ochotě pomáhat je odstraňovat. Povzbuzujeme ochotu pomoci slabším a odmítání násilí. Vedeme žáky k rozšiřování poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, ke sledování dění ve frankofonních zemích a k porovnávání jednotlivých kultur.
KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI	Vlastním příkladem a prací v hodinách vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Důsledně vyžadujeme plnění úkolů a povinností, dodržování pravidel, provádíme hodnocení, hovoříme se žáky, zadáváme dlouhodobé úkoly. Vedeme je k úsilí o dosažení stanovených cílů a ke kritickému hodnocení dosažených výsledků. Pomáháme jim poznávat a rozvíjet schopnosti. Oceněním výsledků systematické práce pomáháme zvyšovat sebevědomí žáka. Při výuce vytváříme tvořivé pracovní prostředí. Žáky vedeme k uvědomělému a správnému používání materiálů a příruček pro samostatné studium. Demonstrujeme lepší možnosti pracovního uplatnění při ovládání cizího jazyka, poukazujeme na význam získaných vědomostí a dovedností v profesním životě.

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	učíme žáky využívat digitální technologie k vyhledávání, třídění a zpracování odborných informací z důvěryhodných zdrojů (vzdělávací portály, online internetové jazykové příručky, online slovníky) motivujeme žáky k využívání podpůrných interaktivních cvičení na jazykových platformách k procvičování gramatiky a slovní zásoby učíme žáky aplikovat nástroje umělé inteligence (AI) pro získávání informací a podporu učení, a to s ohledem na ověřování faktické správnosti motivujeme žáky k vytváření prezentací v power pointu o frankofonních státech učíme žáky kriticky posuzovat nalezené informace na internetu podporujeme žáky v práci s online učebnicemi učíme žáky využívat online učebnu k zpracovávání úkolů učíme žáky užívat běžná digitálních zařízení a jazykové aplikace pro studijní účely

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

FRANCOUZSKÝ JAZYK		
KVINTA		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
– čte srozumitelně text – vyhledá v textu podstatné informace – identifikuje hlavní myšlenky textu – určí hlavní postoje mluvčích – rozumí hlavnímu smyslu projevu o běžných záležitostech – čte jednoduchý text v časopise – shrne obsah textu – stručně vyjádří a vysvětlí svůj názor (známé téma, jednodušší problematika) – sestaví souvislé ústní i písemné sdělení týkající se známého tématu – napíše krátký dopis – rozumí pokynům týkajícím se organizace jazykového vyučování – adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích	Fonetika Pravopis – upevňování a zdokonalování správných výslovnostních a pravopisných návyků Mluvnice – podmiňovací způsob přítomný – neurčitá zájmena chacun, autre, quelqu'un – trpný rod – podmínkové souvětí nereálné – être en train de + infinitiv – dva zájmenné předměty – avant de + infinitiv – venir de + infinitiv – souslednost časů – užití mème	Osobnostní a sociální výchova – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – morálka všedního dne – spolupráce a soutěž Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – žijeme v Evropě Environmentální výchova – člověk a životní prostředí Práce s časopisem

– jednoduchým způsobem se zapojí do hovoru na běžná témata	– nepřímá řeč – faire + infinitiv – konjunktiv přítomný (présent du subjonctif) – sans + infinitiv – nepravidelná slovesa – dormir, cueillir, conduire, s'apercevoir Slovní zásoba a témata – rodina, vztahy mezi členy – životní prostředí, národní parky, ekologie – cestování, doprava, zavazadla – vztahy mezi lidmi – zájmy mladých lidí – divadlo – prostředky komunikace – synonyma, antonyma, význam slov v kontextu	
FRANCOUZSKÝ JAZYK		
SEXTA		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
– porozumí hlavním myšlenkám mluveného projevu na běžné téma, předneseného spisovně, jasně, ne příliš rychle – odvodí význam méně známých slov z kontextu – čte srozumitelně přiměřeně náročný text, vyhledá potřebnou informaci a dále s ní pracuje – využívá dvojazyčný slovník – čte jednoduchý text v časopise a orientuje se v něm – stručně popíše zážitky a události – jednoduchým způsobem vyjádří vlastní názor, popíše své okolí, své zájmy – reaguje adekvátně v běžných každodenních situacích – účastní se rozhovoru na známé téma – vyžádá si jednoduchou informaci	Fonetika Pravopis – upevňování a zdokonalování správných výslovnostních a pravopisných návyků Mluvnice – použití subjunktivu přítomného – au lieu de + infinitiv – arriver à+ infinitiv – se mettre à + infinitiv – předpona re- – přivlastňovací zájmena samostatná – další případy užívání konjunktivu přítomného, spojky a spojková sousloví – infinitivní vazby – složený opis (ne cesser de + infinitiv) – výplňkové ne	Osobnostní a sociální výchova – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – spolupráce a soutěž Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – žijeme v Evropě Environmentální výchova – člověk a životní prostředí Mediální výchova – média a mediální produkce Práce s časopisem

	– složené tázací zájmeno samostatné le quel – budoucí čas složený – předminulý čas – souslednost časů v indikativu – přičestí přítomné – přechodník přítomný (gérondif) – přídavné jméno slovesné – podmiňovací způsob minulý – podmínková souvětí – složené vztažné zájmeno le quel – synonyma, antonyma – nepravidelná slovesa – distraire, s'asseoir, joindre, plaire, battre Slovní zásoba a témata – rozšiřování slovní zásoby k probraným tematickým okruhům – zdraví, nemoc, u lékaře – životní prostředí – sdělovací prostředky – kulturní život – plány do budoucna – současný svět, Evropská unie	Doplňkové texty (v písemné a zvukové podobě)

FRANCOUZSKÝ JAZYK		
SEPTIMA		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
– čte srozumitelně texty – rozumí hlavnímu smyslu autentického projevu o běžných záležitostech	Fonetika Pravopis	Osobnostní a sociální výchova – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

– vyhledá podstatné informace – identifikuje hlavní myšlenky textu – rozlišuje různé mluvčí – samostatně pracuje s textem vyžadujícím hlubší porozumění – využívá různé druhy slovníků – shrne obsah textu – vyjádří srozumitelně svůj názor na běžné téma ústně i písemně – sestaví souvislé sdělení související s probíranými tématy – v písemném textu vyjadřuje logické vztahy mezi větami, text pomocí vhodných výrazů uvede a uzavře – sestaví životopis – adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích – jednoduchým způsobem se zapojí do hovoru na běžná témata – pomocí vhodných výrazů vysvětlí své stanovisko	– upevňování a zdokonalování správné výslovnosti a pravopisu Mluvnice – konjunktiv minulý – souslednost časů ve spojovacím způsobu – receptivní znalost imparfait du subjonctif, plus-que-parfait du subjonctif – minulý infinitiv – faillir+infinitiv – zevšeobecňující neurčité výrazy – jednoduchý minulý čas – receptivně – odvozování slov – synonyma, antonyma – zkratky – nepravidelná slovesa – s'en aller, accroître Slovní zásoba a témata – umění – naše město – plány do budoucna – věda a technika – problémy současného světa – Česká republika – francouzsko-české vztahy – Francie – frankofonní svět	– spolupráce a soutěž Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – globální problémy, jejich příčiny a důsledky – žijeme v Evropě Multikulturní výchova – vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí Práce s časopisem Doplňkové texty (v písemné a zvukové podobě) Samostatná domácí práce většího rozsahu Strukturovaná písemná práce

FRANCOUZSKÝ JAZYK		
OKTÁVA		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY

– rozumí hlavnímu smyslu jasné spisovné řeči o známých záležitostech z každodenního života – samostatně se zorientuje v textu zabývajícím se běžnými tématy, vyhledá v něm podstatné informace – pracuje s obtížnějším textem vyžadujícím hlubší porozumění – odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu – využívá různé druhy slovníků – srozumitelně reprodukuje méně náročný text se slovní zásobou na běžná témata – jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a zážitky – sdělí běžné informace – formuluje svůj názor ústně i písemně – strukturuje písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma – dbá na logické členění textu a gramatickou správnost – reaguje adekvátně v běžných každodenních situacích užitím jednoduchých vhodných výrazů a frazeologických obrátů – komunikuje přiměřeně správně ve známých kontextech – bez větších obtíží se zapojí do rozhovoru na běžná témata – využívá nejběžnější vyjadřovací prostředky neutrálního funkčního stylu	Fonetika Pravopis – zdokonalování správné výslovnosti a pravopisu, rozšiřování znalostí – reforma pravopisu Mluvnice – opakování probraného učiva – rozšiřování znalostí – zdokonalování ovládání mluvnických jevů Slovní zásoba a témata – rozšiřování slovní zásoby k tematickým okruhům (Perfectionnement) – francouzská literatura – 10. - 16. století – 17. - 18. století – 19. století – 19. - 20. století – 20. století – současná – rodinný život, zvyky, svátky – volný čas, kulturní život, sport – příroda – zdraví – problémy všedního dne, práce, zábava – doprava – sdělovací prostředky – korespondence ve francouzštině, úřední korespondence – Francie, francouzsky mluvící země – realie, známé osobnosti – Česká republika – problémy současného světa	Osobnostní a sociální výchova – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – sociální komunikace – spolupráce a soutěž Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – globální problémy, jejich příčiny a důsledky – žijeme v Evropě – vzdělávání v Evropě a ve světě Multikulturní výchova – vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí Environmentální výchova – člověk a životní prostředí Mediální výchova – média a mediální produkce Práce s časopisem Doplňkové texty (v písemné a zvukové podobě) Ukázky literárních děl Samostatná domácí práce většího rozsahu

NĚMECKÝ JAZYK

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Předmět německý jazyk je vyučovací předmět, který reprezentuje jeden ze školou nabízených jazyků v rámci oboru *Další cizí jazyk* a naplňuje očekávané výstupy tohoto vzdělávacího oboru *Rámcového vzdělávacího programu*. Požadavky na vzdělání v německém jazyce směřují dle ŠVP k dosažení úrovně B1 Společného evropského rámce pro jazyky.

Cílem předmětu je osvojování si německého jazyka, rozšiřování slovní zásoby a rozvíjení schopností žáků dorozumět se tímto jazykem v běžných situacích. Předmět umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života v jiných zemích, jiné kulturní tradice, což vede jak k rozšiřování znalostí žáka, tak i k prohlubování mezinárodního porozumění. Výuka německého jazyka vytváří podmínky pro spolupráci školy na mezinárodní úrovni.

Vyučovací předmět německý jazyk je realizován v 5., 6., 7. a 8. ročníku osmiletého gymnázia a to vždy s tříhodinovou týdenní dotací. Výuka předmětu probíhá buď v celém ročníku najednou, pak jsou žáci rozděleni do dvou skupin nebo v polovině ročníku proti dalšímu cizímu jazyku. Při výuce používáme různé metody práce se žáky. Od 7. ročníku je žákům nabízen volitelný předmět Konverzace v německém jazyce, který žákům umožňuje důkladnější a hlubší osvojení jazyka a současně splnění všech požadavků úrovně B1 Společného evropského rámce pro jazyky.

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Z čeho je předmět utvořen

Při výuce německého jazyka věnujeme pozornost rozvoji všech řečových dovedností žáků. Průřezová témata jsou integrována do výuky předmětu. Při výuce realizujeme následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

- poznání a rozvoj vlastní osobnost
- seberegulace, organizační dovednost a efektivní řešení problémů
- sociální komunikace
- morálka všedního dne
- spolupráce a soutěž

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- globální problémy, jejich příčiny a důsledky
- žijeme v Evropě
- vzdělání v Evropě a ve světě

Multikulturní výchova

- základní problémy sociokulturních rozdílů
- psychosociální aspekty interkulturality

Environmentální výchova

- člověk a životní prostředí
- životní prostředí regionu a České republiky

Mediální výchova

- mediální produkty a jejich významy
- uživatelé

FORMY REALIZACE

Ve vyučovacím předmětu německý jazyk žáci navazují na své předchozí znalosti jazyka z nižšího gymnázia. Výuka probíhá ve skupinách, vždy s tříhodinovou týdenní dotací. Jestliže výuka předmětu probíhá v celém ročníku najednou, pak jsou žáci po ukončení studia nižšího gymnázia na základě testu přerozděleni do dvou nových skupin dle svých jazykových schopností. Jestliže výuka probíhá v polovině ročníku proti dalšímu cizímu jazyku, pak není možno toto přerozdělení žáků uskutečnit.

Výuka směřuje k praktickým dovednostem. Náročnost a rozsah učiva, použitého jako prostředku k dosažení těchto dovedností je volena s ohledem na předchozí znalosti žáků.

Při získávání praktických dovedností žáků používáme různé metody práce: frontální, skupinovou, partnerskou, individuální i domácí práci, ústní i písemnou formu práce, poslechy textů, čtení, práci s textem a obrázky, napodobování modelových situací a řešení problémů, monologické promluvy, rozhovory, vysvětlování, objevování, nácvik gramatiky, výslovnosti a slovní zásoby, práci s autentickými materiály.

Výuka probíhá v klasické učebně.

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník, ve kterém je předmět vyučován	kvinta	sexta	septima	oktáva
Časová dotace	3	3	4	4

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	Učitel: - vede žáky k pozitivnímu vztahu k učení, připravuje žáky na nutnost učení pro celý život, vede žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělání a za jejich budoucnost - seznamuje žáky s vhodnými způsoby, metodami a strategiemi učení, rozvíjí jejich samostatnost - motivuje žáky k učení ukázkami využití učiva v praxi, pokud je to možné, umožní žákům ověření učiva v praxi - vede žáky k samostatnosti při vytváření referátů, sám do procesu vstupuje pouze jako konzultant - učí žáky vyhledávat, porovnávat a zpracovávat informace, rozvíjí jejich schopnost samostatné práce - vyžaduje u žáků dodržování pravidel, tzn. dokončení práce v dohodnuté kvalitě a termínu, tím pěstuje u žáků návyk sebekontroly, kritického přístupu k výsledkům své práce - zdůrazňuje při hodnocení žákova výkonu především pozitivní
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	Učitel: - zadáváním problémových a praktických úkolů vede žáky k dovednosti rozpoznat, analyzovat a řešit různé problémy

	- připravuje žáky na účast na maturitní zkoušce v daném předmětu popř. v odborných soutěžích - podporuje samostatnost, tvořivost, logické myšlení žáků, skupinovou spolupráci a využívání moderní techniky - vede žáka k využití získaných poznatků a zjištění, k vyhledání hlavního problému, podstaty věci, nechá žáka zvážit možné klady a zápory jednotlivých problémů, včetně posouzení rizik a důsledků
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	Učitel: - podporujeme různé formy komunikace mezi žáky, dbá na kulturní úroveň komunikace - učí žáky prezentovat své názory, myšlenky a výsledky jejich práce před spolužáky i na veřejnosti - učí žáky naslouchat druhým, argumentovat a vhodnou formou obhajovat svůj názor - podporuje používání moderních informačních a komunikačních technologií - vede žáky k hodnocení vlastní samostatné práce i práce jiných žáků - toleruje popř. podporuje vhodný zásah žáků do výkladu (např. dotaz, rozšiřující informace, upozornění na chybu)
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	Učitel: - podporuje skupinovou formu práce a kooperativní učení - rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých - vyhledává a podporuje talenty a současně klade důraz na pomoc slabším žákům - vyžaduje dodržování společně dohodnutých pravidel chování a práce v hodinách, na jejichž formulování se žáci podílejí - prezentuje osobní zájem o vyučovaný obor, sám dodržuje společně dohodnutá pravidla - vede žáky k tomu, aby si vážili činnosti druhých, akceptovali jejich názory, přijímali zodpovědnost za své chování, postoje a názory, respektovali jiné kultury a jejich vyznání
KOMPETENCE OBČANSKÁ	Učitel: - vychovává žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svou práci, své zdraví, jako ohleduplné osobnosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích - důslednou a systematickou kontrolou zadaných úkolů a dodržování stanovených pravidel pomáhá žákům získat vědomí odpovědnosti za vlastní práci - seznamuje žáky s kulturními tradicemi německy mluvící oblasti, hledá s žáky v historii poučení, vede žáky k úctě k historii svého národa i jiných národů - volí vhodnou tematiku pro referáty, prezentuje osobní zájem o danou tematiku, vede s žáky diskuzi k tématu
KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI	Učitel: - vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, k sebehodnocení své práce, k zodpovědnosti za svou práci - vítá a podporuje iniciativu a tvořivost žáků, vhodně motivuje žáky k dosažení stanoveného cíle - seznamuje žáky s vhodnými materiály a pomůckami k samostudiu - demonstruje lepší možnosti pozdějšího pracovního uplatnění při ovládnutí cizího jazyka - vytváří žákům tvořivé pracovní prostředí a pomáhá jim poznávat a rozvíjet jejich osobní i odborný potenciál, vede žáky k efektivní práci - hovoří se žáky o nezbytnosti plnění svých povinností i o případných důsledcích porušování pravidel

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	- učíme žáky využívat digitální technologie k vyhledávání, třídění a zpracování odborných informací z důvěryhodných zdrojů (vzdělávací portály, online internetové jazykové příručky, online slovníky) - podporujeme žáky v tvorbě prezentací v Power Point a dalších programech či aplikacích - motivujeme žáky v ke zlepšování německého jazyka formou jazykových programů a aplikací (Didakta) - učíme žáky aplikovat nástroje umělé inteligence (AI) pro získávání informací a podporu učení, a to s ohledem na ověřování faktické správnosti - podporujeme žáky k porovnávání dat z více zdrojů a ke kritickému přístupu k získaným datům - vedeme žáky k řešení a odevzdávání úkolů pomocí digitálních komunikačních platforem (Google Classroom) - učíme žáky užívat běžná digitálních zařízení a jazykové aplikace pro studijní účely

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

NĚMECKÝ JAZYK		
kvinta		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
- reaguje na pokyny učitele, spojené s organizací výuky - čte plynule a foneticky správně texty v učebnici - reprodukuje obsah čteného textu - dle textu sestaví ústní i písemné vyprávění k danému tématu - sestaví a odpovídá na otázky vztahující se k probíranému tématu - porozumí krátkým autentickým cizojazyčným textům ve spojení s otázkami nebo obrázky k textu - zvládá základy německého pravopisu, pořádek slov ve větě - zná německy mluvící země a některá turisticky zajímavá místa v německy mluvících zemích - osloví a reaguje na oslovení, představí se, rozloučí, požádá, poděkuje, vysloví souhlas i nesouhlas - podá informaci o své rodině a přátelích, představí je i sebe - popíše svůj domov, své zájmy, svůj denní a týdenní program, svou školu, předměty a práci ve škole - poskytne základní informaci k orientaci ve městě, dopravním prostředkům - dokáže se zúčastnit krátkého rozhovoru s přáteli	- zdokonalování správné výslovnosti a intonace - upevňování a rozšiřování svých dosavadních znalostí pravopisu a slovní zásoby - časování a používání pravidelných, pomocných a modálních sloves, vybraných nepravidelných sloves s odlučitelnou předponou v přítomném čase - perfektum pravidelných a nepravidelných sloves - préteritum sloves haben a sein - podstatná jména v čísle jednotném i množném, použití členu určitého a neurčitého u podstatných jmen, skloňování podstatných jmen - zájmena osobní, přivlastňovací - používání záporu - předložky 3., 4., a 3. + 4. pádem - základní a řadové číslovky, početní úkony - časové údaje: dny v týdnu, hodiny, oční období - osvojení práce s dvojjazyčným slovníkem Tématické okruhy:	Osobnostní a sociální výchova - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - sociální komunikace - morálka všedního dne - spolupráce a soutěž Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - žijeme v Evropě Multikulturní výchova - psychosociální aspekty interkulturality Mediální výchova - uživatelé

- dovede vyplnit osobní formulář, napsat krátkou žádost, pozvánku, pozdrav z výletu	- já, domov, rodina, přátelé, nakupování, škola, volný čas, názvy zemí a obyvatel, orientace ve městě, cestování, zvířata - základní informace o německy mluvících zemích	

NĚMECKÝ JAZYK		
sexta		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
- reaguje na pokyny učitele, spojené se zadáváním úkolů v hodině, je schopen formulovat podobné dotazy učiteli i spolužákům - čte foneticky správně, reprodukuje obsah textu v učebnici i jednoduchého autentického textu ve spojení s obrázky, sestaví samostatně otázky k textu, k probíranému tématu pro spolužáky - dle textu sestaví ústní i písemné vyprávění k danému tématu - zvládá a dále rozšiřuje své znalosti německého pravopisu, dodržuje správný pořádek slov ve větě - dbá na správnou výslovnost a stále se snaží ji zdokonalovat - sdělí základní údaje o běžných každodenních situacích - popíše svůj denní i týdenní program - podá krátkou informaci tradicích a zvycích své rodiny a země - nakoupí v obchodě, objedná v restauraci dle jídelního lístku - podá krátkou informaci o své zemi, městě, škole, třídě - dovede popsat sebe, svůj domov, svůj pokoj, základní činnosti v domácnosti, zařízení - pojmenuje základní druhy oblečení, jídel, sportů aj. - dovede krátce popsat svá přání, pocity, problémy, zdravotní stav, požádat o pomoc, vyřídit pozdravy, pozvat na návštěvu - napíše dopis příteli na již známé téma, blahopřání, poděkuje za dopis	- zdokonalování správného čtení s důrazem na správnou výslovnost a intonaci - upevňování a rozšiřování základů pravopisu, gramatiky a slovní zásoby, znalostí o německy mluvících zemích - časování a používání dalších nepravidelných sloves, rozkazovací způsob sloves - perfektum dalších nepravidelných sloves - skloňování podstatných jmen a zájmen v 1., 3. a 4. pádě - stupňování přídavných jmen a příslovčí - slovosled vedlejších vět, nejužívanější spojky uvozující vedlejší věty Tématické okruhy: - rozšiřování slovní zásoby k známým tematickým okruhům - můj den – povinnosti a volný čas, - nakupování, ceny, vaření, oblíbená jídla - bydlení, můj pokoj - svátky, tradice a zvyky - základní druhy oblečení - popis osoby - rozšiřování informací o německy mluvících zemích	Osobnostní a sociální výchova - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - sociální komunikace - morálka všedního dne - spolupráce a soutěž Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - žijeme v Evropě Multikulturní výchova - psychosociální aspekty interkulturality Environmentální výchova - životní prostředí regionu a České republiky Mediální výchova - uživatelé

- dokáže se zúčastnit rozhovoru s rodilým mluvčím a odpovědět na zřetelně kladené otázky		

NĚMECKÝ JAZYK		
septima		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
- rozumí pokynům učitele, známým výrazům a frázím z každodenního života a adekvátně na ně reaguje - vyslovuje a čte foneticky správně texty složené ze známé slovní zásoby, reprodukuje výstižně obsah textu, sestaví samostatně otázky k textu pro spolužáky, vyhledá potřebné informace v obsáhlejších textu - sestaví ústní i písemné vyprávění k danému tématu za správného použití základních gramatických struktur - s pomocí slovníku porozumí krátkým autentickým cizojazyčným textům, vyhledá potřebné informace v tomto textu - dále si rozšiřuje své znalosti německého pravopisu, slovní zásobu, své znalosti o zemích, městech a osobnostech německé jazykové oblasti - podá základní informace ke každodenním věcem a jemu blízkým problémům, vyjádří krátce svůj názor - je schopen se zapojit do pečlivě vyslovované konverzace s rodilým mluvčím s dostatkem času na porozumění - sestaví životopis, napíše krátký úřední dopis	- zdokonalování správné výslovnosti a intonace - upevňování a rozšiřování pravopisu a slovní zásoby - časování zvrtných sloves - préteritum sloves - nejpoužívanější slovesné vazby - časování dalších nepravidelných sloves v přítomném i minulém čase - prostý a závislý infinitiv - podmiňovací způsob - 2. pád podstatných jmen - skloňování přídavných jmen v přívlastku - zpodstatnělá přídavná jména - další typy zájmen, zájmenná příslovce - další předložky se 3., 4., a 3. + 4. pádem - další typy vedlejších vět, nahrazování vedlejších vět infinitivní konstrukcí - práce s dvojjazyčným slovníkem Tématické okruhy: - rozšiřování slovní zásoby k tématickým okruhům z nižších ročníků - škola, třída, prázdniny, školské systémy, plány do budoucna, volba povolání - životopis, úřední dopis, žádost o pracovní místo - sdělovací prostředky a jejich význam pro člověka - roční období, počasí, dovolená, výlety - člověk a jeho přání, láska a přátelství - oblékání a móda - německy mluvící země - autentické texty o německy mluvících zemích	Osobnostní a sociální výchova - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - sociální komunikace - morálka všedního dne - spolupráce a soutěž Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - žijeme v Evropě - vzdělání v Evropě a ve světě Multikulturní výchova - psychosociální aspekty interkulturality Environmentální výchova - člověk a životní prostředí Mediální výchova - mediální produkty a jejich význam

NĚMECKÝ JAZYK		
oktáva		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
- rozumí hlavnímu smyslu jasné spisovné řeči o známých záležitostech z každodenního života a adekvátně na ně reaguje - s pomocí slovníku porozumí krátkým autentickým cizojazyčným textům obsahujícím určité procento neznámých slov, reprodukuje obsah textu, vyhledá potřebné informace v textu - vyslovuje a čte foneticky správně - napíše souvislý text na známé téma, osobní i krátký úřední dopis - podá základní informace ke každodenním věcem, - umí popsat zážitky a události, své sny a ambice, stručně vysvětlí a zdůvodní své názory a plány - umí si poradit s většinou situací, které se mohou vyskytnout při pobytu v německy mluvící oblasti - může jednoduchým způsobem konverzovat rodilým mluvčím, za předpokladu, že má dostatek času na porozumění a otázky jsou kladeny zřetelně	- další rozšiřování znalostí německého pravopisu, slovní zásoby, znalostí o zemích, městech a osobnostech německé jazykové oblasti - další slovesné vazby - vyjádření možnosti a nutnosti - minulý čas dalších typů sloves - čas předminulý, čas budoucí - trpný rod sloves - přičestí přítomné a minulé - použití vět v podmiňovacím způsobu - další typy vedlejších vět - vznik různých typů podstatných jmen, vlastní jména v 2. pádě - nepřímá řeč - práce s dvojjazyčným a jednojazyčným slovníkem Tématické okruhy: - rozšiřování slovní zásoby k tématickým okruhům z nižších ročníků - volnočasové aktivity, kulturní život, sport - zdraví a nemoci, lidské tělo, návštěva u lékaře, zdravý životní styl, ochrana životního prostředí - volba povolání, kariéra, pracovní povinnosti, problémy všedního dne, zábava - člověk a jeho životní cíle - sdělovací prostředky a jejich význam pro člověka, reklama - politika, EU a problémy společnosti - německy mluvící země - autentické texty o německy mluvících zemích - Česká republika, Praha - příprava tématických okruhů na maturitu	Osobnostní a sociální výchova - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - sociální komunikace - morálka všedního dne - spolupráce a soutěž Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - globální problémy a jejich příčiny - žijeme v Evropě - vzdělání v Evropě a ve světě Multikulturní výchova - základní problémy sociokulturních rozdílů Environmentální výchova - člověk a životní prostředí Mediální výchova - mediální produkty a jejich význam - uživatelé

MATEMATIKA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Předmět matematika je povinný, vychází ze vzdělávací oblasti **Matematika a její aplikace**.

Matematika na vyšším stupni navazuje na učivo z primy až kvarty osmiletého gymnázia.

Pro matematiku víc než pro jakoukoli jinou vědu platí, že učivo je jenom prostředek k pochopení a porozumění obsahu, ne účel (samoúčel).

Matematika patří mezi přírodovědné předměty, její poznatky lze nejlépe aplikovat ve fyzice, chemii, zeměpise a biologii. Další aplikace jsou ale též v sociologii, psychologii, medicíně apod.

Matematika je současně samostatnou vědou, která souvisí i s krásou (zlatý řez) a dobrem (Whitehead). Úkolem gymnázia je pokusit se předat žákům i tyto hodnoty.

Způsob matematického myšlení se opírá důkladněji a přesněji než jakákoliv jiná věda o logiku, proto je tento způsob myšlení tak důležitý i v běžném lidském životě.

Všechna učební látka je určena na střední škole k tomu, aby co největší počet žáků pochopil základní ideje a postupy, aby porozuměl, pojmům, definicím a větám a hlavně aby se naučil tyto vědomosti co nejtvůřivěji aplikovat při řešení matematických úloh.

Matematika dbá o vytvoření srozumitelné struktury vědomostí, o kterou by se žáci měli opírat. Tato struktura jim umožní diferencovat, nacházet použitelné postupy, vědět, kde je možné najít vzorce, orientovat se v učebnicích a tabulkách. Učitel dbá o to, aby se žáci naučili různé postupy, nechá ale na žácích, které postupy při řešení příkladů zvolí.

V matematice nejde o to, aby se žáci naučili velké množství pasivních vědomostí, vzorců apod., ale aby se naučili orientovat v příručkách, učebnicích a tabulkách, kde najdou pomůcky, návody, vzorové příklady, definice, věty potřebné pro vyřešení problému, před kterým stojí.

Učitelé budou dbát na to, aby se talentovaní žáci účastnili olympiád.

Zvláštní pozornost musíme klást na geometrii, která rozvíjí představivost. Výuku budeme směřovat k názornosti; důraz budeme klást na schopnost samostatného modelování a zobrazování daných situací, pomocí nichž se dostaneme k řešení úloh.

Jedním z hlavních úkolů ale musí být to, abychom nepodávali matematiku jako suchopárnou vědu. Málomocný předmět se hodí víc za prostor pro hry než právě matematika. Vždyť teorie většiny matematických oblastí lze velmi dobře považovat za pravidla her.

Vzdělávací obsah matematiky je tvořen následujícími tématy:

1) logika

Obory čísel

dělitelnost

základní vlastnost množin

mnohočleny, vzorce

rovnice, nerovnice

základní obrazce

podobnost

shodná zobrazení

stejnolehlost

základní vlastnost funkcí

goniometrie

stereometrie

vektory

analytická geometrie

kombinatorika

binomická věta

pravděpodobnost

úvod do statistiky

posloupnosti

limita posloupnosti

řady

Matematika využívá okruhy všech průřezových témat, konkrétně:

Osobnostní a sociální výchova

rozvoj schopností poznávání
schopnost organizovat svůj čas
systematičnost činností
ovládání myšlenkových postupů
vztah ke spolupráci a soutěži
fungování jako člen skupiny
kreativita
řešení problémů a rozhodovací dovednosti
kooperace a kompetice

Výchova demokratického občana

občanská společnost a škola
občan, občanská společnost a stát

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá
jsme Evropané

Multikulturní výchova

kulturní difference
multikulturalita

Environmentální výchova

problémy životního prostředí

Mediální výchova

vnímání mediálních sdělení
tvorba mediálního sdělení

FORMY REALIZACE

Pracujeme s celou třídou, tj. nepoužívá se dělení. Propojujeme teorii s příklady, na nichž je aplikovatelná.

Tam kde to nevyžaduje numerická obtížnost příkladu, se snažíme nepoužívat kalkulačku – důvodem je udržování intuitivního porozumění číslům.

Při vhodných příležitostech hledáme zajímavé příklady a zajímavá řešení. Vkládáme do počátků nových oblastí vyprávění z dějin matematiky. Ukazujeme kuriózní řešení příkladů.

Slabším žákům, kterým dělá potíže pochopit totéž co ostatním, pomáháme tím, že jim dáváme trochu jednodušší příklady, případně jim dovolíme, aby si doma příklad připravili. Kde to nejde jinak, snažíme se převést věc pochopení problému na schopnost použití postupu, „receptu“ pro danou skupinu příkladů.

Snažíme se nedávat domácí úkoly celé třídě, ale jen slabším žákům, kteří se tak mohou připravovat na další hodiny jednodušším způsobem.

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník, ve kterém je předmět vyučován	kvinta	sexta	septima	oktáva
Časová dotace	4	4	3	3

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	vedeme žáky k uvědomění důležitosti znalosti matematiky rozvíjíme schopnost plánování a organizace práce učíme získávat informace z různých zdrojů užitím kontrolních prací učíme poučit se z vlastních chyb rozvíjíme schopnost logického myšlení napomáháme k rozvíjení schopnosti prostorové představivosti
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	rozvíjíme schopnost řešení problémů učíme matematizaci reálné situace, řešení matematickému a návratu k vysvětlení řešení v realitě rozvíjíme schopnost výběru nejvhodnější a nejúspěšnější metody učíme logickému rozčlenění problému na části a jejich postupnému řešení rozvíjíme schopnost samostatného řešení problémů a dovednost obhájit svůj postup učíme schopnosti posouzení rizik a důsledků daného řešení
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	učíme žáky pracovat ve skupinách a nacházet kompromisy učíme respektovat jiný názor a diskutovat o něm
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	je schopen sebereflexe stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů
KOMPETENCE OBČANSKÁ	respektuje různorodost postupů vedoucích ke správnému řešení přistupuje zodpovědně k plnění svých povinností poskytne ostatním pomoc tam, kde rozumí problémům víc než oni
KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI	dokáže si rozpočítat a rozvrhnout schopnosti využitelné v konkrétní situaci učí se pomocí matematiky modelovat situace vedoucí k úspěchu v podnikání chápe podstatu a principy podnikání a hlavně její algoritmizaci a postížení prostředky moderní matematiky
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	učíme žáky využívat digitální technologie k vyhledávání, třídění a zpracování odborných informací z důvěryhodných zdrojů (např. vědecké databáze, vzdělávací portály) vedeme žáky k rozvíjení kritického myšlení při ověřování pravdivosti informací získaných z digitálního prostředí a učíme je orientovat v online obsahu učíme žáky aplikovat nástroje umělé inteligence (AI) pro získávání informací, generování výukových materiálů (např. shrnutí, kvízů, vizuálních schémat) a podporu učení, a to s ohledem na ověřování faktické správnosti a etiku využití učíme žáky pracovat s digitálními nástroji, jako je Geogebra pro kreslení grafů funkcí, rýsování geometrických konstrukcí učíme žáky analyzovat a zpracovávat statistická data pomocí tabulkových procesorů (např. Excel, Google Sheets), vytvářet grafy a vyvozovat závěry

	učíme vytvářet prezentace a další výstupy s využitím digitálních nástrojů (např. PowerPoint, Canva), včetně interaktivních materiálů na platformách jako Wordwall vedeme žáky k dodržování zásad bezpečného, etického a zodpovědného chování v digitálním prostředí, včetně správného citování použitých zdrojů a práce s osobními daty podporujeme spolupráci žáků v online prostředí v rámci týmových úkolů a projektů (např. pomocí sdílených dokumentů a nástrojů pro online komunikaci)

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

MATEMATIKA		
Kvinta		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
▶ Rozezná a zdůvodní chybu, odhaduje výsledky	Výrazy, aritmetické odhady, numerické operace	Fyzika – výpočty
▶ Upravuje výrazy, určí definiční obor, rozkládá mnohočleny	Výrazy s proměnou, mnohočleny, lomené výrazy	Fyzika – vzorce
▶ Provádí operace s mocninami, upravuje číselné výrazy	Mocniny a odmocniny, celočíselný a racionální exponent	
▶ Zapiše množinu výčtem, charakteristickou vlastností, sjednocení, průnik, operace s intervaly	Množiny – základní operace, intervaly	
▶ Rozezná, kdy je věta výrokem, určí pravdivostní hodnotu, zapisuje matematické věty pomocí kvantifikátorů, neguje složený výrok	Základní logické pojmy, kvantifikátory, disjunkce, konjunkce, negace, implikace, ekvivalence	OS. a SOC. VÝCHOVA, seberegulace, organizační. dovednosti, efektivní řešení problémů
▶ Užívá pojmy funkce, definiční obor, obor hodnot, určí z grafu základní vlastnosti funkcí, řeší lineární rovnice a nerovnice, zapisuje množiny kořenů	Pravoúhlá soustava souřadnic funkce, základní vlastnosti lineární rovnice a nerovnice, vyjádření neznámé ze vzorce	
▶ Užívá různé metody řešení, sčítací, dosazovací, grafické	Soustavy lineárních rovnic, početní a graf. řešení	
▶ Načrtne graf kvadratické funkce, určí její vlastnosti, řeší kvadratickou rovnici a nerovnici, správně napíše množinu řešení	Kvadratická rovnice a nerovnice	
▶ Matematizuje reálnou situaci, řeší matematický problém, výsledek převede do reálné situace	Slovní úlohy	OS. a SOC. VÝCHOVA, seberegulace, organizační. dovednosti, a efektivní řešení problémů
▶ Řeší rovnice a nerovnice v součinném a podílovém tvaru, strukturuje řešení na základě logické úvahy	Rovnice a nerovnice v součinném a podílovém tvaru, rovnice a nerovnice s neznámou pod odmocninou	
▶ Řeší lineární a kvadratické rovnice s absolutní hodnotou, chápe vliv absolutní hodnoty na graf funkce	Absolutní hodnota rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou, graf funkcí s absolutní hodnotou	

▶ Určuje geometrické pojmy, zdůvodňuje vlastnosti geometrických útvarů	Planimetrie, základní pojmy, úhly, trojúhelníky, čtyřúhelníky, mnohoúhelníky, kružnice	
▶ Užívá náčrt při řešení, diskutuje řešitelnost	Množiny bodů dané vlastnosti, konstrukční úlohy	OS. a SOC. VÝCHOVA, seberegulace, organizační. dovednosti a efektivní řešení problémů
▶ Planimetrické úlohy motivované praxí	Eukleidovy věty	Zeměpis
▶ Konstrukce úseček daných výrazem iracionální čísla	Konstrukční úlohy řešené výpočtem	
▶ Užívá vzorců, aplikuje funkční vztahy při řešení	Výpočet obvodů a obsahů rovinných obrazců	
▶ Rozšiřuje schopnost představivosti a dále konstrukční a fantazijní schopnosti	Shodná zobrazení, stejnolehlost	Deskriptivní geometrie, zeměpis

Matematika		
Sexta		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
▶ Pochopí pojem funkce, funkci rostoucí a klesající, minimum a maximum, omezenost	Funkce a jejich základní vlastnosti	
▶ Načrtne graf lineární funkce, formuluje a zdůrazňuje vlastnosti, užívá funkci k řešení rovnic a nerovnic	Lineární funkce	Fyzika
▶ Načrtne graf funkcí, spojí dohromady poznatky z mnoha oblastí matematiky	Kvadratické funkce, kvadratická nerovnice (grafické řešení)	
▶ Naučí se pracovat s několika jednoduchými pojmy a postupy	Lineární lomená funkce	
▶ Načrtne graf inverzní funkce, odvodí předpis, určí definiční obor a obor hodnot	Inverzní funkce	Fyzika, zeměpis
▶ Aplikované úlohy z praxe	Goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku	Teorie světla a vlnění
▶ Převádí míry úhlů	Orientovaný úhel, oblouková míra	Fyzika, zeměpis
▶ Načrtne graf funkcí, zdůvodní vlastnosti, užívá poznatky k řešení rovnic	Goniometrické funkce, definice hodnoty, vlastnosti, grafy, transformace	
▶ Aplikuje funkční vztahy, úpravy výrazů	Vztahy mezi funkcemi, funkce dvojnásobného úhlu	Fyzika
▶ Řešení základních goniometrických rovnic	Goniometrické rovnice	

▶ Řeší obecný trojúhelník	Sinová a kosinová věta	úlohy z praxe
▶ Naučí se aplikovat jednoduché vědomosti na složitější případy	Mocnina s reálným exponentem a logaritmus	Fyzika, chemie
▶ Pochopí složitější typy funkcí a spojí diferencované poznatky dohromady	Základní informace o exponenciální a logaritmické funkci	Fyzika
▶ Využívá grafu a vlastností exponenciální a logaritmické funkce při řešení rovnic a nerovnic	Exponenciální a logaritmické rovnice a nerovnice	
▶ Sčítá, odčítá, násobí vektory, rozkládá vektory na složky	Vektory v rovině	Fyzika
▶ Užívá analytické vyjádření přímky, řeší polohové a metrické vztahy	Analytická geometrie v rovině, polohové a metrické úlohy	

Matematika		
Septima		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
▶ Zdůvodňuje a aplikuje vlastnosti kuželoseček, užívá středovou a obecnou rovnici	Kuželosečky, definice, vlastnosti, analytická vyjádření, vzájemná poloha přímky a kuželosečky	Zeměpis
▶ Řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem	Kombinatorika, základní pojmy, kombinace, variace, permutace bez opakování a s opakováním	OS. a SOC. VÝCHOVA Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
▶ Upravuje výrazy a řeší rovnice s faktoriály a kombinačními čísly	Faktoriály, kombinační čísla	
▶ Upravuje číselné výrazy, čte a zapisuje výrazy s indexy a sumou	Binomická věta	
▶ Užívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti	Základní pojmy pravděpodobnosti, definice	Praxe
▶ Užívá analogii mezi množinovými operacemi a výpočtem pravděpodobnosti	Pravděpodobnost sjednocení průniku, doplňku jevů	
▶ Užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat	Základní statistické pojmy, třídění dat, charakteristika polohy	praxe
▶ Reprezentuje graficky soubory dat, rozlišuje rozdíly v různém zobrazení souborů	Grafické zpracování dat, tabulky, diagramy	

Matematika		
Oktáva		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
▶ Určuje geometrické pojmy v prostoru, zdůvodňuje vlastnosti, zobrazí ve volném rovnoběžném promítání pravoúhlý hranol a jehlan	Základní stereometrické pojmy, volné rovnoběžné promítání	
▶ Určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů v prostoru, zobrazí řezy v hranolu a jehlanu a jejich průnik s přímkou	Vzájemné polohy přímek a rovin v prostoru, řezy	
▶ Užívá náčrt při řešení problémů, určuje vzdálenosti a odchylky, aplikuje trigonometrii, řeší úlohy motivované praxí	Metrické úlohy v prostoru, vzdálenosti a odchylky	
▶ Aplikuje vzorce pro objemy a povrchy těles	Tělesa objemy, povrchy	
▶ Užívá vzorce pro n-tý člen, rekurentní zadání, zdůvodňuje vlastnosti postoupností	Posloupnosti, definice, vlastnosti, grafy	
▶ Zdůvodňuje vlastnosti těchto postoupností. Sčítá určitý počet členů	Aritmetické a geometrické posloupnosti	
▶ Řeší aplikační úlohy pomocí posloupností, uplatní geometrickou postoupnost ve finanční matematice	Aplikace, finanční matematika	praxe
▶ Užívá symbolický zápis řady, diskutuje konvergenci a divergenci, určuje součet řady, řeší aplikační úlohy	Nekonečná řada, aplikace	
▶ Užívá správné logické spojky a kvantifikátory, objasní stavbu matematické věty, formuluje negace, obměnu implikace, užívá metody k důkazu matematických tvrzení	Logika, práce s výroky, pravdivostní tabulky, tautologie, důkazové metody použité na konkrétních příkladech z různých oblastí už probrané matematiky	OS. a SOC. VÝCHOVA, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
▶ Pochopí problém jedinečného, zvláštního a obecného, naučí se vést správně složitější důkazy	Matematická indukce	
▶ Řeší komplexní problémy, strukturuje problém, volí vhodnou metodu, interpretuje a ověřuje řešení	Systematizace poznatků, opakování aplikačních úloh	

FYZIKA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Obsah vyučovacího předmětu vychází ze vzdělávacího oboru Fyzika vzdělávací oblasti Člověk a příroda stanovených RVP G. Vyučovací předmět navazuje na výuku na nižším stupni gymnázia, která probíhá dle ŠVP NG.

Tento předmět pomáhá žákovi uvědomovat si svou existenci coby součást přírody a vesmíru. Zprostředkovává mu zážitek mohutnosti přírodních sil a komplexnosti zkoumaných systémů. Tím v něm probouzí schopnost úžasu, posiluje pocit harmonie a podněcuje touhu po hlubším poznání. Nacházením odpovědí nabízí žákovi prožitek řádu a smyslu. Učí ho souběžně používat empirické i teoretické prostředky poznání. Žák si osvojuje schopnost soustavně a objektivně pozorovat, provést měření, ve vhodné míře abstrahovat, formulovat hypotézu a vytvořit model. Pěstuje v něm potřebu pravdivosti v prostředí svobodné komunikace.

Výuka je realizována klasickou formou. Výuka je vhodně doplňována exkurzemi. V rámci rozvrhových možností jsou hodiny fyziky nasazovány do specializované učebny.

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník, ve kterém je předmět vyučován	kvinta	sexta	septima	oktáva
Časová dotace	3	3	3	0

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

K utváření a rozvíjení klíčových kompetencí, jak je definuje RVP G, volí předmět fyzika strategie, pro něž je typická modernost, otevřenost, menší náročnost a širší pohled na smysl výuky. Snahou je učinit tradičně spíše obtížný předmět přístupnějším tak, aby podněcoval zájem většího počtu žáků. Předmět fyzika je zřetelněji začleněn do širšího proudu směřování školy, pro něž bude ve vztahu k žákovi typický důraz na rozvoj klíčových kompetencí spíše než úzké odbornosti. Zodpovědnost za odbornou kvalitu výuky nadanějších žáků přebírají ve větší míře než dosud volitelné semináře, organizované ve vyšších ročnících studia.

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	- ukázkami konkrétních technických aplikací matematické přesnosti a spolehlivosti a podněcováním žáka k vlastním jednoduchým výpočtům motivuje jej k osvojení si základů kvantitativní gramotnosti - uchopováním žákovy denní reality z fyzikálního pohledu rozšiřuje jeho obzor o znalosti a dovednosti technické a fyzikální, podněcuje jeho zvědavost a rozšiřuje jeho poznávací potenciál - vede žáka k práci s nejrůznějšími zdroji informace a informačními technologiemi - kombinací otázek a úloh různé složitosti posiluje žákovu schopnost soustředit se - srovnáváním dat z různě věrohodných zdrojů učí v žákovi nutnosti ověřovat data a vede ho k opatrnému a kritickému pohledu na zdroje informací - trvalou připomínkou otevřenosti vědeckých faktů veřejné kontrole a podporou skupinové práce probouzí v žákovi touhu po pravdě a pravdivosti obecně - trvalými poukazy na omezenost modelových situací a složitost skutečnosti pomáhá v utváření kladného vztahu k vědění a studiu i v těch sférách, které žáka přesahují, zbavuje ho strachu z neznámého a cizího

	- opakovanými poukazy na formální podobnost objevovaných vztahů vede žáka k samostatnému nalézání souvislostí různé šíře odkazy k fyzikálnímu zázemí každodenní technické reality v něm posiluje vědomí fyzikálního myšlení coby konstituujícího proudu evropské civilizace
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU	- trvalým navozováním fyzikálních problémů buduje v žákovi pozitivní přístup k problémovým situacím obecně a vede jej ke strukturaci problému - vhodnými poukazy k fyzikálnímu modelu coby silnému nástroji řešení reálných situací učí žáka odlišit podstatné od nepodstatného - přístupem odlišným od verbálně komunikativního vede žáka k vědomému uplatňování základních myšlenkových operací logických namísto verbálních - kde jen možno, podněcuje žáka k odhadování, uhadování výsledku, učí jej řádovému, hrubému odhadu, a tak pěstuje jeho dovednost učinit si představu o rozměru kterékoli (fyzikální) situace - vstřícným postojem k odpovědím podporuje žáka v hledání řešení rozmanitými cestami a rozšiřuje jeho rejstřík technik, jak se řešení dobrat - cení intuitivní přístupy, podporuje je odkazy k podobné povaze některých objevů a zásadně nechává žákům pootevřený prostor pro nápad - systematicky učí žáka nahradit reálnou situaci zjednodušeným modelem - vede žáka k hrdoosti na vlastní i nepřesné a přibližné řešení a nutí jej k úsilí nedokonalý model trvale nahrazovat modelem kvalitnějším - směřuje žáka s jeho chybným řešením a posiluje v něm vědomí, že chyby jsou nutným a cenným zdrojem poučení - trvale žáka vede k přísnému rozlišení modelu od reality, upozorňuje ho na úskalí spojená s úzce vědeckým pohledem na svět a vhodnými odkazy mu pomáhá vytvářet si co nejbohatší rejstřík interpretace skutečnosti - trvalým poukazem na chybu měření a vyžadováním údaje o přesnosti měření při každé kvantitativní zmínce upozorňuje žáka na nejistotu coby nedílnou součást poznání a učí jej pozitivnímu přístupu k nedokonalosti své i okolního světa - probouzí v žákovi úctu k vlastním schopnostem poznání a pokoru před skutečnostmi, které nejsou ve vědeckém myšlenkovém schématu vysvětleny - důsledným vyžadováním řešení obecných v žákovi podporuje vědomí nutnosti hledat i v životě řešení, která upřednostňují zájem obecný před dílčím
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	- posilováním prvků soustředěné skupinové práce vede žáky k zážitku věcné, efektivní, neemotivní komunikace - vhodně volenými ukázkami číselných hodnot na hranici žákovy představivosti otevírá mu prostředí vědeckých a technických dat coby přitažlivé a zajímavé a hodné diskuse - věcným a nezaújatým hodnocením žakovských vstupů a vyjádření vede žáka důsledně ke korektnímu zacházení s vědeckou informací tak, aby se učil vědeckému sdělení elementárně porozumět, popř. je nezkresleně tlumočit - moderováním žakovských debat a prezentací myšlenkových přístupů učí žáka laskavě, ale pevně schopnosti rozlišit, zda vědeckému sdělení rozumí, pomáhá žákovi osvojovat si návyk vyjadřovat se korektně, věcně a střídavě, uvážlivě zacházet s číselnými údaji a vždy za ně ručit znalostí míry jejich přesnosti - trvalými poukazy na přibližnost vědeckého poznání a povinnost testovat a vyvracet vědecké hypotézy učí žáka chápat i diskusi jako příležitost spíše nalézt nedostatky ve vlastním úhlu pohledu než dokazovat svůj názor - ceněním (i chybných) kritických poznámek, vyzdvížením oprávněnosti námitek žáků v konkrétních situacích, vrácením těch, kdo se zmýlili, ihned zpět do debaty učí žáka nediskvalifikovat předem chybující a obecně vnímat všechny účastníky diskuse ne jako protivníky ohrožující jeho pravdu, nýbrž jako partnery, kteří jej obohacují a s nimiž se nenásilně a v příznivé atmosféře dobírá pohledu obecnějšího a úplnějšího

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	- poukazem k smyslu a estetické kvalitě fyzikálních principů posiluje v žákovi přesvědčení, že bytí má smysl, vyjevuje ho zvědavému duchu a je krásné, a tím v něm přiměřeně probouzí pocity dobra a krásna a vede jej k účtům k životu a potřebě lásky a harmonie coby kvalit prostředí, v němž žije - upozorňuje na přesah základních fyzikálních zákonů a jejich vztah k osobnímu lidskému hledání a dotazování - častým pobytem ve fyzikální situaci „nevychází“ vede žáka k pozitivnímu přístupu k obtížím coby přirozeným jevům - seznamuje žáka se zkušeností, že život vždy přesahuje osobní modelovou představu - vedle vědomí sebe sama, vede žáky skrze společné aktivity (práce ve skupinách, sdílení experimentálních dat, prezentace) k silnému prožitku smyslu týmové práce - oceněním schopnosti žáka alespoň elementárně se orientovat v dosud neznámém (totiž fyzikálním) myšlenkovém prostředí v něm posiluje hrdost nad výsledky vlastního duševního úsilí - rozborem chyb v řešení posiluje v žákovi vědomí, že omyl je přirozený - využívá celou škálu hodnocení v korektním a přátelském prostředí, buduje v žákovi schopnost zvládat situace nedostatečnosti, pomáhá mu učit se vnímat rozmanitost a odlišnost jako přirozený rys života, hledat vlastní místo v životě a společnosti a zažívat stratifikaci ne jako nespravedlnost, nýbrž jako přirozené rozdělení úkolů, při němž nadanější pomáhají slabším a slabší ctí a respektují nadané v atmosféře vzájemné lidské úcty
KOMPETENCE OBČANSKÉ	- vede žáka k osvojení si úkolů a povinností coby přirozené a neobtěžující součásti života - nácvikem číselných odhadů a výpočtů a odhadů chyby výsledku vede žáka k návyku osobního ručení za vlastní výsledek, postoj a názor - trvalým pobytem v prostředí otázky a problému pomáhá žákovi zvykat si na postoj otevřený, nebojácný a tolerantní a na umění spíše než „na straně vzniklého problému“ stát vždy „na straně jeho řešení“
KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI	- vede žáka k práci s informačními technologiemi, s novými zdroji informací, které žák využívá při vytváření vlastních projektů - rozvíjí žákův osobní a odborný potenciál s důrazem na potřeby jedince i společnosti - motivuje žáka k dosažení stanovených cílů a snaží se ho navést na správné zhodnocení dosažených výsledků
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	- učíme žáky využívat digitální technologie k vyhledávání, třídění a zpracování odborných informací z důvěryhodných zdrojů (např. vědecké databáze, vzdělávací portály) - vedeme žáky k rozvíjení kritického myšlení při ověřování pravdivosti informací získaných z digitálního prostředí a učíme je orientovat v online obsahu - učíme žáky aplikovat nástroje umělé inteligence (AI) pro získávání informací, generování výukových materiálů (např. shrnutí, kvízů, vizuálních schémat) a podporu učení, a to s ohledem na ověřování faktické správnosti a etiku využití - učíme žáky pracovat se systémy pro počítačem podporované experimenty - učíme žáky sbírat, analyzovat a zpracovávat reálná data pomocí tabulkových procesorů (např. Excel, Google Sheets) - učíme vytvářet grafy a prezentace a další výstupy s využitím digitálních nástrojů (např. PowerPoint, Canva) a efektivně díky nim interpretovat výsledky svých experimentů a analýz. - vedeme žáky k dodržování zásad bezpečného, etického a zodpovědného chování v digitálním prostředí, včetně správného citování použitých zdrojů a práce s osobními daty

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

FYZIKA		
Kvinta		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
► Měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření - rozliší skalární veličiny od vektorových a využívá je k řešení fyzikálních problémů a úloh	► Fyzikální veličiny a jejich měření mezinárodní soustava jednotek (SI), zákonné jednotky. Základní metody měření fyzikálních veličin, chyby měření, absolutní a relativní odchylka měření. Zaokrouhlování číselných hodnot fyzikálních veličin. Skalární a vektorové veličiny.	
► Užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených (zpomalených) Určí v konkrétních situacích síly a jejich momenty působící na těleso a určí výslednici sil využívá pohybové zákony k předvídání pohybu těles využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh	Mechanika hmotného bodu a soustavy hmotných bodů Těleso a hmotný bod. Poloha hmotného bodu, vztažná soustava, relativnost polohy vzhledem ke vztažné soustavě. Mechanický pohyb, relativnost pohybu vzhledem ke vztažné soustavě. Trajektorie a dráha hmotného bodu. Klasifikace pohybů podle tvaru trajektorie, pohyby přímočaré a křivočaré. Pohyby rovnoměrné a nerovnoměrné. Průměrná a okamžitá rychlost. Rovnoměrně zrychlený a rovnoměrně zpomalený přímočarý pohyb, zrychlení. Volný pád, zrychlení volného pádu. Síla a její znázornění, příklady různých druhů sil. Třecí síla, součinitel smykového tření. Síla pružnosti, tuhost pružiny. Výslednice sil působících na hmotný bod. První Newtonův pohybový zákon, inerciální vztažná soustava. Druhý Newtonův pohybový zákon, setrvačná hmotnost. Dostředivá síla. Třetí Newtonův pohybový zákon. Hybnost hmotného bodu a soustavy hmotných bodů. Zákon zachování hybnosti. Ohraničená platnost zákonů klasické mechaniky. Mechanická práce a mechanická energie Mechanická práce stálé síly pro obecný směr síly a posunutí tělesa. <i>Výkon</i>. Kinetická energie hmotného bodu. Potenciální tíhová energie. Mechanická energie. Zákon zachování mechanické energie. Příkon, účinnost	Matematika – práce s výrazy

	Gravitační pole Gravitační síla. gravitační pole, gravitační pole homogenní. Newtonův gravitační zákon. Gravitační zrychlení. Tíhová síla, tíhové pole, tíhové zrychlení. Mechanika tuhého tělesa Moment síly, výslednice momentů sil, momentová věta. Skládání sil působících v různých bodech tuhého tělesa, dvojice sil. Těžiště tělesa. Rozklad síly na dvě složky. Mechanika kapalin a plynů Základní vlastnosti tekutin. Ideální kapalina. Tlak v kapalině způsobený vnější tlakovou silou, Pascalův zákon. Hydrostatický tlak. Atmosférický tlak. Vztlaková síla, Archimédův zákon, podmínky klesání, stoupání a vznášení se těles v tekutině. Ustálené proudění ideální kapaliny, rovnice kontinuity.	

FYZIKA		
Sexta		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
► Objasní souvislost mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou aplikuje s porozuměním termodynamické zákony při řešení konkrétních fyzikálních úloh využívá stavovou rovnici ideálního plynu při předvídání stavových změn plynu analyzuje vznik a průběh pružné deformace pevných těles porovnává zákonitosti teplotní roztažnosti pevných látek a kapalin a využívá je k řešení praktických problémů	Molekulová fyzika a termika Základní poznatky molekulové fyziky a termiky Základy kinetické teorie stavby látek a její experimentální potvrzení (difúze, Brownův pohyb, tlak plynu). Relativní atomová a molekulová hmotnost. Látkové množství, Avogadrova konstanta, molární hmotnost a objem. Modely struktur látek v různých skupenstvích. Termodynamická soustava, stavové veličiny, rovnovážný stav a děj, izolovaná soustava. Termodynamická teplota. Vnitřní energie práce a teplo Vnitřní energie tělesa a soustavy těles. Změna vnitřní energie při konání práce a tepelné výměně. Teplo. Tepelná a měrná tepelná kapacita. Kalorimetrická rovnice. První termodynamický zákon. Struktura a vlastnosti plynů, pevných látek a kapalin	Chemie – látkové množství, molární hmotnost

	Ideální plyn. Stavová rovnice ideálního plynu pro konstantní hmotnost plynu. Speciální případy stavové rovnice pro: děj izotermický, děj izobarický a děj izochorický. Adiabatický děj. Práce plynu při stálém a proměnném tlaku. Kruhový děj a jeho účinnost. Druhý termodynamický zákon. Tepelné motory. Krystalické a amorfnní látky. Deformace pevného tělesa. Normálové napětí, relativní prodloužení. Hookův zákon. Mez pevnosti. Teplotní roztažnost pevných těles, součinitel teplotní délkové a objemové roztažnosti pevných látek. Povrchová vrstva kapaliny. Povrchová síla a povrchové napětí. Kapilarita. Teplotní objemová roztažnost kapalin, anomálie vody. Změny skupenství látek Tání a tuhnutí. Skupenské a měrné skupenské teplo tání a tuhnutí. Vypařování a var. Skupenské a měrné skupenské teplo vypařování a kondenzace. Rozdělení molekul ideálního plynu podle rychlostí, střední kvadratická rychlost molekul. Základní rovnice pro tlak ideálního plynu. Obecná stavová rovnice pro ideální plyn, molární plynová konstanta. Stavové změny ideálního plynu z energetického hlediska. Poissonův zákon. Styk kapaliny se stěnou nádoby. Kapilární tlak.	
► Objasní proces vzniku, šíření, odrazu a interference mechanického vlnění	Kmitání mechanického oscilátoru Kmitavý pohyb, jeho perioda a frekvence. Mechanický oscilátor harmonický kmitavý pohyb. Kinematika harmonického kmitavého pohybu: okamžitá výchylka, amplituda výchylky, rychlost, zrychlení, úhlová frekvence a fáze. Časový diagram harmonického pohybu. Dynamika vlastního kmitání mechanického oscilátoru. Přeměny energie v mechanickém oscilátoru. Nucené kmitání mechanického oscilátoru, rezonance. Mechanické vlnění. Zvuk Mechanické vlnění v pružném prostředí. Postupné příčné a podélné mechanické vlnění, vlnová délka, frekvence, fázová rychlost. Interference vlnění. Odraz vlnění v řadě bodů. Stojaté vlnění. Chvění mechanických soustav. Vlnění v isotropním prostředí,	Matematika – goniometrické funkce a rovnice

	Huygensův princip, vlnoplocha, paprsek. Odraz vlnění na rozhraní dvou prostředí. Zvuk jako mechanické vlnění, zdroje zvuku. Rychlost zvuku a její souvislost s prostředím v němž se zvuk šíří, závislost rychlosti zvuku na teplotě prostředí. Frekvence (kmitočet) zvuku. Akustická intenzita. Hlasitost zvuku. Infrazvuk a ultrazvuk. Rovnice postupné harmonické vlny. Lom a ohyb vlnění.	
► Porovná účinky elektrického pole na vodič a izolant využívá Ohmův zákon při řešení praktických problémů aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech při analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech	Elektřina a magnetismus Elektrický náboj a elektrické pole Elektrický náboj a jeho vlastnosti. Coulombův zákon. Permittivita vakua, relativní permitivita. Elektrické pole, intenzita elektrického pole, elektrická síla. Homogenní a nehomogenní elektrické pole. Práce síly elektrického pole. Elektrické napětí. Elektrický potenciál. Vodiče a izolanty v elektrickém poli, elektrostatická indukce. Kapacita vodiče, kondenzátor. Elektrický proud v látkách Podmínky vzniku elektrického proudu. Elektrický proud jako děj a jako veličina. Elektrický zdroj, elektromotorické napětí zdroje. Mechanismus vedení elektrického proudu v kovech. Ohmův zákon pro část obvodu. Elektrický odpor vodiče, rezistivita. Rezistor a jeho voltampérová charakteristika. Odpor kovu jako funkce teploty, supravodivost. Spojování vodičů (rezistorů) za sebou a vedle sebe, výsledný odpor vodičů spojených za sebou a vedle sebe. Ohmův zákon pro uzavřený obvod. Vnitřní odpor zdroje, svorkové napětí. Elektrická práce a elektrický výkon v obvodech stejnosměrného proudu. Elektrická energie. Pojem polovodiče, odpor polovodiče jako funkce teploty. Mechanismus vedení elektrického proudu v polovodičích. Vlastní a příměsové polovodiče. Polovodiče typu P a typu N. PN přechod. Polovodičová dioda a její voltampérová charakteristika. Mechanismus vedení elektrického proudu v kapalinách. Elektrolýza, praktické využití elektrolýzy. Mechanismus vedení elektrického proudu v plynech. Samostatný a nesamostatný výboj. Emise elektronů, obrazovka.	

FYZIKA		
Septima		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
► Využívá zákon elektromagnetické indukce k řešení problémů a k objasnění funkce elektrických zařízení porovnává šíření různých druhů elektromagnetického vlnění v rozličných prostředích	Magnetické pole Magnetické pole vodičů s proudem. Indukční čára. Vzájemné silové působení mezi vodičem s proudem a magnetem. Magnetická indukce. Vzájemné silové působení mezi vodiči s proudem, permeabilita. Látky v magnetickém poli. Magnetické materiály v technologické praxi. Magnetický indukční tok. Elektromagnetická indukce, indukované elektromotorické napětí. Faradayův zákon elektromagnetické indukce. Lenzův zákon. Střídavý proud Vznik střídavého napětí a proudu. Časový průběh harmonického střídavého proudu, resp. napětí. Frekvence (kmitočet) střídavého proudu, resp. napětí. Výkon střídavého proudu efektivní hodnoty napětí a proudu. Generátor střídavého napětí. Elektromotor. Transformátor. Elektrická rozvodná síť; přenosová soustava energetiky, elektrárna. Elektromagnetické kmitání a vlnění Vznik elektromagnetického vlnění, elektromagnetická vlna, její elektrická a magnetická složka, vlnová délka. Šíření elektromagnetického vlnění a jeho rychlost, vliv prostředí na rychlost elektromagnetického vlnění. Usměrňovač s polovodičovou diodou.	
► Využívá zákony šíření světla v prostředí k určování vlastností zobrazení předmětů jednoduchými optickými systémy	Optika Vlnové vlastnosti světla Šíření světla v různých prostředích, optické prostředí. Rychlost světla, jeho frekvence a vlnová délka. Světelný paprsek. Odraz a lom světla na rozhraní dvou různých prostředí, index lomu. Rozklad světla hranolem, optické spektrum, barva světla. Interference, ohyb a polarizace světla.	

	Optika Zobrazování optickými soustavami Principy paprskové optiky. Optická soustava a optické zobrazení. Zobrazení odrazem na rovinném a kulovém zrcadle. Zobrazovací rovnice kulového zrcadla. Zobrazení lomem na (tenkých) čočkách. Zobrazovací rovnice tenké čočky. Zorný úhel. Lupa. Optické vlastnosti oční čočky, krátkozrakost a dalekozrakost. Elektromagnetické záření Přehled druhů elektromagnetického záření. Tepelné záření. Infračervené a ultrafialové záření. Rentgenové záření.	
►	Speciální teorie relativity Základní principy speciální teorie relativity	
► Využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročástic k řešení fyzikálních problémů posoudí jadernou přeměnu z hlediska vstupních a výstupních částic i energetické bilance využívá zákon radioaktivní přeměny k předvídání chování radioaktivních látek navrhne možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření	Fyzika mikrosvěta Základní poznatky kvantové fyziky Fotoelektrický jev, Einsteinova teorie tohoto jevu. Foton, energie fotonu. Korpuskulární a vlnová povaha záření a částic. Fyzika elektronového obalu Elektronový obal, kvantování energie atomu. Čárové spektrum atomu vodíku. Emise a absorpce světla atomem, emisní a absorpční spektra. Stimulovaná emise záření, laser. Jaderná fyzika jaderné záření. Stavba jádra atomu. Isotopy prvků, nuklidy. Hmotnostní úbytek a vazební energie jádra. Jaderné síly. Syntéza a štěpení jader. Termonukleární syntéza. Řetězová reakce, jaderný reaktor jaderná elektrárna. Přirozená radioaktivní přeměna prvků, umělá přeměna prvků, poločas přeměny. Radionuklidy, využití radionuklidů v praxi, ochrana člověka a jeho životního prostředí před škodlivými účinky jaderného záření.	Chemie – stavba atomu

CHEMIE

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ

Vyučovací předmět chemie vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda, vzdělávacího oboru Chemie a dále ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, tematického okruhu Pracovně právní vztahy, ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, tematického okruhu Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence. Náplň předmětu bezprostředně navazuje na vyučovací předmět chemie pro nižší gymnázium (tercie a kvarta) a v rámci mezipředmětových vztahů přímo souvisí s výukou dalších oborů vzdělávací oblasti Člověk a příroda a na řadě míst se dotýká i dalších oborů (matematika, dějepis, český jazyk, latina) a průřezových témat Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Enviromentální výchova (RVP G).

Chemie je koncipována jako předmět, který má umožnit žákům nahlédnout na vyšší úrovni do základů chemie obecné, anorganické, organické, fyzikální a biochemie a který vede žáky k poznání chemických látek, k objasnění zákonitostí chemických dějů v neživé a živé přírodě a k vytváření kladného vztahu žáků k praktickým činnostem. Nabyté vědomosti jsou potřebné nejen v různých odvětvích průmyslu, v zemědělství, ve stavebnictví a lékařství, ale žáci by je měli umět uplatnit především v běžném životě.

ČASOVÉ VYMEZENÍ

Výstupy z RVP G jsou realizovány v pátém až sedmém ročníku osmiletého gymnázia. V pátém a šestém ročníku osmiletého gymnázia je teoretická výuka doplněna o laboratorní cvičení*, při kterém jsou žáci rozděleni do dvou skupin s týdenní alternací.

TÝDENNÍ HODINOVÁ DOTACE

kvinta	sexta	septima
2+1* hod.	2+1* hod.	3 hod.

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ

Výuka většinou probíhá ve specializované učebně, převážně formou frontálního výkladu, který je mnohdy doplněn demonstračními pokusy, s maximálním využitím diskuze a zapojením žáků. Učebna je vybavena multimediální projekční technikou a demonstračním stolem s přívodem plynu, vody a odpadním dřezem.

Laboratorní cvičení je realizováno v laboratoři, kde je devět pracovních míst, vybavených základním materiálem a nezbytné společné vybavení. Žáci pracují ve dvojicích a ověřují si teoretické vědomosti na základě experimentu, pozorování a měření. Dodržují pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí. Zpracují protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zapíší závěry, k nimž dospěli.

Žáci jsou motivováni k účasti v oborových soutěžích a ve vyšších ročnících jsou jim nabízena témata odborných seminárních prací.

Součástí výuky je také exkurze (např. do čističky odpadních vod, pivovaru apod.), která je zařazena v závislosti na organizaci školního roku kdykoli v průběhu tříleté výuky předmětu.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KOMPETENCE K UČENÍ	• zařazujeme do výuky problémové vyučování, experiment, prvky daltonske výuky“ • využíváme sebekontrolu a sebehodnocení žáků • zadáváme žákům samostatné práce vyžadující aplikaci teoretických poznatků • vyžadujeme od žáků vhodné rozvržení vlastní práce“ • umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a náměty“ • umožňujeme žákům pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	• umožňujeme žákům vytvářet hypotézy, pozorovat různé jevy, hledat pro ně vysvětlení, provádět pokusy, ověřit výsledek řešení a zvážit jeho uplatnění v praxi • vytváříme pro žáky praktické problémové úlohy a situace, při nichž je nutné řešit praktické problémy • při řešení problémů pomocí algoritmu zařazujeme do výuky modelové příklady • nabízíme žákům k řešení úkoly, které vyžadují propojení znalostí z více vyučovacích předmětů i využití praktických dovedností z různých oblastí lidské činnosti, a tudíž i více přístupů k vyřešení • žákům není bráněno při vlastní volbě pořadí vypracování úkolů • ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	• klademe důraz na týmovou práci a kooperativní vyučování • žáci mají maximální možnost samostatné ústní i písemné prezentace (samostatná práce, projekty, referáty, řízené diskuse, komunitní kruh) • vyžadujeme od žáků využívání informačních technologií pro získávání informací i tvorbu výstupů (časopis, webová stránka, prezentace, ...) • jako výstup z některých témat výuky vyžadujeme nejrozličnějším způsobem zpracované závěrečné práce (power point, písemně, graficky, pomocí obrazového vyjádření apod. dle věku žáků a druhu tématu)
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	• od prvního ročníku zařazujeme do výuky práci v týmu, zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce a nutnost vzájemné pomoci • do výuky pravidelně zařazujeme projekty, projektové dny, prvky daltonske výuky, kooperativní vyučování
KOMPETENCE OBČANSKÁ	• zadáváme žákům konkrétní příklady z každodenního běžného života • nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI	• pestrout nabídkou zájmových útvarů podněcujeme u žáků zájmovou činnost a smysluplné využití volného času • zapojujeme žáky do přípravy školních projektů • získané poznatky žáků jsou využívány při konkrétních činnostech propojených s praktickým životem a zdůrazňujících vztah k volbě povolání - hraní rolí, diskuse, skupinová práce, pokusy a experimenty
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	• učíme žáky využívat digitální technologie k vyhledávání, třídění a zpracování odborných informací z důvěryhodných zdrojů (např. vědecké databáze, vzdělávací portály, online chemické encyklopedie) • vedeme žáky k rozvíjení kritického myšlení při ověřování pravdivosti informací získaných z digitálního prostředí a učíme je orientovat v online obsahu • učíme žáky aplikovat nástroje umělé inteligence (AI) pro získávání informací, generování výukových materiálů (např. shrnutí, kvízů, vizuálních schémat) a podporu učení, a to s ohledem na ověřování faktické správnosti a etiku využití

	• učíme žáky pracovat s digitálními nástroji, jako jsou ChemSketch pro kreslení chemických vzorců a modelování molekul, nebo PhET simulace pro vizualizaci a pochopení chemických dějů • učíme žáky analyzovat a zpracovávat data z laboratorních měření pomocí tabulkových procesorů (např. Excel, Google Sheets), vytváří grafy a vyvozuje závěry • vytváří prezentace a další výstupy s využitím digitálních nástrojů (např. PowerPoint, Canva), včetně interaktivních materiálů na platformách jako Wordwall • vedeme žáky k dodržování zásad bezpečného, etického a zodpovědného chování v digitálním prostředí, včetně správného citování použitých zdrojů a práce s osobními daty • podporujeme spolupráci žáků v online prostředí v rámci týmových úkolů a projektů (např. pomocí sdílených dokumentů a nástrojů pro online komunikaci)

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

CHEMIE		
Kvinta		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
▶ popíše rozdíly mezi základními strukturami hmoty a uvede možnosti jejich vzniku	OBEČNÁ CHEMIE Klasifikace látek atom, molekula, ion, chemický prvek, chemická sloučenina	fyzika
▶ k popisu látek používá odbornou terminologii ▶ určí oxidační číslo atomů prvků ▶ na základě osvojených algoritmů vytváří vzorce z názvů a naopak	Názvosloví anorganické chemie oxidační číslo, pravidla názvosloví anorganických sloučenin a iont	český jazyk – tvarosloví, rozvoj logického myšlení
▶ užívá matematické vzorce vyjadřující vztahy vybraných veličin ▶ provádí základní chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů	Základní veličiny v chemii molární hmotnost, látkové množství, hmotnost, hustota, objem, hmotnostní zlomek, molární (látková) koncentrace	fyzika matematika
▶ vysvětlí stavbu atomu či iontu pomocí protonového a nukleonového čísla ▶ chápe rozdíl mezi izotopem, nuklidem a izobarem ▶ charakterizuje základní typy radioaktivního záření a uvede možnosti využití radioaktivity ▶ запиše elektronovou konfiguraci atomů či iontů	Stavba atomu jádro atomu, protonové a nukleonové číslo, izotopy, nuklidy a izobary, radioaktivita elektronový obal, orbitály, kvantová čísla, pravidla pro zaplňování orbitalů (el. obalu), valenční elektrony, excitovaný stav periodická soustava prvků a periodický zákon	fyzika

▶ na základě znalostí o částicové struktuře atomů prvků a poznatků o periodické soustavě odhadne některé fyzikální a chemické vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech		
▶ vysvětlí pojem elektronegativita ▶ objasní vznik chemické vazby ▶ na příkladech jednoduchých molekul uvede typy chemických vazeb ▶ odvodí prostorové uspořádání atomů v molekule ▶ předvídá některé vlastnosti látek vyplývající z chemické vazby a jejich chování v chemických reakcích	Chemická vazba vznik chemické vazby, elektronegativita a polarita chemické vazby, typy chemických vazeb slabší vazebné interakce hybridizace struktura a vlastnosti kovalentních a iontových sloučenin, vlastnosti kovů	
▶ objasní princip chemické reakce na částicové úrovni ▶ provede klasifikaci základních typů chemických reakcí ▶ aplikuje zákon zachování hmoty na úpravu chemických rovnic ▶ využívá algoritmus vyčíslování chemických rovnic redoxních reakcí ▶ řeší úlohy vycházející z chemických rovnic ▶ rozliší chemické děje podle tepelného zabarvení ▶ uvede faktory ovlivňující rychlost chemické reakce a chemické rovnováhy	Chemické reakce a chemické rovnice průběh chemických reakcí, klasifikace chemických reakcí základní principy úpravy chemických rovnic rovnice redoxních dějů výpočty z chemických rovnic základy termochemie základy reakční kinetiky	fyzika
▶ charakterizuje obsah tematického celku ▶ podle změny energie při chemických reakcích dělí reakce na exergonické a endergonické ▶ používá termíny entalpie a reakční teplo a chápe jejich význam ▶ využívá termochemických zákonů k určení tepelného zabarvení přímé a zpětné reakce a vícestupňových reakcí ▶ k výpočtu reakčního tepla využívá vazebných energií, slučovacích spalných tepal ▶ používá termíny entropie a Gibbsova energie a chápe jejich význam	Chemická termodynamika změny energie při chemických reakcích entalpie, reakční teplo, termochemické zákony výpočty reakčního tepla entropie a Gibbsova energie předpovídání průběhu chemických reakcí	fyzika
▶ uvede surovinové zdroje prvků a jejich sloučenin, prezentuje využití prvků i jejich sloučenin ▶ chemickými rovnicemi запиše přípravu a výrobu vodíku a kyslíku ▶ rozliší oxidační číslo vodíku v hybridech ▶ charakterizuje oxidy z hlediska stavby a acidobazického charakteru ▶ popíše vlastnosti vody a její význam, uvede ionty způsobující tvrdost vody	ANORGANICKÁ CHEMIE Vodík, kyslík, voda, peroxid vodíku a roztoky výskyt, vlastnosti, příprava, výroba a použití vodíku a kyslíku vlastnosti, výroba a použití jejich nejvýznamnějších sloučenin voda, struktura vody a její vlastnosti, peroxid vodíku, jeho chemické vlastnosti a použití význam vody pro život voda jako rozpouštědlo, druhy roztoků, vyjadřování složení roztoků	matematika biologie zeměpis enviromentální výchova – člověk a životní prostředí

▶ uveďte vlastnosti peroxidu vodíku a jeho použití ▶ uveďte různé způsoby vyjádření koncentrace roztoků, provádí výpočty s užitím směšovací rovnice, křížového pravidla, trojčlenky i logické úvahy ▶ k rozhodnutí o acidobazickém charakteru chemické látky použije Arrheniovu a Bronstedovu teorii ▶ zapíše disociaci kyseliny a zásady chemickou rovnicí ▶ definuje pH a používá ho při označení acidobazického charakteru chemické látky ▶ chemickou rovnicí zapíše disociaci solí a případnou hydrolyzu kationů a aniontů	disociace protolytické reakce, kyselé, zásadité a neutrální roztoky, pH hydrolyza solí	
▶ charakterizuje vzácné plyny z hlediska struktury a výskytu ▶ popíše jejich výrobu a použití	p⁶ – prvky (vzácné plyny) výskyt, vlastnosti, výroba a použití	
▶ uveďte výskyt halogenů, z periodické tabulky odvodí jejich vlastnosti, zapíše chem. rovnice jejich přípravy, případně výroby, prezentuje možnosti jejich využití ▶ uveďte významné sloučeniny halogenů, jejich výrobu a možnosti jejich využití	p⁵ – prvky (halogeny) výskyt, vlastnosti, příprava, výroba, chemické reakce a použití významné sloučeniny, jejich výroba, chemické reakce a použití	biologie - geologie environmentální výchova – člověk a životní prostředí
Sexta		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
▶ uveďte výskyt chalkogenů, z periodické tabulky odvodí jejich vlastnosti, zapíše chem. rovnice jejich přípravy, případně výroby, prezentuje možnosti jejich využití ▶ uveďte významné sloučeniny chalkogenů, zejména sloučeniny síry, jejich výrobu a možnosti jejich využití	ANORGANICKÁ CHEMIE p⁴ - prvky (chalkogeny) výskyt, vlastnosti, příprava, výroba, chemické reakce a použití významné sloučeniny, jejich výroba, chemické reakce a použití	biologie - geologie environmentální výchova – člověk a životní prostředí
▶ uveďte výskyt prvků V. A skupiny, z periodické tabulky odvodí jejich vlastnosti, zapíše chem. rovnice jejich přípravy, případně výroby, prezentuje možnosti jejich využití ▶ uveďte významné sloučeniny, zejména sloučeniny dusíku a fosforu, jejich výrobu a možnosti jejich využití	p³ – prvky (prvky skupiny dusíku) výskyt, vlastnosti, příprava, výroba, chemické reakce a použití významné sloučeniny, jejich výroba, chemické reakce a použití	

▶ uveďte výskyt prvků IV. A skupiny, z periodické tabulky odvoďte jejich vlastnosti, zapíše chem. rovnice jejich přípravy, případně výroby, prezentuje možnosti jejich využití ▶ uveďte významné sloučeniny, zejména sloučeniny uhlíku jejich výrobu a možnosti jejich využití ▶ charakterizuje užití skla z hlediska jeho složení, vyjmenuje suroviny na jeho výrobu	p² – prvky (prvky skupiny uhlíku) výskyt, vlastnosti, příprava, výroba, chemické reakce a použití významné sloučeniny, jejich výroba, chemické reakce a použití výroba skla a jeho použití	
▶ uveďte výskyt prvků III. A skupiny, z periodické tabulky odvoďte jejich vlastnosti, zapíše chem. rovnice jejich přípravy, případně výroby, prezentuje možnosti jejich využití ▶ uveďte významné sloučeniny, zejména sloučeniny hliníku, jejich výrobu a možnosti jejich využití	p¹- prvky (prvky skupiny boru) výskyt, vlastnosti, příprava, výroba, chemické reakce a použití významné sloučeniny, jejich výroba, chemické reakce a použití	
▶ uveďte výskyt prvků II. A skupiny, z periodické tabulky odvoďte jejich vlastnosti, zapíše chem. rovnice jejich přípravy, případně výroby, prezentuje možnosti jejich využití ▶ uveďte významné sloučeniny, zejména sloučeniny vápníku, hořčíku a barya jejich výrobu a možnosti jejich využití	s² – prvky (kovy alkalických zemin) výskyt, vlastnosti, příprava, výroba, chemické reakce a použití významné sloučeniny, jejich výroba, chemické reakce a použití	
▶ uveďte výskyt prvků I. A skupiny, z periodické tabulky odvoďte jejich vlastnosti, zapíše chem. rovnice jejich přípravy, případně výroby, prezentuje možnosti jejich využití ▶ uveďte významné sloučeniny, zejména sloučeniny sodíku a draslíku a jejich výrobu a možnosti jejich využití	s¹ – prvky (alkalické kovy) výskyt, vlastnosti, příprava, výroba, chemické reakce a použití významné sloučeniny, jejich výroba, chemické reakce a použití	
▶ uveďte charakteristické vlastnosti kovů a základní typy krystalových mřížek charakteristických pro kovy ▶ popíše principy výroby kovů ▶ vysvětlí pojem koroze a uveďte možnosti ochrany před korozi ▶ uveďte složení známých slitin a jejich využití ▶ vysvětlí chemické vlastnosti kovů vyplývající z Bekeťovovy řady kovů ▶ vysvětlí strukturu komplexní sloučeniny a teoretické znalosti a osvojené algoritmy aplikuje při tvorbě názvu či vzorce těchto látek	kovy obecně obecné vlastnosti kovů, vazba kovová, krystalová mřížka principy výroby kovů koroze a ochrana před ní slitiny kovů Bekeťovova řada kovů a vodíku komplexní sloučeniny a jejich názvosloví	fyzika český jazyk – tvarosloví, rozvoj logického myšlení
▶ uveďte výskyt významných d - prvků, z periodické tabulky odvoďte jejich vlastnosti, zapíše chem. rovnice jejich přípravy, případně výroby, prezentuje možnosti jejich využití, vše zejména u železa ▶ uveďte významné sloučeniny, jejich výrobu a možnosti jejich využití ▶ ukáže umístění f – prvků v periodické tabulce, uveďte jejich vlastnosti, použití a zneužití	d a f – prvky společné vlastnosti d – prvků výskyt, vlastnosti, příprava, výroba, chemické reakce a použití významných prvků (Fe, Co, Ni, Cu, Ag, Au, Zn, Cd, Hg) významné sloučeniny, jejich výroba, chemické reakce a použití společné vlastnosti f – prvků uran a jeho použití	biologie - geologie environmentální výchova – člověk a životní prostředí výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

▶ zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin ▶ rozliší organické sloučeniny od anorganických ▶ porovná vlastnosti jednoduché, dvojně a trojně vazby ▶ zapíše organické sloučeniny různými typy vzorců ▶ charakterizuje základní skupiny organických sloučenin ▶ rozliší základní typy organických reakcí a aplikuje jejich mechanismus na konkrétní příklady	ORGANICKÁ CHEMIE Základy organické chemie vlastnosti atomu uhlíku struktura organických sloučenin, typy vazeb a vzorců klasifikace organických sloučenin typy organických reakcí	
▶ rozliší uhlovodíky alifatické, cyklické, nasycené, nenasycené a aromatické ▶ vysvětlí pojem izomerie a uvede jednotlivé typy ▶ s použitím osvojených algoritmů aplikuje pravidla systematického názvosloví uhlovodíků při tvorbě vzorců z názvů a naopak. Používá i nejznámější triviální názvy. ▶ charakterizuje základní skupiny uhlovodíků ▶ uvede jejich významné zástupce, surovinové zdroje, chemickými rovnicemi zapíše jejich přípravu, případně výrobu a charakteristické reakce, zhodnotí jejich vlastnosti, použití a vliv na životní prostředí	Uhlovodíky klasifikace podle typu řetězce a typu vazby izomerie, konstituce, konformace názvosloví uhlovodíků fyzikální a chemické vlastnosti alkany a cykloalkany alkeny a alkadieny alkyny areny nejvýznamnější zástupci, jejich zdroje, příprava, výroba, chemické reakce a použití	český jazyk – tvarosloví, rozvoj logického myšlení zeměpis biologie - geologie enviromentální výchova – člověk a životní prostředí člověk a zdraví - rizika ohrožující zdraví a jejich prevence a ochrana člověka za mimořádných událostí

CHEMIE		
Septima		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
▶ rozliší deriváty od uhlovodíků a rozdělí je podle charakteristických funkčních skupin	ORGANICKÁ CHEMIE Deriváty uhlovodíků klasifikace derivátů uhlovodíků základní charakteristika jednotlivých skupin derivátů	
▶ charakterizuje halogenderivát ▶ s použitím osvojených algoritmů aplikuje pravidla systematického názvosloví při tvorbě vzorců z názvů a naopak. Používá i nejznámější triviální názvy. ▶ uvede významné zástupce, surovinové zdroje, chemickými rovnicemi zapíše jejich přípravu, případně výrobu a charakteristické reakce, zhodnotí jejich vlastnosti, použití a vliv na životní prostředí	Halogenderiváty vlastnosti, názvosloví, příprava, výroba a reakce přehled nejdůležitějších zástupců, jejich použití a vliv na životní prostředí	český jazyk – tvarosloví, rozvoj logického myšlení enviromentální výchova – člověk a životní prostředí člověk a zdraví - rizika ohrožující zdraví a jejich prevence a ochrana člověka za mimořádných událostí

▶ charakterizuje organokovovou sloučeninu ▶ uvede nejvýznamnější organokovové sloučeniny a jejich použití	Organokovové sloučeniny nejvýznamnější organokovy a jejich použití	enviromentální výchova – člověk a životní prostředí
▶ charakterizuje a rozliší skupiny dusíkatých derivátů ▶ s použitím osvojených algoritmů aplikuje pravidla systematického názvosloví při tvorbě vzorců z názvů a naopak. Používá i nejznámější triviální názvy. ▶ uvede významné zástupce, surovinové zdroje, chemickými rovnicemi zapíše jejich přípravu, případně výrobu a charakteristické reakce, zhodnotí jejich vlastnosti, použití a vliv na životní prostředí	Dusíkaté deriváty rozdělení a charakteristika jednotlivých skupin vlastnosti, názvosloví, příprava, výroba a reakce přehled nejdůležitějších zástupců, jejich použití a vliv na životní prostředí	český jazyk – tvarosloví, rozvoj logického myšlení enviromentální výchova – člověk a životní prostředí člověk a zdraví - rizika ohrožující zdraví a jejich prevence a ochrana člověka za mimořádných událostí
▶ charakterizuje a rozliší skupiny hydroxyderivátů ▶ s použitím osvojených algoritmů aplikuje pravidla systematického názvosloví při tvorbě vzorců z názvů a naopak. Používá i nejznámější triviální názvy. ▶ uvede významné zástupce, surovinové zdroje, chemickými rovnicemi zapíše jejich přípravu, případně výrobu a charakteristické reakce, zhodnotí jejich vlastnosti, použití a vliv na životní prostředí	Hydroxyderiváty rozdělení a charakteristika jednotlivých skupin vlastnosti, názvosloví, příprava, výroba a reakce přehled nejdůležitějších zástupců, jejich použití a vliv na životní prostředí	
▶ charakterizuje ether ▶ s použitím osvojených algoritmů aplikuje pravidla systematického názvosloví při tvorbě vzorců z názvů a naopak. Používá i nejznámější triviální názvy. ▶ uvede významné zástupce, surovinové zdroje, chemickými rovnicemi zapíše jejich přípravu, případně výrobu a charakteristické reakce, zhodnotí jejich vlastnosti, použití a vliv na životní prostředí	Ethery rozdělení, vlastnosti, názvosloví, příprava, výroba a reakce přehled nejdůležitějších zástupců, jejich použití a vliv na životní prostředí	český jazyk – tvarosloví, rozvoj logického myšlení enviromentální výchova – člověk a životní prostředí člověk a zdraví - rizika ohrožující zdraví
▶ charakterizuje a rozliší skupiny karbonylových sloučenin ▶ s použitím osvojených algoritmů aplikuje pravidla systematického názvosloví při tvorbě vzorců z názvů a naopak. Používá i nejznámější triviální názvy. ▶ uvede významné zástupce, surovinové zdroje, chemickými rovnicemi zapíše jejich přípravu, případně výrobu a charakteristické reakce, zhodnotí jejich vlastnosti, použití a vliv na životní prostředí	Karbonylové sloučeniny rozdělení a charakteristika jednotlivých skupin vlastnosti, názvosloví, příprava, výroba a reakce přehled nejdůležitějších zástupců, jejich použití a vliv na životní prostředí	český jazyk – tvarosloví, rozvoj logického myšlení enviromentální výchova – člověk a životní prostředí člověk a zdraví - rizika ohrožující zdraví a jejich prevence a ochrana člověka za mimořádných událostí
▶ charakterizuje a rozdělí karboxylové kyseliny ▶ s použitím osvojených algoritmů aplikuje pravidla systematického názvosloví při tvorbě vzorců z názvů a naopak. Používá i nejznámější triviální názvy. ▶ uvede významné zástupce, surovinové zdroje, chemickými rovnicemi zapíše jejich přípravu, případně výrobu a	Karboxylové kyseliny rozdělení a charakteristika jednotlivých skupin vlastnosti, názvosloví, příprava, výroba a reakce přehled nejdůležitějších zástupců, jejich použití a vliv na životní prostředí	

charakteristické reakce, zhodnotí jejich vlastnosti, použití a vliv na životní prostředí		
▶ charakterizuje funkční a substituční deriváty karboxylových kyselin, rozliší je a rozdělí ▶ s použitím osvojených algoritmů aplikuje pravidla systematického názvosloví při tvorbě vzorců z názvů a naopak. Používá i nejznámější triviální názvy. ▶ uvede významné zástupce, surovinové zdroje, chemickými rovnicemi zapíše jejich přípravu, případně výrobu a charakteristické reakce, zhodnotí jejich vlastnosti, použití a vliv na životní prostředí	Funkční a substituční deriváty karboxylových kyselin rozdíl mezi funkčním a substitučním derivátem rozdělení a charakteristika jednotlivých skupin názvosloví, příprava, výroba a reakce přehled nejdůležitějších zástupců, jejich použití a vliv na životní prostředí	
▶ vysvětlí pojmy heteroatom a heterocyklická sloučenina, rozdělí heterocyklické sloučeniny podle druhu heteroatomu a počtu atomů v cyklu ▶ uvede významné heterocyklické sloučeniny a jejich deriváty ▶ uvede výskyt a význam heterocyklických sloučenin	Heterocyklické sloučeniny charakteristika a rozdělení heterocyklických sloučenin deriváty heterocyklických sloučenin výskyt a význam heterocyklických sloučenin	biologie – genetika
▶ zhodnotí výhody a nevýhody používání plastů a syntetických vláken ▶ rozliší způsoby vzniku syntetických polymerů a uvede příklady některých chemických reakcí ▶ rozdělí plasty a syntetická vlákna do skupin uvede nejvýznamnější z nich včetně jejich použití	Syntetické makromolekulární látky složení a struktura polymerů, jejich obecné vlastnosti klasifikace polymerů rozdělení polyreakcí a jejich mechanismus přehled nejdůležitějších plastů, jejich vlastnosti a použití	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - globální problémy, jejich příčiny a důsledky enviromentální výchova – člověk a životní prostředí
▶ charakterizuje léčiva ▶ rozdělí léčiva podle účinků do skupin, uvede známá léčiva jako příklad a zapíše jednoduché chemické vzorce některých léčiv	Léčiva anestetika, antipyretika, analgetika, hypnotika a sedativa, psychofarmaka, chemoterapeutika	člověk a zdraví - rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
▶ charakterizuje pesticidy ▶ rozdělí pesticidy podle účinku a chemického složení ▶ uvede některé přípravky patřící mezi pesticidy a zapíše chemické vzorce těch jednodušších ▶ zhodnotí význam pesticidů pro člověka a jejich vliv na životní prostředí	Pesticidy klasifikace pesticidů: insekticidy, herbicidy, fungicidy, moluskocidy apod. chlorované uhlovodíky, organofosfáty a anorganické insekticidy pesticidy a životní prostředí feromony	enviromentální výchova – člověk a životní prostředí
▶ charakterizuje barviva ▶ chápe princip barevnosti ▶ chemickými vzorci zapíše některé chromofory a autochromy ▶ uvede nejdůležitější skupiny barviv a jejich některé zástupce včetně indikátorů	Barviva princip barevnosti, chromofory a autochromy klasifikace barviv: azobarviva, arylmethanová barviva, anthrachinonová barviva, indigoidní barviva apod.	
▶ charakterizuje detergenty ▶ chápe a vysvětlí čistící účinek detergentů ▶ rozdělí detergenty a uvede některé zástupce	Detergenty tenzidy, princip praní klasifikace detergentů: mýdla, alkylsulfáty, arensulfonáty	enviromentální výchova – člověk a životní prostředí

▶ zhodnotí význam detergentů pro člověka a jejich vliv na životní prostředí		
▶ definuje obor biochemie ▶ charakterizuje živé soustavy a uvede jejich vlastnosti ▶ popíše složení živých soustav ▶ uvede nejdůležitější fyzikálně-chemické procesy v živých soustavách ▶ používá pojmy: anabolismus, katabolismus, makroergní sloučenina ▶ chápe základní redoxní děje v živých soustavách (CKC, dýchací řetězec a oxidační fosforylaci)	BIOCHEMIE Základy biochemie chemické znaky živých soustav biogenní prvky a sloučeniny živých soustav fyzikálně-chemické procesy v živých soustavách energetika biochemických dějů, CKC , respirační řetězec	
▶ pozná sacharid podle chemického vzorce ▶ uvede význam sacharidů ▶ dělí sacharidy podle funkční skupiny, počtu atomů uhlíku a podle počtu monosacharidových jednotek ▶ v chemickém vzorci sacharidu vyhledá chirální uhlík a chápe pojmy optická aktivita a izomerie ▶ zapíše acyklické a cyklické struktury nejznámějších monosacharidů ▶ uvede výskyt známých monosacharidů, disacharidů a polysacharidů ▶ chápe základní procesy biosyntézy a metabolismu sacharidů	Sacharidy charakteristika, význam a rozdělení sacharidů struktura sacharidů, chirální uhlík, optická aktivita a izomerie, poloacetalová vazba, Fischerovy a Haworthovy vzorce významné monosacharidy, oligosacharidy a polysacharidy biosyntéza a metabolismus sacharidů (fotosyntéza, glykolýza a přeměna kyseliny pyrohroznové)	biologie – látkový metabolismus
▶ definuje lipidy, uvede jejich funkci v živých organizmech a rozdělení ▶ objasní chemickou strukturu lipidů a zapíše jejich vznik reakčním schématem ▶ uvede známé vyšší - mastné karboxylové kyseliny ▶ charakterizuje jednoduché a složené lipidy ▶ reakčním schématem zapíše alkalickou hydrolýzu lipidů ▶ chápe základní procesy biosyntézy a metabolismu lipidů	Lipidy charakteristika, biologický význam a rozdělení lipidů struktura lipidů, vyšší karboxylové kyseliny, esterifikace glyceridy, zmýdelnatění, vosky, složené lipidy biosyntéza a metabolismus lipidů (syntéza lipidů, beta oxidace)	
▶ charakterizuje bílkoviny, uvede jejich funkci v živých organizmech ▶ objasní termín denaturace bílkovin, uvede co je jejím principem ▶ charakterizuje a rozdělí bílkovinnotvorné aminokyseliny a uvede triviální názvy některých z nich ▶ reakčním schématem zapíše vznik peptidické vazby ▶ popíše strukturu bílkovin ▶ chápe základní procesy biosyntézy a metabolismu bílkovin	Bílkoviny charakteristika a biologický význam bílkovin vlastnosti bílkovin, denaturace bílkovinnotvorné aminokyseliny, peptidická vazba, struktura bílkovin biosyntéza a metabolismus bílkovin (syntéza bílkovin, enzymatická hydrolýza, deaminace a oxidační dekarboxylace oxokyselin)	
▶ charakterizuje nukleové kyseliny, uvede jejich funkci v živých organizmech	Nukleové kyseliny charakteristika a biologický význam nukleových kyselin	biologie – genetika

▶ popíše složení nukleotidů RNA a DNA, funkci a strukturu jednotlivých typů nukleových kyselin ▶ chápe podstatu přenosu genetické informace ▶ používá pojmy: gen, transkripce, translace, kodon, antikodon, replikace	stavba, rozdělení, funkce a struktura nukleových kyselin komplementarita dusíkatých bází základní genetické procesy	
▶ charakterizuje enzymy a jejich funkci v biochemických reakcích ▶ uvede složení enzymů, používá pojmy: apoenzym, koenzym, prostetická skupina ▶ chápe mechanismus působení enzymů a uvede faktory, které ho ovlivňují ▶ popíše některé typy enzymové regulace ▶ rozdělí enzymy do skupin podle funkce	Enzymy charakteristika a biologický význam enzymů struktura enzymů enzymová katalýza a ovlivňující faktory inhibice a aktivace klasifikace a funkce skupin enzymů	biologie – látkový metabolismus a fyziologie
▶ charakterizuje vitamíny, uvede jejich funkci v živých organizmech ▶ vyjmenuje nejdůležitější vitamíny rozpustné v tucích a ve vodě, uvede jejich zdroj, oblast působení a projevy avitaminos	Vitamíny charakteristika a biologický význam vitamínů klasifikace, projevy nedostatku vitamínů na lidský organizmus a zdroje vitamínů	
▶ charakterizuje hormony, uvede jejich funkci v živých organizmech ▶ rozdělí hormony, uvede důležité hormony člověka a jejich funkci v organismu	Hormony charakteristika a biologický význam hormonů klasifikace, působení a produkce hormonů	

BIOLOGIE

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ

Předmět biologie zahrnuje na vyšším gymnáziu vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Biologie (RVP GV, vzdělávací oblast Člověk a příroda), část vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Geologie, tématické okruhy: Zdravý způsob života a péče o zdraví; Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence; Změny v životě člověka a jejich reflexe (vzdělávací obor Výchova ke zdraví, vzdělávací oblast Člověk a zdraví) dále zahrnuje tématický okruh Problematika vztahů organismů a prostředí, některé části tématického okruhu Člověk a životní prostředí a tématického okruhu Životní prostředí regionu České republiky z průřezového tématu Environmentální výchova a některé části tématického okruhu Globální problémy, jejich příčiny a důsledky z průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Biologie je koncipována jako předmět, který má žákům poskytnout ucelený přehled znalostí a vědomostí o přírodě a živých organismech v ní. Důraz je kladen především na témata fyziologická, obecně biologická a ekologická. Témata taxonomická jsou redukována do rozsahu, který podmiňuje úspěšné pochopení složitosti přírody a komplexnosti vztahů v ní. Maturantům a zájemcům o vysokoškolské studium přírodovědných oborů, zejména biologie a lékařství, by měl tento předmět poskytnout dostatek znalostí a vědomostí pro úspěšné zvládnutí maturity a přijímacích zkoušek.

ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ

Biologie se vyučuje od kvinty do septimy osmiletého studia.

Týdenní hodinová dotace:

ročník	počet hodin
kvinta	2+1
sexta	3
septima	2
oktáva	1

Převážná část hodin biologie probíhá ve specializované učebně biologie, která je vybavena videem, projektorem a počítačem.

V kvintě jsou součástí předmětu biologie laboratorní cvičení bez samostatné klasifikace, žáci jsou rozděleni do dvou skupin, k dispozici jsou monokulární a binokulární mikroskopy a kamera s televizí.

Základní formou výuky je výklad s ukázkami (přírodniny, nástěnné obrazy, modely, video, DVD, zpětný projektor), který je doplňován tématickými diskusemi, referáty žáků a příležitostně exkurzemi.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	Vedeme žáky k osvojení si různých metod a strategií učení.

	Zadávaté žákům samostatné práce, které vedou žáky k hledání, rozpoznání a užití nejefektivnější strategie učení nebo pracovního postupu. Požadujeme od žáků samostatné a vhodné rozvržení vlastní práce. Umožňujeme žákům prezentovat jejich práci. Umožňujeme žákům kriticky zhodnotit vlastní práci. Zařazujeme do výuky problémové vyučování, experimenty, pozorování přírodnin a exkurze do terénu, umožňujeme žákům experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry. Žáci jsou vedeni k vysvětlení a obhajobě svých postojů a názorů. Zadávaté žákům práce, které vyžadují hledání informací v časopisech, knihách, na internetu atd. Vedeme žáky ke kritickému přístupu ke zdrojům informací, ke schopnosti třídit informace dle důležitosti pro zadané téma a tvořivě je využít při zpracování zadaného úkolu. Zadávaté žákům motivační domácí úkoly – umožňujeme jim vybrat si z nabídky domácích úkolů.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU	Zařazujeme do výuky praktické problémové úlohy, pokusy a modelové situace. Podněcujeme žáky k hledání a formulování problému. Vedeme žáky k analýze problému, k vytváření návrhů řešení a porovnávání různých řešení. Využíváme metody objevování a řízeného objevování, řízené diskuse a dialogu. Žáci jsou vedeni k nahlížení na problém z více hledisek a k zvažování možných kladů a záporů jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků. Zadávaté problémové úlohy, vyžadující od žáků využití vědomostí a dovedností nejen z biologie, ale také z jiných předmětů. Požadujeme od žáků vhodnou interpretaci získaných poznatků, rozvíjíme jejich schopnost formulovat, zdůvodňovat a obhajovat předložené závěry.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	Klademe důraz na skupinovou práci a kooperativní vyučování. Umožňujeme žákům prezentovat a obhajovat vlastní názory. Využíváme různé metody prezentace výsledků práce: samostatná práce, projekty, referáty, řízená diskuse, dialog, prezentační aplikace.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	Žáci společně s učitelem vytváří pravidla chování a společné práce v hodině. Zařazujeme do výuky práci ve skupinách, zdůrazňujeme pravidla a význam kvalitní spolupráce a vzájemné pomoci. Používáme metody sebehodnocení a hodnocení práce spolužáků. Vedeme žáky k toleranci a schopnosti vyslechnout názor druhých, ale i ke kritickému hodnocení různých názorů. Vedeme žáky k zodpovědnému vztahu k vlastnímu zdraví a zdraví druhých, využíváme prožitkové vyučování a modelové situace.
KOMPETENCE OBČANSKÁ	Jsme svým vztahem k přírodě a lidem pro žáky příkladem. Vedeme žáky k slušnému a ohleduplnému chování. Vedeme žáky k odpovědnosti za jejich zdraví a zdraví druhých. Vedeme žáky k odmítavému postoji k užívání drog, kouření a alkoholu. Umožňujeme žákům osvojit si schopnost poskytnout účinnou první zdravotní pomoc. Vedeme žáky k odpovědnosti za životní prostředí a k jeho aktivní ochraně. Vedeme žáky k toleranci k jiným kulturám.

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	učíme žáky využívat digitální technologie k efektivnímu vyhledávání, třídění a porovnávání odborných biologických informací z důvěryhodných a vědecky podložených zdrojů (např. online databáze, vědecké články, specializované portály) vedeme žáky k využívání nástrojů umělé inteligence (AI) pro vyhledávání a zpracování informací, tvorbu vzdělávacích materiálů (např. shrnutí, vizualizace, kvízy) a podporu individuálního učení, přičemž klademe důraz na kritické hodnocení výstupů a etické používání AI učíme žáky využívat digitální i tištěné botanické a zoologické určovací klíče pro rozpoznávání druhů rostlin a živočichů, včetně mobilních a online aplikací během terénních pozorování podporujeme žáky v používání digitálních nástrojů pro modelování, pozorování a simulaci biologických procesů a struktur (např. 3D modely, interaktivní mikroskopie, virtuální preparáty) vedeme žáky k analýze a interpretaci biologických dat (např. výsledků měření a pozorování) pomocí tabulkových procesorů, grafů a vizualizačních aplikací učíme žáky prezentovat a sdílet výsledky své práce prostřednictvím digitálních nástrojů (např. PowerPoint, Canva, Wordwall, BioRender), včetně využití AI k tvorbě vizuálně přehledných a strukturovaných výstupů podporujeme spolupráci žáků v online prostředí při řešení úkolů a projektů pomocí sdílených dokumentů, cloudových nástrojů a digitálních komunikačních platforem učíme žáky využívat geografické a vizualizační aplikace (např. Google Earth, digitální mapy) k pochopení ekologických, environmentálních a biogeografických souvislostí vedeme žáky k rozvoji kritického myšlení, zejména při posuzování důvěryhodnosti informací a výstupů generovaných umělou inteligencí dbáme na to, aby žáci dodržovali zásady etického a bezpečného chování v digitálním prostředí, včetně správného citování zdrojů, ochrany osobních údajů a odpovědného využívání AI
KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI	Motivujeme a vedeme žáky k tomu, aby znalosti a zkušenosti získané v hodinách biologie využívali při přípravě na budoucí studium a povolání. Různými formami (exkurze, film, beseda) seznamujeme žáky s různými profesemi v oblasti přírodních věd. Vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel týkajících se práce s mikroskopickou a laboratorní technikou a k dodržování zásad bezpečnosti práce.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

BIOLOGIE		
KVINTA		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
	OBECNÁ BIOLOGIE	

▶ popíše vnitřní složitost a funkční uspořádání živých soustav ▶ pojmenuje charakteristické vlastnosti živých soustav ▶ odliší živé soustavy od neživých ▶ orientuje se v jednotlivých teoriích vzniku a vývoje života na Zemi ▶ charakterizuje základní myšlenky těchto teorií ▶ uvede chemické složení živých soustav ▶ zdůvodní význam vody ▶ vysvětlí význam sacharidů a lipidů ▶ popíše stavbu bílkovin a nukleových kyselin a vysvětlí jejich funkci ▶ chápe principy stavby a funkce buňky ▶ odliší na základě jejich charakteristických vlastností prokaryotní a eukaryotní buňku ▶ pojmenuje základní buněčné organely a popíše jejich význam a funkci v buňce ▶ odliší buňku rostlinnou a živočišnou ▶ vysvětlí princip množení buněk ▶ vysvětlí význam diferenciací a specializace buněk ▶ odvodí hierarchii recentních organismů ze znalostí o jejich evoluci	obecné vlastnosti živých soustav uspořádání živých soustav vznik a vývoj živých soustav na Zemi chemické složení živých soustav stavba a funkce buněk stavba prokaryotické a eukaryotické buňky funkce organel stavba rostlinné a živočišné buňky rozmnožování buněk – mitóza, meióza, buněčný cyklus diferenciací a specializace buněk domény organismů přehled hlavních taxonů	
	BIOLOGIE VIRŮ	
▶ charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy ▶ popíše stavbu viru ▶ uvede způsoby přenosu virových onemocnění ▶ vyjmenuje některá virová onemocnění ▶ zhodnotí způsoby ochrany proti virovým onemocněním a metody jejich léčby ▶ zhodnotí pozitivní a negativní význam virů	stavba viru virová onemocnění	Výchova ke zdraví: Zdravý způsob života a péče o zdraví Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
	BIOLOGIE BAKTERIÍ A SINIC	
▶ popíše stavbu bakteriální buňky ▶ zdůvodní význam bakterií, uvede příklady jejich využití ▶ uvede příklady bakteriálních chorob ▶ zhodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním onemocněním a metody jejich léčby ▶ charakterizuje sinice a vysvětlí jejich význam v biosféře	stavba bakteriální buňky význam bakterií bakteriální onemocnění sinice	Výchova ke zdraví: Zdravý způsob života a péče o zdraví Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
	BIOLOGIE ROSTLIN	

▶ popíše stavbu těla rostlin ▶ popíše stavbu jednotlivých rostlinných orgánů a objasní jejich funkci	základy anatomie a morfologie rostlin kořen, stonek, list, květ a plod	
▶ vysvětlí rozdíly mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním rostlin ▶ objasní princip rodozměny u rostlin	pohlavní a nepohlavní rozmnožování rostlin rodozměna	
▶ porovná společné a rozdílné vlastnosti stélkatých a cévnatých rostlin ▶ pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky	anatomie, morfologie a fyziologie stélkatých a cévnatých rostlin system rostlin nižší a vyšší rostliny výtrusné a semenné rostliny nahosemenné a krytosemenné rostliny dvouděložné a jednoděložné rostliny	
▶ objasní úlohu rostlin z hlediska primární produkce v ekosystému ▶ vysvětlí význam fotosyntézy ▶ popíše průběh fotosyntézy a dýchání ▶ zhodnotí možnosti využití rostlin v různých odvětvích lidské činnosti	fotosyntéza hospodářsky významné druhy rostlin	
▶ posoudí vliv konkrétních biotických a abiotických faktorů prostředí na stavbu , vývoj a funkci rostlinného těla ▶ zhodnotí význam a způsoby ochrany ohrožených rostlinných druhů ▶ uvede ohrožené druhy rostlin	biotické a abiotické faktory prostředí a jejich vliv na stavbu, funkci a vývoj rostlinného těla ochrana ohrožených druhů rostlin	Environmentální výchova: Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí
	BIOLOGIE HUB	
▶ popíše stavbu hub, srovná se stavbou rostlin a živočichů ▶ vysvětlí hlavní způsoby rozmnožování hub ▶ popíše životní cyklus vřeckovýtrusných a stopkovýtrusných hub ▶ pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné druhy hub ▶ zhodnotí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub ▶ popíše stavbu lišejníků ▶ uvede významné zástupce lišejníků ▶ zhodnotí význam lišejníků v přírodě	obecná charakteristika říše hub rozmnožování hub životní cykly hub významní zástupci taxonů Zygomyceta, Ascomyceta a Basidiomyceta význam hub obecná charakteristika lišejníků stavba těla, významní zástupci a význam lišejníků	Výchova ke zdraví: Zdravý způsob života a péče o zdraví Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
	EKOLOGIE	

▶ objasní základní ekologické pojmy ▶ vysvětlí základní ekologické vztahy ▶ vysvětlí pojem ekosystém ▶ popíše vývoj ekosystému ▶ zhodnotí pozitivní a negativní dopady působení člověka na přírodu ▶ objasní hlavní problémy týkající se životního prostředí v ČR a ve Středočeském kraji ▶ popíše historii a objasní současný stav ochrany přírody a krajiny v ČR	základní ekologické pojmy biosféra a její členění vnitrodruhové vztahy mezidruhové vztahy ekosystém a jeho vývoj člověk a životní prostředí ochrana přírody a krajiny v ČR	Enviromentální výchova: Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a České republiky

BIOLOGIE		
SEXTA		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
	BIOLOGIE PROTIST	
▶ uvede hlavní znaky protist a porovná je s ostatními skupinami eukaryotních organismů ▶ charakterizuje významné zástupce protist z hlediska ekologického, zdravotního a hospodářského	charakteristika protist protista jako původci nemocí protista jako součást ekosystému	
	BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ	
▶ rozlišuje hlavní kmeny bezobratlých ▶ uvede hlavní anatomicko-morfologické a fyziologické znaky jednotlivých skupin bezobratlých ▶ zhodnotí hlavní skupiny bezobratlých z hlediska ekologického, zdravotního a systematického ▶ uvede hlavní anatomicko-morfologické a fyziologické znaky obratlovců	morfologie, anatomie, fyziologie a systém živočichů žahavci houbovci ploštěnci hlísti měkkýši kroužkovci ostnokožci	

▶ zhodnotí hlavní skupiny obratlovců z hlediska ekologického, zdravotního, systematického a hospodářského ▶ pozná, pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky	strunatci obratlovci	
▶ popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav	evoluce a adaptace jednotlivých orgánových soustav živočichů opora těla pohyb příjem a zpracování potravy dýchání vylučování termoregulace hormonální a nervové řízení tělní tekutiny a jejich oběh	
▶ objasní principy jednotlivých způsobů rozmnožování ▶ vysvětlí rozdíl mezi vnějším a vnitřním oplozením ▶ vysvětlí rozdíl mezi přímým a nepřímým vývojem ▶ charakterizuje jednotlivá ontogenetická stadia	rozmnožování živočichů nepohlavní rozmnožování pohlavní rozmnožování ontogenetický vývoj živočichů	
▶ posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti ▶ charakterizuje pozitivní a negativní působení živočichů na lidskou populaci	význam živočichů	
▶ charakterizuje základní typy chování živočichů	základní etologické pojmy základy etologie	
▶ zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů ▶ navrhne možnosti ochrany ohrožených živočišných druhů	vybrané ohrožené živočišné druhy	Environmentální výchova: Člověk a životní prostředí

BIOLOGIE		
SEPTIMA		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
	BIOLOGIE ČLOVÉKA	

▶ popíše a vysvětlí evoluci člověka ▶ zhodnotí úroveň vyspělosti živočišných předchůdců člověka ▶ vysvětlí proces hominizace a sapientace ▶ využije znalostí o lidských plemelech k jednoznačnému odmítnutí rasismu v jakékoliv podobě	evoluce člověka živočišní předchůdci člověka hominizace sapientace	
▶ vysvětlí funkci kosterní soustavy ▶ popíše stavbu kosti ▶ pozná základní kosti lidského těla ▶ vysvětlí funkci svalové soustavy ▶ popíše stavbu svalu ▶ uvede nejznámější nemoci pohybové soustavy a zhodnotí možnosti prevence	kosterní a svalová soustava	Výchova ke zdraví: Zdravý způsob života a péče o zdraví Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
▶ zhodnotí funkci a význam oběhové soustavy ▶ uvede jednotlivé složky krve a vysvětlí jejich význam ▶ popíše jednotlivé části oběhové soustavy a vysvětlí jejich funkci ▶ podle předloženého obrazu popíše stavbu a činnost srdce ▶ zhodnotí vliv rizikových civilizačních faktorů na onemocnění oběhové soustavy ▶ objasní význam jednotlivých částí mízní soustavy	oběhová soustava tělní tekutiny, krev nemoci oběhové soustavy	Výchova ke zdraví: Zdravý způsob života a péče o zdraví
▶ vysvětlí funkci dýchací soustavy ▶ popíše stavbu a funkci jednotlivých orgánů dýchací soustavy ▶ vysvětlí princip dýchání ▶ zdůvodní negativní vliv kouření na zdraví člověka ▶ uvede nejznámější nemoci dýchací soustavy a zhodnotí možnosti prevence	dýchací soustava nemoci dýchací soustavy	Výchova ke zdraví: Zdravý způsob života a péče o zdraví
▶ objasní funkci a význam trávicí soustavy ▶ popíše stavbu a funkci jednotlivých orgánů trávicí soustavy ▶ vysvětlí proces trávení ▶ objasní přímou souvislost mezi stravovacími zvyklostmi a civilizačními chorobami ▶ zhodnotí význam zásad zdravé výživy	trávicí soustava nemoci trávicí soustavy	Výchova ke zdraví: Zdravý způsob života a péče o zdraví
▶ objasní funkci a význam vylučovací soustavy ▶ popíše stavbu a funkci jednotlivých orgánů vylučovací soustavy ▶ zdůvodní význam správného pitného režimu ▶ popíše stavbu a funkci kůže ▶ vysvětlí rizika nadměrného slunění v souvislosti s výskytem rakoviny kůže	soustava vylučovací soustava kožní	Výchova ke zdraví: Zdravý způsob života a péče o zdraví

▶ vysvětlí podstatu nervového a hormonálního řízení ▶ popíše vliv jednotlivých hormonů na funkci organismu ▶ vysvětlí funkci centrální nervové soustavy a obvodového nervstva ▶ popíše stavbu a vysvětlí funkci jednotlivých smyslových orgánů ▶ uvede nejznámější poruchy smyslových orgánů a zhodnotí možnosti prevence	nervová soustava hormonální soustava smyslové orgány	Výchova ke zdraví: Zdravý způsob života a péče o zdraví Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
▶ popíše stavbu a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů ženské a mužské rozmnožovací soustavy ▶ zhodnotí vhodnost dostupných metod antikoncepce z hlediska jejich spolehlivosti ▶ uvede rizika spojená s pohlavně přenosnými chorobami ▶ zdůvodní důležitost odpovědného chování v sexuálním životě ▶ uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě	rozmnožovací soustava	Výchova ke zdraví: Změny v životě člověka a jejich reflexe Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Změny v životě člověka a jejich reflexe

BIOLOGIE		
OKTÁVA		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY

	GENETIKA	
▶ vysvětlí molekulární podstatu genetiky ▶ orientuje se v základní genetické terminologii ▶ objasní význam meiózy pro dědičnost znaků a genetickou variabilitu ▶ vysvětlí na konkrétních příkladech Mendlovy zákony ▶ odvodí základní štěpné poměry v F₁ a F₂ generaci ▶ porovná rozdíly v dědičnosti kvalitativních a kvantitativních znaků ▶ porovná a objasní jednotlivé typy mutací ▶ analyzuje faktory ovlivňující četnosti alel v populaci a zhodnotí jejich evoluční význam	složení a struktura nukleových kyselin chromozóm, karyotyp, karyogram gen, alela, vztahy alel, vazba genů exprese genu-transkripce, translace genotyp, fenotyp meióza, crossing-over Mendlovy zákony dědičnost a proměnlivost mutace základy genetiky populací	
▶ analyzuje možnosti využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě ▶ objasní princip prenatalní diagnostiky pohlaví a geneticky založených nemocí	genetika člověka, dědičné choroby amniocentéza šlechtění rostlin	Výchova ke zdraví: Zdravý způsob života a péče o zdraví

▶ popíše klasické metody šlechtění rostlin a plemenitby živočichů ▶ zdůvodní význam genového inženýrství ▶ vysvětlí principy genetických modifikací u organismů ▶ uvede příklady a možnosti využití geneticky modifikovaných jednobuněčných organismů, rostlin a živočichů ▶ vysvětlí výhody a eventuální rizika aplikace geneticky modifikovaných organismů v zemědělství, farmacii a průmyslu ▶ v diskusi obhájí svůj názor na využívání geneticky modifikovaných organismů ▶ vysvětlí základní principy a metody klonování	plemenitba živočichů genové inženýrství geneticky modifikované organismy genová terapie klonování	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
	GEOLOGIE	
▶ objasní vnitřní strukturu minerálů ▶ rozřídí minerály podle jejich fyzikálních a chemických vlastností ▶ charakterizuje základní skupiny minerálů ▶ pozná, pojmenuje a zařadí do skupiny základní minerály	základy mineralogie krystaly a jejich vnitřní stavba fyzikální a chemické vlastnosti minerálů základní skupiny minerálů	
▶ určí nerostné složení a rozpozná strukturu běžných magmatických, sedimentárních a metamorfovaných hornin	magmatické, sedimentární a metamorfované horniny	

ZEMĚPIS (GEOGRAFIE)

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Předmět vykazuje významný integrační potenciál. Vzdělávacím obsahem jsou přírodní prostředí, geologie, sociální prostředí, životní prostředí, regiony, geografické informace a terénní vyučování. Svým charakterem přesahuje do dalších vzdělávacích oblastí z RVP GV (matematika, fyzika, biologie, dějepis, chemie, občanský a společenskovední základ). Výuka též výrazně podporuje používání cizího jazyka a digitálních zařízení s připojením k internetu. Proto významným způsobem přispívá k dosažení řady kompetencí žáka vymezených v průřezových tématech.

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Zeměpis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky vyššího gymnázia. Předmět se skládá ze vzdělávací oblasti Geografie z RVP GV a ze vzdělávací oblasti Geologie z RVP GV. Třída je během výuky nedělena. Výuka probíhá převážně ve specializované zeměpisné učebně. Součástí výuky jsou i zeměpisné exkurze a vycházky.

Realizace vyučovacích předmětů nabízí uplatnění širokého spektra tradičních i méně tradičních metod a forem výuky. Kromě frontální výuky s použitím tradičních zeměpisných pomůcek uplatňujeme i další kooperační formy výuky v odděleních, ve dvojicích, skupinovou výuku i různé individuální formy výuky. Metody slovní jsou doplňovány metodami diskusními, situačními a metodami vedoucími k řešení problémů.

Vyučovací předmět zeměpis integruje tato průřezová témata:

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- globalizační a rozvojové trendy
- globální problémy, jejich příčiny a důsledky
- humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce
- Žijeme v Evropě
- vzdělávání v Evropě a ve světě

Multikulturní výchova

- základní problémy sociokulturních rozdílů
- psychosociální aspekty interkulturality

Environmentální výchova

- člověk a životní prostředí
- životní prostředí regionu a České republiky

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník, ve kterém je předmět vyučován	kvinta	sexta	septima	oktáva
Časová dotace	2	2	2	2

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	Vedeme žáka k porovnávání informací z hlediska důležitosti a využívání k dalšímu učení. Umožňujeme žákům vyhledávat a zpracovávat potřebné informace z literatury, map a internetu. Seznamujeme žáka s různými metodami poznávání přírodních objektů, lidských výtvorů, přírodních a sociálních jevů. Rozvíjíme žákův zájem o poznávání okolí svého domova, svého regionu, své vlasti a cizích zemí. Zadáváme žákům samostatné práce vyžadující aplikaci teoretických poznatků. Požadujeme od žáků prezentaci výsledků domácích úkolů. Vyžadujeme od žáků vhodné rozvržení vlastní práce.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	Vedeme žáka k nalézání souvislostí mezi přírodními a sociálními jevy a fakty a vyvozuje závěry. Rozvíjíme schopnosti žáka objevovat a formulovat problém a hledat varianty řešení. Zadáváme úkoly vedoucí k aplikaci v různých oblastech života. Umožňujeme žákům vytvářet hypotézy, pozorovat různé jevy a hledat pro ně vysvětlení. Nabízíme žákům k řešení úkoly, které vyžadují propojení znalostí z více vyučovacích předmětů i využití praktických dovedností z různých oblastí lidské činnosti, a tudíž i více přístupů k vyřešení.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	Vedeme žáka ke stručnému a přehlednému vyjadřování. Motivujeme žáka používat spisovný jazyk při mluveném i psaném projevu. Zadáváme úkoly, které žák prezentuje a obhajuje své myšlenky a názory na základě logických argumentů. Využíváme metody obsahující prvky prezentace výsledků. Vyžadujeme od žáků využívání informačních technologií pro získávání informací i tvorbu výstupů (časopis, webová stránka, prezentace, ...). Jako výstup z některých témat výuky vyžadujeme nejruznějším způsobem zpracované závěrečné práce (prezentační aplikace, písemně, graficky, pomocí obrazového vyjádření apod. dle věku žáků a druhu tématu) - následně požadujeme prezentace, obhajoby a naslouchání druhých.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	Podporujeme žáky při kooperaci a pomáháme při hledání optimálních řešení problémů. Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulování se žáci sami podíleli.
KOMPETENCE OBČANSKÉ	Vedeme žáka k rozeznávání a odmítání agresivního, vulgárního a nezdvořilého chování v rámci kolektivu. Podporujeme v žákovi odmítavé projevy rasové a národnostní diskriminace. Seznamujeme žáka s možností praktického využití geografických dovedností a znalostí. Vedeme žáka k aktivní ochraně svého zdraví a životního prostředí.
KOMPETENCE PRACOVNÍ	Objasňujeme souvislosti pracovního procesu a ochrany životního prostředí a kulturních hodnot. Seznamujeme žáka s podmínkami a možnostmi jeho pracovního uplatnění.
KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI	Objasňujeme souvislosti pracovního procesu a ochrany životního prostředí a kulturních hodnot. Seznamujeme žáka s podmínkami a možnostmi jeho pracovního uplatnění. Umožňujeme žákům podílet se na tvorbě pomůcek do výuky, prezentovat výsledky vlastní práce žákům mladších ročníků (spolupráce mladších žáků se staršími). Vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a návrhy na zlepšení.
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	vedeme žáky k vyhledávání, třídění a kritickému posuzování geografických dat z různých digitálních zdrojů - např. tematické mapy, databáze, statistické portály učíme žáky kriticky přistupovat k získaným geografickým datům s ohledem na jejich věrohodnost, aktuálnost a původ učíme žáky porovnávat data z více zdrojů a vyhodnocovat jejich spolehlivost

	umožňujeme žákům interpretovat výstupy GIS a vyvozovat z nich závěry o prostorových vztazích vedeme žáky k využívání digitálních nástrojů k efektivnímu sdílení a prezentaci geografických poznatků vedeme žáky k propojování informací z obrazových a datových zdrojů a motivujeme je k hlubšímu porozumění prostorovým souvislostem vedeme žáky k respektování autorských práv při práci s digitálními materiály a učíme je správně citovat použité zdroje poskytujeme žákům prostor k rozpoznávání dezinformací v digitálních zdrojích a uplatňování zásad kritického myšlení učíme žáky využívat digitální nástroje pro tvorbu prezentací a vizualizací motivujeme žáky ke kladení promyšlených otázek, aby získali od AI požadované informace ke geografickým tématům vedeme žáky ke kritickému hodnocení výstupů AI a k ověřování získaných geografických dat

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

ZEMĚPIS		
KVINTA		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
▶ zhodnotí význam geografie pro společnost ▶ vymezí objekt studia geografie	Úvod do geografie	
▶ popíše teorie vzniku vesmíru a jeho dalšího vývoje ▶ charakterizuje sluneční soustavu	Vesmír - vznik a vývoj vesmíru a sluneční soustavy	
▶ porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy ▶ popíše důsledky pohybu Země pro život člověka	Země jako vesmírné těleso - tvar a velikost Země - pohyby Země a jejich důsledky pro život lidí a organismů - časová pásma na Zemi - kalendář - slapové jevy	
▶ používá dostupné kartografické produkty v tištěné i elektronické podobě ▶ orientuje se s pomocí map v krajině ▶ používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii ▶ čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje	Kartografie - vznik mapy, historie - zeměpisné souřadnice - kartografické pojmy - kartografická zobrazení - GIS, DPZ - měřítko mapy, obsah mapy - mapová tvorba a druhy map - práce s mapou velkého měřítka	
▶ porovná působení endogenních a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí ▶ porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy ▶ analyzuje energetickou bilanci Země a příčiny vnitřních a vnějších geologických procesů	Stavba a složení Země - litosféra - endogenní procesy - desková tektonika - základní geobiocykly - geologická období vývoje Země	Environmentální výchova - člověk a životní prostředí - životní prostředí regionu a České republiky

▶ analyzuje různé druhy poruch v litosféře	- exogenní procesy - tvary zemského povrchu	
▶ objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů ▶ popíše jednotlivé meteorologické prvky	Atmosféra - složení a struktura atmosféry - počasí a podnebí - všeobecná cirkulace atmosféry - podnebné pásy - skleníkový efekt	Environmentální výchova - člověk a životní prostředí - životní prostředí regionu a České republiky
▶ objasní velký a malý oběh vody a rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkci v krajině ▶ zhodnotí význam vodstva pro život na Zemi ▶ zhodnotí využitelnost různých druhů vod a posoudí možné způsoby efektivního hospodaření s vodou v příslušném regionu	Hydrosféra - rozdělení vodstva na Zemi - vodstvo pevnin - světový oceán - pohyb a význam vody v krajině - vliv společnosti na hydrosféru	Environmentální výchova - člověk a životní prostředí - životní prostředí regionu a České republiky
▶ určí základní půdní typy a druhy a jejich možné hospodářské využití	Pedosféra - půdotvorní činitelé - stavba a složení půd - půdní profil - půdní typy a druhy - rozšíření půd na Zemi - zonalita a azonalita	Environmentální výchova - člověk a životní prostředí - životní prostředí regionu a České republiky
▶ rozliší hlavní biomy světa ▶ jednotlivé biomy zjednodušeně charakterizuje	Biosféra - zonalita a azonalita - biomy Země a jejich charakteristika	Environmentální výchova - člověk a životní prostředí - životní prostředí regionu a České republiky
▶ rozliší složky a prvky fyzickogeografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi ▶ zhodnotí na příkladech různé krajiny jako systém pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi ▶ analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní krajinné složky a prvky krajiny ▶ zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni ▶ posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska možných dopadů na životní prostředí ▶ posoudí význam i ekologickou únosnost těžby a zpracovatelských technologií v daném regionu	Životní prostředí - kulturní a přírodní krajina - vývoj ve využívání půdy - základy ekologie - rekultivace a revitalizace krajiny - trvale udržitelný rozvoj - krajinná ekologie - globální problémy lidstva	Environmentální výchova - člověk a životní prostředí - životní prostředí regionu a České republiky

▶ vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadů a efektivitu využívání druhotných surovin v daném regionu		
▶ zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi, geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva ▶ analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa	Geografie obyvatelstva - rozmístění obyvatel na Zemi - vývoj světové populace - struktura populace - rasová skladba - národnostní složení - náboženské složení populace - přirozený pohyb obyvatelstva - mechanický pohyb obyvatelstva	Multikulturní výchova - základní problémy sociokulturních rozdílů - psychosociální aspekty interkulturality Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - globální problémy, jejich příčiny a důsledky

ZEMĚPIS		
SEXTA		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
▶ identifikuje základní geografické znaky a funkce sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení ▶ rozliší proces urbanizace ve vyspělých a v rozvojových státech ▶ lokalizuje hlavní světová jádra a popíše jejich vztah a další vývoj vzhledem ke světovým periferiím	Geografie sídel - vývoj sídel - rozdělení sídel - proces urbanizace - sídelní systémy - jádra a periferie	Multikulturní výchova - základní problémy sociokulturních rozdílů - psychosociální aspekty interkulturality Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - globalizační a rozvojové trendy - globální problémy, jejich příčiny a důsledky
▶ zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, vymezí jádrové a periferní oblasti světa ▶ lokalizuje hlavní světová ložiska strategických nerostných surovin	Světové hospodářství - vývoj hospodářství - zemědělství a lesnictví - typy zemědělství - světová produkce potravin - průmyslové oblasti světa - průmyslová odvětví	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - globalizační a rozvojové trendy - globální problémy, jejich příčiny a důsledky

▶ zhodnotí vyspělost států světa na základě jejich ekonomických ukazatelů	- doprava - služby	
▶ rozděluje státy světa do skupin podle stupně vyspělosti ▶ lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické problémy vzájemné podobnosti a odlišnosti a změny s přihlédnutím k historickému vývoji ▶ vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál	Politická geografie - státní zřízení - geopolitické procesy - mezinárodní integrace - globalizace - hlavní světová ohniska napětí - geografické aspekty bohatství a chudoby	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - globalizační a rozvojové trendy - globální problémy, jejich příčiny a důsledky - humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce Multikulturní výchova - základní problémy sociokulturních rozdílů - psychosociální aspekty interkulturality
▶ porovná základní charakteristiky jednotlivých evropských makroregionů (přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti) ▶ orientuje se v historii a současnosti EU ▶ lokalizuje makroregiony na mapě	Regionální geografie - Evropa - přírodní podmínky - historický, politický a ekonomický vývoj - hlavní integrační uskupení - Západní Evropa - Severní Evropa - Jižní Evropa - Střední Evropa - Jihovýchodní Evropa - Východní Evropa	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - globalizační a rozvojové trendy - globální problémy, jejich příčiny a důsledky - humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce - žijeme v Evropě - vzdělávání v Evropě a ve světě Multikulturní výchova - základní problémy sociokulturních rozdílů - psychosociální aspekty interkulturality Environmentální výchova - životní prostředí regionu a České republiky

ZEMĚPIS		
SEPTIMA		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
▶ stručně charakterizuje jednotlivé makroregiony (přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti) ▶ lokalizuje makroregiony na mapě ▶ na příkladech uvede vztahy mezi jednotlivými makroregiony	Regionální geografie - svět - SNS - Východní Asie - Jihovýchodní Asie - Jižní Asie - Islámský svět – JZ Asie	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - globalizační a rozvojové trendy - globální problémy, jejich příčiny a důsledky - humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce - vzdělávání v Evropě a ve světě Multikulturní výchova - základní problémy sociokulturních rozdílů - psychosociální aspekty interkulturality

ZEMĚPIS		
OKTÁVA		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
▶ stručně charakterizuje jednotlivé makroregiony (přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti) ▶ lokalizuje makroregiony na mapě ▶ na příkladech uvede vztahy mezi jednotlivými makroregiony	Regionální geografie - svět - Islámský svět – severní Afrika - Subsaharská Afrika - Angloamerický region - Latinská Amerika - Austrálie a Oceánie - Polární kraje	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - globalizační a rozvojové trendy - globální problémy, jejich příčiny a důsledky - humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce - vzdělávání v Evropě a ve světě Multikulturní výchova

		- základní problémy sociokulturních rozdílů - psychosociální aspekty interkulturality Environmentální výchova - životní prostředí regionu a České republiky
▶ zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje České republiky ▶ lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti České republiky, rozlišuje jejich specifika ▶ využívá geologickou mapu ČR k objasnění geologického vývoje regionů ▶ interpretuje současný demografický vývoj ▶ popíše současnou hospodářskou situaci a hlavní průmyslové obory ▶ vymezí místní region na mapě podle zvolených kritérií ▶ zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby k vyšším územním celkům a regionům	Regionální geografie ČR - poloha, rozloha - územní vývoj - přírodní podmínky - obyvatelstvo, sídla - hospodářství - regiony ČR - místní region, mikroregion - strategické a územní plánování	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - globalizační a rozvojové trendy - žijeme v Evropě - vzdělávání v Evropě a ve světě Multikulturní výchova - základní problémy sociokulturních rozdílů - psychosociální aspekty interkulturality Environmentální výchova - životní prostředí regionu a České republiky

ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Předmět ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD je povinný společenskovědní předmět, jehož obsah vychází ze vzdělávací oblasti ČLOVĚK A SPOLEČNOST, ze které integruje učivo ze vzdělávacího oboru OBČANSKÝ A SPOLEČENSKOVĚDNÍ ZÁKLAD, dále vychází ze vzdělávací oblasti ČLOVĚK A ZDRAVÍ, ze které integruje část učiva ze vzdělávacího oboru VÝCHOVA KE ZDRAVÍ, a dále vychází ze vzdělávací oblasti ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE, ze které integruje učivo ze vzdělávacího oboru ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE. Dále základy společenských věd integrují finanční gramotnost a všechna průřezová témata.

Cílem předmětu je utváření realistického pohledu na skutečnost ve společenských jevech a procesech tvořících rámec každodenního života. Zaměřuje se na vnímání sounáležitosti s evropskou kulturou, na pochopení civilizačního přínosu různých kultur v závislosti na širších společenských podmínkách a na uplatňování tolerantních postojů vůči minoritním skupinám ve společnosti, odhalování rasistických, xenofobních a extremistických názorů a postojů v mezilidských vztazích. U žáků rozvíjí vědomou reflexi vlastního jednání i jednání druhých lidí. Předmět vede k respektování různých systémů hodnot a odhalování předsudků v posuzování různých lidí, událostí, sociálních jevů a procesů. Dále vede k upevňování pocitu odpovědnosti za sebe jako jednotlivce i jako člena určitého společenství, k rozvíjení soužití s druhými lidmi a ochoty podílet se na veřejném životě své obce, regionu a státu. Důraz je kladen i na osvojování demokratických principů v mezilidské komunikaci, k rozvíjení schopnosti diskutovat o veřejných záležitostech, rozpoznávat manipulativní strategie, zaujímat vlastní stanoviska a kritické postoje ke společenským a společenskovědním záležitostem a nepředpojatě argumentovat.

Základy společenských věd jsou povinným předmětem, který má v pátém až osmém ročníku osmiletého gymnázia dvouhodinovou dotaci.

Předmět je vyučován aktivizujícími formami. Hlavní důraz je kladen na komunikaci s žáky, jejich schopnost vyjádřit vlastní názor, diskutovat s ostatními a umět vhodně argumentovat. Velký důraz je kladen na práci s médii, kritické myšlení a využívání informačních zdrojů. Žáci pracují s odbornou literaturou, vypracovávají samostatné i skupinové práce, referáty a projekty. Výsledky své práce veřejně prezentují. K výuce jsou využívány různé metodické listy a filmy, poskytnuté převážně Člověkem v tísni. Učivo vychází především z konkrétních situací a má vést k orientaci v reálném životě.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH ZÁKLADŮ SPOLEČENSKÝCH VĚD JE TVOŘENA NÁSLEDUJÍCÍMI TÉMATY:

- Člověk jako jedinec
- Člověk ve společnosti
- Občan ve státě
- Občan a právo
- Mezinárodní vztahy
- Globální svět
- Úvod do filosofie a religionistiky
- Trh práce a profesní volba
- Pracovníprávní vztahy
- Tržní ekonomika
- Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice
- Finance
- Vztahy mezi lidmi a formy soužití
- Změny v životě člověka a jejich reflexe
-

Vyučovací předmět základy společenských věd integruje učivo z následujících vzdělávacích oblastí a oborů:

ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Občanský a společenskovědní základ:

- Člověk jako jedinec
- Člověk ve společnosti
- Občan ve státě
- Občan a právo
- Mezinárodní vztahy
- Globální svět
- Úvod do filozofie a religionistiky

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Člověk a svět práce:

- Trh práce a profesní volba
- Pracovněprávní vztahy
- Tržní ekonomika
- Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice
- Finance

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Výchova ke zdraví:

- Vztahy mezi lidmi a formy soužití
- Změny v životě člověka a jejich reflexe

Základy společenských věd integrují všechna průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

- Poznání a rozvoj vlastní osobnosti
- Sebeovládání
- Organizační schopnosti
- Efektivní řešení problémů
- Hodnotový systém
- Spolupráce a soutěž

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Globalizační a rozvojové procesy
- Globální problémy
- Mezinárodní organizace a humanitární pomoc
- Život v Evropě
- Vzdělávání v Evropě a ve světě

Multikulturní výchova

- Sociokulturní rozdíly
- Interkulturalita
- Vztahy a spolupráce mezi lidmi z různého kulturního prostředí

Environmentální výchova

- Problematika vztahů organismů a prostředí
- Člověk a životní prostředí
- Životní prostředí regionu a České republiky

Mediální výchova

- Média a mediální produkce
- Význam mediálních produktů
- Uživatelé médií
- Vliv médií
- Role médií v moderních dějinách

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník, ve kterém je předmět vyučován	kvinta	sexta	septima	oktáva
Časová dotace	2	2	2	2

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	Zařazujeme do výuky problémové vyučování. Zadááme žákům referáty, v nichž musí projevit vlastní názor. Vedeme žáky k vybírání podstatných skutečností. Učíme žáky „číst mezi řádky“ . Vedeme žáky k pochopení toho, co je to „citlivost“. Snažíme se o schopnost diferenciaci v „méněcenných“ oblastech . Vedeme žáky k tomu, aby se naučili samostatně myslet a rozhodovat se. Učíme žáky k tomu, aby se naučili se učit. Vedeme žáky ke schopnosti rozlišovat nové a to již známé. Snažíme se je naučit oceňovat hodnoty jako pracovitost, snaha, kázeň atp. Vedeme je ke schopnosti pracovat a počítat s povahou vlastní paměti.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	Vedeme je k tomu, aby se nevyhýbali těžkostem. Vytváříme situace, v nichž se přesvědčí, že není dobré nechávat důležitá rozhodnutí na jiných. Dáváme jim možnost k pochopení, že problémy a těžkosti jsou často nenahraditelnou životní příležitostí. Vytváříme nejednoznačné situace, v nichž se žáci zkoušejí morální rozhodnutí. Provokujeme k uvědomění si toho, co je svoboda. Požadujeme, aby na příkladech ze svého okolí ukázali, že vyhýbání se problémům se dlouhodobě nevyplatí.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	Vedeme je k tomu, aby se zbavovali bloků při projevech ve třídě. Zabýváme se problémy v mluveném projevu: nedostatku citlivosti, sebeovládání a taktu. Vytváříme situace, v nichž si osvědčí schopnost čestně argumentovat. Necháme je hrát role, v nichž se používají sofistické a populistické argumenty. Vedeme je k tomu, aby při komunikaci zvládali emoce. Snažíme se, aby pochopili problematiku jinakosti a jiného.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	Vedeme žáky k tomu, aby se snažili o postoj ke světu založený na schopnosti vnímání „nesamozřejmosti samozřejmého“. Snažíme se vést žáky k tomu, aby se toužili stát osobnostmi. Ukazujeme roli integrace stínu v otázce vývoje a vytváření osobnosti. Na příkladech demonstrujeme tematiku role ve školním kolektivu.

	Necháváme žáky vytvářet sociální mapy tříd. Necháme je samostatně hledat styčné body soucitu, pomoci druhým, samostatnosti, svobody, závislosti. Snažíme se jim dávat prostor pro hledání své životní cesty a umět vytyčit a vyjádřit, kam až došli. Při každé příležitosti se dotýkáme důležitosti tolerance vůči jiným názorům a jinakosti vůbec.
KOMPETENCE OBČANSKÁ	Seznamujeme se s tematikou Občanské společnosti. Necháváme v žácích vykristalizovat vztah pojmů „člověk“ a „občan“. Při každé vhodné příležitosti se dotýkáme tématu udržitelného rozvoje a ekologie. Necháváme žáky vyjadřovat se svobodně k otázce náboženství. Zabýváme se problémem postmoderní, postindustriální, postliberální doby.
KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI	Diskutujeme o hodnotě vlastnosti „podnikavost“. Společně oceňujeme přínos podnikatelů k podobě našich obcí a měst. Hrajeme hru na zakládání živnosti a na problémy s tím spojené. Rozebíráme otázku vztahu odvahy a podnikání.
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	Vedeme žáky k využívání různých aplikací a služeb při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; ke schopnosti samostatně rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít. Učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu. Učíme žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků. Vedeme žáky k využívání digitálních technologií, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce. Vedeme žáky k pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost, kritickému zhodnocení jejich přínosu a rizik jejich využívání. Učíme žáky předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; etickému jednání při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD			
KVINTA			
▶ seznámí se s obsahem předmětu ZSV ▶ uvědomí si význam tohoto předmětu a jeho využití v praxi ▶ seznámí se s různými metodami učení se, vyhodnotí, jaké jsou pro vlastní studium účinné, vzhledem k individuálním psychologickým předpokladům	OBČANSKÝ A SPOLEČENSKOVĚDNÍ ZÁKLAD Úvod do studia předmětu a studia na gymnáziu obecně ▶ učení ▶ sebevýchova ▶ psychohygiena	Osobnostní a sociální výchova - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	

▶ uplatňuje zásady duševní hygieny při práci a učení		- seberegulace, organizační dovednosti, efektivní řešení problémů - sociální komunikace
▶ porozumí podstatě psychologie ▶ rozliší jednotlivé oblasti ▶ popíše základní metody výzkumu ▶ dokáže vyjmenovat nejdůležitější psychologické směry, jejich východiska a případné představitele ▶ na schématu popíše stavbu a složení nervové soustavy	Psychologie jako věda ▶ smysl psychologie – předmět, disciplíny ▶ metody výzkumu, dějiny oboru ▶ biologický základ osobnosti	Osobnostní a sociální výchova - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - seberegulace, organizační dovednosti, efektivní řešení problémů - sociální komunikace
▶ rozliší bezděčnou a záměrnou pozornost ▶ rozliší chování spadající do vnější a vnitřní vrstvy vědomí ▶ najde ve svém okolí potvrzení existence osobního nevědomí ▶ vytváří příběhy o základních archetypech ▶ rozliší 3 úrovně schopností a různé druhy schopností ▶ rozlišuje různé druhy inteligence, vysvětlí IQ a vymezí pojem tvořivost ▶ porovná různé typologie a vypracuje si test temperamentu ▶ na konkrétních příkladech ze života, literatury a filmu vysvětlí pojmy charakter a svědomí ▶ rozliší různé formy učení, uvědomuje si důležitost celoživotního učení a pokouší se zlepšit efektivitu vlastního učení	Podstata lidské psychiky ▶ vědomí ▶ psychické jevy ▶ psychické procesy ▶ psychické stavy ▶ psychické vlastnosti	Osobnostní a sociální výchova - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - seberegulace, organizační dovednosti, efektivní řešení problémů - sociální komunikace
▶ odliší pojem osobnost v psychologii a v běžném životě ▶ uvědomí si, co tvoří psychickou strukturu osobnosti a které faktory zahrnují rysy osobnosti ▶ rozliší tři složky vlastního „já“, pokouší se o reálné sebehodnocení, ví, jak rozvíjet sebevědomí ▶ porovná Freudovo, Jungovo, příp. Adlerovo pojetí osobnosti ▶ dokáže si uvědomit zkreslení a chyby během sociální percepce ▶ procvičuje verbální i neverbální komunikaci ▶ korektně a citlivě řeší problémy lidských vztahů ▶ uvědomuje si různé druhy sociálních konfliktů a různé způsoby jejich řešení	Osobnost člověka ▶ charakteristika osobnosti ▶ typologie osobnosti ▶ vývoj a formování osobnosti v jednotlivých etapách života ▶ význam celoživotního učení a sebevýchovy	Osobnostní a sociální výchova - sociální komunikace - morálka všedního dne - spolupráce a soutěž - organizační dovednosti

▶ popíše charakteristické znaky jednotlivých období lid. života se speciálním zaměřením na období pubescence a adolescence ▶ uvědomí si, zda popis jednotlivých fází vývoje odráží jeho zkušenosti a výsledek zapíše do tabulky ▶ porovná několik teorií lidského vývoje ▶ odhaluje příčiny vzniku duševních poruch, rozlišuje neurózy a psychózy a další kategorie a podkategorie duševních poruch ▶ rozlišuje činnosti psychologa, psychiatra a psychoterapeuta ▶ rozlišuje různé formy psychologické pomoci, ví, kam se pro ni obrátit ▶ ví, jak pečovat o duševní zdraví, řešit zátěžové situace a zvládat stres		
▶ objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování ▶ uvede příklady faktorů, které ovlivňují prožívání, chování a činnost člověka ▶ porovná osobnost v jednotlivých vývojových fázích života ▶ vymezí, co každý etapa přináší nového do lidského života a jaké před člověka staví úkoly ▶ využije získané poznatky při sebepoznávání, poznávání druhých lidí a volbě své profesní orientace	Psychologie v každodenním životě ▶ rozhodování o životních otázkách ▶ zásady duševní hygieny ▶ náročné životní situace systém psychologického poradenství	Osobnostní a sociální výchova - sociální komunikace - morálka všedního dne - spolupráce a soutěž - organizační dovednosti
▶ vymezí předmět sociologie a její základní disciplíny, ' představit některé sociologické problémy a odlišit je od sociálních problémů ▶ dokáže osvětlit historický kontext vzniku sociologie ▶ představí vybrané představitele a školy sociologie, jejich zásadní myšlenky, z nichž některé dokáže interpretovat aplikovat na minulost i současnost ▶ uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace ve formálních i neformálních vztazích ▶ neshody a konflikty s druhými lidmi řeší konstruktivním způsobem ▶ respektuje kulturní odlišnosti a rozdíly projevu příslušníků jiných sociálních skupin ▶ na příkladech představí, jaké mohou být důsledky předsudků	ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI Sociologie ▶ sociologie jako věda ▶ disciplíny sociologie ▶ dějiny oboru Společenská podstata člověka ▶ význam začlenění jedince do sociálních vazeb ▶ proces socializace ▶ mezilidská komunikace ▶ problémy v mezilidských vztazích	Multikulturní výchova - kulturní diferenciacce - multikulturalita Environmentální výchova - vztah člověka k prostředí Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - interpretace mediálního sdělení

▶ ▶ objasní význam sociální kontroly ve skupině a ve větších sociálních celcích ▶ rozliší statusy vrozené, připsané a získané ▶ rozdělí sociální skupiny podle různých kritérií ▶ ví, že sám je nositelem několika rolí a uvede příklady na různé konflikty rolí ▶ dokáže analyzovat různé pozice jednotlivce ve skupině a pokusí se určit svou roli ▶ umí vysvětlit vertikální a horizontální sociální stratifikaci a odlišit stratifikační kritéria v tradiční a moderní společnosti, rozlišuje historické typy stratifikačních systémů ▶ uvede příklady sociální mobility a různých typů společnosti ▶ aplikuje získané poznatky na současnou společnost v kontextu sociálních sítí a médií ▶ posoudí úlohu sociálních změn v individuálním i společenském vývoji ▶ rozlišuje změnu konstruktivní a destruktivní ▶ objasní podstatu vybraných sociálních problémů současnosti ▶ popíše možné dopady sociálně patologického chování na jedince a společnost ▶ vyloží podstatu sociálních problémů a změn v současné společnosti, hledá příčiny, důsledky a možná řešení ▶ rozliší kvantitativní a kvalitativní výzkum ▶ posoudí vhodnost jednotlivých druhů výzkumu pro vybrané situace ▶ popíše a prakticky si vyzkouší některé techniky sběru dat	Sociální struktura společnosti ▶ sociální útvary ▶ společenské instituce ▶ sociální nerovnost ▶ sociální mobilita ▶ jedinec ve skupině (vztahy, role, normy chování) Sociální fenomény a procesy ▶ rodina, práce, masmédia, životní prostředí ▶ sociální deviace ▶ sociální problémy (nezaměstnanost, kriminalita, extremismus) Společenskovědní výzkum	

ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD		
SEXTA		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
▶ na konkrétních, reálných a současných společenských situacích vysvětlí mechanismy fungování trhu	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE Tržní ekonomika	

▶ stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH ▶ vysvětlí, jak se cena odlišuje podle typu zákazníků, místa nebo období ▶ objasní důvody kolísání cen zboží a pracovní síly na trhu podle vývoje nabídky a poptávky ▶ dokáže identifikovat běžné cenové triky (cena bez DPH apod.) a klamavé nabídky ▶ rozlišuje a porovnává praktické využití jednotlivých forem podnikání ▶ posoudí, která forma podnikání je v určitých situacích nejvýhodnější ▶ posoudí, jaké jsou výhody podnikání ve srovnání se zaměstnáním ▶ uvede, jak postupovat při zakládání vlastní podnikatelské činnosti a jak požádat o živnostenské oprávnění ▶ analyzuje skrytý obsah reklamy ▶ kriticky posuzuje podíl marketingu na úspěchu výrobku na trhu	Základní ekonomické pojmy ▶ typy ekonomik ▶ ekonomický cyklus ▶ tržní mechanismus ▶ nabídka a poptávka ▶ tvorba ceny ▶ globální ekonomické otázky Ekonomické subjekty ▶ právní formy podnikání (živnost, typy obchodních společností, družstvo) ▶ základní právní normy spojené s podnikáním ▶ marketing – marketing a public relations, reklama, reklamní agentury	
▶ objasní základní principy fungování systému příjmů a výdajů státu ▶ rozlišuje základní typy daní ▶ rozlišuje, na které činnosti se vztahuje zdaňovací povinnost ▶ uvede, jakým způsobem podá daňové přiznání (především k dani z příjmu) ▶ uvede, jak provede základní výpočty daní ▶ zjistí výši sociálních a zdravotního pojištění ▶ dle aktuální mediálních informací posoudí vliv nejdůležitějších ekonomických ukazatelů (inflace, úroveň HDP, míra nezaměstnanosti) na změny životní úrovně občanů ▶ vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na příjmy obyvatelstva, vklady a úvěry, dlouhodobé finanční plánování ▶ uvede příklady, jak je možné se bránit následkům inflace ▶ uvede postup, jak vypočítá životní minimum své domácnosti a jak požádá o sociální dávku, na kterou má nárok ▶ objasní funkci podpory v nezaměstnanosti, úřadů práce a personálních agentů ▶ vyhledá informace o zaměstnání a rekvalifikaci v různých typech médií	NÁRODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ A ÚLOHA STÁTU V EKONOMICE Fiskální politika ▶ státní rozpočet ▶ daňová soustava Monetární politika ČNB ▶ inflace ▶ kurz měny ▶ zahraniční platební bilance ▶ HDP Sociální politika ▶ důchodový systém ▶ systém sociálních dávek ▶ životní minimum ▶ nezaměstnanost ▶ státní politika nezaměstnanosti	Environmentální výchova - vztah člověka k prostředí Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - interpretace mediálního sdělení

▶ používá nejběžnější platební nástroje ▶ smění peníze za použití kurzovního lístku ▶ uvede principy vývoje ceny akcii a možnosti forem investice do cenných papírů ▶ rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti ▶ navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti ▶ na příkladu vysvětlí, jak uplatňovat spotřebitelská práva (při nákupu zboží a služeb, včetně finančního trhu) ▶ navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky (spoření, produkty se státním příspěvkem, cenné papíry, nemovitosti aj.) ▶ vybere nejvýhodnější produkt pro investování volných finančních prostředků a vysvětlí proč ▶ vybere nejvýhodnější úvěrový produkt s ohledem na své potřeby a zdůvodní svou volbu ▶ posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení ▶ vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN ▶ vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby ▶ objasní funkci ČNB a její vliv na činnost komerčních bank ▶ využívá moderní formy bankovních služeb, včetně digitálních technologií ▶ ovládá způsoby bezhotovostního styku	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE Finance Peníze ▶ funkce peněz ▶ formy platebního styku v tuzemské i zahraniční měně ▶ cenné papíry, akcie ▶ burza Hospodaření domácnosti ▶ rozpočet domácnosti ▶ typy rozpočtu a jejich rozdíly ▶ tok peněz v domácnosti ▶ spotřební výdaje ▶ práva spotřebitele ▶ předpisy na ochranu spotřebitele Finanční produkty ▶ způsob využití přebytku finančních prostředků ▶ spořicí a investiční produkty ▶ leasing ▶ úrokové sazby ▶ RPSN ▶ pojištění Bankovní soustava ▶ ČNB a komerční banky ▶ specializované finanční instituce ▶ moderní formy bankovníctví	Environmentální výchova - vztah člověka k prostředí Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - interpretace mediálního sdělení

▶ kriticky posoudí své zdravotní, osobnostní a kvalifikační předpoklady pro volbu dalších studia a profesní orientace ▶ posuzuje profesní a vzdělávací nabídku, která se vztahu k jeho profesní kariéře ▶ posoudí profesní poptávku na českém i evropském trhu práce a pružně na ní reaguje dalším vzděláváním ▶ vyhotoví potřebnou dokumentaci pro přijímací řízení k dalšímu studiu i ve zvolené profesi ▶ vhodně prezentuje vlastní osobu a práci ▶ vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru nebo konkurzu ▶ reflektuje význam práce pro psychické zdraví člověka ▶ vytvoří si vyvážený pracovní rozvrh s ohledem na své osobní zájmy	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE Trh práce a profesní volba Profesní volba ▶ práce jako seberealizace ▶ hodnocení vlastních schopností ▶ vzdělávání a příprava na volbu profese (profesní a vzdělávací nabídka) ▶ přijímací pohovor a výběrové řízení (společenské jednání, komunikační dovednosti, asertivní jednání, empatie) ▶ pracovní úspěšnost a kariérní růst ▶ dobrovolnictví jako příležitost k rozvíjení pracovních zkušeností Mezinárodní trh práce ▶ nabídka a poptávka po pracovních místech ▶ informační, poradenské a zprostředkovatelské služby ▶ pracovní trh v EU ▶ globalizace pracovního trhu ▶ profesní mobilita ▶ rekvalifikace ▶ celoživotní vzdělávání Osobní management ▶ plánování osobní práce ▶ time management ▶ zaměstnání a mezilidské vztahy ▶ zaměstnání a rodina ▶ workoholismus	
▶ uvede postup, jak uzavřít pracovní smlouvu a podat výpověď ▶ uvede svá pracovní práva a vyžaduje jejich respektování od ostatních ▶ respektuje své pracovní povinnosti ▶ volí bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí ▶ používá adekvátní pracovní pomůcky ▶ chová se poučeně a adekvátně situaci v případě pracovního úrazu	ČLOVĚK A TRH PRÁCE Pracovněprávní vztahy Pracovní právo ▶ právní podmínky vzniku, změny a zániku pracovního poměru (pracovní smlouva, zkušební doba, výpověď, odstupné) ▶ práva a povinnosti účastníků pracovněprávních vztahů (pracovní doba, pracovní neschopnost, mzda, minimální mzda, odměny) ▶ odbory	

	Bezpečnost práce ▶ zásady bezpečnosti práce ▶ ekologická hlediska práce ▶ pracovní úraz a odškodnění	
▶ objasní, v čem spočívá odlišnost mezi morálními a právními normami, odůvodní účel sankcí při porušení právní normy ▶ uvede, které státní orgány vydávají právní předpisy i jak a kde je uveřejňují ▶ rozlišuje fyzickou a právnickou osobu, uvede jejich příklady ▶ vymezí podmínky vzniku a zániku důležitých právních vztahů (vlastnictví, pracovní poměr, manželství) i práva a povinnosti účastníků těchto právních vztahů ▶ na příkladu ukáže možné důsledky neznalosti smlouvy včetně jejich všeobecných podmínek ▶ rozeznává, jaké případy se řeší v občanském soudním řízení a jaké v trestním řízení	OBČAN A PRÁVO Základy práva ▶ právo a spravedlnost – smysl a účel práva, morálka a právo ▶ právo v každodenním životě – právní subjektivita, způsobilost k právním úkonům; právní řád ČR – jeho uspořádání; systém právních odpovědí, druhy právních norem; smlouvy, jejich význam a obsah, všeobecné podmínky smluv ▶ orgány právní ochrany – funkce a úkoly, právnické profese; účel a průběh občanského soudního řízení; orgány činné v trestním řízení, jejich úkoly; systém právního poradenství, činnost a úkoly občanských poraden	Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - interpretace mediálního sdělení

ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD		
SEPTIMA		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
▶		
▶ rozlišuje a porovnává historické i současné typy států (forem vlády) ▶ vymezí, jakou funkci plní ve státě ústava a které oblasti života upravuje ▶ objasní, proč je státní moc v ČR rozdělena na tři nezávislé složky, rozlišuje a porovnává funkce a úkoly orgánů státní moci ČR ▶ vyloží podstatu demokracie, odliší ji od nedemokratických forem řízení sociálních skupin a státu, porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě	OBČAN VE STÁTĚ Základy politikologie ▶ stát – znaky a funkce, formy státu, právní stát; Ústava ČR – přehled základních ustanovení ▶ demokracie – principy a podoby; občanská práva a povinnosti, podstata občanské společnosti, její instituce; politické subjekty, politický život ve státě; volby, volební systémy; úřady ▶ lidská práva – zakotvení lidských práv v dokumentech; porušování a ochrana lidských práv, funkce ombudsmana	Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - interpretace mediálního sdělení Multikulturní výchova - kulturní diferenciacce - lidské vztahy - etnický původ - multikulturalita - princip sociálního smíru a

▶ objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě, uvede příklady politického extremismu a objasní, v čem spočívá nebezpečí ideologií ▶ rozlišuje složky politického spektra, porovnává přístupy vybraných politických seskupení k řešení různých otázek a problémů každodenního života občanů ▶ uvede příklady, jak může občan ovlivňovat společenské dění v obci a ve státě a jakým způsobem může přispívat k řešení záležitostí týkajících se veřejného zájmu ▶ vyloží podstatu komunálních a parlamentních voleb, na příkladech ilustruje možné formy aktivní participace občanů na životě obce či širších společenství ▶ obhájí svá lidská práva, respektuje lidská práva druhých lidí a uvážlivě vystupuje proti jejich porušování ▶ uvede okruhy problémů, s nimiž se může občan obracet na jednotlivé státní instituce, zvládá komunikaci ve styku s úřady ▶ uvede příklady projevů korupce, analyzuje její příčiny a domýšlí její možné důsledky	▶ ideologie – znaky a funkce, přehled vybraných ideologií	solidarity
▶ objasní důvody evropské integrace, posoudí její význam pro vývoj Evropy ▶ rozlišuje funkce orgánů EU a uvede příklady jejich činnosti ▶ posoudí vliv začlenění státu do Evropské unie na každodenní život občanů, uvede příklady, jak mohou fyzické a právnické osoby v rámci EU uplatňovat svá práva ▶ uvede příklady činnosti některých významných mezinárodních organizací a vysvětlí, jaký vliv má jejich činnost na chod světového společenství, zhodnotí význam zapojení ČR ▶ uvede příklady institucí, na něž se může obrátit v případě problémů při pobytu v zahraničí ▶ posoudí projevy globalizace, uvede příklady globálních problémů současnosti, analyzuje jejich příčiny a domýšlí jejich možné důsledky	MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT Mezinárodní vztahy - evropská integrace – podstata a význam; Evropská unie – význam; proces integrace; orgány EU; jednotná evropská měna - mezinárodní spolupráce – důvody, význam a výhody; významné mezinárodní organizace a společenství – RE, NATO, OSN, jejich účel a náplň činnosti Globální svět - proces globalizace – příčiny, projevy, důsledky; globální problémy	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - život v EU - globalizace Multikulturní výchova - kulturní diferenciac - lidské vztahy - etnický původ - multikulturalita - princip sociálního smíru a solidarity Mediální výchova - interpretace mediálních sdělení - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Environmentální výchova - vztah člověka k prostředí

▶ objasní problematiku definice náboženství a jeho dělení na základě znaků ▶ dokáže vysvětlit, co jsou abrahámovská náboženství, jejich chronologii, návaznost, základní dějinné milníky a nejzásadnější společné prvky i rozdíly ▶ postihne některé rozdíly mezi historickými událostmi spojenými s náboženstvím a jeho ideály (např. džihád v islámu) ▶ pochopí proč je znalost světových náboženství i v současnosti důležitá a vysvětlí, jak souvisí se současnými geopolitickými a sociálními skutečnostmi ▶ dokáže analyzovat mediální příspěvky či jiné výroky např. v souvislosti s náboženstvím, migrací, lidskými právy nebo terorismem a identifikuje v nich nejčastější stereotypy ▶ rozpozná rozdíly mezi sektami a novými náboženskými hnutími a dokáže aplikovat jejich znaky na situace v každodenním životě i mimo náboženské skupiny ▶ uvede příklady a příčiny náboženského fundamentalismu	Náboženství a religionistika ▶ vysvětlení pojmů, dělení, znaky ▶ abrahámovská náboženství a jejich vliv – judaismus, křesťanství, islám ▶ další významné duchovní a filozofické tradice světa ▶ nová náboženská hnutí a sekty ▶ náboženský fundamentalismus	Mediální výchova - účinky mediální produkce a vliv médií - mediální produkty a jejich významy - vliv médií – populismus, eristika Multikulturní výchova - základní problémy sociokulturních rozdílů - spolupráce lidí z různého kulturního a náboženského prostředí Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - vzdělávání v Evropě a ve světě

ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD		
OKTÁVA		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
▶ rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a jejich nejdůležitější myšlenky ▶ porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení ▶ vysvětlí rozdíl mezi mytickým myšlením a filozofickým myšlením ▶ rozliší rozdíly mezi filozofickými obdobími a jejich zaměřením ▶ dokáže vyjádřit a aplikovat některé filozofické myšlenky na současné dění ▶ dokáže nalézt paralely v dobovém myšlení mezi antickým Řeckem a východními tradicemi či filozofií	Filozofie v dějinách – klíčové etapy a směry filozofického myšlení ▶ antická filozofie ▶ středověká a renesanční filozofie ▶ novověká filozofie ▶ filozofie 19. a 20. století Základy etiky ▶ etické problémy v současnosti	Osobnostní a sociální výchova - rozvoj vlastní osobnosti Multikulturní výchova - psychosociální aspekty interkulturality Mediální výchova - účinky mediální produkce Environmentální výchova - člověk a životní prostředí

▶ najde paralely mezi moderním vědeckým poznáním a dobovým filozofickým myšlením ▶ vysvětlí souvislosti mezi dobovou filozofií a křesťanstvím ▶ dokáže vysvětlit vliv islámského světa na evropské myšlení ▶ aplikuje kategorický imperativ na příkladech z okolního světa ▶ postihne vliv mimoevropského myšlení a filozofie na evropské myšlení ▶ eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi ▶ uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí ▶ rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci ▶ zhodnotí význam vědeckého poznání, techniky a nových technologií pro praktický život i možná rizika jejich zneužití ▶ posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem ▶ rozliší pojmy etika, etikety a morálky ▶ dokáže diskutovat a věcně argumentovat nad etickými otázkami současnosti		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - rozvojové procesy - problémy novověkého světa – jejich příčiny a důsledky - žijeme v Evropě Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - svět = jedna velká vesnice Multikulturní výchova - otevřenost k jiným kulturám Environmentální výchova - realita ekologické krize Mediální výchova - role médií v moderních dějinách

DĚJEPIS

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ

Vzdělávací obor *Dějepis* naplňuje vzdělávací oblast *Člověk a společnost* seznamováním se životem člověka v minulosti. Umožňuje porozumět současnému světu a postavení člověka v něm na základě poznání vývoje společnosti. Poznáním dějin světa, civilizace, státu a místního regionu navíc utváří v člověku vztah k místu a času, kde žije, ukotvuje ho; poznáním dávných událostí, jevů a mechanismů dění umožňuje člověku odpovědněji se ve svém životě rozhodovat, nabízí určitější představu o různých důsledcích, které jeho činnost může mít.

Dějepisná látka je podávána formou příběhů jak konkrétních lidí (osobností i prostých lidí reprezentujících každodennost lidského života určité společenské vrstvy v dané epoše), tak i jednotlivých národů, států a civilizací. Zároveň jsou v ní akcentovány rozličné zkušenosti, je využívána k vyvozování nejrůznějších zákonitostí, odpovídání na aktuální otázky současnosti a vysvětlování skutečností, s nimiž se žáci setkávají.

Látka je rozlišena na dějiny víceméně evropské (od kolonizace světové), české a regionální probírané od pravěku do zániku východního bloku, v případě seminářů při zájmu žáků až do současnosti.

Z průřezových témat a podtémat je ve výuce zařazena:

Osobnostní a sociální výchova

Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

Sociální komunikace

Morálka všedního dne

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Globalizační a rozvojové procesy

Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce

Žijeme v Evropě

Environmentální výchova

Člověk a životní prostředí

Mediální výchova

Média a mediální produkce

Předmět je povinný. Výuka probíhá v učebně dějepisu (třída s dějepisnou knihovnou, dataprojektorem a keramickou tabulí), výjimečně v terénu (exkurze). Vychází z předpokladu, že všichni žáci mají doma přístup k internetu a mohou ho při samostatných pracích využívat.

Dějepisná látka je rozdělena do celků využívajících kompozici obrácené pyramidy (postupování od celkového přehledu přes jednotlivá dílčí témata k závěrečnému shrnutí a k tvorbě vybavovacích pomůcek). Při výuce žáci využívají učebnice, dějepisné atlasy a další vyučovací pomůcky a zpracovávají si své poznámky tak, aby jejich studijní materiály byly přehledné a oni mohli k jednotlivým tématům i zpětně přidávat další poznámky z referátů, pojmová shrnutí, obrázky, schémata, mapy, plánky, časové osy apod.

Základní výuka je obohacována o nejrůznější typy samostatných prací, které mají žáci aktivizovat či rozvíjet specifické schopnosti a dovednosti. Jsou to:

- samostudium;
- referát (tj. přednáška s využitím multimediální techniky a zodpovídáním dotazů);
- esej o problémové otázce zadané či vlastní.

V případě zájmu žáků obohacujeme výuku o další aktivity. Jsou to:

- panelová diskuse (diskuse s nejrůznějšími odbornými příspěvky a moderátorem);
- vlastní vyučovací hodina (skupinová práce využívající multimediální techniku);
- vytváření vyučovacích pomůcek (makety, modely, schémata, panely, nástěnky, plakáty, multimediální dokumenty, počítačové databáze);
- orientace v nabídce televizních dokumentů, rozbor shlédnutých;
- vytváření čtenářského průvodce doporučenou četbou (odbornou i krásnou), televizními dokumenty a filmy s uvedením tématu a hodnocení;
- návrh zájezdu;
- průvodní slovo v muzeu;
- beseda s pamětníkem;
- badatelská činnost (sběr vzpomínek pamětníků, práce o dějinách vlastního rodu, lokalitách atd.);
- umělecká činnost (vymýšlení příběhu neznámého člověka s důrazem na jeho každodenní život, ilustrovaný);
- tvorba novin (ve stylu dané doby, nebo dnešní s datem vydání krátce po nějakých význačných událostech);
- příprava divadelního představení tvořeného obrazy z dějin;
- mezioborové projekty.

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník, ve kterém je předmět vyučován	kvinta	sexta	septima	oktáva
Časová dotace	2	2	2	2

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	motivujeme žáka pozitivně ukazujeme, jakým způsobem je třeba používat předimenzované učebnice a dějepisné atlasy; jakým způsobem vést poznámky orientujeme v informačních zdrojích seznamujeme s termíny, obecně užívanými prvky a pravidly vyžadujeme používání vhodných učebních pomůcek (dějepisné atlasy, naučné a jazykové příručky, odborné práce tištěné i audiovizuální, internet) a audiovizuální techniku nesvazujeme samostatnou práci žáků předem danými normami; normy se snažíme stanovit až na základě kritického posouzení jednotlivých prací; pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení nacvičujeme postup při hledání vlastních chyb, vyžadujeme kritické posuzování vlastní práce i práce jiných hledáme s žáky vhodný postup výuky při realizaci projektů vyžadujeme dokončení práce v dohodnuté kvalitě
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	při výuce pokud možno vycházíme z reálií a problémových situací dnešního světa, srovnáváme se situací v dřívější době a pojmenováváme nejrůznější zkušenosti a dopady na následný vývoj zařazujeme do výuky úvahové otázky a samostatnou práci spočívající v řešení úvahových otázek; vyžadujeme včetně zodpovídání možných dotazů a případného zhodnocení vlastní práce oceňujeme vyhledávání informací vhodných k řešení problému

	využíváme témat vhodných soutěží a účastníme se jich
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	při prezentaci samostatné práce či jiných vystoupeních vyžadujeme, aby myšlenky a názory byly podávány v logickém sledu, vyjadřování, typografické ztvárnění a obrazové prvky v písemném i ústním projevu byly výstižné a kultivované různými typy otázek vyvoláváme diskusi, při nichž poukazujeme na nevhodné prvky agresivního či submisivního chování pokládáme nejrůznější otázky k obrazovým materiálům, mapám nebo citátům z dobových záznamů, které vedou k jejich porozumění; akcentujeme případné rozdílné vnímání dobového a dnešního člověka využíváme při výuce i prezentaci samostatných prací nejrůznější informační a komunikační prostředky a technologie
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	při práci ve skupině vyžadujeme vytvoření pravidel práce v týmu a jejich respektování k talentovaným žákům přistupujeme individuálně, umožňujeme jim hlouběji se na určitou oblast specializovat vystupujeme v roli toho, kdo už má určité zkušenosti při hledání optimálních řešení, a proto sám raději při realizaci projektů nebo při hledání odpovědi spolupracuje, nikoli toho, který zná předem správná řešení a od ostatních vyžaduje jejich nekritické plnění umožňujeme žákům spoluutvářet kritéria hodnocení posilujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj chválením i prezentací jeho vlastní práce
KOMPETENCE OBČANSKÉ	respektujeme věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka analyzujeme život nejrůznějších typů lidí v jednotlivých epochách, pojmenováváme jeho hodnoty vyvozujeme v příhodných tématech důsledky použití násilí státu, organizace i jednotlivce popisujeme základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy v jednotlivých dobách poznáváme naše tradice, kulturní i historické dědictví aktivně žáky jejich samostatnou prací a projekty zapojujeme do kulturního dění
KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI	při výuce poukazujeme na závažnost probírané látky, na důležitost požadovaných činností, ptáme se na smysl naší společné práce, korigujeme naši činnost s ohledem na stanovený cíl dbáme na praktickou využitelnost studia: vyvozujeme obecné zákonitosti dění, hledáme odpovědi na aktuální otázky současnosti, rozvíjíme zejména učební a komunikační dovednosti žáků nabízíme možnosti podle zájmů a specializace žáka realizovat samostatné práce a jiné aktivity v co nejlepší kvalitě
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	učíme žáky interpretovat společenskovední data pomocí map, tabulek a grafů učíme žáky chápat základy fungování vzájemných geopolitických vztahů a jejich význam pro porozumění společenským jevům učíme žáky rozumět základům statistického uvažování a chápat význam dat pro porozumění společenským jevům vedeme žáky ke kritickému hodnocení důvěryhodnosti a původu informací, rozpoznávání dezinformace a manipulativních technik vedeme žáky k dodržování zásad etiky a bezpečné komunikace v online prostředí učíme žáky digitálně prezentovat výsledky své práce formou slidů učíme žáky chápat specifika odborného textu a tzv. tvrdých dat učíme žáky používat správně citace, pracovat se zdroji a zvládat základní práci s textovým editorem vedeme žáky ke kladení promyšlených otázek, aby na online prostředí / AI získali smysluplné informace k sociálním, historickým nebo politickým tématům motivujeme žáky k přemýšlení o různých pohledech na aktuální společenské jevy a jejich kořeny v minulosti učíme žáky chápat, že online prostředí / AI může být zaujaté nebo nepřesné a že informace z nich je třeba ověřovat

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

DĚJEPIS		
KVINTA		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
Žák vymezí, čím se zabývá historie; Vysvětlí meze historického poznání a objektivitu tohoto poznání rozdělí mezi knihovnou, archivem a muzeem; popíše způsob získávání historických faktů; uvede příklady hmotných a písemných pramenů; vysvětlí pojem pomocné vědy historické.	Úvod do studia dějepisu Historie jako vědní obor Historické prameny Pomocné vědy historické	Osobnostní a sociální výchova Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů <i>rozvíjení schopnosti řešit problémy (při hledání odpovědi na otázky současnosti v historii)</i> Sociální komunikace <i>rozvíjení dovednosti verbálně komunikovat</i> Morálka všedního dne <i>rozvíjení schopnosti vnímat morální hodnoty ve vztahu k přírodě a společnosti</i> <i>Rozvoj schopností poznávání</i> <i>Sebepoznání a sebepojetí</i> <i>Seberegulace a sebeorganizace</i> <i>Kreativita</i> <i>Mezilidské vztahy</i> <i>Komunikace</i> <i>Kooperace</i> <i>Hodnoty, postoje, praktická etika</i>
Žák popíše vývoj člověka; vysvětlí, jak se v pravěku proměňoval způsob obživy, struktura společnosti, každodenní život lidí a kultura; při výkladu používá pojmy: <i>hominizace, sběr, lov, obchod, tlupy, rody, kmeny, keramika, bylanská kultura, halštatská, laténská, milodarská Venuše, metalurgie, druid, Kel, oppidum, hradiště, sociální rozvrstvení, demografická revoluce, křesťanství</i> ; posoudí ze získaných informací estetické a náboženské vnímání pravěkých společností; navrhne zájezd zaměřený na poznání pravěku.	Pravěk Vznik a vývoj člověka Doba kamenná Doba bronzová Doba železná	
Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika států a kultura (tj. každodenní život lidí a umění); při výkladu používá pojmy: <i>Euphrat a Tigris, Sumerové, Babyloňané, asimilace, zikkurat, palác, Nil, faraon, pyramidy, mumifikace, Féničané, Židé, Starý zákon, Jeruzalém, Mořské národy, migrace, Chuang-che, Velká čínská zeď</i> ; používá nejvýznamnější jména a data z tohoto období určená pro zapamatování a obhájí svůj výběr; analyzuje, jak civilizace vznikají a zanikají; shrne a porovná náboženské reálie a mytologii jednotlivých národů; je schopen zakreslit rozmístění jednotlivých starověkých civilizací do slepé mapy; navrhne zájezd zaměřený na poznání doby staroorientálních států.	Staroorientální státy Nejstarší státy v Mezopotámii, Sumerové, Babyloňané, Asyřané; Egypt; Syropalestinská oblast, Judea, Féničané; Čína	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Globalizační a rozvojové procesy <i>rozvíjení schopnosti vnímat vývojové procesy globalizace a rozvoje v určitých historických etapách; vidět kulturní okruhy ve světě (a v Evropě); chápat národní a evropskou identitu</i> Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce <i>rozvíjení schopnosti vnímat historické kořeny kolonialismu</i> Žijeme v Evropě <i>rozvíjení schopnosti vnímat evropské kulturní kořeny a hodnoty, rozumět evropskému integračnímu procesu a vidět vliv významných Evropanů na politiku, vědu a kulturu (včetně Čechů);</i>

Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika států a kultura (tj. každodenní život lidí a umění); při výkladu používá pojmy: <i>Kréta, Řecko, kolonizace, polis, Athény, Sparta, přímá demokracie, Olympie, Delfy, Peršané, Marathon, Makedoňané, chrámy, divadla, Akropolis</i>; používá nejvýznamnější jména a data z tohoto období určená pro zapamatování a obhájí svůj výběr; vyvodí, jak Řekové ovlivnili vývoj evropské civilizace; navrhne zájezd zaměřený na poznání doby starověkého Řecka.	Starověké Řecko Etnické rozdělení Řeků Počátky řeckých dějin v době bronzové Náboženství starých Řeků Velká řecká kolonizace Řecké písmo Vznik demokracie v Athénách Každodennost starých Řeků Sparta Řecko-perské války Peloponéské války Alexandr Veliký a ovládnutí Řecka Makedonií Řecko mezi Makedonií a Římem Řecká kultura a umění	<i>rozvíjení schopnosti rozumět historickému vývoji českého národa v evropském kontextu (po hospodářské, politické, společenské a kulturní stránce)</i> Environmentální výchova Člověk a životní prostředí <i>rozvíjení schopnosti vidět, jak člověk ovlivňuje životní prostředí</i> Mediaální výchova Média a mediální produkce <i>rozvíjení schopnosti rozumět, jak se média vyvíjela</i>
Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika států a kultura (tj. každodenní život lidí a umění); při výkladu používá pojmy: <i>Etruskové, Řím, Kartáginci, provincie, vojévůdci, republika, císařství, Galové, křesťanství, Nový zákon, církev, limes romanus, Konstantinopol, gladiátorské zápasy, Koloseum, triumfální oblouky, akvadukty, císař, Spasitel, Velikonoce, pronásledování křesťanů, stěhování národů, Byzanc</i>; používá nejvýznamnější jména a data z tohoto období určená pro zapamatování; vyvodí, jak Římané ovlivnili vývoj evropské civilizace; navrhne zájezd zaměřený na poznání doby starověkého Říma; rozumí a shrne základy křesťanské věrouky, chápe odlišnost postavení Ježíše Krista, Svaté Trojice, Panny Marie a apoštolů pro křesťany, muslimy a židy, objasní příčiny rozkladu Římské říše.	Starověký Řím Etruskové a etnické složení Apeninského poloostrova Ovládnutí Itálie Římem Punské války Krise římské republiky Římská kultura a umění Gaius Iulius Caesar Augustus Juliovsko-klaudiovská dynastie Vznik křesťanství Krise římského císařství za dominátu a rozdělení římské říše Stěhování národů a nájezdy barbarů Zánik Římské říše	
Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika států a kultura (tj. každodenní život lidí a umění); při výkladu používá pojmy: <i>stěhování národů, kmeny, hradiště, středověký stát, církev, papež, arcibiskup, biskup, císař, král, korunovace, šlechta, poddaní, lenní systém, vazal, světec, kostel, rotunda, bazilika, christianizace, denár, vyvraždění Slavíkovců</i>; používá nejvýznamnější jména a data z tohoto období určená pro zapamatování; popíše postavení a přínos sv. Cyrila a sv. Metoděje;	Raný středověk Základní rysy středověku Vznik středověkých států Staří Slované Velkomoravská říše Křesťanství a jeho proměny společnosti Středověké státy v Evropě Český stát za Přemyslovců Románský sloh Regionální dějiny - Klučov	

analyzuje a porovná dobu vlády sv. Václava s ostatními českými panovníky; rozumí příčinám a následkům hlavních dějinných událostí; zjistí datum posvícení a pouti ve svém bydlišti; zjistí patrocinium kostela ve svém bydlišti; shrne důvody, proč bylo vytvoření českého státu úspěšné; navrhne zájezd zaměřený na poznání doby raného středověku.		

DĚJEPIS		
SEXTA		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika států a kultura (tj. každodenní život lidí a umění); při výkladu používá pojmy: <i>Hanza, trojpolní systém, církevní řády, kláštery, kolonizace, královské město, poddanské město, lokátor, křižácké státy, rytíři, český groš, Koruna česká, Univerzita Karlova, Karlštejn, Nové Město pražské, chiliasmus, kazatelé, defenestrace, vozová hradba, utrakvismus, kacíř, koncil, schizma, personální unie, gotika, lomený oblouk, žebrová klenba, katedrála, občanská válka</i> rozumí příčinám a následkům hlavních dějinných událostí používá nejvýznamnější jména a data z tohoto období určená pro zapamatování a obhájí svůj výběr; analyzuje a porovná dobu vlády Karla IV. s ostatními českými panovníky analyzuje a porovná míru kladů a záporů husitských válek a zhodnotí následky občanské války shrne, v čem se svět středověkého člověka lišil od současného; navrhne zájezd zaměřený na poznání doby vrcholného a pozdního středověku.	Vrcholný a pozdní středověk Změny v zemědělství a trojpolní systém Církevní řády a kláštery Středověká kolonizace Vznik a funkce měst Šlechta ve středověku Křížové výpravy Český stát za posledních Přemyslovců Evropské státy ve 14. století, Stoletá válka, Svátá říše římská Český stát za Lucemburků Gotika Mistr Jan Hus a papežské schizma Husitské války Království dvojího lidu za Jiřího z Poděbrad Český stát v době jagellonské Evropské státy v 15. století, Války růží Regionální dějiny	Osobnostní a sociální výchova Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů <i>rozvíjení schopnosti řešit problémy (při hledání odpovědi na otázky současnosti v historii)</i> Sociální komunikace <i>rozvíjení dovednosti verbálně komunikovat</i> Morálka všedního dne <i>rozvíjení schopnosti vnímat morální hodnoty ve vztahu k přírodě a společnosti</i> <i>Rozvoj schopností poznávání</i> <i>Sebepoznání a sebepojetí</i> <i>Seberegulace a sebeorganizace</i> <i>Kreativita</i> <i>Mezilidské vztahy</i> <i>Komunikace</i> <i>Kooperace</i> <i>Hodnoty, postoje, praktická etika</i> Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Globalizační a rozvojové procesy <i>rozvíjení schopnosti vnímat vývojové procesy globalizace a rozvoje v určitých historických etapách; vidět kulturní okruhy ve světě (a v Evropě); chápat národní a evropskou identitu</i>
Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika států a kultura (tj. každodenní život lidí a umění); při výkladu používá pojmy: <i>zámořské objevy, koloniální říše, reformace, katolická reforma, jezuité, luteráni, kalvinisté,</i>	Raný novověk Základní rysy raného novověku Stavovská monarchie v českých zemích Zámořské objevy Renesance a humanismus	

<i>inkvizice, absolutistická monarchie, stavovská monarchie, reconquista, renesance, baroko, zámky, paláce, kachlová kamna, humanismus, astrologie, alchymie, Majestát, třicetiletá válka, rekatolizace, Obnovené zřízení zemské, Pragmatická sankce, osvěcenský absolutismus,</i> rozumí příčinám a následkům hlavních dějinných událostí používá nejvýznamnější jména a data z tohoto období určená pro zapamatování a obhájí svůj výběr; analyzuje a porovná dobu vlády Rudolfa II. a Marie Terezie s ostatními českými panovníky rozpozná historické reálie a nadsázku ve filmu Císařův pekař a pekařův císař; analyzuje a porovná míru kladů a záporů stavovské monarchie a osvěcenského absolutismu; zhodnotí společnost Habsburské monarchie před a po Tereziánských a Josefiňských reformách; navrhne zájezd zaměřený na poznání doby předbělohorské a barokní.	Reformace a katolická reforma Vzestup Habsburků v Evropě Evropské státy v 16. století, Nizozemská revoluce, Tudorovská Anglie, Vznik a rozmach Španělska, Rusko Český stát v době předbělohorské Třicetiletá válka Rekatolizace a rozpad stavovské monarchie Baroko Evropské státy v 17. a 18. století Války s Turky Války o dědictví španělské Války o dědictví rakouské Osvícenský absolutismus Reformy Marie Terezie, Josefa II., Leopolda II. Regionální dějiny	Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce <i>rozvíjení schopností vnímat historické kořeny kolonialismu</i> Žijeme v Evropě <i>rozvíjení schopností vnímat evropské kulturní kořeny a hodnoty, rozumět evropskému integračnímu procesu a vidět vliv význačných Evropanů na politiku, vědu a kulturu (včetně Čechů);</i> <i>rozvíjení schopností rozumět historickému vývoji českého národa v evropském kontextu (po hospodářské, politické, společenské a kulturní stránce)</i> Environmentální výchova Člověk a životní prostředí <i>rozvíjení schopnosti vidět, jak člověk ovlivňuje životní prostředí</i> Mediální výchova Média a mediální produkce <i>rozvíjení schopnosti rozumět, jak se média vyvíjela</i>

DĚJEPIS		
SEPTIMA		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika států a kultura (tj. každodenní život lidí a umění); při výkladu používá pojmy: <i>osvěcenství, moc zákonodárná, výkonná a soudní, kolonie, ústava, Bastila, konstituční monarchie, jakobíni, republika, císařství kontinentální blokáda, klasicismus, empír;</i> „určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvěcenství, rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století;“ „posoudí význam ústavy a novou organizaci státu, uvede základní typy parlamentních státních systémů;“	Evropa a USA v době osvěcenství Osvícenství Velká Británie a počátky jejího impéria v 18. století Americká revoluce Velká francouzská revoluce a napoleonské války Klasicismus a empír	Osobnostní a sociální výchova Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů <i>rozvíjení schopnosti řešit problémy (při hledání odpovědi na otázky současnosti v historii)</i> Sociální komunikace <i>rozvíjení dovednosti verbálně komunikovat</i> Morálka všedního dne <i>rozvíjení schopnosti vnímat morální hodnoty ve vztahu k přírodě a společnosti</i>

vybere z tohoto období nejvýznamnější jména a data určená pro zapamatování a obhájí svůj výběr; uvede, v čem se průběh americké a francouzské revoluce shodoval a v čem odlišoval.		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Globalizační a rozvojové procesy <i>rozvíjení schopnosti vnímat vývojové procesy globalizace a rozvoje v určitých historických etapách; vidět kulturní okruhy ve světě (a v Evropě); chápat národní a evropskou identitu</i> Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce <i>rozvíjení schopnosti vnímat historické kořeny kolonialismu</i> Žijeme v Evropě <i>rozvíjení schopnosti vnímat evropské kulturní kořeny a hodnoty, rozumět evropskému integračnímu procesu a vidět vliv významných Evropanů na politiku, vědu a kulturu (včetně Čechů);</i> <i>rozvíjení schopnosti rozumět historickému vývoji českého národa v evropském kontextu (po hospodářské, politické, společenské a kulturní stránce)</i>
Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika států a kultura (tj. každodenní život lidí a umění); při výkladu používá pojmy: <i>Vídeňský kongres, průmyslová revoluce, parní stroj, konzervatismus, liberalismus, socialismus, komunismus, nacionalismus, romantismus, anglický park, biedermeier, salón</i>; „na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstruje postupný rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení;“ „vysvětlí emancipační hnutí národů i jednotlivých společenských vrstev;“ „charakterizuje proces modernizace, vysvětlí průběh industrializace a její ekonomické, sociální a politické důsledky; rozpozná její ekologická rizika; určí základní příčiny asymetrického vývoje Evropy a světa v důsledku rozdílného tempa modernizace;“ „vysvětlí expanzivní záměry velmocí v okrajových částech Evropy;“ vybere z tohoto období nejvýznamnější jména a data určená pro zapamatování a obhájí svůj výběr; uvede, v čem se měšťanská společnost odlišovala od šlechtické.	Evropa po Vídeňském kongresu Vídeňský kongres a období restaurace Průmyslová revoluce a vznik kapitalistické společnosti Politické proudy 19. století Vývoj britského impéria v 19. století Revoluce ve Francii a druhé císařství Napoleona III. Sjednocení Itálie Sjednocení Německa Utužení absolutismu v Rusku a boj o turecké dědictví Romantismus Život měšťanstva v době biedermeieru	Environmentální výchova Člověk a životní prostředí <i>rozvíjení schopnosti vidět, jak člověk ovlivňuje životní prostředí</i> Mediální výchova Média a mediální produkce <i>rozvíjení schopnosti rozumět, jak se média vyvíjela</i>
Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika státu a kultura (tj. každodenní život lidí a umění); při výkladu používá pojmy: <i>absolutismus, kancléř, národní obrození, průmyslová revoluce, vlastenectví, masové hnutí, revoluce, slovanský sjezd, říšský sněm, neoabsolutismus, liberalismus, biedermeier</i>; vymezí místo utváření českého novodobého národa v procesu emancipačního hnutí národů“; vybere z tohoto období nejvýznamnější jména a data určená pro zapamatování a obhájí svůj výběr;	Habsburská monarchie v době českého národního obrození Metternichovský absolutismus České národní obrození Revoluce 1848 Porážka revoluce a její důsledky Regionální dějiny v době národního obrození	

uvede, v čem byl vývoj habsburské monarchie při srovnání s ostatními zeměmi Evropy shodný, v čem specifický.		
Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika státu a kultura (tj. každodenní život lidí a umění); při výkladu používá pojmy: <i>neoabsolutismus, konstituční monarchie, dualismus, „drobečková politika“, občanská společnost, liberalismus, Jubilejní výstava, nacionalismus, historizující slohy, Národní divadlo, modernismus, secese</i>; vybere z tohoto období nejvýznamnější jména a data určená pro zapamatování a obhájí svůj výběr; zdůvodní, zdali byla za Rakouska-Uherska demokracie, nebo ne.	Rakouská monarchie za Františka Josefa I. Vývoj konstituční monarchie Industrializace českých zemí Česká politika Česká kultura a proměna Prahy v národní metropoli T. G. Masaryk Regionální dějiny v době Františka Josefa I.	
Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika států a kultura (tj. každodenní život lidí a umění); při výkladu používá pojmy: <i>technickovědecká revoluce, kapitalismus, monopolizace, kolonizace, válka Severu proti Jihu, indiánské války, samoděržaví, Trojspolek, Dohoda, sarajevský atentát, zákopová válka, říjnová revoluce v Rusku</i>; „vysvětlí expanzivní záměry velmocí v mimoevropském světě;“ „charakterizuje první světovou válku, dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky;“ vybere z tohoto období nejvýznamnější jména a data určená pro zapamatování a obhájí svůj výběr; uvede, co se v politice jednotlivých států oproti předcházející době změnilo.	Svět po Berlínském kongresu Technickovědecká revoluce Monopolní kapitalismus a sociální proměny společnosti Kolonizace Afriky, Asie a Oceánie Vzestup USA Rusko za posledních Romanovů Nová velmoc Japonsko. Úpadek Číny Nepřátelství Trojspolku a Dohody První světová válka	
Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika států a kultura (tj. každodenní život lidí a umění); při výkladu používá pojmy: <i>konjunktura, pásová výroba, krize, liberalismus, komunismus, kolektivizace, Gulag, fašismus, nacismus, SS, Hitlerjugend, modernismus</i>; „uvede příčiny a projevy politického a mocenského obrazu světa, který byl určen vyčerpáním tradičních evropských	Svět v době meziválečné Poválečné uspořádání světa Mezinárodní vztahy 20. let Hospodářská konjunktura ve 20. letech Vývoj Ruska ve 20. a 30. letech Vznik fašismu v Itálii a jeho rozšíření Světová hospodářská krize Nástup nacismu v Německu a budování nacistického státu Agrese totalitních států ve 30. letech	

velmocí, vzestupem USA a nastolením bolševické moci v Rusku;“ „vymezí základní znaky hlavních totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie; objasní příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti potenciálních obětí jí čelit;“ „vysvětlí souvislost mezi světovou hospodářskou krizí a vyhrocením politických problémů, které byly provázeny radikalizací pravicových i levicových protidemokratických sil;“ „popíše a zhodnotí způsob života v moderní evropské společnosti, zhodnotí význam masové kultury;“ vybere z tohoto období nejvýznamnější jména a data určená pro zapamatování a obhájí svůj výběr; uvede, jaké musí být splněny předpoklady, aby se totalitní strana prosadila (poměry ve státě, postup strany).	Třetí svět mezi válkami	
Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika států a kultura (tj. každodenní život lidí a umění); při výkladu používá pojmy: <i>vyhlášení samostatnosti, legie, pařížská konference, konjunktura, krize, stát Čechoslováků, nacionalismus, versailleský systém, Malá dohoda, Mnichovská konference, funkcionalismus, abstraktní umění</i>; vybere z tohoto období nejvýznamnější jména a data určená pro zapamatování a obhájí svůj výběr; zdůvodní, proč se demokracie udržela až do roku 1938.	ČSR v době meziválečné Vznik ČSR Politický život v ČSR a jeho osobnosti Hospodářství a životní styl za 1. republiky Národnostní problémy v ČSR Zahraniční politika ČSR a Mnichovská dohoda Kultura a věda v době meziválečné Regionální dějiny v době meziválečné	

DĚJEPIS		
OKTÁVA		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika států a kultura (tj. každodenní život lidí a umění); při výkladu používá pojmy: <i>blesková válka, vyhlazovací válka, partyzánská válka, Stalingrad, vylodění v Normandii, Pearl Harbor, Hirošima a Nagasaki, bezpodmínečná kapitulace, holocaust, ghetto, koncentrační tábor, vyhlazovací tábor;</i> <i>druhá republika, protektorát, říšský protektor, stanné právo, kolaborace, sabotáž, Tři králové, heydrichiáda, exilová vláda, karpatsko-dukelská operace, slovenské povstání, pražské povstání;</i> vybere z tohoto období nejvýznamnější jména a data určená pro zapamatování a obhájí svůj výběr; zdůvodní, proč Němci druhou světovou válku prohráli.	Druhá světová válka Blitzkrieg Válka v SSSR Válka v severní Africe Porážka Německa v letech 1944-45 Válka v Tichomoří Vyhlazovací válka a holocaust Češi za druhé světové války Česko – Slovensko 1938-39 Protektorát Čechy a Morava Domácí odpor a odboj Zahraniční odboj Českoslovenští vojáci na frontách druhé světové války Osvobození ČSR Všední život v protektorátu Regionální dějiny za 2. světové války	Osobnostní a sociální výchova Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů <i>rozvíjení schopnosti řešit problémy (při hledání odpovědi na otázky současnosti v historii)</i> Sociální komunikace <i>rozvíjení dovednosti verbálně komunikovat</i> Morálka všedního dne <i>rozvíjení schopnosti vnímat morální hodnoty ve vztahu k přírodě a společnosti</i> Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Globalizační a rozvojové procesy <i>rozvíjení schopnosti vnímat vývojové procesy globalizace a rozvoje v určitých historických etapách; vidět</i>

Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika států a kultura (tj. každodenní život lidí a umění); při výkladu používá pojmy: <i>studená válka, železná opona, EHS, RVHP, NATO, OSN, Varšavská smlouva, Trumanova doktrína, Marshallův plán, Brežněvova doktrína, Informbyro, Gulag</i>; „charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty;“ „vysvětlí základní problémy vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku; zejména se zaměří na pochopení vnitřního vývoje a vzájemných vztahů supervelmocí USA a SSSR; vybere z tohoto období nejvýznamnější jména a data určená pro zapamatování a obhájí svůj výběr; zdůvodní, kdo byl úspěšnější ve studené válce.	Poválečné rozdělení světa a studená válka. Vývoj východního bloku Důsledky 2. světové války Formování sovětského bloku a vznik železné opony Poválečné rozdělení Německa Příprava třetí světové války za Stalina Válka v Koreji Mírové soutěžení kapitalismu a socialismu za Chruščova Karibská krize Válka ve Vietnamu Strategie velmocenské rovnováhy a neostalinismus za Brežněva Válka v Afghánistánu Rozpad východního bloku za Gorbačova Kultura po druhé světové válce	<i>kulturní okruhy ve světě (a v Evropě); chápat národní a evropskou identitu</i> Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce <i>rozvíjení schopností vnímat historické kořeny kolonialismu, dekolonizace a studené války</i> Žijeme v Evropě <i>rozvíjení schopností vnímat evropské kulturní kořeny a hodnoty, rozumět evropskému integračnímu procesu a vidět vliv význačných Evropanů na politiku, vědu a kulturu (včetně Čechů);</i> <i>rozvíjení schopností rozumět historickému vývoji českého národa v evropském kontextu (po hospodářské, politické, společenské a kulturní stránce)</i> Environmentální výchova Člověk a životní prostředí <i>rozvíjení schopnosti vidět, jak člověk ovlivňuje životní prostředí</i>
Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika státu a kultura (tj. každodenní život lidí a umění); při výkladu používá pojmy: <i>Benešovy dekrety, odsun Němců, Státní bezpečnost, politické procesy, znárodnění, kolektivizace, plánovaná ekonomika, normalizace, Charta 77, emigranti, disidenti, sametová revoluce</i>; „porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích;“ vybere z tohoto období nejvýznamnější jména a data určená pro zapamatování a obhájí svůj výběr; uvede, jaké jsou shody a jaké rozdíly mezi rokem 1968 a 1989.	Československo ve východním bloku Poválečná obnova ČSR Poválečné hospodářství a národnostní otázka Porážka demokracie v ČSR Vybudování totality v době stalinismu Proměna ekonomiky v 50. letech Nezdařené budování socialismu Pokus o reformu socialismu v roce 1968 Okupace ČSSR a počátky normalizace Normalizace Budování „reálného“ socialismu v 70. a 80. letech Protikomunistický odboj v exilu a disentu Krise režimu za Gorbačova Sametová revoluce Obnovení demokracie a zánik ČSFR	Mediální výchova Média a mediální produkce <i>rozvíjení schopnosti rozumět, jak se média vyvíjela</i>

Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika států a kultura (tj. každodenní život lidí a umění); při výkladu používá pojmy: <i>konjunktura, postindustriální společnost, počítačová revoluce, EU (+ ESÚO, EHS), OECD, euro, sociálně tržní hospodářství, mccarthismus, hippies, aféra Watergate, hvězdné války, atomová a vodíková bomba</i>; „popíše mechanismy a prostředky postupného sjednocování Evropy na demokratických principech, vysvětlí lidská práva v souvislosti s evropskou kulturní tradicí;“ vybere z tohoto období nejvýznamnější jména a data určená pro zapamatování a obhájí svůj výběr.	Vývoj západního bloku Světová hospodářská konjunktura po druhé světové válce Sjednocování Evropy Vznik Evropské unie Vývoj demokracií v Evropě Vývoj USA za studené války Hrozba jaderné války a vědeckotechnické soupeření USA a SSSR	
Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika států a kultura (tj. každodenní život lidí a umění); při výkladu používá pojmy: <i>Bandungská konference, kolektivistické hospodářství, antiamerikanismus, panarabismus, OPEC, sionismus, ajatolláh, terorismus, panamerikanismus, panamský průplav, Pakt z Ria, Organizace amerických států</i>; „objasní hlavní problémy specifické cesty vývoje významných postkoloniálních rozvojových zemí; vybere z tohoto období nejvýznamnější jména a data určená pro zapamatování a obhájí svůj výběr.	Třetí svět za studené války Dekolonizace a následné problémy třetího světa Rozpad Indie Pokus Číny stát se vůdcem třetího světa Dekolonizace Afriky Arabsko-izraelský konflikt Konflikty v Perském zálivu a Írán Panamerikanismus USA a pokusy o vytvoření ekonomické protiváhy Panamerikanismus partyzánských hnutí a převraty v latinskoamerických státech	
Žák vysvětlí, jak se současný svět proměňuje; „vymezí základní problémy soudobého světa a možnosti jeho dalšího vývoje;“ při výkladu používá pojmy: <i>liberální demokracie, tržní hospodářství, globalizace, terorismus, populační exploze, ekologické problémy</i>.	Počátky globální civilizace Vznik globální civilizace Globální problémy lidstva	

ESTETICKÁ VÝCHOVA - HUDEBNÍ

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ:

Hudební obor tvoří společně s výtvarným oborem oblast Umění a kultura. Vyučovací předmět hudební výchova je vytvořen z hudebního oboru vymezeného v rámci vzdělávací oblasti Umění a kultura v RVP G. Hudební výchova vyššího gymnázia navazuje svým obsahem a cíli na hudební výchovu v nižším stupni gymnázia. Vede žáka k porozumění hudebnímu umění a proniknutí do podstaty hudby, poznávání zákonitostí hudební tvorby, seznámení se s různými funkcemi hudby, hodnotami a normami v umění atd.

K tomu slouží tři okruhy činností, ze kterých sestává hudební estetika - produkce, recepce a reflexe.

V produkci, která je činností kreativní, nalézají uplatnění vokální, instrumentální hudebně pohybové činnosti, ve kterých žáci rozvíjejí své hudební schopnosti upevňují získané návyky a prakticky si osvojují teoreticky nabyté vědomosti. Součástí těchto činností je hlasový výcvik a hygiena, rytmická příprava, vlastní tvorba, atd.

V recepci, která spočívá v aktivním poslechu hudby, si žáci uvědomují a ověřují působení znějící hudby. Poslech jim umožňuje vyvozovat nové hudebně teoretické poznatky a dávat je do souvislosti s poznatky získanými.

Reflexe je syntézou dvou předešlých okruhů. Jde komplexní interakci hudebního díla a hudebních objektů. Společně s teoretickými znalostmi z hudební teorie a dějin hudby přináší komplexní interpretaci se zařazením hudby do uměleckého období a jejího vztahu k historické epoše, určení stylu, žánru a formy. Dále vytváření vlastních kritických soudů o skladbě, o její interpretaci, poselství a kvalitě. V neposlední řadě úvaha nad skutečnou hodnotou díla, problematika umění - kýč - brak, manipulace médií a dalších problémů minulosti a současnosti.

ORGANIZAČNÍ A ČASOVÉ VYMEZENÍ:

Hudební výchova je vyučována v kvintě a v sextě vyššího stupně osmiletého studia - 2 hodiny týdně. Žáci si volí jeden ze dvou předmětů oblasti Umění a kultura (hudební výchova nebo výtvarná výchova) jako povinný, proto je třída dělena na 2 skupiny.

Výuka hudební výchovy probíhá v učebně vybavené pro tento účel. Vzdělávací program hudební výchovy je též realizován v rámci návštěv hudebních produkcí.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	- přinést komplexní náhled na dějiny hudební kultury od prvopočátku až do 20.stol. - zajistit globální orientaci v dějinách hudby a zasadit do kontextu s dějinami obecnými a ostatními humanitními obory - představit hudební žánry, skladby, uvědomit si posloupnost jejich vývoje - zasvětit žáka do hudební teorie v takové míře, aby pochopil základní zákonitosti fungování hudební mluvy - zajistit kreativní rozvoj praktickými činnostmi, vedoucích rovněž k pochopení těchto zákonitostí - pomocí samostatných prací umožnit kontakt žáka s odbornou literaturou a prameny
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	- vést žáky ke kritickému myšlení, pomocí kterého na základě osvojených zkušeností rozpoznají skutečné hodnoty a udělají si na ně vlastní názor - analýza hudebního díla po formální a především sémantické stránce, nalezení podstaty
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	- použitím všech hudebních výrazových prostředků dát prostor k nonverbální komunikaci v kreativní činnosti - důraz na týmovou práci, v nonverbální spolupráci uvědomění si sama sebe jako součást celku, ve verbální uplatňování diskuze

	- maximální ústní prezentace jak referáty, tak vhodně zformulovanými úsudky a pocity z daného prožitku, důraz na kultivovanost, jasnost a srozumitelnost
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	- vlastním příkladem vést žáka k spolupráci a zdárné činnosti - vytvořit daná pravidla vzájemného respektování - ocenit každého dle jeho vlastních kvalit a vhodně zařadit do fungujícího celku - pomocí estetických prožitků vytvářet zpětnou vazbu při sebehodnocení žáka
KOMPETENCE OBČANSKÁ	- přibližovat lidské osudy jednotlivých postav hudebních dějin a souvisejících historických událostí - vést k pochopení skutečných hodnot, které je třeba zachovat a udržet - vést k zapojení se do kulturního dění aktivně i pasivně
KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI	- využití získaných vědomostí a dovedností pro rozvoj v profesním a především osobním životě - uplatnění vlastní iniciativy a tvořivosti - vytvoření vlastních kritických názorů na danou situaci
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	- Vedeme žáky k tomu, aby při poslechu, tvorbě a záznamu hudby používali běžná digitální zařízení (např. mobil, tablet, počítač). - Učíme žáky vyhodnocovat různé digitální nástroje a aplikace a zvolit ty nejvhodnější pro danou hudební aktivitu (např. přehrávání skladeb, tvorba beatů, zápis not). - Učíme žáky orientovat se v online hudebních databázích, portálech či streamovacích platformách a ověřovat důvěryhodnost nalezených informací. - Podporujeme žáky v tom, aby smysluplně sdíleli své nahrávky, poznámky nebo prezentace v digitálním prostředí s ohledem na cílové publikum i pravidla online komunikace. - Učíme žáky, jak tvořit vlastní hudbu, remixy nebo prezentace, ve kterých kombinují různé digitální formáty – zvuk, text, obraz, video. - Učíme žáky zapisovat a upravovat noty pomocí dostupných digitálních nástrojů (např. MuseScore, Noteflight), a to jak pro vlastní tvorbu, tak pro přepis skladeb. - Podporujeme žáky při nahrávání jejich hry na nástroj nebo zpěvu a učíme je základnímu střihu a úpravě zvukových stop. - Učíme žáky základům digitální bezpečnosti – jak bezpečně ukládat a zálohovat svá data, vyhýbat se škodlivému obsahu a chránit svá zařízení. - Vedeme žáky k tomu, aby technologie využívali s mírou, v souladu se zásadami zdravého životního stylu, a aby si byli vědomi dopadů dlouhodobé práce s technologiemi. - Vedeme žáky k respektování autorských práv, slušnému chování při online spolupráci a k odpovědnému sdílení hudebního obsahu.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

ESTETICKÁ VÝCHOVA - HUDEBNÍ
KVINTA

ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
▶ Využívá svůj individuální pěvecký potenciál při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje, logicky člení větu, uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě.	Vokální činnosti - kultivace hlasového a pěveckého projevu, intonační a rytmický výcvik, improvizace, samostatný mluvený projev.	
▶ Reaguje na hudbu pohybem, ztvárňuje jí úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím; pohyb ve spojení s hudbou využívá k vyjádření vlastních představ a pocitů.	Hudebně pohybové činnosti - gestikulace reagující na hudbu, pohybové etudy, hudební komunikace.	Osobnostní a sociální výchova - uvědomit si svou vlastní identitu, umět spolupracovat.
▶ Vyděluje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpoznává hudebně výrazové prostředky užívané ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku.	Hudba jako organizovaný zvuk - hudebně výrazové prostředky, hudební formy, hudební sémantika. Hudební nástroje.	
▶ Interpretuje hudbu na základě vědomostí a individuálních schopností; vytváří vlastní soudy a preference, které dokáže v diskusi obhájit.	Přímá a nepřímá komunikace hudby.	Osobnostní a sociální výchova - rozpoznávat a zvládat vlastní pocity, uvědomit si, jak mě vnímají ostatní, umět přijímat chválu i kritiku.
▶ Odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce, rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích.	Hudební styly a žánry, funkce hudby - hudba jako kulturní statek a zboží, estetická a umělecká hodnota hudebního díla, hudební průmysl, hudba na objednávku a možnosti jejího zneužití.	Mediální výchova - rozvíjet kritický odstup od podnětů přicházejících z mediálních produktů.
▶ Uvědomuje si rozdílnost přístupů jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních ideí a názorů, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě tohoto je schopen se s hudbou ztotožnit, či ji odmítnout.	Hudební skladatel a interpret, interpretace v hudbě, umělecký provoz.	
▶ Vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i životě.		
▶ Uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí.	Dynamika chápání uměleckého procesu.	Osobnostní a sociální výchova - rozpoznávat a zvládat vlastní pocity, uvědomovat si své vlastní kvality.

ESTETICKÁ VÝCHOVA - HUDEBNÍ		
SEXTA		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
► Využívá hudební nástroje při individuálních či společných hudebních aktivitách a přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem používá hudební nástroje jako prostředek sdělování hudebních i nehudebních myšlenek a představ.	Instrumentální činnosti - hra jednoduchých doprovodů, použití rytmických nástrojů, tvorba jednoduchých instrumentálních kompozic a aranžmá k písním, orientace v malých formách.	Osobnostní a sociální výchova - uvědomit si hodnotu lidské spolupráce, rozvíjet sebedůvěru a zodpovědnost a využívat své schopnosti.
► Orientuje se v zápise jednoduchých, případně i složitějších vokálních, instrumentálních, i vokálně-instrumentálních písní a skladeb; na základě svých individuálních hudebních schopností tyto skladby realizuje.	Orientace v notovém a grafickém zápise vokálních i instrumentálních kompozic za pomoci vlastních aktivit i receptce daného díla.	
► Popíše a na vybraných hudebních dílech ukáže důležité znaky tvorby a interpretace, vysvětlí, v čem tkví originální nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta, možná poselství sdělovaná prostřednictvím hudby na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností dešifruje a interpretuje.	Interpretace hudebního díla - popis hudebního díla v rovině významu, výrazu a výstavby, zařazení díla do historického sociálního kontextu. Hudební dílo jako možné poselství. Vlastní vysvětlení	
► Orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků, na základě historických, společenských a kulturních kontextů popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla.	Vznik a vývoj hudby - periodizace hudebního vývoje (hledisko obecně historické, kulturně historické), charakteristické znaky jednotlivých slohů, syntézy, hledání nových cest.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - chápat historickou kontinuitu v evropském a globálním kontextu ve vztahu k vývoji vlastního národa a státu.
► Uvědomuje si roli hudebního průmyslu v současném světě; popíše možnosti využití hudby v „mimohudební“ oblasti a je schopen poukázat na příklady jejího zneužívání.		Mediální výchova - moderní společnost a svoboda projevu, vliv médií na uspořádání každodenního života.
► Upozorní na ty znaky hudební tvorby, které s sebou nesou netoleranci, rasismus a xenofobii, a dokáže se od takové hudby distancovat.	Hudební skladatel, interpret, hudební styly a žánry.	Multikulturní výchova - rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti, umět vysvětlovat příčinu xenofobie v minulosti i současnosti.

► Vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční.	Umění jako proces tvorby nových, sociálně doud nezakotvených znaků.	
► Dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu.	Postavení umění ve společnosti, jeho historické proměny.	

ESTETICKÁ VÝCHOVA – VÝTVARNÁ

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ:

Výtvarný obor tvoří společně s hudebním oborem oblast Umění a kultura. Vyučovací předmět estetická výchova-výtvarná je vytvořen z výtvarného oboru vymezeného v rámci vzdělávací oblasti Umění a kultura v RVP G. Estetická výchova - výtvarná vyššího gymnázia navazuje svým obsahem a cíli na hudební výchovu v nižším stupni gymnázia. Vede žáka k uvědomělému užívání vizuálně obrazných prostředků na úrovni smyslových dispozic a úrovni subjektivně osobnostní a sociální.

Estetická výchova výtvarná pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy (s obrazem, sochou, designem, architekturou, novými médii apod.), které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Vizuálně obrazné znakové systémy zahrnují jak znakové systémy výtvarného umění různých etap a stylů, tak i ostatní produkty vizuální kultury.

Pojetí vizuálně obrazných znaků je z principu pojetím tvořivým a předpokládajícím experimentální fázi vzniku těchto znaků a jejich ověřování poznáváním a komunikací. Vzdělávací obsah estetické výchovy výtvarné je vnitřně členěn do dvou základních okruhů, pojímaných v kontextech sociokulturních a historických, v jejich vývoji a proměnách. První okruh představují Obrazové znakové systémy umožňující vytváření aktivních postojů žáka k obsahům obrazové komunikace. Při jejich tvorbě využívá vizuálně obrazných vyjádření vlastních i uměleckých. Obrazové znakové systémy umožňují reflektování osobního místa žáka ve světě vizuální kultury jako vnímatele, interpreta a tvůrce.

Druhý okruh představují Znakové systémy výtvarného umění umožňující žákovi osobně vstupovat do výtvarného uměleckého procesu uvědoměním si vlastních prožitků a postojů. Na tomto základě si buduje přehled o vizuálně obrazných vyjádřeních jednotlivých směrů výtvarného umění.

Estetická výchova - výtvarná je realizována prostřednictvím svobodné, individuální a tvůrčí činnosti. Rozvíjí především tvořivost, fantazii, představivost a kultivuje smyslové vnímání. Obohacuje schopnost symbolického vyjadřování a komunikace. Aktivizuje a rozvíjí zájem žáků o umění a prohlubuje kulturní rozhled.

V rámci předmětu estetická výchova-výtvarná jsou integrována tato průřezová témata-osobnostní a sociální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova, environmentální výchova a mediální výchova.

ORGANIZAČNÍ A ČASOVÉ VYMEZENÍ:

Estetická výchova - výtvarná je vyučována v kvintě. a v sextě vyššího stupně osmiletého studia - 2 hodiny týdně. Žáci si volí jeden ze dvou předmětů oblasti Umění a kultura (hudební výchova nebo výtvarná výchova) jako povinný, proto je třída dělena na 2 skupiny.

Výuka estetické výchovy - výtvarné probíhá v odborné učebně, příp. v exteriérech. Vzdělávací obsah je též realizován v rámci návštěv stálých expozic galerií, aktuálních výstav a uměleckých workshopů.

Prostředkem realizace cílů estetické výchovy výtvarné je též projektové a experimentální vyučování, jehož záměrem je získání informací, zkušeností a dovedností vlastním objevitelským a experimentálním přičiněním žáka.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	Vedeme žáky k poznávání a porozumění umění prostřednictvím vědomé reflexe a vlastní tvorby Nabízíme žákům dostatek prostoru k vlastnímu získávání, třídění a vyhodnocování informací a možnosti jejich následné prezentace (referáty, projekty, seminární práce) Vedeme žáky k uvědomění si přesahu jednotlivých druhů umění do dalších oblastí lidského života
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	Vedeme žáky k hledání vlastních strategií při řešení výtvarného problému, včetně zvážení možných kladů a záporů jednotlivých možností řešení, schopnosti obhájit svou strategii a přijmout další návrhy

	Zapojujeme žáky do výtvarných soutěží a do školních, republikových či nadnárodních projektů
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	Vedeme žáky k chápání umění jako specifického způsobu komunikace Při vnímání a interpretaci umělecké tvorby vedeme žáky k věcné, kultivované diskusi, ke schopnosti vyjádřit a vysvětlit svůj názor i své subjektivní pocity a přijmout názor odlišný Podporujeme efektivní využívání moderních informačních technologií
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	Vedeme žáky ke kooperaci při hledání výtvarného řešení tématu ,přijetí dílčích úkolů při realizaci projektu či skupinové práce Zdůrazňujeme vzájemnou pomoc, toleranci a empatii-především při skupinové práci
KOMPETENCE OBČANSKÁ	Seznamujeme žáky s uměním a kulturou různých národů a vedeme je tak k toleranci a pozitivnímu přijímání odlišných kulturních a duchovních hodnot Organizujeme návštěvy galerií a dalších kulturních institucí, umožňujeme tak společné prožívání a vnímání uměleckého díla a rozšiřování kulturního rozhledu Vedeme žáky k přirozené úctě k duchovním a kulturním hodnotám a jejich ochraně
KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI	Utváříme podnětné a tvořivé prostředí pro maximální rozvoj individuálních schopností a kreativity každého žáka Nabízíme dostatek prostoru pro rozvoj vlastní invence v rámci zapojení se do nabídnutých projektů, případně při jejich spoluvytváření Podporujeme vlastní aktivity žáků a jejich spoluúčast na estetické kultivaci prostředí
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	učíme žáky používat správně citace, pracovat se zdroji a zvládat základní práci s textovým editorem vedeme žáky k vytváření prezentací a dalších výstupů s využitím digitálních nástrojů (např. PowerPoint, Canva) učíme žáky aplikovat nástroje umělé inteligence (AI) pro získávání informací, a to s ohledem na ověřování faktické správnosti a etiku využití vedeme žáky k rozvoji kritického myšlení, zejména při posuzování důvěryhodnosti informací a výstupů generovaných umělou inteligencí učíme žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se prostřednictvím digitálních prostředků, to vše s uplatněním znalosti autorského práva

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Estetická výchova - výtvarná		
KVINTA		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY

▶ Porovnává různé znakové systémy-mluvený a psaný jazyk,hudba,dramatické umění	Vizuálně obrazné znakové systémy z hlediska poznání a komunikace Inspirace – divadlo, literatura, hudba	Umělecká tvorba a komunikace- integrující téma hudebního a výtvarného oboru
▶ Rozpoznává specifčnosti různých znakových systémů a zároveň vědomě uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci	Analýza vizuálně obrazných systémů Kompozice, plocha, prostor, objem Bod, linie, barva Kontrast Rytmus	Mediaální výchova - schopnost rozeznat společenskou a estetickou hodnotu sdělení v různých sémiotických kódech - vliv médií
▶ Nalézá,vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů	Výtvarné umění jako experiment z hlediska inovace prostředků, obsahu a účinků Technologické postupy tvorby Klasické postupy jednotlivých výtvarných disciplín	Environmentální výchova -Člověk a životní prostředí
▶ Při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky,zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření	Osobnost Vztahy Vnitřní svět Proměny života	Osobnostní a sociální výchova - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti- „já“sám o sobě, mé chování, myšlení a prožívání
▶ Pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání,vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě za účelem rozšíření citlivosti svého smyslového vnímání	Experiment – objevování výtvarných zákonitostí uměleckého procesu a jeho vývoje při vlastní tvorbě	
▶ Rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných pojmenování	Vývoj uměleckých slohů a směrů evropského kulturního okruhu a jejich světonázorové, náboženské, filozofické a vědecko technické zázemí	Multikulturní výchova - základní problémy sociokulturních rozdílů
▶ Na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filozofické okolnosti vzniku uměleckých děl	Interpretace uměleckého díla – na pozadí společenského a historického kontextu	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Žijeme v Evropě- evropské kulturní kořeny a hodnoty
▶ Na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace		

SEXTA		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
► Rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry, z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření	Světónázorové, náboženské, filozofické a vědeckotechnické zázemí evropských historických slohů (s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti) Inspirace – hudba, literatura, divadlo, film Tradice, zvyky, folklór	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Žijeme v Evropě – významné osobnosti evrop. umění Integrovaní téma výtvar. a hudeb. oboru – Umělecká tvorba a komunikace -
► Na konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření objasní, zda a jak se umělecké vyjadřovací prostředky výtvarného umění od konce 19. století do současnosti promítají do aktuální obrazové komunikace	Vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků podstatných pro porozumění aktuální obrazové komunikaci Obsah – forma Výtvarné techniky-vývoj Architektura, design, kresba, malba, prostorová tvorba, fotografie Nové techniky, nová média	Mediální výchova -účinky mediální produkce a vliv médií
► Objasní roli autora, příjemce a interpreta při utváření obsahu a komunikačního účinku vizuálně obrazného vyjádření	-Relativita barevného vidění (impresionismus, pointilismus, postimpresionismus) - Chápání vztahů předmětů a tvarů v prostoru (Cézanne) - Celistvost a rozklad tvaru (analytický kubismus) - Povrch a konstrukce (syntetický kubismus, konstruktivismus, geometrická abstrakce) - Vytváření iluze prostoru, objemu a pohybu - Proměnlivost obrazu v čase (futurismus, nová média) - Pohyblivé stanoviště diváka a změny úhlu vidění (umění akce, nová média) - Taktilní a haptické kvality díla (informel), zapojení těla, jeho pohybu a gest do tvorby (akční tvorba, bodyart) - Princip náhody (dada) - Tvůrčí potenciál podvědomí (surrealismus) - Osvobození obrazu od zavedeného zobrazování viditelného, figurace a nefigurace, vznik a uplatnění symbolu (symbolismus, surrealismus, pop-art, konceptuální umění)	Integrovaní téma výtvar. a hudeb. oboru – Umělecká tvorba a komunikace
► Na příkladech vizuálně obrazných vyjádření uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje je při vlastní tvorbě	Vztahy s neevropskými kulturami (Gauguin, Picasso, minimalart) Moderní umění a archetypální souznění různých kultur	Multikulturní výchova -psychosociální aspekty interkulturality

▶ Na příkladech objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření, aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu	Zrušení hranice umění a neumění (Duchamp) Neumělecké a neškolené vizuální vyjadřování (insitní umění) Masovost a autenticita	Integroující téma výtvar. a hudeb. oboru – Umělecká tvorba a komunikace
▶ Své aktivní kontakty a získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů jak s aktuálními i historickými uměleckými výtvarnými projevy, tak s ostatními vizuálně obraznými vyjádřeními, uplatňovanými v běžné komunikaci	Požadavek a meze obecné srozumitelnosti, vliv reklamy, masovost a autenticita projevu (pop art, televize, nová média-akční umění, postmodernismus), Užitá grafika, písmo, ilustrace, reklama	Mediální výchova - Mediální produkty a jejich významy
▶ Charakterizuje obsahové souvislosti vlastních vizuálně obrazných vyjádření a konkrétních uměleckých děl a porovnává výběr a způsob užití prostředků	Účast v sociálním prostoru (performance) Stopy člověka v krajině (land art) Happening	Environmentální výchova - člověk a životní prostředí
▶ Vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií	Prezentace, výstava, sborník, katalog Parafráze uměleckého díla	Osobnostní a sociální výchova - organizační dovednosti a efektivní řešení problému
Na konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření vlastní i umělecké tvorby identifikuje pro ně charakteristické prostředky Na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot	Interakce s vizuálně obrazným vyjádřením v roli autora, příjemce, interpreta Klasické a nestandardní postupy ve výstavbě díla Obsah a forma	
Samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění	Uplatnění vizuálně obrazného vyjádření v úrovni smyslové, subjektivní a komunikační Kompozice, prostor, objem Tvorba-prožitek	Osobnostní a sociální výchova - jak rozumím vlastní jedinečnosti
Využívá znalosti aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy	Klasická a nová média v proměnách času Fotografie, film	Mediální výchova

TĚLESNÁ VÝCHOVA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět *Tělesná výchova* vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a zdraví*.

Představuje nejdůležitější formu pohybového učení a pohybové kultivace žáků. Realizuje obsah vzdělávacího oboru Tělesná výchova RVP GV a část vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví z RVP GV.

Předmět Tělesná výchova si klade za cíl vybudovat v žácích pocit zodpovědnosti za své zdraví. Tím, že jsou žáci seznámeni se základy všech běžných sportovních odvětví a vedení k aktivnímu pohybu, mohou během období studia najít sportovní činnost, která jim bude blízká a v budoucnu jim umožní věnovat se aktivnímu pohybu. Teoretické poznatky z oblasti tréninku, relaxace a účinků fyzické zátěže na organismus žákům umožní i v budoucnosti plánovat svou fyzickou aktivitu přiměřeně svým možnostem.

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Vzdělávací obsah tělesné výchovy je tvořen následujícími tématy:

- Činnosti ovlivňující zdraví
- Pohybové dovednosti – Estetické a kondiční formy cvičení
  - Pohybové hry
  - Gymnastika
  - Atletika
  - Sportovní hry
  - Netradiční sporty a sportovní hry
  - Bruslení a lední hokej
  - Lyžování (lyžařský výcvikový kurz)
  - Turistika a pobyt v přírodě

Vyučovací předmět tělesná výchova integruje tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova – Poznání a rozvoj vlastní osobnosti
Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení
problémů
Spolupráce a soutěž

Mediální výchova- Média a mediální produkce

FORMY REALIZACE

Tělesná výchova je povinný vyučovací předmět pro žáky kvinty až oktávy osmiletého studia. Třída je během výuky dělená na skupinu chlapců a dívek. V případě nízkého počtu chlapců nebo dívek se třídy spojují, ale zůstávají skupiny chlapců nebo dívek. Výuka probíhá v různých ročních obdobích v těchto objektech a prostředích: malá školní tělocvična, hala a tunel TJ Slavoj Český Brod, školní hřiště, atletické hřiště TJ Slavoj Český Brod, hřiště 1. ZŠ Český Brod, městský park. Ve kvintě je pořádán lyžařský výcvikový kurz na horách (Krkonosy) a v septimě absolvují žáci sportovně turistický kurz.

Realizace vyučovacího předmětu nabízí uplatnění širokého spektra tradičních i méně tradičních metod a forem výuky. Kromě frontální výuky s použitím tělovýchovného náradí a náčiní uplatňujeme i další kooperační formy výuky ve skupinách, ve dvojicích i různé individuální formy výuky.

Nedílnou součástí tělesné výchovy je organizace školních turnajů ve sportovních hrách a účast žáků v okrskových a okresních kolech soutěží Asociace školních sportovních klubů v Kolíně a Českém Brodě.

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník	kvinta	sexta	septima	oktáva
Časová dotace	2	2	2	2

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	- Žáky vedeme k zodpovědnosti za jejich zdraví. - Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle. - Žáky učíme plánovat a organizovat. - Žáky vedeme ke kritickému hodnocení cílů svého učení a práce. - Uplatňujeme individuální přístup k žákům, výsledky posuzujeme vždy z pohledu míry zlepšení. - Při hodnocení používáme prvky pozitivní motivace.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	- Žáky vedeme k využívání různých postupů při řešení problémů. - Žáky učíme řešit problémy vhodnými metodami. - Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů. - Ve škole a při mimoškolních akcích sledujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají. - Podporujeme žáky pozitivně prožívat osvojené pohybové činnosti a využívat je.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	- Klademe důraz na kulturní úroveň komunikace. - Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků. - Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky. - Kultivujeme u žáků schopnost vyjádřit svůj názor a obhájit ho. - Žáky vedeme k pozitivní prezentaci a reprezentaci své osoby. - Připravujeme žáky komunikovat v obtížných a ohrožujících situacích. - Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel školního řádu a umožňujeme žákům se na tvorbě řádu podílet. - Vedeme žáky k čestnému jednání v duchu „fair play“.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	- Žáky učíme pracovat v týmech. - Rozvíjíme schopnosti žáků zastávat v týmu různé role. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace vzájemné potřeby. - Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. - Žáky učíme, aby si uvědomovali význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a v jiných pohybových aktivitách a uměli je využívat. - Žáky vedeme k uvědomování si příčin úspěchů a neúspěchů při cvičení a v soutěžích. - Žákům stanovujeme dlouhodobé cíle s ohledem na jejich předpoklady a zájmy.
	- Netolerujeme sociálně patologické projevy (drogy, šikana, kriminalita, ...).

KOMPETENCE OBČANSKÁ	- Netolerujeme nekamarádkské chování a odmítnutí požadované pomoci. - Důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole. - Při kázeňských problémech žáků se snažíme zjistit jejich motiv. - Žáky vedeme k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí. - Žákům nabízíme vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační) jako protipól nežádoucích sociálně patologických jevů. - Žáky vedeme k probouzení zájmu o dění ve třídě, škole, v místě bydliště a ve společnosti. - V hodnocení žáka uplatňujeme prvky pozitivní motivace. - Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve škole. - Žáky vedeme k respektování hodnot, názorů a postojů ostatních lidí.
KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI	- Žáky učíme přicházet s vlastními nápady. - Žákům stanovujeme takové cíle, které jsou přiměřeně náročné a dosažitelné z hlediska jejich možností. - Žáky vedeme k pozitivnímu vztahu k práci. Práci netrestáme, dobou práci vždy pochválíme. - Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky. - Žáky důsledně učíme dodržovat organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné sportovní či jiné pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí.
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	- učíme žáky využívat digitální technologie k záznamu a porovnávání sportovních aktivit - podporujeme žáky v používání digitálních nástrojů pro sledování kondice a zdraví (např. Garmin Connect, Strava, My Fitness Pal) - učíme žáky prezentovat a sdílet výsledky své práce prostřednictvím digitálních nástrojů (např. PowerPoint, Vegas Pro), včetně využití AI k tvorbě vizuálně přehledných a strukturovaných výstupů - podporujeme spolupráci žáků v online prostředí při řešení úkolů a projektů pomocí sdílených dokumentů, cloudových nástrojů a digitálních komunikačních platforem - učíme žáky efektivnímu vyhledávání, třídění a porovnávání odborných zdrojů (např. online databáze, vědecké články, specializované portály) - vedeme žáky k rozvoji kritického myšlení, zejména při posuzování důvěryhodnosti informací a výstupů generovaných umělou inteligencí - vedeme žáky k tomu, aby technologie využívali s mírou, v souladu se zásadami zdravého životního stylu, a aby si byli vědomi dopadů dlouhodobé práce s technologiemi

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

TĚLESNÁ VÝCHOVA		
KVINTA		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA,

Žák:		POZNÁMKY
▶ Vybere vhodný soubor cvičení na rozcvičení ▶ Připraví organismus na následující pohybové zatížení ▶ Poskytne pomoc při úrazech	<u>ČLOVĚK A ZDRAVÍ</u> Základní typy rozcvičení Relaxační a posilovací cvičení	OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
▶ Provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů	<u>POHYBOVÉ DOVEDNOSTI</u>	OSV – Poznání a rozvoj vlastní osobnosti
▶ Používá atletické názvosloví ▶ Předvede nízký start a polovysoký start ▶ Zvládne štafetovou předávku ▶ Zvládne prvky pro nácvik skoku dalekého a vysokého	ATLETIKA Pravidla atletických soutěží Atletické činnosti – běh na dráze a v terénu, skok daleký a vysoký, hod těžkým míčkem a vrh koulí	
▶ Dovede navázat kotoul vpřed a kotoul vzad a jejich modifikace ▶ Zvládá kotoul letmo s odrazem z trampolínky ▶ Zvládá stoj na lopatkách a na hlavě ▶ Dovede stoj na rukou ▶ Dovede přemet stranou ▶ Dovede roznožku a skrčku přes bednu našir ▶ Zvládne výmky na hrazdě po čelo a přešvih únožmo	GYMNASTIKA Metodická řada pro akrobacii, přeskok, cvičení na hrazdě a kruzích	
▶ Dokáže spojit základní prvky s náčiním i bez náčiní do jednoduché sestavy za pomoci učitele	RYTMICKÉ A KONDIČNÍ CVIČENÍ S HUDBOU (dívky) Cvičení bez a s náčiním (gumy, švihadla, tyče, gymbaly, overbaly,...) Aerobik, stepaerobik	
▶ Zlepšuje pohybové dovednosti, kondici a koordinaci	POHYBOVÉ HRY Hry na zdokonalování pohybových dovedností, pro rozvoj kondičních a koordinačních předpokladů Soutěživé a bojové hry	
▶ Pravidla uplatňuje ve hře ▶ Zvládne přihrávky a chytání míče v košíkové a kopané ▶ Dovede obití obouruč vrchem v odbíjené ▶ Ve florbalu dribluje s míčkem a vystřelí na branku	SPORTOVNÍ HRY Pravidla sportovních her Kopaná – kopy, přihrávky, nahrávky Košíková – chytání míč, driblink, střelba na koš Odbíjená – odbití obouruč vrchem a spodem, přihrávka Florbal – vedení míče, střelba Softbal	

▶ Zvládne základní bruslařské činnosti ▶ Zapojí se aktivně do hry ledního hokeje	BRUSLENÍ A LEDNÍ HOKEJ Jízda vpřed a vzad, obraty, změna směru, zastavení Hokej - hra	
▶ Dodržuje zásady bezpečnosti při lyžování ▶ Zvládne základní dovednosti na běžeckých a sjezdových lyžích ▶ Zvládne jízdu na vleku	LYŽOVÁNÍ Základy běžeckého a sjezdového výcviku	Lyžařský kurz
▶ Užívá základní názvosloví v TV a dodržuje základní pravidla sportů ▶ Zřetelně komunikuje se spolužáky a s učitelem	<u>POHYBOVÉ UČENÍ</u> Komunikace v TV Názvosloví Pravidla sportů	
▶ Vyjmenuje složky záchranného systému a vysvětlí jejich úkol ▶ Vyjmenuje čísla tísňového volání ▶ Vyjmenuje obsah evakuačního zavazadla ▶ Popíše, jak se zachová v případě požáru, vyjmenuje příčiny požáru ▶ Vysvětlí postup první pomoci při krvácení, popáleninách, zasažení elektrickým proudem, poranění páteře ▶ Předvede resuscitaci ▶ Předvede fixaci poraněných kostí a kloubů	<u>KURZ – OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH OKOLNOSTÍ</u> Záchranný systém (složky, jejich úkol), telefonní čísla, varovný signál, evakuace Požár – příčiny, prevence Postup v případě požáru První pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách První pomoc – krvácení, poranění kostí a kloubů, popáleniny, mdloby, zasažení elektrickým proudem, poranění páteře, resuscitace	Jednodenní kurz Integrace ze vzdělávacího programu Výchova ke zdraví Kurz bude uskutečněn ve spolupráci se složkami integrovaného záchranného systému (Hasičský sbor, Policie ČR, Zdravotní záchranná služba a ČČK)

TĚLESNÁ VÝCHOVA		
SEXTA		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
▶ Usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti ▶ Využívá vhodné soubory pro cvičení ▶ Dbá na hygienu po sportovní činnosti	<u>ČLOVĚK A ZDRAVÍ</u> Kondiční programy Způsoby zatěžování a kompenzace jednostranné zátěže Hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí	
▶ Provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů	<u>POHYBOVÉ DOVEDNOSTI</u>	OSV – Poznání a rozvoj vlastní osobnosti

		OSV – Seberegulace a řešení problémů
▶ Dodržuje atletická pravidla ▶ Zdokonalí nízký start a techniku běhu ▶ Ovládá startovní povely ▶ Zlepší odrazovou sílu a techniku skoku dalekého a vysokého	ATLETIKA Pravidla atletických soutěží Průpravná cvičení Běh na 60m, vytrvalý běh na dráze a v přírodě, překážkový běh, štafetový běh, skok daleký, skok vysoký a vrh koulí	
▶ Zvládne základy záchrany a dopomoci ▶ Dovede kotoul letmo a kotoul vzad se zášvihem ▶ Zvládne stoj na rukou ▶ Udělá výmyk na hrazdě po čelo a sešín vpřed ▶ Vyšplhá na tyči i na laně do výšky 4,5 m	GYMNASTIKA Metodická řada pro akrobacii, přeskok, cvičení na hrazdě a kruzích Šplh na tyči a na laně	
▶ Dokáže spojit základní prvky s náčiním i bez náčiní do jednoduché sestavy za pomoci učitele	RYTMICKÉ A KONDIČNÍ CVIČENÍ S HUDBOU (dívky) Cvičení bez náčiní a s náčiním (gumy, švihadla, tyče, gymbaly, overbaly,...) Aerobik, stepaerobik	
▶ Vytvoří pohybovou hru a upřesní její pravidla ▶ Spolupracuje při společných úkolech	POHYBOVÉ HRY Pohybové hry pro rozvoj pohybové představivosti Kontaktní a motivační hry	
▶ Ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře ▶ Připraví sportovní utkání ▶ V kopané vede míč pravou i levou nohou, střílí na branku, uvolní se bez míče i s míčem ▶ V košíkové dribluje pravou i levou rukou, zastaví s míčem a provede obrátku, uvolní se bez míče i s míčem, střelbu dokončí dvojtaktem ▶ V odbíjené provede odbití obouruč vrchem i spodem, dokáže nahrát, provede podání spodem ▶ Ve florbalu dribluje s míčem a zpracuje míč po přihrávce, střílí švihem i náprahem	SPORTOVNÍ HRY Pravidla sportovních her Příprava a organizace sportovního utkání Kopaná – kopy, zpracování míče, přihrávka, nahrávka, střelba uvolnění bez míče a uvolnění s míčem, jednoduchá útočná kombinace Košíková – driblink oběma rukama, přihrávka, dvojtakt, střelba na koš, uvolnění bez míče a uvolnění s míčem, jednoduchá útočná kombinace, hra Odbíjená – odbití obouruč vrchem i spodem, odbití jednou rukou, přihrávka a nahrávka, podání, hra Florbal – přihrávky, nahrávky, střelba, bránění, výcvik brankáře, útočné a obranné kombinace, hra Softbal	OSV – Spolupráce a soutěž
▶ Rychle a bezpečně zastaví ▶ Bezpečně se vyhýbá při jízdě ▶ Zapojí se do hry v hokeji a respektuje pravidla	BRUSLENÍ A LEDNÍ HOKEJ (dle klimatických podmínek) Jízda vpřed a vzad, zastavení snožmo s půlobratem, jednoduchý skok, obraty, chlapci – hokej	

▶ Užívá s porozuměním gesta a signály při cvičení ▶ Volí a používá vhodnou výzbroj a výstroj ▶ Sleduje sportovní výkony a eviduje je	<u>POHYBOVÉ UČENÍ</u> Komunikace v TV (gesta, signály, vzájemná komunikace) Sportovní výzbroj a výstroj Měření, evidence a vyhodnocování výsledků	MV – Média a mediální produkce
▶ Vyjmenuje živelné pohromy a jejich příznaky ▶ Popíše zásady jednání osob po vyhlášení nebezpečí povodně ▶ Popíše účinky nebezpečných látek a jejich šíření a uvede zásady chování při jejich úniku ▶ Vysvětlí postup první pomoci při krvácení, popáleninách, zasažení elektrickým proudem, poranění páteře, předvede resuscitaci ▶ Předvede fixaci poraněných kostí a kloubů	<u>KURZ – OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH OKOLNOSTÍ</u> Živelné pohromy a zásady jednání osob při vyhlášení povodně Havárie s unikem nebezpečných látek a zásady chování První pomoc – krvácení, poranění kostí a kloubů, popáleniny, mdloby, zasažení elektrickým proudem, poranění páteře, resuscitace	Jednodenní kurz Integrace ze vzdělávacího programu Výchova ke zdraví Kurz bude uskutečněn ve spolupráci se složkami Integrovaného záchranného systému (Hasičský sbor, Policie ČR, Zdravotní záchranná služba a ČČK)

TĚLESNÁ VÝCHOVA		
SEPTIMA		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
▶ Proveďte testy tělesné zdatnosti a zdraví a zhodnotí je ▶ Poskytne první pomoc při sportovním úrazu ▶ Navrhne při rozcvičení a na ukončení pohybové činnosti zdravotně zaměřená cvičení	<u>ČLOVĚK A ZDRAVÍ</u> Testy tělesné zdatnosti a zdraví První pomoc při sportovních úrazech Zdravotně zaměřená cvičení	
▶ Provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů	<u>POHYBOVÉ DOVEDNOSTI</u>	OSV – Poznání a rozvoj vlastní osobnosti OSV – Spolupráce a soutěž
▶ Dodržuje atletická pravidla a rozhoduje podle nich ▶ Zvládne atletickou běžeckou abecedu ▶ Zlepšuje výkony v atletických disciplínách ▶ Dokáže předvést základní techniku v disciplínách	ATLETIKA Pravidla atletických soutěží Běh na dráze a v terénu, běh na 60 m, běh na 100 m, Běh na 1500 a 3000 m, 12 minutový běh, štafetový běh, překážkový běh, skok daleký a vysoký, hod granátem, vrh koulí	
▶ Zvládne stoj na rukou a přemet stranou ▶ Dokáže kotoul vzad se zášvihem	GYMNASTIKA Metodická řada pro akrobacii, přeskok, cvičení na hrazdě, na kruzích	

▶ Provede roznožku na bedně nadél (ch), roznožku přes bednu našír (d) ▶ Dokáže výmyk na hrazdě po čelo (ch), po ramena (d) ▶ Dovede houpání na kruzích s obraty, u záhupu seskok ▶ Vyšplhá na tyči 4,5m s přírazem, bez přírazu (ch) ▶ Zlepšuje čas ve šplhu	Šplh na tyči a na laně	
▶ Dokáže spojit základní prvky s náčiním i bez náčiní do jednoduché sestavy ▶ Vytvoří krátkou jednoduchou sestavu	RYTMICKÉ A KONDIČNÍ CVIČENÍ S HUDBOU (dívky) Cvičení bez náčiní a s náčiním (gumy, švihadla, tyče, gymbaly, overbaly,...) Aerobik, stepaerobik	
▶ Vytvoří pohybovou hru a upřesní její pravidla	POHYBOVÉ HRY Pohybové hry pro rozvoj představivosti a tvořivosti Pohybové hry soutěživé a motivační	
▶ Dodržuje pravidla sportovních her ▶ V kopané dokáže základní činnosti jednotlivce, založí rychlý protiútok, zvládne funkci brankáře ▶ V košíkové jistě dribluje a přihrává, útok zakončí dvojtaktem, zapojí se do zónové obrany, zapojí se do hry ▶ V odbíjené přijme podání, nahraje a přihraje, blokuje a zapojí se do hry ▶ Ve florbalu střílí pro přihrávce, založí útočnou kombinaci, zvládne základní dovednosti brankáře ▶ Softbal – zapojí se aktivně do hry	SPORTOVNÍ HRY Pravidla sportovních her Příprava a organizace sportovního utkání Kopaná – kopy, přihrávky, postupný útok, rychlý protiútok, útoč. kombinace – přihrávání, přihráj a běž, obran. kombinace – zajišťování a přebírání, činnost brankáře – chytání, vyražení Utkání Košíková – chytání, střelba, dvojtakt, rychlý protiútok, postupný útok, útočná kombinace založená na početní převaze, zónová obrana Utkání Odbíjená – přihrávka, nahrávka, podání, smeč, blok Utkání Florbal – přihrávky, nahrávky, střelba, bránění, výcvik brankáře, útočné a obranné kombinace Utkání Softbal - chytání, nahazování, autování Utkání	
▶ Dokáže obraty a jednoduchý skok (dívky) ▶ Zapojí se do hry v hokeji (chlapci)	BRUSLENÍ A HOKEJ (dle klimatických podmínek) Jízda vřed, vzad, zatáčení, obraty, hokej - hra	
▶ Orientuje se podle mapy ▶ Dodržuje zásady pobytu v terénu ▶ Zvládne činnosti při turistice	TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ Činnosti a zásady přípravy turistické akce Pěší turistika, cykloturistika, vodní turistika Bezpečnost při pobytu v přírodě	Sportovní turistický kurz
▶ Dokáže zorganizovat sportovní soutěž a propagovat ji	POHYBOVÉ UČENÍ Organizace a propagace sportovní soutěže	MV – Média a mediální produkce

▶ Respektuje práva a povinnosti, uznává olympijské myšlenky a jedná fair play	Spolupráce ve sportu, pomoc soupeři Olympismus, jednání fair play	
▶ Vysvětlí zásady chování při teroristickém činu ▶ Popíše zásady chování při autonehodě ▶ Vysvětlí postup první pomoci při krvácení, popáleninách, mdlobách, zasažení elektrickým proudem, poranění páteře, předvede resuscitaci ▶ Předvede fixaci poraněných kostí a kloubů	<u>KURZ – OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH OKOLNOSTÍ</u> Teroristická hrozba – zásady chování Autonehody a zásady první pomoci První pomoc – krvácení, poranění kostí a kloubů, popáleniny, mdloby, zasažení elektrickým proudem, poranění páteře, resuscitace	Jednodenní kurz Integrace ze vzdělávacího programu Výchova ke zdraví Kurz bude uskutečněn ve spolupráci se složkami Integrovaného záchranného systému (Hasičský sbor, Policie ČR, Zdravotní záchranná služba a ČČK)

TĚLESNÁ VÝCHOVA		
OKTÁVA		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
▶ Proveďte testy tělesné zdatnosti a zdraví a zhodnotí je ▶ Dokáže poskytnout první pomoc ▶ Dbá na hygienu při a po sportovní činnosti	<u>ČLOVĚK A ZDRAVÍ</u> Testy tělesné zdatnosti a zdraví První pomoc při sportovních úrazech Zdravotně zaměřená cvičení	
▶ Provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů	<u>POHYBOVÉ DOVEDNOSTI</u>	OSV – Poznání a rozvoj vlastní osobnosti OSV – Spolupráce a soutěž
▶ Spojí základní prvky s náčiním i bez náčiní do sestavy ▶ Vytvoří krátkou sestavu cvičení s hudební	RYTMICKÉ A KONDIČNÍ CVIČENÍ S HUDBOU (dívky) Cvičení bez náčiní a s náčiním (gumy, švihadla, tyče, gymbaly, overbaly, ...)	
▶ Dodržuje pravidla sportovních her ▶ Jako rozhodčí rozhoduje podle pravidel ▶ Zvládá základní činnosti jednotlivce ▶ Aktivně se zapojuje do herních útočných a obranných kombinací	SPORTOVNÍ HRY (výběr 2 - 3 sportovních her – dle rozvrhových a prostorových podmínek) Pravidla sportovních her <u>Kopaná -</u> Činnosti jednotlivce – výběr místa, obsazování prostoru bez míče s míčem, zpracování míče, vedení míče, přihrávky, vhazování, střelba, činnosti brankáře	OSV – Spolupráce a soutěž

► Spoluúčastňuje se na tvorbě herních systémů	Herní kombinace – založená na přihrávání, přihráj a běž, obranné kombinace Herní systém – rychlý a postupný útok, územní obrana Utkání <u>Košíková –</u> Činnosti jednotlivce – uvolňování bez a s míčem, přihrávání, střelba, doskakování, obsazování hráče s míčem a bez míče Herní kombinace – hod' a běž, clonění, přečíslení, proklouzávání, přebírání Herní systém – rychlý protiútok, postupný protiútok, osobní a zónové obranné systémy Utkání <u>Odbíjená –</u> Činnosti jednotlivce – odbití obouruč a jednoruč vrchem a spodem, spodní a vrchní podání, nahrávka podél sítě, příjem podání, blok Herní kombinace – kombinace s nahrávačem Utkání <u>Házená –</u> Činnosti jednotlivce – uvolňování s míčem a bez míče bez driblinku a s driblinkem, obsazování hráče, střelba jednoruč ze země a po výskoku, základní činnosti brankáře Herní kombinace – založení na přihrávání a přebíhání Herní systém – přechod z obrany do útoku a zpět, osobní obrana, územní obrana Utkán <u>Florbal-</u> Činnosti jednotlivce – Pohyb po hřišti bez míčku, driblink tažením a tlačením, krytí míčku, střelba, přihrávka na místě a v pohybu, činnosti brankáře Herní kombinace – přihráj a běž, clonění, křížení, zpětné přihrávky, nabíhání do volného prostoru, obranné kombinace Herní systém – rychlý protiútok, postupný útok, přesilová hra Herní systém – aktivní obrana, územní a osobní obrana Utkání <u>Softbal-</u> Činnosti jednotlivce a hra	
► Zorganizuje sportovní soutěž a propaguje ji ► Respektuje práva a povinnosti, uznává olympijské myšlenky a jedná fair play	<u>POHYBOVÉ UČENÍ</u> Organizace a propagace sportovní soutěže Spolupráce ve sportu, pomoc soupeři Olympismus, jednání fair play	MV – Média a mediální produkce

INFORMATIKA

Předmět Informatika umožňuje všem žákům porozumět tomu jak funguje počítač a informační systémy, učí je rozpoznávat situace, kdy je k řešení problému výhodné uplatnit algoritmičtý přístup. Zabývá se také automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci, přičemž dává prostor pro praktické aktivní činnosti. Pomáhá žákům lépe porozumět světu kolem nich, rozpoznávat problémy, nalézat řešení problémů, předcházet problémům, inovovat a aktivně se zapojovat do života společnosti a jeho změn.

Praktickou tvorbou umožňuje volbu nástroje na vytváření a zkoušení různých modelů a posuzování jejich přínosu a efektivity . Důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení a rozpoznávání situace, kdy je k řešení problému výhodné uplatnit algoritmičtý přístup. Vývoj svých řešení plánují žáci v jednotlivých krocích, řešení průběžně testují a postupně vylepšují. Předmět Informatika dále učí žáky rozumět strukturu velkého množství dat, vztahům mezi nimi a procesům, které při práci s daty realizuje jednak počítač, jednak člověk v jakékoli roli a způsob zabezpečení dat.

Ve škole je důraz kladen na rozvíjení digitální gramotnosti ve všech předmětech a k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

CÍLE VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a dějů a odhadování dopadů změny způsobené v systému;
- nacházení různých řešení, ověřování řešení na modelech či simulacích, porovnávání nalezených řešení z různých, i protichůdných hledisek a k výběru optimálního;
- týmovému vývoji řešení;
- analýze chyb a nedostatků zvoleného postupu, k průběžnému ověřování jeho smyslu a účinnosti a k jeho vylepšování;
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace a tím k opodstatněným očekáváním od informatických řešení;
- tvorbě úsudku či změně názoru na základě vlastní analýzy i velkého množství dat;
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumějí i stroje; k přizpůsobení postupů a formulací zvolenému nástroji;
- dokumentaci a standardizování postupů tak, aby je bylo možné snáze zhodnotit a také přizpůsobit změněným podmínkám nebo použití ve větším měřítku;
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech; k analýze důsledků svých kroků v každé fázi řešení problému;
- sebedůvěře a vytrvalosti při řešení složitých a těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem;
- adaptaci na nové nástroje ve chvíli, kdy je potřebuje, k experimentování, iniciativě a hledání prostoru pro inovace.

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Cílem vyučovacího předmětu Informatika a výpočetní technika je prohloubit u žáka schopnost tvůrčím způsobem využívat informační a komunikační technologie, informační zdroje a možnosti aplikačního programového vybavení. Žák by se měl orientovat v narůstajícím množství informací při respektování právních a etických zásad používání prostředků ICT. Žák je veden ke schopnosti aplikovat výpočetní techniku s využitím pokročilejších funkcí k efektivnímu zpracování informací. Žák by měl být schopen přizpůsobit se inovovaným verzím digitálních zařízení a jejich vzájemného propojování.

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Předmět Informatika a výpočetní technika pokrývá vzdělávací oblast *Informatika a informační a komunikační technologie* podle požadavků, které jsou uvedené v RVP G. Předmět je povinný a je zařazen do prvních dvou ročníků vyššího stupně osmiletého studia s dotací dvě hodiny týdně. Učivo předmětu navazuje na učivo předmětu Informatika a výpočetní technika, který je vyučován v primě až kvartě nižšího gymnázia. Třída se ve všech hodinách dělí na skupiny. Výuka probíhá v odborné učebně plně vybavené výpočetní technikou. Při výuce je uplatňována zásada „jeden počítač pro jednoho žáka“. Žáci mají k dispozici tiskárnu, scanner, digitální fotoaparát a videokameru, dataprojektor a zálohovací zařízení.

V rámci výuky předmětu jsou realizovány některé okruhy průřezových témat **Osobnostní a sociální výchova** a **Mediální výchova**. Tematický okruh *Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů* z průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova souvisí prakticky s celým učivem předmětu, neboť žáci průběžně dostávají zadané vlastní práce, které musí odevzdat do daného termínu.

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník, ve kterém je předmět vyučován	kvinta	sexta	septima	oktáva
Časová dotace	2	2	0	0

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	Zadáváme žákům motivační úkoly a vyžadujeme dokončení práce v dohodnuté kvalitě Umožňujeme žákům realizovat vlastní nápady a náměty a vyžadujeme vhodné rozvržení vlastní práce Rozvíjíme u žáků schopnost samostatné práce, vyžadující tvořivého zpracování informací a kritický přístup ke zdrojům informací Pěstujeme návyk sebekontroly, sebehodnocení, kritického přístupu k výsledkům práce a vyžadujeme dodržování pravidel
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	Vytvářením praktických problémových úloh a situací, učíme žáky rozpoznat a analyzovat problémy a úlohu prakticky řešit. Podporujeme originální způsoby řešení problémů, samostatnost, tvořivost a logické myšlení a vedeme žáky k využívání algoritmického myšlení Nabízíme žákům k řešení úkoly, které vyžadují propojení znalostí z více vyučovacích předmětů i využití získaných vědomostí a dovedností v ICT Podporujeme kritický způsob interpretace získaných poznatků, obhajobu vlastních závěrů pomocí podložených argumentů
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	Vedeme žáky k tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při samostatné ústní i písemné prezentaci výsledků své práce (samostatné práce, projekty, referáty). Jako výstup z některých témat výuky vyžadujeme zpracované závěrečné práce a následně požadujeme prezentace, obhajoby a naslouchání druhých. Umožňujeme žákům otevřenou diskusi a učíme žáky argumentovat a vhodnou formou obhajovat svůj názor.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	Vedeme žáky k zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu a v jiných médiích, netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu Učíme žáky kriticky hodnotit svoji práci s ohledem na své schopnosti. Podporujeme vzájemnou pomoc žáků a vytváříme situace, kdy žáci navzájem potřebují pomoc. Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, tak aby se vzájemně žáci nevyrušovali při tvořivé práci. Podporujeme vlastní úsudek žáků bez ovlivnění společenského a mediálního tlaku.
KOMPETENCE OBČANSKÉ	Důslednou a systematickou kontrolou zadaných úkolů pomáháme žákům získat vědomí odpovědnosti za vlastní práci, včasné plnění úkolů a dodržování stanovených pravidel. Vedeme žáky k toleranci a spolupráci při práci ve skupině.

	Podporujeme žáky při prezentaci vlastního názoru, vedeme je k diskusi o svých postojích a hodnotách. Důsledně vyžadujeme dodržování autorských práv. Zadáváme žákům konkrétní příklady z každodenního běžného života a vedeme žáky k toleranci názorů, hodnot, postojů a schopností ostatních lidí.
KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI	Utváříme podnětné a tvořivé prostředí pro maximální rozvoj individuálních schopností žáka s ohledem na jeho budoucí profesní zaměření. Podporujeme vlastní aktivity žáků a umožňujeme zapojení se do nabídnutých projektů.
DIGITÁLNÍ KOMPETENCE	Učíme žáky ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívat je při školní práci i při zapojení do veřejného života. Vedeme žáky k tomu, aby digitální technologie a způsob jejich použití zvládli nastavit a měnit podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jejich vlastní potřeby. Učíme žáky získávat, posuzovat, spravovat, sdílet a sdělovat data, informace a digitální obsah v různých formátech a k tomu volit efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu. Vedeme žáky k vytváření, vylepšování a propojování digitálního obsahu v různých formátech a k vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků. Učíme žáky navrhovat prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie a poradit si s technickými problémy; Dbáme na to, aby se žák vyrovnával se s proměnlivostí digitálních technologií a dokázal posoudit, jak vývoj technologií ovlivňuje různé aspekty života jedince a společnosti s ohledem na rizika a přínosy. Učíme žáky předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví. Vedeme žáky aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

INFORMATIKA A VÝPOČETNÍ TECHNIKA		
KVINTA		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
Žák: - interpretuje získané výsledky a závěry - porovná zprávy podle množství obsažené informace - formuluje problém a požadavky na jeho řešení - vyslovuje předpovědi na základě dat	DATA A INFORMACE data, informace získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; data a jejich význam, pojem informace	Mediální výchova - média a mediální produkce - mediální produkty a jejich významy

• na základě dat vyslovuje tvrzení, posuzuje jejich správnost • posuzuje množství informace podle počtu možností, které jsou díky informaci vyloučeny • odhaluje chyby a manipulace v cizích interpretacích a závěrech • rozlišuje a používá různé datové typy • používá bit, byte a násobné jednotky k odhadování potřebných datových a přenosových kapacit • podle potřeby a kontextu rozliší data od informací • navrhuje a porovnává různé způsoby kódování z různých hledisek a vysvětlí proces a úskalí digitalizace • vhodně volí formáty souborů	kódování a přenos dat – kódování dat v počítačích obecně, binární soustava, bity a bajty; kódování čísel, vliv množství informace (počtu bitů) na možný rozsah a dostupnou přesnost; kódování textů; přenos dat, kódování a dekódování zprávy, komunikační kanál, kontrolní součty kódování obrazu, zvuku, videa, principy bezztrátové a ztrátové komprese; rastrová grafika textové editory	
• vysvětlí daný algoritmus • vysvětlí daný program • určí, zda je daný postup algoritmem • analyzuje problém • rozdělí problém na menší části, rozhodne, které je vhodné řešit algoritmicky, své rozhodnutí zdůvodní; • sestaví a zapíše algoritmy pro řešení problému • ve vztahu k charakteru a velikosti vstupu hodnotí nároky algoritmů • porovná algoritmy podle různých hledisek a vybere pro řešení problém ten nejvhodnější • vylepší algoritmus podle zvoleného hlediska • zobecní řešení pro širší třídu problémů	ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ algoritmizace zadání úlohy, vstup, výstup, podmínky řešení rozdělení problému na části identifikace návazností dat, opakujících se vzorů a míst pro rozhodování pojem algoritmus a vlastnosti algoritmu přirozené a formální jazyky různé zápisy algoritmů programovací koncepty programovací jazyk; proměnné datové typy a jejich vlastnosti vstup a výstup dat podprogramy s parametry a s návratovými hodnotami větvení programu se složenými podmínkami	Mediální výchova -média a mediální produkce -mediální produkty a jejich významy Osobnostní a sociální výchova - spolupráce a soutěž - sociální komunikace

• vytvoří přehledný program pro vyřešení konkrétního problému s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně • používá • opakování a větvení programu se složenými podmínkami, • proměnné • seznamy • podprogramy s parametry a návratovými hodnotami • ve snaze o vyšší efektivitu navrhuje, řídí a hodnotí souběh procesů • ověří správnost programu • najde a opraví případnou chybu v algoritmu • otestuje, odladí a optimalizuje program	cykly seznamy testování, optimalizace syntaktické, běhové a logické (funkční) chyby, krokování a ladění programu vliv vstupních dat na spotřebované výpočetní zdroje vývoj programu volba nástroje podle zadání úlohy návrh přehledného uživatelského rozhraní programu náповěda a dokumentace k programu autorství a licence programu etika programátora	

INFORMATIKA A VÝPOČETNÍ TECHNIKA		
SEXTA		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
• vytvoří přehledný program pro vyřešení konkrétního problému s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně • používá opakování, větvení programu se složenými podmínkami, proměnné, seznamy, podprogramy s parametry a návratovými hodnotami • analyzuje problém, rozdělí problém na menší části • otestuje správnost a použitelnost svého řešení, navrhne a realizuje potřebná vylepšení • během provozu informačního systému rozpozná funkčně či věcně nesprávný stav, zjistí jeho příčinu a navrhne způsob jeho odstranění	ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – ROBOTIKA popis a nastavení programovacího rozhraní zapojení desky do obvodu s dalšími součástkami vývoj programu, nahrání na desku testování programu, ladění programu digitální vstup a výstup vlastní funkce, jejich deklarace definice polí mechanické prvky ovládání programovým kódem	Osobnostní a sociální výchova - spolupráce a soutěž - sociální komunikace

	analogový vstup a výstup podmínky, příkaz if pulzně šířková modulace senzory, měření fyzikálních veličin cyklus while	
- rozpozná informační toky v systémech - analyzuje a hodnotí informační systémy z různých hledisek - zvažuje i nepřímé a nezamýšlené dopady informačního systému na různé skupiny - nastavuje účelné zobrazení dat - filtruje a řadí data úpravou databázového dotazu - určí cílovou skupinu - formuluje problém - validuje potřeb - určí a prioritizuje požadavky na řešení - určí jednotlivé uživatelské role a specifikuje jejich činnosti - navrhne, otestuje a přizpůsobí rozhraní uživatelům - navrhne a vytvoří strukturu vzájemného propojení tabulek - navrhne procesy zpracování dat - otestuje správnost a použitelnost svého řešení, případně navrhne a realizuje potřebná vylepšení - během provozu informačního systému rozpozná funkčně či věcně nesprávný stav, zjistí jeho příčinu a navrhne způsob jeho odstranění	INFORMAČNÍ SYSTÉMY informační systém – data, jejich struktura a vazby definované procesy, role uživatelů technické řešení informačních systémů veřejné informační systémy tvorba WWW hromadné zpracování dat tabulka a její struktura – data, hlavička a legenda řazení a filtrování dat rozpoznávání vzorů a trendů v datech vizualizace dat velká data – zdroje, metody zpracování, využití vývoj informačního systému postup tvorby informačního systému návrh uživatelského rozhraní, datového modelu a procesů návrh databázové tabulky atributy polí primární klíč návrh struktury a propojení více tabulek – cizí klíč relace	Mediální výchova - média a mediální produkce Osobnostní a sociální výchova - sociální komunikace
- formuluje problém a požadavky na jeho řešení; - vyslovuje předpovědi na základě dat a uvažuje při tom omezení použitých modelů; - získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému;	DATA. INFORMACE A MODELOVÁNÍ modelování model jako zjednodušení reality, schéma, diagram, pojmová a myšlenková mapa; vektorová grafika	Mediální výchova - média a mediální produkce - mediální produkty a jejich významy Osobnostní a sociální výchova - spolupráce a soutěž

• používá systémový přístup k řešení problémů; pro řešení problému sestaví model, simulaci • převede data z jednoho modelu do jiného; najde chyby daného modelu a odstraní je • porovná různé modely s ohledem na užitečnost pro řešení daného problému	graf, vrcholy, hrany, orientovaný graf, ohodnocený graf, kritická cesta interpretace dat kvalita informačního zdroje chyby a manipulace v interpretacích dat kritické myšlení a kognitivní zkreslení	- sociální komunikace

5.3. VOLITELNÉ SEMINÁŘE

KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Předmět Konverzace v anglickém jazyce je volitelně-povinný vyučovací předmět vyššího osmiletého a čtyřletého gymnázia v oblasti Jazyk a jazyková komunikace, část Cizí jazyk. Je vyučován v rozsahu dvě hodiny týdně a naplňuje očekávané výstupy tohoto vzdělávacího oboru Rámcového vzdělávacího programu. Podle ŠVP směřují očekávané výsledky k dosažení jazykové úrovně B1 podle Společného evropského jazykového rámce.

Cílem předmětu je prohlubování komunikačních dovedností, jazykové hbitosti a pohotovosti a širší seznámení s kulturními a historickými hodnotami anglicky mluvících zemí. Žák se je učí chápat a respektovat.

Vyučovací předmět anglický jazyk je realizován v septimě a oktávě osmiletého gymnázia a 3. a 4. ročníku čtyřletého gymnázia.

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Z ČEHO JE PŘEDMĚT UTVOŘEN

Při výuce konverzace v anglickém jazyce věnujeme pozornost všem řečovým dovednostem.

Do výuky jsou integrována následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

- poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- seberegulace, organizační dovednost a efektivní řešení problémů
- sociální komunikace
- morálka všedního dne
- spolupráce a soutěž

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- globální problémy, jejich příčiny a důsledky
- humanitární pomoc
- žijeme v Evropě
- vzdělání v Evropě a ve světě

Multikulturní výchova

- základní problémy sociokulturních rozdílů
- psychosociální aspekty interkulturality

Environmentální výchova

- člověk a životní prostředí
- životní prostředí regionu a České republiky

Mediální výchova

- mediální produkty a jejich významy
- uživatelé

FORMY REALIZACE

Ve výuce navazujeme na předchozí znalosti a dovednosti žáků. Důraz je kladen na schopnost dorozumívání se v anglickém jazyce. Nacvičujeme formální i neformální způsoby vyjádření. Velký důraz je kladen na mluvení a poslech.

Při výuce jsou používány různé stimulující řečové situace a metody, poslechy, filmy, písně, časopisy a autentické texty. Žáci dostávají dostatek prostoru k vyjádření svého názoru a podílejí se na výuce. Používáme frontální, skupinovou, partnerskou individuální i domácí práci, ústní i písemnou. Nacvičujeme dialogy i monology, prezentace, popisy obrázků, modelové situace i řešení problémových situací, vysvětlování, objevování, nácvik výslovnosti a slovní zásoby.

Žáci jsou postupně připravováni na nový systém maturitních zkoušek.

Výuka je založena na modelu standardní britské angličtiny, avšak seznamuje žáky i s americkou, kanadskou či australskou verzí jazyka.

Výuka probíhá v klasické učebně.

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník, ve kterém je předmět vyučován	septima	oktáva
	3	4
Časová dotace	2	2

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	-vedeme žáky k uvědomění si významu znalosti cizího jazyka -rozvíjíme schopnost samostatné práce -vedeme žáky k samostatnému rozvržení a plánování zadané práce -učíme žáky využívat různé zdroje informací -vedeme žáky k orientaci v různých druzích materiálů, druzích učebnic, slovnících, časopisech, internetu -rozvíjíme schopnosti odhadnout smysl neznámého výrazu podle analogie a společných znaků -vedeme žáky k sebehodnocení i k hodnocení práce celé skupiny
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU	-vedeme žáky k rozpoznání a analyzování problému -rozvíjíme schopnost zvážit možná řešení a vybrat to nejlepší

	-vedeme žáky k obhájení svého řešení -motivujeme žáky problémovými situacemi – projektovými úlohami
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	-vytváříme komunikativní situace -vedeme žáky k vyjádření svého názoru na své úrovni jazykových dovedností -vedeme žáky k vyhledávání synonymických konstrukcí a konstrukcí opačného významu -vedeme žáky k diskusi -učíme žáky argumentovat a dokládat vlastní postoje k problému -pracujeme ve skupinách -využíváme doplňkové materiály: časopisy, písně, autentické texty, internet
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	-vedeme žáky k poznávání a tolerování různých kultur -klademe důraz na slušné chování ve škole a na všech školních akcích -podporujeme a kladně hodnotíme aktivní přístup k dění ve třídě -snažíme se o přátelskou tvůrčí atmosféru, aby se žáci nebáli vyjádřit svůj názor -rozvíjíme schopnost evaluace a autoevaluace
KOMPETENCE OBČANSKÁ	-pomáháme vytvářet správné postoje ke společnosti a dění ve společnosti -podporujeme uvědomění si vlastní identity i identity národa -vedeme žáky k odpovědnosti za vykonanou práci -umožňujeme žákům podílet se na náplni hodiny -vytváříme příležitosti k získání zkušeností a vytváření postojů k ochraně přírody, kulturních a duchovních hodnot, ochrany lidských práv
KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI	-simulováním různých situací připravujeme žáky na reálný život -učíme připravit se na vstupní pohovor, sestavujeme životopis, vyplňujeme formuláře v cizím jazyce
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	- učíme žáky využívat digitální technologie k vyhledávání, třídění a zpracování odborných informací z důvěryhodných zdrojů (online slovníky, jazykové příručky a vzdělávací portály) - motivujeme žáky k využívání podpůrných interaktivních cvičení na jazykových platformách k procvičování gramatiky a slovní zásoby - motivujeme žáky k vytváření prezentací o reáliích anglofonních zemí v digitální podobě - podporujeme žáky v práci s online učebnicemi - učíme žáky kriticky posuzovat nalezené informace na internetu - učíme žáky využívat online učebnu k zpracovávání úkolů

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

ANGLICKÁ KONVERZACE		
SEPTIMA		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY

srozumitelně, jasně a plynule formuluje svůj názor reprodukuje přečtený či slyšený text přednese nebo napíše souvislý text na dané téma je schopen reagovat na oslovení a pokračovat v dialogu komunikuje foneticky správně a plynule v běžných, méně běžných i odborných situacích odliší některé zvláštnosti americké a australské varianty jazyka diskutuje, komentuje a obhájí své stanovisko dokáže pracovat s cizojazyčným textem, používá různé druhy slovníků rozumí obsahu článků v novinách a časopisech, čte literaturu v daném jazyce	Fonetika Slovní zásoba a témata -cestování, ubytování, dopravní prostředky -zaměstnání, podnikání, vstupní pohovor, životopis -sociální problémy: nezaměstnanost, lidé bez domova, přistěhovalectví, kriminalita, terorismus, války.. -počasí, klima, aktivity závislé na ročních obdobích -přírodní katastrofy -zdraví, zdravotnictví, pobyt v nemocnici, u lékaře -moderní choroby: drogy, obezita, stres, AIDS -zrakovně postižení, náš vztah k nim, jak pomáhat -zázraky kolem nás: technika a technologie -náhoda v mém životě, tajemno -architektura, moderní bydlení, životní styl, ideální bydlení -pohádky	Osobnostní a sociální výchova -poznávání a rozvoj vlastní osobnosti -organizační dovednosti a efektivní řešení problémů -sociální komunikace -spolupráce a soutěž Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech -žijeme v Evropě a ve světě -globální problémy, jejich příčiny a důsledky -humanitární pomoc Multikulturální výchova -základní problémy sociokulturních rozdílů Environmentální výchova -člověk a životní prostředí -životní prostředí regionu a České republiky Mediální výchova -mediální produkty a jejich uživatelé

ANGLICKÁ KONVERZACE		
OKTÁVA		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
foneticky správně vyslovuje rozumí psanému i mluvenému textu a dokáže s ním pracovat dokáže se vyjádřit ústně i písemně na dané téma s použitím dobré slovní zásoby a malým množstvím chyb dokáže vyprávět příběhy sestavuje rozhovory na dané téma rychle a správně reaguje na oslovení je schopen vyjádřit svůj názor a podepřít jej argumenty	Fonetika Slovní zásoba a témata -životní prostředí a jeho ochrana, můj osobní přínos -žijeme na společné planetě -sport a hry, zdravý způsob života -jídlo, vaření, můj recept -nákupy, móda, služby -škola, studium u nás a v zahraničí	Osobnostní a sociální výchova -poznávání a rozvoj vlastní osobnosti -seberegulace, řešení problémů -sociální komunikace -morálka všedního dne -spolupráce a soutěž

dokáže porozumět literatuře a poezii vyhledává informace a zábavu po internetu	-plány do budoucna, prognóza budoucnosti -žijeme v Evropské unii -orientace ve městě, rozdíly mezi městem a vesnicí -volný čas, koníčky, mimoškolní aktivity -moderní média: noviny, časopisy, internet, radio, televize -angličtina jako jazyk mezinárodního dorozumění -země, kde se mluví anglicky -anglicky psaná literatura	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech -globální problémy, jejich příčiny a důsledky -žijeme v Evropě a ve světě Multikulturální výchova -základní problémy sociokulturních rozdílů -psychosociální aspekty multikulturality Environmentální výchova -člověk a životní prostředí Mediální výchova -mediální produkty

SEMINÁŘ Z ANGLICKÉHO JAZYKA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Seminář z anglického jazyka je vyučován jako volitelný předmět v předmaturitním a maturitním ročníku v rozsahu dvě hodiny týdně a je určen jak pro žáky osmiletého, tak i čtyřletého studia.

Cílem je připravit žáky ke skládání cambridgeského certifikátu B2 First nebo C1 Advanced v jeho plném rozsahu – část ústní i písemná.

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Důraz při výuce tohoto předmětu je kladen na přípravu k mezinárodně uznávanému certifikátu na úrovni alespoň B2 Evropského referenčního rámce nebo vyšší. Studenti jsou při výuce obeznámeni se strukturou certifikátu, časovým rozsahem a obsahově strukturálními požadavky. Při výuce bude procvičováno psaní slohových útvarů (esej, vyprávění, články, recenze, zpráva, email, žádost, atd.) bez využití slovníku. Pozornost je dále věnována gramatickým požadavkům vyplývajících z části Reading and Use of English.

Z ČEHO JE PŘEDMĚT UTVOŘEN

Při výuce semináře z anglického jazyka věnujeme pozornost všem řečovým dovednostem potřebným ke složení certifikátu B2 či C1. Do výuky jsou integrována následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

- poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- seberegulace, organizační dovednost a efektivní řešení problémů
- sociální komunikace
- spolupráce a soutěž

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- globální problémy, jejich příčiny a důsledky
- žijeme v Evropě

Multikulturní výchova

- základní problémy sociokulturních rozdílů
- psychosociální aspekty interkulturality

Mediální výchova

- média a mediální produkce

Environmentální výchova

- člověk a životní prostředí

FORMY REALIZACE

Ve výuce prohlubujeme a doplňujeme předchozí znalosti a dovednosti žáků. Důraz je kladen na schopnost úspěšně složit mezinárodní certifikát – nacvičujeme aktivní vyjadřování v ústní části, pasivní porozumění v poslechových cvičeních, aktivní písemné vyjadřování potřebné pro psaní slohových útvarů, písemné vyjadřování v doplňovacích a transformačních cvičeních i pasivní porozumění textům různorodého tematického zaměření.

Výuka probíhá v klasické učebně.

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník, ve kterém je předmět vyučován	septima třetí ročník	oktáva čtvrtý ročník
Časová dotace	2	2

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	- rozvíjíme schopnost samostatné práce i práce ve dvojicích - vedeme žáky k samostatnému rozvržení a plánování práce tak, aby veškeré úkoly stihli v zadaném časovém limitu - vedeme žáky k orientaci v různých typech cvičení (výběr z možností, doplňování do mezer s nabídkou i bez ní, transformační cvičení apod.) - vedeme žáky k orientaci v různých typech textů (text odborný, novinový článek apod.) - rozvíjíme schopnost domyslet si význam neznámého výrazu na základě kontextu či odvozováním od slov příbuzných - vedeme žáky k sehodnocení i hodnocení práce celé skupiny
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	- rozvíjíme schopnost zvážit možná řešení a vybrat to nejlepší - vedeme žáky k analýze problému - vedeme žáky k tomu, aby uměli volbu řešení zdůvodnit
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	- rozvíjíme slovní zásobu žáků - pracujeme ve dvojicích či trojicích - vedeme žáky k hledávání synonymních a antonymních konstrukcí - rozvíjíme schopnost parafrázovat - učíme žáky argumentovat a diskutovat - rozvíjíme schopnost vést monolog i dialog - motivujeme žáky k interakci
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	- vedeme žáky k tomu, aby se nebáli vyjádřit svůj názor - klademe důraz na slušné chování a kultivované vystupování především u ústní části zkoušky - seznamujeme žáky s kulturními rozdíly a vedeme je k toleranci
KOMPETENCE OBČANSKÁ	- pomáháme vytvářet správné postoje ke společnosti a k dění ve světě - vedeme žáky k odpovědnosti - umožňujeme žákům podílet se na náplni a směřování hodiny - věnujeme se tematice ochrana přírody, kulturních a duchovních hodnot, ochrana lidských práv a motivujeme žáky k vytváření žádoucích postojů
KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI	- simulováním skládání zkoušky (certifikát nanečisto) připravujeme žáky na zvládání reálných situací (stresové situace, zvládání trémy, nácvik asertivity a copingových strategií, procvičování paměti a udržení koncentrace)

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	- přípravu na absolvování zkoušky realizujeme nejen v tištěné podobě, nýbrž i na počítačích - ke psaní slohových útvarů využíváme i program Word - využíváme i podklady a informace ke zkoušce dostupné na internetu - připravujeme žáky na oba typy zkoušky: tištěná verze (paper-based) i počítačová verze (computer-based) - přihlašování ke zkoušce probíhá pouze online

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

SEMINÁŘ Z ANGLICKÉHO JAZYKA		
SEPTIMA, TŘETÍ ROČNÍK		
ŠKOLNÍ VÝSTUP Z PŘEDMĚTU	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
Ústní projev Žák srozumitelně, plynule a jasně dokáže komunikovat na základě předloženého obrázku či myšlenkové mapy dokáže vést rozhovor se známou i neznámou osobou v rámci dialogu je schopen reagovat na otázky a další podněty Písemný projev žák dokáže koncipovat různé slohové útvary, zná jejich formálně-stylistické i obsahové požadavky v doplňovacích a transformačních cvičeních žák dokáže odvozovat slova příbuzná, aniž by se dopouštěl většího množství hrubých pravopisných chyb, disponuje schopností vyjádřit stejnou myšlenku za použití odlišné slovní zásoby Porozumění slyšenému textu na základě vyslechnutých informací žák dokáže vybrat správnou variantu z několika možností, doplnit chybějící informaci či slyšený obsah zveřejnit Porozumění čtenému textu Žák se orientuje v textu různého tematického zaměření, chápe chronologii textového toku a je obeznámen s využíváním stylistických prostředků	Fonetika Žák srozumitelně a správně vyslovuje slovní zásobu na úrovni B2 či vyšší Slovní zásoba Žák se dokáže orientovat i v textech obsahující neznámou slovní zásobu, nepřekládá si vše doslova, nýbrž se dokáže zaměřit na hlavní myšlenku sdělení a detaily si domyslet na základě kontextu, odvozování slov či znalosti jiných jazyků Gramatika Žák ovládá gramatiku na úrovni B2 nebo vyšší a znalost gramatiky dokáže využít v rámci ústního i písemného projevu	Osobnostní a sociální výchova - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - seberegulace, organizační dovednost a efektivní řešení problémů - sociální komunikace - spolupráce a soutěž Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - globální problémy, jejich příčiny a důsledky - žijeme v Evropě Multikulturní výchova - základní problémy sociokulturních rozdílů - psychosociální aspekty interkulturality Mediální výchova - média a mediální produkce Environmentální výchova - člověk a životní prostředí
SEMINÁŘ Z ANGLICKÉHO JAZYKA		
OKTÁVA, ČTVRTÝ ROČNÍK		

ŠKOLNÍ VÝSTUP Z ŘEDMĚTU	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
Výstupy jsou stejné jako v předchozím školním roce, ale po uplynutí listopadového termínu skládání certifikátu se seminář přeorientuje na přípravu ke složení maturitní zkoušky pro ty, kterým se certifikát nepodařilo složit na úrovni alespoň B2. Výstupem posledního ročníku studia tedy bude buď úspěšné složení certifikátu nebo maturitní zkoušky z anglického jazyka.	Maturitní otázky: reálie anglicky mluvících zemí nakupování zdraví Evropská unie stravování, vaření anglická/americká literatura svátky média vzdělávání Praha Český Brod historie USA/UK životní prostředí Česká republika	Osobnostní a sociální výchova - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - seberegulace, organizační dovednost a efektivní řešení problémů - sociální komunikace - spolupráce a soutěž Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - globální problémy, jejich příčiny a důsledky - žijeme v Evropě Multikulturní výchova - základní problémy sociokulturních rozdílů - psychosociální aspekty interkulturality Mediální výchova - média a mediální produkce Environmentální výchova - člověk a životní prostředí

KONVERZACE VE FRANCOUZSKÉM JAZYCE

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Povinně volitelný seminář **Konverzace ve francouzském jazyce** pokrývá vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace a vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Další cizí jazyk. Dle Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia vzdělávání v oboru Další cizí jazyk navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností odpovídajících úrovni A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, které žák získal v předchozím vzdělávání, a směřuje k dosažení úrovně B1 podle tohoto rámce (Rozumí hlavním bodům jasné spisovné řeči o známých záležitostech, s nimiž se setkává v práci, ve škole, ve volném čase atd. Umí si poradit s většinou situací, které se mohou vyskytnout při cestování v oblasti, kde se mluví daným jazykem. Píše jednoduché souvislé texty o dobře známých tématech nebo o tématech, která ho zajímají. Umí popsat zážitky a události, sny, naděje a ambice a stručně zdůvodnit a vysvětlit své názory a plány.).

Cílem předmětu je osvojování si jazykových prostředků a funkcí, rozšiřování slovní zásoby a rozvíjení schopností žáků porozumět se tímto jazykem v běžných situacích. Předmět chce také prohlubovat znalosti žáků týkající se frankofonního světa a upevňovat vědomí existence různých kultur. Výuka je zaměřena na rozvoj všech jazykových dovedností a jejich rozšiřování.

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Průřezová témata jsou integrována do předmětu. Při naplňování vyučovacího obsahu jsou zároveň realizována následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

- poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- sociální komunikace
- morálka všedního dne
- spolupráce a soutěž

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- globální problémy, jejich příčiny a důsledky
- žijeme v Evropě
- vzdělávání v Evropě a ve světě

Multikulturní výchova

- vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

Environmentální výchova

- člověk a životní prostředí

Mediální výchova

- média a mediální produkce

FORMY REALIZACE

Tento seminář navštěvují žáci podle své volby. Skupinu tvoří zájemci ze třídy osmiletého i čtyřletého studia. Výuka probíhá v klasické učebně. Během studia mají žáci možnost zúčastnit se skupinové výměny se žáky francouzského lycea Xavier Marmier v Pontarlier..

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník, ve kterém je předmět vyučován	kvinta	sexta	septima/3. ročník	oktáva/4. ročník
Časová dotace	0	0	0	2

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	Studenti si osvojují strategie efektivního učení cizího jazyka, např. práce se slovní zásobou, techniky porozumění textu, poslechu či psaní. Dělají si poznámky, pracují samostatně i ve skupinách na zadaných úkolech. Učí se stanovit si osobní jazykové cíle (např. zvládnutí určité jazykové úrovně, příprava na maturitu či zkoušku DELF). Vyhledávají, třídí a zpracovávají informace z různých zdrojů (učebnice, internet, autentické materiály). Průběžně hodnotí své dovednosti, učí se pracovat se zpětnou vazbou od učitele i spolužáků. Rozvíjejí schopnost samostatného i celoživotního učení, s důrazem na jazykovou autonomii.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	Studenti se učí rozpoznávat jazykové a komunikační problémy (např. neporozumění, neznalost výrazu, kulturní rozdíl) a hledat vhodná řešení pomocí různých strategií (parafráze, otázky, neverbální komunikace apod.). Při práci s autentickými materiály (např. článek, nahrávka) analyzují informace, vyvozují závěry, učí se formulovat argumenty a vyjádřit vlastní názor. V průběhu projektových a skupinových aktivit spolupracují na řešení zadaných úkolů, plánují postup, hodnotí možnosti řešení. Při neúspěchu nebo nesprávné odpovědi jsou vedeni k tomu, aby chybu vnímali jako součást učení a zkoušeli alternativní postupy. Rozvíjejí schopnost přemýšlet v souvislostech a přizpůsobovat se novým situacím, včetně neznámých jazykových či kulturních kontextů.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	Studenti se učí efektivně komunikovat v různých situacích (formální, neformální, odborné, každodenní). Cílem je, aby byli schopni se vyjádřit jasně, plynule a s adekvátní úrovní gramatiky a slovní zásoby. Rozvíjejí schopnost aktivně poslouchat a reagovat na informace od druhých, a to jak v mluvené, tak i písemné formě (včetně textů z novin, rozhovorů, videí apod.). Při ústních i písemných cvičeních trénují argumentaci, vyjadřování názorů, kladení otázek a vedení dialogu v reálných komunikačních scénářích (např. rozhovor, prezentace, debata). Získávají sebedůvěru v mluveném projevu, zlepšují výslovnost a intonaci, učí se používat vhodné komunikační obraty při ústním projevu. Rozvíjejí schopnost přizpůsobit komunikaci různým posluchačům (např. formální vs. neformální kontext, různé přízvuky), a to i ve vztahu k jazykovým a kulturním rozdílům. Využívají různé nástroje pro zpětnou vazbu (včetně digitálních platform pro nahrávání a hodnocení projevů), což podporuje jejich aktivní účast v jazykovém procesu a zlepšuje jejich vyjadřovací schopnosti.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	Sociální kompetence Studenti se učí aktivně komunikovat a spolupracovat v různých sociálních kontextech: Učí se efektivně se zapojit do diskuzí a debat ve skupinách, vnímat a respektovat názory ostatních a pracovat na společných cílech (např. příprava prezentace, simulace reálných situací). Studenti se učí vyjadřovat a argumentovat své názory ve francouzštině: Učí se formulovat a obhajovat svůj názor v diskuzích, reagovat na názory druhých a respektovat odlišné perspektivy Studenti se učí naslouchat ostatním a projevovat empatii: Rozvíjejí schopnost porozumět různým názorům a kulturním odlišnostem, učí se efektivně reagovat na projevy druhých a respektovat různé pohledy. Studenti se učí efektivně komunikovat v reálných situacích, jako je nakupování, objednávání v restauraci, cestování či telefonování: Při praktických aktivitách se zaměřují na rozvoj dovedností, jak reagovat v běžných, ale i méně běžných konverzačních situacích,

	kteřé jsou součástí kařždodenního řivota. Personální kompetence Studenti se učí sebereflektovat a hodnotit svůj pokrok ve francouzském jazyce: Pravidelně analyzují své silné a slabé stránky, zhodnocují své pokroky a stanovují si cíle pro další zlepšení, což podporuje jejich osobní rozvoj.
KOMPETENCE OBČANSKÁ	Studenti se učí aktivně se zajímat o společenské, kulturní a politické otázky, které se týkají francouzsky mluvících zemí i jejich vlastní země: Učí se analyzovat a diskutovat o důležitých aktuálních tématech (např. politické volby, environmentální problémy, lidská práva) a porovnávat názory a postoje ve francouzském a českém kontextu. Studenti se učí respektovat a hodnotit rozmanitost názorů a přístupů k různým společenským problémům: Učí se, jak respektovat odlišné názory, kultury a tradice, a jak přistupovat k debatám s otevřeností a úctou k názorům ostatních. Studenti se učí vyjadřovat se k etickým otázkám a přijímat odpovědnost za své názory a činy: Rozvíjejí schopnost přemýšlet o morálních otázkách, jako jsou například práva jednotlivce vs. zájmy společnosti, etika v politice nebo sociální spravedlnost, a formulovat své názory na tato témata. Studenti se učí podílet se na diskuzích a rozhodování o záležitostech, které se týkají jejich komunity: Učí se, jak formulovat své názory tak, aby mohli přispět k rozhodování v menších skupinách (třídni diskuse) i na větší úrovni (např. názorové soutěže nebo školní projekty). Studenti se učí využívat své jazykové dovednosti pro angařžovanost v rámci širší společnosti: Učí se využívat francouzský jazyk k vyjádření názorů na společenské problémy a kulturní otázky nejen v souvislosti s Francií, ale i v širším mezinárodním kontextu, čímř se připravují na angařžovanost v globálním světě.
KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI	Studenti se učí identifikovat příležitosti v různých situacích a reagovat na ně podnikavým způsobem: Učí se rozpoznat příležitosti pro inovace, zlepšení nebo změnu v kařždodenních situacích, ať už jde o pracovní, školní nebo sociální prostředí, a vyhledávat možnosti, jak na tyto příležitosti reagovat. Studenti se učí plánovat a organizovat projekty s cílem dosáhnout stanovených cílů: Ziskávají schopnosti plánování, stanovení priorit a rozdělení úkolů, což je nezbytné pro dosažení cíle jak v malých, tak v komplexních projektech. Studenti se učí komunikovat v profesionálních a obchodních kontextech. Učí se, jak efektivně komunikovat ve francouzštině v obchodních nebo profesních situacích, jak napsat formální e-maily, vést jednání nebo se účastnit pracovních schůzek, což jsou dovednosti užitečné nejen v cizojazyčném prostředí, ale i v globálním pracovním trhu. Studenti se učí využívat kreativitu a inovace k řešení problémů: Učí se přistupovat k problémům s otevřenou myslí, hledat nové a neotřelé způsoby řešení, a rozvíjejí schopnost "mít podnikatelský přehled", což je klíčové pro úspěšné inovace. Studenti se učí pracovat samostatně i v týmu, přičemř respektují různé názory a zodpovědně přispívají k dosažení cílů: Ziskávají dovednosti efektivní týmové práce, kde kařždý student přispívá k úspěchu skupiny, a zároveň se učí být samostatní v plnění úkolů a zodpovědní za svůj podíl na společném projektu. Studenti se učí hodnotit rizika a přijímat rozhodnutí na základě informací a analýzy: Učí se identifikovat potenciální rizika v různých situacích a rozhodovat se na základě informací, analýzy situace a dlouhodobých cílů. Studenti se učí o podnikatelském prostředí ve francouzsky mluvících zemích a kulturních rozdílech, které ovlivňují podnikání: Studenti se seznámí s podnikatelským prostředím v zemích jako je Francie, Kanada nebo Švýcarsko, a učí se rozpoznávat kulturní rozdíly, které mohou ovlivnit komunikaci, obchodní vztahy a rozhodování.
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	Studenti se učí efektivně využívat digitální nástroje pro komunikaci v cizím jazyce: Učí se používat různé digitální platformy a aplikace (např. videohovory, chaty) k praktickému procvičování francouzštiny a komunikaci s ostatními studenty a rodilými

	mluvčími. Studenti se učí využívat internetové vyhledávače a online zdroje k rozšíření svých jazykových dovedností: Učí se efektivně hledat informace ve francouzském jazyce na internetu, využívat online slovníky, videa, články, podcasty a další digitální obsah, který jim pomáhá zlepšovat jejich porozumění jazyku. Studenti se učí používat aplikace a nástroje pro tvorbu prezentací a projektů ve francouzštině: Seznamují se s nástroji pro tvorbu prezentací, jako je PowerPoint nebo Canva a používají je k vytváření vizuálních materiálů, které podpoří jejich jazykové dovednosti při přednášení a obhajování projektů. Studenti se učí zodpovědně využívat digitální média a chránit své soukromí: Učí se základy digitální bezpečnosti, správné používání soukromí na sociálních sítích a ochranu osobních údajů, což je důležitý aspekt moderní digitální komunikace. Studenti se učí kriticky hodnotit digitální obsah a jeho kvalitu: Učí se rozpoznávat spolehlivé a kvalitní zdroje informací, a to nejen pro školní účely, ale i pro osobní a profesní využití.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

KONVERZACE VE FRANCOUZSKÉM JAZYCE		
Oktáva		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
– čte srozumitelně texty – rozumí hlavnímu smyslu autentického projevu o běžných záležitostech – samostatně se orientuje v textu zabývajícím se běžnými tématy, vyhledá v něm podstatné informace – identifikuje hlavní myšlenky textu – rozlišuje různé mluvčí – samostatně pracuje s textem vyžadujícím hlubší porozumění – využívá různé druhy slovníků – shrne obsah textu – vyjádří srozumitelně svůj názor na běžné téma ústně i písemně – sestaví souvislé sdělení související s probíranými tématy – sestaví životopis – adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích – jednoduchým způsobem se zapojí do hovoru na běžná témata – pomocí vhodných výrazů vysvětlí své stanovisko	Fonetika Pravopis – upevňování a zdokonalování správné výslovnosti a pravopisu – reforma pravopisu Mluvnice – konjunktiv minulý – souslednost časů ve spojovacím způsobu – receptivní znalost imparfait du subjonctif, plus-que-parfait du subjonctif – minulý infinitiv – faillir+infinitiv – zevšeobecňující neurčité výrazy – jednoduchý minulý čas – receptivně – odvozování slov – synonyma, antonyma – zkratky – rozšiřování znalostí – zdokonalování ovládání mluvnických jevů	Osobnostní a sociální výchova – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – spolupráce a soutěž – sociální komunikace Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – globální problémy, jejich příčiny a důsledky – žijeme v Evropě – vzdělávání v Evropě a ve světě Multikulturní výchova – vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí Environmentální výchova

– odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu – jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a zážitky – strukturuje písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma – dbá na logické členění textu a gramatickou správnost – reaguje adekvátně v běžných každodenních situacích užitím jednoduchých vhodných výrazů a frazeologických obrátů – komunikuje přiměřeně správně ve známých kontextech – bez větších obtíží se zapojí do rozhovoru na běžná témata – využívá nejběžnější vyjadřovací prostředky neutrálního funkčního stylu	Slovní zásoba a témata – historie ve zkratce – plány do budoucna – věda a technika – problémy současného světa – Česká republika – Francie – frankofonní svět – rodinný život, zvyky, svátky – volný čas, kulturní život, sport – příroda – zdraví – problémy všedního dne, práce, zábava – doprava – sdělovací prostředky – korespondence ve francouzštině, úřední korespondence – Francie, francouzsky mluvící země – realie, známé osobnosti – Evropská unie –	– člověk a životní prostředí Mediální výchova – média a mediální produkce Práce s časopisem Doplňkové texty (v písemné a zvukové podobě) Ukázky literárních děl Samostatná domácí práce většího rozsahu Strukturovaná písemná práce

KONVERZACE V NĚMECKÉM JAZYCE

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Povinně volitelný seminář Konverzace v německém jazyce je nadstavbou pro vyučovací předmět německý jazyk, který reprezentuje jeden z školou nabízených jazyků v rámci oboru *Další cizí jazyk* a naplňuje očekávané výstupy tohoto vzdělávacího oboru *Rámcového vzdělávacího programu*. Požadavky na vzdělání v německém jazyce směřují dle ŠVP k dosažení úrovně B1 Společného evropského rámce pro jazyky.

Cílem předmětu je osvojování si německého jazyka, rozšiřování slovní zásoby a rozvíjení schopností žáků dorozumět se tímto jazykem v běžných situacích. Předmět umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života v jiných zemích, jiné kulturní tradice, což vede jak k rozšiřování znalostí žáka, tak i k prohlubování mezinárodního porozumění. Výuka německého jazyka vytváří podmínky pro spolupráci školy na mezinárodní úrovni.

Volitelný seminář **Konverzace v německém jazyce** je realizován v 7. a 8. ročníku osmiletého gymnázia a to vždy s dvouhodinovou týdenní dotací. Konverzace v německém jazyce, žákům umožňuje důkladnější a hlubší osvojení jazyka a současně splnění všech požadavků úrovně B1 Společného evropského rámce pro jazyky.

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Z čeho je předmět utvořen

Při výuce Konverzace v německém jazyce věnujeme pozornost rozvoji všech řečových dovedností žáků. Průřezová témata jsou integrována do výuky předmětu. Při výuce realizujeme následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

- poznání a rozvoj vlastní osobnost
- seberegulace , organizační dovednost a efektivní řešení problémů
- sociální komunikace
- morálka všedního dne
- spolupráce a soutěž

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- globální problémy, jejich příčiny a důsledky
- žijeme v Evropě
- vzdělání v Evropě a ve světě

Multikulturní výchova

- základní problémy sociokulturních rozdílů
- psychosociální aspekty interkulturality

Environmentální výchova

- člověk a životní prostředí
- životní prostředí regionu a České republiky

Mediální výchova

- mediální produkty a jejich významy
- uživatelé

FORMY REALIZACE

Ve vyučovacím předmětu konverzace v německém jazyce si žáci rozvíjejí vědomosti z předmětu německý jazyk. Výuka probíhá ve skupinách, vždy s dvouhodinovou týdenní dotací. Jestliže výuka předmětu probíhá v celém ročníku najednou, pak jsou žáci do skupiny zařazeni podle své volby, a to tak, že skupinu navštěvují žáci souběžných ročníků čtyřletého a osmiletého studia.

Výuka směřuje k praktickým dovednostem. Náročnost a rozsah učiva, použitého jako prostředku k dosažení těchto dovedností je volena s ohledem na předchozí znalosti žáků.

Při získávání praktických dovedností žáků používáme různé metody práce: frontální, skupinovou, partnerskou, individuální i domácí práci, ústní i písemnou formu práce, poslechy textů, čtení, práci s textem a obrázky, napodobování modelových situací a řešení problémů, monologické promluvy, rozhovory, vysvětlování, objevování, nácvik gramatiky, výslovnosti a slovní zásoby, práci s autentickými materiály.

Výuka probíhá v klasické učebně. Žáci mají možnost vycestovat v rámci výměnných studentských zájezdů do partnerské školy v Lichtenfelsu a nebo na individuální studijní program do Bochumi.

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník, ve kterém je předmět vyučován	kvinta	sexta	septima	oktáva
Časová dotace	0	0	2	2

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	Učitel: - vede žáky k pozitivnímu vztahu k učení, připravuje žáky na nutnost učení pro celý život, vede žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělání a za jejich budoucnost - seznamuje žáky s vhodnými způsoby, metodami a strategiemi učení, rozvíjí jejich samostatnost - motivuje žáky k učení ukázkami využití učiva v praxi, pokud je to možné, umožní žákům ověření učiva v praxi - vede žáky k samostatnosti při vytváření referátů, sám do procesu vstupuje pouze jako konzultant - učí žáky vyhledávat, porovnávat a zpracovávat informace, rozvíjí jejich schopnost samostatné práce - vyžaduje u žáků dodržování pravidel, tzn. dokončení práce v dohodnuté kvalitě a termínu, tím pěstuje u žáků návyk sebekontroly, kritického přístupu k výsledkům své práce - zdůrazňuje při hodnocení žákova výkonu především pozitivní
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	Učitel: - zadáváním problémových a praktických úkolů vede žáky k dovednosti rozpoznat, analyzovat a řešit různé problémy - připravuje žáky na účast na maturitní zkoušce v daném předmětu popř. v odborných soutěžích - podporuje samostatnost, tvořivost, logické myšlení žáků, skupinovou spolupráci a využívání moderní techniky - vede žáka k využití získaných poznatků a zjištění, k vyhledání hlavního problému, podstaty věci, nechá žáka zvážit možné klady a zápory jednotlivých problémů, včetně posouzení rizik a důsledků
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	Učitel: - podporujeme různé formy komunikace mezi žáky, dbá na kulturní úroveň komunikace - učí žáky prezentovat své názory, myšlenky a výsledky jejich práce před spolužáky i na veřejnosti

	- učí žáky naslouchat druhým, argumentovat a vhodnou formou obhajovat svůj názor - podporuje používání moderních informačních a komunikačních technologií - vede žáky k hodnocení vlastní samostatné práce i práce jiných žáků - toleruje popř. podporuje vhodný zásah žáků do výkladu (např. dotaz, rozšiřující informace, upozornění na chybu)
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	Učitel: - podporuje skupinovou formu práce a kooperativní učení - rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých - vyhledává a podporuje talenty a současně klade důraz na pomoc slabším žákům - vyžaduje dodržování společně dohodnutých pravidel chování a práce v hodinách, na jejichž formulování se žáci podílejí - prezentuje osobní zájem o vyučovaný obor, sám dodržuje společně dohodnutá pravidla - vede žáky k tomu, aby si vážili činnosti druhých, akceptovali jejich názory, přijímali zodpovědnost za své chování, postoje a názory, respektovali jiné kultury a jejich vyznání
KOMPETENCE OBČANSKÁ	Učitel: - vychovává žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svou práci, své zdraví, jako ohleduplné osobnosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích - důslednou a systematickou kontrolou zadaných úkolů a dodržování stanovených pravidel pomáhá žákům získat vědomí odpovědnosti za vlastní práci - seznamuje žáky s kulturními tradicemi německy mluvící oblasti, hledá s žáky v historii poučení, vede žáky k účtě k historie svého národa i jiných národů - volí vhodnou tematiku pro referáty, prezentuje osobní zájem o danou tematiku, vede s žáky diskuzi k tématu
KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI	Učitel: - vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, k sebehodnocení své práce, k zodpovědnosti za svou práci - vítá a podporuje iniciativu a tvořivost žáků, vhodně motivuje žáky k dosažení stanoveného cíle - seznamuje žáky s vhodnými materiály a pomůckami k samostudiu - demonstroe lepší možnosti pozdějšího pracovního uplatnění při ovládnutí cizího jazyka - vytváří žákům tvořivé pracovní prostředí a pomáhá jim poznávat a rozvíjet jejich osobní i odborný potenciál, vede žáky k efektivní práci - hovoří se žáky o nezbytnosti plnění svých povinností i o případných důsledcích porušování pravidel
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	- učíme žáky využívat digitální technologie k vyhledávání, třídění a zpracování odborných informací z důvěryhodných zdrojů (online slovníky, jazykové příručky a vzdělávací portály) - motivujeme žáky k využívání PowerPoint prezentací pro konverzační účely a prohloubení komunikačních schopností, například. prezerací o reáliích anglofonních zemí v digitální podobě - podporujeme žáky v práci s online učebnicemi - učíme žáky kriticky posuzovat nalezené informace na internetu - motivujeme žáky v ke zlepšování anglického jazyka formou jazykových programů a aplikací (Didakta) - učíme žáky využívat online učebnu k zpracovávání úkolů

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

KONVERZACE V NĚMECKÉM JAZYCE		
3. ročník čtyřletého a 7.ročník osmiletého studia		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
- komunikuje foneticky správně - srozumitelně a jasně formuluje svůj názor - reprodukuje přečtený či slyšený text - přednese nebo napíše souvislý text na dané téma, osobní i krátký úřední dopis - je schopen konverzovat na známé téma - diskutuje, komentuje a obhájí své stanovisko - dokáže pracovat s cizojazyčným textem, používá různé druhy slovníků - rozumí obsahu článků v novinách a časopisech, čte literaturu	Fonetika - rozšiřování slovní zásoby, znalostí o zemích, městech a osobnostech německé jazykové oblasti Tématické okruhy: - cestování, ubytování, dopravní prostředky - rodina, člověk a jeho životní cíle - prázdniny, volnočas. aktivity, kulturní život, sport - bydlení, životní styl, ideální bydlení - móda, nakupování, stravování a vaření - moje škola, vzdělání a jeho význam - volba povolání, kariéra, pracovní povinnosti, životopis, problémy všedního dne - počasí a klima, aktivity závislé na ročních obdobích - Česká republika, Praha, Český Brod, rodiště, Berlin - literatura	Osobnostní a sociální výchova - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - sociální komunikace - morálka všedního dne - spolupráce a soutěž Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - globální problémy a jejich příčiny - žijeme v Evropě - vzdělání v Evropě a ve světě Multikulturní výchova - základní problémy sociokulturních rozdílů Environmentální výchova - člověk a životní prostředí Mediální výchova - mediální produkty a jejich význam - uživatelé

KONVERZACE V NĚMECKÉM JAZYCE		
4. ročník čtyřletého a 8. ročník osmiletého studia		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
- komunikuje foneticky správně - je schopen se vyjádřit ústně i písemně na dané téma s použitím dobré slovní zásoby a malým množstvím chyb - diskutuje, komentuje dané téma, vyjádří a obhájí své stanovisko - vyhledává informace internetu	Fonetika - rozšiřování slovní zásoby, znalostí o zemích, městech a osobnostech německé jazykové oblasti Tématické okruhy: - sport, OH, problémy sportu	Osobnostní a sociální výchova - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

- má přehled o německy mluvících zemích, nejvýznamnějších osobnostech oblasti - čte literaturu	-doprava - můj kulturní život, oslavy a svátky, četba - zdraví, zdravotnictví, pobyt v nemocnici, u lékaře - moderní choroby, zdravý životní styl - životní prostředí a jeho ochrana - problémy společnosti, aktuality - média - německy mluvící země - literatura	- seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - sociální komunikace - morálka všedního dne - spolupráce a soutěž - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - globální problémy a jejich příčiny - žijeme v Evropě - vzdělání v Evropě a ve světě - Multikulturní výchova - základní problémy sociokulturních rozdílů - Environmentální výchova - člověk a životní prostředí - Mediální výchova - mediální produkty a jejich význam - uživatelé

SEMINÁŘ ZÁKLADY ŠPANĚLŠTINY

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Předmět Úvod do španělštiny je volitelný jazykový seminář určený pro začátečníky, kteří se dosud se španělštinou nesetkali, nebo mají jenom minimální zkušenosti. Je zaměřen na osvojení základních jazykových struktur, slovní zásoby a komunikačních dovedností. Cílem je, aby si žáci vytvořili jazykový základ, který jim umožní porozumět se v běžných situacích každodenního života a případně navázat další studium španělského jazyka.

Důraz je kladen na rozvoj základních jazykových dovedností – porozumění mluvenému a psanému slovu, mluvení a psaní. Využíváme moderních výukových metod a autentických materiálů. Seminář rozvíjí také mezikulturní kompetence a podporuje zájem o španělsky mluvící země.

Z ČEHO JE PŘEDMĚT UTVOŘEN

Při výuce anglického jazyka věnujeme pozornost všem řečovým dovednostem.

Do výuky jsou integrována následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

- poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- seberegulace, organizační dovednost a efektivní řešení problémů
- sociální komunikace
- morálka všedního dne
- spolupráce a soutěž

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- globální problémy, jejich příčiny a důsledky
- humanitární pomoc
- žijeme v Evropě
- vzdělání v Evropě a ve světě

Multikulturní výchova

- základní problémy sociokulturních rozdílů
- psychosociální aspekty interkulturality

Environmentální výchova

56- člověk a životní prostředí

- životní prostředí regionu a České republiky

Mediální výchova

- mediální produkty a jejich významy
- uživatelé

FORMY REALIZACE VÝUKY

Výuka probíhá formou dvou vyučovacích hodin týdně. Hlavními metodami jsou:

- komunikativní přístup s důrazem na praktické využití jazyka,
- práce s učebnicí a pracovními listy,
- poslechová a konverzační cvičení,
- skupinová i individuální práce,

- využití audiovizuálních a digitálních materiálů,
- hry, modelové situace, role-play,
- projektová výuka a krátké prezentace,
- seznámení s kulturními aspekty a zvyky španělsky mluvících zemí.

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník, ve kterém je předmět vyučován	1. roč	2.roč.	3. roč	4. roč
Časová dotace	0	0	0	0

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
Kompetence k učení	Vedeme žáky k uvědomění si významu znalosti cizího jazyka. Rozvíjíme schopnost samostatné práce a plánování. Motivujeme žáky k aktivnímu osvojování učiva pomocí různorodých aktivit.
Kompetence k řešení problémů	Podporujeme samostatné myšlení při řešení jazykových úkolů a modelových situací. Povzbuzujeme žáky k hledání různých způsobů, jak vyjádřit myšlenky i při omezené slovní zásobě.
Komunikativní kompetence	Vedeme žáky k aktivnímu používání cizího jazyka v mluvené i písemné podobě. Rozvíjíme schopnost vyjádřit názor, požádat o informaci či reagovat v základních situacích.
Sociální a personální kompetence	Podporujeme práci ve dvojicích a skupinách. Vedeme žáky ke vzájemné pomoci a respektu v komunikaci. Povzbuzujeme k sebehodnocení a hodnocení ostatních.
Občanské kompetence	Seznamujeme žáky s realitami a kulturními odlišnostmi španělsky mluvících zemí. Vedeme žáky k toleranci a otevřenosti k jiným kulturám.
Kompetence pracovní	Vedeme žáky k dodržování dohodnutých pravidel a odpovědnosti při plnění úkolů. Podporujeme rozvoj dovedností potřebných pro další jazykové vzdělávání či uplatnění v praxi.
Digitální kompetence	Motivujeme žáky k využívání digitálních zařízení, aplikací a služeb.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

ÚVOD DO ŠPANĚLŠTINY		
4. ROČNÍK - OKTÁVA		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
představí se, uvede základní osobní údaje (jméno, věk, bydliště, původ)	pozdravy, představování, osobní zájmena, sloveso ser a llamarse, číslovky	Multikulturní výchova: Lidské vztahy

formuluje jednoduché otázky a odpovědi v každodenních situacích	otázky, přítomný čas pravidelných sloves, základní slovní zásoba	Osobnostní a sociální výchova: Komunikace
popíše členy rodiny, vztahy a základní charakteristiky osob	slovní zásoba – rodina, přídavná jména, sloveso tener, shoda podstatného a přídavného jména	Multikulturní výchova: Kulturní difference
vyjádří základní činnosti běžného dne, koníčky a záliby	každodenní aktivity, sloveso gustar, volný čas, dny v týdnu	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
reaguje na jednoduché instrukce, požadavky a žádosti	základní fráze a pokyny, sloveso poder, fráze zdvořilosti	Osobnostní a sociální výchova: Sebepoznání a seberegulace
orientuje se v základních kulturních rozdílech a realitách španělsky mluvících zemí	realie – Španělsko a Latinská Amerika, svátky, tradice, gastronomie	Multikulturní výchova: Etnický původ
napíše krátký jednoduchý text o sobě, své rodině a zájmech	psaní e-mailu, krátká prezentace, slovosled, spojky, základy pravopisu	Mediální výchova: Tvorba mediálního sdělení

LITERÁRNÍ SEMINÁŘ

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ:

Vyučovací předmět **Literární seminář (LIS)** vychází ze vzdělávacího oboru ČJL vymezeného v RVP G. Ve výuce povinně volitelného předmětu **Literární seminář** v posledním ročníku na vyšším gymnáziu (osmileté studium) žáci získávají přiměřené poučení o jazyku-ve svém obsahu i rozsahu prohloubeném ve srovnání se základním vzděláváním-jako východisko ke komunikaci v různých typech mluvených i psaných textů. Žák je veden k vnímání a adekvátnímu užívání českého jazyka v konkrétních komunikačních situacích; k chápání jazyka jako prostředku porozumění a naslouchání druhým i sobě samému, k orientaci v různých diskursivních kontextech komunikace psané i mluvené, veřejné i soukromé. Vedeme žáky i k tomu, že jazyk nemusí být pouze nástrojem porozumění, ale i nástrojem dezinterpretace a manipulace, neboť prostřednictvím jazyka formujeme své myšlenky. Výuka předmětu **LIS** je založena převážně na výkladu, práci s textem, diskusi, psaných a mluvených žakovských příspěvcích k různým tématům a práci na větších projektech s přesahem do ostatních oblastí. Koncepce předmětu spatřuje klíčový význam ve výchově ke „čtenářství“, jež vybízí žáky nejen k reflektovanému a kritickému čtení, ale i autentickému osobnímu čtenářskému prožitku a k formování vlastních názorů a tvoření vlastních textů.

Do předmětu **LIS** jsou začleněna tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

ORGANIZAČNÍ A ČASOVÉ A VYMEZENÍ:

Vyučovací předmět **LIS** na vyšším gymnáziu (osmileté studium) sestává ze třech oblastí-jazykové, slohové a literární(navzájem prolínající se). Vzdělávací obsah předmětu je dále příležitostně doplňován návštěvou divadelních či filmových představení nebo besedami se zajímavými osobnostmi. Volitelná předmět **LIS** na vyšším gymnáziu se vyučuje v 8 ročníku 2 hodiny týdně.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	Motivujeme žáky k uvědomělému čtení odborného i uměleckého textu a jeho adekvátní interpretaci Vedeme žáky k samostatné práci s informacemi, vyhledávání, ověřování pomocí nejrůznějších informačních zdrojů a následné prezentaci nových poznatků a souvislostí Rozvíjíme schopnost jazykově i věcně správného ústního i písemného projevu adekvátního komun.situaci Vytváříme tvořivé a podnětné prostředí pro všestranný rozvoj každého jedince Vedeme žáky k přemýšlení v širších souvislostech-mezipředmětové vztahy
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	Vedeme žáky ke kritické analýze problému,návrhu vlastní strategie řešení,včetně zvážení možných kladů a záporů jednotlivých možností řešení a schopnosti obhájit svou strategii Zapojujeme žáky do předmětových soutěží a olympiád,dále do regionálních i celorepublikových projektů
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	Rozvíjíme mluvený a psaný jazykový projev adekvátní komunikačnímu záměru a komunikační situaci -formou vhodně zadávaných referátů,slohových a seminárních prací, prezentací Rozvíjíme schopnost otevřeně a kultivovaně vyslovit svůj názor,obhájit jej, argumentovat, diskutovat a tolerovat názor odlišný(brainstorming, diskuse) Podporujeme efektivní využívání moderních informačních technologií

	Při interpretaci uměleckého textu, stylistických cvičeních a diskusích o nejrůznějších společenských problémech- vedeme žáky k věcné, kultivované diskusi, umění argumentovat, obhájit svůj názor a respektovat názor odlišný
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	Vedeme žáky k respektování základních pravidel při týmové práci na společných projektech Prosazujeme vzájemnou pomoc, toleranci a empatii-především při skupinové práci, schopnost střídání rolí Učíme žáky vnímat a rozlišovat účelově vedenou komunikaci-především v médiích Při tvořivé práci s uměleckým textem působíme na estetickou, emocionální a etickou stránku osobnosti, chápání sebe samého v širších souvislostech
KOMPETENCE OBČANSKÁ	Vedeme žáky k uvědomění si svých práv , povinností a zodpovědnosti za své jednání Nabízíme žákům tvorbu autorů různých národů a kultur, a tak napomáháme utváření si vlastního pohledu na multikulturní svět Organizujeme návštěvy filmových a divadelních představení, galerií a dalších kulturních institucí a tím napomáháme chápání kulturních a duchovních hodnot a jejich ochraně
KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI	Utváříme podnětné a tvořivé prostředí pro maximální rozvoj žáků s ohledem na jejich budoucí profesní zaměření(výběr volitelných a nepovinných předmětů) Nabízíme dostatek prostoru pro rozvoj vlastní invence v rámci zapojení se do nabídnutých projektů, případně při jejich spoluvytváření Podporujeme vlastní aktivity žáků-mediální tvorba-vlastní časopis,příspěvky do celorepublikových periodik, film Vedeme žáky k jejich objektivnímu sebehodnocení,podporujeme schopnost reálně kriticky posoudit vlastní Schopnosti a předpoklady a porovnat je s reálným uplatněním ve společnosti
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	při tvůrčí činnosti využíváme digitální technologie k vyhledávání, třídění a zpracování odborných informací (vzdělávací portály, internetová jazyková příručka apod.) vedeme žáky k rozvíjení kritického myšlení při přijímání informací získaných z digitálního prostředí (ověřování pravdivosti, interpretace informací včetně subjektivních a objektivních slohotvorných činitelů ovlivňujících vznik textu) učíme žáky používat nástroje umělé inteligence (AI) pro získávání informací, utváření různých typů textů a ověřování správnosti formulací požadujeme vytváření prezentací a dalších výstupů s využitím digitálních nástrojů (např. Word, PowerPoint, Canva apod.) vedeme žáky k dodržování zásad bezpečného, etického a zodpovědného chování v digitálním prostředí, včetně správného citování použitých zdrojů a práce s osobními daty podporujeme spolupráci žáků v online prostředí v rámci týmových úkolů a projektů (např. pomocí sdílených dokumentů a nástrojů pro online komunikaci) používáme online učebnu k zpracovávání úkolů a testování

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

LITERÁRNÍ SEMINÁŘ

OKTÁVA		
VÝSTUP PŘEDMĚTU	UČIVO PŘEDMĚTU	VAZBA NA PRŮŘEZOVÉ TÉMA
Student: přiřadí text k funkčnímu stylu a slohovému útvaru, přiřazení zdůvodní; uvede slohotvorné činitele, které text významně ovlivnily; charakterizuje jazykové prostředky stylově příznakové; používá pojmy: spisovná, hovorová a nespisovná čeština; interdialekty: obecná čeština; nářečí /dialekt/; slang, argot. Písmo: písmeno: latinka, azbuka, alfabeta; znak: číslice, piktogram, smajlík; znaménko interpunkční; diakritické; typografie: kurzíva, kapitálka; horní index. Slovo, sousloví; termín, frazeologismus, rčení; pořekadlo, přísloví, pranostika; slovo mnohoznačné, homonymum; synonymum; historismus, archaismus, neologismus; slovo expresivní /citově zabarvené, vulgární; pojmenování obrazné: metafora, metonymie; slovník jazykový; encyklopedie. Podstatné jméno, přídavné jméno, zájmeno, číslovka, sloveso, příslovce, předložka, spojka, částice, citoslovce. Věta oznamovací, tázací /řečnická/, žádací: rozkazovací, přací; větný člen: podmět; přísudek; přívlastek: shodný, neshodný, postupně rozvíjející, několikanásobný; předmět; příslovečné určení: místa, času, způsobu, příčiny, účelu, podmínky, přípustky. Stylistika, styl; slohotvorný činitel objektivní, subjektivní; jazykový prostředek /stylově neutrální, stylově příznakový/; funkční styl; slohový postup: informační, popisný, vyprávěcí, výkladový, úvahový; slohový útvar; prostěsdělovací styl: mluvený dialog; esemeska, e-mail, chat, komentář na webu; příspěvek, diskuse, polemika; oznámení, zpráva, vyhláška, inzerát, blahopřání, plakát; tiskopis, dotazník; publicistický styl: zpráva, článek, reklama, interview; úvodník, komentář, recenze, kritika, polemika; fejeton, reportáž, cestopis; blog; obrácená pyramida: titulek, perex, mezititulek; odstavcový háček; rámeček; upoutávka, rubrika, popisek, tiráž; odborný styl: odborný popis: popis pracovního postupu, návod, recept; referát, diskuse; výklad: heslo v encyklopedii, článek, stať, studie, monografie; úvaha: kritika; esej; zákon; administrativní styl: úřední dopis: přihláška, žádost, objednávka, reklamace, upomínka, stížnost; příloha: životopis, plná moc; zápis jednání; smlouva, závěť, rozsudek, policejní protokol, oznámení, vyhláška, dotazník, oběžník, úřední a obchodní e-mail.	JAZYKOVÁ ČÁST Charakteristika neuměleckého textu Obecné poznatky o jazyce Grafická stránka jazyka Nauka o slovní zásobě Nauka o tvoření slov Tvarosloví Skladba Úvod do stylistiky Prostěsdělovací styl Publicistický styl Odborný styl Administrativní styl	Osobnostní a sociální výchova <i>rozvíjení schopností vyjadřovat se</i> <i>rozvíjení dovedností spolupracovat</i>

Student vybere témata, která je třeba především procvičit, z katalogu požadavků maturitní zkoušky (základní, či vyšší úrovně); ve spolupráci s ostatními sestaví opakovací učební program, jenž optimálním způsobem využije čas přidělený pro opakování v hodinách; doplňuje si portfolio materiálů (výpisky, schémata, vzorové texty apod.) umožňující vybranou látku uspokojivým způsobem ovládnout. „Odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací; při analýze vybraných textů popíše základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence; využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědí a o druzích vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky, k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědí a k odlišení záměru mluvčího; volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum; rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit; posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou; pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty; efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet).“	Opakování učiva (příprava na didaktický test) Opakování učiva podle katalogu požadavků maturitní zkoušky se zaměřením na látky, které byly pro studenty v nižších ročnících obtížné	
Student sepiše osobní učební program. Úkoly formuluje tak, aby byly konkrétní a nějakým způsobem měřitelné. Schéma učebního programu: 1. Úvod: jaký cíl; 2. Jaká práce; 3 Jaká kritéria hodnocení.	SLOHOVÁ ČÁST Osobní vzdělávací program Odborný styl Administrativní styl	Osobnostní a sociální výchova <i>rozvíjení dovednosti vyjadřovat se</i>

Student vybere témata, která je třeba především procvičit, ve spolupráci s ostatními sestaví opakovací učební program, jenž optimálním způsobem využije čas přidělený pro opakování v hodinách; doplňuje si portfolio materiálů (výpisky, schémata, vzorové texty apod.) umožňující vybranou látku uspokojivým způsobem ovládnout. „V mluveném projevu ovládá zásady spisovné výslovnosti a pro účinné dorozumívání vhodně užívá zvukové prostředky řeči (modulace síly, výšky hlasu a tempa řeči; umístění přízvuků a pauz, správné frázování); v mluveném projevu vhodně užívá nonverbálních prostředků řeči; v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu; v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu; ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovotvorných a syntaktických principů českého jazyka; v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohové rozvrstvení výrazových prostředků češtiny; používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu; při tvorbě vlastního textu mluveného i psaného využívá základní principy rétoriky.“	Opakování učiva (příprava na slohovou práci) Opakování učiva podle katalogu požadavků maturitní zkoušky se zaměřením na vybrané látky	<i>rozvíjení dovednosti spolupracovat</i> Mediální výchova <i>opakování učiva publicistiky a publicistického stylu</i>

Student vybraná literární díla a texty charakterizuje podle požadavků státní maturity, tj. rozpozná literární druh a žánr textu, provede obsahovou a stylistickou analýzu výstavby díla a objasní, jak výstavbu díla ovlivnil společensko-historický a kulturní kontext doby vzniku, události autorova života a typické rysy autorovy tvorby; při charakteristice používá pojmy: <i>druh literárního díla, poezie, próza, drama, lyrika, epika; žánr, lyrika milostná, přírodní, reflexivní, občanská, balada, romance, epos, poezie humoristická, satirická, parodie, literatura faktu, biografie, cestopis, paměti, deník, scénka, aktovka, celovečerní hra, tragédie, komedie;</i> <i>námět, předloha, téma, fabule, motiv, postava, prostředí, titul, idea, objektivnost, subjektivnost, idyličnost, kritičnost, tragičnost, komičnost;</i> <i>intonace, rytmus, trochej, daktyl, daktylotrochej, jamb, rým, asonance, strofa; zvukomalebnost; zabarvená slova (hovorová, knižní, básnická, odborná, nářečí, slang, argot, citově zabarvená slova, vulgarismy, přirovnání, metafora, personifikace, metonymie, symbol; vypravěč, er-forma, ich-forma, posluchač, čtenář, přímá řeč, nepřímá řeč, vnitřní monolog, polopřímá řeč; kompozice chronologická, in medias res, retrospektivní, paralelní rámcová, řetězová, konflikt, zápleтка, gradace, retardace, pointa, happy end, katastrofa, otevřený konec;</i> vytváří si portfolio materiálů (výpisky, sbírka ukázek, zápisy přečtených knih připravovaných k maturitě apod.) umožňující vybranou látku uspokojivým způsobem ovládnout.	LITERÁRNÍ ČÁST Charakteristika uměleckého textu Rozbor vybraných textů podle katalogu požadavků maturitní zkoušky a podle seznamu četby k maturitě	Osobnostní a sociální výchova <i>rozvíjení schopnosti poznávat a rozvíjet vlastní osobnost při interpretaci literárních děl</i> <i>rozvíjení dovednosti analyzovat kvality verbální komunikace a morálky všedního dne (při interpretaci literárních děl)</i> <i>rozvíjení dovednosti spolupracovat (zejména při opakování)</i> Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech <i>rozvíjení schopnosti přemýšlet o evropských a globálních souvislostech na základě výběru a interpretace literárních děl</i> Multikulturní výchova <i>rozvíjení schopnosti přemýšlet o kulturních shodách a rozdílech na základě interpretace literárních děl</i> Mediaální výchova <i>rozvíjení schopnosti vidět vliv médií na styl literárních děl</i>

LITERÁRNĚ ESTETICKÝ A KULTURNÍ SEMINÁŘ

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ:

Vyučovací předmět **Literárně estetický a kulturní seminář (LEKS)** vychází ze vzdělávacího oboru ČJL a EST-VV vymezeného v RVP. Ve výuce povinně volitelného předmětu **LEKS** v posledním ročníku na vyšším gymnáziu (osmileté studium) žáci získávají především rozšířené vědomosti z literatury, dějin výtvarné kultury, filmu a divadla.

Vzdělávací obsah tohoto předmětu je jakousi nadstavbou výše zmíněných předmětů, představuje kulturu jako důležitou součást života i historického vývoje každé společnosti.

Výuka předmětu **LEKS** je založena převážně na výkladu, práci s textem, práci s výtvarným uměleckým dílem, tvořivé a kritické interpretaci, diskusi, práci na větších projektech s přesahem do ostatních oblastí. Koncepce předmětu spatřuje klíčový význam ve výchově ke „čtenářství“, jež vybízí žáky nejen k reflektovanému a kritickému čtení, ale i autentickému osobnímu čtenářskému prožitku a k formování vlastních názorů a tvoření vlastních textů. Také vedeme žáky ke kritickému vnímání a osobité interpretaci uměleckého díla jako celku v kulturním, historickém a společenském kontextu.

Do předmětu **LEKS** jsou začleněna tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

ORGANIZAČNÍ A ČASOVÉ A VYMEZENÍ:

Volitelný předmět **LEKS** na vyšším gymnáziu se vyučuje v 8 ročníku 2 hodiny týdně.

Příležitostně jsou zařazovány tematické exkurze, besedy se zajímavými lidmi, návštěvy výstav, výtvarné a divadelní workshopy.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	Motivujeme žáky k uvědomělému čtení odborného i uměleckého textu a jeho adekvátní interpretaci Vedeme žáky ke kritickému vnímání a interpretaci uměleckého díla Vedeme žáky k samostatné práci s informacemi, vyhledávání, ověřování pomocí nejrozličnějších informačních zdrojů a následné prezentaci nových poznatků a souvislostí Rozvíjíme schopnost jazykově i věcně správného ústního i písemného projevu adekvátního komun.situaci Vytváříme tvořivé a podnětné prostředí pro všestranný rozvoj každého jedince Vedeme žáky k přemýšlení v širších souvislostech-mezipředmětové vztahy
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	Vedeme žáky ke kritické analýze problému,návrhu vlastní strategie řešení,včetně zvážení možných kladů a záporů jednotlivých možností řešení a schopnosti obhájit svou strategii Zapojujeme žáky do předmětových soutěží a olympiád,dále do regionálních i celorepublikových projektů
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	Rozvíjíme mluvený a psaný jazykový projev adekvátní komunikačnímu záměru a komunikační situaci -formou vhodně zadávaných referátů, slohových a seminárních prací, prezentací Rozvíjíme schopnost otevřeně a kultivovaně vyslovit svůj názor, obhájit jej, argumentovat, diskutovat a tolerovat názor odlišný(brainstorming, diskuse) Podporujeme efektivní využívání moderních informačních technologií

	Při interpretaci uměleckého díla vedeme žáky k vytváření vlastního názoru, podpořeného vhodnou argumentací Při interpretaci uměleckého textu ,stylistických cvičeních a diskusích o nejrůznějších společenských problémech- vedeme žáky k věcné, kultivované diskusi, umění argumentovat, obhájit svůj názor a respektovat názor odlišný
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	Vedeme žáky k respektování základních pravidel při týmové práci na společných projektech Prosazujeme vzájemnou pomoc, toleranci a empatii-především při skupinové práci, schopnost střídání rolí Učíme žáky vnímat a rozlišovat účelově vedenou komunikaci-především v médiích Při tvořivé práci s uměleckým textem i s uměleckým dílem obecně působíme na estetickou, emocionální a etickou stránku osobnosti, chápání sebe samého v širších souvislostech
KOMPETENCE OBČANSKÁ	Vedeme žáky k uvědomění si svých práv, povinností a zodpovědnosti za své jednání Nabízíme žákům tvorbu autorů různých národů a kultur, a tak napomáháme utváření si vlastního pohledu na multikulturní svět Organizujeme návštěvy filmových a divadelních představení, galerií a dalších kulturních institucí a tím napomáháme chápání kulturních a duchovních hodnot a jejich ochraně
KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI	Utváříme podnětné a tvořivé prostředí pro maximální rozvoj žáků s ohledem na jejich budoucí profesní zaměření(výběr volitelných a nepovinných předmětů) Nabízíme dostatek prostoru pro rozvoj vlastní invence v rámci zapojení se do nabídnutých projektů, případně při jejich spoluvytváření Podporujeme vlastní aktivity žáků-mediální tvorba-vlastní časopis, příspěvky do celorepublikových periodik, film Vedeme žáky k jejich objektivnímu sebehodnocení, podporujeme schopnost reálně kriticky posoudit vlastní schopnosti a předpoklady a porovnat je s reálným uplatněním ve společnosti
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	při tvůrčí činnosti využíváme digitální technologie k vyhledávání, třídění a zpracování odborných informací (vzdělávací portály, internetová jazyková příručka, apod.) vedeme žáky k rozvíjení kritického myšlení při přijímání informací získaných z digitálního prostředí (ověřování pravdivosti, interpretace informací včetně subjektivních a objektivních slohotvorných činitelů ovlivňujících vznik textu) učíme žáky používat nástroje umělé inteligence (AI) pro získávání informací, utváření různých typů textů a ověřování správnosti formulací požadujeme vytváření prezentací a dalších výstupů s využitím digitálních nástrojů (např. Word, PowerPoint, Canva apod.) vedeme žáky k dodržování zásad bezpečného, etického a zodpovědného chování v digitálním prostředí, včetně správného citování použitých zdrojů a práce s osobními daty podporujeme spolupráci žáků v online prostředí v rámci týmových úkolů a projektů (např. pomocí sdílených dokumentů a nástrojů pro online komunikaci) používáme online učebnu k zpracovávání úkolů a testování

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Literárně estetický a kulturní seminář

OKTÁVA		
VÝSTUP PŘEDMĚTU	UČIVO PŘEDMĚTU	VAZBA NA PRŮŘEZOVÉ TÉMA
Student: přiřadí text k funkčnímu stylu a slohovému útvaru, přiřazení zdůvodní; uvede slohotvorné činitele, které text významně ovlivnily; charakterizuje jazykové prostředky stylově příznakové; používá pojmy: spisovná, hovorová a nespisovná čeština; interdialekty: obecná čeština; nářečí /dialekt/; slang, argot. Písmo: písmeno: latinka, azbuka, alfabet; znak: číslice, piktogram, smajlík; znaménko interpunkční; diakritické; typografie: kurzíva, kapitálka; horní index. Slovo, sousloví; termín, frazeologismus, rčení; pořekadlo, přísloví, pranostika; slovo mnohoznačné, homonymum; synonymum; historismus, archaismus, neologismus; slovo expresivní /citově zabarvené, vulgární; pojmenování obrazné: metafora, metonymie; slovník jazykový; encyklopedie. Podstatné jméno, přídavné jméno, zájmeno, číslovka, sloveso, příslovce, předložka, spojka, částice, citoslovce. Věta oznamovací, tázací /řečnická/, žádací: rozkazovací, přací; větný člen: podmět; přísudek; přívlastek: shodný, neshodný, postupně rozvíjející, několikanásobný; předmět; příslovečné určení: místa, času, způsobu, příčiny, účelu, podmínky, přípustky. Stylistika, styl; slohotvorný činitel objektivní, subjektivní; jazykový prostředek /stylově neutrální, stylově příznakový/; funkční styl; slohový postup: informační, popisný, vyprávěcí, výkladový, úvahový; slohový útvar; prostěsdělovací styl: mluvený dialog; esemeska, e-mail, chat, komentář na webu; příspěvek, diskuse, polemika; oznámení, zpráva, vyhláška, inzerát, blahopřání, plakát; tiskopis, dotazník; publicistický styl: zpráva, článek, reklama, interview; úvodník, komentář, recenze, kritika, polemika; fejeton, reportáž, cestopis; blog; obrácená pyramida: titulek, perex, mezititulek; odstavcový háček; rámeček; upoutávka, rubrika, popisek, tiráž; odborný styl: odborný popis: popis pracovního postupu, návod, recept; referát, diskuse; výklad: heslo v encyklopedii, článek, stať, studie, monografie; úvaha: kritika; esej; zákon; administrativní styl: úřední dopis: přihláška, žádost, objednávka, reklamace, upomínka, stížnost; příloha: životopis, plná moc; zápis jednání; smlouva, závět', rozsudek, policejní protokol, oznámení, vyhláška, dotazník, oběžník, úřední a obchodní e-mail.	Jazyková část Charakteristika neumeleckého textu Obecné poznatky o jazyce Grafická stránka jazyka Nauka o slovní zásobě Nauka o tvoření slov Tvarosloví Skladba Úvod do stylistiky Prostěsdělovací styl Publicistický styl Odborný styl Administrativní styl	Osobnostní a sociální výchova <i>rozvíjení schopností vyjadřovat se</i> <i>rozvíjení dovedností spolupracovat</i>

Student vybere témata, která je třeba především procvičit, z katalogu požadavků maturitní zkoušky (základní, či vyšší úrovně); ve spolupráci s ostatními sestaví opakovací učební program, jenž optimálním způsobem využije čas přidělený pro opakování v hodinách; doplňuje si portfolio materiálů (výpisky, schémata, vzorové texty apod.) umožňující vybranou látku uspokojivým způsobem ovládnout. „Odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací; při analýze vybraných textů popíše základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence; využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědí a o druzích vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky, k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědi a k odlišení záměru mluvčího; volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum; rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit; posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou; pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty; efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet).“	Opakování učiva (příprava na didaktický test) Opakování učiva podle katalogu požadavků maturitní zkoušky se zaměřením na látky, které byly pro studenty v nižších ročnících obtížné	
Student – dokáže rozlišit typické umělecké prostředky pro film a divadlo - Dokáže kriticky pracovat s hodnocením, recenzí - Využívá uměleckého znalostí společenského, kulturního a historického kontextu při posuzování těchto uměleckých žánrů	Film, divadlo	Osobnostní a sociální výchova <i>rozvíjení dovednosti vyjadřovat se a správně argumentovat</i>

Student – charakterizuje umělecké slohy na pozadí historického kontextu - Dokáže vystihnout filozofii daného uměleckého slohu ve společenském kontextu - Zná významné umělce napříč vývojem výtvarné kultury - Kriticky interpretuje výtvarné umělecké dílo - Orientuje se v současném výtvarném umění -	Estetika - výtvarná Vývoj výtvarné kultury Umělecké slohy a směry Významní umělci Současné umění Kultura ve společnosti	

Student vybraná literární díla a texty charakterizuje podle požadavků státní maturity, tj. rozpozná literární druh a žánr textu, provede obsahovou a stylistickou analýzu výstavby díla a objasní, jak výstavbu díla ovlivnil společensko-historický a kulturní kontext doby vzniku, události autorova života a typické rysy autorovy tvorby; při charakteristice používá pojmy: <i>druh literárního díla, poezie, próza, drama, lyrika, epika; žánr, lyrika milostná, přírodní, reflexivní, občanská, balada, romance, epos, poezie humoristická, satirická, parodie, literatura faktu, biografie, cestopis, paměti, deník, scénka, aktovka, celovečerní hra, tragédie, komedie; námět, předloha, téma, fabule, motiv, postava, prostředí, titul, idea, objektivnost, subjektivnost, idyličnost, kritičnost, tragičnost, komičnost; intonace, rytmus, trochej, daktyl, daktylotrochej, jamb, rým, asonance, strofa; zvukomalebnost; zabarvená slova (hovorová, knižní, básnická, odborná, nářečí, slang, argot, citově zabarvená slova, vulgarismy, přirovnání, metafora, personifikace, metonymie, symbol; vypravěč, er-forma, ich-forma, posluchač, čtenář, přímá řeč, nepřímá řeč, vnitřní monolog, polopřímá řeč; kompozice chronologická, in medias res, retrospektivní, paralelní rámcová, řetězová, konflikt, zápleтка, gradace, retardace, pointa, happy end, katastrofa, otevřený konec;</i> vytváří si portfolio materiálů (výpisky, sbírka ukázek, zápisy přečtených knih připravovaných k maturitě apod.) umožňující vybranou látku uspokojivým způsobem ovládnout.	LITERÁRNÍ ČÁST Charakteristika uměleckého textu Rozbor vybraných textů podle katalogu požadavků maturitní zkoušky a podle seznamu četby k maturitě	Osobnostní a sociální výchova <i>rozvíjení schopnosti poznávat a rozvíjet vlastní osobnost při interpretaci literárních děl</i> <i>rozvíjení dovednosti analyzovat kvality verbální komunikace a morálky všedního dne (při interpretaci literárních děl)</i> <i>rozvíjení dovednosti spolupracovat (zejména při opakování)</i> Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech <i>rozvíjení schopnosti přemýšlet o evropských a globálních souvislostech na základě výběru a interpretace literárních děl</i> Multikulturní výchova <i>rozvíjení schopnosti přemýšlet o kulturních shodách a rozdílech na základě interpretace literárních děl</i> Mediální výchova <i>rozvíjení schopnosti vidět vliv médií na styl literárních děl</i>

SEMINÁŘ A CVIČENÍ Z MATEMATIKY - DVOULETÝ

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Předmět Seminář a cvičení z matematiky je povinně-volitelný, vychází ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace, je určen pro žáky vyšších ročníků osmiletého studia a pro žáky čtyřletého studia. Cílem předmětu je prohlubování, další rozvíjení a rozšiřování vědomostí a dovedností získaných v povinném předmětu Matematika.

Vzdělávací obsah předmětu je tvořen následujícími tématy:

1. Rovnice a nerovnice s parametrem
2. Analytická geometrie v prostoru
3. Komplexní čísla
4. Matice a determinant
5. Rovnice a nerovnice
6. Limita funkce
7. Diferenciální a integrální počet

ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ

Ročník, ve kterém je předmět vyučován	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Hodinová dotace	0	0	2	2

Klademe důraz na dobré porozumění pojmů a souvislostí, na rozvoj tvořivosti, abstrakce a logických schopností. Ve srovnání s klasickou hodinou matematiky pracujeme s méně početnou skupinou žáků, což umožňuje aktivnější a intenzivnější zapojení žáků do výuky.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	vedeme žáky k uvědomění důležitosti znalosti matematiky rozvíjíme schopnost plánování a organizace práce učíme získávat informace z různých zdrojů užitím kontrolních prací učíme poučit se z vlastních chyb rozvíjíme schopnost logického myšlení napomáháme k rozvíjení schopnosti prostorové představivosti
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	rozvíjíme schopnost řešení problémů učíme matematizaci reálné situace, řešení matematického a návratu k vysvětlení řešení v realitě rozvíjíme schopnost výběru nejvhodnější a nejúspěšnější metody učíme logickému rozčlenění problému na části a jejich postupnému řešení

	rozvíjíme schopnost samostatného řešení problémů a dovednost obhájit svůj postup učíme schopnosti posouzení rizik a důsledků daného řešení
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	učíme žáky pracovat ve skupinách a nacházet kompromisy učíme respektovat jiný názor a diskutovat o něm
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	vedeme žáky k získání schopnosti sebereflexe učíme žáky schopnosti stanovit si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti rozvíjíme schopnost aktivně spolupracovat při stanovování a dosahování společných cílů
KOMPETENCE OBČANSKÁ	vedeme žáky k respektování různorodosti postupů vedoucích ke správnému řešení vedeme žáky k zodpovědnému plnění svých povinností podporujeme u žáků poskytování pomoci druhým
KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI	rozvíjíme schopnost rozpočítat si a rozvrhnout schopnosti využitelné v konkrétní situaci učíme pomocí matematiky modelovat situace vedoucí k úspěchu v podnikání vedeme žáky k pochopení podstaty a principů podnikání z hlediska algoritmizace a využití prostředků moderní matematiky
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	učíme žáky využívat digitální technologie k vyhledávání, třídění a zpracování odborných informací z důvěryhodných zdrojů (např. vědecké databáze, vzdělávací portály) vedeme žáky k rozvíjení kritického myšlení při ověřování pravdivosti informací získaných z digitálního prostředí a učíme je orientovat v online obsahu učíme žáky aplikovat nástroje umělé inteligence (AI) pro získávání informací, generování výukových materiálů (např. shrnutí, kvízů, vizuálních schémat) a podporu učení, a to s ohledem na ověřování faktické správnosti a etiku využití učíme žáky pracovat s digitálními nástroji, jako je Geogebra pro kreslení grafů funkcí, rýsování geometrických konstrukcí učíme žáky analyzovat a zpracovávat statistická data pomocí tabulkových procesorů (např. Excel, Google Sheets), vytvářet grafy a vyvozovat závěry učíme vytvářet prezentace a další výstupy s využitím digitálních nástrojů (např. PowerPoint, Canva), včetně interaktivních materiálů na platformách jako Wordwall vedeme žáky k dodržování zásad bezpečného, etického a zodpovědného chování v digitálním prostředí, včetně správného citování použitých zdrojů a práce s osobními daty podporujeme spolupráci žáků v online prostředí v rámci týmových úkolů a projektů (např. pomocí sdílených dokumentů a nástrojů pro online komunikaci)

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

SEMINÁŘ A CVIČENÍ Z MATEMATIKY		
3. ROČNÍK		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
	ROVNICE S PARAMETREM	
▶ Rozliší pojem proměnná a parametr ▶ Diskutuje řešitelnost rovnic vzhledem k parametru ▶ Diskutuje řešitelnost soustavy rovnic vzhledem k parametru	Lineární rovnice s parametrem Kvadratické rovnice s parametrem Rovnice s absolutní hodnotou a parametrem Rovnice s neznámou pod odmocninou a s parametrem Soustavy rovnic s parametrem	
	ANALYTICKÁ GEOMETRIE V PROSTORU	
▶ Odvodí parametrickou rovnici přímky ▶ Odvodí parametrickou rovnici roviny ▶ Vyjádří rovinu obecnou rovnicí ▶ Využívá parametrického vyjádření přímky a roviny a obecné rovnice roviny k určení vzájemné polohy dvou přímek, dvou rovin, přímky a roviny ▶ Určí vzdálenost bodu od přímky, bodu od roviny a přímky od roviny ▶ Určí odchylku dvou přímek, dvou rovin, přímky a roviny	Parametrické vyjádření přímky Parametrické vyjádření roviny Obecná rovnice roviny Polohové úlohy v prostoru: vzájemná poloha dvou přímek, dvou rovin, přímky a roviny Metrické úlohy	
	ANALYTICKÁ GEOMETRIE - KUŽELOSEČKY	
▶ Aplikuje vlastnosti kuželoseček ▶ Užívá středové a obecné rovnice kuželoseček pro analytické řešení geometrických úloh ▶ Určuje vzájemnou polohu přímky a kuželosečky	Středová a obecná rovnice, vlastnosti kuželoseček (kružnice, elipsa, parabola, hyperbola) Vzájemná poloha přímky a kuželosečky	
	KOMPLEXNÍ ČÍSLA	
▶ Chápe možnosti a význam zavedení nového číselného oboru ▶ Sčítá, odčítá, násobí a dělí komplexní čísla zapsaná v algebraickém tvaru ▶ Vypočítá absolutní hodnotu komplexního čísla	Číselné obory, zavedení komplexních čísel Algebraický tvar komplexního čísla Operace s komplexními čísly vyjádřenými v algebraickém tvaru Absolutní hodnota komplexního čísla	

▶ Zobrazí komplexní čísla v Gaussově rovině ▶ Vysvětlí souvislost mezi goniometrickým a algebraickým tvarem komplexního čísla ▶ Převádí komplexní čísla z algebraického tvaru na goniometrický a naopak ▶ Provádí operace s komplexními čísly v goniometrickém tvaru ▶ Používá Moivreovu větu ▶ Sčítá a násobí komplexní čísla graficky ▶ Řeší kvadratické rovnice v $\mathbb{C}$ ▶ Řeší binomické rovnice	Geometrické znázornění komplexních čísel, Gaussova rovina Goniometrický tvar komplexního čísla Operace s komplexními čísly v goniometrickém tvaru Moivreova věta Grafické sčítání a násobení komplexních čísel v Gaussově rovině Řešení rovnic v oboru komplexních čísel Binomická rovnice	
	MATICE, DETERMINANT	
▶ Chápe souvislost matice a soustavy lineárních rovnic ▶ Řeší základní operace s maticemi ▶ Vypočítá determinant 3×3 ▶ Využívá matice a determinanty při řešení soustav rovnic	Matice - pojmy, hodnota, typy matic - sčítání, odčítání, násobení číslem, násobení matic - inverzní matice, maticové rovnice - soustavy lineárních rovnic pomocí matice – Gaussova eliminační metoda Determinant - výpočet - převod na stupňovitý tvar - Cramerovo pravidlo pro řešení soustav lin. rovnic	
	ROVNICE A NEROVNICE	
▶ Řeší obtížnější typy rovnic a nerovnic ▶ Řeší obtížnější soustavy rovnic	Obtížnější typy rovnic a nerovnic (v součinném tvaru, v podílovém tvaru, kvadratické, s absolutní hodnotou, s neznámou pod odmocninou) Soustavy rovnic	

SEMINÁŘ A CVIČENÍ Z MATEMATIKY

4. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
	LIMITA FUNKCE	
▶ Definuje a chápe pojem limita funkce v bodě, limita funkce v nevlastním bodě ▶ Vypočítá limity konkrétních funkcí	Limita funkce	
	DERIVACE FUNKCE	
▶ Chápe pojem derivace ▶ Derivuje elementární funkce ▶ Vyšetří průběh funkce – určí lokální a globální extrémy ▶ Derivuje složité výrazy a funkce	Derivace funkce v bodě Derivace mocninné funkce, goniometrických funkcí, exponenciální funkce a logaritmické funkce Průběh funkce Derivace součinu a podílu, derivace složené funkce, derivace funkce určené implicitně	
	INTEGRÁLNÍ POČET	
▶ Chápe pojem primitivní funkce ▶ Užívá základní vzorce pro primitivní funkce ▶ Aplikuje integrační metody ▶ Chápe pojem určitý integrál ▶ Vypočítá určitý integrál ▶ Vypočítá obsah plochy a objem rotačního tělesa ▶ Vypočítá obsah plochy omezené funkcí	Pojem primitivní funkce Základní vzorce pro primitivní funkce Integrační metody (substituce, per partes) Pojem určitý integrál Výpočet určitých integrálů Užití integrálního počtu	

SEMINÁŘ A CVIČENÍ Z MATEMATIKY - JEDNOLETÝ

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Předmět Seminář a cvičení z matematiky je povinně-volitelný, vychází ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace, je určen pro žáky maturitních ročníků osmiletého a čtyřletého studia. Cílem předmětu je prohlubování, rozšíření a zopakování vědomostí a dovedností získaných v povinném předmětu Matematika, tak aby žák byl připraven k úspěšnému zvládnutí maturitní zkoušky z matematiky.

Vzdělávací obsah předmětu je tvořen následujícími tématy:

1. Rovnice a nerovnice (lineární, kvadratické, s absolutní hodnotou, s neznámou pod odmocninou, slovní úlohy)
2. Rovnice a nerovnice s parametrem
3. Funkce (lineární, lineární lomená, kvadratická, mocninná, exponenciální)
Logaritmická funkce a rovnice
Goniometrické funkce, goniometrické rovnice, sinová a kosinová věta
4. Analytická geometrie v rovině a v prostoru
5. Komplexní čísla
6. Geometrie výpočty
7. Geometrie konstrukční úlohy

ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ

Ročník, ve kterém je předmět vyučován	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Hodinová dotace	0	0	0	2

Klademe důraz na dobré porozumění pojmů a souvislostí, na rozvoj tvořivosti, abstrakce a logických schopností. Ve srovnání s klasickou hodinou matematiky pracujeme s méně početnou skupinou žáků, což umožňuje aktivnější a intenzivnější zapojení žáků do výuky.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	vedeme žáky k uvědomění důležitosti znalosti matematiky rozvíjíme schopnost plánování a organizace práce učíme získávat informace z různých zdrojů užitím kontrolních prací učíme poučit se z vlastních chyb rozvíjíme schopnost logického myšlení napomáháme k rozvíjení schopností prostorové představivosti

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	rozvíjíme schopnost řešení problémů učíme matematizaci reálné situace, řešení matematickému a návratu k vysvětlení řešení v realitě rozvíjíme schopnost výběru nejvhodnější a nejúspornější metody učíme logickému rozčlenění problému na části a jejich postupnému řešení rozvíjíme schopnost samostatného řešení problémů a dovednost obhájit svůj postup učíme schopnosti posouzení rizik a důsledků daného řešení
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	učíme žáky pracovat ve skupinách a nacházet kompromisy učíme respektovat jiný názor a diskutovat o něm
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	vedeme žáky k získání schopnosti sebereflexe učíme žáky schopnosti stanovit si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti rozvíjíme schopnost aktivně spolupracovat při stanovování a dosahování společných cílů
KOMPETENCE OBČANSKÁ	vedeme žáky k respektování různorodosti postupů vedoucích ke správnému řešení vedeme žáky k zodpovědnému plnění svých povinností podporujeme u žáků poskytování pomoci druhým
KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI	rozvíjíme schopnost rozpočítat si a rozvrhnout schopnosti využitelné v konkrétní situaci učíme pomocí matematiky modelovat situace vedoucí k úspěchu v podnikání vedeme žáky k pochopení podstaty a principů podnikání z hlediska algoritmizace a využití prostředků moderní matematiky
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	učíme žáky využívat digitální technologie k vyhledávání, třídění a zpracování odborných informací z důvěryhodných zdrojů (např. vědecké databáze, vzdělávací portály) vedeme žáky k rozvíjení kritického myšlení při ověřování pravdivosti informací získaných z digitálního prostředí a učíme je orientovat v online obsahu učíme žáky aplikovat nástroje umělé inteligence (AI) pro získávání informací, generování výukových materiálů (např. shrnutí, kvízů, vizuálních schémat) a podporu učení, a to s ohledem na ověřování faktické správnosti a etiku využití učíme žáky pracovat s digitálními nástroji, jako je Geogebra pro kreslení grafů funkcí, rýsování geometrických konstrukcí učíme žáky analyzovat a zpracovávat statistická data pomocí tabulkových procesorů (např. Excel, Google Sheets), vytvářet grafy a vyvozovat závěry učíme vytvářet prezentace a další výstupy s využitím digitálních nástrojů (např. PowerPoint, Canva), včetně interaktivních materiálů na platformách jako Wordwall vedeme žáky k dodržování zásad bezpečného, etického a zodpovědného chování v digitálním prostředí, včetně správného citování použitých zdrojů a práce s osobními daty podporujeme spolupráci žáků v online prostředí v rámci týmových úkolů a projektů (např. pomocí sdílených dokumentů a nástrojů pro online komunikaci)

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

SEMINÁŘ A CVIČENÍ Z MATEMATIKY
4. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
	ROVNICE A NEROVNICE	
▶ Rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy rovnic a nerovnic ▶ Řeší lineární a kvadratické rovnice, nerovnice a jejich soustavy ▶ Řeší rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou ▶ Řeší rovnice a nerovnice s neznámou pod odmocninou	Ekvivalentní a důsledkové úpravy rovnic Lineární, kvadratické rovnice a nerovnice a jejich soustavy Rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou Rovnice a nerovnice s neznámou pod odmocninou	
	ROVNICE S PARAMETREM	
▶ Rozliší pojem proměnná a parametr ▶ Diskutuje řešitelnost rovnic vzhledem k parametru ▶ Diskutuje řešitelnost soustavy rovnic vzhledem k parametru	Lineární rovnice s parametrem Kvadratické rovnice s parametrem Rovnice s absolutní hodnotou a parametrem Rovnice s neznámou pod odmocninou a s parametrem Soustavy rovnic s parametrem	
	FUNKCE	
▶ Formuluje a zdůvodňuje vlastnosti funkce ▶ Načrtne graf lineární, kvadratické, lineárně lomené, mocninné funkce a funkce s absolutní hodnotou, využívá grafu funkce k řešení rovnic a nerovnic ▶ Načrtne graf exponenciální a logaritmické funkce ▶ Popíše vlastnosti exponenciální a logaritmické funkce ▶ Řeší exponenciální a logaritmické rovnice ▶ Načrtne grafy goniometrických funkcí ▶ Popíše vlastnosti goniometrických funkcí ▶ Chápe možnosti využití goniometrických funkcí ▶ Řeší goniometrické rovnice	Vlastnosti funkce Funkce lineární, kvadratická, lineárně lomená, mocninná, funkce s absolutní hodnotou Exponenciální a logaritmická funkce Exponenciální a logaritmické rovnice Goniometrické funkce Goniometrické rovnice	
	ANALYTICKÁ GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU	
▶ Užívá analytické vyjádření přímky a roviny, řeší polohové a metrické vztahy ▶ Určí odchylku dvou přímek, dvou rovin, přímky a roviny	Analytické vyjádření přímky Analytické vyjádření roviny Vzájemná poloha dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin Vzdálenost bodu od přímky, bodu od roviny, přímky od roviny Odchylka dvou přímek a dvou rovin	
	ANALYTICKÁ GEOMETRIE - KUŽELOSEČKY	

▶ Aplikuje vlastnosti kuželoseček ▶ Užívá středové a obecné rovnice kuželoseček pro analytické řešení geometrických úloh ▶ Určuje vzájemnou polohu přímky a kuželosečky	Středová a obecná rovnice, vlastnosti kuželoseček (kružnice, elipsa, parabola, hyperbola) Vzájemná poloha přímky a kuželosečky	
	KOMPLEXNÍ ČÍSLA	
▶ Chápe možnosti a význam zavedení nového číselného oboru ▶ Sčítá, odčítá, násobí a dělí komplexní čísla zapsaná v algebraickém tvaru ▶ Vypočítá absolutní hodnotu komplexního čísla ▶ Zobrazí komplexní čísla v Gaussově rovině ▶ Vysvětlí souvislost mezi goniometrickým a algebraickým tvarem komplexního čísla ▶ Převádí komplexní čísla z algebraického tvaru na goniometrický a naopak ▶ Provádí operace s komplexními čísly v goniometrickém tvaru ▶ Používá Moivreovu větu ▶ Sčítá a násobí komplexní čísla graficky ▶ Řeší kvadratické rovnice v $\mathbb{C}$ ▶ Řeší binomické rovnice	Číselné obory, zavedení komplexních čísel Algebraický tvar komplexního čísla Operace s komplexními čísly vyjádřenými v algebraickém tvaru Absolutní hodnota komplexního čísla Geometrické znázornění komplexních čísel, Gaussova rovina Goniometrický tvar komplexního čísla Operace s komplexními čísly v goniometrickém tvaru Moivreova věta Grafické sčítání a násobení komplexních čísel v Gaussově rovině Řešení rovnic v oboru komplexních čísel Binomická rovnice	
	GEOMETRIE -VÝPOČTY	
▶ Řeší pravoúhlý trojúhelník v aplikovaných úlohách ▶ Aplikuje známé vzorce a vztahy pro výpočet obvodu a obsahu rovinných útvarů a povrchů a objemů těles	Pythagorova věta Euklidovy věty Výpočet obvodu a obsahu rovinných útvarů Výpočet povrchu a objemů těles	
	GEOMETRIE – KONSTRUKČNÍ ÚLOHY	
▶ Řeší konstrukční úlohy pomocí zobrazení ▶ Řeší geometrické úlohy motivované praxí	Shodná zobrazení Podobná zobrazení - stejnolehlost	

PŘÍPRAVNÝ SEMINÁŘ A CVIČENÍ Z MATEMATIKY – JEDNOLETÝ

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Předmět Seminář a cvičení z matematiky je povinně-volitelný, vychází ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace, je určen pro žáky maturitních ročníků osmiletého a čtyřletého studia. Cílem předmětu je prohlubování, rozšíření a zopakování vědomostí a dovedností získaných v povinném předmětu Matematika, tak aby žák byl připraven k úspěšnému zvládnutí maturitní zkoušky z matematiky.

Vzdělávací obsah předmětu je tvořen následujícími tématy:

1. Rovnice a nerovnice (lineární, kvadratické, s absolutní hodnotou, s neznámou pod odmocninou, slovní úlohy), úpravy výrazů
2. Funkce (lineární, lineární lomená, kvadratická, mocninná, exponenciální)
3. Exponenciální a logaritmická funkce a rovnice
4. Goniometrie (goniometrické funkce, goniometrické rovnice, sinová a kosinová věta)
5. Vektory, analytická geometrie v rovině
6. Posloupnosti, řady
7. Kombinatorika, pravděpodobnost
8. Statistika
9. Planimetrie, výpočty v geometrii

ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ

Ročník, ve kterém je předmět vyučován	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Hodinová dotace	0	0	0	2

Klademe důraz na dobré porozumění pojmů a souvislostí, na rozvoj tvořivosti, abstrakce a logických schopností. Ve srovnání s klasickou hodinou matematiky pracujeme s méně početnou skupinou žáků, což umožňuje aktivnější a intenzivnější zapojení žáků do výuky.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	vedeme žáky k uvědomění důležitosti znalosti matematiky rozvíjíme schopnost plánování a organizace práce učíme získávat informace z různých zdrojů užitím kontrolních prací učíme poučit se z vlastních chyb rozvíjíme schopnost logického myšlení

	napomáháme k rozvíjení schopnosti prostorové představivosti
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	rozvíjíme schopnost řešení problémů učíme matematizaci reálné situace, řešení matematickému a návratu k vysvětlení řešení v realitě rozvíjíme schopnost výběru nejvhodnější a nejúspornější metody učíme logickému rozčlenění problému na části a jejich postupnému řešení rozvíjíme schopnost samostatného řešení problémů a dovednost obhájit svůj postup učíme schopnosti posouzení rizik a důsledků daného řešení
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	učíme žáky pracovat ve skupinách a nacházet kompromisy učíme respektovat jiný názor a diskutovat o něm
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	vedeme žáky k získání schopnosti sebereflexe učíme žáky schopnosti stanovit si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti rozvíjíme schopnost aktivně spolupracovat při stanovování a dosahování společných cílů
KOMPETENCE OBČANSKÁ	vedeme žáky k respektování různorodosti postupů vedoucích ke správnému řešení vedeme žáky k zodpovědnému plnění svých povinností podporujeme u žáků poskytování pomoci druhým
KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI	rozvíjíme schopnost rozpočítat si a rozvrhnout schopnosti využitelné v konkrétní situaci učíme pomocí matematiky modelovat situace vedoucí k úspěchu v podnikání vedeme žáky k pochopení podstaty a principů podnikání z hlediska algoritmizace a využití prostředků moderní matematiky
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	učíme žáky využívat digitální technologie k vyhledávání, třídění a zpracování odborných informací z důvěryhodných zdrojů (např. vědecké databáze, vzdělávací portály) vedeme žáky k rozvíjení kritického myšlení při ověřování pravdivosti informací získaných z digitálního prostředí a učíme je orientovat v online obsahu učíme žáky aplikovat nástroje umělé inteligence (AI) pro získávání informací, generování výukových materiálů (např. shrnutí, kvízů, vizuálních schémat) a podporu učení, a to s ohledem na ověřování faktické správnosti a etiku využití učíme žáky pracovat s digitálními nástroji, jako je Geogebra pro kreslení grafů funkcí, rýsování geometrických konstrukcí učíme žáky analyzovat a zpracovávat statistická data pomocí tabulkových procesorů (např. Excel, Google Sheets), vytvářet grafy a vyvozovat závěry učíme vytvářet prezentace a další výstupy s využitím digitálních nástrojů (např. PowerPoint, Canva), včetně interaktivních materiálů na platformách jako Wordwall vedeme žáky k dodržování zásad bezpečného, etického a zodpovědného chování v digitálním prostředí, včetně správného citování použitých zdrojů a práce s osobními daty podporujeme spolupráci žáků v online prostředí v rámci týmových úkolů a projektů (např. pomocí sdílených dokumentů a nástrojů pro online komunikaci)

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

PŘÍPRAVNÝ SEMINÁŘ A CVIČENÍ Z MATEMATIKY

4. ROČNÍK

ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
	Rovnice a nerovnice	
▶ Rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy rovnic a nerovnic ▶ Řeší lineární a kvadratické rovnice, nerovnice a jejich soustavy ▶ Řeší rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou ▶ Řeší rovnice a nerovnice s neznámou pod odmocninou	Ekvivalentní a důsledkové úpravy rovnic Lineární, kvadratické rovnice a nerovnice a jejich soustavy Rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou Rovnice a nerovnice s neznámou pod odmocninou	
	Funkce	
▶ Formuluje a zdůvodňuje vlastnosti funkce ▶ Načrtne graf lineární, kvadratické, lineárně lomené, mocninné funkce a funkce s absolutní hodnotou, využívá grafu funkce k řešení rovnic a nerovnic	Vlastnosti funkce Funkce lineární, kvadratická, lineárně lomená, mocninná, funkce s absolutní hodnotou	
	Exponenciální a logaritmická funkce a rovnice	
▶ Načrtne graf exponenciální a logaritmické funkce ▶ Popíše vlastnosti exponenciální a logaritmické funkce ▶ Řeší exponenciální a logaritmické rovnice	Exponenciální a logaritmická funkce Exponenciální a logaritmické rovnice	
	Goniometrie	
▶ Načrtne grafy goniometrických funkcí ▶ Popíše vlastnosti goniometrických funkcí ▶ Chápe možnosti využití goniometrických funkcí ▶ Řeší goniometrické rovnice	Goniometrické funkce Goniometrické rovnice Sinová a kosinová věta a její využití	
	Analytická geometrie v rovině	
▶ Používá operace s vektory ▶ Užívá analytické vyjádření přímky, řeší polohové a metrické vztahy	Vektory Analytické vyjádření přímky Vzájemná poloha dvou přímek	
	Posloupnosti, řady	
▶ Užívá vzorce pro n-tý člen, rekurentní zadání, zdůvodňuje vlastnosti postoupností	Posloupnosti, definice, vlastnosti, grafy	

▶ Zdůvodňuje vlastnosti těchto postoupností. Sčítá určitý počet členů ▶ Užívá symbolický zápis řady, diskutuje konvergenci a divergenci, určuje součet řady, řeší aplikační úlohy ▶ Řeší aplikační úlohy pomocí posloupností, uplatní geometrickou postoupnost ve finanční matematice	Aritmetické a geometrické posloupnosti Nekonečná řada, aplikace Aplikace, finanční matematika	
	Kombinatorika, pravděpodobnost	
▶ Řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem ▶ Upravuje výrazy a řeší rovnice s faktoriály a kombinačními čísly ▶ Užívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti ▶ Užívá analogii mezi množinovými operacemi a výpočtem pravděpodobnosti	Kombinatorika, základní pojmy, kombinace, variace, permutace bez opakování a s opakováním Faktoriály, kombinační čísla Základní pojmy pravděpodobnosti, definice Pravděpodobnost sjednocení průniku, doplňku jevů	
	Statistika	
▶ Užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat ▶ Reprezentuje graficky soubory dat, rozlišuje rozdíly v různém zobrazení souborů	Základní statistické pojmy, třídění dat, charakteristika polohy Grafické zpracování dat, tabulky, diagramy	
	Planimetrie, výpočty v geometrii	
▶ Určuje geometrické pojmy, zdůvodňuje vlastnosti geometrických útvarů ▶ Užívá náčrt při řešení, diskutuje řešitelnost ▶ Planimetrické úlohy motivované praxí ▶ Konstrukce úseček daných výrazem, iracionální čísla ▶ Užívá vzorců, aplikuje funkční vztahy při řešení	Planimetrie, základní pojmy, úhly, trojúhelníky, čtyřúhelníky, mnohoúhelníky, kružnice Množiny bodů dané vlastnosti, konstrukční úlohy Eukleidovy věty Konstrukční úlohy řešené výpočtem Výpočet obvodů a obsahů rovinných obrazců	

SEMINÁŘ Z PROGRAMOVÁNÍ DVOULETÝ

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Cílem vyučovacího předmětu Seminář z programování je prohloubení teoretických i praktických znalostí žáků v oblasti algoritmizace úloh a vytváření vlastních programů. Předmět úzce navazuje na předmět Informatika a výpočetní technika.

Předmět Seminář z programování umožňuje všem žákům dosáhnout pokročilé úrovně ve vytváření vlastních programů pomocí odpovídajícího programovacího prostředí. Žáci rozvíjejí algoritmické myšlení a využívají dovednosti manipulace s výpočetní technikou při řešení praktických úkolů a problémů.

Žáci si uvědomují, že nepoužívají počítač jen jako uživatelé, ale jako ti kdo ho ovládají a dokáží ho přinutit k realizaci vlastních představ. Získané dovednosti umožňují všem žákům vytvářet vlastní programy podle zadaných úkolů nebo podle vlastních nápadů.

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Vzdělávací obsah předmětu je utvořen ze vzdělávacích oblastí Informační a komunikační technologie (RVP ZV).

Předmět je dvouletý, je volitelný a je zařazen do nabídky volitelných předmětů v septimě a třetím ročníku čtyřletého studia.

Výuka dané skupiny probíhá v odborné učebně plně vybavené výpočetní technikou. Při výuce je uplatňována zásada „jeden počítač pro jednoho žáka“, na všech počítačích je nainstalované odpovídající programovací prostředí. Žáci mají k dispozici tiskárnu, scanner, digitální fotoaparát a videokameru, dataprojektor a zálohovací zařízení.

Průřezová témata jsou integrována do předmětu. Předmět má úzkou vazbu na téma *Osobnostní a sociální výchova* a zvláště je zde kladen důraz na vlastní kreativitu.

ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ

Ročník, ve kterém je předmět vyučován	kvinta, 1.ročník	sexta, 2.ročník	septima, 3. ročník	oktáva, 4. ročník
Hodinová dotace	0	0	2	2

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	Podporujeme ve žákovi vědomí významu učení Rozvíjíme u žáků schopnost samostatné práce a vyžadujeme dokončení práce v dohodnuté kvalitě Pěstujeme návyk sebekontroly, kritického přístupu k výsledkům práce a vyžadujeme dodržování pravidel
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	Motivujeme žáky problémovými úlohami a učíme žáky nebát se problémů. Vytvářením praktických problémových úloh a situací, učíme žáky rozpoznat a analyzovat problémy a úlohu prakticky řešit. Podporujeme originální způsoby řešení problémů. samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	Vedeme žáky k využívání logického a algoritmického myšlení V komunikaci se zaměřujeme na správné užívání českého jazyka s ohledem na gramatiku a syntaxi, a klademe důraz na úroveň komunikace.

	Vedeme žáky k publikování a prezentování svých názorů a myšlenek prostřednictvím vlastních programů. Umožňujeme žákům otevřenou diskusi a učíme žáky argumentovat a vhodnou formou obhajovat svůj názor, zejména při předvádění vlastního programu.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	Minimalizujeme používání frontální metody výuky a podporujeme vzájemnou spolupráci žáků a skupinové formy práce Učíme žáky kriticky hodnotit práci svoji práci. Podporujeme vzájemnou pomoc žáků a vytváříme situace, kdy žáci navzájem potřebují pomoc. Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, tak aby se vzájemně žáci nevyrušovali při tvořivé práci.
KOMPETENCE OBČANSKÉ	Důslednou a systematickou kontrolou zadaných úkolů pomáháme žákům získat vědomí odpovědnosti za vlastní práci, včasné plnění úkolů a dodržování stanovených pravidel. Rozumně a zodpovědně využíváme informačních zdrojů – s ohledem na jejich účinnost a vliv na osobnost jedince. V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace. Jsme vždy připraveni komukoliv ze žáků podat pomocnou ruku a uplatňujeme individuální přístup k žákům
KOMPETENCE PRACOVNÍ	Vedeme žáky využíváním výpočetní techniky i softwaru, ke zvýšení efektivnosti jejich učební činnosti a k racionálnější organizaci jejich práce. Vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s technikou napojenou na elektrickou síť a důsledně kontrolujeme dodržování vymezených pravidel z hlediska ochrany zdraví svého i spolužáků
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	Učíme žáky získávat, posuzovat, spravovat, sdílet a sdělovat data, informace a digitální obsah v různých formátech a k tomu volit efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu. Vedeme žáky k vytváření, vylepšování a propojování digitálního obsahu v různých formátech a k vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků. Učíme žáky navrhnout prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie a poradit si s technickými problémy. Vedeme žáky aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

PROGRAMOVÁNÍ		
Septima nebo 3.ročník		
VÝSTUP PŘEDMĚTU	UČIVO PŘEDMĚTU	VAZBA NA PŘŘEZOVÉ TÉMA
Žák - vysvětlí pojem program - vytvoří algoritmus pro zadanou úlohu - vytvoří vlastní program v interaktivním režimu a upraví ho	Úvod do programování Co je to program Algoritmizace úlohy Programové prostředí	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Žák - seznámí se s programovacím prostředím - vytvoří program - spustí svůj program - změní program, krokuje dění programu - zkrátí program pomocí bloku příkazů	První program Programovací režim Spuštění programu Debugování, odchytání chyb Úpravy v programu Blok příkazů	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Žák - používá vhodné datové typy - vysvětlí pojem přetěžování - vysvětlí rozdíl a využití lokálních a globálních proměnných - zpracuje algoritmicky větvení programu, cykly	Datové typy. Proměnné. Seznámení s datovými typy Přetěžování Lokální a globální proměnné, konstanty, pole, množina Větvení programu Podmínka if–else, switch–case, while	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Žák - vysvětlí pojem třída a objekt - změní vlastnosti objektu - používá více objektů - vymyslí a naprogramuje vlastní program, kde se budou měnit vlastnosti více objektů	Základy objektového programování Objekty, třídy Vlastnosti objektů Příkazy a objekty	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Žák - vytváří jednoduché metody a používá je ve svých programech - vysvětlí smysl použití metod - rozkládá program pomocí metod na menší logické části	Metody Pojem metoda Vytváření jednoduchých metod Používání metod Tvorba rozsáhlejších projektů a jejich rozklad na menší části Grafické uživatelské rozhraní	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Žák - vytváří jednoduché aplikace načítající data z vstupního souboru a zapisující výsledek do výstupního souboru	Metody tvorby aplikace Podprogramy (procedury, funkce) Práce se soubory Metody vyhledávací Metody třídící	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Oktáva nebo 4.ročník		
VÝSTUP PŘEDMĚTU	UČIVO PŘEDMĚTU	VAZBA NA PŘŘEZOVÉ TÉMA
Žák - vytváří vysvětlí využití dynamických proměnných - uvede příklady praktického využití principů haldy a fronty	Algoritmizace Matematizace úloh Dynamické proměnné Princip haldy a fronty Využití zdrojů Základní knihovny a práce s nimi	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Žák - vytváří jednoduché aplikace využívající databázi	Databáze Práce s databází v aplikaci – vyhledání dat, zápis do databáze	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Žák - vytváří jednoduché aplikace pro mobilní zařízení	Mobilní aplikace Princip tvorby mobilních aplikací Grafické rozhraní Přístup ke vzdáleným datům	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

SEMINÁŘ Z PROGRAMOVÁNÍ JEDNOLETÝ

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Cílem vyučovacího předmětu Seminář z programování je prohloubení teoretických i praktických znalostí žáků v oblasti algoritmizace úloh a vytváření vlastních programů. Předmět úzce navazuje na předmět Informatika a výpočetní technika.

Předmět Seminář z programování umožňuje všem žákům dosáhnout pokročilé úrovně ve vytváření vlastních programů pomocí odpovídajícího programovacího prostředí. Žáci rozvíjejí algoritmické myšlení a využívají dovednosti manipulace s výpočetní technikou při řešení praktických úkolů a problémů.

Žáci si uvědomují, že nepoužívají počítač jen jako uživatelé, ale jako ti kdo ho ovládají a dokáží ho přinutit k realizaci vlastních představ. Získané dovednosti umožňují všem žákům vytvářet vlastní programy podle zadaných úkolů nebo podle vlastních nápadů.

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Vzdělávací obsah předmětu je utvořen ze vzdělávacích oblastí Informační a komunikační technologie (RVP ZV).

Předmět je dvouletý, je volitelný a je zařazen do nabídky volitelných předmětů v septimě a třetím ročníku čtyřletého studia.

Výuka dané skupiny probíhá v odborné učebně plně vybavené výpočetní technikou. Při výuce je uplatňována zásada „jeden počítač pro jednoho žáka“, na všech počítačích je nainstalované odpovídající programovací prostředí. Žáci mají k dispozici tiskárnu, scanner, digitální fotoaparát a videokameru, dataprojektor a zálohovací zařízení.

Průřezová témata jsou integrována do předmětu. Předmět má úzkou vazbu na téma *Osobnostní a sociální výchova* a zvláště je zde kladen důraz na vlastní kreativitu.

ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ

Ročník, ve kterém je předmět vyučován	kvinta, 1.ročník	sexta, 2.ročník	septima, 3. ročník	oktáva, 4. ročník
Hodinová dotace	0	0	0	2

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	Podporujeme ve žákovi vědomí významu učení Rozvíjíme u žáků schopnost samostatné práce a vyžadujeme dokončení práce v dohodnuté kvalitě Pěstujeme návyk sebekontroly, kritického přístupu k výsledkům práce a vyžadujeme dodržování pravidel
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	Motivujeme žáky problémovými úlohami a učíme žáky nebát se problémů. Vytvářením praktických problémových úloh a situací, učíme žáky rozpoznat a analyzovat problémy a úlohu prakticky řešit. Podporujeme originální způsoby řešení problémů. samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	Vedeme žáky k využívání logického a algoritmického myšlení V komunikaci se zaměřujeme na správné užívání českého jazyka s ohledem na gramatiku a syntaxi, a klademe důraz na úroveň komunikace.

	Vedeme žáky k publikování a prezentování svých názorů a myšlenek prostřednictvím vlastních programů. Umožňujeme žákům otevřenou diskusi a učíme žáky argumentovat a vhodnou formou obhajovat svůj názor, zejména při předvádění vlastního programu.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	Minimalizujeme používání frontální metody výuky a podporujeme vzájemnou spolupráci žáků a skupinové formy práce Učíme žáky kriticky hodnotit práci svoji práci. Podporujeme vzájemnou pomoc žáků a vytváříme situace, kdy žáci navzájem potřebují pomoc. Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, tak aby se vzájemně žáci nevyrušovali při tvořivé práci.
KOMPETENCE OBČANSKÉ	Důslednou a systematickou kontrolou zadaných úkolů pomáháme žákům získat vědomí odpovědnosti za vlastní práci, včasné plnění úkolů a dodržování stanovených pravidel. Rozumně a zodpovědně využíváme informačních zdrojů – s ohledem na jejich účinnost a vliv na osobnost jedince. V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace. Jsme vždy připraveni komukoliv ze žáků podat pomocnou ruku a uplatňujeme individuální přístup k žákům
KOMPETENCE PRACOVNÍ	Vedeme žáky využíváním výpočetní techniky i softwaru, ke zvýšení efektivnosti jejich učební činnosti a k racionálnější organizaci jejich práce. Vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s technikou napojenou na elektrickou síť a důsledně kontrolujeme dodržování vymezených pravidel z hlediska ochrany zdraví svého i spolužáků
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	Učíme žáky získávat, posuzovat, spravovat, sdílet a sdělovat data, informace a digitální obsah v různých formátech a k tomu volit efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu. Vedeme žáky k vytváření, vylepšování a propojování digitálního obsahu v různých formátech a k vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků. Učíme žáky navrhnout prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie a poradit si s technickými problémy. Vedeme žáky aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

PROGRAMOVÁNÍ		
Oktáva nebo 4. ročník		
VÝSTUP PŘEDMĚTU	UČIVO PŘEDMĚTU	VAZBA NA PŘŘEZOVÉ TÉMA
Žák - vytváří vysvětlí využití dynamických proměnných - uvede příklady praktického využití principů haldy a fronty	Algoritmizace Matematizace úloh Dynamické proměnné Princip haldy a fronty	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Žák - používá vhodné datové typy - vysvětlí pojem přetěžování - vysvětlí rozdíl a využití lokálních a globálních proměnných - zpracuje algoritmicky větvení programu, cykly - vytváří vhodné uživatelské prostředí pro aplikace - vytváří jednoduché aplikace načítající data z vstupního souboru a zapisující výsledek do výstupního souboru - používá knihovny	Datové typy. Proměnné. Seznámení s datovými typy Přetěžování Lokální a globální proměnné, konstanty, pole, množina Větvení programu Podmínka if–else, switch–case, while Grafické uživatelské rozhraní Vytváření a úprava uživatelského prostředí Práce se soubory Využití zdrojů Základní knihovny a práce s nimi	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Žák - vytváří jednoduché funkce a používá je ve svých programech - vysvětlí smysl použití funkcí - rozkládá program pomocí funkcí na menší logické části	Funkce Vytváření jednoduchých funkcí Používání funkcí Tvorba rozsáhlejších projektů a jejich rozklad na menší části	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Žák - vysvětlí pojem třída a objekt - změní vlastnosti objektu - používá více objektů - vymyslí a naprogramuje vlastní program, kde se budou měnit vlastnosti více objektů	Základy objektového programování Objekty, třídy Vlastnosti objektů Příkazy a objekty	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Žák - vytváří jednoduché aplikace s vhodným uživatelským prostředím a s využitím získaných znalostí	Vytváření vlastních aplikací Funkce Práce se soubory Grafické prostředí OOP	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

SEMINÁŘ INFORMATIKA A VÝPOČETNÍ TECHNIKA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Cílem vyučovacího předmětu Seminář informatika a výpočetní technika je prohloubení teoretických i praktických znalostí žáků v oblasti informatiky a praktického využití digitálních zařízení. Předmět úzce navazuje na předmět Informatika.

Předmět Seminář informatika a výpočetní technika umožňuje všem žákům dosáhnout pokročilé úrovně v oblasti využívání aplikací v běžném životě a v dalším studiu. Žáci rozvíjejí logické myšlení a využívají dovednosti manipulace s digitálními zařízeními při řešení praktických úkolů a problémů.

Žáci si uvědomují, že nepoužívají počítač jen jako uživatelé, ale jako ti kdo ho ovládají a dokáží ho přinutit k realizaci vlastních představ. Získané dovednosti umožňují všem žákům využít různých aplikací a vlastních dovedností při řešení zadaných úkolů.

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Vzdělávací obsah předmětu je utvořen ze vzdělávacích oblastí Informační a komunikační technologie (RVP ZV).

Předmět je jednoletý, je volitelný a je zařazen do nabídky volitelných předmětů v oktávě a čtvrtém ročníku čtyřletého studia.

Výuka dané skupiny probíhá v odborné učebně plně vybavené digitálními zařízeními. Při výuce je uplatňována zásada „jeden počítač pro jednoho žáka“, na všech počítačích je nainstalované odpovídající programovací prostředí. Žáci mají k dispozici tiskárnu, scanner, digitální fotoaparát a videokameru, dataprojektor a zálohovací zařízení.

Průřezová témata jsou integrována do předmětu. Předmět má úzkou vazbu na téma *Osobnostní a sociální výchova* a zvláště je zde kladen důraz na vlastní kreativitu.

ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ

Ročník, ve kterém je předmět vyučován	kvinta, 1.ročník	sexta, 2.ročník	septima, 3. ročník	oktáva, 4. ročník
Hodinová dotace	0	0	0	2

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	Podporujeme ve žákovi vědomí významu učení Rozvíjíme u žáků schopnost samostatné práce a vyžadujeme dokončení práce v dohodnuté kvalitě Pěstujeme návyk sebekontroly, kritického přístupu k výsledkům práce a vyžadujeme dodržování pravidel
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	Motivujeme žáky problémovými úlohami a učíme žáky nebát se problémů. Vytvářením praktických problémových úloh a situací, učíme žáky rozpoznat a analyzovat problémy a úlohu prakticky řešit. Podporujeme originální způsoby řešení problémů. samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	Vedeme žáky k využívání logického a algoritmického myšlení V komunikaci se zaměřujeme na správné užívání českého jazyka s ohledem na gramatiku a syntaxi, a klademe důraz na úroveň komunikace.

	Vedeme žáky k publikování a prezentování svých názorů a myšlenek prostřednictvím vlastních řešení. Umožňujeme žákům otevřenou diskusi a učíme žáky argumentovat a vhodnou formou obhajovat svůj názor, zejména při předvádění vlastního řešení problémů.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	Minimalizujeme používání frontální metody výuky a podporujeme vzájemnou spolupráci žáků a skupinové formy práce Učíme žáky kriticky hodnotit práci svoji práci. Podporujeme vzájemnou pomoc žáků a vytváříme situace, kdy žáci navzájem potřebují pomoc. Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, tak aby se vzájemně žáci nevyrušovali při tvořivé práci.
KOMPETENCE OBČANSKÉ	Důslednou a systematickou kontrolou zadaných úkolů pomáháme žákům získat vědomí odpovědnosti za vlastní práci, včasné plnění úkolů a dodržování stanovených pravidel. Rozumně a zodpovědně využíváme informačních zdrojů – s ohledem na jejich účinnost a vliv na osobnost jedince. V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace. Jsme vždy připraveni komukoliv ze žáků podat pomocnou ruku a uplatňujeme individuální přístup k žákům
KOMPETENCE PRACOVNÍ	Vedeme žáky využíváním digitálních zařízení, zdrojů i softwaru, ke zvýšení efektivnosti jejich učební činnosti a k racionálnější organizaci jejich práce. Vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s technikou napojenou na elektrickou síť a důsledně kontrolujeme dodržování vymezených pravidel z hlediska ochrany zdraví svého i spolužáků
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	Vedeme žáky k tomu, aby digitální technologie a způsob jejich použití zvládli nastavit a měnit podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jejich vlastní potřeby. Učíme žáky získávat, posuzovat, spravovat, sdílet a sdělovat data, informace a digitální obsah v různých formátech a k tomu volit efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu. Vedeme žáky k vytváření, vylepšování a propojování digitálního obsahu v různých formátech a k vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků. Učíme žáky navrhnout prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie a poradit si s technickými problémy; Dbáme na to, aby se žák vyrovnával se s proměnlivostí digitálních technologií a dokázal posoudit, jak vývoj technologií ovlivňuje různé aspekty života jedince a společností s ohledem na rizika a přínosy. Vedeme žáky aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

SEMINÁŘ INFORMATIKA A VÝPOČETNÍ TECHNIKA		
Oktáva nebo 4.ročník		
VÝSTUP PŘEDMĚTU	UČIVO PŘEDMĚTU	VAZBA NA PŘŮŘEZOVÉ TÉMA
Žák	OS Windows Opakování	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání

- používá aktuální operační systém	Novinky v aktuální verzi	Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Žák - seznámí se s aktuální verzí kancelářského softwaru - používá normy psaní textů v pracích	Office Opakování, novinky Řešení situací z praxe Rozšíření o nové vlastnosti v tabulkovém a textovém programu Normy psaní textů	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Žák - používá vhodné aplikace - zpracuje grafickou úpravu materiálu - vytváří plakát, reklamní leták, firemní logo - upraví fotografie	Grafické aplikace Opakování Nové možnosti využití Ukázky pro firemní řešení	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Žák - vysvětlí pojem databáze, tabulka, dotaz - vytvoří dotaz do databáze - používá SQL příkazy - používá různé aplikace pro práci s databází	Databáze Práce s DB samostatně, nástroje, příkazy SELECT, INSERT, DELETE, UPDATE Práce s DB v aplikaci – vyhledávání v DB, operace v DB	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Žák - vysvětlí základní části účetních programů a jejich použití - seznámí se praktickým použitím skladových aplikací - vysvětlí smysl použití informačního systému	Účetní programy a IS Ukázka účetních programů, vlastnosti, možnosti Skladové aplikace IS a jeho moduly	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

SEMINÁŘ A CVIČENÍ Z BIOLOGIE - DVOULETÝ

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ

Vyučovací předmět Seminář z biologie je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Jedná se o předmět volitelný. Seminář systematizuje a prohlubuje poznatky z předchozích let studia biologie, podporuje hledání vztahů a souvislostí mezi biologickými pojmy, připravuje studenty k maturitě a k přijímacím zkouškám na vysoké školy. Využívané formy výuky jsou: výklad, diskuse nad zadaným tématem, prezentace vlastních seminárních prací zaměřených na konkrétní témata, laboratorní a terénní cvičení, práce s mikroskopem, exkurze, besedy. Seminář podněcuje žáky k samostatnému vyhledávání informací s využitím různých zdrojů za využití zejména internetu, odborných publikací a periodik. Příležitostně zařazujeme i projektovou výuku.

ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ

ročník	počet hodin
septima	2
oktáva	2

Výuka probíhá v odborné učebně a v laboratoři.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	Vedeme žáky k osvojení si různých metod a strategií učení. Zadáváme žákům samostatné práce, které vedou žáky k hledání, rozpoznání a užití nejefektivnější strategie učení nebo pracovního postupu. Požadujeme od žáků samostatné a vhodné rozvržení vlastní práce. Umožňujeme žákům prezentovat jejich práci. Umožňujeme žákům kriticky hodnotit vlastní práci. Zařazujeme do výuky problémové vyučování, experimenty, pozorování přírodnin a exkurze do terénu, umožňujeme žákům experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry. Žáci jsou vedeni k vysvětlení a obhajobě svých postojů a názorů. Zadáváme žákům práce, které vyžadují hledání informací v časopisech, knihách, na internetu atd. Vedeme žáky ke kritickému přístupu ke zdrojům informací, ke schopnosti třídit informace dle důležitosti pro zadané téma a tvořivě je využít při zpracování zadaného úkolu.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU	Zařazujeme do výuky praktické problémové úlohy, pokusy a modelové situace. Podněcujeme žáky k hledání a formulování problému. Vedeme žáky k analýze problému, k vytváření návrhů řešení a porovnávání různých řešení. Využíváme metody objevování a řízeného objevování, řízené diskuse a dialogu.

	Žáci jsou vedeni k nahlížení na problém z více hledisek a k zvažování možných kladů a záporů jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků. Zadávaté problémové úlohy, vyžadující od žáků využití vědomostí a dovedností nejen z biologie, ale také z jiných předmětů. Požadujeme od žáků vhodnou interpretaci získaných poznatků, rozvíjíme jejich schopnost formulovat, zdůvodňovat a obhajovat předložené závěry.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	Klademe důraz na skupinovou práci a kooperativní vyučování. Umožňujeme žákům prezentovat a obhajovat vlastní názory. Využíváme různé metody prezentace výsledků práce: samostatná práce, projekty, referáty, řízená diskuse, dialog, prezentační aplikace.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	Žáci společně s učitelem vytváří pravidla chování a společné práce v hodině. Zařazujeme do výuky práci ve skupinách, zdůrazňujeme pravidla a význam kvalitní spolupráce a vzájemné pomoci. Používáme metody sebehodnocení a hodnocení práce spolužáků. Vedeme žáky k toleranci a schopnosti vyslechnout názor druhých, ale i ke kritickému hodnocení různých názorů. Vedeme žáky k zodpovědnému vztahu k vlastnímu zdraví a zdraví druhých, využíváme prožitkové vyučování a modelové situace.
KOMPETENCE OBČANSKÁ	Jsmo svým vztahem k přírodě a lidem pro žáky příkladem. Vedeme žáky k slušnému a ohleduplnému chování. Vedeme žáky k odpovědnosti za jejich zdraví a zdraví druhých. Vedeme žáky k odmítavému postoji k užívání drog, kouření a alkoholu. Umožňujeme žákům osvojit si schopnost poskytnout účinnou první zdravotní pomoc. Vedeme žáky k odpovědnosti za životní prostředí a k jeho aktivní ochraně. Vedeme žáky k toleranci k jiným kulturám.
KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI	Motivujeme a vedeme žáky k tomu, aby znalosti a zkušenosti získané v hodinách biologie využívali při přípravě na budoucí studium a povolání. Různými formami (exkurze, film, beseda) seznamujeme žáky s různými profesemi v oblasti přírodních věd. Vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel týkajících se práce s mikroskopickou a laboratorní technikou a k dodržování zásad bezpečnosti práce.
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	učíme žáky využívat digitální technologie k efektivnímu vyhledávání, třídění a porovnávání odborných biologických informací z důvěryhodných a vědecky podložených zdrojů (např. online databáze, vědecké články, specializované portály) vedeme žáky k využívání nástrojů umělé inteligence (AI) pro vyhledávání a zpracování informací, tvorbu vzdělávacích materiálů (např. shrnutí, vizualizace, kvízy) a podporu individuálního učení, přičemž klademe důraz na kritické hodnocení výstupů a etické používání AI učíme žáky využívat digitální i tištěné botanické a zoologické určovací klíče pro rozpoznávání druhů rostlin a živočichů, včetně mobilních a online aplikací během terénních pozorování podporujeme žáky v používání digitálních nástrojů pro modelování, pozorování a simulaci biologických procesů a struktur (např. 3D modely, interaktivní mikroskopie, virtuální preparáty) vedeme žáky k analýze a interpretaci biologických dat (např. výsledků měření a pozorování) pomocí tabulkových procesorů, grafů a vizualizačních aplikací učíme žáky prezentovat a sdílet výsledky své práce prostřednictvím digitálních nástrojů (např. PowerPoint, Canva, Wordwall, BioRender), včetně využití AI k tvorbě vizuálně přehledných a strukturovaných výstupů podporujeme spolupráci žáků v online prostředí při řešení úkolů a projektů pomocí sdílených dokumentů, cloudových nástrojů a digitálních komunikačních platforem

	učíme žáky využívat geografické a vizualizační aplikace (např. Google Earth, digitální mapy) k pochopení ekologických, environmentálních a biogeografických souvislostí vedeme žáky k rozvoji kritického myšlení, zejména při posuzování důvěryhodnosti informací a výstupů generovaných umělou inteligencí dbáme na to, aby žáci dodržovali zásady etického a bezpečného chování v digitálním prostředí, včetně správného citování zdrojů, ochrany osobních údajů a odpovědného využívání AI

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Seminář a cvičení z biologie		
septima		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
	OBECNÁ BIOLOGIE	
➤ popíše vnitřní složitost a funkční uspořádání živých soustav ➤ pojmenuje charakteristické vlastnosti živých soustav ➤ orientuje se v jednotlivých teoriích vzniku a vývoje života na Zemi ➤ chápe principy stavby a funkce buňky ➤ odliší na základě jejich charakteristických vlastností prokaryotní a eukaryotní buňku ➤ odliší buňku rostlinnou a živočišnou ➤ vysvětlí princip množení buněk ➤ vysvětlí význam diferenciací a specializace buněk		
	VIRY, BAKTERIE	
➤ charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy ➤ orientuje se v systematickém rozdělení virů ➤ popíše životní cykly virů ➤ vyjmenuje a charakterizuje některá virová onemocnění ➤ zhodnotí způsoby ochrany proti virovým onemocněním a metody jejich léčby ➤ zhodnotí pozitivní a negativní význam virů ➤ popíše stavbu bakteriální buňky ➤ zdůvodní význam bakterií, uvede příklady jejich využití ➤ uvede příklady bakteriálních chorob ➤ zhodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním onemocněním a metody jejich léčby ➤ charakterizuje sinice a vysvětlí jejich význam v biosféře		Výchova ke zdraví: Zdravý způsob života a péče o zdraví Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
	ROSTLINY	

➤ popíše stavbu těla rostlin ➤ popíše stavbu jednotlivých rostlinných orgánů a objasní jejich funkci ➤ vysvětlí rozdíly mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním rostlin ➤ objasní princip rodozměny u rostlin ➤ pohlavní a nepohlavní rozmnožování rostlin ➤ porovná společné a rozdílné vlastnosti stélkatých a cévnatých rostlin pozná a pojmenuje významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky	základy anatomie a morfologie rostlin kořen, stonek, list, květ a plod	
➤ objasní úlohu rostlin z hlediska primární produkce v ekosystému ➤ vysvětlí význam fotosyntézy ➤ popíše průběh fotosyntézy a dýchání ➤ zhodnotí možnosti využití rostlin v různých odvětvích lidské činnosti	anatomie, morfologie a fyziologie stélkatých a cévnatých rostlin systém rostlin nižší a vyšší rostliny výtrusné a semenné rostliny nahosemenné a krytosemenné rostliny dvouděložné a jednoděložné rostliny hospodářsky významné druhy rostlin	
EKOLOGIE		
➤ objasní základní ekologické pojmy ➤ vysvětlí základní ekologické vztahy ➤ vysvětlí pojem ekosystém ➤ popíše vývoj ekosystému ➤ zhodnotí pozitivní a negativní dopady působení člověka na přírodu ➤ objasní hlavní problémy týkající se životního prostředí v ČR a v Středočeském kraji ➤ popíše historii a objasní současný stav ochrany přírody a krajiny v ČR ➤ zhodnotí význam a způsoby ochrany ohrožených rostlinných a živočišných druhů uvede ohrožené druhy rostlin a živočichů	základní ekologické pojmy biosféra a její členění vnitrodruhové vztahy mezidruhové vztahy ekosystém a jeho vývoj člověk a životní prostředí ochrana přírody a krajiny v ČR	Environmentální výchova: Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a České republiky
ŽIVOČICHOVÉ		
➤ rozlišuje hlavní kmeny bezobratlých ➤ uvede hlavní anatomicko-morfologické a fyziologické znaky jednotlivých skupin bezobratlých ➤ zhodnotí hlavní skupiny bezobratlých z hlediska ekologického, zdravotního a systematického ➤ uvede hlavní anatomicko-morfologické a fyziologické znaky obratlovců ➤ zhodnotí hlavní skupiny obratlovců z hlediska ekologického, zdravotního, systematického a hospodářského ➤ pozná, pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky	morfologie, anatomie, fyziologie a systém živočichů žahavci houbovci ploštěnci hlísti měkkýši kroužkovci ostnokožci strunatci obratlovci	
➤ popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav	evoluce a adaptace jednotlivých orgánových soustav živočichů opora těla pohyb	

	příjem a zpracování potravy dýchání vylučování termoregulace hormonální a nervové řízení tělní tekutiny a jejich oběh	
➤ objasní principy jednotlivých způsobů rozmnožování ➤ vysvětlí rozdíl mezi vnějším a vnitřním oplozením ➤ vysvětlí rozdíl mezi přímým a nepřímým vývoje ➤ charakterizuje jednotlivá ontogenetická stadia	rozmnožování živočichů nepohlavní rozmnožování pohlavní rozmnožování ontogenetický vývoj živočichů	
➤ posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti ➤ charakterizuje pozitivní a negativní působení živočichů na lidskou populaci	význam živočichů	
	ETOLOGIE	
➤ charakterizuje základní typy chování živočichů	základní etologické pojmy základy etologie	
oktáva		
	BIOLOGIE HUB	
➤ popíše stavbu hub, srovná se stavbou rostlin a živočichů ➤ vysvětlí hlavní způsoby rozmnožování hub ➤ popíše životní cyklus vřecko-výtrusných a stopkovýtrusných hub ➤ pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné druhy hub ➤ zhodnotí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub ➤ popíše stavbu lišejníků ➤ uvede významné zástupce lišejníků ➤ zhodnotí význam lišejníků v přírodě	obecná charakteristika říše hub rozmnožování hub životní cykly hub významní zástupci taxonů Zygomyceta, Ascomyceta a Basidiomyceta význam hub obecná charakteristika lišejníků stavba těla, významní zástupci a význam lišejníků	Výchova ke zdraví: Zdravý způsob života a péče o zdraví Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
	BIOLOGIE ČLOVĚKA	
➤ popíše a vysvětlí evoluci člověka ➤ zhodnotí úroveň vyspělosti živočišných předchůdců člověka ➤ vysvětlí proces hominizace a sapientace ➤ využije znalostí o lidských plemelech k jednoznačnému odmítnutí rasismu v jakékoliv podobě	evoluce člověka živočišní předchůdci člověka hominizace sapientace	
➤ vysvětlí funkci kosterní soustavy ➤ popíše stavbu kosti ➤ pozná základní kosti lidského těla ➤ vysvětlí funkci svalové soustavy ➤ popíše stavbu svalu	kosterní a svalová soustava	Výchova ke zdraví: Zdravý způsob života a péče o zdraví Rizika ohrožující zdraví a jejich

➤ uvede nejznámější nemoci pohybové soustavy a zhodnotí možnosti prevence		prevence
➤ zhodnotí funkci a význam oběhové soustavy ➤ uvede jednotlivé složky krve a vysvětlí jejich význam ➤ popíše jednotlivé části oběhové soustavy a vysvětlí jejich funkci ➤ podle předloženého obrazu popíše stavbu a činnost srdce ➤ zhodnotí vliv rizikových civilizačních faktorů na onemocnění oběhové soustavy ➤ objasní význam jednotlivých částí mízní soustavy	oběhová soustava tělní tekutiny, krev nemoci oběhové soustavy	Výchova ke zdraví: Zdravý způsob života a péče o zdraví
➤ vysvětlí funkci dýchací soustavy ➤ popíše stavbu a funkci jednotlivých orgánů dýchací soustavy ➤ vysvětlí princip dýchání ➤ zdůvodní negativní vliv kouření na zdraví člověka ➤ uvede nejznámější nemoci dýchací soustavy a zhodnotí možnosti prevence	dýchací soustava nemoci dýchací soustavy	Výchova ke zdraví: Zdravý způsob života a péče o zdraví
➤ objasní funkci a význam trávicí soustavy ➤ popíše stavbu a funkci jednotlivých orgánů trávicí soustavy ➤ vysvětlí proces trávení ➤ objasní přímou souvislost mezi stravovacími zvyklostmi a civilizačními chorobami ➤ zhodnotí význam zásad zdravé výživy	trávicí soustava nemoci trávicí soustavy	Výchova ke zdraví: Zdravý způsob života a péče o zdraví
➤ objasní funkci a význam vylučovací soustavy ➤ popíše stavbu a funkci jednotlivých orgánů vylučovací soustavy ➤ zdůvodní význam správného pitného režimu ➤ popíše stavbu a funkci kůže ➤ vysvětlí rizika nadměrného slunění v souvislosti s výskytem rakoviny kůže	soustava vylučovací soustava kožní	Výchova ke zdraví: Zdravý způsob života a péče o zdraví
➤ vysvětlí podstatu nervového a hormonálního řízení ➤ popíše vliv jednotlivých hormonů na funkci organismu ➤ vysvětlí funkci centrální nervové soustavy a obvodového nervstva ➤ popíše stavbu a vysvětlí funkci jednotlivých smyslových orgánů ➤ nejznámější poruchy smyslových orgánů	nervová soustava hormonální soustava smyslové orgány	Výchova ke zdraví: Zdravý způsob života a péče o zdraví Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
➤ popíše stavbu a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů ženské a mužské rozmnožovací soustavy ➤ zhodnotí vhodnost dostupných metod antikoncepce z hlediska jejich spolehlivosti ➤ uvede rizika spojená s pohlavně přenosnými chorobami ➤ zdůvodní důležitost odpovědného chování v sexuálním životě ➤ uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě ➤ popíše jednotlivé etapy lidské reprodukce ➤ orientuje se v základních principech asistované reprodukce ➤ popíše a vysvětlí prenatální vývoj člověka ➤ vyjádří vlastní postoj k otázce interrupcí ➤ popíše jednotlivé fáze porodu	rozmnožovací soustava	Výchova ke zdraví: Změny v životě člověka a jejich reflexe Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Změny v životě člověka a jejich reflexe
➤ rozliší a popíše jednotlivé etapy postnatálního vývoje člověka ➤ využívá znalostí o orgánových soustavách pro pochopení procesů probíhajících ve vlastním těle	ontogenetický vývoj	

	GENETIKA	
➤ vysvětlí molekulární podstatu genetiky ➤ orientuje se v základní genetické terminologii ➤ objasní význam meiózy pro dědičnost znaků a genetickou variabilitu ➤ vysvětlí na konkrétních příkladech Mendlovy zákony ➤ odvodí základní štepčné poměry v F1 a F2 generaci ➤ porovná rozdíly v dědičnosti kvalitativních a kvantitativních znaků ➤ porovná a objasní jednotlivé typy mutací ➤ analyzuje faktory ovlivňující četnosti alel v populaci a zhodnotí jejich evoluční význam ➤ analyzuje možnosti využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě ➤ objasní princip prenatální diagnostiky pohlaví a geneticky založených nemocí ➤ popíše klasické metody šlechtění rostlin a plemenitby živočichů ➤ zdůvodní význam genového inženýrství ➤ vysvětlí principy genetických modifikací u organismů ➤ uvede příklady a možnosti využití geneticky modifikovaných jednobuněčných organismů, rostlin a živočichů ➤ vysvětlí výhody a eventuelní rizika aplikace geneticky modifikovaných organismů v zemědělství, farmacii a průmyslu ➤ v diskusi obhájí svůj názor na využívání geneticky modifikovaných organismů ➤ vysvětlí základní principy a metody klonování	složení a struktura nukleových kyselin chromozóm, karyotyp, karyogram gen, alela, vztahy alel, vazba genů exprese genu transkripce, translace genotyp, fenotyp meióza, crossingover Mendlovy zákony dědičnost a proměnlivost mutace základy genetiky populací	Výchova ke zdraví: Zdravý způsob života a péče o zdraví Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence

SEMINÁŘ A CVIČENÍ Z BIOLOGIE - JEDNOLETÝ

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ

Povinně volitelný **SEMINÁŘ A CVIČENÍ Z BIOLOGIE** rozvíjí na vyšším gymnáziu vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Biologie (RVP GV, vzdělávací oblast Člověk a příroda), část vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Geologie, tématické okruhy: Zdravý způsob života a péče o zdraví; Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence; Změny v životě člověka a jejich reflexe (vzdělávací obor Výchova ke zdraví, vzdělávací oblast Člověk a zdraví) dále zahrnuje tématický okruh Problematika vztahů organismů a prostředí, některé části tématického okruhu Člověk a životní prostředí a tématického okruhu Životní prostředí regionu České republiky z průřezového tématu Environmentální výchova a některé části tématického okruhu Globální problémy, jejich příčiny a důsledky z průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Seminář a cvičení z biologie je koncipován jako předmět, který má žákům, kteří hodlají pokračovat ve studiu biologie poskytnout ucelený přehled znalostí a vědomostí o přírodě a živých organismech v ní. Důraz je kladen především na témata fyziologická, obecně biologická a ekologická. Témata taxonomická jsou redukována do rozsahu, který podmiňuje úspěšné pochopení složitosti přírody a komplexnosti vztahů v ní. Maturantům a zájemcům o vysokoškolské studium přírodovědných oborů, zejména biologie a lékařství, by měl tento předmět poskytnout dostatek znalostí a vědomostí pro úspěšné zvládnutí maturity a přijímacích zkoušek.

ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ

Seminář a cvičení z biologie se vyučuje v septimě a oktávě osmiletého studia a odpovídajících ročnících studia čtyřletého.

Týdenní hodinová dotace:

ročník	počet hodin
septima	2
Oktáva	2

Převážná část hodin tohoto semináře probíhá ve specializované učebně biologie, která je vybavena videem, projektorem a počítačem.

Základní formou výuky je výklad s ukázkami (přírodniny, nástěnné obrazy, modely, video, DVD, zpětný projektor), který je doplňován tématickými diskusemi, referáty žáků a příležitostně exkurzemi.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	Vedeme žáky k osvojení si různých metod a strategií učení. Zadáváme žákům samostatné práce, které vedou žáky k hledání, rozpoznání a užití neefektivnější strategie učení nebo pracovního postupu. Požadujeme od žáků samostatné a vhodné rozvržení vlastní práce. Umožňujeme žákům prezentovat jejich práci.

	Umožňujeme žákům kriticky zhodnotit vlastní práci. Zařazujeme do výuky problémové vyučování, experimenty, pozorování přírodnin a exkurze do terénu, umožňujeme žákům experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry. Žáci jsou vedeni k vysvětlení a obhajobě svých postojů a názorů. Zadáváme žákům práce, které vyžadují hledání informací v časopisech, knihách, na internetu atd. Vedeme žáky ke kritickému přístupu ke zdrojům informací, ke schopnosti třídit informace dle důležitosti pro zadané téma a tvořivě je využít při zpracování zadaného úkolu. Zadáváme žákům motivační domácí úkoly – umožňujeme jim vybrat si z nabídky domácích úkolů.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU	Zařazujeme do výuky praktické problémové úlohy, pokusy a modelové situace. Podněcujeme žáky k hledání a formulování problému. Vedeme žáky k analýze problému, k vytváření návrhů řešení a porovnávání různých řešení. Využíváme metody objevování a řízeného objevování, řízené diskuse a dialogu. Žáci jsou vedeni k nahlížení na problém z více hledisek a k zvažování možných kladů a záporů jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků. Zadáváme problémové úlohy, vyžadující od žáků využití vědomostí a dovedností nejen z biologie, ale také z jiných předmětů. Požadujeme od žáků vhodnou interpretaci získaných poznatků, rozvíjíme jejich schopnost formulovat, zdůvodňovat a obhajovat předložené závěry.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	Klademe důraz na skupinovou práci a kooperativní vyučování. Umožňujeme žákům prezentovat a obhajovat vlastní názory. Využíváme různé metody prezentace výsledků práce: samostatná práce, projekty, referáty, řízená diskuse, dialog, prezentační aplikace.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	Žáci společně s učitelem vytváří pravidla chování a společné práce v hodině. Zařazujeme do výuky práci ve skupinách, zdůrazňujeme pravidla a význam kvalitní spolupráce a vzájemné pomoci. Používáme metody sebehodnocení a hodnocení práce spolužáků. Vedeme žáky k toleranci a schopnosti vyslechnout názor druhých, ale i ke kritickému hodnocení různých názorů. Vedeme žáky k zodpovědnému vztahu k vlastnímu zdraví a zdraví druhých, využíváme prožitkové vyučování a modelové situace.
KOMPETENCE OBČANSKÁ	Jsme svým vztahem k přírodě a lidem pro žáky příkladem. Vedeme žáky k slušnému a ohleduplnému chování. Vedeme žáky k odpovědnosti za jejich zdraví a zdraví druhých. Vedeme žáky k odmítavému postoji k užívání drog, kouření a alkoholu. Umožňujeme žákům osvojit si schopnost poskytnout účinnou první zdravotní pomoc. Vedeme žáky k odpovědnosti za životní prostředí a k jeho aktivní ochraně. Vedeme žáky k toleranci k jiným kulturám.
KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI	Motivujeme a vedeme žáky k tomu, aby znalosti a zkušenosti získané v hodinách biologie využívali při přípravě na budoucí studium a povolání. Různými formami (exkurze, film, beseda) seznamujeme žáky s různými profesemi v oblasti přírodních věd. Vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel týkajících se práce s mikroskopickou a laboratorní technikou a k dodržování zásad bezpečnosti práce.

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	učíme žáky využívat digitální technologie k efektivnímu vyhledávání, třídění a porovnávání odborných biologických informací z důvěryhodných a vědecky podložených zdrojů (např. online databáze, vědecké články, specializované portály) vedeme žáky k využívání nástrojů umělé inteligence (AI) pro vyhledávání a zpracování informací, tvorbu vzdělávacích materiálů (např. shrnutí, vizualizace, kvízy) a podporu individuálního učení, přičemž klademe důraz na kritické hodnocení výstupů a etické používání AI učíme žáky využívat digitální i tištěné botanické a zoologické určovací klíče pro rozpoznávání druhů rostlin a živočichů, včetně mobilních a online aplikací během terénních pozorování podporujeme žáky v používání digitálních nástrojů pro modelování, pozorování a simulaci biologických procesů a struktur (např. 3D modely, interaktivní mikroskopie, virtuální preparáty) vedeme žáky k analýze a interpretaci biologických dat (např. výsledků měření a pozorování) pomocí tabulkových procesorů, grafů a vizualizačních aplikací učíme žáky prezentovat a sdílet výsledky své práce prostřednictvím digitálních nástrojů (např. PowerPoint, Canva, Wordwall, BioRender), včetně využití AI k tvorbě vizuálně přehledných a strukturovaných výstupů podporujeme spolupráci žáků v online prostředí při řešení úkolů a projektů pomocí sdílených dokumentů, cloudových nástrojů a digitálních komunikačních platforem učíme žáky využívat geografické a vizualizační aplikace (např. Google Earth, digitální mapy) k pochopení ekologických, environmentálních a biogeografických souvislostí vedeme žáky k rozvoji kritického myšlení, zejména při posuzování důvěryhodnosti informací a výstupů generovaných umělou inteligencí dbáme na to, aby žáci dodržovali zásady etického a bezpečného chování v digitálním prostředí, včetně správného citování zdrojů, ochrany osobních údajů a odpovědného využívání AI

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Seminář a cvičení z biologie III.ročník		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
- zná jednotlivé teorie o vzniku a vývoji života - charakterizuje jednotlivé fáze evoluce člověka - využije znalostí z předchozích ročníků a vysvětlí nejdůležitější znaky odlišující lidoopy od rodu Homo /geneticky i morfologicky/	Vznik a vývoj života, druhu a antropogeneze	
-charakterizuje jednotlivá geologická období z pohledu biologického	Nejstarší skupiny organismů, evoluční biologie	

- vyjmenuje významné biologické zástupce jednotlivých geologických období - orientuje se v problematice překotných změn v období velkých vymírání - orientuje se v problematice moderních evolučních teorií		
-odliší strategii růstu a vývoje u rostlin, hub a živočichů - vysvětlí návaznost pojmů diferenciacce, specializace a morfogeneze - uvede příklady poruch vývojových a růstových - zná moderní metody využívající poznatky vývojových biologů / kmenové buňky, embryologie/ - zná jednotlivé fáze vývoje u člověka	Růst a vývoj organismů / rostlin, živočichů, hub/	Výchova ke zdraví: Zdravý způsob života a péče o zdraví Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
- objasní zastoupení jednotlivých typů tkání a pletiv v orgánových soustavách - zná principy vedoucí k mnohobuněčnosti	Pletiva a tkáně , mnohobuněčnost	
-odvodí z předchozích znalostí typy tělních plánů u jednotlivých oddělení rostlin a živočichů - popíše stavbu jednotlivých rostlinných orgánů s důrazem na vegetativní orgány rostlin	Stavba těla rostlin a živočichů	
-vysvětlí rozdíly mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním, genetický význam - orientuje se v procesu rodozměny u rostlin a hub - vysvětlí rozmnožovací strategie u živočichů - uvede příklady vyjimečných rozmnožovacích strategií /partenogeneze, hermafroditismus, schizogonie/ - zná některé etologické strategie navázané na rozmnožování druhu	Rozmnožování / rostlin, živočichů, hub/	
- objasní fyzikální zákonitosti nutné k možnosti pohybu u rostlin - propojí znalosti z předchozích ročníků a načrtne fylogenezi opěrné a svalové soustavy u živočichů - popíše opěrnou a svalovou soustavu člověka	Pohyby / rostlin, živočichů a člověka/	Výchova ke zdraví: Zdravý způsob života a péče o zdraví Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
-charakterizuje fylogenetický význam založení cévních svazků rostlin - propojí znalosti z předchozích ročníků a načrtne fylogenezi oběhové soustavy u živočichů - objasní funkci tělních tekutin u jednotlivých zástupců živočichů	Cévní svazky rostlin, cévní soustava živočichů	Výchova ke zdraví: Zdravý způsob života a péče o zdraví Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
-objasní klimatický význam výměny plynů u rostlin - propojí znalosti z předchozích ročníků a načrtne fylogenetický vývoj dýchací soustavy u živočichů	Dýchání /rostlin, živočichů a člověka/	Výchova ke zdraví: Zdravý způsob života a péče o zdraví Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence

- orientuje se v problematice onemocnění dýchací soustavy člověka /především pandemické typy onemocnění/		
-objasní základní průběh fotosyntézy -zhodnotí význam fotosyntézy pro biosféru -propojí znalosti z předchozích ročníků a načrtne fylogenetický vývoj trávicí soustavy u živočichů - orientuje se v problematice metabolismu látek u člověka - zná zdravotní rizika spojená s nadváhou	Výživa rostlin, živočichů a člověka	Výchova ke zdraví: Zdravý způsob života a péče o zdraví Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence

Seminář a cvičení z biologie		
	4. ročník	
Školní výstup předmětu Žák:	Učivo	Průřezová téma Poznámky
-detailněji je seznámen s buněčným mechanismem přenosu informací - nervové synapse - zná problematiku reakce rostlin na podněty - orientuje se v problematice dráždivosti na buněčné úrovni - propojí znalosti z předchozích ročníků a načrtne fylogenetický vývoj jednotlivých smyslů u živočichů	Dráždivost organismů	
- propojí znalosti z předchozích ročníků a zařadí významné biologické látky do jednotlivých kategorií - zná specifitu působení jednotlivých látek	Biologicky významné látky /hormony,vitamíny,neurotransmitery/	Propojení témat s učivem organické chemie
-zná principy imunity na molekulární a buněčné úrovni - komplexně nahlíží na problematiku imunity u člověka	Imunita	Výchova ke zdraví: Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
- vysvětlí problematiku přizpůsobení jednotlivých vylučovacích soustav živočichů s ohledem na typ životního prostředí / sladkovodní, mořští, suchozemští, extrémní biotopy/	Vylučování /fylogeneze vylučovacích soustav/	
-odliší rozdílnou strategii a strukturu prokaryontního a eukaryontního světa - zná evoluční cestu vzniku eukaryontní buňky	Buňka / prokaryontní a eukaryontní/	

-popíše základní metabolické dráhy probíhající v eukaryotní buňce - orientuje se v problematice typického a atypického buněčného cyklu - umí vysvětlit problematiku nádorového bujení na buněčné úrovni	Buněčné děje , buněčný cyklus, nádorové bujení	Propojení témat s učivem organické chemie
-umí zhodnotit význam prokaryont v biosféře - pozná jednotlivé životní strategie prokaryont	Jednobuněčné prokaryotní organismy	
-orientuje se v současné dynamicky se měnící situaci v taxonomii jednobuněčných eukaryont - zná problematiku a zástupce nových taxonů	Jednobuněčné eukaryotní organismy	
- orientuje se v rozdílech mezi virovými, bakteriálními a patogeny prvoků - zná principy léčby jednotlivých typů onemocnění -na konkrétních příkladech onemocnění člověka, živočichů a rostlin odhalí rizika vzniku onemocnění	Patogenní organismy a patogenní nebuněčné struktury	Výchova ke zdraví: Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
-zná konkrétní pozitivní příklady využití virové a prokaryotní životní strategie v moderní genetice	Genetika molekulární a buněčná , moderní genetické metody	
-objasní pozitiva a negativa využití geneticky modifikovaných organismů - zná principy vzniku GMO organismů - je schopen odborně diskutovat na téma klonování - zná etická specifika genetiky člověka	Genetika mnohobuněčných organismů, specifika genetiky člověka	
-charakterizuje jednotlivé typy ekosystémů - zná energetické toky probíhající v konkrétním ekosystému - orientuje se v termínech populační ekologie	Ekosystém a populace	Environmentální výchova
-objasní problematiku stavu životního prostředí na různých úrovních /globální, regionální, ekosystémů/ - navrhne perspektivní ekologická řešení ve vybraných lokalitách - zná principy udržitelné globální strategie - ochrana životního prostředí je pro studenta aktivním každodenním tématem	Ekologie	Environmentální výchova

SEMINÁŘ Z CHEMIE - JEDNOLETÝ

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ

Seminář a cvičení z chemie je koncipován jako jednoletý, povinně volitelný předmět s dvouhodinovou dotací, vyučovaný ve 4.ročníku studia. Je určen pro studenty s hlubším zájmem o chemii a přírodní vědy obecně, pro studenty, kteří chtějí z chemie maturovat a kteří budou skládat z chemie přijímací zkoušku na VŠ. Cílem semináře je zopakovat si poznatky získané během studia, rozšířit si vědomosti o látku, která není běžnou náplní výuky v předchozích ročnících a získat všeobecný přehled o možnostech budoucího povolání a o možnostech, které nabízí moderní chemie.

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník, ve kterém je předmět vyučován	1.ročník	2..ročník	3. ročník	4. .ročník
	0	0	0	2

Převážná část hodin semináře probíhá ve specializované učebně, která je vybavena projektorem a počítačem. Základní formou výuky je výklad s názornými ukázkami, který je doplňován důkladným procvičováním probírané látky a příležitostným laboratorním cvičením a exkurzemi.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	- vedeme žáky k osvojení si různých metod a strategií učení - zadáváme žákům samostatné práce -vedeme žáky k samostatnosti - umožňujeme žákům se aktivně zapojovat do řešení problémů a realizovat vlastní nápady - umožňujeme žákům pozorovat a experimentovat
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	- umožňujeme žákům provádět pokusy, ověřovat výsledky řešení a uvažovat nad rozdílnými způsoby postupu řešení - do výuky zařazujeme modelové příklady a příklady, které žáci znají z běžného života - vytváříme žákům prostředí, které vyžaduje řešit problémy
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	- vyžadujeme od žáků využívání všech dostupných zdrojů (učebnice, skripta, internet, naučná videa) a jejich správné používání - klademe důraz na možnost seberealizace a samostatné práce, ale i práce v týmu - umožňujeme žákům pravidelně zlepšovat jejich komunikační dovednosti (diskuze, zkoušení, prezentace)
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	- vždy zdůrazňujeme nutnost pomoci a výhodnost spolupráce (zařazujeme práce ve dvojicích či týmu) - do výuky pravidelně zařazujeme projektové dny
KOMPETENCE OBČANSKÁ	- ukazujeme žákům využití chemie v běžném každodenním životě a vedeme je k odmítavému postoji k alkoholu a drogám
KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI	- podněcujeme u žáků zájmovou činnost a smysluplné využití volného času - zapojujeme žáky do různých školních projektů

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

SEMINÁŘ A CVIČENÍ Z CHEMIE		
4. ROČNÍK		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
- umí zapsat vzorce sloučenin a umí je pojmenován podle pravidel chemického názvosloví	OBECNÁ CHEMIE Názvosloví anorganické chemie binární sloučeniny vodíku a jejich soli, thiokyseliny, peroxokyseliny, hyperoxidy, substituované kyseliny, komplexní sloučeniny	český jazyk – tvarosloví, rozvoj logického myšlení
- objasní pojem a odvodí typ hybridizace dané molekulxy - používá teorii VSEPR pro odvození tvaru vybraných molekul	Tvar molekul Teorie hybridizace Teorie VSEPR	
- definuje reakční rychlost - vysvětlí teorii chemické kinetiky - znázorní reakční koordinátu a vysvětlí pojmy aktivační energie a aktivovaný komplex - uvede faktory ovlivňující rychlost chemické reakce - vysvětlí působení katalyzátorů a katalyzátorových jedů	FYZIKÁLNÍ CHEMIE Chemická kinetika Reakční rychlost Teorie chemické kinetiky Srážková teorie, aktivační energie Aktivovaný komplex Faktory ovlivňující chemickou reakci	fyzika
- vysvětlí pojem chemická rovnováha - umí zapsat vztah pro rovnovážnou konstantu z chemické rovnice dané chemické reakce - posoudí vliv změny koncentrace reaktantů, objemu a teploty na rovnovážné složení soustavy - vysvětlí průběh acidobazických, srážecích, komplexotvorných a redoxních reakcí - definuje kyselinu a zásadu, chápe princip neutralizace - umí spočítat pH silných kyselin a zásad - vysvětlí pojem oxidace a redukce, chápe princip a význam elektrolýzy, umí popsat děje na elektrodách - umí vyčíslit redoxní rovnice	Chemické rovnováhy Vlastnosti rovnovážného stavu Zákon chemické rovnováhy Ovlivňování složení reakčních směsí Druhy chemických rovnováh Acidobazické rovnováhy Srážecí rovnováhy Komplexometrické rovnováhy Redoxní rovnováhy	fyzika
- uvede, do jaké skupiny PSP prvek patří - uvede strukturu těchto prvků v elektronovém obalu - charakterizuje vlastnosti prvků a uvede způsob jejich získávání - uvede sloučeniny těchto prvků s velkým významem - popíše způsob výroby a praktické uplatnění těchto prvků	ANORGANICKÁ CHEMIE Vybrané kapitoly z chemie prvků a jejich sloučenin	
- vysvětlí pojmy reakční mechanismus a reakční schéma	ORGANICKÁ CHEMIE Reakční mechanismy organických reakcí	

- vyjmenuje typy chemických reakcí a uvede je na jednotlivých příkladech s praktickým významem - vysvětlí pojem homolýza a heterolýza - uvede typy činidel v organické chemii - uvede způsob klasifikace makromolekulárních látek - uvede jejich složení a strukturu - charakterizuje reakce, při kterých vznikají - uvede významné polymery, jejich vlastnosti a využití	Vybrané skupiny organických sloučenin Makromolekulární látky	
- definuje, které společné znaky mají živé soustavy a jaké je jejich chemické složení - uvede, jaké druhy chemických dějů v živých soustavách zná a jaké v nich probíhají fyzikálně-chemické procesy - charakterizuje redoxní děje v živých soustavách - vysvětlí vznik ATP	BIOCHEMIE Chemické složení a chemické děje v živých soustavách Společné chemické znaky živých soustav Chemické složení živých soustav Fyzikálně-chemické procesy probíhající v živých soustavách Redoxní děje v živých soustavách ATP	biologie, fyzika
- charakterizuje a vysvětlí průběh biosyntézy a rozklad sacharidů, lipidů a bílkovin	Metabolismus sacharidů, lipidů a bílkovin v živých soustavách Biosyntéza a rozklad sacharidů Biosyntéza a rozklad lipidů Biosyntéza a rozklad bílkovin	biologie

Obsah semináře je orientační, zařazení jednotlivých celků a jejich hodinová dotace bude záviset na zájmu studentů. Dle zájmu studentů je možno přidat další témata.

SEMINÁŘ Z BIOLOGIE A CHEMIE - JEDNOLETÝ

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ

Vyučovací předmět **Seminář z biologie a chemie** vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda, vzdělávacích oborů Chemie a Biologie a dále ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, tématického okruhu Pracovně právní vztahy, ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, tématického okruhu Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence. Náplň předmětu v rámci mezipředmětových vztahů přímo souvisí s výukou dalších oborů vzdělávací oblasti Člověk a příroda a na řadě míst se dotýká i dalších oborů (matematika, dějepis, český jazyk, latina) a průřezových témat Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Environmentální výchova (RVP G).

Seminář z biologie a chemie je koncipován jako jednoletý, povinně volitelný předmět s dvouhodinovou týdenní dotací, vyučovaný v posledním ročníku studia. Je určen pro studenty s hlubším zájmem o biologii a chemii, studenty, kteří chtějí z biologie nebo chemie maturovat a studenty, kteří budou skládat z biologie nebo chemie přijímací zkoušku na VŠ. Cílem semináře je umožnit studentům, kteří si zvolili tento předmět, zopakovat si poznatky získané během předchozího studia, rozšířit si vědomosti o látku, která není náplní výuky v předchozích ročnících a současně je orientovat v oblasti jejich zvýšeného zájmu pro další studium i k volbě povolání.

Časové vymezení

Výstupy z RVP G jsou realizovány ve čtvrtém ročníku čtyřletého gymnázia a v osmém ročníku osmiletého gymnázia (oktáva).

Týdenní hodinová dotace

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
0 hod.	0 hod.	0 hod.	2 hod.

Organizační vymezení

Výuka většinou probíhá ve specializované učebně, převážně formou frontálního výkladu s demonstrací obrazového i dokladového materiálu a je mnohdy doplněn i demonstračními pokusy, s maximálním využitím diskuze a zapojením žáků. Dalšími formami výuky jsou referáty a prezentace. Učebna je vybavena multimediální projekční technikou a demonstračním stolem.

V každém pololetí studenti zpracují prezentaci s biologickou, či chemickou tematikou, kterou si po konzultaci s vyučujícím zvolí. Studenti jsou motivováni k účasti v oborových soutěžích (BiO, CheO, SOČ) a jsou jim nabízena témata odborných seminárních prací.

Součástí výuky je také exkurze (např. do čistíčky odpadních vod, pivovaru, apod.), která je zařazena v závislosti na organizaci školního roku kdykoli v průběhu výuky předmětu.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Klíčová kompetence	Výchovně vzdělávací strategie
KOMPETENCE K UČENÍ	zařazujeme do výuky problémové vyučování, experiment, prvky daltonske výuky

	• využíváme sebekontrolu a sebehodnocení žáků • zadáváme žákům samostatné práce vyžadující aplikaci teoretických poznatků • vyžadujeme od žáků vhodné rozvržení vlastní práce • umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a náměty • umožňujeme žákům pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	• umožňujeme žákům vytvářet hypotézy, pozorovat různé jevy, hledat pro ně vysvětlení, provádět pokusy, ověřit výsledek řešení a zvážit jeho uplatnění v praxi • vytváříme pro žáky praktické problémové úlohy a situace, při nichž je nutné řešit praktické problémy • při řešení problémů pomocí algoritmu zařazujeme do výuky modelové příklady • nabízíme žákům k řešení úkoly, které vyžadují propojení znalostí z více vyučovacích předmětů i využití praktických dovedností z různých oblastí lidské činnosti, a tudíž i více přístupů k vyřešení • žákům není bráněno při vlastní volbě pořadí vypracování úkolů • ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	• klademe důraz na týmovou práci a kooperativní vyučování • žáci mají maximální možnost samostatné ústní i písemné prezentace (samostatná práce, projekty, referáty, řízené diskuse, komunitní kruh) • vyžadujeme od žáků využívání informačních technologií pro získávání informací i tvorbu výstupů (časopis, webová stránka, prezentace,...) • jako výstup z některých témat výuky vyžadujeme nejrozličnějším způsobem zpracované závěrečné práce (prezentační aplikace, písemně, graficky, pomocí obrazového vyjádření apod. dle věku žáků a druhu tématu)
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	• od prvního ročníku zařazujeme do výuky práci v týmu, zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce a nutnost vzájemné pomoci • do výuky pravidelně zařazujeme projekty, projektové dny, prvky daltonské výuky, kooperativní vyučování
KOMPETENCE OBČANSKÁ	• zadáváme žákům konkrétní příklady z každodenního běžného života • nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI	• pestrou nabídkou zájmových útvarů podněcujeme u žáků zájmovou činnost a smysluplné využití volného času • zapojujeme žáky do přípravy školních projektů • získané poznatky žáků jsou využívány při konkrétních činnostech propojených s praktickým životem a zdůrazňujících vztah k volbě povolání - hraní rolí, diskuse, skupinová práce, pokusy a experimenty
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	• vedeme žáky k samostatnému a kritickému využívání digitálních nástrojů při řešení odborných problémů, přípravě prezentací a zpracování projektů napříč biologickými a chemickými tématy • učíme žáky efektivně vyhledávat, porovnávat a třídit odborné informace z vědeckých databází, online portálů a elektronických zdrojů v češtině i v cizím jazyce • podporujeme žáky v práci s aplikacemi umělé inteligence (AI) pro generování výukových materiálů, vizualizací, shrnutí, interpretaci dat i inspiraci pro vědeckou práci – se zaměřením na ověřování výstupů a respektování etických zásad

	• učíme žáky zpracovávat a analyzovat data z laboratorních experimentů za pomoci digitálních nástrojů (např. tabulkové procesory, grafy, analytický software), včetně vizualizace výsledků a jejich interpretace • vedeme žáky k praktickému využití určovacích klíčů (botanických a zoologických) a digitálních aplikací (např. iNaturalist, Pl@ntNet) při terénním výzkumu a projektové výuce • podporujeme žáky v mezipředmětovém propojení poznatků z biologie a chemie pomocí digitálních simulací a modelovacích nástrojů (např. ChemSketch, PhET, BioRender) • učíme žáky tvořit odborné výstupy v digitální podobě (např. prezentace, plakáty, výzkumné zprávy, popularizační materiály), včetně využití online nástrojů pro týmovou spolupráci (např. sdílené dokumenty, interaktivní nástroje, cloudové platformy) • rozvíjíme u žáků kritické a systémové myšlení, zejména při práci s vědeckými informacemi a výstupy generovanými digitálními technologiemi • vedeme žáky k odpovědnému, bezpečnému a etickému využívání digitálních nástrojů, včetně správného citování, ochrany dat a respektování autorských práv

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

SEMINÁŘ Z BIOLOGIE A CHEMIE		
4. ROČNÍK - OKTÁVA		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
▶ vysvětlí dědičnost a proměnlivost ▶ popíše stavbu a vysvětlí funkci nukleových kyselin (dále jen NK), vysvětlí princip genetického kódu, popíše realizaci genetické informace – biosyntézu NK a proteinů ▶ správně používá genetické pojmy ▶ popíše stavbu a typy chromozómů, objasní pojem karyotyp, zdůvodní diploidní a haploidní sadu chromozómů jako výsledek mitózy a meiózy ▶ vysvětlí rozdíl mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním ▶ při řešení jednoduchých úloh na dědičnost kvalitativních znaků aplikuje Mendelovy zákony ▶ vysvětlí důvody poměru pohlaví u savců a ptáků ▶ vysvětlí dědičnost znaků pohlavně vázaných a pohlavně ovlivněných a uvede příklady	GENETIKA - dědičnost a proměnlivost - molekulární základ dědičnosti, genetický kód, biosyntéza NK a bílkovin - základní genetické pojmy - cytologické základy dědičnosti - genetika mnohobuněčných organismů - dědičnost kvalitativních znaků - vlohové interakce, Mendelovy zákony - gonozomální dědičnost - dědičnost kvantitativních znaků, koeficient dědivosti - genetika populací - genetika člověka, dědičné choroby, genetické poradenství - proměnlivost organismů, mutace - genové inženýrství, geneticky modifikované organizmy	chemie člověk a zdraví - rizika ohrožující zdraví a jejich prevence a ochrana člověka za mimořádných událostí

▶ uveďte příklady kvantitativních znaků a vysvětlí princip jejich dědičnosti ▶ vysvětlí dědičnost a proměnlivost organismů v rámci různých typů populací ▶ popíše hlavní metody využívané v genetice člověka ▶ řeší jednoduché aplikační úlohy z genetiky člověka ▶ uveďte příklady dědičných chorob člověka a jejich důsledky u potomstva, zdůvodní význam prenatální genetické diagnostiky ▶ rozdělí mutace podle různých hledisek, uveďte nejzávažnější mutagenní činitele a důsledky jejich působení ▶ vyhodnotí etická hlediska používání biotechnologií založených na genetických informacích organismů		
▶ definuje reakční rychlost ▶ vysvětlí teorie chemické kinetiky ▶ znázorní reakční koordinátu a vysvětlí pojmy aktivační energie a aktivovaný komplex ▶ zapíše kinetickou rovnici chemické reakce a definuje řád reakce ▶ vysvětlí vztah rychlostí dílčích reakcí k celkové reakční rychlosti ▶ uveďte faktory ovlivňující rychlost chemické reakce a chápe principy jejich působení ▶ vysvětlí působení katalyzátorů a katalyzátorových jedů, vymezí pojmy homogenní a heterogenní katalýza	FYZIKÁLNÍ CHEMIE Chemická kinetika - reakční rychlost - teorie chemické kinetiky - srážková teorie, aktivační energie - teorie absolutních reakčních rychlostí, aktivovaný komplex - faktory ovlivňující rychlost chemické reakce - vliv koncentrace reagujících látek, kinetická rovnice - vliv reakčního mechanismu, řád reakce - vliv teploty, Arrheniova rovnice - vliv katalyzátoru, homogenní a heterogenní katalýza, inhibice	fyzika matematika
▶ vysvětlí pojem chemické rovnováhy v soustavě a její dynamický charakter ▶ zapíše vztah pro rovnovážnou konstantu z chemické rovnice dané chemické reakce ▶ formuluje princip akce a reakce, posoudí vliv na rovnovážné složení soustavy změnou: koncentrace reagujících látek, objemu, teploty ▶ vysvětlí průběh acidobazických, srážecích, komplexotvorných a redoxních reakcí a uveďte jejich specifika ▶ definuje kyselinu a zásadu, chápe princip neutralizace, autoprotolýzy, vypočítá pH silných kyselin a zásad, vysvětlí podstatu disociace a hydrolyzy ▶ vysvětlí pojmy oxidace a redukce, chápe princip a význam elektrolýzy, popíše děje probíhající na elektrodách, dopočítá stechiometrické koeficienty u redoxních rovnic	Chemické rovnováhy - vlastnosti rovnovážného stavu - zákon chemické rovnováhy - ovlivňování složení reakční směsi -druhy chemických rovnováh - acidobazické rovnováhy - srážecí rovnováhy - komplexotvorné rovnováhy - redoxní rovnováhy	fyzika matematika

Obsah semináře je orientační, zařazení jednotlivých celků a jejich hodinová dotace bude záviset na vyspělosti a zájmu studentů. Dle zájmu studentů bude možné další témata přidat.

SEMINÁŘ A CVIČENÍ Z FYZIKY – JEDNOLETÝ

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ

Seminář a cvičení z fyziky je koncipován jako jednoletý, povinně volitelný předmět s dvouhodinovou dotací, vyučovaný ve 4.ročníku studia. Je určen pro studenty s hlubším zájmem o fyziku a přírodní vědy obecně, pro studenty, kteří chtějí z fyziky maturovat a kteří budou skládat z fyziky přijímací zkoušku na VŠ. Cílem semináře je zopakovat si poznatky získané během studia, rozšířit si vědomosti o látku, která není běžnou náplní výuky v předchozích ročnících a získat všeobecný přehled o možnostech budoucího povolání a o možnostech, které nabízí moderní fyziky.

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník, ve kterém je předmět vyučován	1.ročník	2..ročník	3. ročník	4. .ročník
	0	0	0	2

Převážná část hodin semináře probíhá ve specializované učebně, která je vybavena projektorem a počítačem. Základní formou výuky je výklad s názornými ukázkami, který je doplňován důkladným procvičováním probírané látky a příležitostným laboratorním cvičením a exkurzemi.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	- vedeme žáky k osvojení si různých metod a strategií učení - zadáváme žákům samostatné práce -vedeme žáky k samostatnosti - umožňujeme žákům se aktivně zapojovat do řešení problémů a realizovat vlastní nápady - učíme žáky získávat informace z různých zdrojů
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	- učíme žáky rozčlenit problémovou situaci na jednotlivé části a ty pak jednotlivě řešit - do výuky zařazujeme modelové příklady a příklady, které žáci znají z běžného života - vytváříme žákům prostředí, které vyžaduje řešit problémy
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	- vyžadujeme od žáků využívání všech dostupných zdrojů (učebnice, skripta, internet, naučná videa) a jejich správné používání - klademe důraz na možnost seberealizace a samostatné práce, ale i práce v týmu - umožňujeme žákům pravidelně zlepšovat jejich komunikační dovednosti (diskuze, zkoušení, prezentace)
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	- vždy zdůrazňujeme nutnost pomoci a výhodnost spolupráce (zařazujeme práce ve dvojicích či týmu) - vedeme žáky k získávání schopnosti sebereflexe - učíme žáky schopnosti stanovovat své priority s ohledem na své schopnosti
KOMPETENCE OBČANSKÁ	- vedeme žáky k zodpovědnému přístupu k plnění povinnosti - zadáváme žákům konkrétní problémy z každodenního života

KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI	- vedeme žáky k pochopení principů podnikání z hlediska moderních technologií, které nabízí fyzika - zapojujeme žáky do různých školních projektů
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	- vedeme žáky k práci s informačními technologiemi - umožňujeme žákům využívat aplikace a programy při řešení fyzikálních problémů - umožňujeme žákům sdílet výsledky své práce digitálními technologiemi

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

SEMINÁŘ A CVIČENÍ Z FYZIKY		
4. ROČNÍK		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
- užívá základní vztahy pro řešení konkrétních úloh z kinematiky a dynamiky - využívá pohybové zákony pro předvídání pohybu těles	MECHANIKA Mechanika hmotného bodu Mechanická práce a energie Gravitační pole Mechanika tuhého tělesa mechanika kapalin a plynů	matematika - práce s výrazy
- aplikuje termodynamické zákony na řešení konkrétních úloh - objasní souvislost mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich strukturou	TERMODYNAMIKA Základní poznatky KTL Vnitřní energie, práce , teplo Struktura a vlastnosti látek Změny skupenství	chemie - molární veličny
- objasní vznik, šíření a interferenci mechanického vlnění	KMITÁNÍ A VLNĚNÍ mechanické kmitání mechanické vlnění zvuk	matematika - goniometrické funkce
-porovná izolant a vodič z hlediska chování v elektrickém poli -využívá základní vztahy pro řešení jednoduchých praktických úloh	ELEKTRINA Elektrický náboj a elektrické pole Elektrický proud v kovech	

	Polovodiče Elektrický proud v elektrolytu Elektrický proud v plynu	
- využívá zákon elektromagnetické indukce k objasnění činnosti elektrických zařízení	MAGNETISMUS Magnetické pole Střídavý proud Elektromagnetické vlnění	
- využívá zákony optiky k určování vlastností zobrazení v jednoduchých optických soustavách	OPTIKA Vlnová optika Geometrická optika Korpuskulární optika	
- vysvětlí rozdíly mezi klasickým pojetím mechanika a speciální teorií relativity	SPECIÁLNÍ TEORIE RELATIVITY Základní postuláty STR Relativistická kinematika Relativistická dynamika	
- využívá poznatky kvantové teorie při řešení úloh - posoudí z hlediska zákona radioaktivní přeměny chování radioaktivních látek	ATOM A JEHO STRUKTURA Základní poznatky kvantové fyziky Stavba atomového obalu Jádro atomu	chemie -atomový obal

Obsah semináře je orientační, zařazení jednotlivých celků a jejich hodinová dotace bude záviset na zájmu studentů. Dle zájmu studentů je možno přidat další témata.

SEMINÁŘ A CVIČENÍ ZE ZEMĚPISU - DVOULETÝ

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Volitelný předmět Zeměpisný seminář obsahově navazuje na povinný předmět Zeměpis. Jeho cílem je prohloubení a rozšíření geografických znalostí a dovedností. V semináři se žáci věnují vybraným geografickým tématům v širších souvislostech, hledají vzájemné vazby mezi objekty a procesy fyzické i socioekonomické složky.

Výuka v semináři vede žáky k samostatnému hledání odpovědí. Žáci jsou vedeni k jasnému, zřetelnému a srozumitelnému vyjadřování svých vědomostí, názorů a postojů.

Předmět Zeměpisný seminář je určen pro žáky, kteří uvažují o maturitní zkoušce ze zeměpisu a o studiu geografie na vysoké škole.

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Samostatný volitelný předmět Zeměpisný seminář - dvouletý je zařazen do 3. a 4. ročníku vyššího gymnázia. V obou ročnících je vyučován dvě hodiny týdně. Třída je během výuky dělená. Výuka probíhá převážně ve specializované zeměpisné učebně. Realizace vyučovacího předmětu nabízí uplatnění širokého spektra tradičních i méně tradičních metod a forem výuky. Kromě frontální výuky s použitím tradičních zeměpisných pomůcek uplatňujeme i další kooperační formy výuky v odděleních, ve dvojicích, skupinovou výuku i různé individuální formy výuky. Metody slovní jsou doplňovány metodami diskusními, situačními a metodami vedoucími k řešení problémů.

Vyučovací předmět zeměpis integruje tato průřezová témata:

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- globalizační a rozvojové trendy
- globální problémy, jejich příčiny a důsledky
- humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce
- Žijeme v Evropě
- vzdělávání v Evropě a ve světě

Multikulturní výchova

- základní problémy sociokulturních rozdílů
- psychosociální aspekty interkulturality

Environmentální výchova

- člověk a životní prostředí
- životní prostředí regionu a České republiky

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

ročník	1.	2.	3.	4.
hodinová dotace	0	0	2	2

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Klíčová kompetence	Výchovně vzdělávací strategie
KOMPETENCE K UČENÍ	Vedeme žáka k porovnávání informací z hlediska důležitosti a využívání k dalšímu učení. Umožňujeme žákům vyhledávat a zpracovávat potřebné informace z literatury, map a internetu. Seznamujeme žáka s různými metodami poznávání přírodních objektů, lidských výtvorů, přírodních a sociálních jevů. Rozvíjíme žákův zájem o poznávání okolí svého domova, svého regionu, své vlasti a cizích zemí. zadáváme žákům samostatné práce vyžadující aplikaci teoretických poznatků. Požadujeme od žáků prezentaci výsledků domácích úkolů. Vyžadujeme od žáků vhodné rozvržení vlastní práce.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	Vedeme žáka k nalézání souvislostí mezi přírodními a sociálními jevy a fakty a vyvozuje závěry. Rozvíjíme schopnosti žáka objevovat a formulovat problém a hledat varianty řešení. Zadáváme úkoly vedoucí k aplikaci v různých oblastech života. Umožňujeme žákům vytvářet hypotézy, pozorovat různé jevy a hledat pro ně vysvětlení. Nabízíme žákům k řešení úkoly, které vyžadují propojení znalostí z více vyučovacích předmětů i využití praktických dovedností z různých oblastí lidské činnosti, a tudíž i více přístupů k vyřešení.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	Vedeme žáka ke stručnému a přehlednému vyjadřování. Motivujeme žáka používat spisovný jazyk při mluveném i psaném projevu. Zadáváme úkoly, které žák prezentuje a obhazuje své myšlenky a názory na základě logických argumentů. využíváme metody obsahující prvky prezentace výsledků. Vyžadujeme od žáků využívání informačních technologií pro získávání informací i tvorbu výstupů (časopis, webová stránka, prezentace, ...). Jako výstup z některých témat výuky vyžadujeme nejrůznějším způsobem zpracované závěrečné práce (prezentační aplikace, písemně, graficky, pomocí obrazového vyjádření apod. dle věku žáků a druhu tématu) - následně požadujeme prezentace, obhajoby a naslouchání druhých.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	Podporujeme žáky při kooperaci a pomáháme při hledání optimálních řešení problémů. Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulování se žáci sami podíleli.
KOMPETENCE OBČANSKÁ	Vedeme žáka k rozeznávání a odmítání agresivního, vulgárního a nezdvořilého chování v rámci kolektivu. Podporujeme v žákovi odmítavé projevy rasové a národnostní diskriminace. Seznamujeme žáka s možností praktického využití geografických dovedností a znalostí. Vedeme žáka k aktivní ochraně svého zdraví a životního prostředí.
KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI	Objasňujeme souvislosti pracovního procesu a ochrany životního prostředí a kulturních hodnot. Seznamujeme žáka s podmínkami a možnostmi jeho pracovního uplatnění. Umožňujeme žákům podílet se na tvorbě pomůcek do výuky, prezentovat výsledky vlastní práce žákům mladších ročníků (spolupráce mladších žáků se staršími). Vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a návrhy na zlepšení.
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	učíme žáky využívat digitální technologie k efektivnímu vyhledávání, třídění a porovnávání odborných geografických informací z důvěryhodných a vědecky podložených zdrojů (např. online databáze, vědecké články, specializované portály)

	vedeme žáky k využívání nástrojů umělé inteligence (AI) pro vyhledávání a zpracování informací, tvorbu vzdělávacích materiálů (např. shrnutí, vizualizace, kvízy) a podporu individuálního učení, přičemž klademe důraz na kritické hodnocení výstupů a etické používání AI podporujeme žáky v používání digitálních nástrojů pro mapování (např. ArcGIS) vedeme žáky k analýze a interpretaci geografických dat (např. výsledků měření a pozorování) pomocí tabulkových procesorů, grafů a vizualizačních aplikací učíme žáky prezentovat a sdílet výsledky své práce prostřednictvím digitálních nástrojů (např. PowerPoint, Canva, Wordwall), včetně využití AI k tvorbě vizuálně přehledných a strukturovaných výstupů podporujeme spolupráci žáků v online prostředí při řešení úkolů a projektů pomocí sdílených dokumentů, cloudových nástrojů a digitálních komunikačních platforem učíme žáky využívat geografické a vizualizační aplikace (např. Google Earth, digitální mapy) k pochopení ekologických, environmentálních, biogeografických a socioekonomických souvislostí vedeme žáky k rozvoji kritického myšlení, zejména při posuzování důvěryhodnosti informací a výstupů generovaných umělou inteligencí dbáme na to, aby žáci dodržovali zásady etického a bezpečného chování v digitálním prostředí, včetně správného citování zdrojů, ochrany osobních údajů a odpovědného využívání AI

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

SEMINÁŘ A CVIČENÍ ZE ZEMĚPISU - DVOULETÝ		
3. ročník		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
▶ vymezí hlavní současné konflikty na Zemi ▶ popíše stručnou historii konfliktů a jejich hlavní příčiny ▶ uvede důsledky konfliktů pro život lidí v daném regionu a dopady konfliktů na ekonomický rozvoj regionu ▶ navrhne možná řešení vybraných konfliktů, zhodnotí jejich pozitivita a negativa pro místní obyvatele	Ohniska napětí ve světě - etnické konflikty - náboženské konflikty - politické konflikty - aktuální konflikty	Multikulturní výchova - základní problémy sociokulturních rozdílů - psychosociální aspekty interkulturality Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - globalizační a rozvojové trendy - globální problémy, jejich příčiny a důsledky - humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce

		- vzdělávání v Evropě a ve světě
▶ detailně popíše dané téma v širších souvislostech ▶ zhodnotí dané téma na jednotlivých kontinentech ▶ popíše stav daného tématu v ČR ▶ řeší praktické úlohy související s daným tématem	Geografická témata v globálním pohledu - ekologie - paliva - doprava - náboženství - obyvatelstvo - znečištění - trvale udržitelný rozvoj - volby - energetika - ochrana přírody	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - globalizační a rozvojové trendy - globální problémy, jejich příčiny a důsledky - humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce - žijeme v Evropě - vzdělávání v Evropě a ve světě Multikulturní výchova - základní problémy sociokulturních rozdílů - psychosociální aspekty interkulturality Environmentální výchova - člověk a životní prostředí - životní prostředí regionu a České republiky
▶ orientuje se v terminologii oboru ▶ vymezí rozsah zájmu politické geografie ▶ uvede konkrétní příklady vztahů mezi národy, etniky a státy ▶ orientuje se v globálních problémech lidstva	Politická geografie Politologie, politická geografie, politika, aktuální politické dění Politologie a teorie mezinárodních vztahů Globální problémy lidstva Globalizace	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - globalizační a rozvojové trendy - globální problémy, jejich příčiny a důsledky - humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce - žijeme v Evropě - vzdělávání v Evropě a ve světě Multikulturní výchova - základní problémy sociokulturních rozdílů - psychosociální aspekty interkulturality Multikulturní výchova

		- základní problémy sociokulturních rozdílů - psychosociální aspekty interkulturality

SEMINÁŘ A CVIČENÍ ZE ZEMĚPISU - DVOULETÝ		
4. ROČNÍK		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
▶ je schopný plynule hovořit k dané problematice ▶ uvědomuje si mezipředmětové vazby ▶ ostatní výstupy jsou totožné s výstupy uvedenými v obsahu povinného vyučovacího předmětu Zeměpis	Shrnutí učiva k maturitní zkoušce - planeta Země - přírodní prostředí Země - krajina a životní prostředí - společenské prostředí Země - hospodářské prostředí Země - politický zeměpis - ČR - Evropa - Asie - Afrika - Amerika - Austrálie - Světový oceán - Kartografie	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - globalizační a rozvojové trendy - globální problémy, jejich příčiny a důsledky - humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce - žijeme v Evropě - vzdělávání v Evropě a ve světě Multikulturní výchova - základní problémy sociokulturních rozdílů - psychosociální aspekty interkulturality Environmentální výchova - člověk a životní prostředí - životní prostředí regionu a České republiky

ZEMĚPIS A CVIČENÍ ZE ZEMĚPISU - VOLITELNÝ PŘEDMĚT - JEDNOLETÝ

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Volitelný předmět Zeměpisný seminář obsahově navazuje na povinný předmět Zeměpis. Jeho cílem je prohloubení a rozšíření geografických znalostí a dovedností. V semináři se žáci věnují vybraným geografickým tématům v širších souvislostech, hledají vzájemné vazby mezi objekty a procesy fyzické i socioekonomické složky.

Výuka v semináři vede žáky k samostatnému hledání odpovědí. Žáci jsou vedeni k jasnému, zřetelnému a srozumitelnému vyjadřování svých vědomostí, názorů a postojů.

Předmět Zeměpisný seminář je určen pro žáky, kteří uvažují o maturitní zkoušce ze zeměpisu a o studiu geografie na vysoké škole.

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Samostatný volitelný předmět Zeměpisný seminář - jednoletý je zařazen do 4. ročníku vyššího gymnázia. Je vyučován dvě hodiny týdně. Třída je během výuky dělená. Výuka probíhá převážně ve specializované zeměpisné učebně. Realizace vyučovacího předmětu nabízí uplatnění širokého spektra tradičních i méně tradičních metod a forem výuky. Kromě frontální výuky s použitím tradičních zeměpisných pomůcek uplatňujeme i další kooperační formy výuky v odděleních, ve dvojicích, skupinovou výuku i různé individuální formy výuky. Metody slovní jsou doplňovány metodami diskusními, situačními a metodami vedoucími k řešení problémů.

Vyučovací předmět zeměpis integruje tato průřezová témata:

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- globalizační a rozvojové trendy
- globální problémy, jejich příčiny a důsledky
- humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce
- Žijeme v Evropě
- vzdělávání v Evropě a ve světě

Multikulturní výchova

- základní problémy sociokulturních rozdílů
- psychosociální aspekty interkulturality

Environmentální výchova

- člověk a životní prostředí
- životní prostředí regionu a České republiky

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

ročník	1.	2.	3.	4.
hodinová dotace	0	0	0	2

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Klíčová kompetence	Výchovně vzdělávací strategie
KOMPETENCE K UČENÍ	Vedeme žáka k porovnávání informací z hlediska důležitosti a využívání k dalšímu učení. Umožňujeme žákům vyhledávat a zpracovávat potřebné informace z literatury, map a internetu. Seznamujeme žáka s různými metodami poznávání přírodních objektů, lidských výtvorů, přírodních a sociálních jevů. Rozvíjíme žákův zájem o poznávání okolí svého domova, svého regionu, své vlasti a cizích zemí. zadáváme žákům samostatné práce vyžadující aplikaci teoretických poznatků. Požadujeme od žáků prezentaci výsledků domácích úkolů. Vyžadujeme od žáků vhodné rozvržení vlastní práce.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	Vedeme žáka k nalézání souvislostí mezi přírodními a sociálními jevy a fakty a vyvozuje závěry. Rozvíjíme schopnosti žáka objevovat a formulovat problém a hledat varianty řešení. Zadáváme úkoly vedoucí k aplikaci v různých oblastech života. Umožňujeme žákům vytvářet hypotézy, pozorovat různé jevy a hledat pro ně vysvětlení. Nabízíme žákům k řešení úkoly, které vyžadují propojení znalostí z více vyučovacích předmětů i využití praktických dovedností z různých oblastí lidské činnosti, a tudíž i více přístupů k vyřešení.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	Vedeme žáka ke stručnému a přehlednému vyjadřování. Motivujeme žáka používat spisovný jazyk při mluveném i psaném projevu. Zadáváme úkoly, které žák prezentuje a obhazuje své myšlenky a názory na základě logických argumentů. využíváme metody obsahující prvky prezentace výsledků. Vyžadujeme od žáků využívání informačních technologií pro získávání informací i tvorbu výstupů (časopis, webová stránka, prezentace, ...). Jako výstup z některých témat výuky vyžadujeme nejrozličnějším způsobem zpracované závěrečné práce (prezentační aplikace, písemně, graficky, pomocí obrazového vyjádření apod. dle věku žáků a druhu tématu) - následně požadujeme prezentace, obhajoby a naslouchání druhých.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	Podporujeme žáky při kooperaci a pomáháme při hledání optimálních řešení problémů. Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulování se žáci sami podíleli.
KOMPETENCE OBČANSKÁ	Vedeme žáka k rozeznávání a odmítání agresivního, vulgárního a nezdvořilého chování v rámci kolektivu. Podporujeme v žákovi odmítavé projevy rasové a národnostní diskriminace. Seznamujeme žáka s možností praktického využití geografických dovedností a znalostí. Vedeme žáka k aktivní ochraně svého zdraví a životního prostředí.
KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI	Objasňujeme souvislosti pracovního procesu a ochrany životního prostředí a kulturních hodnot. Seznamujeme žáka s podmínkami a možnostmi jeho pracovního uplatnění. Umožňujeme žákům podílet se na tvorbě pomůcek do výuky, prezentovat výsledky vlastní práce žákům mladších ročníků (spolupráce mladších žáků se staršími). Vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a návrhy na zlepšení.
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	vedeme žáky k vyhledávání, třídění a kritickému posuzování geografických dat z různých digitálních zdrojů - např. tematické mapy, databáze, statistické portály učíme žáky kriticky přistupovat k získaným geografickým datům s ohledem na jejich věrohodnost, aktuálnost a původ učíme žáky porovnávat data z více zdrojů a vyhodnocovat jejich spolehlivost umožňujeme žákům využívat dostupné GIS nástroje k analýze prostorových jevů a k prezentaci geografických informací umožňujeme žákům interpretovat výstupy GIS a vyvozovat z nich závěry o prostorových vztazích vedeme žáky k využívání digitálních nástrojů k efektivnímu sdílení a prezentaci geografických poznatků

	vedeme žáky k propojování informací z obrazových a datových zdrojů a motivujeme je k hlubšímu porozumění prostorovým souvislostem vedeme žáky k respektování autorských práv při práci s digitálními materiály a učíme je správně citovat použité zdroje poskytujeme žákům prostor k rozpoznávání dezinformací v digitálních zdrojích a k uplatňování zásad kritického myšlení poskytujeme žákům prostor pro efektivní spolupráci na geografických projektech v digitálním prostředí s využitím cloudových a kolaborativních nástrojů učíme žáky využívat digitální nástroje pro tvorbu prezentací a vizualizací motivujeme žáky ke kladení promyšlených otázek, aby získali od AI požadované informace ke geografickým tématům vedeme žáky ke kritickému hodnocení výstupů AI a k ověřování získaných geografických dat

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

<u>ZEMĚPIS A CVIČENÍ ZE ZEMĚPISU - JEDNOLETÝ</u>		
4. ROČNÍK		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
▶ je schopný plynule hovořit k dané problematice ▶ uvědomuje si mezipředmětové vazby ▶ ostatní výstupy jsou totožné s výstupy uvedenými v obsahu povinného vyučovacího předmětu Zeměpis	Shrnutí učiva k maturitní zkoušce - planeta Země - přírodní prostředí Země - krajina a životní prostředí - společenské prostředí Země - hospodářské prostředí Země - politický zeměpis - ČR - Evropa - Asie - Afrika - Amerika - Austrálie - Světový oceán - Kartografie	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - globalizační a rozvojové trendy - globální problémy, jejich příčiny a důsledky - humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce - žijeme v Evropě - vzdělávání v Evropě a ve světě Multikulturní výchova - základní problémy sociokulturních rozdílů - psychosociální aspekty interkulturality Environmentální výchova - člověk a životní prostředí - životní prostředí regionu a České republiky

► vymezí hlavní současné konflikty na Zemi	Ohniska napětí ve světě - etnické konflikty - náboženské konflikty - politické konflikty - aktuální konflikty	Multikulturní výchova - základní problémy sociokulturních rozdílů - psychosociální aspekty interkulturality Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - globalizační a rozvojové trendy - globální problémy, jejich příčiny a důsledky - humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce - vzdělávání v Evropě a ve světě
► zhodnotí dané téma na jednotlivých kontinentech ► popíše stav daného tématu v ČR	Geografická témata v globálním pohledu - ekologie - náboženství - obyvatelstvo - trvale udržitelný rozvoj	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - globalizační a rozvojové trendy - globální problémy, jejich příčiny a důsledky - humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce - žijeme v Evropě - vzdělávání v Evropě a ve světě Multikulturní výchova - základní problémy sociokulturních rozdílů - psychosociální aspekty interkulturality Environmentální výchova - člověk a životní prostředí - životní prostředí regionu a České republiky

SPOLEČENSKO-VĚDNÍ SEMINÁŘ SE ZAMĚŘENÍM NA PSYCHOLOGII, SOCIOLOGII A FILOSOFII **(DVOULETÝ)**

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Předmět SPOLEČENSKO-VĚDNÍ SEMINÁŘ je povinný společenskovědní předmět, jehož obsah vychází ze vzdělávací oblasti ČLOVĚK A SPOLEČNOST, ze které integruje učivo ze vzdělávacího oboru OBČANSKÝ A SPOLEČENSKOVĚDNÍ ZÁKLAD.

Cílem předmětu je utváření realistického pohledu na skutečnost ve společenských jevech a procesech tvořících rámec každodenního života a příprava k maturitní zkoušce. Zaměřuje se na vnímání sounáležitosti s evropskou kulturou, na pochopení civilizačního přínosu různých kultur v závislosti na širších společenských podmínkách a na uplatňování tolerantních postojů vůči minoritním skupinám ve společnosti, odhalování rasistických, xenofobních a extremistických názorů a postojů v mezilidských vztazích. U žáků rozvíjí vědomou reflexi vlastního jednání i jednání druhých lidí. Předmět vede k respektování různých systémů hodnot a odhalování předsudků v posuzování různých lidí, událostí, sociálních jevů a procesů. Dále vede k upevňování pocitu odpovědnosti za sebe jako jednotlivce i jako člena určitého společenství, k rozvíjení soužití s druhými lidmi a ochoty podílet se na veřejném životě své obce, regionu a státu. Důraz je kladen i na osvojování demokratických principů v mezilidské komunikaci, k rozvíjení schopnosti diskutovat o veřejných záležitostech, rozpoznávat manipulativní strategie, zaujímat vlastní stanoviska a kritické postoje ke společenským a společenskovědním záležitostem a nepředpojatě argumentovat.

SPOLEČENSKO-VĚDNÍ SEMINÁŘ je povinným předmětem, který má v třetím až čtvrtém ročníku čtyřletého gymnázia dvouhodinovou dotaci.

Předmět je vyučován aktivizujícími formami. Hlavní důraz je kladen na komunikaci s žáky, jejich schopnost vyjádřit vlastní názor, diskutovat s ostatními a umět vhodně argumentovat. Velký důraz je kladen na práci s médii, kritické myšlení a využívání informačních zdrojů. Žáci pracují s odbornou literaturou, vypracovávají samostatné i skupinové práce, referáty a projekty. Výsledky své práce veřejně prezentují. K výuce jsou využívány různé metodické listy a filmy, poskytnuté převážně Člověkem v tísni.

Učivo vychází především z konkrétních situací a má vést k orientaci v reálném životě.

Vzdělávací obsah SPOLEČENSKO-VĚDNÍHO SEMINÁŘE je tvořen následujícími tématy:

- Člověk jako jedinec
- Člověk ve společnosti
- Úvod do filosofie a religionistiky
- Vztahy mezi lidmi a formy soužití
- Změny v životě člověka a jejich reflexe

Vyučovací předmět SPOLEČENSKO-VĚDNÍ SEMINÁŘ integruje učivo z následujících vzdělávacích oblastí a oborů:
ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Občanský a společenskovědní základ:

- Člověk jako jedinec
- Člověk ve společnosti

- Občan ve státě
- Občan a právo
- Mezinárodní vztahy
- Globální svět
- Úvod do filozofie a religionistiky

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

lověk a svět práce:

- Trh práce a profesní volba
- Pracovněprávní vztahy
- Tržní ekonomika
- Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice
- Finance

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Výchova ke zdraví:

- Vztahy mezi lidmi a formy soužití
- Změny v životě člověka a jejich reflexe

SPOLEČENSKO-VĚDNÍ SEMINÁŘ integruje všechna průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

- Poznání a rozvoj vlastní osobnosti
- Sebeovládání
- Organizační schopnosti
- Efektivní řešení problémů
- Hodnotový systém
- Spolupráce a soutěž

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Globalizační a rozvojové procesy
- Globální problémy
- Mezinárodní organizace a humanitární pomoc
- Život v Evropě
- Vzdělávání v Evropě a ve světě

Multikulturní výchova

- Sociokulturní rozdíly
- Interkulturalita
- Vztahy a spolupráce mezi lidmi z různého kulturního prostředí

Environmentální výchova

- Problematika vztahů organismů a prostředí
- Člověk a životní prostředí
- Životní prostředí regionu a České republiky

Mediální výchova

- Média a mediální produkce
- Význam mediálních produktů
- Uživatelé médií

- Vliv médií
- Role médií v moderních dějinách

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník, ve kterém je předmět vyučován	první	druhý	třetí	čtvrtý
Časová dotace	0	0	2	2

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	Zařazujeme do výuky problémové vyučování. Zadávat žákům referáty, v nichž musí projevit vlastní názor. Vedeme žáky k vybírání podstatných skutečností. Učíme žáky „číst mezi řádky“ . Vedeme žáky k pochopení toho, co je to „citlivost“. Snažíme se o schopnost diferenciaci v „méněcenných“ oblastech . Vedeme žáky k tomu, aby se naučili samostatně myslet a rozhodovat se. Učíme žáky k tomu, aby se naučili se učit. Vedeme žáky ke schopnosti rozlišovat nové a to již známé. Snažíme se je naučit oceňovat hodnoty jako pracovitost, snaha, kázeň atp. Vedeme je ke schopnosti pracovat a počítat s povahou vlastní paměti.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	Vedeme je k tomu, aby se nevyhýbali těžkostem. Vytváříme situace, v nichž se přesvědčí, že není dobré nechávat důležitá rozhodnutí na jiných. Dáváme jim možnost k pochopení, že problémy a těžkosti jsou často nenahraditelnou životní příležitostí. Vytváříme nejednoznačné situace, v nichž se žáci zkoušejí morální rozhodnutí. Provokujeme k uvědomění si toho, co je svoboda. Požadujeme, aby na příkladech ze svého okolí ukázali, že vyhýbání se problémům se dlouhodobě nevyplatí.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	Vedeme je k tomu, aby se zbavovali bloků při projevech ve třídě. Zabýváme se problémy v mluveném projevu: nedostatkem citlivosti, sebeovládání a taktu. Vytváříme situace, v nichž si osvědčí schopnost čestně argumentovat. Necháme je hrát role, v nichž se používají sofistické a populistické argumenty. Vedeme je k tomu, aby při komunikaci zvládali emoce. Snažíme se, aby pochopili problematiku jinakosti a jiného.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	Vedeme žáky k tomu, aby se snažili o postoj ke světu založený na schopnosti vnímání „nesamozřejmosti samozřejmého“. Snažíme se vést žáky k tomu, aby se toužili stát osobností. Ukazujeme roli integrace stínu v otázce vývoje a vytváření osobnosti. Na příkladech demonstrujeme tematiku role ve školním kolektivu. Necháváme žáky vytvářet sociální mapy tříd. Necháme je samostatně hledat styčné body soucitu, pomoci druhým, samostatnosti, svobody, závislosti. Snažíme se jim dávat prostor pro hledání své životní cesty a umět vytyčit a vyjádřit, kam až došli. Při každé příležitosti se dotýkáme důležitosti tolerance vůči jiným názorům a jinakosti vůbec.
KOMPETENCE OBČANSKÁ	Seznamujeme se s tematikou Občanské společnosti. Necháváme v žácích vykrystalizovat vztah pojmů „člověk“ a „občan“. Při každé vhodné příležitosti se dotýkáme tématu udržitelného rozvoje a ekologie. Necháváme žáky vyjadřovat se svobodně k otázce náboženství. Zabýváme se problémem postmoderní, postindustriální, postliberální doby.
KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI	Diskutujeme o hodnotě vlastnosti „podnikavost“. Společně oceňujeme přínos podnikatelů k podobě našich obcí a měst. Hrajeme hru na zakládání živnosti a na problémy s tím spojené. Rozebíráme otázku vztahu odvahy a podnikání.
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	• vedeme žáky k vyhledávání a výběru relevantních a důvěryhodných zdrojů informací z různých databází, archivů a odborných webů • podporujeme žáky ve vytváření souhrnů, anotací a vizuálních přehledů klíčových myšlenek z filmů, knih a odborných textů • učíme žáky zpracovávat kvalitativní i kvantitativní výzkumy pomocí digitálních nástrojů (např. online dotazníky, přepis rozhovorů, tabulky, grafy) • vedeme žáky k prezentaci výsledků své práce ve vizuálně přehledné formě (prezentace, infografiky, myšlenkové mapy, časové osy) • učíme žáky zvládat formátování odborného textu dle zadaných kritérií (normostrana, styl písma, odstavce) • vedeme žáky k používání správných citačních norem a nástrojů na tvorbu citací (např. Citace.com, Zotero, Mendeley) • podporujeme žáky ve využívání umělé inteligence jako nástroje pro inspiraci, sumarizaci, strukturování informací a vizuální návrhy, přičemž je učíme kriticky hodnotit její výstupy • motivujeme žáky k tvorbě digitálních výstupů (prezentace, podcasty, plakáty, weby, krátká videa) s ohledem na cílovou skupinu a účel sdělení • učíme žáky dodržovat pravidla digitální etiky, autorského práva a transparentně uvádět použití AI a cizích zdrojů

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

SPOLEČENSKO-VĚDNÍ SEMINÁŘ (SE ZAMĚŘENÍM NA PSYCHOLOGII, SOCIOLOGII A FILOSOFII)		
3. ROČNÍK		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
▶ porozumí problematice výběru tématu odborné práce a zvolí vhodné téma pro vlastní zpracování ▶ seznámí se s dostupnými zdroji odborných informací a efektivně je vyhledává ▶ rozlišuje odborné a neodborné zdroje a posuzuje jejich vhodnost pro využití v odborné práci ▶ pochopí význam citací v odborném textu, dokáže je správně používat a vysvětlit jejich funkci ▶ dodržuje citační normy a uvádí správně použitou literaturu i elektronické zdroje ▶ seznámí se se základními metodami výzkumu ve společenských vědách a dokáže navrhnout vhodné metody pro konkrétní výzkumné téma ▶ doporučí vhodné výzkumné metody sobě i svým spolužákům v návaznosti na zvolený záměr ▶ formuluje jednoduché hypotézy nebo výzkumné otázky a navrhuje postup jejich ověření ▶ uplatňuje získané znalosti při tvorbě odborného textu v prostředí MS Word ▶ reflektuje etické aspekty práce s informacemi, cituje korektně a pracuje odpovědně s daty	Odborná práce ve společenských vědách ▶ výběr tématu odborné práce ▶ práce s odbornými zdroji a jejich získávání ▶ citační normy a jejich použití ▶ metody výzkumu ve společenských vědách	Mediální výchova Multikulturní výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Osobní a sociální výchova
▶ rozšíří si svůj vhled do vybraných témat společenských věd, které si sám či v rámci skupiny vybere (např. na základě svých zájmů) ▶ hlouběji prozkoumá vybraná aktuální témata ▶ aktivně diskutuje a využívá své vlastní názory či argumenty získané z četby textů či jiných audiovizuálních materiálů	Rozšiřování vybraných témat učiva převážně z psychologie a sociologie	Mediální výchova Multikulturní výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Osobní a sociální výchova

▶ porozumí odbornému textu a osvojí si základní metody jeho čtení ▶ interpretuje jednotlivé části textu i jeho celkový smysl, dokáže samostatně vytvořit shrnutí ▶ kriticky analyzuje čtený text, identifikuje problematická vyjádření, sporné argumenty a manipulační prvky ▶ aktivně propojuje informace z textu s dosavadními znalostmi získanými ve výuce (zejména v předmětu ZSV) ▶ srovnává a vyhodnocuje informace z různých odborných a mediálních zdrojů ▶ tvoří základní odborné texty (např. resumé, reflexe, analýzy) s dodržáním formálních a jazykových pravidel ▶ uplatňuje vhodné argumentační postupy při tvorbě textu ▶ pracuje s odbornými zdroji a správně používá citační normy ▶ využívá digitální nástroje pro vyhledávání informací a zpracování akademických výstupů	Základy akademické práce ▶ čtení a interpretace odborných textů ▶ analýza mediálních sdělení (masmédia, sociální sítě, filmy aj.) ▶ tvorba odborných textů (resumé, reflexe, analýzy aj.)	Mediální výchova Multikulturní výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Osobní a sociální výchova

SPOLEČENSKO-VĚDNÍ SEMINÁŘ (SE ZAMĚŘENÍM NA PSYCHOLOGII, SOCIOLOGII A FILOSOFII)		
4. ROČNÍK		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
▶ rozšíří si svůj vhled do vybraných témat společenských věd, které si sám či v rámci skupiny vybere (např. na základě svých zájmů) ▶ hlouběji prozkoumá vybraná aktuální témata ▶ aktivně diskutuje a využívá své vlastní názory či argumenty získané z četby textů či jiných audiovizuálních materiálů	Rozšiřování vybraných témat učiva převážně z religionistiky, filozofie a etiky Příprava k maturitní zkoušce	Mediální výchova Multikulturní výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Osobní a sociální výchova
▶ porozumí odbornému textu a osvojí si základní metody jeho čtení ▶ interpretuje jednotlivé části textu i jeho celkový smysl, dokáže samostatně vytvořit shrnutí ▶ kriticky analyzuje čtený text, identifikuje problematická vyjádření, sporné argumenty a manipulační prvky ▶ aktivně propojuje informace z textu s dosavadními znalostmi získanými ve výuce (zejména v předmětu ZSV) ▶ srovnává a vyhodnocuje informace z různých odborných a mediálních zdrojů ▶ tvoří základní odborné texty (např. resumé, reflexe, analýzy) s dodržáním formálních a jazykových pravidel	Základy akademické práce ▶ čtení a interpretace odborných textů ▶ analýza mediálních sdělení (masmédia, sociální sítě, filmy aj.) ▶ tvorba odborných textů (resumé, reflexe, analýzy aj.)	Mediální výchova Multikulturní výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Osobní a sociální výchova

▶ uplatňuje vhodné argumentační postupy při tvorbě textu ▶ pracuje s odbornými zdroji a správně používá citační normy ▶ využívá digitální nástroje pro vyhledávání informací a zpracování akademických výstupů		

SEMINÁŘ EKONOMICKO - PRÁVNÍ (JEDNOLETÝ)

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Předmět SEMINÁŘ EKONOMICKO-PRÁVNÍ je povinný společenskovední předmět, jehož obsah vychází ze vzdělávací oblasti ČLOVĚK A SPOLEČNOST, ze které integruje učivo ze vzdělávacího oboru OBČANSKÝ A SPOLEČENSKOVĚDNÍ ZÁKLAD.

Cílem předmětu je v první řadě připravit studenty k maturitní zkoušce z předmětu základy společenských věd, a to převážně v oborech ekonomika, právo, politologie, mezinárodní vztahy, částečně i sociologie a psychologie, dále utváření realistického pohledu na skutečnost ve společenských jevech a procesech tvořících rámec každodenního života. Zaměřuje se na vnímání sounáležitosti s evropskou kulturou, na pochopení civilizačního přínosu různých kultur v závislosti na širších společenských podmínkách a na uplatňování tolerantních postojů vůči minoritním skupinám ve společnosti, odhalování rasistických, xenofobních a extremistických názorů a postojů v mezilidských vztazích. U žáků rozvíjí vědomou reflexi vlastního jednání i jednání druhých lidí. Předmět vede k respektování různých systémů hodnot a odhalování předsudků v posuzování různých lidí, událostí, sociálních jevů a procesů. Dále vede k upevňování pocitu odpovědnosti za sebe jako jednotlivce i jako člena určitého společenství, k rozvíjení soužití s druhými lidmi a ochoty podílet se na veřejném životě své obce, regionu a státu. Důraz je kladen i na osvojování demokratických principů v mezilidské komunikaci, k rozvíjení schopnosti diskutovat o veřejných záležitostech, rozpoznávat manipulativní strategie, zaujímat vlastní stanoviska a kritické postoje ke společenským a společenskovedním záležitostem a nepředpojatě argumentovat.

SEMINÁŘ EKONOMICKO-PRÁVNÍ je povinným předmětem, který má ve čtvrtém ročníku čtyřletého gymnázia dvouhodinovou dotaci.

Předmět je vyučován aktivizujícími formami. Hlavní důraz je kladen na komunikaci s žáky, jejich schopnost vyjádřit vlastní názor, diskutovat s ostatními a umět vhodně argumentovat. Velký důraz je kladen na práci s médii, kritické myšlení a využívání informačních zdrojů. Žáci pracují s odbornou literaturou, vypracovávají samostatné i skupinové práce, referáty a projekty. Výsledky své práce veřejně prezentují. K výuce jsou využívány různé metodické listy a filmy, poskytnuté převážně Člověkem v tísni.

Učivo vychází především z konkrétních situací a má vést k orientaci v reálném životě.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH SEMINÁŘE EKONOMICKO-PRÁVNÍHO JE TVOŘEN NÁSLEDUJÍCÍMI TÉMATY:

- Člověk ve společnosti
- Občan ve státě
- Občan a právo
- Mezinárodní vztahy
- Globální svět
- Trh práce a profesní volba
- Trh práce a profesní volba
- Pracovněprávní vztahy
- Tržní ekonomika
- Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice
- Finance

SEMINÁŘ EKONOMICKO-PRÁVNÍ integruje všechna průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

- Poznání a rozvoj vlastní osobnosti
- Sebeovládání
- Organizační schopnosti
- Efektivní řešení problémů
- Hodnotový systém
- Spolupráce a soutěž

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Globalizační a rozvojové procesy
- Globální problémy
- Mezinárodní organizace a humanitární pomoc
- Život v Evropě
- Vzdělávání v Evropě a ve světě

Multikulturní výchova

- Sociokulturní rozdíly
- Interkulturalita
- Vztahy a spolupráce mezi lidmi z různého kulturního prostředí

Environmentální výchova

- Problematika vztahů organismů a prostředí
- Člověk a životní prostředí
- Životní prostředí regionu a České republiky

Mediální výchova

- Média a mediální produkce
- Význam mediálních produktů
- Uživatelé médií
- Vliv médií
- Role médií v moderních dějinách

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník, ve kterém je předmět vyučován	první	druhý	třetí	čtvrtý
Časová dotace	0	0	0	2

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	Zařazujeme do výuky problémové vyučování. Zadááme žákům referáty, v nichž musí projevit vlastní názor. Vedeme žáky k vybírání podstatných skutečností. Učíme žáky „číst mezi řádky“. Vedeme žáky k pochopení toho, co je to „citlivost“. Snažíme se o schopnost diferenciaci v „méněcenných“ oblastech.
	Vedeme žáky k tomu, aby se naučili samostatně myslet a rozhodovat se. Učíme žáky k tomu, aby se naučili učit. Vedeme žáky ke schopnosti rozlišovat nové a již známé. Snažíme se je naučit oceňovat hodnoty jako pracovitost, snaha, kázeň atp. Vedeme je ke schopnosti pracovat a počítat s povahou vlastní paměti.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	Vedeme je k tomu, aby se nevyhýbali těžkostem. Vytváříme situace, v nichž se přesvědčí, že není dobré nechávat důležitá rozhodnutí na jiných. Dáváme jim možnost k pochopení, že problémy a těžkosti jsou často nenahraditelnou životní příležitostí. Vytváříme nejednoznačné situace, v nichž si žáci zkoušejí morální rozhodnutí. Provokujeme k uvědomění si toho, co je svoboda. Požadujeme, aby na příkladech ze svého okolí ukázali, že vyhýbání se problémům se dlouhodobě nevyplatí.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	Vedeme je k tomu, aby se zbavovali bloků při projevech ve třídě. Zabýváme se problémy v mluveném projevu: nedostatkem citlivosti, sebeovládání a taktu. Vytváříme situace, v nichž si osvědčí schopnost čestně argumentovat. Necháme je hrát role, v nichž se používají sofistické a populistické argumenty. Vedeme je k tomu, aby při komunikaci zvládali emoce. Snažíme se, aby pochopili problematiku jinakosti a jiného.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	Vedeme žáky k tomu, aby se snažili o postoj ke světu založený na schopnosti vnímání „nesamozřejmosti samozřejmého“. Snažíme se vést žáky k tomu, aby se toužili stát osobnostmi. Ukazujeme roli integrace stínu v otázce vývoje a vytváření osobnosti. Na příkladech demonstrujeme tematiku role ve školním kolektivu. Necháváme žáky vytvářet sociální mapy tříd. Necháme je samostatně hledat styčné body soucitu, pomoci druhým, samostatnosti, svobody, závislosti. Snažíme se jim dávat prostor pro hledání své životní cesty a umět vytyčit a vyjádřit, kam až došli. Při každé příležitosti se dotýkáme důležitosti tolerance vůči jiným názorům a jinakosti vůbec.

KOMPETENCE OBČANSKÁ	Seznamujeme se s tematikou Občanské společnosti. Necháváme v žácích vykristalizovat vztah pojmů „člověk“ a „občan“. Při každé vhodné příležitosti se dotýkáme tématu udržitelného rozvoje a ekologie. Necháváme žáky vyjadřovat se svobodně k otázce náboženství. Zabýváme se problémem postmoderní, postindustriální, postliberální doby.
KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI	Diskutujeme o hodnotě vlastnosti „podnikavost“. Společně oceňujeme přínos podnikatelů k podobě našich obcí a měst. Hrajeme hru na zakládání živnosti a na problémy s tím spojené. Rozebíráme otázku vztahu odvahy a podnikání.
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	• vedeme žáky k užívání běžných digitálních zařízení, různých aplikací a služeb při učení i při zapojení do společenského života • učíme žáky vyhledávat a vybírat důvěryhodné informace z různých zdrojů • podporujeme žáky ve vytváření souhrnů a vizuálních přehledů hlavních myšlenek z filmů, dokumentárních a publicistických pořadů, knih a odborných textů • vedeme žáky k prezentaci výsledků své práce ve vizuálně přehledné formě (prezentace, infografiky, myšlenkové mapy, časové osy) • podporujeme žáky ve využívání umělé inteligence jako nástroje pro inspiraci, sumarizaci, strukturování informací a vizuální návrhy, přičemž je učíme kriticky hodnotit její výstupy • podporujeme spolupráci žáků v online prostředí v rámci týmových úkolů a projektů a v jejich společné prezentaci • motivujeme žáky k tvorbě digitálních výstupů (prezentace, plakáty, weby, krátká videa) s ohledem na cílovou skupinu a účel sdělení • učíme žáky dodržovat pravidla etického jednání v digitálním prostředí, autorská práva a transparentně uvádět použití AI a cizích zdrojů

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

SEMINÁŘ EKONOMICKO-PRÁVNÍ		
4. ROČNÍK		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
- rozšíří si svůj vhled do vybraných témat společenských věd, které si sám či v rámci skupiny vybere (např. na základě svých zájmů) - hlouběji prozkoumá vybraná aktuální témata - aktivně diskutuje a využívá své vlastní názory či argumenty získané z četby textů či jiných audiovizuálních materiálů	Rozšiřování vybraných témat učiva z ekonomie, práva, politologie a mezinárodních vztahů	Mediální výchova Multikulturní výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Osobní a sociální výchova
- samostatně připraví seminář, který sám povede a představí skupině vybrané maturitní téma - na vylosované otázce si vyzkouší maturitu nanečisto	Opakování maturitních témat Maturita nanečisto	Osobní a sociální výchova
- seznámí se s metodami, jak číst odborný text - dokáže interpretovat jednotlivé části textu či celý text samostatně shrnout - kriticky analyzuje čtený text a aktivně si všímá problematických vyjádření či argumentů - shrne a analyzuje vybrané téma zhlédnutého publicistického pořadu - aktivně aplikuje dosavadní znalosti ze studia předmětu ZSV	Práce s odbornými i neobdobnými texty a dalšími médii	Mediální výchova Multikulturní výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Osobní a sociální výchova

SEMINÁŘ A CVIČENÍ Z DĚJEPISU - DVOULETÝ

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ

Povinně volitelný předmět *Seminář a cvičení z dějepisu* navazuje na vzdělávací obor *Dějepis*, naplňuje vzdělávací oblast *Člověk a společnost* seznamováním se životem člověka v minulosti. Cílem předmětu je opakování, prohlubování a další rozvíjení znalostí získaných v předmětu Dějepis. Umožňuje porozumět současnému světu a postavení člověka v něm na základě poznání vývoje společnosti. Poznáním dějin světa, civilizace, státu a místního regionu navíc utváří v člověku vztah k místu a času, kde žije, ukotvuje ho; poznáním dávných událostí, jevů a mechanismů dění umožňuje člověku odpovědněji se ve svém životě rozhodovat, nabízí určitější představu o různých důsledcích, které jeho činnost může mít. Jeho dalším cílem je soustavná příprava na maturitní zkoušku z oboru Dějepis.

Dějepisná látka je podávána formou příběhů jak konkrétních lidí (osobností i prostých lidí reprezentujících každodennost lidského života určité společenské vrstvy v dané epoše), tak i jednotlivých národů, států a civilizací. Zároveň jsou v ní akcentovány rozličné zkušenosti, je využívána k vyvozování nejrůznějších zákonitostí, odpovídání na aktuální otázky současnosti a vysvětlování skutečností, s nimiž se žáci setkávají.

Látka je rozlišena na dějiny víceméně evropské (od kolonizace světové), české a regionální probírané od pravěku až do současnosti.

Z průřezových témat a podtémat je ve výuce zařazena:

Osobnostní a sociální výchova

Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

Sociální komunikace

Morálka všedního dne

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Globalizační a rozvojové procesy

Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce

Žijeme v Evropě

Environmentální výchova

Člověk a životní prostředí

Mediální výchova

Média a mediální produkce

Předmět je povinně-volitelný. Výuka probíhá v učebně dějepisu (třída s dějepisnou knihovnou, diaprojektorem, vizualizérem a keramickou tabulí), případně v terénu

(exkurze). Vychází z předpokladu, že všichni žáci mají doma přístup k internetu a mohou ho při samostatných pracích využívat.

Dějepisná látka je rozdělena do celků využívajících kompozici obrácené pyramidy (postupování od celkového přehledu přes jednotlivá dílčí témata k závěrečnému shrnutí a k tvorbě vybavovacích pomůcek). Při výuce žáci využívají učebnice, dějepisné atlasy a další vyučovací pomůcky a zpracovávají si své poznámky tak, aby jejich studijní materiály byly přehledné a oni mohli k jednotlivým tématům i zpětně přidávat další poznámky z referátů, pojmová shrnutí, obrázky, schémata, mapy, plánky, časové osy apod.

Základní výuka je obohacována o nejrůznější typy samostatných prací, které mají žáky aktivizovat či rozvíjet specifické schopnosti a dovednosti. Jsou to:

- samostudium;
- diskuze nad přečteným odborným textem a jeho rozbor;
- referát (tj. přednáška s využitím multimediální techniky a zodpovídáním dotazů);
- esej o problémové otázce zadané či vlastní.

V případě zájmu žáků obohacujeme výuku o další aktivity. Jsou to:

- panelová diskuse (diskuse s nejrůznějšími odbornými příspěvky a moderátorem);
- vlastní vyučovací hodina (skupinová práce využívající multimediální techniku);
- vytváření vyučovacích pomůcek (makety, modely, schémata, panely, nástěnky, plakáty, multimediální dokumenty, počítačové databáze);
- orientace v nabídce televizních dokumentů, rozbor shlednutých;
- vytváření čtenářského průvodce doporučenou četbou (odbornou i krásnou), televizními dokumenty a filmy s uvedením tématu a hodnocení;
- návrh zájezdu;
- průvodní slovo v muzeu či archivu;
- beseda s pamětníkem;
- badatelská činnost (sběr vzpomínek pamětníků, práce o dějinách vlastního rodu, lokalitách atd.);
- umělecká činnost (vymýšlení příběhu neznámého člověka s důrazem na jeho každodenní život, ilustrovaný);
- tvorba novin (ve stylu dané doby, nebo dnešní s datem vydání krátce po nějakých význačných událostech);
- příprava divadelního představení tvořeného obrazy z dějin;
- mezioborové projekty.

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník, ve kterém je předmět vyučován	kvinta	sexta	septima	oktáva
Časová dotace	0	0	2	2

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ a VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	motivujeme žáka pozitivně ukazujeme, jakým způsobem je třeba používat předimenzované učebnice a dějepisné atlasy; jakým způsobem vést poznámky orientujeme v informačních zdrojích seznamujeme s termíny, obecně užívanými prvky a pravidly vyžadujeme používání vhodných učebních pomůcek (dějepisné atlasy, naučné a jazykové příručky, odborné práce tištěné i audiovizuální, internet) a audiovizuální techniku

	nesvazujeme samostatnou práci žáků předem danými normami; normy se snažíme stanovit až na základě kritického posouzení jednotlivých prací; pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení nacvičujeme postup při hledání vlastních chyb, vyžadujeme kritické posuzování vlastní práce i práce jiných hledáme s žáky vhodný postup výuky při realizaci projektů vyžadujeme dokončení práce v dohodnuté kvalitě
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU	při výuce pokud možno vycházíme z reálií a problémových situací dnešního světa, srovnáváme se situací v dřívější době a pojmenováváme nejružnější zkušenosti a dopady na následný vývoj zařazujeme do výuky úvahové otázky a samostatnou práci spočívající v řešení úvahových otázek; vyžadujeme včetně zodpovídání možných dotazů a případného zhodnocení vlastní práce oceňujeme vyhledávání informací vhodných k řešení problému využíváme témat vhodných soutěží a účastníme se jich
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	při prezentaci samostatné práce či jiných vystoupeních vyžadujeme, aby myšlenky a názory byly podávány v logickém sledu, vyjadřování, typografické ztvárnění a obrazové prvky v písemném i ústním projevu byly výstižné a kultivované různými typy otázek vyvoláváme diskusi, při nichž poukazujeme na nevhodné prvky agresivního či submisivního chování pokládáme nejružnější otázky k obrazovým materiálům, mapám nebo citátům z dobových záznamů, které vedou k jejich porozumění; akcentujeme případné rozdílné vnímání dobového a dnešního člověka využíváme při výuce i prezentaci samostatných prací nejružnější informační a komunikační prostředky a technologie
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ a PERSONÁLNÍ	při práci ve skupině vyžadujeme vytvoření pravidel práce v týmu a jejich respektování k talentovaným žákům přistupujeme individuálně, umožňujeme jim hlouběji se na určitou oblast specializovat vystupujeme v roli toho, kdo už má určité zkušenosti při hledání optimálních řešení, a proto sám raději při realizaci projektů nebo při hledání odpovědí spolupracuje, nikoli toho, který zná předem správná řešení a od ostatních vyžaduje jejich nekritické plnění umožňujeme žákům spoluutvářet kritéria hodnocení posilujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj chválením i prezentací jeho vlastní práce
KOMPETENCE OBČANSKÉ	respektujeme věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka analyzujeme život nejružnějších typů lidí v jednotlivých epochách, pojmenováváme jeho hodnoty vyvozujeme v příhodných tématech důsledky použití násilí státu, organizace i jednotlivce popisujeme základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy v jednotlivých dobách poznáváme naše tradice, kulturní i historické dědictví aktivně žáky jejich samostatnou prací a projekty zapojujeme do kulturního dění
KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI	při výuce poukazujeme na závažnost probírané látky, na důležitost požadovaných činností, ptáme se na smysl naší společné práce, korigujeme naši činnost s ohledem na stanovený cíl dbáme na praktickou využitelnost studia: vyvozujeme obecné zákonitosti dění, hledáme odpovědi na aktuální otázky současnosti, rozvíjíme zejména učební a komunikační dovednosti žáků nabízíme možnosti podle zájmů a specializace žáka realizovat samostatné práce a jiné aktivity v co nejlepší kvalitě
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	učíme žáky chápat základy fungování vzájemných geopolitických vztahů a jejich význam pro porozumění společenským jevům učíme žáky rozumět základům statistického uvažování a chápat význam dat pro porozumění společenským jevům vedeme žáky ke kritickému hodnocení důvěryhodnosti a původu informací, rozpoznávání dezinformace a manipulativních technik vedeme žáky k dodržování zásad etiky a bezpečné komunikace v online prostředí učíme žáky digitálně prezentovat výsledky své práce formou slidů

	učíme žáky chápat specifika odborného textu a tzv. tvrdých dat učíme žáky používat správně citace, pracovat se zdroji a zvládat základní práci s textovým editorem vedeme žáky ke kladení promyšlených otázek, aby na online prostředí / AI získali smysluplné informace k sociálním, historickým nebo politickým tématům motivujeme žáky k přemýšlení o různých pohledech na aktuální společenské jevy a jejich kořeny v minulosti učíme žáky chápat, že online prostředí / AI může být zaujaté nebo nepřesné a že informace z nich je třeba ověřovat

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

seminář a cvičení z DĚJEPISu		
SEPTIMA		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
Žák vymezí, čím se zabývá historie; Vysvětlí meze historického poznání a objektivitu tohoto poznání rozlišuje mezi knihovnou, archivem a muzeem; popíše způsob získávání historických faktů; uvede příklady hmotných a písemných pramenů; vysvětlí pojem pomocné vědy historické.	Úvod do studia dějepisu Historie jako vědní obor Historické prameny Kategorizace historických pramenů; problémy poznávání historie; objektivita historie; systém archivů a historických institucí v ČR Pomocné vědy historické - heraldika, genealogie, vexilologie, historická ikonografie, historická topografie, metrologie, numismatika, chronologie, další PVH -	Osobnostní a sociální výchova Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů <i>rozvíjení schopnosti řešit problémy (při hledání odpovědí na otázky současnosti v historii)</i> Sociální komunikace <i>rozvíjení dovednosti verbálně komunikovat</i> Morálka všedního dne <i>rozvíjení schopnosti vnímat morální hodnoty ve vztahu k přírodě a společnosti</i> <i>Rozvoj schopností poznávání</i> <i>Sebepoznání a sebepojetí</i> <i>Seberegulace a sebeorganizace</i> <i>Kreativita</i> <i>Mezilidské vztahy</i> <i>Komunikace</i> <i>Kooperace</i> <i>Hodnoty, postoje, praktická etika</i> Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Globalizační a rozvojové procesy
Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti a kultura (tj. každodenní život lidí a umění); Žák dokáže jasně a strukturovaně vyložit dění a příčinné souvislosti v těchto okruzích: <i>Čtvrtohory; vývoj člověka; vývoj lidské společnosti v paleolitu, neolitu, eneolitu, době bronzové a železné; nejznámější kultury v Evropě; Keltové a Germáni v Evropě před obdobím tzv. stěhování národů; regionální dějiny - pravěk</i>	Pravěk	

Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika států a kultura (tj. každodenní život lidí a umění); Žák dokáže jasně a strukturovaně vyložit dění a příčinné souvislosti v těchto okruzích: <i>Příčiny vzniku civilizace; hospodářství, společnost, politické dějiny a kultura nejvýznamnějších civilizací na území Předního východu (Sumerové, Babyloňané, Asyřané, Chetitě, Foiničané, Židé a Peršané), Egypta, Indie a Číny; útok „mořských národů“ a příčiny zániku jednotlivých států.</i> <i>Počátky řeckých dějin v době bronzové; vznik řecké civilizace; velká řecká kolonizace; politický vývoj v řeckých státech (Sparta, Athény); řecko - perské války; peloponéská válka a její důsledky; Alexandr Makedonský a helénismus; kultura starověkého Řecka: náboženství, slavnosti a sport; múzická umění; vzdělání a věda; architektura a výtvarné umění.</i> <i>Etruskové a Řím v době královské; ovládnutí Itálie Římany; politické zřízení Říma; punské války a ovládnutí Středomoří; krize a zánik republiky.</i> <i>Doba Augustova; vývoj impéria za principátu (adoptivní císaři, limes romanus); osudy křesťanské církve; vývoj a zánik impéria za dominátu, počátky křesťanství.</i> <i>Kultura starověkého Říma: náboženství a slavnosti; jazyk a literatura, věda; architektura a výtvarné umění.</i>	Staroorientální civilizace; Starověké Řecko; Starověký Řím	<i>rozvíjení schopnosti vnímat vývojové procesy globalizace a rozvoje v určitých historických etapách; vidět kulturní okruhy ve světě (a v Evropě); chápat národní a evropskou identitu</i> <i>Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce</i> <i>rozvíjení schopností vnímat historické kořeny kolonialismu</i> <i>Žijeme v Evropě</i> <i>rozvíjení schopností vnímat evropské kulturní kořeny a hodnoty, rozumět evropskému integračnímu procesu a vidět vliv významných Evropanů na politiku, vědu a kulturu (včetně Čechů);</i> <i>rozvíjení schopností rozumět historickému vývoji českého národa v evropském kontextu (po hospodářské, politické, společenské a kulturní stránce)</i> Environmentální výchova <i>Člověk a životní prostředí</i> <i>rozvíjení schopnosti vidět, jak člověk ovlivňuje životní prostředí</i> Mediální výchova <i>Média a mediální produkce</i> <i>rozvíjení schopnosti rozumět, jak se média vyvíjela</i>
Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika států a kultura (tj. každodenní život lidí a umění); Žák dokáže jasně a strukturovaně vyložit dění a příčinné souvislosti v těchto okruzích: <i>Stěhování národů a barbarizace západní Evropy; křesťanství; franká říše a její rozpad; Svatá říše římská; Vikingové a vznik severských států; Kyjevská Rus a slovanské státy na Balkáně; církev a vzdělanost v raně středověké Evropě; románské umění.</i> <i>Slované v 6. – 8. století; Velká Morava; křesťanství; vznik českého, polského a uherského státu v 10. století; budování přemyslovského státu v 10. století; mezinárodní postavení českého státu a jeho</i>	Raně středověká Evropa; České země v raném středověku	

<i>vnitřní vývoj v 11. a 12. století; regionální dějiny – románské umění; kolonizace.</i>		
Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika států a kultura (tj. každodenní život lidí a umění); Žák dokáže jasně a strukturovaně vyložit dění a příčinné souvislosti v těchto okruzích: <i>Křížové výpravy; mocenské soupeření mezi Anglií a Francií; mocenské soupeření mezi papežem, císařem a Francií; vpád Mongolů do Evropy; námořnictví a námořní válka ve středověku; Středověké zemědělství a vesnická kolonizace; středověká města; vzdělání a společnost v době gotické; rytířská kultura; gotické umění.</i> <i>Proměna českého státu za Přemysla Otakara I.; rozmach českého státu za Přemysla Otakara II.; Vláda Václava II. a vymření Přemyslovců; vláda Jana Lucemburského; říšská a domácí politika Karla IV.; gotický sloh a rytířská kultura v Čechách; úpadek lucemburské moci za Václava IV.; regionální dějiny vrcholného středověku.</i> <i>Úsilí o nápravu života církve i společnosti (kazatelství, Jan Hus); počátky husitské revoluce (konflikty, artikuly, vytvoření různých husitských proudů, čáslavský sněm); vojenský život a pozemní taktika; dobývání opevněného města a hradu; husitské války a jejich výsledky; husitství v době poděbradské; stavovská společnost v době jagellonské; vláda Jagellonců a pozdní gotika v Čechách;</i>	Evropa ve vrcholném a pozdním středověku; Český stát ve vrcholném středověku; Český stát v době husitské a jagellonské	
Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika států a kultura (tj. každodenní život lidí a umění). Žák dokáže jasně a strukturovaně vyložit dění a příčinné souvislosti v těchto okruzích: <i>Zámořské objevy a vznik koloniálních říší; reformace a katolická reforma; Habsburkové, Anglie, Francie, středovýchodní Evropa a Rusko v 15. a 16. století; renesance a humanismus.</i> <i>Český stát za prvních Habsburků (boj o náboženské a politické svobody); vzdělanost a umění v době rudolfínské; české stavovské</i>	Evropa v počátcích novověku; České země v počátcích novověku a třicetiletá válka;	

<i>povstání; třicetiletá válka a vojenský život v 17. století; české země za třicetileté války; regionální dějiny počátků novověku;</i>		
Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika států a kultura (tj. každodenní život lidí a umění). Žák dokáže jasně a strukturovaně vyložit dění a příčinné souvislosti v těchto okruzích: <i>"Zlaté století" v Nizozemí a holandské umění; Anglie za vlády Stuartovců a anglické revoluce; Francie za vlády Bourbonů a válka o španělské dědictví; svatá říše římská a mocenský vzestup Pruska; Rusko za vlády Romanovců a severní válka; vláda Kateřiny II.; hospodářský vývoj v 17. a na počátku 18. století; baroko a rokoko; Regionální dějiny po třicetileté válce.</i> <i>Zápas Habsburků s Turky a Francií; české země v době barokní a české baroko; vláda Marie Terezie a Josefa II.; regionální dějiny v době baroka a osvícenství; každodenní život barokního člověka.</i>	Evropa po třicetileté válce; Habsburská říše po třicetileté válce	
Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika států a kultura (tj. každodenní život lidí a umění). Žák dokáže jasně a strukturovaně vyložit dění a příčinné souvislosti v těchto okruzích: <i>Osvícenství ve Francii a nové představy o uspořádání státu; konec absolutismu ve Francii, konstituční monarchie, republika a jakobínská hrůzovláda; direktorium a konzulát; císařství Napoleona I. a napoleonské války; námořnictví a námořní válka v 17. a 18. století; klasicismus a empír.</i> <i>Vídeňský kongres a období restaurace; průmyslová revoluce a vznik kapitalistické společnosti; politické proudy 19. století; revoluce 1848; vývoj britského impéria a Francie v 19. století; sjednocení Itálie a Německa; utužení absolutismu v Rusku a boj o turecké dědictví.</i>	Velká francouzská revoluce a napoleonské války; Evropa po Vídeňském kongresu	

Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika států a kultura (tj. každodenní život lidí a umění). Žák dokáže jasně a strukturovaně vyložit dění a příčinné souvislosti v těchto okruzích: <i>Metternichovský absolutismus; cesty a doprava v novověku; život měšťanstva v době biedermeieru; české národní obrození po napoleonských válkách; revoluce 1848, její porážka a důsledky; regionální dějiny v době národního obrození.</i> <i>František Josef I.; Bachův absolutismus; vývoj konstituční monarchie; industrializace českých zemí; vývoj české společnosti, politiky a kultury v monarchii; přestavba měst a proměna Prahy v národní metropoli; Karel I. a císařská rodina; T. G. Masaryk.</i> <i>Technickovědecká revoluce; monopolní kapitalismus a sociální proměny společnosti; měšťanská kultura (realismus a modernismus); kolonizace Afriky, Asie a Oceánie; nepřátelství Trojspolku a Dohody; Rusko za posledních Romanovců; nová velmoc Japonsko; úpadek Číny; Každodenní život v 19. století.</i> <i>Protivníci ve světové válce; příčiny konfliktu; charakter války a její průběh (plány, fronty, technika a zbraně, ofenzívy, bitvy, vstup dalších států do války, mírové nabídky); ruské revoluce a konec východní fronty; ukončení války a mírová jednání; výsledky 1. světové války; Češi na frontě a zahraniční odboj (čeští politici v cizině; legie; Sixtova aféra a její důsledky; washingtonská deklarace nezávislosti;) Češi v zázemí a domácí politika; vznik Československa; regionální dějiny 1. světové války.</i>	Habsburská monarchie v době českého národního obrození a revoluce 1848; Rakouská monarchie za Františka Josefa I. a vývoj občanské společnosti v českých zemích; Evropa po Berlínském kongresu a dělení světa; První světová válka a vznik ČSR	
OKTÁVA		
VÝSTUP PŘEDMĚTU	UČIVO PŘEDMĚTU	VAZBA NA PRŮŘEZOVÉ TÉMA

Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika států a kultura (tj. každodenní život lidí a umění); při výkladu používá pojmy: <i>konjunktura, pásová výroba, krize, inflace, liberalismus, komunismus, kolektivizace, nacismus, SA, SS, Hitlerjugend, surrealismus, abstraktní umění</i>; vybere z tohoto období nejvýznamnější jména a data určená pro zapamatování a obhájí svůj výběr; vyvodí, jakým způsobem se dostává k moci totalitní strana; shrne, jaké důsledky má hospodářská konjunktura a hospodářská krize.	Doba meziválečná (1918 – 39) USA světovou velmocí Evropa podle versailleského systému Komunistická diktatura v SSSR Nacistická diktatura v Německu Evropská dramata ve 30. letech Vznik Československa Politický systém v ČSR Ohrožení demokracie v letech 1935 – 38 Život v době hospodářské krize Technickovědecká revoluce mezi válkami Životní styl mezi válkami Meziválečná umělecká avantgarda	Osobnostní a sociální výchova Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů <i>rozvíjení schopnosti řešit problémy (při hledání odpovědi na otázky současnosti v historii)</i> Sociální komunikace <i>rozvíjení dovednosti verbálně komunikovat</i> Morálka všedního dne <i>rozvíjení schopnosti vnímat morální hodnoty ve vztahu k přírodě a společnosti</i>
Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika států a kultura (tj. každodenní život lidí a umění); při výkladu používá pojmy: <i>blesková válka, vyhlazovací válka, partyzánská válka, Stalingrad, vylodění v Normandii, Pearl Harbor, Hirošima a Nagasaki, bezpodmínečná kapitulace, holocaust, ghetto, koncentrační tábor, vyhlazovací tábor</i>; <i>druhá republika, protektorát, říšský protektor, stanné právo, kolaborace, sabotáž, Tři králové, heydrichiáda, exilová vláda, karpatsko-dukelská operace, slovenské povstání, pražské povstání</i>; vybere z tohoto období nejvýznamnější jména a data určená pro zapamatování a obhájí svůj výběr; zdůvodní, proč Němci druhou světovou válku prohráli.	Druhá světová válka Blitzkrieg Válka v SSSR Válka v severní Africe Porážka Německa v letech 1944-45 Válka v Tichomoří Vyhlazovací válka a holocaust Češi za druhé světové války Česko – Slovensko 1938-39 Protektorát Čechy a Morava Domácí odpor a odboj Zahraniční odboj Českoslovenští vojáci na frontách druhé světové války Osvobození ČSR Všední život v protektorátu Regionální dějiny za 2. světové války	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Globalizační a rozvojové procesy <i>rozvíjení schopnosti vnímat vývojové procesy globalizace a rozvoje v určitých historických etapách; vidět kulturní okruhy ve světě (a v Evropě); chápat národní a evropskou identitu</i> Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce <i>rozvíjení schopností vnímat historické kořeny kolonialismu, dekolonizace a studené války</i> Žijeme v Evropě <i>rozvíjení schopností vnímat evropské kulturní kořeny a hodnoty, rozumět evropskému integračnímu procesu a vidět vliv význačných Evropanů na politiku, vědu a kulturu (včetně Čechů);</i> <i>rozvíjení schopností rozumět historickému vývoji českého národa v evropském kontextu (po hospodářské, politické, společenské a kulturní stránce)</i> Environmentální výchova Člověk a životní prostředí

Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika států a kultura (tj. každodenní život lidí a umění); při výkladu používá pojmy: <i>studená válka, železná opona, EHS, RVHP, NATO, OSN, Varšavská smlouva, Trumanova doktrína, Marshallův plán, Brežněvova doktrína, Informbyro, Gulag</i>; „charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty;“ „vysvětlí základní problémy vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku; zejména se zaměří na pochopení vnitřního vývoje a vzájemných vztahů supervelmocí USA a SSSR;“ vybere z tohoto období nejvýznamnější jména a data určená pro zapamatování a obhájí svůj výběr; zdůvodní, kdo byl úspěšnější ve studené válce.	Poválečné rozdělení světa a studená válka. Vývoj východního bloku Důsledky 2. světové války Formování sovětského bloku a vznik železné opony Poválečné rozdělení Německa Příprava třetí světové války za Stalina Válka v Koreji Mírové soutěžení kapitalismu a socialismu za Chruščova Karibská krize Válka ve Vietnamu Strategie velmocenské rovnováhy a neostalinismus za Brežněva Válka v Afghánistánu Rozpad východního bloku za Gorbačova Kultura po druhé světové válce	<i>rozvíjení schopnosti vidět, jak člověk ovlivňuje životní prostředí</i> Mediální výchova Média a mediální produkce <i>rozvíjení schopnosti rozumět, jak se média vyvíjela</i>
Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika států a kultura (tj. každodenní život lidí a umění); při výkladu používá pojmy: <i>Benešovy dekrety, odsun Němců, Státní bezpečnost, politické procesy, znárodnění, kolektivizace, plánovaná ekonomika, normalizace, Charta 77, emigranti, disidenti, sametová revoluce</i>; „porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích;“ vybere z tohoto období nejvýznamnější jména a data určená pro zapamatování a obhájí svůj výběr; uvede, jaké jsou shody a jaké rozdíly mezi rokem 1968 a 1989.	Československo ve východním bloku Poválečná obnova ČSR Poválečné hospodářství a národnostní otázka Porážka demokracie v ČSR Vybudování totality v době stalinismu Proměna ekonomiky v 50. letech Nezdařené budování socialismu Pokus o reformu socialismu v roce 1968 Okupace ČSSR a počátky normalizace Normalizace Budování „reálného“ socialismu v 70. a 80. letech Protikomunistický odboj v exilu a disentu Krize režimu za Gorbačova Sametová revoluce Obnovení demokracie a zánik ČSFR	

Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika států a kultura (tj. každodenní život lidí a umění); při výkladu používá pojmy: <i>konjunktura, postindustriální společnost, počítačová revoluce, EU (+ ESUO, EHS), OECD, euro, sociálně tržní hospodářství, mccarthismus, hippies, aféra Watergate, hvězdné války, atomová a vodíková bomba</i>; „popíše mechanismy a prostředky postupného sjednocování Evropy na demokratických principech, vysvětlí lidská práva v souvislosti s evropskou kulturní tradicí;“ vybere z tohoto období nejvýznamnější jména a data určená pro zapamatování a obhájí svůj výběr.	Vývoj západního bloku Světová hospodářská konjunktura po druhé světové válce Sjednocování Evropy Vznik Evropské unie Vývoj demokracií v Evropě Vývoj USA za studené války Hrozba jaderné války a vědeckotechnické soupeření USA a SSSR	
Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika států a kultura (tj. každodenní život lidí a umění); při výkladu používá pojmy: <i>Bandungská konference, kolektivistické hospodářství, antiamerikanismus, panarabismus, OPEC, sionismus, ajatolláh, terorismus, panamerikanismus, panamský průplav, Pakt z Ria, Organizace amerických států</i>; „objasní hlavní problémy specifické cesty vývoje významných postkoloniálních rozvojových zemí; vybere z tohoto období nejvýznamnější jména a data určená pro zapamatování a obhájí svůj výběr.	Třetí svět za studené války Dekolonizace a následné problémy třetího světa Rozpad Indie Pokus Číny stát se vůdcem třetího světa Dekolonizace Afriky Arabsko-izraelský konflikt Konflikty v Perském zálivu a Írán Panamerikanismus USA a pokusy o vytvoření ekonomické protiváhy Panamerikanismus partyzánských hnutí a převraty v latinskoamerických státech	
Žák vysvětlí, jak se současný svět proměňuje; „vymezí základní problémy soudobého světa a možnosti jeho dalšího vývoje;“ při výkladu používá pojmy: <i>liberální demokracie, tržní hospodářství, globalizace, terorismus, populační exploze, ekologické problémy</i>.	Počátky globální civilizace Vznik globální civilizace Globální problémy lidstva	

SEMINÁŘ A CVIČENÍ Z DĚJEPISU - JEDNOLETÝ

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ

Povinně volitelný předmět *Seminář a cvičení z dějepisu* navazuje na vzdělávací obor *Dějepis*, naplňuje vzdělávací oblast *Člověk a společnost* seznamováním se životem člověka v minulosti. Cílem předmětu je opakování, prohlubování a další rozvíjení znalostí získaných v předmětu Dějepis. Umožňuje porozumět současnému světu a postavení člověka v něm na základě poznání vývoje společnosti. Poznáním dějin světa, civilizace, státu a místního regionu navíc utváří v člověku vztah k místu a času, kde žije, ukotvuje ho; poznáním dávných událostí, jevů a mechanismů dění umožňuje člověku odpovědněji se ve svém životě rozhodovat, nabízí určitější představu o různých důsledcích, které jeho činnost může mít. Jeho dalším cílem je soustavná příprava na maturitní zkoušku z oboru Dějepis.

Dějepisná látka je podávána formou příběhů jak konkrétních lidí (osobností i prostých lidí reprezentujících každodennost lidského života určité společenské vrstvy v dané epoše), tak i jednotlivých národů, států a civilizací. Zároveň jsou v ní akcentovány rozličné zkušenosti, je využívána k vyvozování nejrůznějších zákonitostí, odpovídání na aktuální otázky současnosti a vysvětlování skutečností, s nimiž se žáci setkávají.

Látka je rozlišena na dějiny víceméně evropské (od kolonizace světové), české a regionální probírané od pravěku až do současnosti.

Z průřezových témat a podtémat je ve výuce zařazena:

Osobnostní a sociální výchova

Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

Sociální komunikace

Morálka všedního dne

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Globalizační a rozvojové procesy

Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce

Žijeme v Evropě

Environmentální výchova

Člověk a životní prostředí

Mediální výchova

Média a mediální produkce

Předmět je povinně-volitelný. Výuka probíhá v učebně dějepisu (třída s dějepisnou knihovnou, diaprojektorem a keramickou tabulí), případně v terénu (exkurze). Vychází

z předpokladu, že všichni žáci mají doma přístup k internetu (e-mailu) a mohou ho při samostatných pracích využívat.

Dějepisná látka je rozdělena do celků využívajících kompozici obrácené pyramidy (postupování od celkového přehledu přes jednotlivá dílčí témata k závěrečnému shrnutí a k tvorbě vybavovacích pomůcek). Při výuce žáci využívají učebnice, dějepisné atlasy a další vyučovací pomůcky a zpracovávají si své poznámky tak, aby jejich studijní materiály byly přehledné a oni mohli k jednotlivým tématům i zpětně přidávat další poznámky z referátů, pojmová shrnutí, obrázky, schémata, mapy, plánky, časové osy apod.

Základní výuka je obohacována o nejrůznější typy samostatných prací, které mají žáky aktivizovat či rozvíjet specifické schopnosti a dovednosti. Jsou to:

- samostudium;
- diskuze nad přečteným odborným textem a jeho rozbor;
- referát (tj. přednáška s využitím multimediální techniky a zodpovídáním dotazů);
- esej o problémové otázce zadané či vlastní.

V případě zájmu žáků obohacujeme výuku o další aktivity. Jsou to:

- panelová diskuse (diskuse s nejrůznějšími odbornými příspěvky a moderátorem);
- vlastní vyučovací hodina (skupinová práce využívající multimediální techniku);
- vytváření vyučovacích pomůcek (makety, modely, schémata, panely, nástěnky, plakáty, multimediální dokumenty, počítačové databáze);
- orientace v nabídce televizních dokumentů, rozbor shlédnutých;
- vytváření čtenářského průvodce doporučenou četbou (odbornou i krásnou), televizními dokumenty a filmy s uvedením tématu a hodnocení;
- návrh zájezdu;
- průvodní slovo v muzeu či archivu;
- beseda s pamětníkem;
- badatelská činnost (sběr vzpomínek pamětníků, práce o dějinách vlastního rodu, lokalitách atd.);
- umělecká činnost (vymýšlení příběhu neznámého člověka s důrazem na jeho každodenní život, ilustrovaný);
- tvorba novin (ve stylu dané doby, nebo dnešní s datem vydání krátce po nějakých význačných událostech);
- příprava divadelního představení tvořeného obrazy z dějin;
- mezioborové projekty.

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník, ve kterém je předmět vyučován	kvinta	sexta	septima	oktáva
Časová dotace	0	0	0	2

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ a VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
KOMPETENCE K UČENÍ	motivujeme žáka pozitivně ukazujeme, jakým způsobem je třeba používat předimenzované učebnice a dějepisné atlasy; jakým způsobem vést poznámky orientujeme v informačních zdrojích seznamujeme s termíny, obecně užívanými prvky a pravidly vyžadujeme používání vhodných učebních pomůcek (dějepisné atlasy, naučné a jazykové příručky, odborné práce tištěné i audiovizuální, internet) a audiovizuální techniku nesvazujeme samostatnou práci žáků předem danými normami; normy se snažíme stanovit až na základě kritického posouzení jednotlivých prací; pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

	nacvičujeme postup při hledání vlastních chyb, vyžadujeme kritické posuzování vlastní práce i práce jiných hledáme s žáky vhodný postup výuky při realizaci projektů vyžadujeme dokončení práce v dohodnuté kvalitě
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU	při výuce pokud možno vycházíme z reálií a problémových situací dnešního světa, srovnáváme se situací v dřívější době a pojmenováváme nejružnější zkušenosti a dopady na následný vývoj zařazujeme do výuky úvahové otázky a samostatnou práci spočívající v řešení úvahových otázek; vyžadujeme včetně zodpovídání možných dotazů a případného zhodnocení vlastní práce oceňujeme vyhledávání informací vhodných k řešení problému využíváme témat vhodných soutěží a účastníme se jich
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	při prezentaci samostatné práce či jiných vystoupeních vyžadujeme, aby myšlenky a názory byly podávány v logickém sledu, vyjadřování, typografické ztvárnění a obrazové prvky v písemném i ústním projevu byly výstižné a kultivované různými typy otázek vyvoláváme diskusi, při nichž poukazujeme na nevhodné prvky agresivního či submisivního chování pokládáme nejružnější otázky k obrazovým materiálům, mapám nebo citátům z dobových záznamů, které vedou k jejich porozumění; akcentujeme případné rozdílné vnímání dobového a dnešního člověka využíváme při výuce i prezentaci samostatných prací nejružnější informační a komunikační prostředky a technologie
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ a PERSONÁLNÍ	při práci ve skupině vyžadujeme vytvoření pravidel práce v týmu a jejich respektování k talentovaným žákům přistupujeme individuálně, umožňujeme jim hlouběji se na určitou oblast specializovat vystupujeme v roli toho, kdo už má určité zkušenosti při hledání optimálních řešení, a proto sám raději při realizaci projektů nebo při hledání odpovědí spolupracuje, nikoli toho, který zná předem správná řešení a od ostatních vyžaduje jejich nekritické plnění umožňujeme žákům spoluutvářet kritéria hodnocení posilujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj chválením i prezentací jeho vlastní práce
KOMPETENCE OBČANSKÉ	respektujeme věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka analyzujeme život nejružnějších typů lidí v jednotlivých epochách, pojmenováváme jeho hodnoty vyvozujeme v příhodných tématech důsledky použití násilí státu, organizace i jednotlivce popisujeme základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy v jednotlivých dobách poznáváme naše tradice, kulturní i historické dědictví aktivně žáky jejich samostatnou práci a projekty zapojujeme do kulturního dění
KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI	při výuce poukazujeme na závažnost probírané látky, na důležitost požadovaných činností, ptáme se na smysl naší společné práce, korigujeme naši činnost s ohledem na stanovený cíl dbáme na praktickou využitelnost studia: vyvozujeme obecné zákonitosti dění, hledáme odpovědi na aktuální otázky současnosti, rozvíjíme zejména učební a komunikační dovednosti žáků nabízíme možnosti podle zájmů a specializace žáka realizovat samostatné práce a jiné aktivity v co nejlepší kvalitě
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	učíme žáky chápat základy fungování vzájemných geopolitických vztahů a jejich význam pro porozumění společenským jevům učíme žáky rozumět základům statistického uvažování a chápat význam dat pro porozumění společenským jevům vedeme žáky ke kritickému hodnocení důvěryhodnosti a původu informací, rozpoznávání dezinformace a manipulativních technik vedeme žáky k dodržování zásad etiky a bezpečné komunikace v online prostředí učíme žáky digitálně prezentovat výsledky své práce formou slidů učíme žáky chápat specifika odborného textu a tzv. tvrdých dat učíme žáky používat správně citace, pracovat se zdroji a zvládat základní práci s textovým editorem

	vedeme žáky ke kladení promyšlených otázek, aby na online prostředí / AI získali smysluplné informace k sociálním, historickým nebo politickým tématům motivujeme žáky k přemýšlení o různých pohledech na aktuální společenské jevy a jejich kořeny v minulosti učíme žáky chápat, že online prostředí / AI může být zaujaté nebo nepřesné a že informace z nich je třeba ověřovat

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

SEMINÁŘ A CVIČENÍ Z DĚJEPISU		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
Žák vymezí, čím se zabývá historie; Vysvětlí meze historického poznání a objektivitu tohoto poznání rozlišuje mezi knihovnou, archivem a muzeem; popíše způsob získávání historických faktů; uvede příklady hmotných a písemných pramenů; vysvětlí pojem pomocné vědy historické.	Úvod do studia dějepisu Historie jako vědní obor Historické prameny Kategorizace historických pramenů; problémy poznávání historie; objektivita historie; systém archivů a historických institucí v ČR Pomocné vědy historické - heraldika, genealogie, vexilologie, historická ikonografie, historická topografie, metrologie, numismatika, chronologie, další PVH -	Osobnostní a sociální výchova Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů <i>rozvíjení schopnosti řešit problémy (při hledání odpovědí na otázky současnosti v historii)</i> Sociální komunikace <i>rozvíjení dovednosti verbálně komunikovat</i> Morálka všedního dne <i>rozvíjení schopnosti vnímat morální hodnoty ve vztahu k přírodě a společnosti</i> <i>Rozvoj schopností poznávání</i> <i>Sebepoznání a sebepojetí</i> <i>Seberegulace a sebeorganizace</i> <i>Kreativita</i> <i>Mezilidské vztahy</i> <i>Komunikace</i> <i>Kooperace</i> <i>Hodnoty, postoje, praktická etika</i> Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Globalizační a rozvojové procesy <i>rozvíjení schopnosti vnímat vývojové procesy globalizace a rozvoje v určitých historických etapách; vidět kulturní okruhy ve světě (a v Evropě); chápat národní a evropskou identitu</i>
Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti a kultura (tj. každodenní život lidí a umění); Žák dokáže jasně a strukturovaně vyložit dění a příčinné souvislosti v těchto okruzích: <i>Čtvrtohory; vývoj člověka; vývoj lidské společnosti v paleolitu, neolitu, eneolitu, době bronzové a železné; nejznámější kultury v Evropě; Keltové a Germáni v Evropě před obdobím tzv. stěhování národů; regionální dějiny - pravěk</i>	Pravěk	
Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika států a kultura (tj. každodenní život lidí a umění);	Staroorientální civilizace; Starověké Řecko; Starověký Řím	

Žák dokáže jasně a strukturovaně vyložit dění a příčinné souvislosti v těchto okruzích: <i>Příčiny vzniku civilizace; hospodářství, společnost, politické dějiny a kultura nejvýznamnějších civilizací na území Předního východu (Sumerové, Babyloňané, Asyřané, Chetitě, Foiničané, Židé a Peršané), Egypta, Indie a Číny; útok „mořských národů“ a příčiny zániku jednotlivých států.</i> <i>Počátky řeckých dějin v době bronzové; vznik řecké civilizace; velká řecká kolonizace; politický vývoj v řeckých státech (Sparta, Athény); řecko - perské války; peloponéská válka a její důsledky; Alexandr Makedonský a helénismus; kultura starověkého Řecka: náboženství, slavnosti a sport; múzická umění; vzdělání a věda; architektura a výtvarné umění.</i> <i>Etruskové a Řím v době královské; ovládnutí Itálie Římany; politické zřízení Říma; punské války a ovládnutí Středomoří; krize a zánik republiky.</i> <i>Doba Augustova; vývoj impéria za principátu (adoptivní císaři, limes romanus); osudy křesťanské církve; vývoj a zánik impéria za dominátu, počátky křesťanství.</i> <i>Kultura starověkého Říma: náboženství a slavnosti; jazyk a literatura, věda; architektura a výtvarné umění.</i>		Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce rozvíjení schopností vnímat historické kořeny kolonialismu Žijeme v Evropě rozvíjení schopností vnímat evropské kulturní kořeny a hodnoty, rozumět evropskému integračnímu procesu a vidět vliv významných Evropanů na politiku, vědu a kulturu (včetně Čechů); rozvíjení schopností rozumět historickému vývoji českého národa v evropském kontextu (po hospodářské, politické, společenské a kulturní stránce) Environmentální výchova Člověk a životní prostředí rozvíjení schopnosti vidět, jak člověk ovlivňuje životní prostředí Mediální výchova Média a mediální produkce rozvíjení schopnosti rozumět, jak se média vyvíjela
Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika států a kultura (tj. každodenní život lidí a umění); Žák dokáže jasně a strukturovaně vyložit dění a příčinné souvislosti v těchto okruzích: <i>Stěhování národů a barbarizace západní Evropy; křesťanství; franká říše a její rozpad; Svatá říše římská; Vikingové a vznik severských států; Kyjevská Rus a slovanské státy na Balkáně; církev a vzdělanost v raně středověké Evropě; románské umění.</i> <i>Slované v 6. – 8. století; Velká Morava; křesťanství; vznik českého, polského a uherského státu v 10. století; budování přemyslovského státu v 10. století; mezinárodní postavení českého státu a jeho vnitřní vývoj v 11. a 12. století; regionální dějiny – románské umění; kolonizace.</i>	Raně středověká Evropa; České země v raném středověku	

Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika států a kultura (tj. každodenní život lidí a umění); Žák dokáže jasně a strukturovaně vyložit dění a příčinné souvislosti v těchto okruzích: <i>Křížové výpravy; mocenské soupeření mezi Anglií a Francií; mocenské soupeření mezi papežem, císařem a Francií; vpád Mongolů do Evropy; námořnictví a námořní válka ve středověku; Středověké zemědělství a vesnická kolonizace; středověká města; vzdělání a společnost v době gotické; rytířská kultura; gotické umění.</i> <i>Proměna českého státu za Přemysla Otakara I.; rozmach českého státu za Přemysla Otakara II.; Vláda Václava II. a vymření Přemyslovců; vláda Jana Lucemburského; říšská a domácí politika Karla IV.; gotický sloh a rytířská kultura v Čechách; úpadek lucemburské moci za Václava IV.; regionální dějiny vrcholného středověku.</i> <i>Úsilí o nápravu života církve i společnosti (kazatelství, Jan Hus); počátky husitské revoluce (konflikty, artikuly, vytvoření různých husitských proudů, čáslavský sněm); vojenský život a pozemní taktika; dobývání opevněného města a hradu; husitské války a jejich výsledky; husitství v době poděbradské; stavovská společnost v době jagellonské; vláda Jagellonců a pozdní gotika v Čechách;</i>	Evropa ve vrcholném a pozdním středověku; Český stát ve vrcholném středověku; Český stát v době husitské a jagellonské	
Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika států a kultura (tj. každodenní život lidí a umění). Žák dokáže jasně a strukturovaně vyložit dění a příčinné souvislosti v těchto okruzích: <i>Zámořské objevy a vznik koloniálních říší; reformace a katolická reforma; Habsburkové, Anglie, Francie, středovýchodní Evropa a Rusko v 15. a 16. století; renesance a humanismus.</i> <i>Český stát za prvních Habsburků (boj o náboženskou a politickou svobodu); vzdělanost a umění v době rudolfínské; české stavovské povstání; třicetiletá válka a vojenský život v 17. století; české země za třicetileté války; regionální dějiny počátků novověku;</i>	Evropa v počátcích novověku; České země v počátcích novověku a třicetiletá válka;	

Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika států a kultura (tj. každodenní život lidí a umění). Žák dokáže jasně a strukturovaně vyložit dění a příčinné souvislosti v těchto okruzích: <i>"Zlaté století" v Nizozemí a holandské umění; Anglie za vlády Stuartovců a anglické revoluce; Francie za vlády Bourbonů a válka o španělské dědictví; svatá říše římská a mocenský vzestup Pruska; Rusko za vlády Romanovců a severní válka; vláda Kateřiny II.; hospodářský vývoj v 17. a na počátku 18. století; baroko a rokoko; Regionální dějiny po třicetileté válce.</i> <i>Zápas Habsburků s Turky a Francií; české země v době barokní a české baroko; vláda Marie Terezie a Josefa II.; regionální dějiny v době baroka a osvětenství; každodenní život barokního člověka.</i>	Evropa po třicetileté válce; Habsburská říše po třicetileté válce	
Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika států a kultura (tj. každodenní život lidí a umění). Žák dokáže jasně a strukturovaně vyložit dění a příčinné souvislosti v těchto okruzích: <i>Osvícenství ve Francii a nové představy o uspořádání státu; konec absolutismu ve Francii, konstituční monarchie, republika a jakobínská hrůzovláda; direktorium a konzulát; císařství Napoleona I. a napoleonské války; námořnictví a námořní válka v 17. a 18. století; klasicismus a empír. Vídeňský kongres a období restaurace; průmyslová revoluce a vznik kapitalistické společnosti; politické proudy 19. století; revoluce 1848; vývoj britského impéria a Francie v 19. století; sjednocení Itálie a Německa; utižení absolutismu v Rusku a boj o turecké dědictví.</i>	Velká francouzská revoluce a napoleonské války; Evropa po Vídeňském kongresu	

Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika států a kultura (tj. každodenní život lidí a umění). Žák dokáže jasně a strukturovaně vyložit dění a příčinné souvislosti v těchto okruzích: <i>Metternichovský absolutismus; cesty a doprava v novověku; život měšťanstva v době biedermeieru; české národní obrození po napoleonských válkách; revoluce 1848, její porážka a důsledky; regionální dějiny v době národního obrození.</i> <i>František Josef I.; Bachův absolutismus; vývoj konstituční monarchie; industrializace českých zemí; vývoj české společnosti, politiky a kultury v monarchii; přestavba měst a proměna Prahy v národní metropoli; Karel I. a císařská rodina; T. G. Masaryk.</i> <i>Technickovědecká revoluce; monopolní kapitalismus a sociální proměny společnosti; měšťanská kultura (realismus a modernismus); kolonizace Afriky, Asie a Oceánie; nepřátelství Trojspolku a Dohody; Rusko za posledních Romanovců; nová velmoc Japonsko; úpadek Číny; Každodenní život v 19. století.</i> <i>Protivníci ve světové válce; příčiny konfliktu; charakter války a její průběh (plány, fronty, technika a zbraně, ofenzívy, bitvy, vstup dalších států do války, mírové nabídky); ruské revoluce a konec východní fronty; ukončení války a mírová jednání; výsledky 1. světové války; Češi na frontě a zahraniční odboj (čeští politici v cizině; legie; Sixtova aféra a její důsledky; washingtonská deklarace nezávislosti;) Češi v zázemí a domácí politika; vznik Československa; regionální dějiny 1. světové války.</i>	Habsburská monarchie v době českého národního obrození a revoluce 1848; Rakouská monarchie za Františka Josefa I. a vývoj občanské společnosti v českých zemích; Evropa po Berlínském kongresu a dělení světa; První světová válka a vznik ČSR	

Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika států a kultura (tj. každodenní život lidí a umění); při výkladu používá pojmy: <i>konjunktura, pásová výroba, krize, inflace, liberalismus, komunismus, kolektivizace, nacismus, SA, SS, Hitlerjugend, surrealismus, abstraktní umění</i>; vybere z tohoto období nejvýznamnější jména a data určená pro zapamatování a obhájí svůj výběr; vyvodí, jakým způsobem se dostává k moci totalitní strana; shrne, jaké důsledky má hospodářská konjunktura a hospodářská krize.	Doba meziválečná (1918 – 39) USA světovou velmocí Evropa podle versailleského systému Komunistická diktatura v SSSR Nacistická diktatura v Německu Evropská dramata ve 30. letech Vznik Československa Politický systém v ČSR Ohrožení demokracie v letech 1935 – 38 Život v době hospodářské krize Technickovědecká revoluce mezi válkami Životní styl mezi válkami Meziválečná umělecká avantgarda	Osobnostní a sociální výchova Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů <i>rozvíjení schopnosti řešit problémy (při hledání odpovědi na otázky současnosti v historii)</i> Sociální komunikace <i>rozvíjení dovednosti verbálně komunikovat</i> Morálka všedního dne <i>rozvíjení schopnosti vnímat morální hodnoty ve vztahu k přírodě a společnosti</i>
Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika států a kultura (tj. každodenní život lidí a umění); při výkladu používá pojmy: <i>blesková válka, vyhlazovací válka, partyzánská válka, Stalingrad, vylodění v Normandii, Pearl Harbor, Hirošima a Nagasaki, bezpodmínečná kapitulace, holocaust, ghetto, koncentrační tábor, vyhlazovací tábor</i>; <i>druhá republika, protektorát, říšský protektor, stanné právo, kolaborace, sabotáž, Tři králové, heydrichiáda, exilová vláda, karpatsko-dukelská operace, slovenské povstání, pražské povstání</i>; vybere z tohoto období nejvýznamnější jména a data určená pro zapamatování a obhájí svůj výběr; zdůvodní, proč Němci druhou světovou válku prohráli.	Druhá světová válka Blitzkrieg Válka v SSSR Válka v severní Africe Porážka Německa v letech 1944-45 Válka v Tichomoří Vyhlazovací válka a holocaust Češi za druhé světové války Česko – Slovensko 1938-39 Protektorát Čechy a Morava Domácí odpor a odboj Zahraniční odboj Českoslovenští vojáci na frontách druhé světové války Osvobození ČSR Všední život v protektorátu Regionální dějiny za 2. světové války	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Globalizační a rozvojové procesy <i>rozvíjení schopnosti vnímat vývojové procesy globalizace a rozvoje v určitých historických etapách; vidět kulturní okruhy ve světě (a v Evropě); chápat národní a evropskou identitu</i> Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce <i>rozvíjení schopností vnímat historické kořeny kolonialismu, dekolonizace a studené války</i> Žijeme v Evropě <i>rozvíjení schopností vnímat evropské kulturní kořeny a hodnoty, rozumět evropskému integračnímu procesu a vidět vliv významných Evropanů na politiku, vědu a kulturu (včetně Čechů);</i> <i>rozvíjení schopností rozumět historickému vývoji českého národa v evropském kontextu (po hospodářské, politické, společenské a kulturní stránce)</i> Environmentální výchova Člověk a životní prostředí

Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika států a kultura (tj. každodenní život lidí a umění); při výkladu používá pojmy: <i>studená válka, železná opona, EHS, RVHP, NATO, OSN, Varšavská smlouva, Trumanova doktrína, Marshallův plán, Brežněvova doktrína, Informbyro, Gulag</i>; „charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty;“ „vysvětlí základní problémy vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku; zejména se zaměří na pochopení vnitřního vývoje a vzájemných vztahů supervelmocí USA a SSSR;“ vybere z tohoto období nejvýznamnější jména a data určená pro zapamatování a obhájí svůj výběr; zdůvodní, kdo byl úspěšnější ve studené válce.	Poválečné rozdělení světa a studená válka. Vývoj východního bloku Důsledky 2. světové války Formování sovětského bloku a vznik železné opony Poválečné rozdělení Německa Příprava třetí světové války za Stalina Válka v Koreji Mírové soutěžení kapitalismu a socialismu za Chruščova Karibská krize Válka ve Vietnamu Strategie velmocenské rovnováhy a neostalinismus za Brežněva Válka v Afghánistánu Rozpad východního bloku za Gorbačova Kultura po druhé světové válce	<i>rozvíjení schopnosti vidět, jak člověk ovlivňuje životní prostředí</i> Mediální výchova Média a mediální produkce <i>rozvíjení schopnosti rozumět, jak se média vyvíjela</i>
Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika států a kultura (tj. každodenní život lidí a umění); při výkladu používá pojmy: <i>Benešovy dekrety, odsun Němců, Státní bezpečnost, politické procesy, znárodnění, kolektivizace, plánovaná ekonomika, normalizace, Charta 77, emigranti, disidenti, sametová revoluce</i>; „porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích;“ vybere z tohoto období nejvýznamnější jména a data určená pro zapamatování a obhájí svůj výběr; uvede, jaké jsou shody a jaké rozdíly mezi rokem 1968 a 1989.	Československo ve východním bloku Poválečná obnova ČSR Poválečné hospodářství a národnostní otázka Porážka demokracie v ČSR Vybudování totality v době stalinismu Proměna ekonomiky v 50. letech Nezdařené budování socialismu Pokus o reformu socialismu v roce 1968 Okupace ČSSR a počátky normalizace Normalizace Budování „reálného“ socialismu v 70. a 80. letech Protikomunistický odboj v exilu a disentu Krize režimu za Gorbačova Sametová revoluce Obnovení demokracie a zánik ČSFR	

Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika států a kultura (tj. každodenní život lidí a umění); při výkladu používá pojmy: <i>konjunktura, postindustriální společnost, počítačová revoluce, EU (+ ESUO, EHS), OECD, euro, sociálně tržní hospodářství, mccarthismus, hippies, aféra Watergate, hvězdné války, atomová a vodíková bomba</i>; „popíše mechanismy a prostředky postupného sjednocování Evropy na demokratických principech, vysvětlí lidská práva v souvislosti s evropskou kulturní tradicí;“ vybere z tohoto období nejvýznamnější jména a data určená pro zapamatování a obhájí svůj výběr.	Vývoj západního bloku Světová hospodářská konjunktura po druhé světové válce Sjednocování Evropy Vznik Evropské unie Vývoj demokracií v Evropě Vývoj USA za studené války Hrozba jaderné války a vědeckotechnické soupeření USA a SSSR	
Žák vysvětlí, jak se v tomto období proměnilo hospodářství, struktura společnosti, vnitřní a zahraniční politika států a kultura (tj. každodenní život lidí a umění); při výkladu používá pojmy: <i>Bandungská konference, kolektivistické hospodářství, antiamerikanismus, panarabismus, OPEC, sionismus, ajatolláh, terorismus, panamerikanismus, panamský průplav, Pakt z Ria, Organizace amerických států</i>; „objasní hlavní problémy specifické cesty vývoje významných postkoloniálních rozvojových zemí; vybere z tohoto období nejvýznamnější jména a data určená pro zapamatování a obhájí svůj výběr.	Třetí svět za studené války Dekolonizace a následné problémy třetího světa Rozpad Indie Pokus Číny stát se vůdcem třetího světa Dekolonizace Afriky Arabsko-izraelský konflikt Konflikty v Perském zálivu a Írán Panamerikanismus USA a pokusy o vytvoření ekonomické protiváhy Panamerikanismus partyzánských hnutí a převraty v latinskoamerických státech	
Žák vysvětlí, jak se současný svět proměňuje; „vymezí základní problémy soudobého světa a možnosti jeho dalšího vývoje;“ při výkladu používá pojmy: <i>liberální demokracie, tržní hospodářství, globalizace, terorismus, populační exploze, ekologické problémy</i>.	Počátky globální civilizace Vznik globální civilizace Globální problémy lidstva	

SEMINÁŘ A CVIČENÍ Z CHEMIE

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Seminář a cvičení z chemie je koncipován jako dvouletý, povinně volitelný předmět s dvouhodinovou dotací, vyučovaný ve 3. a 4.ročníku studia. Je určen pro studenty s hlubším zájmem o chemii a přírodní vědy obecně, pro studenty, kteří chtějí z chemie maturovat a kteří budou skládat z chemie přijímací zkoušku na VŠ. Cílem semináře je zopakovat si poznatky získané během studia, rozšířit si vědomosti o látku, která není běžnou náplní výuky v předchozích ročnících a získat všeobecný přehled o možnostech budoucího povolání a o možnostech, které nabízí moderní chemie.

HODINOVÁ DOTACE PŘEDMĚTU

Ročník, ve kterém je předmět vyučován	kvinta	sexta	septima	oktáva
Časová dotace	0	0	2	2

Převážná část hodin semináře probíhá ve specializované učebně, která je vybavena projektorem a počítačem. Základní formou výuky je výklad s názornými ukázkami, který je doplňován důkladným procvičováním probírané látky a příležitostným laboratorním cvičením a exkurzemi.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Klíčová kompetence	Výchovné vzdělávací strategie
KOMPETENCE K UČENÍ	-vedeme žáky k osvojení si různých metod a strategií učení -zadáváme žákům samostatné práce -vedeme žáky k samostatnosti -umožňujeme žákům se aktivně zapojovat do řešení problémů a realizovat vlastní nápady -umožňujeme žákům pozorovat a experimentovat
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	-umožňujeme žákům provádět pokusy, ověřovat výsledky řešení a uvažovat nad rozdílnými způsoby postupu řešení -do výuky zařazujeme modelové příklady a příklady, které žáci znají z běžného života -vytváříme žákům prostředí, které vyžaduje řešit problémy
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	-vyžadujeme od žáků využívání všech dostupných zdrojů (učebnice, skripta, internet, naučná videa) a jejich správné používání -klademe důraz na možnost seberealizace a samostatné práce, ale i práce v týmu -umožňujeme žákům pravidelně zlepšovat jejich komunikační dovednosti (diskuze, zkoušení, prezentace)
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	-vždy zdůrazňujeme nutnost pomoci a výhodnost spolupráce (zařazujeme práce ve dvojicích či týmu) -do výuky pravidelně zařazujeme projektové dny
KOMPETENCE OBČANSKÁ	-ukazujeme žákům využití chemie v běžném každodenním životě a vedeme je k odmítavému postoji k alkoholu a k drogám
KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI	-podněcujeme u žáků zájmovou činnost a smysluplné využití volného času -zapojujeme žáky do různých školních projektů
	- učíme žáky využívat digitální technologie k vyhledávání, třídění a zpracování odborných informací z digitálních zdrojů (např. vědecké databáze, vzdělávací portály, online chemické encyklopedie) - vedeme žáky k rozvíjení kritického myšlení při ověřování pravdivosti informací získaných z digitálního prostředí

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	- učíme žáky aplikovat nástroje umělé inteligence (AI) pro získávání informací, generování výukových materiálů (např. shrnutí, kvízů, vizuálních schémat) a podporovat učení, a to s ohledem na ověřování faktické správnosti a etiku využití - vedeme žáky k dodržování zásad bezpečného, etického a zodpovědného chování v digitálním prostředí, včetně správného citování použitých zdrojů a práce s osobními daty - učíme žáky pracovat s digitálními nástroji, jako jsou ChemSketch pro kreslení chemických vzorců a modelování molekul, nebo PhET simulace pro vizualizaci a pochopení chemických dějů - učíme žáky vytvářet prezentace a další výstupy s využitím digitálních nástrojů (např. PowerPoint, Canva), včetně interaktivních materiálů na platformách jako Wordwall - učíme žáky analyzovat a zpracovávat data z laboratorních měření pomocí tabulkových procesorů (např. Excel, Google Sheets), vytváří grafy a vyvozuje závěry - podporujeme spolupráci žáků v online prostředí v rámci týmových úkolů a projektů (např. pomocí sdílených dokumentů a nástrojů pro online komunikaci)

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Seminář a cvičení z chemie		
Septima		
ŠKOLNÍ VÝSTUP PŘEDMĚTU Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA VAZBY POZNÁMKY
-rozdlišuje různé typy chemických vzorců	OBECNÁ CHEMIE Názvosloví anorganické chemie Thiokyseliny, peroxokyseliny, superoxidy, komplexotvorné sloučeniny	
-zapisuje elektronovou konfiguraci prvků i iontů -zná rozdíl mezi základním a excitovaným stavem -zná výjimky v elektronové konfiguraci a umí je zdůvodnit i zapsat	Stavba atomu Elektronová konfigurace	
-používá teorii VSEPR pro odvození tvaru vybraných molekul	Tvar molekul Teorie VSEPR	
-aplikuje chemické výpočty a uplatňuje je při laboratorních pracích	Chemické reakce a chemické rovnice Rovnice redoxních dějů, synproporcionace, disproportionace, iontové rovnice Výpočty z chemických rovnic	Mezioborová návaznost na výuku matematiky
-definuje reakční rychlost -vysvětlí teorii chemické kinetiky Znáznorní reakční koordinátu a vysvětlí pojmy aktivační energie a aktivovaný komplex -uvede faktory ovlivňující rychlost chemické reakce -vysvětlí působení katalyzátorů a katalyzátorových jedů	FYZIKÁLNÍ CHEMIE Chemická kinetika Reakční rychlost Teorie chemické kinetiky Srážková teorie, aktivační energie Aktivovaný komplex Faktory ovlivňující chemickou reakci (vliv koncentrace, reakčního mechanismu, teploty, katalyzátoru)	Mezioborová návaznost na výuku fyziky
-vysvětlí pojem chemická rovnováha -umí zapsat vztah pro rovnovážnou konstantu z chemické rovnice dané chemické reakce	Chemické rovnováhy Vlastnosti rovnovážného stavu Zákon chemické rovnováhy Ovlivňování složení reakčních směsí	Mezioborová návaznost na výuku fyziky

-posoudí vliv změny koncentrace reaktantů, objemu a teploty na rovnovážné složení soustavy -vysvětlí průběh acidobazických, srážecích, komplexotvorných a redoxních reakcí -definuje kyselinu a zásadu, chápe princip neutralizace -umí spočítat pH silných kyselin a zásad -vysvětlí pojem oxidace a redukce, chápe princip a význam elektrolýzy, umí popsat děje na elektrodách -umí vyčíslit redoxní rovnice	Druhy chemických rovnováh Acidobazické rovnováhy Srážecí rovnováhy Komplexometrické rovnováhy Redoxní rovnováhy	
Oktáva		
-uvede složení atomového jádra, vysvětlí význam pojmů protonové a nukleonové číslo, izotopy a nuklidy -charakterizuje stabilní a nestabilní atomová jádra, radioaktivitu a jaderné reakce -zná pravidla pro zaplňování orbitalů	Stavba atomu Složení atomového jádra a struktura elektronového obalu	Mezioborová návaznost na výuku fyziky Enviromentální výchova
-uvede podmínky vzniku chemické vazby -vysvětlí pojem kovalentní a koordinačně kovalentní vazba a slabé vazebné interakce -charakterizuje základní prostorové tvary molekul	Chemická vazba Vznik vazby Druhy vazeb Slabé vazebné interakce Prostorové tvary molekul	
-popíše na vysvětlí způsob uspořádání chemických prvků v PS -porovná vlastnosti chemických prvků z jedné skupiny a z jedné periody -umí zapsat elektronovou konfiguraci atomů -popíše stavbu pevných látek	Periodická soustava prvků a jejich význam Vlastnosti chemických prvků dle PS Elektronová konfigurace Lanthanoidy a aktinoidy Stavba pevných látek	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
-charakterizuje elektronovou konfiguraci těchto prvků a uvede jejich vazebné možnosti -uvede vlastnosti vodíku a kyslíku a způsob jejich přípravy a výroby -uvede nejdůležitější binární sloučeniny těchto prvků -objasní strukturu vody a peroxidu vodíku a vysvětlí jejich důležité fyzikální a chemické vlastnosti -uvede význam vodíku, kyslíku a jejich sloučenin v běžném životě	Významné prvky vodík a kyslík a jejich sloučeniny Vazebné možnosti kyslíku a vodíku Elektronová konfigurace kyslíku a vodíku Binární sloučeniny vodíku a kyslíku Struktura vody a peroxidu vodíku Význam vodíku, kyslíku a jejich sloučenin v praxi	Enviromentální výchova – vliv člověka na životní prostředí
-vysvětlí pojem plynné, kapalné a pevné roztoky a uvede jejich význam v praxi -uvede způsob vyjadřování roztoků -objasní pojem kyselé, neutrální a zásadité roztoky na základě Brønstedovy teorie kyselin a zásad	Složení a vlastnosti roztoků a jejich význam Plynné, kapalné a pevné roztoky Složení roztoků Brønstedova teorie kyselin a zásad	
-uvede, které prvky do VIII.A, VII.A a VI.A skupin patří -uvede strukturu těchto prvků v elektronovém obalu -charakterizuje vlastnosti prvků a uvede způsob jejich získávání	Struktura, vlastnosti a chování p6-p4 prvků a jejich sloučenin Vlastnosti uvedených prvků Sloučeniny těchto prvků – jejich význam v praxi, způsob výroby	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

-uvede sloučeniny těchto prvků s velkým významem -popíše způsob výroby a praktické uplatnění těchto prvků		
-uvede, které prvky do V.A, IV.A a III.A skupin patří -uvede strukturu těchto prvků v elektronovém obalu -charakterizuje vlastnosti prvků a uvede způsob jejich získávání -uvede sloučeniny těchto prvků s velkým významem -popíše způsob výroby a praktické uplatnění těchto prvků	Struktura, vlastnosti a chování p3-p1 prvků a jejich sloučenin Vlastnosti uvedených prvků Sloučeniny těchto prvků – jejich význam v praxi, způsob výroby	
-uvede, které prvky do I.A, II.A skupin patří -uvede strukturu těchto prvků v elektronovém obalu -charakterizuje vlastnosti prvků a uvede způsob jejich získávání -uvede sloučeniny těchto prvků s velkým významem -popíše způsob výroby a praktické uplatnění těchto prvků -vysvětlí pojem Beketovova řada kovů	Struktura, vlastnosti a chování s2 a s1 prvků a jejich sloučenin Vlastnosti uvedených prvků Sloučeniny těchto prvků – jejich význam v praxi, způsob výroby Beketovova řada kovů	
-uvede, které prvky řadíme mezi přechodné kovy, charakterizuje strukturu jejich elektronového obalu -objasní fyzikální a chemické vlastnosti prvků na základě kovové vazby -objasní principy výroby kovů -objasní způsob výroby železa -vysvětlí pojem platinové kovy	Struktura, vlastnosti a chování přechodných prvků s důrazem na skupinu železa Fyzikální a chemické vlastnosti přechodných kovů Obecné principy výroby kovů Výroba a zkujňování železa Platinové kovy	Enviromentální výchova -zdroje energie a surovin na Zemi, jejich využívání člověkem
-uvede, které prvky patří mezi přechodné kovy -uvede, čím se vyznačuje struktura jejich elektronového obalu -objasní fyzikální a přechodné vlastnosti přechodných kovů -vysvětlí pojem koordinační sloučeniny a uvede příklad -vyjmenuje prvky skupiny Cu a Zn a jejich důležité sloučeniny	Struktura, vlastnosti a chování přechodných prvků s důrazem na skupinu zinku a mědi Fyzikální a chemické vlastnosti přechodných kovů Koordinační sloučeniny Prvky skupiny mědi a zinku a jejich sloučeniny	Enviromentální výchova -zdroje energie a surovin na Zemi, jejich využívání člověkem
-uvede, které prvky se podílejí na tvorbě organických sloučenin -popíše, jakým způsobem jsou vázány prvky v molekulách organických sloučenin -vysvětlí pojmy konformace, izomerie, konstituce, konfigurace a indukční a mezomerní efekt -uvede nejdůležitější skupiny organických sloučenin -ovládá názvosloví organických sloučenin	Charakteristika a rozdělení organických sloučenin Vaznost prvků v molekulách organických sloučenin Konformace, izomerie, konstituce, konfigurace Indukční a mezomerní efekt Nejdůležitější skupiny organických sloučenin Názvosloví	
-vysvětlí pojmy reakční mechanismus a reakční schéma -vyjmenuje typy chemických reakcí a uvede je na jednotlivých příkladech s praktickým významem -vysvětlí pojem homolýza a heterolýza -uvede typy činidel v organické chemii	Důležité reakce organických sloučenin a jejich význam Reakční mechanismus a reakční schéma chemické reakce Základní typy chemických reakcí Homolýza, heterolýza Činidla v organické chemii	
-uvede, které uhlovodíky patří mezi nasycené a které mezi nenasycené	Struktura, vlastnosti a reakce nasycených uhlovodíků Nasycené a nenasycené uhlovodíky	Enviromentální výchova-vztah člověka a prostředí

-vysvětlí pojem konformace molekul alkanů a cykloalkanů a uvede konkrétní příklady -uvede důležité vlastnosti nasycených uhlovodíků -charakterizuje průběh radikálové substituční reakce nasycených uhlovodíků -uvede příklady a význam nasycených uhlovodíků	Konformace alkanů a cykloalkanů Vlastnosti nasycených uhlovodíků Radikálová substituce Zástupci nasycených uhlovodíků a jejich význam	
-charakterizuje nenasyčené uhlovodíky a popíše jejich složení a strukturu -vysvětlí pojem cis-trans izomerie a objasní ji na příkladech -uvede důležité vlastnosti nenasyčených uhlovodíků -na příkladech ukáže nejdůležitější reakce nenasyčených uhlovodíků -uvede zástupce a praktický význam nenasyčených uhlovodíků	Struktura, vlastnosti a reakce nenasyčených uhlovodíků Složení a struktura nenasyčených uhlovodíků Cis-trans izomerie Vlastnosti nenasyčených uhlovodíků Nejdůležitější reakce nenasyčených uhlovodíků Zástupci nenasyčených uhlovodíků	
-charakterizuje aromatické uhlovodíky a popíše jejich složení a strukturu -uvede důležité vlastnosti aromatických uhlovodíků -vysvětlí průběh elektrofilní substituční reakce arenů a uvede příklady těchto reakcí -vyjmenuje, které důležité areny zná a uvede, jaký je jejich praktický význam -charakterizuje surovinové zdroje uhlovodíků a uvede způsob jejich získávání a zpracování	Struktura, vlastnosti a reakce aromatických uhlovodíků Aromatické uhlovodíky – struktura, složení Vlastnosti aromatických uhlovodíků Elektrofilní substituční reakce arenů Zástupci arenů Surovinové zdroje uhlovodíků	
-uvede, které sloučeniny patří mezi halogenové deriváty uhlovodíků a popíše jejich složení -vysvětlí vlastnosti halogenderivátů vyplývající z jejich struktury -uvede významné nitrosloučeniny a aminy a na příkladu předvede jejich důležité reakce	Složení, vlastnosti a význam dusíkatých a halogenových derivátů uhlovodíků Vlastnosti a struktura halogenových derivátů uhlovodíků Nitrosloučeniny, aminy a jejich reakce	
-charakterizuje hydroxysloučeniny a jejich složení -vysvětlí vlastnosti a důležité chemické reakce na základě struktury alkoholů a fenolů -uvede příklady významných hydroxysloučenin -uvede, které sloučeniny patří mezi ethery a jaké je jejich složení a vlastnosti -uvede sirné obdoby alkoholů	Složení, vlastnosti a význam hydroxysloučenin a etherů Vlastnosti a důležité chemické reakce alkoholů a fenolů Významné hydroxysloučeniny Ethery Sirné obdoby alkoholů	
-uvede, které sloučeniny patří mezi karbonylové sloučeniny a jaké je jejich složení -uvede důležité vlastnosti a typické reakce -charakterizuje významné zástupce a jejich praktické uplatnění	Složení, vlastnosti a význam karbonylových sloučenin Vlastnosti a typické chemické reakce karbonylových sloučenin Významní zástupci aldehydů, ketonů a chinonů	
-uvede, které sloučeniny patří mezi karboxylové kyseliny a jaké je jejich složení -uvede důležité vlastnosti a typické reakce -uvede významné zástupce a jejich praktické uplatnění	Složení, vlastnosti a význam karboxylových kyselin Vlastnosti karboxylových kyselin a jejich důležité reakce Významní zástupci karboxylových kyselin a jejich praktické uplatnění	

- charakterizuje důležité funkční deriváty karboxylových kyselin a uvede, jaké je jejich složení - vysvětlí způsob přípravy funkčních derivátů a jejich charakteristické vlastnosti - uvede zástupce jednotlivých skupin a uvede jejich význam - charakterizuje důležité reakce	Složení, vlastnosti a význam derivátů karboxylových kyselin Příprava funkčních derivátů a jejich charakteristické vlastnosti Zástupci jednotlivých skupin Důležité reakce derivátů karboxylových kyselin	
- uvede způsob klasifikace makromolekulárních látek - uvede složení a strukturu Charakterizuje důležité vlastnosti syntetických polymerů - uvede významné polymery, které vznikají polymerací, polykondenzací a polyadici	Makromolekulární látky Vlastnosti syntetických polymerů Průběh a mechanismus polymerace, polykondenzace a polyadice Významné polymery vznikající polymerací, polykondenzací a polyadici	Enviromentální výchova Mediální výchova
- charakterizuje jednoduché a složené lipidy a popíše stavbu jejich molekul - uvede jaký význam mají jednoduché a složené lipidy - vysvětlí podstatu zmýdelnění a vlastnosti mýdel - charakterizuje terpeny a jejich význam - vysvětlí stavbu steroidů a uvede jejich funkci v organismu - uvede, kde se setkáváme s alkaloidy a jak tyto látky působí na organismus	Charakteristika a význam lipidů, terpenů, steroidů a alkaloidů Jednoduché a složené lipidy Zmýdelnění a vlastnosti mýdel Terpeny a jejich význam Steroidy a jejich funkce v lidském organismu Alkaloidy a jejich vliv na lidský organismus	
- uvede, kde se v přírodě vyskytují sacharidy, jak vznikají a jaký je jejich biologický význam - charakterizuje stavbu molekul monosacharidů - uvede na příkladech nejdůležitější chemické reakce monosacharidů - uvede zástupce monosacharidů - uvede stavbu a vlastnosti důležitých disacharidů a jejich význam - uvede, které látky patří mezi polysacharidy, kde vznikají a jejich význam	Charakteristika a význam sacharidů Výskyt sacharidů v přírodě Biologický význam sacharidů Stavba monosacharidů Chemické reakce monosacharidů a jejich produkty Zástupci monosacharidů Stavba a vlastnosti disacharidů a jejich význam Polysacharidy	Osobnostní a sociální výchova
- charakterizuje složení a význam bílkovin pro život - na základě struktury aminokyselin vysvětlí jejich amfoterní vlastnosti - uvede biologicky významné aminokyseliny - vysvětlí vznik peptidické vazby - objasní pojem primární, sekundární, terciární a kvartérní struktura bílkovin - vyjmenuje významné skupiny bílkovin	Charakteristika a význam bílkovin Amfoterní vlastnosti aminokyselin Peptidická vazba Primární, sekundární, terciární a kvartérní struktura bílkovin Významné skupiny bílkovin	
- vyjmenuje sloučeniny patřící mezi heterocyklické sloučeniny a klasifikuje je - vyjmenuje důležité pětičlenné heterocyklické sloučeniny, popíše jejich strukturu a základní chemické vlastnosti - vyjmenuje, které heterocyklické sloučeniny jsou součástí nukleových kyselin	Charakteristika a význam heterocyklických sloučenin a nukleových kyselin Pětičlenné heterocyklické sloučeniny Nukleové kyseliny	Mezioborová návaznost na výuku biologie

-uvede důležité vlastnosti a biologický význam NK		
-definuje, které společné znaky mají živé soustavy a jaké je jejich chemické složení -uvede, jaké druhy chemických dějů v živých soustavách zná a jaké v nich probíhají fyzikálně-chemické procesy -charakterizuje redoxní děje v živých soustavách -vysvětlí vznik a vývoj ATP	Chemické složení a chemické děje v živých soustavách Společné chemické znaky živých soustav Chemické složení živých soustav Fyzikálně-chemické procesy probíhající v živých soustavách Redoxní děje v živých soustavách ATP	Mezioborová návaznost na výuku biologie a fyziky
-charakterizuje biokatalyzátory -vysvětlí pojem koenzym -vysvětlí, jaké faktory ovlivňují rychlost enzymatických reakcí -charakterizuje vitamíny -objasní funkci hormonů v organismech a uvede příklad	Charakteristika biokatalyzátorů a jejich význam pro regulaci dějů v organismech Biokatalyzátory Enzymy a koenzymy Faktory ovlivňující rychlost enzymatických reakcí Vitamíny Hormony	
-charakterizuje a vysvětlí průběh biosyntézy a rozklad sacharidů, lipidů a bílkovin	Metabolismus sacharidů, lipidů a bílkovin v živých soustavách Biosyntéza a rozklad sacharidů v organismech Biosyntéza a rozklad lipidů v organismech Biosyntéza a rozklad bílkovin v organismech	

Obsah semináře je orientační, zařazení jednotlivých celků a jejich hodinová dotace bude záviset na zájmu studentů. Dle zájmu studentů je možno přidat další témata.

6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

HODNOCENÍ

1. Pravidla hodnocení a klasifikace

1.1 Stupně prospěchu a chování

Prospěch v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován těmito stupni:

- 1 - výborný
- 2 - chvalitebný
- 3 - dobrý
- 4 - dostatečný
- 5 - nedostatečný.

Chování je klasifikováno těmito stupni:

- 1 - velmi dobré
- 2 - uspokojivé
- 3 - neuspokojivé.

Ředitel školy může při hodnocení studenta rovněž přihlédnout k závažným přestupkům v chování studenta mimo školu.

Celkový prospěch je hodnocen

- a) prospěl(a) s vyznamenáním
- b) prospěl(a)
- c) neprospěl(a)
- d) nehodnocen(a)

Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se hodnotí těmito stupni:

- a) pracoval úspěšně
- b) pracoval

Žák

a) prospěl s vyznamenáním,

není-li klasifikace v žádném povinném předmětu horší než stupeň chvalitebný a průměrný prospěch z povinných předmětů není horší než 1, 5 a jeho chování je velmi dobré

b) prospěl,

není-li klasifikace v některém z povinných předmětů vyjádřena stupněm "nedostatečný"

c) neprospěl,

je-li klasifikace z některého povinného vyučovacího předmětu vyjádřena stupněm "nedostatečný".

d) je nehodnocen,

pokud ho není možné hodnotit z některého předmětu na konci prvního pololetí ani v náhradním termínu

1.2 Organizace hodnocení

1.	Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení. Za první pololetí lze žákovi vydat místo vysvědčení výpis z vysvědčení.
2.	Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikací .
3.	Vyučující zapíše do listinné formy třídního výkazu číslicí známku z předmětu, kterému žáka vyučují, nejpozději 48 hodin před konáním klasifikační porady za příslušné klasifikační období.
4.	Pro NG: Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí. Pro VG: Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do konce června. Není-li možné žáka hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí. Není-li žák hodnocen z povinného předmětu vyučovaného pouze v prvním pololetí ani v náhradním termínu, neprospěl.
5.	Pro NG: Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník. Pro VG: Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. Do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník. Není-li žák hodnocen ani v tomto termínu, neprospěl.
6.	Pro NG i VG: Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů ode dne vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu
7.	Pro NG i VG: V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitel školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených podle § 30 odst. 2. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

8.	Pro NG: Žák, který na konci druhého pololetí neprospěl nejvýše ze 2 povinných předmětů, nebo žák, který neprospěl na konci prvního pololetí nejvýše ze 2 povinných předmětů vyučovaných pouze v prvním pololetí, koná z těchto předmětů opravnou zkoušku nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Opravné zkoušky jsou komisionální. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Pro VG: Žák, který na konci druhého pololetí neprospěl nejvýše ze 2 povinných předmětů, nebo žák, který neprospěl na konci prvního pololetí nejvýše ze 2 povinných předmětů vyučovaných pouze v prvním pololetí, koná z těchto předmětů opravnou zkoušku nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Opravné zkoušky jsou komisionální.
9.	Pro NG: Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do kvarty. Pro VG: Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do konce září následujícího školního roku. Do doby náhradního termínu opravné zkoušky navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník.
10.	Pro NG i VG: Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a který na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti; žák, který plní povinnou školní docházku, v těchto případech opakuje ročník vždy.
11.	a) Žák, který splnil povinnou školní docházku, může zanechat vzdělávání na základě písemného sdělení doručeného řediteli školy. Součástí sdělení nezletilého žáka je souhlas jeho zákonného zástupce. Žák přestává být žákem střední školy dnem následujícím po dni doručení tohoto sdělení řediteli školy, popřípadě dnem uvedeným ve sdělení o zanechání vzdělávání, pokud jde o den pozdější. b) Jestliže se žák, který splnil povinnou školní docházku, neúčastní po dobu nejméně 5 vyučovacích dnů vyučování a jeho neúčast není omluvena, vyzve ředitel školy písemně zletilého žáka nebo zákonného zástupce nezletilého žáka, aby neprodleně doložil důvody žakovy nepřítomnosti; zároveň upozorní, že jinak bude žák posuzován, jako by vzdělávání zanechal. Žák, který do 10 dnů od doručení výzvy do školy nenastoupí nebo nedoloží důvod nepřítomnosti, se posuzuje, jako by vzdělávání zanechal posledním dnem této lhůty; tímto dnem přestává být žákem školy. c) Žák, který po splnění povinné školní docházky nepostoupil do vyššího ročníku, přestává být žákem školy posledním dnem příslušného školního roku nebo po tomto dni dnem následujícím po dni, kdy nevykoná opravnou zkoušku nebo neprospěl při hodnocení v náhradním termínu, anebo dnem následujícím po dni nabytí právní moci rozhodnutí o nepovolení opakování ročníku.

U žáka se smyslovou nebo tělesnou vadou, vadou řeči, prokázanou specifickou vývojovou poruchou učení nebo chování se při jeho hodnocení a klasifikaci přihlédne k charakteru postižení. Klasifikace těchto žáků se řídí metodickým pokynem MŠMT.

1.3 Zásady průběžného hodnocení studentů a hodnocení výsledků vzdělávání

Při klasifikaci výsledků se v souladu s požadavky učebních osnov a vzdělávacích programů hodnotí:

- a) ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti
- b) schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí
- c) kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost
- d) aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim
- e) přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu
- f) kvalita výsledků činností, včetně domácích úkolů
- g) osvojení účinných metod samostatného studia.

1.4 Kritéria stupňů hodnocení

1.4.1 V teoretických předmětech

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a

hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

1.4.2 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: **estetická výchova se zaměřením na výtvarnou výchovu a hudební výchovu a zpěv, tělesná a sportovní výchova.**

Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

1.4.2.1 Při průběžném hodnocení se klasifikuje teoretická část podle kritérií teoretických předmětů.

Hodnotí se:

- a) stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu
- b) osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace
- c) poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti
- d) kvalita projevu
- e) vztah žáka k činnostem a zájem o ně
- f) estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti
- g) v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví

1.4.2.2 Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně, rozvíjí je v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov vzdělávacích programů. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

1. 5 Zásady klasifikace

1.5.1 Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.

1.5.2 Při určování klasifikačního stupně posuzuje učitel výsledky práce objektivně, nesmí podléhat žádnému vlivu subjektivnímu ani vnějšímu.

1.5.3 V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.

1.5.4 Přestupuje-li žák do jiné školy, zašle ředitel dosavadní školy škole, na niž žák přechází, dokumentaci o žákovi a záznam o jeho chování a prospěchu za neukončené klasifikační období.

1.6 Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

1. 6. 1 Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména:

Soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové,...), kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

1.6.2 Student musí mít z každého předmětu alespoň dvě známky za každé pololetí. Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě PPP či obdobného zařízení. Minimální počet známek nutný pro klasifikaci na konci klasifikačního období určuje vyučující.

1.6.3 Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů.

1.6.4 Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

1.6.5 O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 30 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem.

1.6.6 Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné, ...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

1.6.7 Každý student v posledním ročníku má povinnost napsat jednu seminární práci.

Každý žák posledního ročníku má povinnost napsat a odevzdat jednu seminární práci. zpravidla z předmětu či povinně volitelného semináře, který je v tomto ročníku vyučován. Hodnocení práce známkou, či hodnocení toho zda byla práce v řádném termínu odevzdána či nikoli je s tímto předmětem svázáno (může dojít i k neklasifikaci).

Pokud žák hodlá seminární práci psát z předmětu, který se již v daném ročníku nevyučuje a nebo, který nemá žák zapsán ve svém portfolio navštěvovaných předmětů, oficiálně o tuto možnost požádá ředitelství školy. Při vydání souhlasného stanoviska bude určen i předmět (povinně volitelný seminář) vyučovaný v posledním ročníku, který žák navštěvuje, se kterým bude svázána klasifikace/neklasifikace práce.

Pokud žák seminární práci neodevzdá v termínu, bude tato práce hodnocena klasifikačním stupněm nedostatečný. Podrobnosti, které stanovují jak má být seminární práce napsána z hlediska obsahu, rozsahu, formy a termínů i dalších nároků jsou určeny **směrnici ředitele školy č.90** v platném znění, která je veřejně dostupná na webu školy v sekci důležité dokumenty. Jsou tak stanoveny např.

Termíny: - vybrat téma – do 1.11. příslušného školního roku

- odevzdat do – 31.1.

- oznámení výsledku – do 28.2.

- pakliže je práce hodnocena jako nedostatečná – přepracovat do termínu 14 dnů před klasifikační poradou za 2.pololetí

- pakliže je znovu hodnocena jako nedostatečná není student připuštěn k maturitní zkoušce (nesplnění podmínek pro klasifikaci v předmětu, s nímž je práce v okamžiku zadání svázána)

Rozsah práce: - minimálně 5 stran textu (doporučuje se více)

Klasifikační stupeň určí příslušný vyučující předmětu na základě výše uvedených kritérií.

1.6.8 Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje nutně pouze na základě průměru z klasifikace za příslušné období. Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat známám, které žák získal.

1.6.9 Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě, a to zpravidla 1x za čtvrtletí.

1.6.10 Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, zapíše učitelé příslušných předmětů číslíci výsledky celkové klasifikace do třídního výkazu a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod.

1.6.11 Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů při třídních schůzkách zhruba v polovině prvního a druhého pololetí; dále pak v případě, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají.

1.6.12 Údaje o konkrétní klasifikaci a hodnocení chování žáka jsou sdělovány pouze zástupcům žáka, nikoli veřejně.

1.6.13 V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka o tom informuje vyučující předmětu třídního učitele a ten poté zletilé studenty (zákonné zástupce nezletilých) bezprostředně a prokazatelným způsobem.

1.6.14 Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30.10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také rodičům.

1.6.15 Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí.

1.6.16 Třídní učitelé a výchovný poradce jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, která mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

1.7 Klasifikace chování

1.7.1 Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě. Pokud třídní učitel tento postup nedodrží, mají možnost podat návrh na pedagogické radě i další vyučující. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování a dalších ustanovení školního řádu.

1.7.2 Při klasifikaci chování se přihlíží k uděleným opatřením k posílení kázně, jestliže tato opatření byla neúčinná.

1.7.3 Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit. K nápravě případných přestupků postačuje důtka třídního učitele nebo ředitele školy

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školnímu řádu; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se i přesto, že již obdržel důtku třídního učitele či důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovné vzdělávací činnost školy.

Tímto stupněm bude hodnocen i žák, který se dopustil závažného porušení školního řádu nebo obecně platných norem (neomluvené absence, projevy hrubosti, podvod, nedodržování bezpečnostních zásad, kterými ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob, požívání alkoholu v prostorách školy nebo před vyučováním apod.)

Stejně bude klasifikována i jednodenní souvislá absence nebo neomluvená absence do 8 hodin za klasifikační období, tj. za pololetí

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovné vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

Např.: dlouhodobé nebo opakované neomluvené absence, opilství nebo opakované požívání alkoholu nebo užití drog ve škole či před vyučováním, závažný podvod nebo opakované podvody apod.,

- za neomluvenou absenci nad 8 hodin neomluvených hodin za klasifikační období, pokud se nejedná o

jednodenní souvislou absenci - viz výklad u stupně chování uspokojivé,

- a při součtu neomluvených hodin za klasifikační období vyšším než týdenní počet hodin dle Učebního plánu pro gymnázia pro příslušný ročník **spojeno s podmíněným vyloučením ze školy**

1. 8 Komisionální zkouška

1.8.1 Komisionální zkoušku koná žák v těchto případech :

a) koná-li opravné zkoušky

požádá-li žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka o jeho přezkoušení z důvodu pochybnosti o správnosti hodnocení

1.8.2 Ředitel školy nařídí komisionální přezkoušení žáka, jestliže zjistí, že vyučující porušil pravidla hodnocení. Termín komisionálního přezkoušení stanoví ředitel školy bez zbytečného odkladu.

1.8.3 Komise je nejméně tříčlenná. Jejím předsedou je ředitel školy nebo jím pověřený učitel, zkoušející učitel, vyučující žáka danému předmětu, a přisedící, který má odbornou způsobilost pro týž nebo příbuzný předmět. Je-li vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje předsedu komise krajský úřad. Členy komise jmenuje ředitel školy. Výsledek zkoušky vyhlásí předseda veřejně v den konání zkoušky.

1.8.4 Z důvodu pochybnosti o správnosti hodnocení žáka podle bodu 1.8.1 písm. b) nebo bodu **1.8.2** může být žák v příslušném pololetí z daného předmětu komisionálně zkoušen pouze jednou.

1.8. Pro řádnou klasifikaci je požadována účast žáka ve vyučování každého povinného předmětu v rozsahu alespoň 75 % s výjimkou případů hodných zvláštního zřetele. Bližší podrobnosti a prováděcí pokyny k tomuto požadavku jsou stanoveny v „**Pravidlech pro hodnocení a klasifikaci Gymnázia Český Brod**“. Není-li toto splněno nebo nejsou-li z jiného důvodu zaviněného žákem dostatečné podklady pro jeho klasifikaci (i bez nutnosti přepočtu procenta docházky), může být žák v řádném termínu neklasifikován. Ředitel v tomto případě stanoví termín dodatečné klasifikace dle příslušné legislativy.

1.81. Třídní učitel musí upozornit 2 týdny před pedagogickou poradou ostatní členy učitelského sboru, že má žák zvýšenou absenci, nebo hrozí nebezpečí, že do termínu klasifikační porady tohoto počtu dosáhne. Současně prokazatelně upozorní na absenci žáka jeho zákonného zástupce. Vodítkem pro zjištění tohoto stavu je zameškaných řádově 100 hodin. Učitelé jsou povinni zjistit docházku tohoto žáka do svých předmětů. Vysoká absence žáka (větší než 25 % z celkového počtu hodin) může být po posouzení v pedagogické radě důvodem pro udělení dodatečné zkoušky ředitelem školy. Konkrétní případy řeší pedagogická rada vždy individuálně s ohledem na povahu absence. **Jednání třídního učitele, který opomene upozornit, dtto způsobem, na zvýšenou absence žáků v termínu 14 dní před poradou lze posuzovat jako porušení pracovní kázně a odebrat až na 3 měsíce příplatek za třídnictví.**

Rovněž jednání učitele, který neoprávněně žáka klasifikoval nebo není schopen doložit dostatečné podklady pro klasifikaci (dostatečný počet známek), bude zavedeno řízení dle ZP.

2. Výchovná opatření

2.1 Výchovná opatření jsou pochvaly a jiná ocenění a opatření k posílení kázně.

2.2. Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev humánnosti, občanské a školní iniciativy, umístění ve vyšších kolech předmětových soutěží a olympiád počínaje krajským kolem, za záslužný nebo statečný čin, za dlouhodobou úspěšnou práci apod.

2.3 Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci. Např. zodpovědné vykonávání služby, pomoc škole, umístění v nižších kolech předmětových soutěží a olympiád apod.

2.4 Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit výchovné opatření.

Pro udělení výchovného (kázeňského) opatření (trestu) musí existovat věrohodný listinný podklad. Vyrušování, nevhodné chování, podvod atd. musí být zapsáno v třídní knize!

Soustavné „zapomínání“ ŽK může být důvodem pro aplikaci některých výchovných opatření.

napomenutí třídního učitele - za ojedinělý malý přestupek proti školnímu řádu

(Např.- za neslušné jazykové projevy a nevhodné chování ve škole i na veřejnosti, za narušení pracovní atmosféry ve třídě, za narušování výuky jinou činností, nepřezouvání se, nebo nošení nevhodné obuvi, za nesplnění povinností služby apod.)

důtku třídního učitele, (vyrušování v hodinách, pozdní omlouvání absencí, nedovolený odchod ze školy, neplnění povinností služby, neuposlechnutí pokynu pedagoga, který je v souladu se školním a pracovním řádem, dále za ...

- opisování
- neplnění požadavků vyučujícího ve vztahu k charakteru vyučovaného předmětu (vedení dokumentace, pomůcky, úklid atd.)
- za třetí napomenutí
- za třetí pozdní příchod
- za menší podvod při omluvě absence
- za porušení programu výletu, exkurze
- za porušení zákazu kouření ve škole a na školních akcích
- za maximálně 3 neomluvené hodiny atd.

důtku ředitele školy.

A) **opakované přestupky** viz třídní důtka, drobnější poškozování majetku školy nebo fyzické osoby, drobnější slovní urážky mezi žáky, neoznámení činu, který by mohl být kvalifikován jako trestný].

B) **závažné přestupky** proti školnímu řádu

Např. 4-8 neomluvených hodin, 6x pozdní příchod, přestupky proti etickým normám, nevhodné chování vůči vyučujícímu, zaměstnancům školy a spolužákům, dle individuálního posouzení při **zneužití** autorských práv, digitálních zařízení a zdrojů, mobilního telefonu atd.

- za porušení zákazu požívání alkoholu, drog ve škole a na akcích školy
- za poškození jména školy na veřejnosti
- za ojedinělé zcela nevhodné projevy chování
- za propagaci nevhodných ideí
- za závažný podvod při omluvě absence

Toto opatření předchází zpravidla před snížením stupně z chování.

TU neprodleně oznámí důvody k uložení důtky řediteli školy.

ŘŠ nebo TU neprodleně oznámí udělení výchovného opatření a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci nezletilého žáka.

Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamenává do třídního výkazu.

II. Stupeň z chování

- za nedůstojné chování při reprezentaci školy
- za svévolné poškození majetku školy (s úhradou)
- za opakované nevhodné chování k pracovníkům školy
- za projevy hrubosti, vulgarity, šikany vůči okolí
- za šíření nevhodných materiálů
- za prokázaný podvod při omluvě absencí
- za neomluvenou absenci 9 a více hodin
- dle individuálního posouzení při **zneužití** autorských práv, digitálních zařízení a zdrojů, mobilního telefonu atd.

III. Stupeň z chování

- za hrubé porušení vnitřního řádu
- za podílení se na závažném společenském přestupku
- za účast na trestném činu
- za prokázaný závažný podvod při omlouvání absence
- za opakované projevy hrubé nekázně, vulgarity, šikany
- za velké úmyslné poškození majetku školy
- za neomluvenou absenci nad 9 hodin (individuální posouzení)
- za distribuci alkoholu ve škole a na akcích školy
- dle individuálního posouzení při **zneužití** autorských práv, digitálních zařízení a zdrojů, mobilního telefonu atd.

podmíněné vyloučení a vyloučení ze školy:

- vandalismus, šikanování, úmyslné ublížení na zdraví, krádeže, soustavné neomluvené absence, šíření poplašné zprávy
- žák je v areálu školy, během akce organizované školou či během řádně neomluvené absence pod vlivem psychotropní látky (lehké či tvrdé drogy) - dle okolností a celkového profilu žáka vyloučení či podmíněné vyloučení ze školy
- požívání, nošení, držení či distribuce psychotropních látek v areálu školy či při akcích organizovaných školou a mimo areál během přestávek a volných hodin a v době řádně neomluvených absencí = vyloučení ze školy
- při dalších neomluvených absencích nebo jakémkoli porušení školního řádu následuje po podmíněném vyloučení **vyloučení ze školy**.

Při hodnocení drobnějších přestupků se bude kázeňský postih zvyšovat od důtek přes snížený stupeň z chování až po případné vyloučení ze školy.

Za závažný přestupek bude žák rovnou postižen sníženou známkou z chování nebo vyloučen (příp. podmíněně vyloučen) ze školy bez předchozích kázeňských opatření.

Podmíněné či nepodmíněné vyloučení ze školy bude posuzováno individuálně podle celkového profilu žáka, v případě trestného činu a šíření poplašné zprávy se uplatňuje vždy **vyloučení**.

3. Individuální vzdělávací plán

3.1 Ředitel školy může v odůvodněných případech povolit vzdělávání žáka podle individuálního vzdělávacího plánu, v němž při zachování obsahu a rozsahu stanoveného osnovami (školním vzdělávacím programem) je určena zvláštní organizace výuky a délka vzdělávání.

Ředitel školy seznámí žáka a ZZ nezletilého žáka s průběhem vzdělávání podle individuálního plánu a s termíny zkoušek.

3.3 Individuální vzdělávací plán, podepsaný ředitelem školy, žákem a ZZ nezletilého žáka, se stává součástí osobní dokumentace žáka.

3.4 Organizace výuky se řídí příčinami, pro něž je plán povolen, a délkou období, na něž je povolen.

Zkoušky ze všech předmětů se konají minimálně jednou za čtvrtletí, v teoretických předmětech povinně obsahují písemnou část a předem jsou stanovena kritéria jejich hodnocení.

3.5 Každé pololetí je studentu vzdělávanému podle individuálního plánu vydáno vysvědčení.

4. Klasifikace a hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

U žáka s prokázaným zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním se při jeho hodnocení a klasifikaci přihlédne k charakteru speciální vzdělávací potřeby. Vyučující respektují individuální vzdělávací program připravený třídním učitelem ve spolupráci s výchovným poradcem, vypracovaný na základě doporučení školského poradenského zařízení, uplatňují jeho závěry při klasifikaci i hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.

AUTOEVALUACE ŠKOLY

OBLASTI EVALUACE A AUTOEVALUACE

Evaluační činnosti jsou veškeré plánované a cílené aktivity školy směřující k ověřování, měření, posuzování a hodnocení výsledků a změn dosažených ve všech činnostech školy vymezených ve školním vzdělávacím programu.

Autoevaluace školy je součástí ŠVP, ve které školy vymezují cíle, nástroje, kritéria autoevaluace a časové rozvržení evaluačních činností. Autoevaluaci provádějí účastníci vzdělávacího procesu – vedení školy, učitelé, žáci a eventuelně i rodiče žáků.

Hodnocení žáků a autoevaluace školy směřuje jednak k tomu, aby žáci, respektive jejich rodiče, získali dostatečné a hodnověrné informace o tom, jak zvládají požadavky na ně školním vzdělávacím programem kladené a jednak k tomu, aby škola (vedení, učitelé), respektive odborná i laická veřejnost, získala informace o tom, jak jsou naplňovány cíle, které byly ŠVP stanoveny. Důraz je kladen nejen na konstatování úrovně stavu, ale také na zjišťování souvislostí a okolností, které výsledný stav ovlivňují. Propojením získaných informací tak získávají žáci, učitelé i vedení školy důležitou zpětnou vazbu pro svoji další práci.

Velký důraz ve školním vzdělávacím programu je kladen na výchovné působení školy, základem je partnerský vztah mezi žáky a učiteli i mezi učiteli a rodiči založený na vzájemném respektování. Nedílnou součástí takového pojetí je získávání zpětné vazby od žáků. Na základě procesu autoevaluace je možné mnohem lépe vnímat a uvědomovat si žádoucí změny, které by mohly přispět ke zvýšení efektivity výuky, školního vzdělávacího programu a k jeho případným úpravám. Výsledkem by mělo být zvýšení kvality a úrovně školy. Výroční zpráva je uvedena na www.gcbrod.cz

CÍLE A KRITÉRIA AUTOEVALUACE

Podmínky ke vzdělání:

obsah a průběh vzdělávání - mimovýukové aktivity (ankety pro rodiče),
obsah a průběh vzdělávání - plánování výuky,
obsah a průběh vzdělávání - realizace výuky (interakce učitele a žáků/děti, strategie učení cizímu jazyku, rozvoj kompetencí k učení),
obsah a průběh vzdělávání - školní vzdělávací program,
podmínky ke vzdělávání bezpečnostní a hygienické,
podmínky ke vzdělávání ekonomické,
podmínky ke vzdělávání materiální,
podmínky ke vzdělávání personální,
podpora školy žákům, spolupráce s rodiči apod. - klima školy (interakce učitele a žáků klima učitelského sboru),
podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - spolupráce s odbornými institucemi a zřizovatelem,
podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - spolupráce s rodiči (ankety pro rodiče),
podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - systém podpory žákům/dětem,
podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - zohlednění individuálních potřeb žáků/děti,
úroveň výsledků práce školy - kvalitativní analýza,
úroveň výsledků práce školy - kvantitativní analýza,
vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - organizační řízení školy,
vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - partnerství školy a externí vztahy,
vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - pedagogické řízení školy,
vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - profesionalita a rozvoj lidských zdrojů,
vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - strategické řízení,
výsledky vzdělávání žáků - hodnocení výuky (interakce učitele a žáků/děti),
výsledky vzdělávání žáků - klíčové kompetence,
výsledky vzdělávání žáků - motivace (motivace žáků),
výsledky vzdělávání žáků - postoje (postoje žáků ke škole),
výsledky vzdělávání žáků - úspěšnost absolventů,
výsledky vzdělávání žáků - znalosti a dovednosti

NÁSTROJE AUTOEVALUACE**Nástroje k jednotlivým oblastem autoevaluace**

analýza školní dokumentace, anketa pro rodiče, anketa pro učitele, anketa pro žáky/děti, hospitace vedením (ředitel, zástupce ředitele, zástupce předmětové komise apod.), vzájemné hospitace pedagogů, zjišťování a vyhodnocování výsledků vzdělávání žáků/děti, zpětná vazba absolventů, zpětná vazba externích subjektů

CÍLE, KRITÉRIA A NÁSTROJE AUTOEVALUACE

Oblast	Cíl	Kritérium	Nástroj
Vzdělávací program	mapování realizace ŠVP	úspěšný ŠVP	pozorování, anketa, hospitace, rozbor školní dokumentace, vnější evaluace
Podmínky ke vzdělávání - materiální, technické, ekonomické, hygienické	příjemné a inspirativní prostředí, kvalitní vybavení s patřičným využitím	spokojenost žáků, rodičů i učitelů	dotazník pro žáky, rodiče, SWOT analýza učitelů
Průběh vzdělávání – vyučovací a školní klima, hodnocení žáků, práce učitelů	motivující klima, stimulující výuka, jasná a srozumitelná kritéria hodnocení, kvalitní práce učitelů při naplňování záměrů ŠVP	spokojenost žáků a rodičů, kvalita výsledků	sebehodnocení učitelů, dotazník pro žáky, srovnávací testy, hospitace, spolupráce s SPG a RŠ, účast v soutěžích, zpráva ČŠI, analýza výsledků vzdělávání
Podpora žáků	přiměřená podpora nadaných, ale i problémových a handicapovaných žáků	kvalita výsledků	výsledky soutěží, srovnávací testy
Výsledky vzdělávání	úspěšné absolvování studia, zvládnutí výstupů ŠVP, rozvoj kompetencí ŠVP, uplatnění žáků, kvalita poradenství	kvalita výsledků	klasifikace, hodnocení klíčových kompetencí, výstupní hodnocení v kvartě, srovnávací testy, úspěchy v soutěžích, analýza výsledků vzdělávání
Řízení školy	efektivní chod školy, vytvoření podmínek pro realizaci učitelů i žáků, spolupráce s rodiči, organizacemi a úřady	převaha pozitivního hodnocení, účast rodičů na akcích	SWOT analýza, dotazník pro rodiče a absolventy, kontrola ČŠI
Výsledky práce školy	naplnění koncepčních záměrů ŠVP	výrazná převaha spokojených či spíše spokojených respondentů	dotazník pro rodiče a absolventy, pohovor, rozbor platných dokumentů, spolupráce s obdobnými školami

Používané dotazníky pro autoevaluaci školy vycházejí z publikace „Vlastní hodnocení školy, soubor ukazatelů“ - vydala Ostravská univerzita v Ostravě, 2007

ČASOVÉ ROZVRŽENÍ AUTOEVALUAČNÍCH ČINNOSTÍ

Autoevaluace školy a procesů v ní probíhajících je založena na dlouhodobém pozorování, analýze a vyhodnocování zjištěných skutečností.

V pravidelných, do chodu školy pevně zařazených intervalech, sledujeme vzdělávací program, podmínky vzdělávání, průběh vzdělávání, úroveň podpory žáků (problémoví žáci, handicapovaní žáci, mimořádně nadaní žáci), výsledky vzdělávání, řízení školy (personální práce, podmínky ke vzdělávání, naplňování cílů ŠVP), výsledky práce školy.

Autoevaluace školního vzdělávacího programu a průběhu vzdělávání je zaměřena na začleňování klíčových kompetencí a cílů vzdělávání do výchovně vzdělávacího procesu. Ke sledování cílů ŠVP a kvality jejich naplnění slouží pravidelné hodnocení úrovně kompetencí a kvality výstupů stanovených ŠVP. Průběžné hodnocení probíhá v sekundě a kvartě. Obecné kompetence jsou definovány konkrétními výstupy v jednotlivých předmětech.

SROVNÁVACÍ TESTY, ANALÝZY, DOTAZNÍKY, HODNOCENÍ

Oblast	Cíl	prima	sekunda	tercie	kvarta	kvinta	sexta	septima	oktáva
Podmínky ke vzdělávání	materiální, technické, hygienické	0	0	x	0	0	0	x	0
Průběh vzdělávání	soulad výuky s ŠVP	x	x	x	x	x	x	x	x
	sebehodnocení učitelů	x	x	x	x	x	x	x	x
	hodnocení žáků	0	x	0	x	0	x	0	x
	klíčové kompetence	0	x	0	x	0	x	0	x
	výstupní hodnocení	0	0	0	x	0	0	0	x
	drogový průzkum	0	x	0	x	0	x	0	x
	dotazník žáků	x	0	0	0	x	0	0	0
	dotazník rodičů	0	x	0	0	0	x	0	0
	SWOT analýza učitelů	0	0	x	0	0	0	x	0
	výroční zpráva, vlastní hodnocení	x	x	x	x	x	x	x	x
	vyučovací a školní klima	x	0	x	0	x	0	x	0
Podpora žáků		x	x	x	x	x	x	x	x
Výsledky vzdělávání	přidaná hodnota	x	0	0	x	0	0	0	x
	výstupy ŠVP	0	0	0	x	0	0	0	x
Řízení školy	SWOT analýza učitelů	0	0	x	0	0	0	x	0

	spolupráce s jinými školami	x	x	x	x	x	x	x	x
	hospodaření školy	x	x	x	x	x	x	x	x
	spolupráce s rodiči	x	x	x	x	x	x	x	x
Výsledky práce školy	hodnocení absolventů	0	0	0	x	0	0	0	x
	koncepce ŠVP	0	x	0	x	0	x	0	x

Vysvětlivky: x – ano, 0 – ne

7. ŠKOLNÍ STRATEGIE PREVENCE 2020-2030

Předkladatel: Gymnázium, Český Brod, Vítězná 616

Ředitel školy: **Mgr. Jiří Krčmář**

Zodpovědná osoba: **Mgr. Jaroslav Korselt**, školní metodik prevence

Složení preventivního týmu:

Mgr. Jiří Krčmář, ředitel školy

Mgr. Markéta Kallupová, zástupkyně ředitele

Mgr. Jaroslav Korselt, školní metodik prevence

Mgr. Vladimír Raba, výchovný poradce

Mgr. Josef Volvovič

Z ČEHO STRATEGIE PREVENCE VYCHÁZÍ

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže č.j.21291/2010-28

Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016)

Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019-2027

Metodický pokyn MŠMT ČR Č.j.: 10194/2002-14 k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví

Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2016–2020

Vyhláška č.72/2005 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, vše ve znění platných předpisů.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Gymnázium v Českém Brodě je jedna ze dvou středních škol v tomto malém městě (7000 obyvatel). Škola byla vybudována v klidné části města poblíž centra a patří k historickým památkám. Je obklopena velkou zahradou s parkovou výsadbou. Ke škole patří i venkovní sportoviště a tělocvična, jejichž kapacita je však nedostatečná. Škola proto využívá i pronajatých prostor sportovní haly Slavoj Český Brod. Velká tělocvična i jídelna škole chybí, stravování studentů je zajištěno v blízké jídelně základní školy. Škola trpí nedostatkem výukových prostor, ale vnitřní vybavení se v posledních letech výrazně zmodernizovalo (nový školní nábytek, dataprojektory s připojením k počítači v každé učebně, odpočinkové prostory pro žáky atd.) Proběhla rozsáhlá rekonstrukce u příležitosti 100. výročí založení školy. Gymnázium je snadno dostupné, je umístěno asi 10 min. chůze od autobusového a železničního nádraží. Většina studentů dojíždí z okolních obcí. Škola nemá bezbariérový přístup a má jen málo zkušeností s integrací žáků se specifickými poruchami učení a chování.

V době volna mohou žáci využívat všechny prostory školy včetně učebny PC a venkovního asfaltového hřiště. Vlastní školní prodejnu s občerstvením ani občerstvovací automaty škola neprovozuje.

Jsme střední škola se všeobecným zaměřením, gymnázium osmileté a čtyřleté. Máme 8 tříd osmiletého studia a 4 třídy studia čtyřletého. Naši školu navštěvuje přes 300 studentů ve věku 11–19 let. Kromě výuky povinných předmětů mohou studenti navštěvovat také celou řadu nepovinných, jako např. sportovní hry, netradiční výtvarné techniky, chemický či fyzikální kroužek apod.

Pracuje zde přes 30 pedagogů a 6 provozních pracovníků. Všichni jsou pro svou práci plně kvalifikovaní a tvoří dobře sehraný tým.

ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU

Naše škola patří mezi ty malé, počtem studentů i učitelů. Dá se říct, že téměř všichni se navzájem docela dobře známe. Ve sborovně panuje celkem příjemná až rodinná atmosféra, učitelé jsou k sobě přátelští a školní problémy řeší společně. Ani studenti zde nejsou nijak anonymní. Poznají se dobře nejen v rámci svých třídních kolektivů, ale často jsou zde patrné i přátelské vztahy mezi studenty z různých ročníků. Pokud se tedy někdo z nich dá cestou drog, či jiných závislostí, je zřejmé, že jeho chování je značně konspirativní (žijeme v pocitu, že v malé škole v malém městě se nic neutají) a odhalení takového problému je o to těžší.

Problémy vážnějšího charakteru se na naší škole v současné době nevyskytují, přesto se potýkáme s celou řadou nežádoucích projevů. Nejčastějším negativními jevy jsou:

- kouření (u starších studentů mnohdy se souhlasem rodičů)
- vulgarita
- nepřijetí norem slušného chování
- negativní vztah ke škole
- špatná spolupráce s některými rodiči
- špatný vztah ke školnímu vybavení a ničení školního majetku
- nedobré vztahy mezi některými studenty

Víme také o tom, že mnozí studenti navštěvují restaurace a diskotéky a konzumují zde alkohol (opět se souhlasem rodičů). Řešili jsme již i drobné krádeže.

Prevenici SPJ (sociálně patologických jevů) na naší škole nepodceňujeme, usilujeme o zdravé, vzdělané a sebevědomé absolventy, kteří najdou dobré uplatnění v životě, a především v dalším studiu na VŠ.

Vedení školy aktivitu prevence SPJ podporuje a pedagogům i žákům vychází vstříc. Metodik prevence každoročně zpracovává minimální preventivní program i jeho hodnocení. Náš preventivní tým pracuje celkem uspokojivě – podle možností školy.

Bohatou nabídku DVPP (další vzdělávání pedagogických pracovníků) využíváme podle našich ekonomických a organizačních možností.

Studenti docházejí pravidelně na studentský parlament, kde mají možnost diskutovat s vedením školy o svých problémech, žádostech a návrzích a stejně tak ředitel využívá této příležitosti k tomu, aby vysvětlil některá svá stanoviska a rozhodnutí.

Rodiče a veřejnost do chodu školy vstupují minimálně, činí tak prostřednictvím SPG (společnost přátel gymnázia) a rady školy. Poměrně hojně komunikují především s třídními učiteli (osobně, telefonicky nebo prostřednictvím e-mailů) a řeší tak konkrétní problémy svých dětí.

CÍLE ŠKOLNÍ STRATEGIE PREVENCE

Dlouhodobé cíle

Předcházet rizikovým jevům jako jsou:

- užívání návykových látek
- šikana a kyberšikana
- rasismus a xenofobie
- vandalismus
- kriminalita a delikvence
- netolismus
- gambling
- domácí násilí, týrání a zneužívání dětí
- ohrožování mravní výchovy mládeže
- poruchy příjmu potravy (anorexie, bulimie)
- sebepoškozování

Rozpoznat a zajistit včasnou intervenci

Poznat lidské potřeby a vlastní chování, uspokojovat své potřeby společensky přijatelným způsobem

Pochopit pojem sebeúcta, vést žáky k sebeúctě a hledat způsoby, jakými lze sebeúctu podpořit

Zvládnout účinnou komunikaci, seznámit žáky s účinnými komunikačními dovednostmi

Učit se ohleduplným způsobům, jak řešit konflikty

Zvládnout zátěž a zlost, seznámit žáky s účinnými dovednostmi pro zvládání zátěže a zlosti

Vytvořit zdravé vztahy, rozvíjet a udržovat rovnováhu mezi zájmy svými a zájmy druhých

Střednědobé cíle

Péče o vztahy

- funkční vztahy versus osobní vztahy
- musí existovat rovnováha mezi dáváním a požadováním

Smysluplnost požadavků a očekávání

- vědět, k čemu je to dobré
- zprostředkovat žákům možnost zpětné vazby a uvědomit si pozitivní přirozené důsledky jejich činnosti

Respektování přirozených a specifických vývojových potřeb

- umožnit uspokojení potřeb v rámci určitých mezí a za podmínek přijatelných pro zúčastněné strany
- poskytovat důležité informace
- nacvičovat dovednosti zajišťující bezpečnost dětí a mládeže

Nácvik praktických dovedností, vytváření návyků

- poskytovat informace
- být vzorem
- podpora
- podílet se
- dostatečný čas
- zpětná vazba

Nácvik sociálních a komunikačních dovedností pro zvládání a prevenci konfliktů

- nápodoba i záměrný nácvik

- využít skutečných konfliktních situací
- využít scének a dramatizací

Vytváření dohod a pravidel

- vytvářet je společně se všemi, kterých se to týká

Cílená pozitivní pozornost

- všimnout si žáků v situacích, kdy se chovají správně

Činnosti pro volný čas

- dávat prostor pro organizované a plánované činnosti
- dávat prostor i pro neorganizované a neplánované činnosti

CÍLOVÉ SKUPINY

Cílem preventivního působení je diferencované působení na níže uvedené primární a sekundární cílové skupiny.

PRIMÁRNÍ CÍLOVÉ SKUPINY:

Studenti nižšího gymnázia 11-15 let a vyššího gymnázia 15-19 let.

Cílem působení v oblasti prevence rizikových projevů chování je mladý člověk odpovědný za vlastní chování a způsob života v míře přiměřené jeho věku.

Člověk

- s posílenou duševní odolností vůči stresu, negativním zážitkům a vlivům
- s přiměřenými sociálně psychologickými dovednostmi
- schopný dělat samostatná, pokud možno správná rozhodnutí a uvědomovat si všechny možnosti
- schopný řešit problémy nebo najít pomoc pro řešení problémů
- je schopen rozumně řešit konflikty
- s vyhraněným negativním vztahem k návykovým látkám
- podílející se na tvorbě prostředí a životních podmínek
- otevřený a pozitivně nastavený k sociálním vztahům
- člověk, který je schopný aktivně přijímat zdravý životní styl (životospráva, sportovní a kulturní aktivity)

Učitelé

Základním předpokladem pro naplnění cílů v oblasti prevence je vzdělaný a kvalifikovaný učitel, který se svou osobností pozitivně podílí na vývoji sebeuvědomění žáka a je schopen vyučovat za aktivní účasti dětí. Cílem působení v oblasti prevence rizikových jevů je učitel

- komunikativní
- psychologicky a speciálně pedagogicky vybavený
- odolný proti stresu
- schopný rychle správně se rozhodovat při řešení problémů
- který je dětem dobrým příkladem

SEKUNDÁRNÍ CÍLOVÉ SKUPINY:

Rodiče dětí, provozní pracovníci a veřejnost

Cílem je aktivní zapojení rodičů i veřejnosti do prevence rizikových projevů chování.

Základním prostředkem je dostatečná informovanost o činnosti školy. Děje se tak prostřednictvím osobních kontaktů a webových stránek naší školy.

Rovněž občasně články v místních novinách seznamují veřejnost s naší činností.

NAVRŽENÝ ZPŮSOB REALIZACE, METODY A FORMY

NESPECIFICKÁ PREVENCE:

Cílem je:

- Zdravý rozvoj osobnosti
- Dodržování společenských pravidel
- Odpovědnost za sebe a své jednání
- Činnost školních struktur bude zaměřena především na vytvoření optimálních podmínek pro rozvoj osobnosti studenta. Zaměříme se zvláště na tyto oblasti:
  - zdravý životní styl
  - posilování komunikačních schopností (vyrovnávat se s problémy, umět požádat o pomoc, adekvátně reagovat na podněty, kritiku)
  - zvyšování kompetencí (odpovědnost za své chování, možné důsledky jednání)
  - psychologická regulace chování (ovládat emoce, reagovat na stres, bránit se všem formám sebeustruktury)
  - pozitivní sociální klima (nabídnout příjemné, důvěryhodné a bezpečné prostředí)
  - formování postojů ke společensky obecně akceptovatelným hodnotám (úcta k zákonu, posilování právního vědomí, postoje ke konvencím)

Celoškolní aktivity:

- pěvecký sbor VOX BOHEMICA – vede vyučující ESTh
- červnové vícedenní školní výlety (zaměření na vztah k přírodě, sport, kulturu, kohezi třídních kolektivů) - třídní profesori
- školní výměnné zájezdy do zahraničí – učitelé cizích jazyků (Gymnázium má uzavřené smlouvy o partnerství s lyceem v Pontarlier – Francie, s gymnáziem v Bochumi a Lichtenfelsu – SRN)
- školní poznávací zájezdy – **předmětová komise cizích jazyků**
- široká nabídka nepovinných předmětů a zájmových kroužků – tvořivé využití volného času studentů – jednotliví vyučující
- adaptační kurzy pro studenty prvních ročníků
- zimní lyžařské kurzy
- tematické exkurze

Aktivity pro studenty vyššího gymnázia:

- pravidelná úterní odpoledne - "filmový klub" (semináře, přednášky, filmy a diskuse – zajímavá témata ze života lidí) zajišťují prof.: Volvovič, Dohnal
- program Jeden svět na školách, ve kterém jsou studentům formou dokumentárních filmů představovány problémy našeho světa.
- projekt Příběhy bezpráví, které mapují nedemokratické principy minulého režimu - obojí ve spolupráci s organizací Člověk v tísni
- klub mladých diváků (návštěva 6 divadelních představení ročně) - prof. Nováková – Ježková, Rahmová, Hájková, Čechová, Kantová a další vyučující českého jazyka a třídní profesoři
- mediální kroužek – tvorba filmových materiálů z činnosti našich studentů
- zimní lyžařský kurz a sportovní turistické kurzy zaměřené na vodní turistiku a cykloturistiku
- prázdninový vodácký zájezd – prof. Krčmář

SPECIFICKÁ PREVENCE:

- Cílem je předcházení a omezování výskytu jednotlivých forem rizikového chování
- Využití materiálů k primární prevenci – žákům i učitelům je k dispozici poměrně bohatá knihovna včetně řady videokazet a filmů na CD, DVD a flash-discích
- Besedy a programy zaměřené na konkrétní druhy rizikového chování – podle aktuální nabídky, organizační, epidemiologické a ekonomické situace školy
- Podle finančních možností pokračovat v cyklu víkendových kurzů pro učitele pod vedením zkušených lektorů
- Využití právě probíraných témat v jednotlivých předmětech k posilování především těchto klíčových kompetencí studentů:
  - kompetence k řešení problémů
  - kompetence komunikativní
  - kompetence sociální a personální
  - kompetence občanská

Začlenění rizikových faktorů do konkrétních vyučovacích předmětů podle ŠVP ukazují následující tabulky (hodinová dotace viz. ŠVP):

PREVENCE SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝCH JEVŮ V PŘEDMĚTU – NIŽŠÍ GYMNÁZIUM				
Název tematického okruhu	prima	sekunda	tercie	kvarta
Užívání návykových látek	TEV, OBV	TEV	BIO, ZŽS, OBV, TEV, VV	CHE, TEV
Šikana, kyberšikana a projevy agrese	IVT, MAT, OBV, TEV	CJL, OBV	ZŽS, TEV, HV, OBV	HV, OBV
Rasismus a xenofobie	IVT, ZMP, TEV, HV, VV	CJL, IVT, OBV	IVT, TEV, HV	MAT, ZMP, DEJ, HV
Vandalismus	IVT, OBV	TEV, VV	ANJ, NEJ, ZŽS	ANJ, NEJ, TEV, HV

Kriminalita a delikvence		IVT	ANJ, OBV	VV, OBV
Politický a náboženský extremismus, sekty	CJL, ZMP,	CJL, ZMP	ZMP, DEJ	CJL, ANJ, NEJ, DEJ, OBV
Netolismus – závislost na virtuálních drogách	IVT, MAT, VV, OBV	MAT	MAT, NEJ, ZŽS	
Gambling – závislost na herních automatech	MAT, VV, OBV		ZŽS	
Domácí násilí, týrání a zneužívání dětí			OBV, ZŽS	
Ohrožování mravní výchovy mládeže	IVT	IVT	IVT, VV	OBV, VV
Poruchy příjmu potravy (anorexie, bulimie)		ANJ, OBV	BIO, ZŽS, OV	TEV
Základní principy mravního chování	CJL, IVT, FYZ, ANJ, OBV, TEV, HV, VV	CJL, IVT, ANJ, FRJ, NEJ, DEJ, TEV, HV, VV, OBV	CJL, IVT, ANJ, FRJ, NEJ, DEJ, TEV, HV, VV, ZŽS	CJL, ANJ, FRJ, NEJ, TEV, HV, VV
Zdravý životní styl	FYZ, OBV, TEV, VV	ANJ, TEV, VV, OBV	NEJ, BIO, ZŽS, TEV, VV	FRJ, NEJ, ZMP, CHE, TEV, VV

PREVENCE SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝCH JEVŮ V PŘEDMĚTU – VYŠŠÍ GYMNÁZIUM				
Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Užívání návykových látek	NEJ, BIO, TEV, VV	NEJ, ZSV, TEV, VV	NEJ, BIO, CHE, TEV, VV	CJL, NEJ, TEV
Šikana, kyberšikana a projevy agrese	IVT, ANJ, ZSV	IVT, ZSV, TEV	NEJ	ANJ, NEJ, TEV
Rasismus a xenofobie	CJL, ZMP, ZSV, TEV, HV	ZMP, ZSV, TEV, HV	ANJ, NEJ, FRJ, ZMP, DEJ, HV	CJL, ANJ, NEJ, FRJ, ZMP, DEJ
Vandalismus	ANJ, NEJ, FRJ, HV, VV	IVT, NEJ, ZSV, TEV	FRJ, NEJ, TEV	MAT, NEJ
Kriminalita a delikvence	ZSV	ANJ	ANJ, NEJ, FRJ	NEJ
Politický a náboženský extremismus, sekty	CJL, ZMP, ZSV	CJL, ZMP, DEJ	CJL, ZMP, DEJ	CJL, DEJ, ZSV
Netolismus – závislost na virtuálních drogách	IVT, MAT, FYZ, ANJ, NEJ	MAT, NEJ, ZSV	MAT	MAT, FYZ
Gambling – závislost na herních automatech	ANJ	NEJ, ZSV	MAT, ANJ, NEJ	MAT

Domácí násilí, týrání a zneužívání dětí	ZSV	HV	CJL	ANJ
Ohrožování mravní výchovy mládeže	CJL, TEV, ZSV	TEV, VV	ANJ	CJL, MAT, ANJ, NEJ
Poruchy příjmu potravy (anorexie, bulimie)	FYZ		ANJ, NEJ, BIO	NEJ
Základní principy mravního chování	IVT, CJL, FRJ, NEJ, DEJ, MAT, FYZ, TEV, HV, VV	IVT, CJL, FRJ, NEJ, DEJ, TEV, HV, VV	CJL, FRJ, NEJ, TEV	CJL, NEJ, TEV, ZSV
Zdravý životní styl	FRJ, NEJ, ZMP, BIO, TEV, HV, VV	ANJ, FRJ, NEJ, BIO, ZSV, TEV, HV, VV	ANJ, FRJ, NEJ, MAT, BIO, CHE, TEV	NEJ, TEV

Použité zkratky:

CJL – český jazyk a literatura

ANJ – anglický jazyk

NEJ – německý jazyk

FRJ – francouzský jazyk

MAT – matematika

IVT – informatika

ZSV – základy společenských věd

DEJ – dějepis

FYZ – fyzika

CHE – chemie

BIO – biologie

ZMP – zeměpis

HV – estetická výchova hudební

VV – estetická výchova výtvarná

TEV – tělesná výchova

ZŽS – zdravý životní styl

V případě výskytu rizikových jevů budeme postupovat podle zpracovaných školních dokumentů:

- program proti šikanování
- krizový plán školy
- klasifikační řád

